

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

28 Μαρτίου 2023

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 78

(Το παρόν ΦΕΚ επανεκτυπώθηκε λόγω σφάλματος)

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 5037

Μετονομασία της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας σε Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων και διεύρυνση του αντικειμένου της με αρμοδιότητες επί των υπηρεσιών ύδατος και της διαχείρισης αστικών αποβλήτων, ενίσχυση της υδατικής πολιτικής - Εκσυγχρονισμός της νομοθεσίας για τη χρήση και παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές μέσω της ενσωμάτωσης των Οδηγιών ΕΕ 2018/2001 και 2019/944 - Ειδικότερες διατάξεις για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και την προστασία του περιβάλλοντος.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:
ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ
ΕΝΟΤΗΤΑ Α'

ΜΕΤΟΝΟΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΣΕ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΔΑΤΩΝ ΚΑΙ ΔΙΕΥΡΥΝΣΗ ΤΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΤΗΣ ΜΕ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΔΑΤΟΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΤΙΚΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΥΔΑΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΜΕΡΟΣ Α'

ΜΕΤΟΝΟΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΣΕ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΔΑΤΩΝ ΚΑΙ ΔΙΕΥΡΥΝΣΗ ΤΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΤΗΣ ΜΕ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΔΑΤΟΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΤΙΚΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1 Σκοπός

Άρθρο 2 Αντικείμενο

Άρθρο 3 Ορισμοί

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Άρθρο 4 Διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής του ν. 4001/2011 - Τροποποίηση άρθρου 1 ν. 4001/2011

Άρθρο 5 Προσθήκη αρχών ως προς την άσκηση αρμοδιοτήτων επί των υδάτων και των αστικών αποβλήτων - Προσθήκη περ. (ια) και (ιβ) στην παρ. 4 του άρθρου 3 του ν. 4001/2011

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΜΕΤΟΝΟΜΑΣΙΑ, ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΔΑΤΩΝ
Άρθρο 6 Μετονομασία της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας σε Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων - Τροποποίηση άρθρου 5 ν. 4001/2011

Άρθρο 7 Αρμοδιότητες της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 4 ν. 4001/2011

Άρθρο 8 Σύνθεση της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων - Τροποποίηση άρθρου 7 ν. 4001/2011

Άρθρο 9 Λειτουργία της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων - Τροποποίηση άρθρου 8 ν. 4001/2011

Άρθρο 10 Αρμοδιότητες του Προέδρου και των Αντιπροέδρων της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων - Αντικατάσταση άρθρου 9 ν. 4001/2011

Άρθρο 11 Εποπτεία - Προσθήκη άρθρου 12Α στον ν. 4001/2011

Άρθρο 12 Αναδιοργάνωση παρόχων υπηρεσιών ύδατος και Φορέων Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων - Προσθήκη άρθρου 12Β στον ν. 4001/2011

Άρθρο 13 Προστασία καταναλωτών - Προσθήκη παρ. 4 στο άρθρο 24 του ν. 4001/2011

Άρθρο 14 Διεθνής συνεργασία - Προσθήκη παρ. 6 στο άρθρο 25 του ν. 4001/2011

Άρθρο 15 Συλλογή στοιχείων - Τροποποίηση άρθρου 27 ν. 4001/2011

Άρθρο 16 Κανονιστικές και νομοπαρασκευαστικές αρμοδιότητες της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων - Προσθήκη παρ. 5 στο άρθρο 30 του ν. 4001/2011

Άρθρο 17 Καταγγελία ενώπιον της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 34 ν. 4001/2011

Άρθρο 18 Κυρώσεις - Προσθήκη παρ. 8 έως 11 στο άρθρο 36 του ν. 4001/2011

Άρθρο 19 Διαιτησία - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 37 ν. 4001/2011

Άρθρο 20 Πόροι - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 38 ν. 4001/2011

Άρθρο 21 Ενίσχυση του προσωπικού της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων - Αντικατάσταση παρ. 2 άρθρου 37 ν. 3428/2005

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'
ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
Άρθρο 22 Εξουσιοδοτικές διατάξεις - Τροποποίηση παρ. 16 άρθρου 72 ν. 4819/2021
Άρθρο 23 Μεταβατικές διατάξεις
Άρθρο 24 Καταργούμενες διατάξεις
Άρθρο 25 Προσθήκη Παραρτημάτων Ι, ΙΙ και ΙΙΙ στον ν. 4001/2011
ΜΕΡΟΣ Β'
ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΥΔΑΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΟΡΓΑΝΑ ΑΣΚΗΣΗΣ ΥΔΑΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
Άρθρο 26 Γενικά περί των αρμοδιοτήτων επί υδάτων
Άρθρο 27 Μεταφορά εποπτείας «Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε.» και «ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΓΙΩΝ Ε.ΥΔ.Α.Π.» στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
Άρθρο 28 Γνωμοδοτική Επιτροπή Υδάτων - Αντικατάσταση παρ. 3 άρθρου 4 ν. 3199/2003
Άρθρο 29 Κατανομή αρμοδιοτήτων διαχείρισης λεκανών απορροής ποταμού στις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις - Αντικατάσταση παρ. 2 και 3 άρθρου 5 ν. 3199/2003
Άρθρο 30 Συμβούλιο Υδάτων Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Αντικατάσταση άρθρου 6 ν. 3199/2003
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
Άρθρο 31 Εθνική Στρατηγική για τα Ύδατα - Προσθήκη άρθρου 6Α στον ν. 3199/2003
Άρθρο 32 Σχέδια διαχείρισης - Αντικατάσταση άρθρου 7 ν. 3199/2003
Άρθρο 33 Διασφάλιση της ισορροπίας μεταξύ της άντλησης και της ανατροφοδότησης των υπόγειων υδάτων - Προσθήκη παρ. 4 στο άρθρο 11 του ν. 3199/2003
Άρθρο 34 Ανάκτηση του κόστους των υπηρεσιών ύδατος - Αντικατάσταση άρθρου 12 ν. 3199/2003
Άρθρο 35 Υποχρεώσεις παρόχων υπηρεσιών ύδατος
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'
ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
Άρθρο 36 Καταργούμενες διατάξεις
ΕΝΟΤΗΤΑ Β'
ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΠΟ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ - ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΩΝ ΟΔΗΓΙΩΝ ΕΕ 2018/2001 ΚΑΙ 2019/944
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
Άρθρο 37 Σκοπός
Άρθρο 38 Αντικείμενο
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'
ΕΘΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ, ΚΑΘΕΣΤΩΤΑ ΣΤΗΡΙΞΗΣ, ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ Ν. 3468/2006
Άρθρο 39 Σκοπός - Τροποποίηση άρθρου 1 ν. 3468/2006 (Άρθρο 3 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001)
Άρθρο 40 Ορισμοί - Τροποποίηση άρθρου 2 ν. 3468/2006 και άρθρου 3 ν. 3054/2002 (άρθρο 2 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001)
Άρθρο 41 Υπολογισμός του μεριδίου της ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας - Τροποποίηση άρθρου 2Α του ν. 3468/2006

Άρθρο 42 Πληροφόρηση και κατάρτιση για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας - Προσθήκη άρθρου 2Γ στον ν. 3468/2006
Άρθρο 43 Ενταξη σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαράγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης στο Σύστημα ή το Διασυνδεδεμένο Δίκτυο - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 9 ν. 3468/2006
Άρθρο 44 Καταργούμενες διατάξεις - Κατάργηση άρθρων 2Β, 5 και 21 ν. 3468/2006
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'
ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ Ν. 3468/2006
Άρθρο 45 Κοινότητες Ανανεώσιμης Ενέργειας - Προσθήκη Κεφαλαίου ΒΑ' στον ν. 3468/2006
Άρθρο 46 Νομική μορφή Κοινοτήτων Ανανεώσιμης Ενέργειας - Προσθήκη άρθρου 6Β στον ν. 3468/2006
Άρθρο 47 Μέλη Κοινότητας Ανανεώσιμης Ενέργειας - Προσθήκη άρθρου 6Γ στον ν. 3468/2006
Άρθρο 48 Συνεταιριστικές μερίδες Κοινότητας Ανανεώσιμης Ενέργειας - Προσθήκη άρθρου 6Δ στον ν. 3468/2006
Άρθρο 49 Αντικείμενο δραστηριότητας Κοινότητας Ανανεώσιμης Ενέργειας - Προσθήκη άρθρου 6Ε στον ν. 3468/2006
Άρθρο 50 Τύπος - Ελάχιστο περιεχόμενο του Καταστατικού - Προσθήκη άρθρου 6ΣΤ στον ν. 3468/2006
Άρθρο 51 Σύσταση Κοινότητας Ανανεώσιμης Ενέργειας - Προσθήκη άρθρου 6Ζ στον ν. 3468/2006
Άρθρο 52 Μητρώο Κοινοτήτων Ανανεώσιμης Ενέργειας και Ενεργειακών Κοινοτήτων Πολιτών - Δικαιολογητικά - Προσθήκη άρθρου 6Η στον ν. 3468/2006
Άρθρο 53 Όργανα της Κοινότητας Ανανεώσιμης Ενέργειας - Προσθήκη άρθρου 6Θ στον ν. 3468/2006
Άρθρο 54 Πλεονάσματα χρήσης - Προσθήκη άρθρου 6Ι στον ν. 3468/2006
Άρθρο 55 Απαγόρευση μεταβίβασης Βεβαιώσεων Παραγωγού και λοιπών διοικητικών αδειών - Προσθήκη άρθρου 6ΙΑ στον ν. 3468/2006
Άρθρο 56 Λύση - Εκκαθάριση - Συγχώνευση - Μετατροπή - Προσθήκη άρθρου 6ΙΒ στον ν. 3468/2006
Άρθρο 57 Γενικοί όροι δραστηριοποίησης Κοινοτήτων Ανανεώσιμης Ενέργειας και σχέσεις με Διαχειριστές Δικτύων Διανομής και Συστήματος - Προσθήκη άρθρου 6ΙΓ στον ν. 3468/2006
Άρθρο 58 Ενώσεις - Ομοσπονδία - Προσθήκη άρθρου 6ΙΔ στον ν. 3468/2006
Άρθρο 59 Αξιολόγηση των φραγμών - Συμμετοχή στα καθεστώτα στήριξης - Προσθήκη άρθρου 6ΙΕ στον ν. 3468/2006
Άρθρο 60 Οικονομικά κίνητρα και μέτρα στήριξης των Κοινοτήτων Ανανεώσιμης Ενέργειας - Προσθήκη άρθρου 6ΙΣΤ στον ν. 3468/2006
Άρθρο 61 Μεταβατικές διατάξεις για τις Ενεργειακές Κοινότητες του ν. 4513/2018 - Προσθήκη άρθρου 6ΙΖ στον ν. 3468/2006
Άρθρο 62 Καταργούμενες διατάξεις - Κατάργηση άρθρου 7 ν. 4513/2018
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'
ΑΥΤΟΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ/ΑΥΤΟΠΑΡΑΓΩΓΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΠΟ ΣΤΑΘΜΟΥΣ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡ-

ΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΘΕΡΜΟΤΗΤΑΣ ΥΨΗΛΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ Ν. 3468/2006

Άρθρο 63 Ανάπτυξη της αυτοκατανάλωσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές - Τροποποίηση άρθρου 14 ν. 3468/2006

Άρθρο 64 Εφαρμογή ενεργειακού συμψηφισμού και οικονομικού ενεργειακού συμψηφισμού από αυτοκαταναλωτές - Αντικατάσταση άρθρου 14Α ν. 3468/2006

Άρθρο 65 Εγκατάσταση σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης από Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού - Τροποποίηση άρθρου 14Β ν. 3468/2006

Άρθρο 66 Συλλογική αυτοκατανάλωση - Προσθήκη άρθρου 14Γ στον ν. 3468/2006

Άρθρο 67 Μεταβατικές διατάξεις ως προς τις Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης και τις Συμβάσεις Σύνδεσης Αυτοπαραγωγών

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'**ΡΥΘΜΙΣΗ ΘΕΜΑΤΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ, ΤΑ ΚΟΙΝΑ ΚΑΘΕΣΤΩΤΑ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ Ν. 3468/2006**

Άρθρο 68 Έκδοση Εγγυήσεων Προέλευσης - Τροποποίηση παρ. 5 άρθρου 15 ν. 3468/2006

Άρθρο 69 Διαχείριση Εγγυήσεων Προέλευσης και Μηχανισμός Διαφάλισης Συστήματος Εγγυήσεων Προέλευσης - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 18 ν. 3468/2006

Άρθρο 70 Πλατφόρμα για την ανάπτυξη των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και τις στατιστικές μεταβιβάσεις μεταξύ των κρατών μελών - Τροποποίηση άρθρου 32Α ν. 3468/2006

Άρθρο 71 Κοινά έργα μεταξύ κρατών μελών - Αντικατάσταση άρθρου 32Β ν. 3468/2006

Άρθρο 72 Κοινά έργα μεταξύ κρατών μελών και τρίτων χωρών - Τροποποίηση άρθρου 32Γ του ν. 3468/2006

Άρθρο 73 Κοινά καθεστώτα στήριξης - Αντικατάσταση άρθρου 32Δ του ν. 3468/2006

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'**ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΣΤΗ ΘΕΡΜΑΝΣΗ ΚΑΙ ΨΥΞΗ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ Ν. 3468/2006**

Άρθρο 74 Προώθηση της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στον τομέα των μεταφορών - Προσθήκη άρθρου 32ΣΤΑ στον ν. 3468/2006

Άρθρο 75 Ειδικό κανόνες για τα βιοκαύσιμα, τα βιορευστά και τα καύσιμα βιομάζας που παράγονται από καλλιέργειες τροφίμων και ζωοτροφών - Προσθήκη άρθρου 32ΣΤΒ στον ν. 3468/2006

Άρθρο 76 Κανόνες υπολογισμού σε σχέση με τα ελάχιστα μερίδια ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στις μεταφορές - Προσθήκη άρθρου 32ΣΤΓ στον ν. 3468/2006

Άρθρο 77 Συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών - Προσθήκη άρθρου 32ΣΤΔ στον ν. 3468/2006

Άρθρο 78 Ενωσιακή βάση δεδομένων - Προσθήκη άρθρου 32ΣΤΕ στον ν. 3468/2006

Άρθρο 79 Κριτήρια αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου για τα βιοκαύσιμα, τα βιορευστά και τα καύσιμα βιομάζας - Τροποποίηση άρθρου 32Ζ ν. 3468/2006

Άρθρο 80 Επαλήθευση της τήρησης των κριτηρίων αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου - Αντικατάσταση άρθρου 32Η του ν. 3468/2006

Άρθρο 81 Υπολογισμός του αντικτύπου των βιοκαυσίμων, των βιορευστών και των καυσίμων βιομάζας στα αέρια θερμοκηπίου - Αντικατάσταση άρθρου 32Θ ν. 3468/2006

Άρθρο 82 Κυρώσεις - Προσθήκη άρθρου 32ΘΑ στον ν. 3468/2006

Άρθρο 83 Ενσωμάτωση της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στη θέρμανση και την ψύξη - Πρόσβαση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας στα δίκτυα και τις υποδομές τηλεθέρμανσης - τηλεψύξης - Προσθήκη άρθρου 32ΘΒ στον ν. 3468/2006

Άρθρο 84 Μεταβατικές διατάξεις

Άρθρο 85 Παραρτήματα - Τροποποίηση άρθρου 32Ι του ν. 3468/2006

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'**ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΕΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ ΠΟΛΙΤΩΝ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ Ν. 4001/2011**

Άρθρο 86 Ορισμοί - Προσθήκη περ. μθ) στην παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011

(Περ. α) και β) παρ. 11 άρθρου 2 και περ. α) παρ. 1 άρθρου 16 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Άρθρο 87 Νομική μορφή Ενεργειακών Κοινοτήτων Πολιτών - Προσθήκη άρθρου 47Α στον ν. 4001/2011

Άρθρο 88 Μέλη Ενεργειακής Κοινότητας Πολιτών - Προσθήκη άρθρου 47Β στον ν. 4001/2011

Άρθρο 89 Συνεταιριστικές μερίδες Ενεργειακής Κοινότητας Πολιτών - Προσθήκη άρθρου 47Γ στον ν. 4001/2011

Άρθρο 90 Αντικείμενο δραστηριότητας Ενεργειακής Κοινότητας Πολιτών - Προσθήκη άρθρου 47Δ στον ν. 4001/2011

Άρθρο 91 Τύπος - Ελάχιστο περιεχόμενο του καταστατικού - Προσθήκη άρθρου 47Ε στον ν. 4001/2011

Άρθρο 92 Σύσταση Ενεργειακής Κοινότητας Πολιτών - Προσθήκη άρθρου 47ΣΤ στον ν. 4001/2011

Άρθρο 93 Όργανα της Ενεργειακής Κοινότητας Πολιτών - Προσθήκη άρθρου 47Ζ στον ν. 4001/2011

Άρθρο 94 Πλεονάσματα χρήσης - Προσθήκη άρθρου 47Η στον ν. 4001/2011

Άρθρο 95 Απαγόρευση μεταβίβασης Αδειών Παραγωγής, Βεβαιώσεων Παραγωγού και λοιπών διοικητικών αδειών - Προσθήκη άρθρου 47Θ στον ν. 4001/2011

Άρθρο 96 Λύση - Εκκαθάριση - Συγχώνευση - Μετατροπή - Προσθήκη άρθρου 47Ι στον ν. 4001/2011

Άρθρο 97 Γενικοί όροι δραστηριοποίησης Ενεργειακών Κοινοτήτων Πολιτών και σχέσεις με Διαχειριστές Δικτύων Διανομής και Συστήματος Μεταφοράς - Προσθήκη άρθρου 47ΙΑ στον ν. 4001/2011

Άρθρο 98 Ενώσεις - Ομοσπονδία - Προσθήκη άρθρου 47ΙΒ στον ν. 4001/2011

Άρθρο 99 Δικαιώματα και αντιμετώπιση των Ενεργειακών Κοινοτήτων Πολιτών - Προσθήκη άρθρου 47ΙΓ στον ν. 4001/2011

Άρθρο 100 Από κοινού χρήση ηλεκτρικής ενέργειας - Προσθήκη άρθρου 47ΙΔ στον ν. 4001/2011

Άρθρο 101 Άσκηση των δραστηριοτήτων της διαχείρισης συστήματος διανομής και της εκμετάλλευσης κλειστού συστήματος διανομής από Ενεργειακές Κοινότητες Πολιτών - Προσθήκη άρθρου 47ΙΕ στον ν. 4001/2011

Άρθρο 102 Αξιολόγηση των φραγμών - Προσθήκη άρθρου 47ΙΣΤ στον ν. 4001/2011

Άρθρο 103 Μεταβατικές διατάξεις για τις Ενεργειακές Κοινότητες του ν. 4513/2018 - Προσθήκη άρθρου 47ΙΖ στον ν. 4001/2011

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η'

ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΣΤΑ ΔΙΚΤΥΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΘΕΣΤΩΤΩΝ ΣΤΗΡΙΞΗΣ

Άρθρο 104 Ανανεώσιμα αέρια - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 2 ν. 4001/2011

Άρθρο 105 Πρόσβαση ανανεώσιμων αερίων στα δίκτυα και τις υποδομές φυσικού αερίου - Αντικατάσταση άρθρου 92 ν. 4001/2011

Άρθρο 106 Παρακολούθηση Καθεστώτων Στήριξης - Προσθήκη παρ. 4 στο άρθρο 12 ν. 4414/2016 (παρ. 4 άρθρου 6 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001)

ΕΝΟΤΗΤΑ Γ'

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΜΕΡΟΣ Α'

ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 107 Σκοπός

Άρθρο 108 Αντικείμενο

ΜΕΡΟΣ Β'

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΣΤΑΘΜΟΥΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΠΟ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΘΕΡΜΟΤΗΤΑΣ ΥΨΗΛΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ Ν. 4414/2016

Άρθρο 109 Σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και Συμπααραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης από αυτοκαταναλωτές - Τροποποίηση παρ. 16 άρθρου 3 του ν. 4414/2016

Άρθρο 110 Καθορισμός ανώτατου ορίου χρεώσεων - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 5α ν. 4414/2016

Άρθρο 111 Παράταση προθεσμίας υπογραφής Συμβάσεων Λειτουργικής Ενίσχυσης - Τροποποίηση άρθρου 7 ν. 4414/2016

Άρθρο 112 Έναρξη λειτουργίας σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπααραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης εκτός του καθεστώτος στήριξης του ν. 4414/2016 - Τροποποίηση άρθρου 12Α ν. 4414/2016

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΚΑΘΙΕΡΩΣΗ ΕΙΔΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΥΒΡΙΔΙΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ ΣΤΑ ΜΗ ΔΙΑΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΝΗΣΙΑ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ Ν. 4414/2016

Άρθρο 113 Ειδικό πλαίσιο Καθεστώτος Λειτουργικής Ενίσχυσης στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά - Αντικατάσταση άρθρου 21 του ν. 4414/2016

Άρθρο 114 Μέτρα ενίσχυσης Υβριδικών Σταθμών στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά - Προσθήκη άρθρου 21Α στον ν. 4414/2016

Άρθρο 115 Εφαρμογή των μέτρων ενίσχυσης Υβριδικών Σταθμών στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά - Προσθήκη άρθρου 21Β στον ν. 4414/2016

Άρθρο 116 Ζητήματα αδειοδότησης των Υβριδικών Σταθμών στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά - Προσθήκη άρθρου 21Γ στον ν. 4414/2016

Άρθρο 117 Ζητήματα επενδυτικών ενισχύσεων των Υβριδικών Σταθμών στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά - Προσθήκη άρθρου 21Δ στον ν. 4414/2016

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΣΤΑΘΜΟΥΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΠΟ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ, ΣΥΜΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΘΕΡΜΟΤΗΤΑΣ ΥΨΗΛΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΚΑΙ ΥΔΡΟΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥΣ ΣΤΑΘΜΟΥΣ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ Ν. 4685/2020

Άρθρο 118 Ρυθμίσεις για σταθμούς Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας με ενσωματωμένη αποθήκευση που αναπτύσσονται στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα ή Δίκτυο - Τροποποίηση παρ. 11Α και 11Β άρθρου 10 ν. 4685/2020

Άρθρο 119 Αίτηση για Βεβαίωση Ειδικών Έργων - Τροποποίηση περ. γ) παρ. 2 άρθρου 19 ν. 4685/2020

Άρθρο 120 Ρυθμίσεις για τη δόμηση μεγάλων και υπόγειων Υδροηλεκτρικών Σταθμών - Τροποποίηση άρθρου 101 ν. 4685/2020

Άρθρο 121 Εξορθολογισμός τιμών αποζημίωσης σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας από κατ' επάγγελμα αγρότες - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 123 του ν. 4685/2020

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΣΤΑΘΜΟΥΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΠΟ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ, ΣΥΜΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΘΕΡΜΟΤΗΤΑΣ ΥΨΗΛΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ, ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ Ν. 4951/2022

Άρθρο 122 Αδειοδοτούσα αρχή έκδοσης Άδειας Εγκατάστασης και Λειτουργίας - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 3 ν. 4951/2022

Άρθρο 123 Τροποποίηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης - Τροποποίηση παρ. 18 και παρ. 19 άρθρου 5 ν. 4951/2022

Άρθρο 124 Αποστάσεις μεταξύ έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας κοινού αιτήματος περί χορήγησης Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 14 ν. 4951/2022

Άρθρο 125 Ζητήματα αρμοδιότητας για τη χορήγηση Άδειας Εγκατάστασης - Τροποποίηση άρθρου 17 ν. 4951/2022

Άρθρο 126 Τεκμηρίωση της νομίμου χρήσεως του ακινήτου εγκαταστάσεως - Τροποποίηση περ. α) παρ. 1 άρθρου 18 ν. 4951/2022

Άρθρο 127 Αποστάσεις ασφαλείας ανεμογεννητριών - Τροποποίηση παρ. 6 άρθρου 21 ν. 4951/2022

Άρθρο 128 Δυνατότητα μεταφοράς θέσης εγκατάστασης σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 24 ν. 4951/2022

Άρθρο 129 Έκδοση άδειας λειτουργίας σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπααραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης - Τροποποίηση παρ. 1 και 2 άρθρου 28 του ν. 4951/2022

Άρθρο 130 Προώθηση εγκαταστάσεων συστημάτων αποθήκευσης - Προσθήκη περ. μγ) στην παρ. 2 άρθρου 29 ν. 4495/2017

Άρθρο 131 Τμηματική Άδεια Λειτουργίας για σταθμούς Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας - Προσθήκη παρ. 3 στο άρθρο 29 του ν. 4951/2022

Άρθρο 132 Διασφάλιση υλοποίησης έργων - Τροποποίηση άρθρου 31 ν. 4951/2022

Άρθρο 133 Αδυναμία έκδοσης βεβαίωσης καταχώρισης πολυγώνου εξαιρούμενου σταθμού - Τροποποίηση παρ. 6 άρθρου 33 ν. 4951/2022

Άρθρο 134 Προθεσμία σύναψης σύμβασης σύνδεσης Εξαιρουμένων Σταθμών - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 35 ν. 4951/2022

Άρθρο 135 Αύξηση ισχύος σταθμού ριζικής ανανέωσης - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 42 ν. 4951/2022

Άρθρο 136 Προθεσμίες εξαιρούμενων σταθμών για σύναψη Σύμβασης Σύνδεσης και μεταβατική διάταξη για εν ισχύ Άδειες Εγκατάστασης - Τροποποίηση παρ. 1 και 3 άρθρου 54 ν. 4951/2022

Άρθρο 137 Διόρθωση παραπομπής για τον καθορισμό της τιμής αναφοράς - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 93 ν. 4951/2022

Άρθρο 138 Αύξηση εγκατεστημένης ισχύος φωτοβολταϊκών σταθμών - Διάθεση περιθωρίων για φωτοβολταϊκούς σταθμούς στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά - Τροποποίηση άρθρου 97 ν. 4951/2022

Άρθρο 139 Επιμερισμός κόστους σύνδεσης έργων επέκτασης ή ενίσχυσης του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας και του Ελληνικού Δικτύου Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας - Τροποποίηση άρθρου 98 ν. 4951/2022

Άρθρο 140 Απόσυρση σταθμών που emπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της υπ' αρ. 904/2011 απόφασης της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 102 ν. 4951/2022

Άρθρο 141 Αιολικά πάρκα στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά - Τροποποίηση άρθρου 103 ν. 4951/2022

Άρθρο 142 Προσδιορισμός χρεώσεων προμήθειας καθολικής υπηρεσίας - Τροποποίηση παρ. 6 άρθρου 138 ν. 4951/2022

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΟΥ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Άρθρο 143 Ανάθεση αρμοδιοτήτων στις υπηρεσίες της Γενικής Γραμματείας Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών για προγράμματα του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Άρθρο 144 Μετακίνηση προσωπικού μεταξύ της Δημόσιας Επιχείρησης Ηλεκτρισμού και του Διαχειριστή Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας - Αντικατάσταση παρ. 3Α άρθρου 125 ν. 4001/2011

Άρθρο 145 Κάλυψη έκτακτων αναγκών σε προσωπικό του Διαχειριστή Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης

Άρθρο 146 Θέματα προσωπικού «ΔΕΠΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ Α.Ε.» και των συνδεδεμένων μ' αυτήν εταιρειών - Προσθήκη παρ. 7 στο άρθρο 801Β του ν. 4001/2011

Άρθρο 147 Προσλήψεις συγγενών θανόντων σε εργατικά ατυχήματα εργαζομένων σε εργολάβους εγκαταστάσεων της Δημόσιας Επιχείρησης Ηλεκτρισμού - Τροποποίηση παρ. 7 άρθρου 6 ν. 2244/1994

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΚΙΝΗΣΗΣ

Άρθρο 148 Έγκριση Εθνικού Σχεδίου Ηλεκτροκίνησης και Υλοποίηση Σχεδίων Φόρτισης Ηλεκτρικών Οχημάτων - Τροποποίηση άρθρου 16 ν. 4710/2020

Άρθρο 149 Υποχρέωση εγκατάστασης σημείων επαναφόρτισης Ηλεκτρικών Οχημάτων από Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης - Προσθήκη παρ. 2Α στο άρθρο 17 του ν. 4710/2020

Άρθρο 150 Αξιολόγηση Εθνικού Σχεδίου για την Ηλεκτροκίνηση - Τροποποίηση άρθρου 43 ν. 4710/2020

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'

ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Άρθρο 151 Προσαρμογή αποζημίωσης σταθμών βιομάζας, βιοαερίου λόγω ενεργειακής κρίσης

Άρθρο 152 Υπηρεσίες Κοινής Ωφέλειας - Τροποποίηση άρθρου 32 ν. 4872/2021

Άρθρο 153 Αυτοτιμολόγηση σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης

Άρθρο 154 Αναβίωση φωτοβολταϊκών σταθμών για εφαρμογή ενεργειακού συμψηφισμού

Άρθρο 155 Σύναψη διμερών συμβάσεων για σταθμούς - Τροποποίηση υποπαρ. ΙΓ4 παρ. ΙΓ άρθρου 1 ν. 4254/2014

Άρθρο 156 Συμμόρφωση στη Συμφωνία μεταφοράς επικίνδυνων υλικών («ADR») - Προσθήκη παρ. 13 στο άρθρο 15 του ν. 3054/2002

Άρθρο 157 Κατανομή βιοντίζελ - Προσθήκη περ. ζ) στην παρ. 7 άρθρου 15Α του ν. 3054/2002

Άρθρο 158 Αξιοποίηση διαθέσιμου περιθωρίου αιολικών σταθμών στα συστήματα των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών

Άρθρο 159 Κάλυψη έκτακτων αναγκών ασφάλειας εφοδιασμού με φυσικό αέριο για την περίοδο Μαρτίου 2022 έως Μαρτίου 2023 - Αντικατάσταση άρθρου 121 ν. 4951/2022

Άρθρο 160 Απαγόρευση έκδοσης νέων αδειών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με καύσιμο φυσικό αέριο ή πετρελαϊκά προϊόντα - Δυνατότητα μετατροπής αδειών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας σε άδειες αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας - Τροποποίηση άρθρου 132 ν. 4001/2011

Άρθρο 161 Εγγυητική επιστολή σε σταθμούς παραγωγής με καύσιμο λιθάνθρακα, λιγνίτη, φυσικό αέριο ή πετρελαϊκά προϊόντα

Άρθρο 162 Έργα υδροηλεκτρικών σταθμών εθνικής σπουδαιότητας - Κατάργηση μετεγκατάστασης του οικισμού «Ακρινής του Νομού Κοζάνης

Άρθρο 163 Διαδικασίες απαλλοτρίωσης για αιολικούς σταθμούς - Προσθήκη παρ. 4α και τροποποίηση παρ. 7 άρθρου 4 του ν. 4951/2022

Άρθρο 164 Προώθηση υλοποίησης πιλοτικών έργων Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων - Προσθήκη παρ. 32λστ στο άρθρο 2 και άρθρου 7Α στον ν. 4964/2022 - Τροποποίηση άρθρου 174 ν. 4964/2022

Άρθρο 165 Παρατάσεις προθεσμιών έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας - Τροποποίηση παρ. 2 και 7 άρθρου 56 ν. 4903/2022

ΜΕΡΟΣ Γ'

ΛΑΤΟΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΛΛΕΥΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 166 Διαδικασία εκ νέου καθορισμού, τροποποίησης ή επέκτασης προϋφιστάμενης λατομικής περιοχής

Άρθρο 167 Μεταλλευτικές έρευνες Δημοσίου - Αντικατάσταση άρθρου 1 ν.δ. 4433/1964

Άρθρο 168 Χρηματοδότηση διεξαγωγής μεταλλευτικών ερευνών - Αντικατάσταση άρθρου 2 ν.δ. 4433/1964

Άρθρο 169 Δημόσιες μεταλλευτικές περιοχές - Αντικατάσταση άρθρου 3 ν.δ. 4433/1964

Άρθρο 170 Τρόπος αποδείξεως δικαιώματος έρευνας και εκμεταλλεύσεως - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 44 ν. 4512/2018

Άρθρο 171 Παράταση προθεσμίας υποβολής απαιτούμενων δικαιολογητικών για τη λειτουργία λατομείων σχιστολιθικών πλακών - Τροποποίηση παρ. 23 άρθρου 68 ν. 4512/2018

Άρθρο 172 Καταβολή επιδικασθέντων ποσών μειώσεων αποδοχών του προσωπικού του πρώην Ινστιτούτου Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών

ΜΕΡΟΣ Δ'

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Άρθρο 173 Ορισμοί

Άρθρο 174 Στόχοι προστασίας της φύσης

Άρθρο 175 Αποκατάσταση χερσαίων και παράκτιων οικοσυστημάτων, οικοσυστημάτων γλυκών υδάτων και θαλάσσιων οικοσυστημάτων σε περιοχές του δικτύου «Natura 2000»

Άρθρο 176 Αποκατάσταση των πληθυσμών των επικονιαστών

Άρθρο 177 Αποκατάσταση αστικών οικοσυστημάτων

Άρθρο 178 Ειδικότερα περιβαλλοντικά ζητήματα - Τροποποίηση άρθρου 21 ν. 1650/1986

Άρθρο 179 Καταργούμενες διατάξεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΚΥΡΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΑ ΜΕΤΡΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Άρθρο 180 Διοικητικές κυρώσεις για περιβαλλοντικές παραβάσεις - Τροποποίηση παρ. 1 και 1α και προσθήκη παρ. 1β, 1γ, 1δ και 1ε στο άρθρο 21 του ν. 4014/2011

Άρθρο 181 Διοικητική κύρωση σε παραγωγούς απαγορευμένων πλαστικών προϊόντων μιας χρήσεως - Τροποποίηση περ. α) παρ. 2 άρθρου 18 ν. 4736/2020

Άρθρο 182 Ανάθεση καθηκόντων περιβαλλοντικών ελέγχων στα στελέχη των Μονάδων Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών - Τροποποίηση άρθρου 34 ν. 4685/2020

Άρθρο 183 Υλοποίηση τεχνικών έργων από τον Οργανισμό Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής - Τροποποίηση παρ. 5 και 6 άρθρου 27 και παρ. 2 άρθρου 29 ν. 4685/2020

Άρθρο 184 Καίριες Περιοχές Βιοποικιλότητας - Τροποποίηση άρθρου 33 ν. 4685/2020

Άρθρο 185 Παράταση χρονικής ισχύος αποσπάσεων υπαλλήλων στον Οργανισμό Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής

Άρθρο 186 Λειτουργία βάσης δεδομένων Ειδικών Οικολογικών Αξιολογήσεων στον Οργανισμό Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής - Προσθήκη παρ. 10α στο άρθρο 11 του ν. 4014/2011

Άρθρο 187 Αποκλειστικότητα ανταποδοτικού δικαιώματος επαγγελματικής αλιείας κατοίκων παραλιμνίων Κοινοτήτων σε τεχνητές λίμνες

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΥΡΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Άρθρο 188 Ποινική προστασία των ειδών της άγριας πανίδας - Προσθήκη παρ. 29 στο άρθρο 2 και παρ. 8 στο άρθρο 34 του ν. 4830/2021

Άρθρο 189 Ποινικές κυρώσεις για παραβάσεις που αφορούν προστατευτικά μέτρα, την αντιμετώπιση πυρκαγιών και τη διάνοιξη οδών, επί δασικών εκτάσεων - Αντικατάσταση παρ. 3 άρθρου 68 και παρ. 8 άρθρου 71 ν. 998/1979

Άρθρο 190 Αγροτικά αδικήματα κλοπής και υπεξαίρεσης - Αντικατάσταση άρθρου 37 ν. 3585/2007

Άρθρο 191 Αρμόδιο όργανο και διαδικασία επιβολής προστίμου για φθορές που προκαλούνται από ζώα - Τροποποίηση παρ. 5 άρθρου 39 ν. 3585/2007

Άρθρο 192 Ευθύνη εξουσιαστών ζώων, πτηνών και μελισσών - Αντικατάσταση άρθρου 40 ν. 3585/2007

Άρθρο 193 Διατάραξη ροής αρδευτικών υδάτων - Αντικατάσταση άρθρου 41 ν. 3585/2007

Άρθρο 194 Κυρώσεις σε περίπτωση μετατόπισης οροσήμενων - Αντικατάσταση άρθρου 42 ν. 3585/2007

Άρθρο 195 Κυρώσεις σε περίπτωση παραβίασης αγρονομικών διατάξεων - Αντικατάσταση άρθρου 43 ν. 3585/2007

Άρθρο 196 Αστική ευθύνη αγροτικών αδικημάτων - Τροποποίηση άρθρου 50 ν. 3585/2007

Άρθρο 197 Κατάσχεση υλοτομικών προϊόντων - Αντικατάσταση παρ. 2 άρθρου 93 ν.δ. 86/1969

Άρθρο 198 Παράνομη υλοτομία και μεταφορά δασικών προϊόντων - Αντικατάσταση άρθρου 268 ν.δ. 86/1969

Άρθρο 199 Παράνομη υλοτομία και μεταφορά δασικών προϊόντων - Τροποποίηση παρ. 5 άρθρου 270 ν.δ. 86/1969

Άρθρο 200 Ποινική δίωξη και πράξεις καταλογισμού - Τροποποίηση παρ. 8 άρθρου 271 ν.δ. 86/1969

Άρθρο 201 Παρακράτηση φόρου ή μισθώματος του Δημοσίου - Τροποποίηση άρθρου 272 ν.δ. 86/1969

Άρθρο 202 Απαγόρευση βοσκής - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 276 ν.δ. 86/1969

Άρθρο 203 Παραβάσεις των περί ρητινοσυλλογής διατάξεων - Αντικατάσταση άρθρου 279 ν.δ. 86/1969

Άρθρο 204 Κυρώσεις, επί παραβάσεων των περί ρητινοσυλλογής διατάξεων - Αντικατάσταση παρ. 3 άρθρου 286 ν.δ. 86/1969

Άρθρο 205 Ποινές κατά των παραβατών των διατάξεων περί θήρας - Αντικατάσταση άρθρου 287 ν.δ. 86/1969

Άρθρο 206 Διαδικασία βεβαίωσης των παραβάσεων περί θήρας - Αντικατάσταση άρθρου 287Α ν.δ. 86/1969

Άρθρο 207 Σύστημα Ελέγχου Συμπεριφοράς Κυνηγών - Αντικατάσταση άρθρου 287B ν.δ. 86/1969

Άρθρο 208 Κατάσχεση και δήμευση μέσω παρανόμου θήρας - Αντικατάσταση άρθρου 288 ν.δ. 86/1969

Άρθρο 209 Καταργούμενες διατάξεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΔΑΣΩΝ

Άρθρο 210 Δημιουργία κοινόχρηστου χώρου δασικής αναψυχής στην περιοχή «ΠΡΩΗΝ ΝΤΑΜΑΡΙΑ ΓΑΛΑΤΣΙΟΥ» του Δήμου Γαλατσίου Αττικής

Άρθρο 211 Αποζημίωση των μελών των Επιτροπών Εξέτασης Αντιρρήσεων - Προσθήκη παρ. 2α και 2β στο άρθρο 6Α του ν. 3889/2010

Άρθρο 212 Επιτροπές Εξέτασης Αντιρρήσεων - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 18 ν. 3889/2010

Άρθρο 213 Εξαίρεση υποχρέωσης επισύναψης δασικού πιστοποιητικού σε συμβολαιογραφικές πράξεις αποδοχής κληρονομίας - Λήψη υπόψη αποφάσεων των Επιτροπών Εξέτασης Αντιρρήσεων για τη βεβαίωση του δασικού ή μη χαρακτήρα - Τροποποίηση άρθρου 20 ν. 3889/2010

Άρθρο 214 Δασικές εκτάσεις σε χερσαία ζώνη λιμένα - Υλοποίηση οικοδομικών αδειών σε μη δασικού χαρακτήρα προστατευόμενες εκτάσεις - Τροποποίηση παρ. 7 άρθρου 3 ν. 998/1979

Άρθρο 215 Επέμβαση σε δασικές εκτάσεις - Τροποποίηση άρθρου 45 ν. 998/1979

Άρθρο 216 Εκχερσωμένες εκτάσεις - Τροποποίηση άρθρου 47 του ν. 998/1979

Άρθρο 217 Διατήρηση του ενιαίου χαρακτήρα ευρύτερων εκτάσεων, επί των οποίων υλοποιούνται τουριστικές επενδύσεις μεγάλης κλίμακας - σύνθετα τουριστικά καταλύματα, και εγκατάσταση Οργανωμένων Τουριστικών Κατασκηνώσεων (campings) - Τροποποίηση άρθρου 49 ν. 998/1979

Άρθρο 218 Εγκρίσεις επεμβάσεως για το Ελληνικό Δίκτυο Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας και για σταθμούς αποθήκευσης - Προσθήκη παρ. 2α και τροποποίηση περ. α παρ. 3 του άρθρου 53 του ν. 998/1979

Άρθρο 219 Παράταση προθεσμίας περατώσεως διαδικασίας για επιτρεπτή επέμβαση σε δάσος

Άρθρο 220 Νομιμοποίηση δαπανών για την αποκατάσταση φυσικής καταστροφής στη Βόρεια Εύβοια

Άρθρο 221 Επιχορήγηση Δασικών Συνεταιρισμών

Άρθρο 222 Καταργούμενες διατάξεις

ΜΕΡΟΣ Ε'

ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 223 Παροχή διευκολύνσεων στις Περιοχές Ολοκληρωμένης Τουριστικής Ανάπτυξης - Προσθήκη παρ. 13 στο άρθρο 29 του ν. 2545/1997

Άρθρο 224 Χώροι στάθμευσης κάτωθι ασκεπών αθλητικών εγκαταστάσεων - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 12 ν. 4067/2012

Άρθρο 225 Χώροι στάθμευσης δημόσιων κοινόχρηστων χώρων - Προσθήκη παρ. 9 στο άρθρο 20 του ν. 4067/2012

Άρθρο 226 Αεροϋποστηριζόμενοι θόλοι - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 20Α ν. 4067/2012

Άρθρο 227 Χώροι στάθμευσης δημόσιων κοινόχρηστων χώρων - Εξουσιοδοτική διάταξη - Προσθήκη παρ. 11 στο άρθρο 28 του ν. 4067/2012

Άρθρο 228 Καθορισμός θέσεων στάθμευσης - Τροποποίηση παρ. 27 άρθρου 28 ν. 4280/2014

Άρθρο 229 Παράταση προθεσμίας ολοκληρώσεως όψεων - Τροποποίηση παρ. 6 άρθρου 29 ν. 4067/2021

Άρθρο 230 Μονομερής υπαγωγή και τροποποίηση συστάσεως οριζοντίου ιδιοκτησίας - Τροποποίηση άρθρου 98 ν. 4495/2017

Άρθρο 231 Ελάχιστες αναγκαίες αποστάσεις των τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών των μικτών τουριστικών καταλυμάτων μικρής κλίμακας από τον αιγιαλό - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 5 ν. 4179/2013

Άρθρο 232 Ανέγερση κτηρίων ευαγών ιδρυμάτων και κτηρίων προνοιακού χαρακτήρα και εκπαίδευσης - Προσθήκη παρ. 5 στο άρθρο δέκατο έβδομο του ν. 4296/2014

Άρθρο 233 Ανέγερση κτηρίων κοινής ωφελείας - Αντικατάσταση παρ. 15 άρθρου 10 ν. 4315/2014

Άρθρο 234 Προσδιορισμός κοινόχρηστης οδού μέσω Ειδικών Πολεοδομικών Σχεδίων - Τροποποίηση περ. γ) παρ. 1 άρθρου 8 ν. 4447/2016

Άρθρο 235 Αναθέωση μέσω Τοπικού Πολεοδομικού Σχεδίου - Τροποποίηση παρ. 6 άρθρου 13 ν. 4447/2016

Άρθρο 236 Προϋποθέσεις επιτρεπτής συνένωσης ομόρων γηπέδων - Αυθεντική ερμηνεία παρ. 6 άρθρου 33 ν. 4759/2020

Άρθρο 237 Κατανομή αρμοδιοτήτων Διεύθυνσης Αρχιτεκτονικής, Οικοδομικών Κανονισμών και Αδειοδοτήσεων - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 8 ν. 4315/2014, παρ. 3 άρθρου 35 και παρ. 2 και 6 άρθρου 38 ν. 4495/2017

Άρθρο 238 Εκκρεμείς διαδικασίες μετατροπής της εισφοράς σε γη προς δήμους σε εισφορά σε χρήμα για την ανέγερση εκτός σχεδίου τουριστικών εγκαταστάσεων - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 34 ν. 4759/2020

Άρθρο 239 Παρατάσεις ισχύος προεγκρίσεων οικοδομικών αδειών - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 42 ν. 4495/2017

Άρθρο 240 Κέντρα Δεδομένων και τεχνολογικής υποστήριξης επιχειρήσεων - Τροποποίηση παρ. 5 άρθρου 44 ν. 4759/2020

Άρθρο 241 Οικοδομική άδεια σε οικοδομές μη ρυμοτομούμενων τμημάτων ακινήτων - Προσθήκη παρ. 2α στο άρθρο 88 του ν. 4759/2020

Άρθρο 242 Διορθώσεις επί των μεταβατικών διατάξεων του ν. 4759/2020

Άρθρο 243 Διεύρυνση του πεδίου και της παράτασης του χρόνου αναστολής οικοδομικών εργασιών στον Υμηττό - Τροποποίηση άρθρου 72 ν. 4843/2021

Άρθρο 244 Επανεκδοση Βεβαιώσεως λόγω μεταφοράς θέσεως πλωτών φωτοβολταϊκών σταθμών - Προσθήκη παρ. 9 στο άρθρο 91 του ν. 4951/2022

Άρθρο 245 Εξαίρεση πιλοτικών θαλάσσιων πλωτών φωτοβολταϊκών σταθμών - Τροποποίηση περ. γ) παρ. 2 άρθρου 87 ν. 4964/2022

Άρθρο 246 Δημιουργία ιατρικής βιβλιοθήκης

Άρθρο 247 Διευκρίνιση αγροτικού χαρακτήρα εκτάσεων - Τροποποίηση παρ. 15 άρθρου 2 ν. 4626/2019

Άρθρο 248 Επικαιροποίηση διαδικασιών αδειοδότησης στον Μητροπολιτικό Πόλο Ελληνικού - Αγίου Κοσμά - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 5 ν. 4062/2012

Άρθρο 249 Χώροι στάθμευσης και συνδέσεις με το οδικό δίκτυο του Μητροπολιτικού Πόλου Ελληνικού - Αγίου Κοσμά - Αντικατάσταση παρ. 9, 10 και 11 άρθρου 5Α ν. 4062/2012

Άρθρο 250 Άμισθοι ειδικοί σύμβουλοι Γραφείου Ελληνικού

Άρθρο 251 Μεταβατικές διατάξεις

Άρθρο 252 Καταργούμενες διατάξεις
ΜΕΡΟΣ ΣΤ'

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΕΡΙ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ

Άρθρο 253 Εγκατάσταση μικρών μονάδων βιολογικού καθαρισμού σε γαίες υψηλής παραγωγικότητας - Τροποποίηση περ. α' παρ. 6 άρθρου 56 ν. 2637/1998

Άρθρο 254 Ζώνες προστασίας του Όρους Αιγάλεω - Τροποποίηση άρθρου 21 ν. 2742/1999

Άρθρο 255 Διαχείριση Απορριμμάτων στον Δήμο Θήρας

Άρθρο 256 Κατανομή αρμοδιοτήτων περί την διαχείριση προσμίξεων - Τροποποίηση παρ. 5 άρθρου 31 ν. 4819/2021

Άρθρο 257 Διατάξεις για παράταση προσωρινής λειτουργίας Σταθμών Μεταφόρτωσης Απορριμμάτων

Άρθρο 258 Κανονισμός Διαχείρισης Εκκένωσης Βυτιοφόρων - Προσθήκη παρ. 4 στο άρθρο 22 του ν. 1068/1980

Άρθρο 259 Καταργούμενες διατάξεις
ΜΕΡΟΣ Ζ'

ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Άρθρο 260 Μεθοδολογία υπολογισμού απαιτούμενου εσόδου των Διαχειριστών Διανομής Φυσικού Αερίου

Άρθρο 261 Δυνατότητα μεταφοράς κεφαλαίων στον Λογαριασμό Ασφάλειας Εφοδιασμού - Προσθήκη άρθρου 73Α στον ν. 4001/2011

Άρθρο 262 Μη προβολή δικαιωμάτων δημοσίου - Προσθήκη περ. η) στην περ. ΙΙΙ της παρ. 1 άρθρου 10 ν. 3208/2003

Άρθρο 263 Συσκευασία και μεταποίηση αγροτικών και κτηνοτροφικών προϊόντων - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 8 του από 11.6.1980 προεδρικού διατάγματος

Άρθρο 264 Χρήσεις γης τοπικού ρυμοτομικού σχεδίου για εγκαταστάσεις του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας στη Ζώνη Ενεργού Πολεοδομίας Κοζάνης - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 19 ν. 4180/2013

Άρθρο 265 Προσεισμικός έλεγχος κτηρίων

Άρθρο 266 Καθαρισμός χώρων για την αποτροπή κινδύνου πρόκλησης πυρκαγιάς ή ταχείας επέκτασής της - Αντικατάσταση υποπερ. 26 περ. β παρ. Ι άρθρου 75 Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων

Άρθρο 267 Οργάνωση και λειτουργία Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας-Προσθήκη άρθρου 54Α στον ν. 4662/2020

Άρθρο 268 Μέτρα προστασίας Ναυαγίου Ζακύνθου - Προσθήκη παρ. 8 στο άρθρο 68 ν. 4875/2021

Άρθρο 269 Υπεύθυνος λειτουργίας για κολυμβητικές δεξαμενές εντός τουριστικών καταλυμάτων - Τροποποίηση περ. α' και β' παρ. 3 άρθρου 46 ν. 4688/2020

Άρθρο 270 Αναστολή οικοδομικών αδειών στις εκτός σχεδίου περιοχές της νήσου Μυκόνου

Άρθρο 271 Σύσταση, συγκρότηση και λειτουργία μικτών κλιμακίων ελέγχου

Άρθρο 272 Διόρθωση παραπομπής περί βάσεως υπολογισμού διοικητικού προστίμου - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 69 ν. 4819/2021

Άρθρο 273 Παρατάσεις προθεσμιών σε ζητήματα αποβλήτων και ενέργειας - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 86 ν. 4819/2021, παρ. 5 άρθρου 25 ν. 4685/2020, παρ. 9 άρθρου 54 και παρ. 2 άρθρου 94 ν. 4951/2022

ΕΝΟΤΗΤΑ Δ'

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 274 Ρήτρα επαναξιολόγησης διατάξεων μέσω δημόσιας διαβούλευσης

Άρθρο 275 Έναρξη ισχύος

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι ΧΕΡΣΑΙΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΤΙΑ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΓΛΥΚΩΝ ΥΔΑΤΩΝ - ΤΥΠΟΙ ΟΙΚΟΤΟΠΩΝ ΚΑΙ ΟΜΑΔΕΣ ΤΥΠΩΝ ΟΙΚΟΤΟΠΩΝ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΑ - ΤΥΠΟΙ ΟΙΚΟΤΟΠΩΝ ΚΑΙ ΟΜΑΔΕΣ ΤΥΠΩΝ ΟΙΚΟΤΟΠΩΝ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΕΙΔΗ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI - Άρθρο 139

(άρθρο 21 ν. 2742/1999)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII

ΕΝΟΤΗΤΑ Α'

ΜΕΤΟΝΟΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ

ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΣΕ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ

ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΔΑΤΩΝ ΚΑΙ

ΔΙΕΥΡΥΝΣΗ ΤΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΤΗΣ

ΜΕ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΥΔΑΤΟΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΤΙΚΩΝ

ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΕΝΙΣΧΥΣΗ

ΤΗΣ ΥΔΑΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΜΕΡΟΣ Α'

ΜΕΤΟΝΟΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗΣ

ΑΡΧΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΣΕ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ

ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΔΑΤΩΝ ΚΑΙ

ΔΙΕΥΡΥΝΣΗ ΤΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΤΗΣ

Ε ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΥΔΑΤΟΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΤΙΚΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Σκοπός

Σκοπός του παρόντος είναι η ορθολογική ρύθμιση της παροχής υπηρεσιών ύδατος και επεξεργασίας αστικών αποβλήτων, ιδίως ως προς την οργάνωση, τις παρεχόμενες υπηρεσίες, το κόστος και την τιμολόγησή τους, μέσα από την ανάθεση σχετικών αρμοδιοτήτων εποπτείας και ελέγχου στη Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.), όπως μετονομάζεται πλέον η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.). Στο ίδιο πλαίσιο εξορθολογίζονται και επικαιροποιούνται οι αρμοδιότητες των φορέων υδατικής διαχείρισης και πολιτικής,

προσαρμόζονται επιμέρους ρυθμίσεις και θεσπίζεται εθνική στρατηγική για τα ύδατα.

Άρθρο 2 **Αντικείμενο**

Με τον παρόντα μεταφέρονται και θεσπίζονται αρμοδιότητες στη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας, η οποία μετονομάζεται σε Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων. Ειδικότερα, ρυθμίζεται η παροχή υπηρεσιών υδάτων της περ. κθ) της παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 3199/2003 (Α' 280), καθώς και των υπηρεσιών ανακυκλωμένου ύδατος και διαχείρισης αστικών αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένου του νερού που προορίζεται για περιαισθητική χρήση. Δεδομένης της ανάθεσης αυτών των αρμοδιοτήτων σε ανεξάρτητη αρχή, εκσυγχρονίζεται το συνολικό πλαίσιο διακυβέρνησης των ζητημάτων που σχετίζονται με τη διαχείριση των υδάτων και αστικών αποβλήτων.

Άρθρο 3 **Ορισμοί**

1. Για την εφαρμογή του παρόντος ισχύουν οι ορισμοί του άρθρου 2 του ν. 3199/2003 (Α' 280), του άρθρου 2 του π.δ. 51/2007 (Α' 54) και του άρθρου 3 του ν. 4819/2021 (Α' 129).

2. Επιπλέον ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

α) «Πάροχοι υπηρεσιών ύδατος»: οι δημόσιοι και δημοτικοί φορείς, οι ανώνυμες εταιρείες του άρθρου 3 του ν. 4972/2022 (Α' 181), τα νομικά πρόσωπα δημοσίου και ιδιωτικού δίκαιου και λοιποί φορείς του Δημοσίου, ιδίως οι Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης Αποχέτευσης (ΔΕΥΑ), η Εταιρεία Ύδρευσης και Αποχέτευσης Πρωτεύουσας (Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε.), η Εταιρεία Ύδρευσης και Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης (Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε.), η Εταιρεία Παγίων «ΕΥΔΑΠ», η Εταιρεία Παγίων «ΕΥΑΘ», ο Οργανισμός Ανάπτυξης Κρήτης (ΟΑΚ Α.Ε.), οι Οργανισμοί Εγγείων Βελτιώσεων (ΟΕΒ), οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α' βαθμού και οι Σύνδεσμοι ύδρευσης Ο.Τ.Α. του Κεφαλαίου Β' του Ένατου Μέρους του ν. 3463/2006 (Α' 114), οι οποίοι παρέχουν υπηρεσίες ύδατος, είτε προς άλλους φορείς, είτε προς τελικούς χρήστες.

β) «Κοστολόγηση»: η διαδικασία υπολογισμού του συνολικού κόστους των υπηρεσιών ύδατος.

γ) «Περιβαλλοντικό κόστος»: το κόστος της απόκλισης της κατάστασης των υδάτων, από την καλή κατάσταση, η οποία απαιτείται για τη βιώσιμη χρήση των υδατικών πόρων, σύμφωνα με τους περιβαλλοντικούς στόχους του άρθρου 4 του π.δ. 51/2007.

δ) «Κόστος πόρου»: το κόστος άλλων εναλλακτικών χρήσεων του ύδατος, οι οποίες είναι αναγκαίες αν το Υδατικό Σύστημα χρησιμοποιείται πέραν του ρυθμού της φυσικής του αναπλήρωσης.

ε) «Περιβαλλοντικό τέλος»: η οικονομική συνεισφορά του τελικού χρήστη, ανά κυβικό μέτρο (μ³) καταναλωθέντος ύδατος, που αντιστοιχεί στο περιβαλλοντικό κόστος και στο κόστος του πόρου. Στον υπολογισμό του περιβαλλοντικού τέλους δεν προσμετράται το κόστος αποκατάστασης της περιβαλλοντικής ζημίας, το οποίο διέπεται από το π.δ. 148/2009 (Α' 190).

στ) «Τιμολόγηση»: η διαδικασία χρέωσης των υπηρεσιών ύδατος από πάροχο υπηρεσιών ύδατος, σε άλλους φορείς ή απευθείας στον τελικό χρήστη, με βάση την κοστολόγηση των υπηρεσιών ύδατος και την επιδιωκόμενη ανάκτηση κόστους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' **ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ**

Άρθρο 4 **Διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής του ν. 4001/2011 - Τροποποίηση άρθρου 1 ν. 4001/2011**

Στο τέλος του άρθρου 1 του ν. 4001/2011 (Α' 179) προστίθεται εδάφιο, ώστε να συμπεριληφθεί στους σκοπούς του εν λόγω νόμου η ρύθμιση θεμάτων εποπτείας και ελέγχου των παρόχων υπηρεσιών ύδατος και διαχείρισης αστικών αποβλήτων, και το άρθρο 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 1 **Σκοπός και πεδίο εφαρμογής**

Σκοπός του παρόντος νόμου είναι η ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουνίου 2019 «σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τροποποίηση της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ» (ΕΕ L 158 της 14.06.2019) και της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουλίου 2009 «σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά Φυσικού Αερίου και την κατάργηση της Οδηγίας 2003/55/ΕΚ» (ΕΕ L 211 της 14.8.2009). Οι δραστηριότητες της παραγωγής, αποθήκευσης, σωρευτικής εκπροσώπησης, προμήθειας, εμπορίας, μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και της παραγωγής, της προμήθειας, της αγοράς, της μεταφοράς, διανομής της αποθήκευσης, της υγροποίησης και της αεριοποίησης υγροποιημένου Φυσικού Αερίου εντός της ελληνικής επικράτειας ασκούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού. Οι δραστηριότητες αυτές είναι κοινής ωφέλειας και τελούν υπό την εποπτεία του κράτους. Επιπροσθέτως, ρυθμίζονται θέματα εποπτείας και ελέγχου των παρόχων υπηρεσιών ύδατος και διαχείρισης αστικών αποβλήτων.»

Άρθρο 5 **Προσθήκη αρχών ως προς την άσκηση αρμοδιοτήτων επί των υδάτων και των αστικών αποβλήτων - Προσθήκη περ. (ια) και (ιβ) στην παρ. 4 του άρθρου 3 του ν. 4001/2011**

Στο τέλος της παρ. 4 του άρθρου 3 του ν. 4001/2011 (Α' 179), ως προς την άσκηση των αρμοδιοτήτων που ανατίθενται στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας και στην πλέον Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων, προστίθενται περ. (ια) και (ιβ) ως εξής:

«(ια) Να διασφαλίζονται αποτελεσματικές και διαφανείς διαδικασίες για την παροχή υπηρεσιών ύδατος και διαχείρισης αστικών αποβλήτων, ενώ παράλληλα να επιδιώκεται η μέγιστη δυνατή ποιότητά τους, μέσα από ένα σαφές και διαφανές σύστημα κοστο-

λόγησης - τιμολόγησης, στη βάση προκαθορισμένων κριτηρίων.

(ιβ) Να ελέγχεται η τήρηση των υποχρεώσεων των παρόχων υπηρεσιών ύδατος.»

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'
ΜΕΤΟΝΟΜΑΣΙΑ, ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ
ΤΗΣ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ,
ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΔΑΤΩΝ**

**Άρθρο 6
Μετονομασία της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας
σε Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και
Υδάτων - Τροποποίηση άρθρου 5 ν. 4001/2011**

Στο άρθρο 5 του ν. 4001/2011 (Α' 179), το υφιστάμενο άρθρο αριθμείται ως παρ. 1, προστίθεται παρ. 2, και το άρθρο 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 5
Νομική φύση της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων,
Ενέργειας και Υδάτων

1. Η Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.) είναι ανεξάρτητη ρυθμιστική αρχή με έδρα την Αθήνα, έχει νομική προσωπικότητα και παράσταται αυτοτελώς σε δίκες που έχουν ως αντικείμενο πράξεις ή παραλείψεις της ή έννομες σχέσεις που την αφορούν. Η Ρ.Α.Α.Ε.Υ. υπόκειται μόνο σε κοινοβουλευτικό και σε δικαστικό έλεγχο.

2. Όπου γίνεται αναφορά στην επωνυμία «Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας» ή «Ρ.Α.Ε.», νοείται η Ρ.Α.Α.Ε.Υ..»

**Άρθρο 7
Αρμοδιότητες της Ρυθμιστικής Αρχής
Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων -
Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 4 ν. 4001/2011**

Στην παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 4001/2011 (Α' 179) επικαιροποιούνται οι αρμοδιότητες της πλέον Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Ο έλεγχος, η ρύθμιση και η εποπτεία της αγοράς ενέργειας, καθώς και ο έλεγχος, η ρύθμιση και η εποπτεία θεμάτων σχετικών με την παροχή υπηρεσιών ύδατος και διαχείρισης αστικών αποβλήτων, με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ασκούνται από τη Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων, η οποία αποτελεί την εθνική ρυθμιστική αρχή σε θέματα ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου, υπηρεσιών ύδατος και διαχείρισης αστικών αποβλήτων, κατά την έννοια των Οδηγιών (ΕΕ) 2019/944 και 2009/73/ΕΚ και των νόμων 3199/2003 (Α' 280) και 4819/2021 (Α' 129).»

**Άρθρο 8
Σύνθεση της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων,
Ενέργειας και Υδάτων - Τροποποίηση άρθρου 7
ν. 4001/2011**

Στο άρθρο 7 του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί της σύνθεσης της πλέον Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων, οι παρ. 1 και 2 αντικαθίστανται, η παρ. 4 τροποποιείται, προκειμένου η θέση ειδικού συμβού-

λου να αφορά σε θέματα είτε αποβλήτων, είτε ενέργειας, είτε υδάτων, προσδιορίζεται ειδικότερα ο τρόπος υπολογισμού των αποδοχών του έμπτου εδαφίου, το έκτο εδάφιο τροποποιείται ως προς τη συμμετοχή του ειδικού συμβούλου στις συνεδριάσεις και το άρθρο 7 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 7
Σύνθεση της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων,
Ενέργειας και Υδάτων

1. Η Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.) απαρτίζεται από δεκατρία (13) μέλη, συμπεριλαμβανομένων του Προέδρου και τριών (3) Αντιπροέδρων, τα οποία διακρίνονται για την επιστημονική τους κατάρτιση, την επαγγελματική τους ικανότητα και εξειδικευμένη εμπειρία σε θέματα αρμοδιότητας της Ρ.Α.Α.Ε.Υ. και διαθέτουν τα κατάλληλα εχέγγυα ανεξαρτησίας και αμεροληψίας. Πλην του Προέδρου της Αρχής και των τριών (3) Αντιπροέδρων της, τα υπόλοιπα μέλη κατανέμονται ισομερώς με απόφαση της Ολομέλειας, βάσει της εξειδίκευσής τους, στους τρεις (3) επιμέρους θεματικούς κλάδους της Αρχής, επικεφαλής των οποίων τίθεται αντιστοίχως ένας (1) Αντιπρόεδρος.

2. Τα μέλη της Ρ.Α.Α.Ε.Υ. προτείνονται από κοινού από τους Υπουργούς Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εσωτερικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ύστερα από προκήρυξη που δημοσιεύεται σε τέσσερις (4), τουλάχιστον, ημερήσιες εφημερίδες πανελληνίας κυκλοφορίας, καθώς και στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Η προκήρυξη δημοσιεύεται το αργότερο τριάντα (30) ημέρες πριν από την πρόταση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εσωτερικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και καλεί τους ενδιαφερόμενους να υποβάλουν υποψηφιότητα μέσα σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, όχι μικρότερο των δεκαπέντε (15) ημερών. Ο αριθμός και τα στοιχεία των υποψηφίων, πλην όσων έχουν ρηθεί αιτηθεί τη μη δημοσιοποίησή τους, καθώς και η πρόταση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εσωτερικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων δημοσιεύονται στην επίσημη ιστοσελίδα της Ρ.Α.Α.Ε.Υ.. Η πρόταση υποβάλλεται στην Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής των Ελλήνων, η οποία γνωμοδοτεί επ' αυτής, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό της Βουλής. Η γνωμοδότηση αυτή αναρτάται στην επίσημη ιστοσελίδα της Ρ.Α.Α.Ε.Υ.. Σε περίπτωση θετικής γνωμοδότησης της Επιτροπής, τα μέλη που έχουν προταθεί από τους Υπουργούς Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εσωτερικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων διορίζονται με Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου. Με την ίδια πράξη ορίζεται και ο θεματικός κλάδος του οποίου προΐσταται ο κάθε Αντιπρόεδρος. Με την επιφύλαξη του πρώτου διορισμού μελών της Αρχής, η διαδικασία επιλογής των μελών της Ρ.Α.Α.Ε.Υ. λαμβάνει χώρα τουλάχιστον έξι (6) μήνες, πριν τη λήξη της θητείας εκάστου μέλους.

3. Η θητεία των μελών της Ρ.Α.Α.Ε.Υ. είναι πενταετής. Κανένα μέλος της Ρ.Α.Α.Ε.Υ. δεν μπορεί να υπηρετήσει για περισσότερες από δύο (2) θητείες. Κατά τη διάρκεια

της θητείας τους τα μέλη της Ρ.Α.Α.Ε.Υ. δεν ανακαλούνται. Εάν κατά τη διάρκεια της θητείας μέλους της Ρ.Α.Α.Ε.Υ. κενωθεί για οποιονδήποτε λόγο η θέση του, διορίζεται, σύμφωνα με τη διαδικασία της παραγράφου 2, νέο μέλος για πλήρη θητεία, εφόσον μέχρι την κανονική λήξη της θητείας του μέλους του οποίου η θέση κενώθηκε υπολείπεται διάστημα μικρότερο των δύο (2) ετών. Σε κάθε άλλη περίπτωση, το νέο μέλος διορίζεται για το υπόλοιπο της θητείας του μέλους του οποίου η θέση κενώθηκε. Η Ρ.Α.Α.Ε.Υ. συνεχίζει να λειτουργεί, όχι όμως πέρα από ένα εξαμήνου, αν κάποια από τα μέλη της εκλείψουν ή αποχωρήσουν για οποιονδήποτε λόγο, εφόσον, κατά τις συνεδριάσεις της, τα λοιπά μέλη επαρκούν ώστε να υπάρχει απαρτία.

4. Στη Ρ.Α.Α.Ε.Υ. συνιστάται μία (1) θέση ειδικού συμβούλου του Προέδρου της Ρ.Α.Α.Ε.Υ. για θέματα είτε αποβλήτων, είτε ενέργειας, είτε υδάτων. Η θέση αυτή πληρούται από πρόσωπο που διακρίνεται για την επιστημονική του κατάρτιση και ικανότητα και διαθέτει εξειδικευμένη εμπειρία στα ανωτέρω θέματα. Ο ειδικός σύμβουλος διορίζεται με απόφαση του Προέδρου της Ρ.Α.Α.Ε.Υ., κατόπιν πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος που δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα της Ρ.Α.Α.Ε.Υ., χωρίς την τήρηση άλλης διαδικασίας. Η σύμβαση του ειδικού συμβούλου λήγει αυτοδικαίως με τη λήξη της θητείας του Προέδρου. Οι αποδοχές για την παροχή των υπηρεσιών του ειδικού συμβούλου καθορίζονται βάσει της περ. β) της παρ. 6 του άρθρου 9 του ν. 4354/2015 (Α' 176). Ο ειδικός σύμβουλος δύναται να συμμετέχει στις συνεδριάσεις που συμμετέχει ο Πρόεδρος της Αρχής χωρίς δικαίωμα ψήφου. Η σχετική δαπάνη, συμπεριλαμβανομένων και των ασφαλιστικών εισφορών, βαρύνει τον προϋπολογισμό της Ρ.Α.Α.Ε.Υ.»

Άρθρο 9

Λειτουργία της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων -

Τροποποίηση άρθρου 8 ν. 4001/2011

Στο άρθρο 8 του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί λειτουργίας της πλέον Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων, οι παρ. 1, 2, 3 και 4 αντικαθίστανται, προστίθενται παρ. 4α και 6, στην παρ. 5 προστίθεται ο οικείος Αντιπρόεδρος και το άρθρο 8 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 8

Λειτουργία της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων

1. Η Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.) συνεδριάζει και αποφασίζει, είτε σε Ολομέλεια, είτε σε συνθέσεις των τριών (3) επί μέρους θεματικών κλάδων αυτής, ήτοι των Αποβλήτων, της Ενέργειας και των Υδάτων. Η Ολομέλεια της Ρ.Α.Α.Ε.Υ. συνέρχεται σε συνεδρίαση κατόπιν πρόσκλησης του Προέδρου της, οι δε συνθέσεις των τριών (3) επί μέρους θεματικών κλάδων της Αρχής, κατόπιν πρόσκλησης του οικείου Αντιπροέδρου, και, σε περίπτωση κωλύματός του, από το αρχαιότερο μέλος του οικείου Κλάδου της Αρχής, όπως ορίζεται ειδικότερα στον Οργανισμό και τον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισής της.

2. Η Ολομέλεια της Ρ.Α.Α.Ε.Υ. συνεδριάζει νομίμως εφόσον μετέχουν στη συνεδρίαση ο Πρόεδρος ή τουλάχιστον ένας (1) εκ των Αντιπροέδρων, ως προεδρεύων, κατά σειρά αρχαιότητας, και εννέα (9) τουλάχιστον μέλη, αποφασίζει δε κατά πλειοψηφία. Αν θέμα της ημερήσιας διάταξης είναι η, κατά παραπομπή, επιβολή κύρωσης και η κρίση επί ζητήματος που αφορά προεχόντως το αντικείμενο ενός ή πλειόνων θεματικών κλάδων της Αρχής, τότε, με την επιφύλαξη της παρ. 5, η Ολομέλεια συνεδριάζει νομίμως, εφόσον μετέχουν στη συνεδρίαση όλα τα μέλη των συναφών κλάδων. Οι συνθέσεις των επί μέρους θεματικών κλάδων της Αρχής αποτελούνται από τον οικείο Αντιπρόεδρο, και τα τρία (3) μέλη του εκάστοτε κλάδου και αυτοί συνεδριάζουν νομίμως αν μετέχουν αρμοδίως ο προεδρεύων και δύο (2) μέλη. Σε περίπτωση απουσίας του Αντιπροέδρου, αυτός αναπλήρωνεται από το αρχαιότερο μέλος του οικείου Κλάδου.

3. Σε περίπτωση ισοψηφίας, υπερισχύει η ψήφος του προεδρεύοντος.

4. Η Ολομέλεια της Ρ.Α.Α.Ε.Υ. είναι αρμόδια: α) όταν ένα ζήτημα είναι σύνθετο και δεν εμπίπτει σαφώς και αποκλειστικώς στις αρμοδιότητες μεμονωμένου θεματικού της κλάδου, β) για υπόθεση που παραπέμπεται σ' αυτήν με απόφαση κλάδου της Αρχής, γ) για εν γένει διοικητικά και οργανωτικά θέματα, όπως του Οργανισμού και του Κανονισμού της Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισής της Αρχής. Οι συνθέσεις των κλάδων της Αρχής είναι αρμόδιες να αποφαινούνται επί ρυθμιστικών, γνωμοδοτικών, εποπτικών, ελεγκτικών και κυρωτικών ζητημάτων, που άπτονται του οικείου θεματικού τους αντικειμένου.

4α. Κάθε άλλο ζήτημα σχετικά με την κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ Ολομέλειας και κλάδων, καθώς και με τις συνεδριάσεις της Αρχής, ρυθμίζεται με τον Οργανισμό και τον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισής της, που εγκρίνονται με απόφαση της Ολομέλειάς της. Σε αυτούς δύναται να προβλέπεται και η σύσταση τετραμελούς Εκτελεστικής Επιτροπής, που αποτελείται από τον Πρόεδρο της Αρχής και τους τρεις (3) Αντιπροέδρους, με αρμοδιότητα ιδίως: α) την αντιμετώπιση τρεχουσών διοικητικών εκκρεμοτήτων και αναγκών, που της ανατίθενται από την Ολομέλεια ή τον Πρόεδρο, καθώς και β) την κατανομή των υποθέσεων μεταξύ της Ολομέλειας και των τριών (3) θεματικών κλάδων, επί μη σαφώς οριοθετημένων ζητημάτων, εφόσον δεν έχει αποφανθεί επ' αυτών η Ολομέλεια, σύμφωνα με την περ. α) της παρ. 4. Για τη λήψη απόφασης από την Εκτελεστική Επιτροπή απαιτείται πλειοψηφία τριών τετάρτων (3/4).

5. Η συμμετοχή των Μελών στις συνεδριάσεις της Ρ.Α.Α.Ε.Υ. είναι υποχρεωτική, εκτός εάν Μέλος έχει δηλώσει στον Πρόεδρο ή τον οικείο Αντιπρόεδρο της Ρ.Α.Α.Ε.Υ., πριν από τη συνεδρίαση, κώλυμα συμμετοχής του σε αυτήν, ή αδυναμία συμμετοχής για σπουδαίο λόγο.

6. Με την επιφύλαξη της παρ. 4, όπου γίνεται αναφορά στην κείμενη νομοθεσία έως την έναρξη ισχύος του παρόντος σε αρμοδιότητα της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας, νοείται ότι αυτή ανήκει στον κλάδο Ενέργειας της Ρ.Α.Α.Ε.Υ.»

Άρθρο 10
Αρμοδιότητες του Προέδρου και
των Αντιπροέδρων της Ρυθμιστικής
Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων -
Αντικατάσταση άρθρου 9 ν. 4001/2011

Το άρθρο 9 του ν. 4001/2011 (Α' 179) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 9
 Αρμοδιότητες του Προέδρου και
 των Αντιπροέδρων της Ρυθμιστικής Αρχής
 Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων

1. Ο Πρόεδρος της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.) εκπροσωπεί την Αρχή στις σχέσεις της με τις άλλες διοικητικές ή ανεξάρτητες αρχές και τους τρίτους, καθώς και ενώπιον των δικαστηρίων. Ο Πρόεδρος και οι Αντιπρόεδροι της Αρχής έχουν, δυνάμει του παρόντος νόμου, των κανονιστικών πράξεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του και των αποφάσεων της Ρ.Α.Α.Ε.Υ., την ευθύνη της λειτουργίας αυτής, ασκούν δε τις προς τούτο αρμοδιότητες και ιδίως:

(α) Ο Πρόεδρος της Αρχής προϊστάται της Γραμματείας του. Οι Αντιπρόεδροι προϊστάνται των οργανικών μονάδων που συναρτώνται αποκλειστικώς και αντιστοιχούν κατά τον Οργανισμό στους επί μέρους θεματικούς κλάδους της Αρχής. Η νομική υπηρεσία και οι υπηρεσίες που δεν υπάγονται ρητώς στον Πρόεδρο ή στους κλάδους της Αρχής υπάγονται στην Ολομέλεια και αναφέρονται στον κατά περίπτωση καθ' ύλην αρμόδιο Πρόεδρο ή Αντιπρόεδρο.

(β) Είναι οι υπηρεσιακοί και πειθαρχικοί προϊστάμενοι του προσωπικού που απασχολείται με οποιαδήποτε σχέση εργασίας στις υπηρεσίες της Ρ.Α.Α.Ε.Υ..

(γ) Εκδίδουν τις ατομικές πράξεις που αφορούν σε θέματα του προσωπικού των υπηρεσιών της Ρ.Α.Α.Ε.Υ., εκτός από αυτές για τις οποίες αρμόδια είναι τα αντίστοιχα συμβούλια ή η Ρ.Α.Α.Ε.Υ..

(δ) Καθορίζουν τα θέματα της ημερήσιας διάταξης και προεδρεύουν στις συνεδριάσεις της Ολομελείας και των Κλάδων της Ρ.Α.Α.Ε.Υ..

(ε) Προβαίνουν σε διαχειριστικές πράξεις για την εφαρμογή των αποφάσεων της Ρ.Α.Α.Ε.Υ. και μπορούν να προβαίνουν σε κατάρτιση συμβάσεων αξίας μέχρι του ποσού για το οποίο επιτρέπεται προσφυγή στη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης, σύμφωνα με τον ν. 4412/2016 (Α' 147). Η αρμοδιότητα αυτή μπορεί να ασκείται παράλληλα και από την Εκτελεστική Επιτροπή της Αρχής.

(στ) Ασκούν κάθε άλλη αρμοδιότητα που τους μεταβιβάζεται με απόφαση της Ολομελείας της Αρχής, όπως ειδικότερα καθορίζεται στον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισής της. Σε περίπτωση κωλύματος ή απουσίας του Προέδρου της Ρ.Α.Α.Ε.Υ., αναπληρώνεται από τον αρχαιότερο κατά σειρά Αντιπρόεδρο, εκτός εάν είναι υποχρεωτική η συμμετοχή στη σύνθεση της Ολομελείας, όλων των μελών ενός κλάδου της Αρχής, οπότε αναπληρώνεται από τον Αντιπρόεδρο του οικείου κλάδου. Ο Πρόεδρος της Ρ.Α.Α.Ε.Υ. ή ο Αντιπρόεδρος που τον αναπληρώνει μπορεί να αναθέτει τη δικαστική ή εξώδικη εκπροσώπηση της Αρχής για συγκεκριμένη

πράξη ή ενέργεια ή κατηγορία πράξεων ή ενεργειών σε άλλο μέλος της Ρ.Α.Α.Ε.Υ. ή σε υπηρεσίες της.

2. Κατόπιν εισήγησης του Προέδρου, η Ρ.Α.Α.Ε.Υ. δύναται, με απόφαση της Ολομελείας, να συγκροτεί συνεργεία ελέγχου, μόνιμες και έκτακτες επιτροπές και ομάδες εργασίας για την εξέταση και έρευνα εξειδικευμένων θεμάτων που εμπíπτουν στις αρμοδιότητές της, που χρήζουν ιδιαίτερης διαχείρισης ή άμεσης επίλυσης. Το έργο των επιτροπών ή ομάδων εργασίας συντονίζει μέλος ή στέλεχος της Αρχής που ορίζεται με απόφαση του Προέδρου. Οι εισηγήσεις και γνωμοδοτήσεις των επιτροπών και ομάδων εργασίας υποβάλλονται στα εκάστοτε αρμόδια όργανα της Αρχής. Στις συγκροτούμενες επιτροπές και ομάδες μπορούν, άνευ άλλης διαδικασίας, να συμμετέχουν και πρόσωπα εκτός των υπηρεσιών της Ρ.Α.Α.Ε.Υ.. Με αυτήν την απόφαση της Ρ.Α.Α.Ε.Υ. καθορίζονται το έργο, η διάρκεια και η σύνθεση κάθε επιτροπής και ομάδας. Οι εισηγήσεις και γνωμοδοτήσεις των επιτροπών και των ομάδων της παρούσας υποβάλλονται στον Πρόεδρο της Ρ.Α.Α.Ε.Υ., ο οποίος δύναται να αποφασίσει τη δημόσια ανακοίνωση των συμπερασμάτων στην επίσημη ιστοσελίδα της Ρ.Α.Α.Ε.Υ.. Η αμοιβή των μελών των επιτροπών και ομάδων της παρούσας παραγράφου καθορίζεται με απόφαση της Ολομελείας της Αρχής, με την οποία, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης, ορίζεται: α) το ύψος των πρόσθετων αμοιβών των μελών των ως άνω επιτροπών και ομάδων εργασίας, που σωρευτικά δεν υπερβαίνει το είκοσι τοις εκατό (20%) του βασικού μισθού, και β) ότι έως το δέκα τοις εκατό (10%) του προσωπικού των Αρχών μπορεί να συμμετέχει σε συνεργεία ελέγχου, μόνιμες και έκτακτες επιτροπές και ομάδες εργασίας. Η δαπάνη που προκαλείται από την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου βαρύνει αποκλειστικά τον προϋπολογισμό της Ρ.Α.Α.Ε.Υ..

3. Ο Πρόεδρος και οι Αντιπρόεδροι της Ρ.Α.Α.Ε.Υ. μπορούν, με πράξεις τους, να μεταβιβάζουν σε άλλα μέλη της Ρ.Α.Α.Ε.Υ. ή σε μέλη των υπηρεσιών τους κάποια ή κάποιες από τις αρμοδιότητες που τους ανατίθενται σύμφωνα με τις περ. α' έως και ε' της παρ. 1. Η αρμοδιότητα που μεταβιβάζεται δύναται να ασκείται παράλληλα και από τους μεταβιβάζοντες.

4. Ο Πρόεδρος και οι Αντιπρόεδροι της Ρ.Α.Α.Ε.Υ. μπορούν, με πράξεις τους, να παρέχουν εξουσιοδότηση σε άλλα μέλη της Ρ.Α.Α.Ε.Υ. ή στο προσωπικό της, να υπογράφουν αντ' αυτών και με εντολή τους τις πράξεις που έχουν αρμοδιότητα να εκδίδουν.

5. Ο Πρόεδρος της Ρ.Α.Α.Ε.Υ. είναι διατάκτης των πτώσεων του προϋπολογισμού και των δαπανών της.»

Άρθρο 11
Εποπτεία - Προσθήκη άρθρου 12Α
στον ν. 4001/2011

Στον ν. 4001/2011 (Α' 179) προστίθεται άρθρο 12Α ως εξής:

«Άρθρο 12Α
 Εποπτεία επί της παροχής υπηρεσιών ύδατος
 και διαχείρισης αστικών αποβλήτων

1. Η Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.), στη βάση των ετήσιων εκθέσεων

προγραμματισμού που υποβάλλουν προς έγκριση οι πάροχοι υπηρεσιών ύδατος στη Ρ.Α.Α.Ε.Υ. και των στοιχείων του Παραρτήματος Ι, που υποβάλλουν οι Φορείς Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΦΟ.Δ.Σ.Α.), καθώς και πάσης φύσεως στοιχείων που συλλέγει, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 27, εποπτεύει και παρακολουθεί το οικονομικό και φυσικό αντικείμενο της παροχής των υπηρεσιών ύδατος και διαχείρισης αστικών αποβλήτων, υποβάλλοντας ετήσια αναφορά στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

2. Η Ρ.Α.Α.Ε.Υ., για την εφαρμογή της παρ. 1, έχει πρόσβαση σε κάθε σχετική βάση δεδομένων που τηρείται από άλλους δημόσιους φορείς. Οι φορείς αυτοί παρέχουν αμελλητί τα ζητούμενα από τη Ρ.Α.Α.Ε.Υ. στοιχεία.

3. Για την εφαρμογή της παρ. 1, η Ρ.Α.Α.Ε.Υ. αξιοποιεί δείκτες οικονομικούς, φυσικού αντικείμενου, καθώς και ποιότητας και αποτελεσματικότητας, οι οποίοι αναρτώνται στον ιστότοπό της. Κατ' ελάχιστον χρησιμοποιούνται οι δείκτες του: α) Παραρτήματος ΙΙΙ για τις υπηρεσίες παροχής ύδατος, βάσει των στοιχείων του Παραρτήματος ΙΙ, και β) Παραρτήματος V της υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΔΑ/90439/1846/29.9.2021 κοινής απόφασης των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Υγείας, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εσωτερικών (Β' 4514) για την υγειονομική ταφή, βάσει των στοιχείων του Παραρτήματος ΙV της ως άνω κοινής απόφασης.

4. Η Ρ.Α.Α.Ε.Υ., στο πλαίσιο της εποπτείας και παρακολούθησης της παροχής υπηρεσιών ύδατος από τους παρόχους:

α) παρακολουθεί και εποπτεύει την εφαρμογή των γενικών κανόνων και αρχών διαχείρισης των υπηρεσιών ύδατος, ιδίως των μέτρων εξοικονόμησης, των ζωνών προστασίας, των σχεδίων ασφαλείας και των υποχρεώσεων των παρόχων υπηρεσιών ύδατος,

β) προτείνει στη Γνωμοδοτική Επιτροπή της παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 3199/2003 (Α' 280) τη μέθοδο κοστολόγησης και τιμολόγησης,

γ) εποπτεύει την εφαρμογή της ισχύουσας μεθόδου κοστολόγησης και τιμολόγησης και, αν διαπιστωθεί εσφαλμένη εφαρμογή των κανόνων κοστολόγησης και τιμολόγησης ή μη συμμόρφωση σε γενικότερους κανόνες, προβαίνει σε συστάσεις. Με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση δύναται να ζητεί από τους αρμόδιους παρόχους υπηρεσιών ύδατος να τροποποιήσουν τα τιμολογία τους για τις διάφορες κατηγορίες καταναλωτών και χρηστών, εφόσον κρίνει ότι δεν διασφαλίζεται η ορθή και αμερόληπτη εφαρμογή των κανόνων τιμολόγησης. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης, εφαρμόζεται το άρθρο 18,

δ) παρακολουθεί και εποπτεύει την ορθή εφαρμογή συμβάσεων παραχώρησης υπηρεσιών ύδατος στις εταιρείες «Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε.» και «Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε.», καθώς και οιασδήποτε άλλης μορφής συνεργασίας, προγραμματικής σύμβασης ή σύμβασης παραχώρησης, μεταξύ παρόχων υπηρεσιών ύδατος με σκοπό τη δημιουργία οικονομικών κλίμακας,

ε) εγκρίνει με απόφαση πενταετούς ισχύος, η οποία εκδίδεται στο τέλος κάθε πενταετούς περιόδου και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, τα τιμο-

λόγια των υπηρεσιών ύδατος των Ανωνύμων Εταιριών Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτεύουσας και Θεσσαλονίκης για τις διάφορες κατηγορίες καταναλωτών και χρηστών, υπό την επιφύλαξη των συμβάσεων του εκατοστού δέκατου τετάρτου άρθρου του ν. 4812/2021 (Α' 110) και των σε εκτέλεση αυτού, από 2 Φεβρουαρίου 2022, συναφθεισών συμβάσεων, μεταξύ του ελληνικού δημόσιου και της Εταιρείας Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτεύουσας για την ανανέωση του αποκλειστικού δικαιώματος παροχής ακατέργαστου ύδατος και της συντήρησης του εξωτερικού υδροδοτικού συστήματος της πρωτεύουσας. Η Ρ.Α.Α.Ε.Υ. επιβλέπει την εφαρμογή των άνω συμβάσεων, μη δυνάμενη να τροποποιήσει ή μεταβάλει του συμβατικού όρους αυτών,

στ) παρακολουθεί τα επιχειρησιακά σχέδια και τα Γενικά Σχέδια Υπηρεσιών Ύδατος των υπηρεσιών ύδατος και εισηγείται τροποποιήσεις,

ζ) πιστοποιεί τους παρόχους υπηρεσιών ύδατος, κατά την παρ. 3 του άρθρου 12B,

η) παρακολουθεί και εποπτεύει την απρόσκοπτη, ασφαλή, ποιοτικά αξιόπιστη και οικονομικά προσιτή παροχή πόσιμου νερού προς τους καταναλωτές,

θ) παρακολουθεί τα οικονομικά και χρηματοοικονομικά δεδομένα, συμπεριλαμβανομένης της γνωστοποίησης, από τους παρόχους υπηρεσιών ύδατος, του ύψους του τιμολογηθέντος και του εισπραχθέντος περιβαλλοντικού τέλους, καθώς και του ποσού που αποδίδεται από τους παρόχους υπηρεσιών ύδατος, στον Ειδικό Λογαριασμό του Πράσινου Ταμείου, σύμφωνα με την υπ' αρ. 138.13/2018 απόφαση του διοικητικού του συμβουλίου (ΑΔΑ: Ψ07Φ46Ψ844-ΛΗ1),

ι) προβαίνει σε συγκριτική αξιολόγηση του κόστους αντίστοιχων υπηρεσιών ύδατος, βάσει των δεικτών της παρ. 3 και εισηγείται μέτρα βελτιστοποίησης της επιχειρησιακής λειτουργίας στους παρόχους, που δεν παρουσιάζουν καλές αποδόσεις,

ια) ενημερώνεται από τους παρόχους υπηρεσιών ύδατος για τον υπολογισμό του χρηματοοικονομικού κόστους λειτουργίας τους, σύμφωνα με την απόφαση της παρ. 6 του άρθρου 12 του ν. 3199/2003 και για το αν υποβάλλουν εκθέσεις σχετικά με την οικονομική τους απόδοση, σε ετήσια βάση,

ιβ) συμμετέχει στη διαμόρφωση σχετικών προγραμμάτων κατάρτισης και ενημέρωσης των καταναλωτών,

ιγ) συνάπτει προγραμματικές συμβάσεις με Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.), νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, οργανισμούς κοινής ωφέλειας ή άλλους οργανισμούς ή υπηρεσίες του δημόσιου τομέα, της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), για την προώθηση των σκοπών του παρόντος,

ιδ) εκπονεί, αναθέτει ή χρηματοδοτεί έρευνες και μελέτες,

ιε) εκδίδει σχέδια πρότυπων κανονισμών ύδρευσης, αποχέτευσης και άρδευσης. Με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση δύναται να ζητεί από τους παρόχους υπηρεσιών ύδατος να τροποποιήσουν τον οικείο κανονισμό, εφόσον δεν είναι συμβατός με τον αντίστοιχο πρότυπο κανονισμό. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης, εφαρμόζεται το άρθρο 18.

5. Η Ρ.Α.Α.Ε.Υ., στο πλαίσιο της εποπτείας και παρακολούθησης της διαχείρισης αστικών αποβλήτων από τους εμπλεκόμενους φορείς, με σκοπό την αποτελεσματική και οικονομικά συμφέρουσα διαχείριση των αστικών αποβλήτων από τους Φ.Ο.Δ.Σ.Α.:

α) ελέγχει την εφαρμογή της μεθόδου κοστολόγησης και του κανονισμού τιμολόγησης,

β) ελέγχει την τήρηση της υποχρέωσης των Φ.Ο.Δ.Σ.Α., ως προς την καταβολή του τέλους ταφής και επιβάλλει κυρώσεις,

γ) ελέγχει την ενσωμάτωση του κόστους αποκατάστασης - μεταφροντίδας, στο συνολικό κόστος των υπηρεσιών αποβλήτων,

δ) αξιολογεί την επίτευξη των κριτηρίων ποιότητας παρεχόμενων υπηρεσιών της παρ. Β του Παραρτήματος Ι και προβαίνει σε συστάσεις ή επιβάλλει κυρώσεις, σε περίπτωση μη επίτευξής τους, σύμφωνα με τις παρ. 9 και 10 του άρθρου 36,

ε) ελέγχει την οικονομική αποδοτικότητα, προβαίνοντας σε συγκριτική αξιολόγηση του κόστους αντίστοιχων υπηρεσιών διαχείρισης αποβλήτων που παρέχουν οι Φ.Ο.Δ.Σ.Α. και αναρτά τα στοιχεία σε ειδικό ιστότοπο,

στ) εισηγείται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας τη μέθοδο κοστολόγησης και τιμολόγησης για την ολοκληρωμένη διαχείριση αστικών αποβλήτων,

ζ) αποφασίζει τα ελάχιστα επίπεδα ποιότητας, για τις παρεχόμενες από τους Φ.Ο.Δ.Σ.Α. υπηρεσίες διαχείρισης αποβλήτων,

η) προβαίνει σε συστάσεις που περιλαμβάνουν διορθωτικά μέτρα, τα οποία λαμβάνονται εντός συγκεκριμένης προθεσμίας, αν διαπιστωθεί εσφαλμένη εφαρμογή των κανόνων κοστολόγησης και τιμολόγησης από τους Φ.Ο.Δ.Σ.Α. ή για την καλύτερη εφαρμογή της υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΔΑ/90439/1846/29.9.2021 κοινής απόφασης, και επιβάλλει κυρώσεις σε περίπτωση μη συμμόρφωσης. Με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση δύναται να ζητεί από τους Φ.Ο.Δ.Σ.Α. να τροποποιούν τα τιμολογία τους, αν κρίνει ότι δεν διασφαλίζεται η ορθή και αμερόληπτη εφαρμογή των κανόνων τιμολόγησης. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης, εφαρμόζεται το άρθρο 18,

θ) παρέχει κατευθύνσεις και οδηγίες σε θέματα αξιοποίησης της παραγόμενης ενέργειας από απόβλητα,

ι) αναπτύσσει ηλεκτρονική πλατφόρμα με σκοπό την καταχώριση του κόστους διαχείρισης αποβλήτων των Ο.Τ.Α. α' βαθμού, ανά τόνο και ανά υπηρεσία διαχείρισης αποβλήτων, αναλύοντας το κόστος,

ια) προβαίνει σε συγκριτική αξιολόγηση του κόστους αντίστοιχων υπηρεσιών διαχείρισης αποβλήτων που παρέχουν οι Ο.Τ.Α. α' βαθμού και διατυπώνει προτάσεις για τον εξορθολογισμό των σχετικών χρεώσεων,

ιβ) παρακολουθεί την εφαρμογή από τους Ο.Τ.Α. του συστήματος «πληρώνω όσο πετάω», του άρθρου 37 του ν. 4819/2021 (Α' 129),

ιγ) αξιολογεί τους Ο.Τ.Α. Α' βαθμού ως προς την επίτευξη του στόχου των περ. α), γ), δ) και ε) της παρ. 2 του άρθρου 25 του ν. 4819/2021.

6. Ειδικά για την Ανώνυμη Εταιρεία Ύδρευσης και Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης, η περ. ε' της παρ. 4, ισχύει

μετά τη λήξη της ισχύος της υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΣΔΥΥ/26142/180/21.3.2019 απόφασης του Ειδικού Γραμματέα Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 1105).»

Άρθρο 12

Αναδιοργάνωση παρόχων υπηρεσιών ύδατος και Φορέων Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων - Προσθήκη άρθρου 12B στον ν. 4001/2011

Στον ν. 4001/2011 (Α' 179) προστίθεται άρθρο 12B ως εξής:

«Άρθρο 12B

Αναδιοργάνωση παρόχων υπηρεσιών ύδατος - Διαχειριστική επάρκεια - Εξουσιοδότηση

1. Έως την 31η Δεκεμβρίου 2024, η Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.) υποβάλλει στους Υπουργούς Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εσωτερικών πρόταση ολοκληρωμένης δέσμης μέτρων, συνοδευόμενη από ανάλυση οικονομικών και κοινωνικών συνεπειών, για τη διασφάλιση της επιχειρησιακής λειτουργίας του συνόλου των παρόχων υπηρεσιών ύδατος.

Στο πλαίσιο αυτό, προτείνει την αναδιοργάνωσή τους, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας δημοτικών συνεργασιών και σύναψης προγραμματικών συμβάσεων, καθώς και κάθε πρόσφορο μέτρο, προς ενίσχυση της διαχειριστικής τους ικανότητας. Οι προτάσεις της Ρ.Α.Α.Ε.Υ. λαμβάνουν υπόψη, ιδίως, γεωγραφικές παραμέτρους και οικονομικά κριτήρια, όπως το λειτουργικό κόστος, το ποσοστό ανάκτησης κόστους και τις ταμειακές ροές, πληθυσμιακά κριτήρια, την περιβαλλοντική συμπεριφορά των παρόχων και τις υφιστάμενες υποδομές, καθώς και κοινωνικές παραμέτρους, και αποσκοπούν στη βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών ύδατος, τη μείωση των αρνητικών συνεπειών στο φυσικό περιβάλλον και τη βέλτιστη τιμή.

2. Έως την 31η Δεκεμβρίου 2024 η Ρ.Α.Α.Ε.Υ. υποβάλλει στους Υπουργούς Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εσωτερικών πρόταση ολοκληρωμένης δέσμης μέτρων, συνοδευόμενη από ανάλυση οικονομικών και κοινωνικών συνεπειών, για τη διασφάλιση της επιχειρησιακής λειτουργίας του συνόλου των Φ.Ο.Δ.Σ.Α.. Στο πλαίσιο αυτό, προτείνει την αναδιοργάνωση των υφιστάμενων παρόχων υπηρεσιών ύδατος με συνενώσεις, προς ενίσχυση της διαχειριστικής τους ικανότητας.

3. Η διαπίστωση διαχειριστικής επάρκειας των παρόχων υπηρεσιών ύδατος και των Φ.Ο.Δ.Σ.Α. από τη Ρ.Α.Α.Ε.Υ. αποτελεί προϋπόθεση για την αξιολόγηση προτάσεων των παρόχων υπηρεσιών ύδατος και της διαχείρισης αστικών αποβλήτων και την υλοποίηση προγραμμάτων μέσω χρηματοδοτικών εργαλείων στον τομέα των υπηρεσιών ύδατος. Από το πρώτο εδάφιο εξαιρούνται οι Οργανισμοί Εγγείων Βελτιώσεων.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εσωτερικών θεσπίζονται κριτήρια αξιολόγησης της διαχειριστικής ικανότητας των παρόχων υπηρεσιών ύδατος και των Φ.Ο.Δ.Σ.Α., καθώς και τα ελά-

χιστα επίπεδα πλήρωσης των κριτηρίων αυτών, για την πιστοποίηση της επάρκειάς τους, ως προς το ελάχιστο απαιτούμενο επίπεδο παρεχόμενων υπηρεσιών στους οικείους καταναλωτές, λαμβάνοντας υπόψη, ιδίως, τους δείκτες των Παραρτημάτων ΙΙΙ και Ι, αντίστοιχα.

Προϋπόθεση για την εξέταση της συμμόρφωσης με τα κριτήρια αξιολόγησης είναι η διασφάλιση της δυνατότητας των παρόχων υπηρεσιών ύδατος και των ΦΟ.Δ.Σ.Α. για επαρκή στελέχωσή τους, σύμφωνα με τον οικείο οργανισμό.»

Άρθρο 13

Προστασία καταναλωτών - Προσθήκη παρ. 4 στο άρθρο 24 του ν. 4001/2011

Στο άρθρο 24 του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί προστασίας των καταναλωτών, προστίθεται παρ. 4 ως εξής:

«4. Η Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων εξετάζει τις καταγγελίες των καταναλωτών κατά των παρόχων και εποπτεύει την εφαρμογή των μέτρων προστασίας τους.»

Άρθρο 14

Διεθνής συνεργασία - Προσθήκη παρ. 6 στο άρθρο 25 του ν. 4001/2011

Στο άρθρο 25 του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί διεθνών συνεργασιών, προστίθεται παρ. 6 ως εξής:

«6. α) Η Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.) συνεργάζεται με όργανα που λειτουργούν στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.), με συναφείς Αρχές των άλλων κρατών μελών και με διεθνείς οργανισμούς ή άλλα όργανα που προβλέπονται από διεθνείς συνθήκες, με στόχο την ανάπτυξη ενός εναρμονισμένου ρυθμιστικού πλαισίου για την ανταλλαγή εμπειριών, καλών πρακτικών και πληροφόρησης στον τομέα της διαχείρισης των υπηρεσιών ύδατος, καθώς και της παροχής και τιμολόγησης των υπηρεσιών αυτών και στον τομέα της διαχείρισης των αστικών αποβλήτων.

β) Η Ρ.Α.Α.Ε.Υ. εκπροσωπεί τη χώρα και συμμετέχει στα αρμόδια όργανα της Ε.Ε., καθώς και σε περιφερειακά και διεθνή όργανα, στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων της.

γ) Για την άσκηση των ως άνω αρμοδιοτήτων, η Ρ.Α.Α.Ε.Υ. συμμετέχει σε επιτροπές και ομάδες, συνεδριάσεις και συνόδους συμβουλίων και οργάνων και καταβάλλει κάθε είδους δαπάνες που προκύπτουν από τις σχετικές υποχρεώσεις της.»

Άρθρο 15

Συλλογή στοιχείων - Τροποποίηση άρθρου 27 ν. 4001/2011

Στα στοιχεία της παρ. 1 του άρθρου 27 του ν. 4001/2011 (Α' 179), προστίθεται η συλλογή ποιοτικών στοιχείων, προστίθεται παρ. 3, και το άρθρο 27 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 27

Συλλογή στοιχείων

1. Η Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.) δύναται να συλλέγει πάσης φύσεως στοιχεία, ιδίως τεχνικά, ποιοτικά, οικονομικά, λογιστικά,

εμπορικά και άλλα συναφή στοιχεία, προκειμένου να εκπληρώνει αποτελεσματικά τις εκ του νόμου αρμοδιότητές της.

2. Η Ρ.Α.Α.Ε.Υ. δύναται να απαιτεί πληροφορίες από τις επιχειρήσεις που ασκούν Ενεργειακές Δραστηριότητες σχετικά με την εκπλήρωση των καθηκόντων τους, συμπεριλαμβανομένης της αιτιολόγησης για οποιαδήποτε άρνηση χορήγησης πρόσβασης σε τρίτους, καθώς και οποιοσδήποτε πληροφορίες σχετικά με μέτρα αναγκαία για την ενίσχυση των Συστημάτων ή των Δικτύων Διανομής Ενέργειας. Σε περίπτωση άρνησης ή καθυστέρησης παροχής στοιχείων ή υποβολής ελλιπών στοιχείων, η Ρ.Α.Α.Ε.Υ. δύναται να επιβάλλει τις κυρώσεις που προβλέπονται στην περίπτωση α' της παραγράφου 3 του άρθρου 38 του ν. 3959/2011.

3. α) Η Ρ.Α.Α.Ε.Υ. έχει πρόσβαση σε στοιχεία βάσης δεδομένων, είτε παρόχου, είτε Υπουργείου για την αξιολόγηση:

αα) της κοστολόγησης - τιμολόγησης των υπηρεσιών ύδατος,

αβ) της ποιότητας του πόσιμου νερού και των λυμάτων εκροής,

αγ) της επάρκειας του πόσιμου νερού,

αδ) της εξυπηρέτησης καταναλωτών,

αε) των Εγκαταστάσεων Επεξεργασίας Λυμάτων.

β) Η Ρ.Α.Α.Ε.Υ. έχει πρόσβαση σε βάσεις δεδομένων των παρόχων, για το σύνολο των στοιχείων που είναι απαραίτητα για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της.

γ) Η Ρ.Α.Α.Ε.Υ. έχει πρόσβαση στα στοιχεία και τα πληροφοριακά συστήματα των Φορέων Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΦΟ.Δ.Σ.Α.), στο πλαίσιο εκπλήρωσης των αρμοδιοτήτων της. Επιπλέον, έχει πρόσβαση στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Αποβλήτων του άρθρου 53 του ν. 4819/2021 (Α' 129), αναφορικά με τα στοιχεία των ετήσιων εκθέσεων αποβλήτων των ΦΟ.Δ.Σ.Α. και των εγκαταστάσεων που διαχειρίζονται, στις ετήσιες εκθέσεις των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' βαθμού, καθώς και στο σύνολο των απαραίτητων στοιχείων για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της.»

Άρθρο 16

Κανονιστικές και νομοπαρασκευαστικές αρμοδιότητες της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων - Προσθήκη παρ. 5 στο άρθρο 30 του ν. 4001/2011

Στο άρθρο 30 του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί κανονιστικών και νομοπαρασκευαστικών αρμοδιοτήτων, προστίθεται παρ. 5 ως εξής:

«5. α) Η Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.), κατόπιν διαβούλευσης, εισηγείται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας τη θέσπιση οδηγιών, μέτρων και διαδικασιών για τη συντονισμένη εφαρμογή των διατάξεων που αφορούν την παροχή υπηρεσιών ύδατος και τη διαχείριση αστικών αποβλήτων.

β) Η Ρ.Α.Α.Ε.Υ. συμμετέχει σε νομοπαρασκευαστικές διαδικασίες σχετικά με τις αρμοδιότητες εποπτείας και ρύθμισης της παροχής υπηρεσιών ύδατος και διαχείρισης αστικών αποβλήτων.»

Άρθρο 17
Καταγγελία ενώπιον της Ρυθμιστικής
Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων -
Τροποποίηση παρ. 1
άρθρου 34 ν. 4001/2011

Στην παρ. 1 του άρθρου 34 του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί υποβολής καταγγελιών στην πλέον Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων, στο πρώτο εδάφιο προστίθεται η δυνατότητα καταγγελίας κατά των παρόχων υπηρεσιών ύδρευσης και των Φορέων Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων, συνεπεία αυτού η παράγραφος διαρθρώνεται σε περιπτώσεις, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Όποιος έχει έννομο συμφέρον δικαιοσύνη να υποβάλει ενώπιον της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.) καταγγελία κατά: α) των κυρίων και των διαχειριστών των Συστημάτων και των Δικτύων Διανομής Ενέργειας, των επιχειρήσεων που ασκούν Ενεργειακές Δραστηριότητες, για παράβαση των υποχρεώσεων τους που καθορίζονται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου, των κανονιστικών πράξεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του ή της άδειας που τους έχει χορηγηθεί, β) των παρόχων υπηρεσιών ύδατος για παραβάσεις του παρόντος και των πράξεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του, σχετικά με την παροχή υπηρεσιών ύδατος, και γ) των Φορέων Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων για παραβάσεις του παρόντος και των πράξεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του, σχετικά με τη διαχείριση των αστικών αποβλήτων. Επί της καταγγελίας αποφασίζει η Ρ.Α.Α.Ε.Υ. εντός προθεσμίας δύο (2) μηνών. Η προθεσμία αυτή μπορεί να παρατείνεται για δύο (2) ακόμη μήνες με αιτιολογημένη πράξη της Ρ.Α.Α.Ε.Υ., η οποία εκδίδεται πριν λήξει η αρχική προθεσμία, εφόσον η παράταση είναι αναγκαία για τη συγκέντρωση πληροφοριών που απαιτούνται για τη λήψη της σχετικής απόφασης. Περαιτέρω παράταση της προθεσμίας επιτρέπεται μόνο κατόπιν συναίνεσης του προσώπου που υπέβαλε την καταγγελία.»

Άρθρο 18
Κυρώσεις - Προσθήκη παρ. 8 έως 11
στο άρθρο 36 του ν. 4001/2011

Στο άρθρο 36 του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί επιβολής κυρώσεων από την πλέον Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων, προστίθενται παρ. 8 έως 11 ως εξής:

«8. α) Με την επιφύλαξη των περ. β) και γ), με απόφαση της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.), η οποία εκδίδεται μετά από σύσταση στους παρόχους, δύναται να επιβληθούν πρόστιμα για παραβάσεις, σχετικά με την κοστολόγηση και τιμολόγηση των υπηρεσιών ύδατος. Αν ο πάροχος υπηρεσιών ύδατος είναι Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α' βαθμού, η Ρ.Α.Α.Ε.Υ. εισηγείται την επιβολή των προβλεπόμενων κυρώσεων στον οικείο Επόπτη Ο.Τ.Α.. Το ύψος του προστίμου καθορίζεται σύμφωνα με την παρ. 10. Το ανώτατο ύψος των προστίμων δεν υπερβαίνει τα δέκα εκατομμύρια (10.000.000) ευρώ και

το έξι τοις εκατό (6%) των συνολικών ετήσιων εσόδων του προηγούμενου έτους, που προέρχονται από τις παρεχόμενες υπηρεσίες ύδατος.

β) Σε περίπτωση μη εμπρόθεσμης υποβολής των στοιχείων του Παραρτήματος ΙΙ, παρόχου υπηρεσιών ύδατος, επιβάλλεται πρόστιμο πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ. Το ύψος του προστίμου μπορεί να τροποποιείται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

γ) Σε περίπτωση μη απόδοσης του εισπραχθέντος περιβαλλοντικού τέλους, παρόχου υπηρεσιών ύδατος, που αφορά το πόσιμο νερό στον Ειδικό Λογαριασμό του Πράσινου Ταμείου, σύμφωνα με την υπ' αρ. 138.13/2018 απόφαση του διοικητικού του συμβουλίου (ΑΔΑ: ΨΘ7Φ46Ψ844-ΛΗ1), επιβάλλεται πρόστιμο ίσο με το δύο τοις εκατό (2%) του ανωτέρω τέλους, με επιτόκιο δύο τοις εκατό (2%) ανά μήνα καθυστέρησης.

9. Με απόφαση της Ρ.Α.Α.Ε.Υ., η οποία εκδίδεται μετά από ακρόαση των ενδιαφερομένων, επιβάλλονται πρόστιμα στους Φορείς Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΦΟ.Σ.Δ.Α.) και τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' βαθμού, αν διαπιστωθεί παράβαση στη διαχείριση αστικών αποβλήτων. Το ανώτατο ύψος των προστίμων δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δέκα εκατομμύρια (10.000.000) ευρώ και το έξι τοις εκατό (6%) των συνολικών ετήσιων εσόδων του προηγούμενου έτους, που προέρχονται από τις παρεχόμενες υπηρεσίες διαχείρισης αστικών αποβλήτων. Ειδικότερα:

α) Με την επιφύλαξη της περ. γ), σε περίπτωση μη ορθής εφαρμογής της μεθόδου κοστολόγησης και του κανονισμού τιμολόγησης, επιβάλλεται πρόστιμο στους ΦΟ.Δ.Σ.Α., ύψους τρία τοις εκατό (3%), επί των πόρων που έχουν εισπραχθεί από αυτούς το προηγούμενο έτος.

β) Στον υπόχρεο της παρ. 1 του άρθρου 38 του ν. 4819/2021 (Α' 129), σε περίπτωση καταβολής, μετά την παρέλευση της προθεσμίας της παρ. 4 του ανωτέρω άρθρου, επιβάλλεται πρόστιμο ίσο με το δύο τοις εκατό (2%) του τέλους ταφής, που αντιστοιχεί στο οφειλόμενο, σύμφωνα με την ως άνω παρ. 4, ποσό, με επιτόκιο δύο τοις εκατό (2%), ανά μήνα καθυστέρησης.

γ) Στους ΦΟ.Δ.Σ.Α. που δεν ενσωματώνουν το κόστος αποκατάστασης - μεταφροντίδας στο κόστος της υπηρεσίας, σύμφωνα με την περ. γ) της παρ. 5 του άρθρου 12Α, επιβάλλεται πρόστιμο ύψους έξι τοις εκατό (6%), επί των εσόδων που έχουν εισπραχθεί από τους συγκεκριμένους ΦΟ.Δ.Σ.Α. για την παροχή της εν λόγω υπηρεσίας, κατά το προηγούμενο έτος.

δ) Στους ΦΟ.Δ.Σ.Α. που δεν επιτυγχάνουν το κριτήριο της περ. βε) της παρ. Β του Παραρτήματος Ι, επιβάλλεται πρόστιμο ύψους πενήντα (50) ευρώ, ανά τόνο ανεπεξέργαστων αστικών αποβλήτων, που καταλήγουν σε Χώρους Υγειονομικής Ταφής Υπολειμμάτων, ενώ υφίσταται Μονάδα Επεξεργασίας Αποβλήτων που εξυπηρετεί τους Ο.Τ.Α. α' βαθμού.

ε) Σε περίπτωση μη εμπρόθεσμης υποβολής των στοιχείων των Παραρτημάτων ΙV και V της υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΔΑ/90439/1846/29.9.2021 κοινής απόφασης των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Υγείας, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εσωτερικών (Β' 4514), επιβάλλεται πρόστιμο πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ.

στ) Σε περίπτωση μη υποβολής των στοιχείων που απαιτούνται για τον υπολογισμό των δεικτών του Παραρτήματος Ι, επιβάλλεται πρόστιμο πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ.

Το ύψος των προστίμων των περ. δ), ε) και στ) δύναται να τροποποιείται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Το ύψος του προστίμου για τις υπόλοιπες παραβάσεις καθορίζεται σύμφωνα με την παρ. 10.

10. Για τον προσδιορισμό και το ύψος των προστίμων λαμβάνονται υπόψη:

α) η σοβαρότητα, η συχνότητα και η διάρκεια της παράβασης,

β) προηγούμενες παραβάσεις,

γ) ο βαθμός συνεργασίας των παραβατών με τη Ρ.Α.Α.Ε.Υ., κατά το στάδιο ελέγχου,

δ) τα μέτρα που έχουν ληφθεί από τους παραβάτες, προκειμένου να αποτραπεί επανάληψη της παράβασης,

ε) η χρηματοοικονομική ευρωστία του παραβάτη, ιδίως βάσει του συνολικού κύκλου εργασιών του.

11. α) Με απόφαση της Ρ.Α.Α.Ε.Υ. δύναται να εξειδικεύονται η μεθοδολογία και τα επιμέρους κριτήρια των προστίμων και των εν γένει διοικητικών κυρώσεων των παρ. 8 και 9.

β) Με απόφαση της Ρ.Α.Α.Ε.Υ. εξειδικεύονται τα πρόστιμα προς τους Ο.Τ.Α. α' βαθμού για τη μη εφαρμογή της αρχής «πληρώνω όσο πετάω» του άρθρου 37 του ν. 4819/2021.»

Άρθρο 19

Διαίτησία - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 37 ν. 4001/2011

Στην παρ. 1 του άρθρου 37 του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί υπαγωγής στη διαίτησία, προστίθενται περ. δ), ε) και στ), και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Με τον παρόντα νόμο οργανώνεται μόνιμη Διαίτησία στη Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.), στην οποία υπάγονται προς επίλυση:

(α) οι διαφορές μεταξύ προσώπων που δραστηριοποιούνται με οποιονδήποτε τρόπο στον τομέα της ενέργειας,

(β) οι διαφορές μεταξύ Πελατών, όπως αυτοί προσδιορίζονται στις διατάξεις του παρόντος νόμου και των επιχειρήσεων που ασκούν Ενεργειακές Δραστηριότητες,

(γ) κάθε διαφορά που αναφύεται μεταξύ των ανωτέρω προσώπων από την εφαρμογή της σχετικής κείμενης εθνικής και ευρωπαϊκής νομοθεσίας,

(δ) οι διαφορές μεταξύ προσώπων που δραστηριοποιούνται στον τομέα της παροχής υπηρεσιών ύδατος,

(ε) οι διαφορές μεταξύ των πελατών/καταναλωτών και των παρόχων υπηρεσιών ύδατος, καθώς και μεταξύ παρόχων,

(στ) οι διαφορές μεταξύ Φορέων Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων και Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' βαθμού.»

Άρθρο 20

Πόροι - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 38 ν. 4001/2011

Στην παρ. 1 του άρθρου 38 του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί πόρων της πλέον Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων,

Ενέργειας και Υδάτων, προστίθενται περ. γ), δ) και ε), και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της, η Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.) εισπράττει ως πόρους αυτής:

(α) Ανταποδοτικά τέλη που επιβάλλονται στις επιχειρήσεις του τομέα της ενέργειας και ειδικότερα:

(αα) Εφάπαξ τέλη για την επεξεργασία, έκδοση γνωμοδότησης ή απόφασης επί των αιτήσεων που υποβάλλονται για τη χορήγηση ή τροποποίηση ή επέκταση ή ανανέωση άδειας ή την πιστοποίηση προς άσκηση των ενεργειακών δραστηριοτήτων του παρόντος, συμπεριλαμβανομένων και των αποφάσεων που εκδίδονται σύμφωνα με την παράγραφο 11 του άρθρου 132.

(ββ) Ετήσια τέλη για την άσκηση των ενεργειακών δραστηριοτήτων που προβλέπονται στον παρόντα και της δραστηριότητας στον τομέα των υγρών καυσίμων.

(β) Επιδοτήσεις, επιχορηγήσεις, χρηματοδοτήσεις ερευνητικών προγραμμάτων και κάθε άλλο έσοδο που προέρχεται από την Ευρωπαϊκή Ένωση και από διεθνείς οργανισμούς.

(γ) Τα έσοδα από τα πρόστιμα του άρθρου 36.

(δ) Ποσοστό επί του τέλους ταφής, το οποίο καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εσωτερικών.

(ε) Ποσοστό επί του ετήσιου κύκλου εργασιών των παρόχων υπηρεσιών ύδατος, εξαιρουμένων των Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων, το οποίο καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εσωτερικών.»

Άρθρο 21

Ενίσχυση του προσωπικού της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων - Αντικατάσταση παρ. 2 άρθρου 37 ν. 3428/2005

Η παρ. 2 του άρθρου 37 του ν. 3428/2005 (Α' 313), περί του προσωπικού της πλέον Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων, αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Στη Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.) για την υποστήριξη του έργου της, συστήνονται πέντε (5) θέσεις με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου για την υποστήριξη του έργου του κλάδου ενέργειας, τρεις (3) θέσεις για την υποστήριξη του έργου του κλάδου αποβλήτων και τρεις (3) θέσεις για την υποστήριξη του έργου του κλάδου υδάτων. Η πρόσληψη στις θέσεις αυτές διενεργείται, κατά περίπτωση, από τον οικείο Αντιπρόεδρο της Ρ.Α.Α.Ε.Υ.. Για το προσλαμβανόμενο προσωπικό εφαρμόζεται η παρ. 6 του άρθρου 5 του ν. 3297/2004 (Α' 259).»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 22

Εξουσιοδοτικές διατάξεις - Τροποποίηση παρ. 16 άρθρου 72 ν. 4819/2021

1. α) Τα Παραρτήματα Ι και ΙΙΙ του ν. 4001/2011 (Α' 179) τροποποιούνται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

β) Το Παράρτημα ΙΙ του ν. 4001/2011 τροποποιείται με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

2. Από την εξουσιοδότηση της παρ. 16 του άρθρου 72 του ν. 4819/2021 (Α' 129) απαλείφονται οι κυρώσεις στην περίπτωση μη ορθής εφαρμογής του κανονισμού τιμολόγησης των Φορέων Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΦΟ.Δ.Σ.Α.), και η παρ. 16 διαμορφώνεται ως εξής:

«16. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, καθορίζονται η μέθοδος κοστολόγησης και η διαμόρφωση του κανονισμού τιμολόγησης των ΦΟ.Δ.Σ.Α. για την εφαρμογή του άρθρου 39.»

Άρθρο 23

Μεταβατικές διατάξεις

1. Με την επιφύλαξη της παρ. 5, η λειτουργία της Ολομέλειας και των λοιπών συνθέσεων της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.), άρχεται από τον διορισμό των μελών της, βάσει της Πράξης του Υπουργικού Συμβουλίου της παρ. 2 του άρθρου 7 του ν. 4001/2011 (Α' 179). Μέχρι τότε συνεχίζουν να εφαρμόζονται οι προϊσχύουσες ρυθμίσεις, περί αρμοδιοτήτων, διοικητικής δομής και λειτουργίας της Αρχής.

2. Με την έκδοση της Πράξης του Υπουργικού Συμβουλίου της παρ. 2 του άρθρου 7 του ν. 4001/2011, ο Πρόεδρος, ο Αντιπρόεδρος Α', ο Αντιπρόεδρος Β', και τα λοιπά υπηρετούντα, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, μέλη, της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.), των οποίων η θητεία δεν έχει λήξει, καταλαμβάνουν αυτοδικαίως τις θέσεις του Προέδρου της Αρχής, του Αντιπροέδρου του κλάδου Υδάτων, του Αντιπροέδρου του κλάδου Ενέργειας και των μελών του κλάδου ενέργειας της Ρ.Α.Α.Ε.Υ., αντιστοίχως, έως την ολοκλήρωση της τρέχουσας θητείας τους. Μετά από τη λήξη της θητείας των ανωτέρω, αποχωρούν και δύνανται να συμμετάσχουν σε επόμενη διαδικασία πλήρωσης θέσεων μελών της Ρ.Α.Α.Ε.Υ., εφόσον πληρούν τα σχετικά κριτήρια επιλογής.

3. Κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος, με την επιφύλαξη της παρ. 2, δεν κωλύεται ο αναδιορισμός υφισταμένων μελών της Αρχής ως Αντιπροέδρων ή μελών των λοιπών κλάδων της Ρ.Α.Α.Ε.Υ., εφόσον τα θιγόμενα μέλη δεν αντείπουν με σχετική έγγραφη δήλωσή τους προς τους Υπουργούς Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εσωτερικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, εντός της προθεσμίας υποβολής υποψηφιοτήτων που τάσσεται με την πρόσκληση της παρ. 2 του άρθρου 7 του ν. 4001/2011.

4. Το προσωπικό της παρ. 2 του άρθρου 37 του ν. 3428/2005 (Α' 313), συνεχίζει να απασχολείται στον κλάδο ενέργειας της Ρ.Α.Α.Ε.Υ., με τους ίδιους όρους.

5. Η ισχύς των άρθρων 7 και 11 έως 20 του παρόντος, περί των νέων αρμοδιοτήτων της Ρ.Α.Α.Ε.Υ., άρχεται μετά την έγκριση του νέου Οργανισμού και του Κανονισμού Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισής της, ο οποίος συντάσσεται και εγκρίνεται αμέσως μετά την πρώτη συνεδρίαση της Ολομέλειας της Αρχής, έπειτα από την έκδοση της Πράξης του Υπουργικού Συμβουλίου της παρ. 2 του άρθρου 7 του ν. 4001/2011, καθώς και με τη συμπλήρωση της αναγκαίας στελεχώσής της, η οποία διαπιστώνεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, κατόπιν γνώμης της Ολομέλειας της Αρχής.

6. Με την έκδοση της διαπιστωτικής πράξης της παρ. 5, εκκρεμείς συναλλαγές, διοικητικές και δικαστικές υποθέσεις του Ελληνικού Δημοσίου, στον βαθμό που συμβιβάζονται με τις αρμοδιότητες της Ρ.Α.Α.Ε.Υ., συνεχίζονται από την ίδια, η οποία λειτουργεί ως διάδοχος του ελληνικού δημοσίου.

7. Έως την 31η Δεκεμβρίου 2024, το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας αξιολογεί τη σκοπιμότητα επέκτασης της αρμοδιότητας της Ρ.Α.Α.Ε.Υ. σε θέματα εποπτείας των συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης και απορρόφησης του Ελληνικού Οργανισμού Ανακύκλωσης.

Άρθρο 24

Καταργούμενες διατάξεις

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται:

α) οι παρ. 1 και 2 του άρθρου 3 του ν. 2744/1999 (Α' 222), περί τιμολόγησης των υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης,

β) η υποπερ. γγ) της περ. γ) της παρ. 3 του άρθρου 55 του π.δ. 132/2017 (Α' 160), περί Οργανισμού του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας,

γ) η παρ. 15 του άρθρου 69 και η περ. κδ) της παρ. 4 του άρθρου 95 του ν. 4819/2021 (Α' 129), περί αρμοδιοτήτων του Ελληνικού Οργανισμού Ανακύκλωσης (Ε.Ο.ΑΝ.),

δ) το τελευταίο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 15 και οι παρ. 1 και 2 του άρθρου 19 της υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΔΑ/90439/1846/29.9.2021 κοινής απόφασης των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Υγείας, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εσωτερικών (Β' 4514), περί αρμοδιοτήτων του Ε.Ο.ΑΝ..

Άρθρο 25

Προσθήκη Παραρτημάτων Ι, ΙΙ και ΙΙΙ στον ν. 4001/2011

Στο τέλος του ν. 4001/2011 (Α' 179) προστίθενται Παραρτήματα Ι, ΙΙ και ΙΙΙ ως εξής:

Παράρτημα Ι

Δείκτες διαχείρισης αστικών αποβλήτων

Α. Για την εφαρμογή της παρ. 1 του άρθρου 12Α του ν. 4001/2011 (Α' 179) η Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.) χρησιμοποιεί για τις λοιπές υπηρεσίες, πλην της υγειονομικής ταφής, τουλάχιστον τους εξής δείκτες:

- αα) μοναδιαίο έσοδο, ανά τόνο Αστικών Στερεών Αποβλήτων (Α.Σ.Α.) και ανά υπηρεσία διαχείρισης αστικών αποβλήτων (Μονάδες Μηχανικής και Βιολογικής Επεξεργασίας Αποβλήτων – Μ.Β.Ε., Κέντρα Διαλογής Ανακυκλώσιμων Υλικών – Κ.Δ.Α.Υ., συλλογή – μεταφορά, εφόσον ανατίθεται στον Φορέα Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων-ΦΟ.Δ.Σ.Α.),
  - αβ) μοναδιαίο λειτουργικό κόστος, ανά τόνο Α.Σ.Α. και ανά υπηρεσία διαχείρισης αστικών αποβλήτων (Μ.Β.Ε., Κ.Δ.Α.Υ.),
  - αγ) μοναδιαίο κόστος διαχείρισης, ανά τόνο Α.Σ.Α., συμπεριλαμβανομένου του κόστους παύσης λειτουργίας, του κόστους μετέπειτα φροντίδας και του κόστους χρηματοοικονομικής εγγύησης, όπου απαιτείται,
  - αδ) ποσοστό ανάκτησης του επενδυτικού και κάλυψης λειτουργικού κόστους,
  - αε) εισπράξεις από τη διαχείριση των αστικών αποβλήτων,
  - αστ) συσσωρευμένες οφειλές προς τον φορέα λειτουργίας ανά συνολικά ετήσια έσοδα, ιδίως ανάδοχων λειτουργίας εγκαταστάσεων,
  - αζ) συνολικό ποσοστό ανακύκλωσης χαρτιού, γυαλιού, πλαστικού και μετάλλων (αθροιστικά) και ανά μονάδα επεξεργασίας αποβλήτων, επί των εισερχομένων σε αυτή,
  - αη) ποσοστό συλλεγέντων χωριστά βιοαποβλήτων,
  - αθ) ποσοστό εκτροπής βιοαποδομήσιμων αποβλήτων από την υγειονομική ταφή,
- Η Ρ.Α.Α.Ε.Υ., με απόφασή της, δύναται να προσθέσει επιπλέον δείκτες, τους οποίους αναρτά στον ιστότοπό της.

Β. Η ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών αξιολογείται σε συνάρτηση με το οικείο Περιφερειακό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων που υποβάλλεται στη Ρ.Α.Α.Ε.Υ. από τον ΦΟ.Δ.Σ.Α., βάσει, τουλάχιστον, των

κατωτέρω:

- βα) της επίτευξης ποιοτικών κριτηρίων για τα ρεύματα υλικών που προκύπτουν από την παραγωγική διαδικασία εγκαταστάσεων,
- ββ) της αποθήκευσης παραγόμενων ανακυκλώσιμων υλικών, άνω των δύο (2) ετών στην εγκατάσταση,

- βγ) του ποσοστού μη επίτευξης του τιθέμενου κατώτερου ποσοστού ανακύκλωσης/ανάκτησης υλικών από την εγκατάσταση,
- βδ) του ποσοστού υπέρβασης του ανώτερου ορίου υπολειμμάτων από την εγκατάσταση που οδηγούνται προς τελική διάθεση,
- βε) της αποδοχής ανεπεξέργαστων αστικών αποβλήτων Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) Α' βαθμού, από Χώρο Υγειονομικής Ταφής Υπολειμμάτων, εφόσον υφίσταται Μ.Ε.Α. που τους εξυπηρετεί,
- βστ) της ανάκτησης χωριστών υποκατηγοριών ανά ρεύμα υλικού, ιδίως ανά είδος γυαλιού (γυαλί διαφανές, πράσινο, καφέ) και είδος πλαστικού («PET», «PP», «PE»), υπολείμματος, όπως διαφανές, πράσινο και καφέ γυαλί,
- βζ) των ποσοστών του ρεύματος «compost/compost» τύπου Α' που διατίθενται:
- βζα) ως επικάλυψη σε Χώρο Υγειονομικής Ταφής,
- βζβ) για ανάπλαση περιοχών, ιδίως ανενεργών λατομείων,
- βζγ) για οποιασδήποτε αγροτική/γεωπονική χρήση,
- βζδ) για ανάκτηση ενέργειας,
- βη) του ποσοστού του υπολείμματος που καταλήγει σε ίδια ή εξωτερική μονάδα παραγωγής εναλλακτικών καυσίμων, ιδίως τύπου «RDF»,
- βθ) του αριθμού παραπόνων ή καταγγελιών για περιβαλλοντικές οχλήσεις ανά έτος,
- βθα) του βαθμού συμμόρφωσης επί καταγεγραμμένων περιβαλλοντικών παραβάσεων από ελεγκτές περιβάλλοντος,
- βθβ) του βαθμού ικανοποίησης του Ο.Τ.Α. Α' βαθμού για την παρεχόμενη από τους ΦΟ.Δ.Σ.Α. εξυπηρέτηση

Παράρτημα ΙΙ Έντυπα καταγραφής στοιχείων

ΕΝΤΥΠΑ ΓΙΑ ΠΑΡΟΧΟΥΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΔΡΕΥΣΗΣ – ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ¹

ΕΝΤΥΠΟ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΠΑΡΟΧΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΔΑΤΟΣ				
Προσθέστε όσες γραμμές ή στήλες χρειάζεστε για πλήρη αποτύπωση των στοιχείων σας - Δε συμπληρώνονται τα κελιά με διαγράμμιση				
Α. ΣΥΝΟΠΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ ΝΕΡΟΥ				
ΕΤΟΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ				
	1	2	3	4
	Πηγή	Προμηθευθείσα ποσότητα (μ ³)	Κόστος - πόσα εάν καταβάλλεται κόστος σε άλλους φορείς (€)	Αριθμός γεωτρήσεων
Α.1.	Πηγές από τις οποίες προμηθεύεται ο φορέας χωρίς μεσολάβηση τρίτων			
	Σύνολο:			
ή ειδικότερα από	Γεωτρήσεις			
	Φράγμα			
	Ποιάνια			
	Επιφανειακές Πηγές			
	Αφολάτωση Άλλη (προσδιορίστε)			
Α.2.	Προμήθεια νερού από τρίτους (προσδιορίστε συγκεκριμένα)			
Α.2.1	Επωνυμία φορέα:			
	Σύνολο:			
Α.2.2	Επωνυμία φορέα:			
	Σύνολο:			

Β. ΣΥΝΟΠΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΙΚΤΥΟΥ ΥΔΡΕΥΣΗΣ	
ΕΤΟΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ	
1	2
B.1. Εξωτερικά δίκτυα μεταφοράς	
B.1.1. Συνολικό μήκος δικτύων (χλμ)	
B.1.2. Αποληφθείσα ποσότητα νερού στην πηγή (μ ³)	
B.1.3. Συνολική ποσότητα νερού που <u>εισέρχεται</u> στο εσωτερικό δίκτυο του παρόχου (μ ³)	
B.1.4. <i>Διαιολογήστε την διαφορά μεταξύ Β.1.2 και Β.1.3</i>	
B.2. Εσωτερικά δίκτυα	
B.2.1. Μήκος εσωτερικού δικτύου πόλης (χλμ)	
B.2.2. Αριθμός συνδέσεων	
B.2.3. Εξυπηρετούμενος πληθυσμός	
B.2.4. Υδρομετρημένη (χρεωθείσα ή μη) κατανάλωση στο δίκτυο (μ ³)	
B.2.5. Μη υδρομετρημένη απόληψη στο δίκτυο, νόμιμη ή μη (εκτιμώμενα μ3)	
B.2.6. % Απωλειών δικτύου λόγω φθορών	
B.2.7. Αριθμός βλαβών αγωγών δικτύου	
B.3. Εγκατάσταση διύλισης νερού	
B.3.1. Αριθμός μονάδων διύλισης	
B.3.2. Συνολική δυναμικότητα (μ ³ /ώρα)	

¹ Συμπληρώνονται τα κελιά που έχουν σχέση με τη δραστηριότητα του παρόχου. Για παράδειγμα, δεν συμπληρώνει τα στοιχεία για αποχέτευση ή βιολογικό καθαρισμό, ο πάροχος ο οποίος δεν διαθέτει τέτοιες υπηρεσίες.

Γ. ΣΥΝΟΠΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΩΝ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ - ΕΕΛ ΕΤΟΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ		
	1	2
Γ.1.	Δίκτυο αποχέτευσης	
Γ.1.1.	Συνολικό μήκος εξωτερικών αγωγών μεταφοράς (χλμ)	
Γ.1.2.	Συνολικό μήκος εσωτερικού δικτύου αποχέτευσης (χλμ)	
Γ.1.3.	Αριθμός συνδέσεων με την αποχέτευση	
Γ.1.4.	Εξυπηρετούμενος πληθυσμός (ισοδύναμοι κάτοικοι)	
Γ.2	ΕΕΛ	
Γ.2.1.	Αριθμός Εγκαταστάσεων Επεξεργασίας Λυμάτων (ΕΕΛ) που διαχειρίζεται ο φορέας	
	β-βάθμιας επεξεργασίας	
	γ-βάθμιας επεξεργασίας	
Γ.2.2.	Ισοδύναμος πληθυσμός σχεδιασμού	
Γ.2.3	Εξυπηρετούμενος πληθυσμός βάσει πραγματικών δεδομένων	
Γ.2.4.	Μέση Παροχή σχεδιασμού (μ ³ /ημέρα)	
Γ.2.5.	Μέση παροχή πραγματικής λειτουργίας (μ ³ /ημέρα)	
Γ.2.6.	Γίνεται επαναχρησιμοποίηση επεξεργασμένου ύδατος (ΝΑΙ ή ΟΧΙ)	ΝΑΙ ΟΧΙ
Γ.2.6.1.	Αν ναι, αναφέρατε το σύνολο των μ ³ που επαναχρησιμοποιούνται	
Γ.2.6.2.	Αν ναι, προσδιορίστε τη χρήση (π.χ. γεωργική, βιομηχανική, πότισμα πρασίνου, κλπ)	
Γ.2.7.	Αριθμός βλαβών αγωγών δικτύου	

Δ. ΣΥΝΟΠΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΙΚΤΥΟΥ ΑΡΔΕΥΣΗΣ ΕΤΟΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ		
	1	2
Δ.1.1.	Συνολικό μήκος δικτύου μεταφοράς από την πηγή έως το χωράφι (χλμ)	
Δ.1.2.	Αποληφθείσα ποσότητα νερού στην πηγή (μ ³)	
Δ.1.3.	Αριθμός συνδέσεων οποιασδήποτε μορφής = Αριθμός αγροτικών εκμεταλλεύσεων που εξυπηρετούνται	
Δ.1.4.	Υδρομετρημένη κατανάλωση στο χωράφι (μ ³)	
Δ.1.5.	Αρδευόμενη έκταση (στρ)	
Δ.1.6.	% απωλειών δικτύου λόγω φθορών	
Δ.1.7.	Μη καταγραφόμενη απώληση, νόμιμη ή μη (εκτιμώμενα μ ³)	
Δ.1.8.	Αριθμός βλαβών αγωγών δικτύου	

Ε. ΣΥΝΟΠΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΑΡΟΧΗΣ ΝΕΡΟΥ ΣΕ ΤΡΙΤΟΥΣ (αφορά μόνον φορείς που προμηθεύουν νερό σε άλλους παρόχους)				
ΕΤΟΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ:				
	1	2	3	4
	Προμήθεια νερού	Πηγή	Παρεχόμενη ποσότητα (μ ³)	Έσοδα - Μόνο εάν παρέχετε νερό σε άλλους φορείς και εισπράττετε έσοδα γι' αυτό (€)
Ε.1	Επωνυμία φορέα Α στον οποίο παρέχεται νερό:			
	Συνολική ποσότητα:			
		Γεωτρήσεις/Ποτάμια/Φράγμα κλπ		
		Επαναχρησιμοποίηση		
Ε.2	Επωνυμία φορέα Β στον οποίο παρέχεται νερό:			
	Συνολική ποσότητα:			
		Γεωτρήσεις/Ποτάμια/Φράγμα κλπ		
		Επαναχρησιμοποίηση		
Ε.3	Επωνυμία φορέα Γ στον οποίο παρέχεται νερό:			
	Συνολική ποσότητα:			
		Γεωτρήσεις/Ποτάμια/Φράγμα κλπ		
		Επαναχρησιμοποίηση		

ΣΤ. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΚΟΣΤΗ			
ΕΤΟΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ			
		Σύνολα	Ειδικά για την Ύδρευση*
ΣΤ.1	Αμοιβές και έξοδα προσωπικού (κωδ. 60)		
ΣΤ.2	Αμοιβές και έξοδα τρίτων (κωδ. 61)		
ΣΤ.3	Ενέργεια		
ΣΤ.3.1	Ηλεκτρικό ρεύμα παραγωγής (κωδ.62.00)		
ΣΤ.3.2	Φωταέριο παραγωγικής διαδικασίας (κωδ. 62.01)		
ΣΤ.4	Επισκευές και συντηρήσεις (κωδ. 62.07)		
ΣΤ.5	Τόκοι και συναφή έξοδα (σύνολο κωδ. 65)		
ΣΤ.6	Αποσβέσεις πάγιων ενσωματωμένων (κωδ.66)		
ΣΤ.7	Λοιπά λειτουργικά έξοδα (Όλοι οι λοιποί λογαριασμοί της ομάδας 60-68)		
ΣΤ.8	Αποσβέσεις πάγιων μη ενσωματωμένων (κωδ.85)		

* Συμπληρώνεται μόνο εάν το λογιστικό σύστημα του φορέα επιτρέπει την διάκριση της ύδρευσης. Αλλιώς συμπληρώνεται μόνο η στήλη του συνόλου.

Ζ. ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΣΟΔΑ						
Ζ.1. ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΣΟΔΑ ΔΙΚΤΥΟΥ ΥΔΡΕΥΣΗΣ - ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ						
ΕΤΟΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ:						
1	2	3	4	5	6	7
	ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΥΔΡΕΥΣΗΣ		ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ		ΣΥΝΟΛΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΑ ΑΠΟ ΥΠΗΡΕΣΙΑ €	
	Πλήθος υδρομέτρων τελευταίας περιόδου	Καταναλισκόμενη ποσότητα καταμετρηθείσα στα υδρόμετρα μ ³	Συνολικά έσοδα €	Πλήθος συνδέσεων στην αποχέτευση		Συνολικά έσοδα €
Ζ.1.1. Πωλήσεις υπηρεσιών (κωδ. 73.00 και 73.01)						
Οικιακή χρήση						
Βιομηχανική χρήση (αν διαχωρίζεται από την επαγγελματική)						
Τουριστική χρήση (αν διαχωρίζεται από την επαγγελματική)						
Επαγγελματική χρήση (πλην της διαμεγείρας και του τουρισμού στην περίπτωση που αυτές διαχωρίζονται)						
Χρήση από δημόσιους φορείς (π.χ. σχολεία, νοσοκομεία)						
Αγροτική χρήση						
Ορυχεία και λατομεία NACE (05-09)						
Άλλη χρήση (προσδιορίστε)						
Σύνολο						
/Παρακαλούμε, εκτός των στοιχείων που δώσατε παραπάνω για το σύνολο της βιομηχανικής χρήσης, δώσατε στοιχεία και για τους εής κλάδους διαμεγείρας εφόσον το πληροφοριακό σας σύστημα επιτρέπει αυτή τη διάκριση:						
→ Βιομηχανία τροφίμων, ποτοποιίας NACE (10-13)						
→ Βιομηχανία βασιικών μετάλλων NACE (24)						
→ Βιομηχανία σιδημάτων και εξαρτημάτων μεταφορών NACE (25-30)						
→ Βιομηχανία υφαντουργίας, βυρσοδεξίας NACE (13-15)						
→ Βιομηχανία χάρτου και χάρτινων συσκευασιών κ.λ.π. NACE (17)						
→ Βιομηχανία χημικών και επεξεργασίας πλαστικών NACE (19-21)						
→ Βιομηχανία άλλου είδους μεταποιητική						
Ζ.1.2. Επιχορηγήσεις και διάφορα έσοδα (κωδ. 74)						
Ζ.1.3. Λοιπά έσοδα πλην των ανωτέρω (κωδ. 70, 71, 72, 75, 76)						
Ζ.1.4. Ιδιοπαράγωγη παγίων (κωδ. 78)						

Ζ.2. ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΣΟΔΑ ΔΙΚΤΥΟΥ ΑΡΔΕΥΣΗΣ	
ΕΤΟΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ:	
1	2
Πλήθος συνδεδεμένων παροχών	
Καταναλισκόμενη ποσότητα καταμετρηθείσα στο χωράφι (μ ³)	
Συνολικά έσοδα κάθε μορφής σε € (περιλαμβανομένων παγίων και τελών όχι όμως και επιδοτήσεων)	

Η. ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΠΑΓΙΩΝ			
ΕΤΟΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ:			
1	2	3	4
Έργο	Αξία κτήσεως (€)	Αναπόσβεστη αξία (€)	(€)
Η.1 Πάγιο ενεργητικό παρόχου (αντλείται από τον ισολογισμό του έτους αναφοράς)			
Η.2 Εκτιμώμενη αξία αντικατάστασης παγίων τα οποία δεν ανήκουν στην κυριότητα του παρόχου και για τα οποία ο πάροχος δεν πληρώνει στον κύριο του έργου για τις ποσότητες νερού που προμηθεύεται από αυτά (π.χ. έργα κεφαλής ή/και δίκτυο μεταφοράς νερού εκτός των ορίων της περιοχής αρμοδιότητας του παρόχου)			

Θ. ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΑΝΤΛΗΣΗΣ ΥΔΑΤΩΝ ΑΠΟ ΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΓΕΩΤΡΗΣΕΙΣ			
ΕΤΟΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ:			
<i>Παρέχεται η καλύτερη δυνατή εκτίμηση για ιδιωτικές γεωτρήσεις που λειτουργούν αποκλειστικά στην περιοχή αρμοδιότητας του παρόχου</i>			
	1	2	3
	Χρήση	Αριθμός γεωτρήσεων	Αντληθείσα ποσότητα (κ.μ.)
Θ.1	Αρδευτική		
Θ.2	Βιομηχανική		
Θ.3	Τουριστική		
Θ.4	Οικιακή		
Θ.5	Άλλη		

ΕΝΤΥΠΑ ΓΙΑ ΠΑΡΟΧΟΥΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΝΕΡΟΥ ΑΡΔΕΥΣΗΣ

Α. ΣΥΝΟΠΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΙΚΤΥΟΥ						
ΕΤΟΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ:						
1	2		3			4
	Εξωτερικά Δίκτυα		Εσωτερικό δίκτυο αρδευόμενης έκτασης			
Περιγραφή (π.χ. αρδευτικό δίκτυο Κωτύλιον ή ΤΟΕΒ Επιταλίου)	Είδος (κανάλι, αγωγός υπό πίεση κλπ)	Μήκος (χλμ)	Είδος (κανάλι, αγωγός υπό πίεση κλπ)	Επιφάνεια αρδευόμενης έκτασης (στρ.)	Μήκος (χλμ)	Αριθμός αρδευόμενων στρεμμάτων

Β. ΣΥΝΟΠΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ ΝΕΡΟΥ						
ΕΤΟΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ						
1	2	3	5	6	7	8
Προμήθεια νερού		Προμηθευθείσα ποσότητα (μ ³)	Κόστος - Μόνο εάν καταβάλεται κόστος σε άλλους φορείς (€)	Αριθμός γεωτρήσεων	Μέσο βάθος γεωτρήσεων (μ)	Συνολική δυναμικότητα γεωτρήσεων (μ ³ /ώρα)
Β.1. Πηγές από τις οποίες προμηθεύεται ο φορέας χωρίς μεσολάβηση τρίτων						
Σύνολο						
<i>ή ειδικότερα από</i>	Γεωτρήσεις					
	Φράγμα					
	Ποτάμια					
	Επιφανειακές Πηγές					
	Επαναχρησιμοποίηση Άλλη (προσδιορίστε)					
Β.2. Προμήθεια νερού από τρίτους (προσδιορίστε συγκεκριμένα)						
Β.2.1. Επωνυμία φορέα:						
Σύνολο:						
Β.2.2. Επωνυμία φορέα:						

Γ. ΣΥΝΟΠΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΑΡΟΧΗΣ ΝΕΡΟΥ ΣΕ ΤΡΙΤΟΥΣ						
ΕΤΟΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ:						
1	2	3	5	6	7	8
Προμήθεια νερού		Προμηθευθείσα ποσότητα (μ ³)	Έσοδα (€)	Αριθμός γεωτρήσεων	Μέσο βάθος γεωτρήσεων (μ)	Συνολική δυναμικότητα γεωτρήσεων (μ ³ /ώρα)
Προμήθεια νερού προς τρίτους (προσδιορίστε συγκεκριμένα)						
Γ.1. Επωνυμία φορέα:						
Σύνολο:						
<i>ή ειδικότερα από</i>	Γεωτρήσεις					
	Φράγμα					
	Ποτάμια					
	Επιφανειακές Πηγές					
	Επαναχρησιμοποίηση Άλλη (προσδιορίστε)					
Γ.2. Επωνυμία φορέα:						
Σύνολο:						
<i>ή ειδικότερα από</i>	Γεωτρήσεις					
	Φράγμα					
	Ποτάμια					
	Επιφανειακές Πηγές					
	Επαναχρησιμοποίηση Άλλη (προσδιορίστε)					

Δ. ΣΤΡΕΜΜΑΤΑ ΑΝΑ ΚΑΛΙΕΡΓΕΙΑ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΣ			
ΕΤΟΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ			
	1	2	3
Δ.1.	Αρδευθέντα στρέμματα ανά καλλιέργεια		
	Καλλιέργεια	Στρέμματα	Ποσότητα νερού που καταναλώθηκε (μ³)
	Αραβόσιτος		
	Μηδική		
	Βαμβάκι		
	Ρύζι		
	Καπνός		
	Ηλιόσπορος		
	Μποστανικά		
	Πατάτες		
	Κηπευτικά υπαίθρου		
	Ελιές		
	Εσπεριδοειδή		
	Λουτά δένδρα		
	Αμπελία		
	Λουπές		
	Σύνολο		
Δ.2.	Αρδευθείσα έκταση ανά μέθοδο άρδευσης		
	Μέθοδος άρδευσης	Στρέμματα	Ποσοστό (%)
	Επιφανειακή άρδευση		
	Τεχνητή βροχή		
	Στάγδην		

Ε. ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΠΑΓΙΩΝ		
ΕΤΟΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ:		
	1	2
	Αρδευτικό Έργο	Εκτιμώμενη αξία αντικατάστασης παγίων του φορέα (€)
Ε.1.	Εσωτερικό δίκτυο παρόχου (αναφέρεται στο δίκτυο μεταφοράς νερού εντός των ορίων της αρδευόμενης έκτασης αρμοδιότητας του παρόχου)	
Ε.2.	Εξωτερικό δίκτυο παρόχου (αναφέρεται στο δίκτυο μεταφοράς νερού εκτός των ορίων της αρδευόμενης έκτασης αρμοδιότητας του παρόχου - περιλαμβάνονται έργα κεφαλής)	

Ζ. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΚΟΣΤΗ		
ΕΤΟΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ:		
	1	2
	Στοιχείο Κόστους	Κόστος (€)
Ζ.1.	Σύνολικό κόστος ανθρώπινου δυναμικού (περιλαμβάνονται πάσης φύσεως παροχές και κόστος ασφαλιστικών εισφορών)	
Ζ.2.	Ηλεκτρική ενέργεια έργων (π.χ. αντλιοστασίων)	
Ζ.3.	Λουτά κόστη	
Ζ.4.	ΣΥΝΟΛΟ	

Η. ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΑΝΤΛΗΣΗΣ ΥΔΑΤΩΝ ΑΠΟ ΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΓΕΩΤΡΗΣΕΙΣ			
ΕΤΟΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ:			
<i>Παρέχεται η καλύτερη δυνατή εκτίμηση για ιδιωτικές γεωτρήσεις που λειτουργούν αποκλειστικά στην περιοχή αρμοδιότητας του παρόχου</i>			
	1	2	3
	Χρήση	Αριθμός γεωτρήσεων	Αντληθείσα ποσότητα (κ.μ.)
H.1	Αρδευτική		
H.2	Βιομηχανική		
H.3	Τουριστική		
H.4	Οικιακή		
H.5	Άλλη		

ΣΤ. ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΝΕΡΟΥ ΚΑΙ ΕΣΟΔΑ					
ΕΤΟΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ:					
	1	2	3	4	5
		Συνολική κατανάλωση νερού στις καλλιέργειες (μ ³)	Χρεώσεις (€)	Σύνολο εισπράξεων χρήσης (€)	Πραγματικές εισπράξεις που αφορούν την χρήση (όχι εισπράξεις που αφορούν παρελθούσες χρήσεις) (€)
ΣΤ.1	Από συλλογικούς φορείς καλλιεργητών (π.χ. ΤΟΕΒ Παμίσου)				
ΣΤ.2	Από μεμονωμένους καλλιεργητές)				
ΣΤ.3	Οικιακή χρήση				
ΣΤ.4	Βιομηχανική χρήση (αν διαχωρίζεται από την επαγγελματική)				
ΣΤ.5	Τουριστική χρήση (αν διαχωρίζεται από την επαγγελματική)				
ΣΤ.6	Επαγγελματική χρήση (πλην της βιομηχανίας και του τουρισμού στην περίπτωση που αυτές διαχωρίζονται)				
ΣΤ.7	Χρήση από δημόσιους φορείς (π.χ. σχολεία, νοσοκομεία)				
ΣΤ.8	Άλλη χρήση (προσδιορίστε)				

Παράρτημα ΙΙΙ

Δείκτες παρακολούθησης των υπηρεσιών ύδατος

Οι δείκτες συγκριτικής ανάλυσης των παρόχων υπηρεσιών ύδατος υπολογίζονται βάσει των αναλυτικών στοιχείων του μηχανισμού παρακολούθησης και είναι οι εξής:

1. Στοιχεία μοναδιαίου κόστους, εσόδων και ανάκτηση κόστους στους παρόχους υπηρεσιών νερού ύδρευσης και αποχέτευσης

α) Στοιχεία και δείκτες ορθολογικής διαχείρισης:

αα) απώλειες δικτύου,

αβ) μέση κατανάλωση κυβικού μέτρου (κ.μ.) /υδρομετρητή ύδρευσης,

αγ) πυκνότητα δικτύου αποχέτευσης: Συνδέσεις ανά χιλιόμετρο (χλμ.),

αδ) πυκνότητα δικτύου ύδρευσης: Υδρομετρητές ανά χλμ.,

αε) ποσοστό κάλυψης καταναλωτών από το δίκτυο αποχέτευσης.

β) Στοιχεία και δείκτες κόστους:

βα) μέσο κόστος αντικατάστασης όλων των παγίων, ανά υδρομετρητή ύδρευσης και σύνδεση

αποχέτευσης,

ββ) μέσο κόστος αντικατάστασης όλων των παγίων, ανά χλμ. δικτύου ύδρευσης και

αποχέτευσης,

βγ) Μοναδιαίο κόστος ευρώ/κ.μ.:

βγα) καταγραφέν χρηματοοικονομικό,

βγβ) συνολικό χρηματοοικονομικό,

βγγ) πόρου,

βδδ) συνολικό.

γ) Στοιχεία και δείκτες εσόδων και ανάκτηση:

γα) μοναδιαία έσοδα ευρώ/κ.μ.,

γβ) ανάκτηση καταγραφέντος χρηματοοικονομικού κόστους,

γγ) ανάκτηση συνολικού χρηματοοικονομικού κόστους,

γδ) ανάκτηση όλων των στοιχείων κόστους.

δ) Στοιχεία και δείκτες ενεργειακού κόστους:

δα) καταναλισκόμενη ενέργεια kWh/κ.μ.,

δβ) καταναλισκόμενη ενέργεια €/κ.μ.

ε) πρόγραμμα παρακολούθησης ποιότητας πόσιμου νερού

2. Στοιχεία - δείκτες μοναδιαίου κόστους, εσόδων και ανάκτησης κόστους στην άρδευση

α) Στοιχεία και δείκτες ορθολογικής διαχείρισης:

αα) συνολική εύλογη κατανάλωση,

αβ) ποσοστό υπέρβασης της εύλογης κατανάλωσης,

αγ) ποσοστό απωλειών στο εσωτερικό δίκτυο της αρδευόμενης περιοχής,

αδ) ποσοστό απωλειών στο δίκτυο μεταφοράς νερού από την πηγή στην αρδευόμενη περιοχή,

αε) συνολική εύλογη κατανάλωση ως ποσοστό επί τοις εκατο (%) απολήψιμων αποθεμάτων.

β) Στοιχεία και δείκτες μοναδιαίου κόστους (ευρώ/κ.μ.):

βα) καταγραφέν χρηματοοικονομικό,

ββ) συνολικό χρηματοοικονομικό,

βγ) πόρου,

βδ) συνολικό.

γ) Στοιχεία και δείκτες εσόδων και ανάκτησης κόστους:

γα) μοναδιαία έσοδα,

γβ) ανάκτηση καταγραφέντος χρηματοοικονομικού κόστους,

γγ) ανάκτηση συνολικού χρηματοοικονομικού κόστους,

γδ) ανάκτηση όλων των στοιχείων κόστους.

δ) Στοιχεία και δείκτες ενεργειακού κόστους:

δα) καταναλισκόμενη ενέργεια kWh/κ.μ.

δβ) καταναλισκόμενη ενέργεια €/κ.μ.

ΜΕΡΟΣ Β'
ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ
ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΥΔΑΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΟΡΓΑΝΑ ΑΣΚΗΣΗΣ ΥΔΑΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Άρθρο 26

Γενικά περί των αρμοδιοτήτων επί υδάτων

1. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας χαράσσει την πολιτική για την προστασία και διαχείριση των υδάτων και ελέγχει την εφαρμογή της. Όπου, ιδίως στον ν. 3199/2003 (Α'280) και στα π.δ. 51/2007 (Α'54) και 132/2017 (Α'160), αναφέρεται η Εθνική Επιτροπή Υδάτων, νοείται από την έναρξη ισχύος του παρόντος, ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με την επιφύλαξη ειδικότερων διατάξεων.

2. Η Γενική Διεύθυνση Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας συντάσσει ετήσια έκθεση σχετικά με την κατάσταση του υδάτινου περιβάλλοντος και την εφαρμογή της νομοθεσίας για την προστασία και διαχείριση των υδάτων, η οποία δημοσιοποιείται στην επίσημη ιστοσελίδα του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και διαβιβάζεται στον Οργανισμό Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής για τη συμπερίληψή της στην ετήσια έκθεση κατάστασης περιβάλλοντος της περ. γ) της παρ. 6 του άρθρου 27 του ν. 4685/2020 (Α'92).

Άρθρο 27

Μεταφορά εποπτείας «Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε.»
και «ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΓΙΩΝ Ε.ΥΔ.Α.Π.»
στο Υπουργείο Περιβάλλοντος
και Ενέργειας

1. Η εποπτεία της «Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε.» και του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου «ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΓΙΩΝ Ε.ΥΔ.Α.Π.» μεταφέρεται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

2. Οι έννομες συνέπειες που απορρέουν από την παρ. 1 καταλαμβάνουν όλες τις συμβάσεις που αναθέτει η «Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε.» περιλαμβανομένων όσων η διαδικασία ανάθεσης έχει εκκινήσει, καθώς και όσων έχουν συναφθεί πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος.

3. Για ζητήματα αρμοδιότητας τεχνικού συμβουλίου, που ανακύπτουν μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος, όπου, ιδίως στον ν. 4412/2016 (Α'147), γίνεται αναφορά σε «αρμόδιο Τεχνικό Συμβούλιο», νοείται το Τεχνικό Συμβούλιο της «Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε.».

4. Αρμόδιο για την έκδοση απόφασης επί ενστάσεων που ασκούνται, μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος, στο πλαίσιο εκτέλεσης συμβάσεων έργων και μελετών που αναθέτει η «Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε.», ανεξαρτήτως του νομοθετικού πλαισίου υπό το οποίο αυτές ανατέθηκαν, είναι το ασκούν καθήκοντα Προϊσταμένης Αρχής, αποφαινόμενο όργανο της «Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε.».

Άρθρο 28

Γνωμοδοτική Επιτροπή Υδάτων -
Αντικατάσταση παρ. 3 άρθρου 4 ν. 3199/2003

Η παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 3199/2003 (Α'280), περί της γνωμοδοτικής επιτροπής υδάτων, αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Στη Γενική Διεύθυνση Υδάτων συστήνεται Γνωμοδοτική Επιτροπή Υδάτων, η οποία αποτελείται από τον Γενικό Διευθυντή Υδάτων ως πρόεδρο, έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Οικονομικών, έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Υγείας, έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Εσωτερικών και έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Η Γνωμοδοτική Επιτροπή Υδάτων συγκροτείται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και γνωμοδοτεί προς τη Γενική Διεύθυνση Υδάτων για την άσκηση των αρμοδιοτήτων των περ. δ) και ε) της παρ. 1, την Εθνική Στρατηγική Υδάτων του άρθρου 6Α, καθώς και για κάθε άλλο θέμα που παραπέμπεται σε αυτήν από τον Γενικό Γραμματέα Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων. Κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη εισηγήσεις, προτάσεις και γνώμες των οικείων φορέων παροχής υπηρεσιών ύδατος, της Ένωσης Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης - Αποχέτευσης και της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδος.»

Άρθρο 29

Κατανομή αρμοδιοτήτων διαχείρισης λεκανών
απορροής ποταμού στις Αποκεντρωμένες
Διοικήσεις - Αντικατάσταση παρ. 2 και 3
άρθρου 5 ν. 3199/2003

Οι παρ. 2 και 3 του άρθρου 5 του ν. 3199/2003 (Α'280), περί λεκανών απορροής ποταμών, αντικαθίστανται ως εξής:

«2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εσωτερικών, καθορίζονται οι λεκάνες απορροής ποταμών και ορίζονται οι Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, οι οποίες είναι αρμόδιες για τη διαχείριση και προστασία τους.

3. Αν λεκάνη απορροής ποταμού εκτείνεται στα διοικητικά όρια περισσότερων Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, οι ανωτέρω αρμοδιότητες ασκούνται από κοινού. Με κοινή απόφαση των οικείων Γραμματέων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, επιτρέπεται η κατανομή των αρμοδιοτήτων μεταξύ των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων ή ο ορισμός μιας Αποκεντρωμένης Διοίκησης ως αποκλειστικά αρμόδιας για την προστασία και διαχείριση της συγκεκριμένης λεκάνης απορροής ποταμού και τον καθορισμό του τρόπου άσκησης των αρμοδιοτήτων αυτών. Εάν η κοινή απόφαση του δευτέρου εδαφίου δεν δημοσιευτεί εντός πέντε (5) μηνών από τον καθορισμό των λεκανών απορροής της παρ. 2, η απόφαση αυτή εκδίδεται από τον Γενικό Γραμματέα Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.»

Άρθρο 30

Συμβούλιο Υδάτων Αποκεντρωμένης
Διοίκησης - Αντικατάσταση άρθρου 6
ν. 3199/2003

Το άρθρο 6 του ν. 3199/2003 (Α'280), περί των Συμβουλίων Υδάτων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 6

Συμβούλιο Υδάτων Αποκεντρωμένης Διοίκησης

1. Σε κάθε Υδατικό Διαμέρισμα που εκτείνεται στα διοικητικά όρια μιας ή περισσότερων Αποκεντρωμένων Διοικήσεων συστήνεται Συμβούλιο Υδάτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης (Σ.Υ.Α.Δ.), το οποίο αποτελεί όργανο κοινωνικού διαλόγου και διαβούλευσης για θέματα προστασίας και διαχείρισης υδάτων.

2. Τα μέλη του Σ.Υ.Α.Δ. δεν είναι αμειβόμενα. Ειδικότερα συμμετέχουν:

α) ο Γραμματέας της οικείας αποκεντρωμένης Διοίκησης, ως Πρόεδρος, με την επιφύλαξη της παρ. 3,

β) οι Προϊστάμενοι των Διευθύνσεων Υδάτων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων που είναι αρμόδιες για το Υδατικό Διαμέρισμα,

γ) ένας (1) εκπρόσωπος από κάθε Περιφέρεια, στα διοικητικά όρια των οποίων εκτείνεται το Υδατικό Διαμέρισμα,

δ) ένας (1) εκπρόσωπος από το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος,

ε) ένας (1) εκπρόσωπος από το Γεωτεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας,

στ) ένας (1) εκπρόσωπος από την Κεντρική Ένωση Επιμελητηρίων Ελλάδας,

ζ) ένας (1) εκπρόσωπος των περιβαλλοντικών οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών,

η) ένας (1) εκπρόσωπος από τον Οργανισμό Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής.

Αν μετά την παρέλευση δύο (2) μηνών από την αποστολή σχετικής πρόσκλησης, οι φορείς της περ. ζ) δεν επιλέξουν κοινό εκπρόσωπο, μπορεί να επιλεγθεί από τον Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, ένας από τους ήδη προτεινόμενους εκπροσώπους που υπέδειξαν οι εν λόγω φορείς,

θ) ένας (1) εκπρόσωπος από την Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδος.

3. Το Σ.Υ.Α.Δ. συγκροτείται με απόφαση του Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Το Σ.Υ.Α.Δ. συγκαλείται με μέριμνα του Προέδρου του. Σε περίπτωση που το Υδατικό Διαμέρισμα ή η λεκάνη απορροής ποταμού ανήκει στην αρμοδιότητα περισσότερων Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, τα καθήκοντα Προέδρου του Σ.Υ.Α.Δ. ασκούνται από κοινού, από τους Γραμματείς των εν λόγω Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, με την επιφύλαξη της παρ. 3 του άρθρου 5.

4. Στις συνεδριάσεις του Σ.Υ.Α.Δ. μπορεί να συμμετέχουν, ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου του, χωρίς δικαίωμα ψήφου, εκπρόσωποι και άλλων φορέων, ιδίως της Ελληνικής Αρχής Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών, του Ελληνικού Γεωργικού Οργανισμού «Δήμητρα», του Ελληνικού Κέντρου Θαλασσίων Ερευνών, του Εθνικού Κέντρου Βιοτόπων - Υγροτόπων, των οικείων παρόχων υπηρεσιών ύδατος, καθώς και εξειδικευμένοι επιστήμονες, για την ανάλυση και παρουσίαση θεμάτων τεχνικής φύσεως.

5. Το Σ.Υ.Α.Δ. εκφράζει τη γνώμη του προς τους Γραμματείς των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, εφόσον του ζητηθεί, για κάθε θέμα προστασίας και διαχείρισης των υδάτων.

6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εσωτερικών εξειδικεύονται ο τρόπος λειτουργίας, εκπροσώπησης και λήψης αποφάσεων των Σ.Υ.Α.Δ., καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο ζήτημα. Με όμοια απόφαση μπορεί να τροποποιείται η σύνθεση του Σ.Υ.Α.Δ., ως προς τον αριθμό και τις ιδιότητες των μελών του.

7. Όπου στον παρόντα αναφέρεται το Περιφερειακό Συμβούλιο Υδάτων και ο Γενικός Γραμματέας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης νοούνται το Συμβούλιο και ο Γραμματέας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, αντίστοιχα.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Άρθρο 31

Εθνική Στρατηγική για τα Ύδατα -

Προσθήκη άρθρου 6Α στον ν. 3199/2003

Στον ν. 3199/2003 (Α' 280) προστίθεται άρθρο 6Α ως εξής:

«Άρθρο 6Α

Εθνική Στρατηγική για τα Ύδατα

1. Η Εθνική Στρατηγική για τα Ύδατα έχει στόχο τη χάραξη κατευθυντήριων γραμμών για την προώθηση της βιώσιμης χρήσης του νερού και τη μακροπρόθεσμη προστασία των διαθέσιμων υδάτινων πόρων. Καθορίζει τις πολιτικές και τους στόχους για τη διαχείριση των υδάτων σε εθνικό επίπεδο, λαμβάνοντας υπόψη και τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής. Ειδικότερα, περιλαμβάνει:

α) συνοπτική καταγραφή της υπάρχουσας κατάστασης, όσον αφορά την ποσοτική και ποιοτική κατάσταση των υδάτων, αποτυπωμένων σε κατάλληλους χάρτες, με βάση τις ετήσιες εκθέσεις της Γενικής Διεύθυνσης Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, καθώς και την έκθεση της περ. γ) της παρ. 6 του άρθρου 27 του ν. 4685/2020 (Α' 92),

β) συγκεντρωτικά στοιχεία απ' όλα τα Σχέδια Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών (Σ.Δ.Λ.Α.Π.), συμπεριλαμβανομένων των κύριων προβλημάτων και πιέσεων,

γ) συνοπτική αξιολόγηση των πολιτικών διαχείρισης των υδάτων και της εφαρμογής της εθνικής νομοθεσίας για επιμέρους θέματα που σχετίζονται με τα Σ.Δ.Λ.Α.Π., συμπεριλαμβανομένων των υδρογεωμετρήσεων και της προόδου εφαρμογής των Προγραμματικών Μέτρων του άρθρου 8 (βασικών και συμπληρωματικών) για την προστασία και αποκατάσταση των υδατικών πόρων,

δ) κατευθύνσεις πολιτικής για τη διασφάλιση της ισορροπίας ανάμεσα στην άντληση νερού από τους υδροφόρους ορίζοντες και τον εμπλουτισμό τους, καθώς και τον μετριασμό των επιπτώσεων από ξηρασίες,

ε) κατευθύνσεις πολιτικής για τον μετριασμό των επιπτώσεων από πλημμύρες,

στ) συνοπτική αξιολόγηση της προόδου εφαρμογής της υπό στοιχεία 31822/1542/Ε103/20.10.2010 κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομικών, Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και Προστασίας του Πολίτη (Β' 1108)

για τη διαχείριση του κινδύνου πλημμύρας και ιδίως των Σχεδίων Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας του άρθρου 7 της ανωτέρω απόφασης,

ζ) αξιολόγηση της πολιτικής για τη βιώσιμη διαχείριση του ύδατος με βάση τις ετήσιες αναφορές της παρ. 1 του άρθρου 12Α του ν. 4001/2011 (Α' 179) για τις υπηρεσίες ύδατος, το πόσιμο νερό και το νερό άρδευσης,

η) αξιολόγηση του Εθνικού Δικτύου Παρακολούθησης της κατάστασης των επιφανειακών (ποτάμιων, λιμναίων, μεταβατικών και παράκτιων) και υπόγειων υδάτων, ως προς τις θέσεις, τον τύπο, τη συχνότητα και τις παραμέτρους παρακολούθησης και μέτρα για τη βελτίωσή του, συμπεριλαμβανομένων προγραμμάτων παρακολούθησης χημικών ουσιών σε ιζήματα και ζώντες οργανισμούς,

θ) τις γενικές κατευθύνσεις για τη διαχείριση των υδάτων και τα κατάλληλα μέτρα, τα οποία εξειδικεύονται στα Σ.Δ.Λ.Α.Π., καθώς και προτάσεις για την αποτελεσματικότερη εφαρμογή τους,

ι) προτάσεις για τη βελτίωση της διαδικασίας κατάρτισης των Σ.Δ.Λ.Α.Π. και των Σχεδίων Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας,

ια) κατανομή αρμοδιοτήτων των εμπλεκόμενων φορέων και προτάσεις βελτίωσης του συντονισμού και της συνεργασίας,

ιβ) αξιολόγηση της διασυνοριακής συνεργασίας με γειτονικές χώρες.

2. Η Εθνική Στρατηγική για τα Ύδατα εκπονείται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, σε συνεργασία με τα Υπουργεία Υγείας και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, και, μετά από γνώμη της Γνωμοδοτικής Επιτροπής Υδάτων της παρ. 3 του άρθρου 4, εγκρίνεται με Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου. Πριν από την έγκρισή της τίθεται σε δημόσια διαβούλευση για τριάντα (30) τουλάχιστον ημέρες.

3. Η διάρκεια της Εθνικής Στρατηγικής για τα Ύδατα είναι έξι (6) έτη, μετά την παρέλευση των οποίων ανανεώνεται με τη διαδικασία της παρ. 2. Με την ίδια διαδικασία δύναται να τροποποιείται, εφόσον κρίνεται αναγκαίο, λαμβανομένων υπόψη των ετήσιων εκθέσεων της περ. α) της παρ. 1.»

Άρθρο 32

Σχέδια διαχείρισης - Αντικατάσταση άρθρου 7 ν. 3199/2003

Το άρθρο 7 του ν. 3199/2003 (Α' 280), περί σχεδίων διαχείρισης, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 7

Σχέδιο Διαχείρισης

1. Κάθε Αποκεντρωμένη Διοίκηση εκπονεί Σχέδιο Διαχείρισης για την Περιοχή Λεκάνης Απορροής Ποταμών (Υδατικό Διαμέρισμα) αρμοδιότητάς της, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της Εθνικής Στρατηγικής για τα Ύδατα του άρθρου 6Α. Για το Υδατικό Διαμέρισμα για το οποίο είναι συναρμόδιες δυο ή περισσότερες Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, το Σχέδιο Διαχείρισης Λεκάνης Απορροής Ποταμών (Σ.Δ.Λ.Α.Π.) καταρτίζεται από κοινού, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στην απόφαση της παρ. 3 του άρθρου 5. Μετά από αίτημα του Γραμματέα της Αποκε-

ντρωμένης Διοίκησης, το Σχέδιο Διαχείρισης είναι δυνατόν να καταρτίζεται ή να τροποποιείται από τη Γενική Διεύθυνση Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Στην περίπτωση αυτή, κατά την κατάρτιση, τελική επεξεργασία ή αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης, η Γενική Διεύθυνση Υδάτων συνεργάζεται με την αρμόδια Διεύθυνση Υδάτων της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

2. Το Σ.Δ.Λ.Α.Π. περιέχει όλα τα στοιχεία, πληροφορίες και εκτιμήσεις που είναι απαραίτητα για την προστασία και διαχείριση των υδάτων σύμφωνα με τις κατευθύνσεις και τη μεθοδολογία που ορίζει η Γενική Διεύθυνση Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Το περιεχόμενο των Σ.Δ.Λ.Α.Π. καθορίζεται με το π.δ. 51/2007 (Α' 54).

3. Κατά την κατάρτιση των Σ.Δ.Λ.Α.Π., λαμβάνονται υπόψη οι κατευθύνσεις των σχετικών Χωροταξικών Πλαισίων των άρθρων 5 και 6 του ν. 4447/2016 (Α' 241), το περιεχόμενο των γενικών και ειδικών αναπτυξιακών προγραμμάτων, καθώς και οι ανάγκες που προκύπτουν για την προστασία και διαχείριση των προστατευόμενων περιοχών του Παραρτήματος V του π.δ. 51/2007. Ιδιαίτερη μέριμνα λαμβάνεται για τα παράκτια οικοσυστήματα, τα οικοσυστήματα γλυκών υδάτων και τα θαλάσσια οικοσυστήματα που συμπεριλαμβάνονται στον Εθνικό Κατάλογο Περιοχών του Ευρωπαϊκού Οικολογικού Δικτύου «Natura 2000». Τα μέτρα προστασίας και αποκατάστασης των ανωτέρω οικοσυστημάτων που προβλέπονται στα σχέδια διαχείρισης της παρ. 3 του άρθρου 21 του ν. 1650/1986 (Α' 160) λαμβάνουν υπόψη τα οικεία Σ.Δ.Λ.Α.Π..

4. Η Διεύθυνση Υδάτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης κατά τη διαδικασία κατάρτισης, αναθεώρησης ή τροποποίησης του Σ.Δ.Λ.Α.Π. μεριμνά για την ανάρτησή του σε δημόσια διαβούλευση, η οποία διαρκεί για χρονικό διάστημα έξι (6) μηνών. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εσωτερικών καθορίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας.

5. Το Σ.Δ.Λ.Α.Π. εγκρίνεται με Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου, ύστερα από γνώμη του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και ισχύει για έξι (6) χρόνια ή μέχρι την αναθεώρησή του.

6. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, είναι δυνατόν να εγκρίνονται διορθώσεις λεπτομερειακού χαρακτήρα που βελτιώνουν ή επεξηγούν διατάξεις εγκεκριμένων Σ.Δ.Λ.Α.Π., χωρίς να τροποποιούν το ουσιαστικό τους περιεχόμενο ή αποκαθιστούν ανομοιομορφίες και ασυμβατότητες μεταξύ των Σ.Δ.Λ.Α.Π. και των Αναλυτικών Κειμένων Τεκμηρίωσης που τα συνοδεύουν.»

Άρθρο 33

Διασφάλιση της ισορροπίας μεταξύ της άντλησης και της ανατροφοδότησης των υπόγειων υδάτων - Προσθήκη παρ. 4 στο άρθρο 11 του ν. 3199/2003

Στο άρθρο 11 του ν. 3199/2003 (Α' 280), περί αδειών χρήσεως νερού, προστίθεται παρ. 4, ως εξής:

«4. Με απόφαση του Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, σε εφαρμογή των μέτρων που περιλαμβάνονται στο οικείο Σχέδιο Διαχείρισης Λεκάνης Απορροής Ποταμών για τη διασφάλιση της ισορροπίας μεταξύ της άντλησης και της ανατροφοδότησης των υπόγειων υδάτων, δύνανται να ανακαλούνται, προσωρινά ή οριστικά, οι ήδη χορηγηθείσες άδειες υδροληψίας, λαμβανομένης υπόψη της παρ. 2 του άρθρου 10.»

Άρθρο 34

Ανάκτηση του κόστους των υπηρεσιών ύδατος - Αντικατάσταση άρθρου 12 ν. 3199/2003

Το άρθρο 12 του ν. 3199/2003 (Α' 280), περί ανάκτησης κόστους των υπηρεσιών ύδατος, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 12

Ανάκτηση κόστους για υπηρεσίες ύδατος

(άρθρο 9 και Παράρτημα ΙΙΙ Οδηγίας (ΕΚ) 2000/60)

1. Για τον καθορισμό των γενικών κανόνων κοστολόγησης και τιμολόγησης υπηρεσιών ύδατος λαμβάνονται υπόψη η αρχή της ανάκτησης του κόστους, συμπεριλαμβανομένου του περιβαλλοντικού και σε επίπεδο φυσικών πόρων, καθώς και η οικονομική ανάλυση που διεξάγεται σύμφωνα με την παρ. 3 και την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει». Οι πολιτικές τιμολόγησης των υπηρεσιών ύδατος:

α) παρέχουν κατάλληλα κίνητρα στους χρήστες για να χρησιμοποιούν αποτελεσματικά τους υδάτινους πόρους και, κατά συνέπεια, να συμβάλλουν στην επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων του παρόντος,

β) εξασφαλίζουν την κατάλληλη συμβολή των διαφόρων χρήσεων ύδατος, διακρινόμενων, ιδίως σε βιομηχανία, νοικοκυριά και γεωργία, στην ανάκτηση του κόστους των υπηρεσιών ύδατος, βάσει της οικονομικής ανάλυσης που διενεργείται σύμφωνα με το π.δ. 51/2007 (Α' 54), λαμβάνοντας υπόψη την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει».

Η τιμολογιακή πολιτική μπορεί να συνεκτιμά τα κοινωνικά, περιβαλλοντικά και οικονομικά αποτελέσματα της ανάκτησης, καθώς και τις γεωγραφικές και κλιματολογικές συνθήκες της οικείας περιοχής.

Η επίπτωση της τιμολόγησης των υπηρεσιών ύδατος στην περιβαλλοντική κατάσταση των υδάτων εκτιμάται με βάση το κόστος της απόκλισης της κατάστασης των υδάτων από την καλή κατάσταση, η οποία απαιτείται για τη βιώσιμη χρήση του υδατικού πόρου, σύμφωνα με τους περιβαλλοντικούς στόχους του άρθρου 4 του π.δ. 51/2007.

2. Στα Σχέδια Διαχείρισης Λεκάνης Απορροής Ποταμών (Σ.Δ.Λ.Α.Π.), αναφέρονται οι προγραμματιζόμενες ενέργειες για την εφαρμογή της παρ. 1, οι οποίες συμβάλλουν στην επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων του παρόντος και του π.δ. 51/2007, καθώς και τη συμβολή των διαφόρων χρήσεων ύδατος στην ανάκτηση του κόστους των υπηρεσιών ύδατος.

3. Η οικονομική ανάλυση περιέχει πληροφορίες, λαμβανομένου υπόψη του κόστους συλλογής των σχετικών δεδομένων, ώστε:

α) να εκτελούνται οι υπολογισμοί που απαιτούνται για να συνεκτιμάται, σύμφωνα με τις παρ. 1 και 2, η αρχή της

ανάκτησης του κόστους των υπηρεσιών ύδατος, συμπεριλαμβανομένων των μακροπρόθεσμων προβλέψεων της προσφοράς και της ζήτησης ύδατος στην περιοχή λεκάνης απορροής ποταμού, και, όταν απαιτείται:

αα) των υπολογισμών του όγκου, των τιμών και του κόστους των υπηρεσιών ύδατος, κατά χρήση ύδατος, και
αβ) των υπολογισμών των σχετικών επενδύσεων, λαμβανομένων υπόψη των προβλέψεων τέτοιων επενδύσεων,

β) να επιλέγεται ο αποτελεσματικότερος συνδυασμός μέτρων για τις χρήσεις ύδατος, ο οποίος περιλαμβάνεται στο πρόγραμμα μέτρων του άρθρου 12 του π.δ. 51/2007, βάσει του δυνητικού κόστους των μέτρων αυτών.

4. Το παρόν άρθρο δεν εμποδίζει τη χρηματοδότηση συγκεκριμένων προληπτικών ή διορθωτικών μέτρων για την επίτευξη των στόχων του παρόντος και του π.δ. 51/2007.

5. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 και η παρ. 2 δύνανται να μην εφαρμόζονται σε συγκεκριμένη χρήση ύδατος, εφόσον δεν θίγεται ο σκοπός, καθώς και η επίτευξη των στόχων του παρόντος και του π.δ. 51/2007. Στην περίπτωση αυτή, αναφέρονται οι σχετικοί λόγοι στο οικείο Σ.Δ.Λ.Α.Π..

6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Οικονομικών, Εσωτερικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κατόπιν γνώμης της Γνωμοδοτικής Επιτροπής της παρ. 3 του άρθρου 4 και εισήγησης της Ρ.Α.Ε.Υ., προς την Επιτροπή, καθορίζονται οι γενικοί κανόνες κοστολόγησης και τιμολόγησης υπηρεσιών ύδατος, τα μέτρα βελτίωσης αυτών, καθώς και οι διαδικασίες και η μέθοδος ανάκτησης του κόστους των υπηρεσιών ύδατος στις διάφορες χρήσεις, σύμφωνα με την παρ. 1 του παρόντος και το π.δ. 51/2007.»

Άρθρο 35

Υποχρεώσεις παρόχων υπηρεσιών ύδατος

1. Οι πάροχοι υπηρεσιών ύδατος, εξαιρουμένων των Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων, καταρτίζουν Γενικά Σχέδια Υπηρεσιών Ύδατος (Γ.Σ.Υ.Υ.) πενταετούς διάρκειας. Τα Γ.Σ.Υ.Υ. αποτελούν τη μελέτη και καταγραφή ορθολογικών, αποδοτικών και βιώσιμων τρόπων και μεθοδολογιών διαχείρισης του υδροδοτικού και αποχετευτικού συστήματος των παρόχων.

Τα Γ.Σ.Υ.Υ. συμπεριλαμβάνουν μελέτη εξεύρεσης νέων πηγών για την αναβάθμιση του υδατικού δυναμικού ή την κατάλληλη διαχείριση των υφιστάμενων. Τα Γ.Σ.Υ.Υ. περιλαμβάνουν, εφόσον εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του παρόχου υπηρεσιών ύδατος, τουλάχιστον:

α) αποτύπωση, συμπεριλαμβανομένων των ζωνών ασφαλείας, ανάλυση και αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης,

β) εξεύρεση νέων πηγών κάλυψης αναγκών, αν απαιτείται, σε μεσοπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο χρονικό ορίζοντα,

γ) προβλέψεις μελλοντικής ζήτησης σε μεσοπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο χρονικό ορίζοντα και σχεδιασμό του υδροδοτικού και αποχετευτικού συστήματος του παρόχου,

δ) πρόγραμμα υλοποίησης έργων αναβάθμισης του υδροδοτικού συστήματος με σκοπό τη μείωση των

διαρροών, καθώς και του ανθρακικού αποτυπώματος, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 20 του ν. 4936/2022 (Α' 105),

ε) πρόγραμμα υλοποίησης έργων αναβάθμισης του αποχετευτικού συστήματος,

στ) κοστολόγηση των παρεχομένων υπηρεσιών ύδατος, διαμόρφωση τιμολογιακής πολιτικής και επίπεδα ανάκτησης κόστους,

ζ) αντιμετώπιση ομβρίων υδάτων,

η) επαναχρησιμοποίηση νερού και αξιοποίηση ιλύος,

θ) αξιολόγηση των επενδύσεων που απαιτούνται για να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες της πενταετίας, καθώς και αποτύπωση του τρόπου χρηματοδότησής τους.

Τα Γ.Σ.Υ.Υ. υποβάλλονται στη Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.) έως την 31η Ιουλίου των ετών της παρ. 5 και το αργότερο ανά πενταετία ή όποτε κρίνεται αναγκαία η τροποποίησης τους.

Το ειδικότερο περιεχόμενο των Γ.Σ.Υ.Υ., ο τρόπος αξιολόγησής τους και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή της παρούσας μπορεί να εξειδικεύονται με απόφαση της Ρ.Α.Α.Ε.Υ..

2. Η Ρ.Α.Α.Ε.Υ. αξιολογεί εντός διμήνου τα Γ.Σ.Υ.Υ. και προβαίνει σε συστάσεις, με κριτήριο τη βελτίωση της ποιότητας των υπηρεσιών ύδατος, τη σταδιακή επίτευξη της πλήρους ανάκτησης κόστους, τη σταδιακή αύξηση του ποσοστού κάλυψης του πληθυσμού και τη βελτίωση της οικονομικής αποδοτικότητας. Με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση, δύναται να ζητά από τους αρμόδιους παρόχους υπηρεσιών ύδατος να τροποποιήσουν τα Γ.Σ.Υ.Υ., εφόσον κρίνει ότι δεν διασφαλίζεται ικανοποιητικό ποσοστό ανάκτησης κόστους και ικανοποιητικό επίπεδο παρεχομένων υπηρεσιών.

3. Οι πάροχοι υπηρεσιών ύδατος υποβάλλουν ετησίως στη Ρ.Α.Α.Ε.Υ. προς έγκριση, έκθεση προγραμματισμού, στην οποία περιλαμβάνονται τουλάχιστον:

α) αναλυτικός ετήσιος προϋπολογισμός,

β) προγραμματισμός των εργασιών ανάπτυξης των υποδομών υπηρεσιών ύδατος με αναφορά στη γεωγραφική ανάπτυξη και τις απαιτούμενες επενδύσεις,

γ) τεκμηρίωση της συμβατότητας με το οικείο Γ.Σ.Υ.Υ.,

δ) τεκμηρίωση της συμβατότητας με το οικείο Σ.Δ.Λ.Α.Π.,

ε) τα σχέδια Διαχείρισης Υδατικών Πόρων, τα Σχέδια Εντοπισμού Απωλειών στο εσωτερικό δίκτυο και τα σχέδια ασφάλειας νερού, τα οποία περιλαμβάνονται στη σύμβαση μεταξύ του ελληνικού δημοσίου, εκπροσωπούμενου από τα Υπουργεία Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας και της Ανώνυμης Εταιρείας Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτεύουσας, σύμφωνα με το άρθρο εκατοστό δέκατο τέταρτο του ν. 4812/2021 (Α' 110).

Η ετήσια έκθεση προγραμματισμού υποβάλλεται στη Ρ.Α.Α.Ε.Υ. έως την 31η Οκτωβρίου του προηγούμενου έτους.

Το ειδικότερο περιεχόμενο της έκθεσης, ο τρόπος έγκρισής της και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή της παρούσας μπορούν να εξειδικεύονται με απόφαση της Ρ.Α.Α.Ε.Υ..

Η Ρ.Α.Α.Ε.Υ. αξιολογεί, εντός αποκλειστικής προθεσμίας ενός (1) μήνα, την έκθεση προγραμματισμού και δύναται, με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση, να ζητά από τους αρμόδιους παρόχους υπηρεσιών ύδατος να την τροποποιήσουν, εφόσον κρίνει ότι δεν διασφαλίζεται η ορθή εφαρμογή των κανόνων κοστολόγησης και τιμολόγησης των υπηρεσιών ύδατος ή δεν εφαρμόζεται το Γ.Σ.Υ.Υ..

4. Η εκπόνηση του Γ.Σ.Υ.Υ. και της ετήσιας έκθεσης προγραμματισμού αποτελούν προϋπόθεση για την αξιολόγηση προτάσεων των παρόχων υπηρεσιών ύδατος και την υλοποίηση προγραμμάτων μέσω χρηματοδοτικών εργαλείων στον τομέα των υπηρεσιών ύδατος.

5. Το παρόν εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2024 για τους παρόχους υπηρεσιών ύδατος που εξυπηρετούν περιοχές με μόνιμο πληθυσμό άνω των εκατό χιλιάδων (100.000) κατοίκων και από την 1η Ιανουαρίου 2025 για όλους τους υπόλοιπους παρόχους υπηρεσιών ύδατος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 36 Καταργούμενες διατάξεις

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται:

α) το άρθρο 8 και το Παράρτημα ΙV του π.δ. 51/2007 (Α' 54), περί ανάκτησης του κόστους των υπηρεσιών ύδατος,

β) η περ. β) της παρ. 1 και η υποπερ. σστ) της περ. α' της παρ. 2 του άρθρου 11 του π.δ. 123/2017 (Α' 151), περί φορέων άσκησης εποπτείας από το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών,

γ) το άρθρο 3 και η περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 3199/2003 (Α' 280), περί Εθνικής Επιτροπής Υδάτων και περί Κεντρικής Υπηρεσίας Υδάτων, αντίστοιχα,

δ) η περ. β' της παρ. 1 και οι παρ. 2 και 5 του άρθρου 4 του ν. 3199/2003, περί Κεντρικής Υπηρεσίας Υδάτων.

ΕΝΟΤΗΤΑ Β' ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΠΟ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ - ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΩΝ ΟΔΗΓΙΩΝ ΕΕ 2018/2001 ΚΑΙ 2019/944

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' Εισαγωγικές διατάξεις

Άρθρο 37 Σκοπός

Σκοπός του παρόντος είναι ο εκσυγχρονισμός της εθνικής νομοθεσίας για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και η εναρμόνισή της με την Οδηγία 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Δεκεμβρίου 2018 «για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές» (L 328) και την Οδηγία 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουνίου 2019 «σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τροποποίηση της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ» (L 158).

Άρθρο 38 Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος συνιστά η ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Δεκεμβρίου 2018 «για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές» (L 328), καθώς και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουνίου 2019 «σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τροποποίηση της Οδηγίας (ΕΕ) 2012/27ΕΕ» (L 158), μέσω τροποποιήσεων στους ν. 3468/2006 (Α' 129), 4414/2016 (Α' 149) και 4001/2011 (Α' 179).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΕΘΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ, ΚΑΘΕΣΤΩΤΑ ΣΤΗΡΙΞΗΣ, ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ Ν. 3468/2006

Άρθρο 39 Σκοπός - Τροποποίηση άρθρου 1 ν. 3468/2006 (άρθρο 3 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001)

Το άρθρο 1 του ν. 3468/2006 (Α'129), περί σκοπού του εν λόγω νόμου, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 1 Σκοπός

1. Με τον παρόντα ενσωματώνεται η Οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Δεκεμβρίου 2018 «για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές» (L 328) και προωθείται η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και μονάδες Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης.

2. Η προστασία του κλίματος, μέσω της προώθησης της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε., αποτελεί περιβαλλοντική και ενεργειακή προτεραιότητα υψίστης σημασίας.

3. Η Ελλάδα συνεργάζεται με τα υπόλοιπα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έτσι ώστε συλλογικά το μερίδιο της ενέργειας από Α.Π.Ε. στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας της Ευρωπαϊκής Ένωσης το 2030 να ανέρχεται τουλάχιστον στο τριάντα δύο τοις εκατό (32%) ή σε οποιοδήποτε άλλο μερίδιο καθοριστεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

4. Η συνεισφορά της Ελλάδας στην επίτευξη του δεσμευτικού στόχου της παρ. 3 καθορίζεται στο Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (Β' 4893/2019).»

Άρθρο 40 Ορισμοί - Τροποποίηση άρθρου 2 ν. 3468/2006 και άρθρου 3 ν. 3054/2002 (άρθρο 2 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001)

1. Στο άρθρο 2 του ν. 3468/2006 (Α' 129), περί ορισμών του εν λόγω νόμου, τροποποιούνται οι περ. 2, 6, 7, 8, 8α, 9, 10, 10α, 10δ, 12, 13, 15, 17, 18, 20, 21, 23, 26, 28, 32α, 32δ, 32ε, 32στ, 32ι, 32θ, 32ιβ έως 32ιη και 33 ως προς την

ενσωμάτωση του άρθρου 2 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, προστίθενται περ. 2δ, 6α, 6β, 7α, 7β, 8β, 11α, 12α, 13α, 13β, 16α, 16β, 19α, 32θα, 32ιθ έως 32λζ, καταργούνται οι περ. 1, 3, 29, 30, και το άρθρο 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 2 Ορισμοί

Για την εφαρμογή του παρόντος νόμου, οι όροι που χρησιμοποιούνται στις διατάξεις του έχουν την ακόλουθη έννοια:

1. (Καταργείται).

2. Ενέργεια από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.) ή ανανεώσιμη ενέργεια: η ενέργεια από ανανεώσιμες μη ορυκτές πηγές, ήτοι αιολική, ηλιακή (ηλιακή θερμική και ηλιακή φωτοβολταϊκή) και γεωθερμική ενέργεια, ενέργεια του περιβάλλοντος, παλιρροϊκή, κυματική και λοιπές μορφές ενέργειας των ωκεανών, υδροηλεκτρική, από βιομάζα, ενέργεια από τα εκλυόμενα στους χώρους υγειονομικής ταφής αέρια, από τα αέρια που παράγονται σε σταθμούς επεξεργασίας λυμάτων και από τα βιοαέρια.

2α. Αεροθερμική ενέργεια: η ενέργεια που είναι αποθηκευμένη υπό μορφή θερμότητας στον αέρα.

2β. Γεωθερμική ενέργεια: η ενέργεια που είναι αποθηκευμένη υπό μορφή θερμότητας κάτω από τη στερεή επιφάνεια της γης.

2γ. Υδροθερμική ενέργεια: η ενέργεια που είναι αποθηκευμένη υπό μορφή θερμότητας στα επιφανειακά ύδατα.

2δ. Ενέργεια του περιβάλλοντος: η φυσική θερμική και συσσωρευθείσα στο περιβάλλον ενέργεια, με συγκεκριμένα όρια, που μπορεί να αποθηκεύεται στον αέρα του περιβάλλοντος, εκτός του απορριπτόμενου αέρα, ή στα επιφανειακά ύδατα ή στα ύδατα αποχέτευσης.

3. (Καταργείται).

4. Αυτόνομος Παραγωγός ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε.: Ο Παραγωγός που παράγει ηλεκτρική ενέργεια από Α.Π.Ε. και του οποίου ο σταθμός δεν είναι συνδεδεμένος με το Σύστημα ή το Δίκτυο.

5. Αυτόνομο Ηλεκτρικό Σύστημα Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών: Το ηλεκτρικό σύστημα που τροφοδοτεί τους καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας ενός ή περισσότερων νησιών, διασυνδεδεμένων μεταξύ τους, το οποίο δεν είναι συνδεδεμένο με το Διασυνδεδεμένο Δίκτυο ή το Σύστημα και περιλαμβάνει, ιδίως, σταθμούς παραγωγής, δίκτυο χαμηλής, μέσης ή και υψηλής τάσης, υποσταθμούς υποβιβασμού της τάσης και κάθε άλλο εξοπλισμό αναγκαίο για τη λειτουργία του.

6. Αυτοπαραγωγός ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Συμπαραγωγή Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α) ή αυτοπαραγωγός ή αυτοκαταναλωτής: Ο τελικός πελάτης, ο οποίος λειτουργεί, εντός των εγκαταστάσεών του, που βρίσκονται στον ίδιο ή όμορο, με τους σταθμούς παραγωγής, ή άλλο χώρο, αλλά συνδέεται ηλεκτρικά με αποκλειστική γραμμή διασύνδεσης με τους σταθμούς παραγωγής και παράγει ηλεκτρική ενέργεια από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. για τις δικές του ανάγκες, έχοντας τη δυνατότητα να αποθηκεύει ή να πωλεί αυτοπαραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α., εφόσον οι δραστηριότητες αυτές δεν αποτελούν την κύρια εμπορική ή επαγγελματική του δραστηριότητα. Οι

σταθμοί Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. συνδέονται στο Δίκτυο, μέσω της παροχής της εγκατάστασης κατανάλωσης.

6α. Αυτοκαταναλωτής με εικονικό ταυτοχρονισμό-συμψηφισμό: Ο αυτοκαταναλωτής της παρ. 6, του οποίου οι εγκαταστάσεις κατανάλωσης δεν βρίσκονται στον ίδιο χώρο με τους σταθμούς παραγωγής Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α., και η ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται και εγχέεται στο Δίκτυο ή στο Σύστημα συμψηφίζεται ταυτοχρονισμένα με την αντίστοιχη ενέργεια που απορροφάται από το Δίκτυο ή το Σύστημα και καταναλώνεται στις εγκαταστάσεις του. Οι σταθμοί παραγωγής μπορούν να εγκαθίστανται σε οποιαδήποτε περιφέρεια ανεξαρτήτως του τόπου στον οποίο βρίσκονται οι εγκαταστάσεις κατανάλωσης. Ειδικά για τις Ενεργειακές Κοινότητες Πολιτών ή τις Κοινότητες Ανανεώσιμης Ενέργειας ή τις Ενεργειακές Κοινότητες του ν. 4513/2018 (Α' 9), οι σταθμοί παραγωγής μπορούν να εγκαθίστανται σε οποιαδήποτε περιφέρεια, ανεξαρτήτως πού βρίσκονται οι εγκαταστάσεις κατανάλωσης και η έδρα της Κοινότητας και επιπλέον οι εγκαταστάσεις κατανάλωσης δεν υποχρεούνται να βρίσκονται όλες στην ίδια περιφέρεια, υπό την επιφύλαξη της παρ. 3 του άρθρου 6Γ του παρόντος, της παρ. 4 του άρθρου 47Δ του ν. 4001/2011 (Α' 179) και των παρ. 3 του άρθρου 2 και 3 του άρθρου 12 του ν. 4513/2018, ως προς την εγγύτητα των μελών της Κοινότητας. Ειδικά για περιπτώσεις του προηγούμενου εδαφίου, όπου το πενήντα τοις εκατό (50%) συν ένα των μελών έχουν εγγύτητα στην Περιφέρεια Αττικής, ο σταθμός παραγωγής μπορεί να εγκαθίσταται και σε όμορη περιφέρεια αυτής.

6β. Αυτοκαταναλωτές που ενεργούν από κοινού: Ομάδα τουλάχιστον δύο (2) αυτοκαταναλωτών, σύμφωνα με την παρ. 6, που βρίσκονται στο ίδιο κτίριο.

7. Βιομάζα: το βιοαποικοδομήσιμο κλάσμα προϊόντων, αποβλήτων και υπολειμμάτων βιολογικής προέλευσης από τη γεωργία, συμπεριλαμβανομένων των φυτικών και των ζωικών ουσιών, από τη δασοκομία και τους συναφείς κλάδους, συμπεριλαμβανομένης της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, καθώς και το βιοαποικοδομήσιμο κλάσμα αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένων των βιομηχανικών και αστικών αποβλήτων και απορριμμάτων, βιολογικής προέλευσης.

7α. Γεωργική βιομάζα: η βιομάζα που παράγεται από τη γεωργία.

7β. Δασική βιομάζα: η βιομάζα που παράγεται από τη δασοκομία.

8. Βιοκαύσιμα: τα υγρά καύσιμα μεταφορών που παράγονται από βιομάζα.

8α Βιορευστά: τα υγρά καύσιμα για ενεργειακούς σκοπούς, εξαιρουμένων των μεταφορών, συμπεριλαμβανομένης της ηλεκτρικής ενέργειας και της θέρμανσης και της ψύξης, που παράγονται από βιομάζα.

8β. Καύσιμα βιομάζας: τα αέρια και στερεά καύσιμα που παράγονται από βιομάζα.

9. Δίκτυο: Όμοια έννοια με την περ. ιδ) της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011.

10. Εγγύηση Προέλευσης (ΕΠ): το ηλεκτρονικό έγγραφο το οποίο εκδίδεται από τον Φορέα Έκδοσης και πιστοποιεί στους τελικούς καταναλωτές, το μερίδιο ή την ποσότητα ενέργειας που έχει παραχθεί σε συγκεκριμένο

χρονικό διάστημα από σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., καθώς και την ενέργεια που παράγεται από άλλες πηγές.

10α. Δημοπρασίες Εγγυήσεων Προέλευσης: Οι δημοπρασίες επί Εγγυήσεων Προέλευσης που έχουν εκδοθεί για ενέργεια που παρήχθη από σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή και από άλλες πηγές, τις οποίες διενεργεί ο Φορέας Έκδοσης Εγγυήσεων Προέλευσης.

10β. Κανονισμός Δημοπρασιών Εγγυήσεων Προέλευσης ή Κανονισμός Δημοπρασιών: Ο Κανονισμός του άρθρου 18Α.

10γ. Μητρώο Εγγυήσεων Προέλευσης: Το ειδικό μητρώο, στο οποίο τηρεί ο Φορέας Έκδοσης Εγγυήσεων Προέλευσης στοιχεία των εκδιδόμενων Εγγυήσεων Προέλευσης, σύμφωνα με το άρθρο 17.

10δ. Μητρώο Σταθμών Α.Π.Ε και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και Εγγυήσεων Προέλευσης: Το ειδικό μητρώο, το οποίο τηρεί ο Διαχειριστής Α.Π.Ε. και Εγγυήσεων Προέλευσης (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.), στο οποίο καταχωρίζονται τα στοιχεία των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α., για τους οποίους και εκδίδονται Εγγυήσεις Προέλευσης.

10ε. Μητρώο Συμμετεχόντων: Το ειδικό μητρώο το οποίο τηρεί ο Φορέας Έκδοσης για τους συμμετέχοντες στις Δημοπρασίες Εγγυήσεων Προέλευσης.

10στ. Πληροφοριακό Σύστημα Εγγυήσεων Προέλευσης: Το πληροφοριακό σύστημα που προβλέπεται στην παρ. 4 του άρθρου 18.

10ζ. Φορέας Έκδοσης Εγγυήσεων Προέλευσης ή Φορέας Έκδοσης: ο φορέας που είναι αρμόδιος για την έκδοση των Εγγυήσεων Προέλευσης, όπως ορίζεται στο άρθρο 16.

10η. Φορέας Ελέγχου Εγγυήσεων Προέλευσης ή Φορέας Ελέγχου: Ο φορέας που είναι αρμόδιος να επιβλέπει την αξιόπιστη λειτουργία του συστήματος Εγγυήσεων Προέλευσης, να χειρίζεται θέματα αμοιβαίας αναγνώρισης των Εγγυήσεων Προέλευσης που εκδίδονται από τους αντίστοιχους Φορείς άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή τρίτων χωρών, καθώς και να συνεργάζεται με αυτούς, όπως ορίζεται στο άρθρο 16.

11. Εγκατεστημένη Ισχύς σταθμού Α.Π.Ε.: Το άθροισμα της ονομαστικής ηλεκτρικής ισχύος όλων των μονάδων παραγωγής που περιλαμβάνει ο σταθμός Α.Π.Ε.. Ως ονομαστική Ισχύς κάθε μονάδας παραγωγής ορίζεται η μέγιστη ηλεκτρική Ισχύς της μονάδας, που προκύπτει από τα σχετικά πιστοποιητικά έγγραφα των κατασκευαστών των μονάδων αυτών και των φορέων που είναι αρμόδιοι για την πιστοποίηση των μονάδων παραγωγής, όταν η μονάδα λειτουργεί, συνεχώς, για χρονικό διάστημα τουλάχιστον δεκαπέντε (15) λεπτών.

11α. Ενεργειακή Κοινότητα Πολιτών: Όμοια έννοια με την περ. ιστ1 της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011.

12. Ενεργειακός συμψηφισμός: Ο συμψηφισμός της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας, από σταθμούς Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. αυτοκαταναλωτή, με την καταναλισκόμενη ηλεκτρική ενέργεια σε εγκατάσταση του αυτοκαταναλωτή, η οποία συνδέεται ηλεκτρικά με αποκλειστική γραμμή διασύνδεσης. Οι σταθμοί Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. συνδέονται στο Δίκτυο, μέσω της παροχής της εγκατάστασης κατανάλωσης.

12α. Ενεργειακός συμψηφισμός αυτοκαταναλωτών που ενεργούν από κοινού: Ο συμψηφισμός της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας, από σταθμούς Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. αυτοκαταναλωτών, με την καταναλισκόμενη ηλεκτρική ενέργεια, στις εγκαταστάσεις κατανάλωσης των αυτοκαταναλωτών. Οι σταθμοί Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. συνδέονται ηλεκτρικά με αποκλειστική γραμμή διασύνδεσης, με το κτίριο όπου βρίσκονται οι εγκαταστάσεις κατανάλωσης των αυτοκαταναλωτών. Οι σταθμοί Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. συνδέονται στο Δίκτυο μέσω της παροχής του κτιρίου ή της πολυκατοικίας.

13. Εικονικός ενεργειακός συμψηφισμός: Ο συμψηφισμός της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας από σταθμούς Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. αυτοκαταναλωτή, με την καταναλισκόμενη ηλεκτρική ενέργεια σε εγκαταστάσεις του αυτοκαταναλωτή, από τις οποίες τουλάχιστον η μία, είτε δεν βρίσκεται στον ίδιο ή όμορο χώρο με τους σταθμούς είτε, αν βρίσκεται, τροφοδοτείται από διαφορετική παροχή. Οι σταθμοί παραγωγής εγκαθίστανται σε οποιαδήποτε περιφέρεια ανεξαρτήτως του τόπου στον οποίο βρίσκονται οι εγκαταστάσεις του αυτοκαταναλωτή, με την επιφύλαξη της παρ. 13α.

13α. Εικονικός ενεργειακός συμψηφισμός για Ενεργειακή Κοινότητα Πολιτών ή Κοινότητα Ανανεώσιμης Ενέργειας ή Ενεργειακή Κοινότητα του ν. 4513/2018: Ο συμψηφισμός της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας από σταθμούς Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. της Ενεργειακής Κοινότητας Πολιτών ή Κοινότητας Ανανεώσιμης Ενέργειας ή Ενεργειακής Κοινότητας του ν. 4513/2018, με την καταναλισκόμενη ηλεκτρική ενέργεια σε εγκαταστάσεις μελών της Ενεργειακής Κοινότητας Πολιτών ή Κοινότητας Ανανεώσιμης Ενέργειας ή Ενεργειακής Κοινότητας του ν. 4513/2018, καταναλωτών που ζούν κάτω από το όριο της φτώχειας, καθώς και νοικοκυριών που πλήττονται από την ενεργειακή ένδεια, σύμφωνα με την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΓΔΕ/89335/5599/27.9.2021 απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 4447), σύμφωνα και με το άρθρο 14Α του παρόντος. Για την εφαρμογή εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού, οι Κοινότητες Ανανεώσιμης Ενέργειας ή οι Ενεργειακές Κοινότητες Πολιτών ή οι Ενεργειακές Κοινότητες του ν. 4513/2018 μπορούν να εγκαθιστούν τους σταθμούς παραγωγής σε οποιαδήποτε περιφέρεια, ανεξαρτήτως πού είναι οι εγκαταστάσεις κατανάλωσης και η έδρα της κοινότητας, οι οποίες δεν υποχρεούνται να βρίσκονται όλες στην ίδια περιφέρεια, υπό την επιφύλαξη της παρ. 3 του άρθρου 6Γ του παρόντος, της παρ. 4 του άρθρου 47Δ του ν. 4001/2011 και των παρ. 3 του άρθρου 2 και 3 του άρθρου 12 του ν. 4513/2018, ως προς την εγγύτητα των μελών της Κοινότητας. Ειδικά για περιπτώσεις του προηγούμενου εδαφίου, όπου το πενήντα τοις εκατό (50%) συν ένα των μελών έχουν εγγύτητα στην Περιφέρεια της Αττικής, ο σταθμός παραγωγής μπορεί να εγκαθίσταται και σε όμορη περιφέρεια αυτής.

13β. Εικονικός ενεργειακός συμψηφισμός για Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α' και β' βαθμού: ο συμψηφισμός της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας από σταθμούς Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού, με την καταναλισκόμενη ηλεκτρική ενέργεια σε εγκαταστάσεις κοινωφελών επιχειρήσεων και Δημοτικών

Επιχειρήσεων Ύδρευσης Αποχέτευσης του άρθρου 107 του ν. 3852/2010 (Α' 87), δημοτικών παιδικών, βρεφικών και βρεφονηπιακών σταθμών, σχολικών μονάδων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, κέντρων υγείας και νοσοκομείων, δημοτικών και δημοσίων αθλητικών κέντρων, εγκαταστάσεων και δικτύων οδοφωτισμού, εγκαταστάσεων ύδρευσης και αποχέτευσης, καθώς επίσης και κάθε άλλου κτιρίου, υποδομής ή εγκατάστασης που είτε ανήκει, είτε εξυπηρετεί ανάγκες του Ο.Τ.Α.. Για τους σταθμούς της παρούσας, η παροχή των σταθμών παραγωγής, καθώς και οι αντίστοιχες παροχές κατανάλωσης προς συμψηφισμό δεν είναι αναγκαίο να είναι επ' ονόματι του ιδίου νομικού προσώπου.

14. Ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από Α.Π.Ε.: Η ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από:

α) εγκαταστάσεις παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με χρήση μιας ή περισσότερων μορφών Α.Π.Ε. ή
β) εγκαταστάσεις συμπαραγωγής με χρήση μιας ή περισσότερων μορφών Α.Π.Ε. ή
γ) Υβριδικούς Σταθμούς, κατά την έννοια της παρ. 25, κατά το μέρος που η ηλεκτρική ενέργεια παράγεται από Α.Π.Ε.. Στην ενέργεια αυτή περιλαμβάνεται και η ενέργεια που χρησιμοποιείται για την πλήρωση των συστημάτων αποθήκευσης του σταθμού, εφόσον αυτή παράγεται από Α.Π.Ε., μη συμπεριλαμβανομένης της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται στα συστήματα αποθήκευσης του σταθμού.

15. Κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας: Η εγχώρια παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, συμπεριλαμβανομένης της παραγωγής των αυτοκαταναλωτών ή αυτοπαραγωγών, στην οποία προστίθενται οι εισαγωγές και αφαιρούνται οι εξαγωγές (ακαθάριστη εθνική κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας).

16. Ηλιοθερμικός σταθμός: κάθε εγκατάσταση που εκμεταλλεύεται την άμεση ακτινοβολία, τη μετατρέπει σε θερμική ενέργεια με τελικό σκοπό την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας.

16α. Κοινότητα Ανανεώσιμης Ενέργειας (Κ.Α.Ε.): η νομική οντότητα, η οποία:

α) στηρίζεται σε ανοικτή και εθελοντική συμμετοχή, έχει αυτονομία και τελεί υπό τον ουσιαστικό έλεγχο των μελών που βρίσκονται κοντά στα έργα ανανεώσιμης ενέργειας που ανήκουν και αναπτύσσονται από αυτή,
β) έχει ως πρωταρχικό σκοπό να παρέχει περιβαλλοντικά, οικονομικά και κοινωνικά οφέλη σε επίπεδο κοινότητας για τα μέλη της ή τις τοπικές περιοχές όπου δραστηριοποιείται, και όχι το οικονομικό κέρδος.

16β. Εγγύτητα στο έργο Α.Π.Ε. ή την περιοχή δραστηριοποίησης της Κοινότητας Ανανεώσιμης Ενέργειας ή εγγύτητα:

α) για τα φυσικά πρόσωπα είτε η μόνιμη κατοικία είτε η πλήρης ή ψιλή κυριότητα ή επικαρπία σε ακίνητο, το οποίο βρίσκεται σε περιφέρεια που δραστηριοποιείται η Κ.Α.Ε. ή αναπτύσσεται το έργο Α.Π.Ε.,

β) για τα νομικά πρόσωπα, η καταστατική έδρα, η οποία βρίσκεται σε περιφέρεια που δραστηριοποιείται η Κ.Α.Ε. ή αναπτύσσεται το έργο Α.Π.Ε..

17. Μέγιστη Ισχύς Παραγωγής Σταθμού Α.Π.Ε.: Όμοια έννοια με την παρ. 9 του άρθρου 10 του ν. 4685/2020 (Α' 92).

18. Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά: Όμοια έννοια με την περ. κβ) της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011.

19. Μηχανισμός Διασφάλισης: Ο μηχανισμός με τον οποίο διασφαλίζεται από τον Φορέα Ελέγχου η αξιόπιστη λειτουργία του Συστήματος Εγγύησης, καθώς και η ακρίβεια και η εγκυρότητα των Εγγυήσεων που εκδίδονται από τους οικείους φορείς.

19α. Μικρομεσαία Επιχείρηση (ΜΜΕ): Όμοια έννοια με το άρθρο 2 του ν. 4308/2014 (Α' 251).

20. Οδηγία: Η Οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Δεκεμβρίου 2018 «για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές» (L 328).

21. Παραγωγός από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α.: Ο παραγωγός που παράγει ηλεκτρική ενέργεια από Α.Π.Ε. ή από μονάδες Σ.Η.Θ.Υ.Α..

22. Συμπαγωγή Ηλεκτρικής Ενέργειας και Θερμότητας (Σ.Η.Θ.): Η ταυτόχρονη παραγωγή θερμικής και ηλεκτρικής ή και μηχανικής ενέργειας στο πλαίσιο μιας μόνο διαδικασίας.

23. Συμπαγωγή Ηλεκτρικής Ενέργειας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α): Η συμπαγωγή που εξασφαλίζει εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας σε ποσοστό τουλάχιστον δέκα τοις εκατό (10 %), σε σχέση με τη θερμική και ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται στο πλαίσιο διακριτών διαδικασιών, καθώς και η παραγωγή από Μονάδες Συμπαγωγής Μικρής και Πολύ Μικρής Κλίμακας που εξασφαλίζει εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας, ανεξάρτητα από το ποσοστό της εξοικονόμησης. Ο υπολογισμός της εξοικονόμησης πρωτογενούς ενέργειας, όπου αυτός απαιτείται, γίνεται σύμφωνα με την περ. β' του Παραρτήματος ΙΙ της Οδηγίας 2012/27/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012 «για την ενεργειακή απόδοση, την τροποποίηση των Οδηγιών 2009/125/ΕΚ και 2010/30/ΕΕ και την κατάργηση των Οδηγιών 2004/8/ΕΚ και 2006/32/ΕΚ» (L 315).

24. Συμπαγωγή Μικρής Κλίμακας: Η μονάδα συμπαγωγής με εγκατεστημένη ηλεκτρική ισχύ μικρότερη του ενός (1) MWe.

25. Συμπαγωγή Πολύ Μικρής Κλίμακας: Η μονάδα συμπαγωγής με εγκατεστημένη ηλεκτρική ισχύ μικρότερη των πενήντα (50) kW.

26. Σύστημα: Όμοια έννοια με την περ. ιε) της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011.

27. Σύστημα Εγγύησης: Το σύνολο των κανόνων και των διαδικασιών που ορίζονται από τον παρόντα νόμο, καθώς και τις κανονιστικές διατάξεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του, για την έκδοση των Εγγυήσεων Προέλευσης Ηλεκτρικής Ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας.

28. Υβριδικός Σταθμός: Όμοια έννοια με την παρ. 45 του άρθρου 3 του ν. 4951/2022 (Α' 129).

29. (Καταργείται).

30. (Καταργείται).

31. Συγκρότημα αιολικών πάρκων: σύνολο αιολικών πάρκων ενός ή περισσότερων φορέων, που αναπτύσσονται σε κοντινές αποστάσεις μεταξύ τους και αξιοποιούν κατά το δυνατόν κοινές υποδομές οδοποιίας και

ηλεκτρικής διασύνδεσης, αποτελώντας ουσιαστικά ένα ενιαίο έργο.

32. Φωτοβολταϊκός σταθμός: κάθε εγκατάσταση που εκμεταλλεύεται την ηλιακή ακτινοβολία και τη μετατρέπει σε ηλεκτρική ενέργεια μέσω του φωτοβολταϊκού - φωτοηλεκτρικού φαινομένου.

32α. Ακαθάριστη Τελική Κατανάλωση Ενέργειας: τα ενεργειακά βασικά προϊόντα (commodities) που παραδίδονται για ενεργειακούς σκοπούς στη βιομηχανία, στις μεταφορές, στα νοικοκυριά, στις υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων υπηρεσιών, στη γεωργία, στη δασοκομία και στην αλιεία, συμπεριλαμβανομένης της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας, από τον ενεργειακό κλάδο για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, θερμότητας και καυσίμου μεταφορών, συμπεριλαμβανομένων των απωλειών ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας, κατά τη διανομή και μεταφορά.

32β. Καθεστώς στήριξης: κάθε μέσο, καθεστώς ή μηχανισμός που δρομολογείται από τις αρχές της χώρας ή ομάδα κρατών μελών στην οποία η χώρα συμμετέχει και προάγει τη χρήση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές μειώνοντας το κόστος της εν λόγω ενέργειας, αυξάνοντας την τιμή πώλησης της ή αυξάνοντας, με την επιβολή υποχρέωσης χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας ή με άλλον τρόπο, τις αγοραζόμενες ποσότητες της εν λόγω ενέργειας. Στα καθεστώτα στήριξης περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, οι επενδυτικές ενισχύσεις, οι φορολογικές απαλλαγές ή μειώσεις, οι επιστροφές φόρου, τα καθεστώτα στήριξης της υποχρέωσης χρήσης ανανεώσιμης ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που χρησιμοποιούν πράσινα πιστοποιητικά, και τα καθεστώτα άμεσης στήριξης των τιμών συμπεριλαμβανομένων των εγγυημένων τιμών αγοράς και της καταβολής προμηδοτήσεων.

32γ. Υποχρέωση χρήσης ανανεώσιμης ενέργειας: εθνικό καθεστώς στήριξης το οποίο επιβάλλει στους παραγωγούς ενέργειας την υποχρέωση να συμπεριλαμβάνουν ένα συγκεκριμένο ποσοστό ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην παραγωγή τους, απαιτεί από τους προμηθευτές ενέργειας να συμπεριλαμβάνουν ένα συγκεκριμένο ποσοστό ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στον εφοδιασμό τους ή απαιτεί από τους καταναλωτές ενέργειας να συμπεριλαμβάνουν ένα συγκεκριμένο ποσοστό ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην κατανάλωση τους. Συμπεριλαμβάνονται καθεστώτα δυνάμει των οποίων οι απαιτήσεις αυτές είναι δυνατόν να τηρούνται μέσω της προσκόμισης πράσινου πιστοποιητικού.

32δ. Τηλεθέρμανση ή Τηλεψύξη: η διανομή θερμικής ενέργειας υπό μορφή ατμού, ζεστού νερού ή ψυκτικών υγρών, από κεντρικές ή αποκεντρωμένες πηγές παραγωγής μέσω δικτύου σε πολλά κτίρια ή περιοχές, για τη θέρμανση ή ψύξη χώρων και τη βιομηχανική θέρμανση ή ψύξη.

32ε. Βιοαέρια: αέρια καύσιμα που παράγονται από βιομάζα.

32στ. Πραγματική τιμή: η μείωση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου για ορισμένες ή όλες τις φάσεις μιας συγκεκριμένης διαδικασίας παραγωγής βιοκαυσίμων, βιοορευστών ή καυσίμων βιομάζας, η οποία υπολογίζεται με τη μεθοδολογία του Μέρους Γ' του Παραρτήματος 4 ή του Μέρους Β' του Παραρτήματος 7.

32ζ. Τυπική τιμή: εκτίμηση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου και της μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου για συγκεκριμένη διαδικασία παραγωγής βιοκαυσίμων, βιορευστών ή καυσίμων βιομάζας, που είναι αντιπροσωπευτική της κατανάλωσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

32η. Προκαθορισμένη τιμή: προκύπτει βάσει τυπικής τιμής, με την εφαρμογή προκαθορισμένων παραγόντων, η οποία, υπό συνθήκες που καθορίζονται στον παρόντα, μπορεί να χρησιμοποιείται αντί της πραγματικής τιμής.

32θ. Απόβλητα: τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 4819/2021 (Α' 129) απόβλητα, εξαιρουμένων των ουσιών που έχουν σκοπίμως τροποποιηθεί ή μολυνθεί για να εμπίπτουν στον παρόντα ορισμό.

32θα. Βιολογικά απόβλητα: όμοια έννοια με την παρ. 4 του άρθρου 3 του ν. 4819/2021.

32ι. Αμυλούχα φυτά: φυτά στα οποία συγκαταλέγονται κυρίως τα σιτηρά (ανεξαρτήτως εάν χρησιμοποιείται μόνο ο σπόρος ή ολόκληρο το φυτό, όπως στην περίπτωση του χλωρού αραβοσίτου), οι κόνδυλοι και τα ριζώματα (όπως οι πατάτες, το κολοκάσι, οι γλυκοπατάτες, η μανιόκα και η δισκουρέα), καθώς και οι βολβοί (όπως η κολοκασία η εδωδιμος και το ξανθόσωμα το βελόφυλλο).

32ια. Λιγνοκυτταρινούχες ύλες: οι ύλες που συντίθενται από λιγνίνη, κυτταρίνη και ημικυτταρίνη, όπως η βιομάζα που προέρχεται από τα δάση, οι ξυλώδεις ενεργειακές καλλιέργειες, καθώς και τα κατάλοιπα και τα λύματα των δασοπονικών βιομηχανιών.

32ιβ. Μη εδωδιμες κυτταρινούχες ύλες: ύλες που συντίθενται κυρίως από κυτταρίνη και ημικυτταρίνη και των οποίων η περιεκτικότητα σε λιγνίνη είναι χαμηλότερη σε σχέση με αυτή των λιγνοκυτταρινούχων υλών· σε αυτές περιλαμβάνονται υπολείμματα φυτών που καλλιεργούνται ως τρόφιμα και ζωτροφές (άχυρο, φύλλα και μίσχοι, φλοιοί και κελύφη), φυτά ενεργειακών χορτοκαλλιεργειών με χαμηλή περιεκτικότητα σε άμυλο, (ήρα, «*panicum virgatum*», ο μίσχανθος, καλάμι, καλλιέργειες εδαφοκάλυψης πριν και μετά τις κύριες καλλιέργειες), επίσπορες καλλιέργειες, βιομηχανικά υπολείμματα (από φυτά που καλλιεργούνται ως τρόφιμα και ζωτροφές, μετά την εκχύλιση φυτικών ελαίων, σακχάρων, αμύλων και πρωτεϊνών), καθώς και ύλες από βιολογικά απόβλητα, όταν οι επίσπορες καλλιέργειες και οι καλλιέργειες εδαφοκάλυψης νοούνται ως προσωρινό, βραχείας διάρκειας βοσκότοποι που περιλαμβάνουν συνδυασμό χόρτου - ψυχανθών, με χαμηλή περιεκτικότητα σε άμυλο για την παραγωγή χορτονομής για ζώα και για τη βελτίωση της γονιμότητας του εδάφους, με σκοπό την επίτευξη υψηλότερων αποδόσεων των αροτραίων κύριων καλλιεργειών.

32ιγ. Υπόλειμμα ή υπόλειμμα μεταποίησης: η ουσία που δεν αποτελεί το τελικό προϊόν, την παραγωγή του οποίου επιδιώκει άμεσα η διεργασία παραγωγής, ούτε αποτελεί πρωταρχικό στόχο της διεργασίας παραγωγής και για την παραγωγή του οποίου η διεργασία αυτή δεν έχει τροποποιηθεί σκόπιμα.

32ιδ. Υγρά και αέρια καύσιμα μεταφορών μη βιολογικής προέλευσης από ανανεώσιμες πηγές ή ανανεώσιμα υγρά και αέρια καύσιμα μεταφορών μη βιολογικής προέλευσης ή ανανεώσιμα υγρά και αέρια καύσιμα κίνησης

μη βιολογικής προέλευσης: υγρά ή αέρια καύσιμα τα οποία χρησιμοποιούνται στον τομέα των μεταφορών, πλην των βιοκαυσίμων και των βιοαερίων, το ενεργειακό περιεχόμενο των οποίων προέρχεται από Α.Π.Ε., πλην της βιομάζας.

32ιε. Υπολείμματα από τη γεωργία, την υδατοκαλλιέργεια, την αλιεία και τη δασοκομία: τα υπολείμματα που δημιουργούνται άμεσα από τη γεωργία, την υδατοκαλλιέργεια, την αλιεία και τη δασοκομία που δεν περιλαμβάνουν τα υπολείμματα από τις συναφείς βιομηχανίες ή τη συναφή μεταποίηση.

32ιστ. Βιοκαύσιμα, βιορευστά και καύσιμα βιομάζας χαμηλού κινδύνου έμμεσης αλλαγής στη χρήση γης: τα βιοκαύσιμα, τα βιορευστά και τα καύσιμα βιομάζας των οποίων οι πρώτες ύλες παράχθηκαν στο πλαίσιο συστημάτων με τα οποία αποφεύγονται οι συνέπειες της εκτόπισης που οφείλονται σε βιοκαύσιμα, βιορευστά και καύσιμα βιομάζας, που προέρχονται από καλλιέργειες τροφίμων και ζωτροφών, μέσω βελτιωμένων γεωργικών πρακτικών, καθώς και μέσω της καλλιέργειας σε περιοχές που δεν χρησιμοποιούνταν για καλλιέργεια και στις οποίες η παραγωγή πραγματοποιούνταν, σύμφωνα με τα κριτήρια αειφορίας για τα βιοκαύσιμα, τα βιορευστά και τα καύσιμα βιομάζας του άρθρου 32Ζ.

32ιζ. Οικονομικός Φορέας: παραγωγός πρώτων υλών, συλλέκτης αποβλήτων και υπολειμμάτων, φορέας εκμετάλλευσης εγκαταστάσεων μεταποίησης πρώτων υλών σε τελικά καύσιμα ή ενδιάμεσα προϊόντα, φορέας εκμετάλλευσης εγκαταστάσεων παραγωγής ενέργειας (ηλεκτρικής ενέργειας, θέρμανσης ή ψύξης) ή οποιοσδήποτε άλλος φορέας εκμετάλλευσης, συμπεριλαμβανομένων εγκαταστάσεων αποθήκευσης ή εμπορών που έχουν στη φυσική κατοχή τους πρώτες ύλες ή καύσιμα, υπό τον όρο ότι επεξεργάζονται πληροφορίες σχετικά με τα χαρακτηριστικά αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου των εν λόγω πρώτων υλών ή καυσίμων.

32ιη. Φορέας Επαλήθευσης ή Οργανισμός Επαλήθευσης: το ανεξάρτητο νομικό πρόσωπο αξιολόγησης της συμμόρφωσης, όπως ορίζεται στον Κανονισμό (ΕΚ) 765/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Ιουλίου 2008 «για τον καθορισμό των απαιτήσεων διαπίστευσης και εποπτείας της αγοράς όσον αφορά την εμπορία των προϊόντων και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 339/93 του Συμβουλίου» (L 218), το οποίο έχει διαπιστευθεί από το Εθνικό Σύστημα Διαπίστευσης ή άλλο ισότιμο οργανισμό ή εγκεκριμένο σύστημα διαπίστευσης κράτους-μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για την επαλήθευση των πληροφοριών που υποβάλουν οι οικονομικοί φορείς και προμηθευτές, για τους σκοπούς του παρόντος.

32ιθ. Εθελοντικό Καθεστώς ή Εθελοντικό Σύστημα: οργανισμός ο οποίος πιστοποιεί τη συμμόρφωση των οικονομικών φορέων με τα κριτήρια και τους κανόνες που περιλαμβάνουν, ιδίως, τα κριτήρια αειφορίας και μείωσης των αερίων του θερμοκηπίου της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 και του κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 2019/807 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Ιουλίου 2008 «για τον καθορισμό των απαιτήσεων διαπίστευσης και εποπτείας της αγοράς όσον αφορά την εμπορία των προϊόντων και για

την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 339/93 του Συμβουλίου» (L 218).

32κ. Αναγνωρισμένο Εθελοντικό Καθεστώς/Σύστημα: εθελοντικό καθεστώς που αναγνωρίζεται σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 30 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001.

32κα. Αναγνωρισμένο Εθνικό Καθεστώς/Σύστημα: εθνικό καθεστώς που αναγνωρίζεται σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 30 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001.

32κβ. Φορέας Πιστοποίησης ή Οργανισμός Πιστοποίησης: ανεξάρτητος διαπιστευμένος ή αναγνωρισμένος οργανισμός αξιολόγησης της συμμόρφωσης, ο οποίος συνάπτει συμφωνία με εθελοντικό καθεστώς για την παροχή υπηρεσιών πιστοποίησης πρώτων υλών ή καυσίμων με τη διενέργεια ελέγχων οικονομικών φορέων και την έκδοση πιστοποιητικών για λογαριασμό των εθελοντικών καθεστώτων, κάνοντας χρήση του συστήματος πιστοποίησης του εθελοντικού καθεστώτος.

32κγ. Προμηθευτής καυσίμων: φορέας που προμηθεύει την αγορά με καύσιμα και είναι υπεύθυνος για τη διέλευση των καυσίμων από σημείο επιβολής ειδικού φόρου κατανάλωσης ή, στην περίπτωση ηλεκτρικής ενέργειας ή αν δεν οφείλεται ειδικός φόρος κατανάλωσης ή όταν αιτιολογείται δεόντως, κάθε άλλος σχετικός φορέας.

32κδ. Χρηματοδοτικά μέσα: μέτρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για χρηματοδοτική στήριξη από τον προϋπολογισμό για την επίτευξη ενός ή περισσότερων συγκεκριμένων στόχων πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα οποία είναι δυνατόν να έχουν τη μορφή επενδύσεων μετοχικού ή οιονεί μετοχικού κεφαλαίου, δανείων ή εγγυήσεων ή άλλων μέσων επιμερισμού κινδύνου, και τα οποία είναι δυνατόν να συνδυάζονται, εφόσον ενδείκνυται, με άλλες μορφές χρηματοδοτικής στήριξης ή με κονδύλια υπό καθεστώς επιμερισμένης διαχείρισης ή με κονδύλια του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης.

32κε. Απορριπτόμενη θερμότητα και ψύξη: η αναπόφευκτη θερμότητα ή ψύξη που παράγεται ως παραπροϊόν σε βιομηχανικές εγκαταστάσεις και εγκαταστάσεις ηλεκτροπαραγωγής ή στον τριτογενή τομέα, η οποία θα διαχεόταν αχρησιμοποίητη στον αέρα ή το νερό αν δεν υπήρχε πρόσβαση σε σύστημα τηλεθέρμανσης ή τηλεψύξης, όπου έχει χρησιμοποιηθεί ή πρόκειται να χρησιμοποιηθεί διαδικασία συμπαραγωγής ή όπου η συμπαραγωγή δεν είναι εφικτή.

32κστ. Ανανέωση σταθμών ηλεκτροπαραγωγής από ανανεώσιμες πηγές: η αποξήλωση και αντικατάσταση εξοπλισμού του σταθμού ανα τεχνολογία Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α της περ. ι) του άρθρου 2 του Κανονισμού του άρθρου 18 του ν. 4685/2020.

32κζ. Υπολειμματικό ενεργειακό μείγμα: το συνολικό ετήσιο ενεργειακό μείγμα κράτους μέλους, εξαιρουμένου του μεριδίου που καλύπτεται από τις εγγυήσεις προέλευσης που έχουν ακυρωθεί.

32κη. Σύμβαση αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές: σύμβαση βάσει της οποίας νομικό ή φυσικό πρόσωπο συμφωνεί να αγοράζει ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές απευθείας από παραγωγό ηλεκτρικής ενέργειας.

32κθ. Εμπορία μεταξύ ομοτίμων ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές: η πώληση ενέργειας από ανανεώσιμες

πηγές μεταξύ συμμετεχόντων στην αγορά μέσω σύμβασης με προκαθορισμένους όρους που διέπουν την αυτόματη εκτέλεση και τον διακανονισμό της συναλλαγής απευθείας μεταξύ των συμμετεχόντων στην αγορά ή εμμέσως μέσω τρίτου πιστοποιημένου συμμετέχοντος στην αγορά, ιδίως ενός φορέα συγκέντρωσης. Το δικαίωμα εμπορίας μεταξύ ομοτίμων δεν θίγει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των μερών που συμμετέχουν ως τελικοί πελάτες, παραγωγοί, προμηθευτές ή φορείς συγκέντρωσης.

32λ. Περιοχή εφοδιασμού: η γεωγραφικά καθορισμένη περιοχή, από την οποία προέρχονται οι πρώτες ύλες δασικής βιομάζας, για την οποία είναι διαθέσιμες αξιόπιστες και ανεξάρτητες πληροφορίες και όπου οι συνθήκες είναι επαρκώς ομοιογενείς, ώστε να μπορεί να αξιολογηθεί ο κίνδυνος που συνδέεται με την αειφορία και τη νομιμότητα της δασικής βιομάζας.

32λα. Αναγέννηση δασών: η ανάπλαση δασικού είδους με φυσικά ή τεχνητά μέσα, μετά την αφαίρεση του προηγούμενου είδους με υλοτομία ή ως αποτέλεσμα φυσικών αιτιών, συμπεριλαμβανομένων των πυρκαγιών ή καταιγίδων.

32לב. Προηγμένα βιοκαύσιμα: βιοκαύσιμα που παράγονται από τις πρώτες ύλες του Μέρους Α' του Παραρτήματος 6.

32λγ. Καύσιμα ανακυκλωμένου άνθρακα: υγρά και αέρια καύσιμα που παράγονται από ροές στερεών ή υγρών αποβλήτων μη ανανεώσιμης προέλευσης, που δεν είναι κατάλληλα για την ανάκτηση υλικών, σύμφωνα με το άρθρο 4 του ν. 4819/2021 ή από αέρια επεξεργασίας αποβλήτων και καυσαέρια μη ανανεώσιμης προέλευσης που παράγονται αναπόφευκτα και μη σκόπιμα από την παραγωγική διεργασία σε βιομηχανικές εγκαταστάσεις.

32λδ. Ανανεώσιμα υγρά και αέρια καύσιμα μη βιολογικής προέλευσης ή υγρά και αέρια καύσιμα μη βιολογικής προέλευσης από ανανεώσιμες πηγές: υγρά και αέρια καύσιμα, το ενεργειακό περιεχόμενο των οποίων προέρχεται από Α.Π.Ε., πλην της βιομάζας.

32λε. Καλλιέργειες τροφίμων και ζωοτροφών: αμυλούχα, σακχαρούχα ή ελαιούχα φυτά που παράγονται σε γεωργικές εκτάσεις ως κύρια καλλιέργεια εξαιρουμένων των υπολειμμάτων, των αποβλήτων ή των λιγνοκυτταρινούχων υλών, μη συμπεριλαμβανομένων των ενδιάμεσων καλλιεργειών, όπως οι εμβόλιμες καλλιέργειες και οι καλλιέργειες εδαφοκάλυψης, υπό την προϋπόθεση ότι η χρήση αυτών των ενδιάμεσων καλλιεργειών δεν προκαλεί ζήτηση πρόσθετης γης.

32λστ. Ανανεώσιμα αέρια: αέρια που παράγονται από Α.Π.Ε., συμπεριλαμβανομένων του ανανεώσιμου υδρογόνου και των βιοαερίων, συμπεριλαμβανομένου του βιομεθανίου.

32λζ. Ανανεώσιμο υδρογόνο ή πράσινο υδρογόνο: υδρογόνο που παράγεται με ηλεκτρόλυση του νερού σε ηλεκτρολυτική κυψέλη που τροφοδοτείται με ηλεκτρική ενέργεια προερχόμενη από ανανεώσιμες πηγές ή με την αναμόρφωση του βιοαερίου ή τη βιοχημική μετατροπή της βιομάζας ή άλλη τεχνολογία που περιλαμβάνει χρήση Α.Π.Ε., εάν συμμορφώνεται με τα κριτήρια αειφορίας του άρθρου 32Ζ.

33. Κατά τα λοιπά, για την εφαρμογή του παρόντος, ισχύουν οι ορισμοί των ν. 2773/1999 (Α' 286), 3054/2002 (Α' 230), 4001/2011, 4062/2012 (Α' 70) 4342/2015 (Α' 143), 4685/2020 και 4951/2022, καθώς και των κανονιστικών πράξεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή τους. Επίσης, ισχύουν οι ορισμοί του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2022/996 της Επιτροπής της 14ης Ιουνίου 2022 «σχετικά με τους κανόνες για την επαλήθευση των κριτηρίων αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και των κριτηρίων χαμηλού κινδύνου έμμεσης αλλαγής της χρήσης γης» (L 168)».

2. Στο άρθρο 3 του ν. 3054/2002 (Α' 230), οι παρ. 15, 16, 17, περί ορισμού της βιομάζας, των βιοκαυσίμων και των βιορευστών αντίστοιχα, επικαιροποιούνται σε συνέχεια των τροποποιήσεων της παρ. 1, ως εξής:

«15. Βιομάζα: όπως ορίζεται στην παρ. 7 του άρθρου 2 του ν. 3468/2006 (Α' 129).

16. Βιοκαύσιμα: όπως ορίζονται στην παρ. 8 του άρθρου 2 του ν. 3468/2006.

17. Βιορευστά: όπως ορίζονται στην παρ. 8α του άρθρου 2 του ν. 3468/2006.»

Άρθρο 41

Υπολογισμός του μεριδίου της ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας - Τροποποίηση άρθρου 2Α ν. 3468/2006

Στο άρθρο 2Α του ν. 3468/2006 (Α' 129), περί υπολογισμού μεριδίου ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές: α) στον τίτλο επικαιροποιείται η παραπεμπόμενη Οδηγία, β) στην παρ. 1 β) προσδιορίζεται ότι το άθροισμα του πρώτου εδαφίου αφορά το εθνικό επίπεδο, ββ) η περ. β) βελτιώνεται νομοτεχνικά, βγ) το δεύτερο εδάφιο αντικαθίσταται και προστίθεται τρίτο εδάφιο, γ) οι παρ. 2 έως 6 αντικαθίστανται, δ) η παρ. 7, περί συνεργασιών μεταξύ των αρχών των κρατών μελών, καταργείται, και το άρθρο 2Α διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 2Α

Υπολογισμός μεριδίου ενέργειας

από ανανεώσιμες πηγές

(Άρθρο 7 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001)

1. Η ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές σε εθνικό επίπεδο υπολογίζεται ως το άθροισμα:

α) της ακαθάριστης τελικής κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές:

β) της ακαθάριστης τελικής κατανάλωσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές για τον τομέα θέρμανσης και ψύξης και

γ) της τελικής κατανάλωσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στις μεταφορές.

Για την εφαρμογή των περ. α), β) ή γ), το αέριο, η ηλεκτρική ενέργεια και το υδρογόνο από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.), λαμβάνονται υπόψη άπαξ κατά τον υπολογισμό του μεριδίου ακαθάριστης τελικής κατανάλωσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές. Με την επιφύλαξη του άρθρου 23, τα βιοκαύσιμα, τα βιορευστά και τα καύσιμα βιομάζας που δεν πληρούν τα κριτήρια αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου δεν λαμβάνονται υπόψη.

2. Για τους σκοπούς της περ. α) του πρώτου εδαφίου της παρ. 1, η ακαθάριστη τελική κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, υπολογίζεται ως η ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε., συμπεριλαμβανομένης της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από αυτοκαταναλωτές ενέργειας ανανεώσιμων πηγών, Κοινοτήτων Ανανεώσιμης Ενέργειας και Ενεργειακών Κοινοτήτων Πολιτών, καθώς και των Ενεργειακών Κοινοτήτων του ν. 4513/2018 (Α' 9), εξαιρουμένης της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται με συστήματα αποθήκευσης, μέσω άντλησης νερού που έχει προηγουμένως αντληθεί στον άνω ταμιευτήρα. Σε σταθμούς πολλαπλών καυσίμων που χρησιμοποιούν ανανεώσιμες και μη ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, λαμβάνεται υπόψη μόνο το μέρος της ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. Για τους σκοπούς του εν λόγω υπολογισμού, η συμβολή κάθε πηγής ενέργειας υπολογίζεται με βάση το ενεργειακό της περιεχόμενο. Η ηλεκτρική ενέργεια από υδροηλεκτρική και αιολική ενέργεια λαμβάνεται υπόψη, σύμφωνα με τους κανόνες τυποποίησης του Παραρτήματος 1.

3. Για τους σκοπούς της περ. β) της παρ. 1, η ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στον τομέα θέρμανσης και ψύξης, υπολογίζεται ως η ποσότητα τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης από Α.Π.Ε., συν την κατανάλωση άλλων μορφών ενέργειας από Α.Π.Ε. στη βιομηχανία, στα νοικοκυριά, στις υπηρεσίες, στη γεωργία, στη δασοκομία και στην αλιεία, για θέρμανση και ψύξη. Σε σταθμούς πολλαπλών καυσίμων που χρησιμοποιούν ανανεώσιμες και μη ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, λαμβάνεται υπόψη μόνο το κλάσμα της παραγόμενης θέρμανσης και ψύξης που παράγεται από ανανεώσιμες πηγές. Για τους σκοπούς του εν λόγω υπολογισμού, η συμβολή κάθε πηγής ενέργειας υπολογίζεται με βάση το ενεργειακό της περιεχόμενο. Η ενέργεια περιβάλλοντος και η γεωθερμική ενέργεια που χρησιμοποιούνται για θέρμανση και ψύξη μέσω αντλιών θερμότητας και συστημάτων τηλεψύξης λαμβάνονται υπόψη για τους σκοπούς της περ. β) της παρ. 1, αν η παραγόμενη τελική ενέργεια υπερβαίνει κατά πολύ την αρχική ενέργεια που χρησιμοποιείται για τη λειτουργία των αντλιών θερμότητας. Η ποσότητα της θερμικής ή ψυκτικής ενέργειας που θεωρείται ενέργεια από Α.Π.Ε. για τους σκοπούς του παρόντος, υπολογίζεται σύμφωνα με το Παράρτημα 2 και συνυπολογίζει τη χρήση ενέργειας σε όλους τους τομείς τελικής χρήσης. Για τους σκοπούς της περ. β) της παρ. 1 δεν λαμβάνεται υπόψη η θερμική ενέργεια που παράγεται από συστήματα παθητικής ενέργειας, με τα οποία επιτυγχάνεται χαμηλότερη κατανάλωση ενέργειας με παθητικό τρόπο, μέσω του σχεδιασμού του κτιρίου ή από τη θερμότητα που παράγεται από ενέργεια μη ανανεώσιμων πηγών.

4. Για τους σκοπούς της περ. γ) της παρ. 1 εφαρμόζονται οι ακόλουθες απαιτήσεις:

α) Η τελική κατανάλωση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στον τομέα των μεταφορών υπολογίζεται ως το άθροισμα όλων των βιοκαυσίμων, των καυσίμων βιομάζας και των ανανεώσιμων υγρών και αερίων καυσίμων κίνησης, μη βιολογικής προέλευσης, που καταναλώνονται στον τομέα των μεταφορών. Ωστόσο, τα μη βιολογικής προέλευσης υγρά και αέρια καύσιμα για μεταφορές που

παράγονται από ηλεκτρική ενέργεια από Α.Π.Ε., θεωρείται ότι αποτελούν μέρος του υπολογισμού, κατά την περ. α) της παρ. 1, μόνο όταν υπολογίζεται η ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από Α.Π.Ε..

β) Για τον υπολογισμό της τελικής κατανάλωσης ενέργειας στις μεταφορές, χρησιμοποιούνται οι τιμές σχετικά με το ενεργειακό περιεχόμενο των καυσίμων κίνησης του Παραρτήματος 3.

Για τον προσδιορισμό του ενεργειακού περιεχομένου των καυσίμων κίνησης που δεν περιλαμβάνονται στο Παράρτημα 3, χρησιμοποιούνται τα αντίστοιχα πρότυπα του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Τυποποίησης («European Standards Organisation - ESO»), προκειμένου να προσδιοριστεί η θερμογόνος δύναμη των καυσίμων. Αν δεν έχουν εγκριθεί πρότυπα «ESO» για τον σκοπό αυτόν, χρησιμοποιούνται τα σχετικά πρότυπα του Διεθνούς Οργανισμού Τυποποίησης («International Organization for Standardisation - ISO»).

5. Το μερίδιο της ενέργειας από Α.Π.Ε. υπολογίζεται διαιρώντας την ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, διά της ακαθάριστης τελικής κατανάλωσης ενέργειας, από όλες τις ενεργειακές πηγές, και εκφράζεται ως ποσοστό επί της συνολικής ακαθάριστης τελικής κατανάλωσης ενέργειας, από το σύνολο των ενεργειακών πηγών. Για τους σκοπούς του πρώτου εδαφίου, το άθροισμα του πρώτου εδαφίου της παρ. 1, προσαρμόζεται σύμφωνα με τα άρθρα 8, 10, 12 και 13. Κατά τον υπολογισμό της ακαθάριστης τελικής κατανάλωσης ενέργειας για τους σκοπούς μέτρησης της συμμόρφωσής της με το ενωσιακό δίκαιο, ως προς τους στόχους και την ενδεικτική πορεία, η ποσότητα ενέργειας που καταναλίσκεται στην αεροπορία δεν υπερβαίνει, ως ποσοστό της ακαθάριστης τελικής κατανάλωσης ενέργειας, το έξι κόμμα δέκα οχτώ τοις εκατό (6,18%). Ως ενεργειακό περιεχόμενο των καυσίμων για μεταφορές μέχρι το έτος 2030, λαμβάνεται το προβλεπόμενο στο Παράρτημα 3.

6. Η μεθοδολογία και οι ορισμοί που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του μεριδίου της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές προβλέπονται στον Κανονισμό (ΕΚ) 1099/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Οκτωβρίου 2008 «για τις στατιστικές ενέργειας» (L 304). Κατά τον υπολογισμό των τομεακών και συνολικών μεριδίων, καθώς και των στατιστικών στοιχείων που διαβιβάζονται στην Επιτροπή, δυνάμει του ανωτέρω Κανονισμού, εξασφαλίζεται η συνοχή των χρησιμοποιούμενων στατιστικών στοιχείων.

7. Καταργείται.»

Άρθρο 42

Πληροφόρηση και κατάρτιση για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας - Προσθήκη άρθρου 2Γ στον ν. 3468/2006

Στον ν. 3468/2006 (Α' 129) προστίθεται άρθρο 2Γ ως εξής:

«Άρθρο 2Γ
Πληροφόρηση και κατάρτιση
(άρθρο 18 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2011/ΕΕ)

1. Όλες οι πληροφορίες σχετικά με τα μέτρα στήριξης για την ενημέρωση των ενδιαφερομένων, ιδίως των

ευάλωτων και χαμηλού εισοδήματος καταναλωτών, αυτοκαταναλωτών ενέργειας από Α.Π.Ε., κοινοτήτων ανανεώσιμης ενέργειας, κατασκευαστών, εγκαταστατών, αρχιτεκτόνων, προμηθευτών εξοπλισμού και συστημάτων θέρμανσης, ψύξης και ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και των προμηθευτών οχημάτων, συμβατών με τη χρήση Α.Π.Ε. και ευφώνων συστημάτων μεταφορών αναρτώνται στους ιστοτόπους του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του Κέντρου Ανανεώσιμων Πηγών και Εξοικονόμησης Ενέργειας.

Ειδικότερα μέσω των ιστοτόπων παρέχονται πληροφορίες:

α) Όστε να λαμβάνεται υπόψη ο βέλτιστος συνδυασμός ενέργειας από Α.Π.Ε., των τεχνολογιών υψηλής απόδοσης, καθώς και της τηλεθέρμανσης ή τηλεψύξης, κατά τον σχεδιασμό, προγραμματισμό, τη δόμηση και την ανακαίνιση βιομηχανικών, εμπορικών ή οικιστικών ζωνών.

β) Για το καθαρό όφελος, το κόστος και την ενεργειακή απόδοση του εξοπλισμού και των συστημάτων για τη χρήση θέρμανσης, ψύξης και ηλεκτρισμού από Α.Π.Ε..

γ) Για τα διαθέσιμα καθεστώτα πιστοποίησης ή ισοδύναμα συστήματα χαρακτηρισμού για τους εγκαταστάτες μικρής κλίμακας λεβήτων και θερμοστρών βιομάζας, ηλιακών φωτοβολταϊκών και ηλιοθερμικών συστημάτων, γεωθερμικών συστημάτων μικρού βάθους και αντλίων θερμότητας, λαμβάνοντας υπόψη τα υφιστάμενα καθεστώτα και δομές, ανάλογα με την περίπτωση, καθώς και την πιστοποίηση που έχει χορηγηθεί από άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με τα κριτήρια του Παραρτήματος IV της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018 «για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές» (L 328).

δ) Για τους εγκαταστάτες της ως άνω περ. γ), οι οποίοι διαθέτουν τα σχετικά προσόντα ή είναι πιστοποιημένοι.

2. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας εκπονεί κατάλληλα προγράμματα ενημέρωσης, ευαισθητοποίησης, παροχής οδηγιών ή κατάρτισης, όπου κρίνεται σκόπιμο και με τη συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών, για την ενημέρωση των πολιτών για τους τρόπους με τους οποίους μπορούν να ασκούν τα δικαιώματά τους ως ενεργοί πελάτες και για τα πλεονεκτήματα και τις πρακτικές λεπτομέρειες, συμπεριλαμβανομένων των τεχνικών και οικονομικών πτυχών, της ανάπτυξης και της χρήσης ενέργειας από Α.Π.Ε., και μέσω της αυτοκατανάλωσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ή στο πλαίσιο κοινοτήτων ανανεώσιμης ενέργειας. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, η εκπόνηση των προγραμμάτων της παρ. 1 δύναται να ανατίθεται και σε άλλους φορείς.»

Άρθρο 43

Ένταξη σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαράγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης στο Σύστημα ή το Διασυνδεδεμένο Δίκτυο - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 9 ν. 3468/2006

Το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 9 του ν. 3468/2006 (Α' 129), περί ένταξης σταθμών Ανανεώσιμων Πη-

γών Ενέργειας και Συμπαράγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) στο Σύστημα ή το Διασυνδεδεμένο Δίκτυο, διασπάται σε δύο εδάφια, με τα οποία τροποποιούνται οι προϋποθέσεις παροχής του δικαιώματος προτεραιότητας της ηλεκτρικής ενέργειας Αυτοκαταναλωτών, στο τελευταίο εδάφιο η αναφορά σε «Αυτοπαραγωγό» τρέπεται σε «Αυτοκαταναλωτή» και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Το δικαίωμα προτεραιότητας που παρέχεται σύμφωνα με τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου ισχύει και για το σύνολο του πλεονάσματος της ηλεκτρικής ενέργειας Αυτοκαταναλωτών. Εφόσον η πλεονάζουσα ενέργεια παράγεται ως Σ.Η.Θ.Υ.Α. με καύσιμο φυσικό αέριο, το δικαίωμα προτεραιότητας παρέχεται για το τμήμα της παραγόμενης ενέργειας που δεν υπερβαίνει, σε ετήσια βάση, το είκοσι τοις εκατό (20%) της συνολικά παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας. Ειδικά στην περίπτωση του υφιστάμενου σταθμού κυριότητας του Διαχειριστή του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου ΑΕ, στη νήσο Ρεβυθούσα, το δικαίωμα προτεραιότητας που παρέχεται σύμφωνα με τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου ισχύει για το σύνολο του πλεονάσματος της ηλεκτρικής ενέργειας Αυτοκαταναλωτή που παράγεται ως Σ.Η.Θ.Υ.Α.»

Άρθρο 44

Καταργούμενες διατάξεις -

Κατάργηση άρθρων 2B, 5 και 21 ν. 3468/2006

Καταργούνται τα εξής άρθρα του ν. 3468/2006 (Α' 129):

- α) το άρθρο 2B, περί εθνικού σχεδίου δράσης για την ανανεώσιμη ενέργεια,
- β) το άρθρο 5, περί Κανονισμού Αδειών, Δημοσιοποίησης Μητρώου και Ελέγχου,
- γ) το άρθρο 21, περί εκθέσεων για την ανανεώσιμη ενέργεια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ Ν. 3468/2006

Άρθρο 45

Κοινότητες Ανανεώσιμης Ενέργειας -

Προσθήκη Κεφαλαίου ΒΑ' στον ν. 3468/2006

Στον ν. 3468/2006 (Α' 129) προστίθεται νέο Κεφάλαιο ΒΑ' ως εξής:

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΒΑ'
ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ»

Άρθρο 46

Νομική μορφή Κοινοτήτων Ανανεώσιμης Ενέργειας - Προσθήκη άρθρου 6B στον ν. 3468/2006

Στο Κεφάλαιο ΒΑ' του ν. 3468/2006 (Α' 129) προστίθεται άρθρο 6B ως εξής:

«Άρθρο 6B
Νομική μορφή Κοινοτήτων Ανανεώσιμης Ενέργειας

1. Η Κοινότητα Ανανεώσιμης Ενέργειας (Κ.Α.Ε.) είναι αστικός συνεταιρισμός του ν. 1667/1986 (Α' 196), με αντι-

κείμενο την άσκηση των δραστηριοτήτων του άρθρου 6E του παρόντος. Πρωταρχικός σκοπός της Κ.Α.Ε. δεν είναι το οικονομικό κέρδος, αλλά η προσφορά στα μέλη της και στις τοπικές περιοχές δραστηριοποίησής της, περιβαλλοντικού, οικονομικού και κοινωνικού οφέλους.

2. Για όσα θέματα δεν ορίζονται στον παρόντα, εφαρμόζεται συμπληρωματικά ο ν. 1667/1986, υπό την επιφύλαξη της παρ. 3 του παρόντος, αν δεν ρυθμίζεται ειδικότερα στο παρόν Κεφάλαιο.

3. Στις Κ.Α.Ε. δεν εφαρμόζονται οι παρακάτω ρυθμίσεις του ν. 1667/1986:

α) Οι αριθμητικοί περιορισμοί για τη σύγκληση γενικής συνέλευσης και την ελάχιστη απαρτία στη γενική συνέλευση, του πρώτου και τελευταίου εδαφίου, αντίστοιχα, της παρ. 3 του άρθρου 5, και η υποχρεωτική αναβολή της συζήτησης θεμάτων που δεν περιλαμβάνονται στην ημερήσια διάταξη, του έβδομου εδαφίου της παρ. 5 του ίδιου άρθρου,

β) η υποχρέωση συγκρότησης τριμελούς επιτροπής ελέγχου της παρ. 1 του άρθρου 7 και η σύγκληση του Διοικητικού Συμβουλίου του πρώτου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 7,

γ) οι ρυθμίσεις για τους συνεταιρισμούς της παρ. 4 του άρθρου 9, καθώς και του άρθρου 13,

δ) η λύση του αστικού συνεταιρισμού της παρ. 1 του άρθρου 10. Για τη λύση της Κ.Α.Ε. εφαρμόζεται το άρθρο 6B του παρόντος.

4. Όπου στον ν. 1667/1986 αναφέρεται η καταχώριση σε μητρώο, νοείται το «Μητρώο Κοινοτήτων Ανανεώσιμης Ενέργειας και Ενεργειακών Κοινοτήτων Πολιτών» του άρθρου 6H του παρόντος και δεν απαιτείται εγγραφή, καταχώριση ή ενημέρωση οποιουδήποτε άλλου μητρώου.»

Άρθρο 47

Μέλη Κοινότητας Ανανεώσιμης Ενέργειας - Προσθήκη άρθρου 6Γ στον ν. 3468/2006

Στο Κεφάλαιο ΒΑ' του ν. 3468/2006 (Α' 129) προστίθεται άρθρο 6Γ ως εξής:

«Άρθρο 6Γ
Μέλη Κοινότητας Ανανεώσιμης Ενέργειας
(παρ. 1 άρθρου 22 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001)

1. Οι τελικοί πελάτες έχουν το δικαίωμα να συμμετέχουν σε Κοινότητα Ανανεώσιμης Ενέργειας (Κ.Α.Ε.), διατηρώντας παράλληλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που έχουν ως τελικοί πελάτες. Για τις ιδιωτικές επιχειρήσεις, η συμμετοχή σε Κ.Α.Ε. δεν αποτελεί την κύρια εμπορική ή επαγγελματική τους δραστηριότητα.

2. Μέλη Κ.Α.Ε. είναι:

α) φυσικά πρόσωπα με πλήρη δικαιοπρακτική ικανότητα, συμπεριλαμβανομένων των δημοσίων υπαλλήλων, κατά παρέκκλιση κάθε αντίθετης διάταξης,

β) Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α' και β' βαθμού, επιχειρήσεις που ανήκουν σε Ο.Τ.Α α' και β' βαθμού, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις της περ. γ), καθώς και ενώσεις Ο.Τ.Α.,

γ) Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις (Μ.Μ.Ε.),

δ) αγροτικοί συνεταιρισμοί και αστικοί συνεταιρισμοί του ν. 1667/1986 (Α' 196), εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις της περ. γ),

ε) νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις της περ. γ).

3. Τουλάχιστον το πενήντα τοις εκατό (50%) συν ένα (1) των μελών έχουν εγγύτητα στην περιοχή όπου η Κ.Α.Ε. ασκεί τις δραστηριότητές της και αναπτύσσει το έργο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, κατά την παρ. 16β του άρθρου 2.

4. Ο ελάχιστος αριθμός μελών της Κ.Α.Ε. είναι τριάντα (30) μέλη, υπό την επιφύλαξη του δεύτερου εδαφίου. Ο ελάχιστος αριθμός μελών του πρώτου εδαφίου ορίζεται σε:

α) είκοσι (20) μέλη, αν η Κ.Α.Ε. έχει έδρα σε δήμο νησιωτικής περιοχής με πληθυσμό κάτω από τρεις χιλιάδες εκατό (3.100) κατοίκους, σύμφωνα με την τελευταία απογραφή,

β) δεκαπέντε (15) μέλη, σε περίπτωση που συμμετέχουν τουλάχιστον δεκαπέντε (15) Μ.Μ.Ε.,

γ) τρία (3) μέλη, αν συμμετέχει τουλάχιστον ένας (1) Ο.Τ.Α α' ή β' βαθμού και τα άλλα δύο (2) μέλη είναι είτε επιχειρήσεις που ανήκουν κατά εκατό τοις εκατό (100%) σε Ο.Τ.Α α' ή β' βαθμού, είτε Ο.Τ.Α. α' ή β' βαθμού.

5. Η Κ.Α.Ε. τελεί υπό τον ουσιαστικό έλεγχο των μελών της, τα οποία παρουσιάζουν εγγύτητα, κατά την περ. 16β του άρθρου 2. Η εγγύτητα των μελών ελέγχεται κατά τη σύσταση της Κ.Α.Ε. από το Γενικό Εμπορικό Μητρώο.

6. Μέλος της Κ.Α.Ε. δεν μπορεί να είναι μέλος σε άλλη Κ.Α.Ε. που δραστηριοποιείται στην ίδια περιφέρεια, με την επιφύλαξη των παρ. 7 και 8.

7. Νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού και επιχειρήσεις που ανήκουν κατά εκατό τοις εκατό (100%) σε Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού μπορούν να συμμετέχουν σε περισσότερες από μια Κ.Α.Ε. ως μέλη, κατά παρέκκλιση της παρ. 5 του παρόντος και της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 1667/1986 (Α' 196).

8. Οι αγροτικοί συνεταιρισμοί μπορούν να συμμετέχουν σε μια ή περισσότερες Κ.Α.Ε. ως μέλη, ανεξαρτήτως αν στην ίδια Κοινότητα συμμετέχουν και μέλη που ανήκουν στον ίδιο αγροτικό συνεταιρισμό.

9. Μέλη που συμμετέχουν σε Ενεργειακές Κοινότητες του ν. 4513/2018 (Α' 9) έχουν δικαίωμα συμμετοχής σε Κ.Α.Ε., τηρουμένου του περιορισμού της παρ. 6 του παρόντος.

Άρθρο 48

Συνεταιριστικές μερίδες Κοινότητας Ανανεώσιμης Ενέργειας - Προσθήκη άρθρου 6Δ στον ν. 3468/2006

Στο Κεφάλαιο ΒΑ' του ν. 3468/2006 (Α' 129) προστίθεται άρθρο 6Δ ως εξής:

«Άρθρο 6Δ

Συνεταιριστικές μερίδες Κοινότητας Ανανεώσιμης Ενέργειας

1. Κάθε μέλος μπορεί να κατέχει πέραν της υποχρεωτικής συνεταιριστικής μερίδας και μια (1) ή περισσότερες προαιρετικές συνεταιριστικές μερίδες, με ανώτατο όριο συμμετοχής στο συνεταιριστικό κεφάλαιο, είκοσι τοις εκατό (20%), με εξαίρεση τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α' και β' βαθμού και επιχειρήσεις

που ανήκουν κατά εκατό τοις εκατό (100%) σε Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού, οι οποίοι μπορούν να συμμετέχουν έκαστος στο συνεταιριστικό κεφάλαιο με ανώτατο όριο το σαράντα τοις εκατό (40%).

2. Κάθε μέλος, ανεξαρτήτως του αριθμού των συνεταιριστικών μερίδων που κατέχει, συμμετέχει στη γενική συνέλευση με μία (1) μόνο ψήφο.

3. Η μεταβίβαση συνεταιριστικής μερίδας σε έτερο μέλος ή σε τρίτο, υπό την επιφύλαξη του άρθρου 6Γ, γίνεται σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 3 του ν. 1667/1986 (Α' 196), αφού κοινοποιηθεί εγγράφως στο Διοικητικό Συμβούλιο η γραπτή συμφωνία του μεταβιβάζοντος και του αποκτώντος με βέβαιη χρονολογία. Ακολούθως και εντός ενός (1) μηνός, το διοικητικό συμβούλιο υποβάλλει επικαιροποιημένο κατάλογο μελών με αναφορά στις αντίστοιχες συνεταιριστικές μερίδες στο Μητρώο Κοινοτήτων του άρθρου 6Η, όπου και καταχωρίζεται.

4. Ειδικότερα η μεταβίβαση συνεταιριστικής μερίδας σε τρίτο πρόσωπο επιτρέπεται μόνο εφόσον και μετά τη μεταβίβαση διατηρούνται τα ίδια χαρακτηριστικά της Κοινότητας Ανανεώσιμης Ενέργειας, σύμφωνα και με το άρθρο 6Γ.»

Άρθρο 49

Αντικείμενο δραστηριότητας Κοινότητας Ανανεώσιμης Ενέργειας - Προσθήκη άρθρου 6Ε στον ν. 3468/2006

Στο Κεφάλαιο ΒΑ' του ν. 3468/2006 (Α' 129) προστίθεται άρθρο 6Ε ως εξής:

«Άρθρο 6Ε

Αντικείμενο δραστηριότητας Κοινότητας Ανανεώσιμης Ενέργειας (παρ. 2 και 4 άρθρου 22 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001)

1. Οι Κοινότητες Ανανεώσιμης Ενέργειας (Κ.Α.Ε.) δραστηριοποιούνται εντός μιας (1) περιφέρειας, τηρουμένου του κριτηρίου περί ουσιαστικού ελέγχου, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 6Γ.

2. Οι Κ.Α.Ε. ασκούν τουλάχιστον μια (1) από τις ακόλουθες δραστηριότητες: παραγωγή, κατανάλωση, αποθήκευση και πώληση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές.

3. Στο πλαίσιο της δραστηριότητάς της, έκαστη Κ.Α.Ε.:
α) δύναται να επιμερίζει, εντός της Κοινότητας, την ενέργεια από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.), η οποία παράγεται από σταθμούς παραγωγής και αποθηκεύεται σε σταθμούς αποθήκευσης, ιδιοκτησίας της Κ.Α.Ε.,

β) έχει πρόσβαση σε όλες τις αγορές ενέργειας, τόσο απευθείας, όσο και μέσω σωρευτικής εκπροσώπησης, κατά τρόπο που δεν εισάγονται διακρίσεις.

4. Οι Κ.Α.Ε. δύναται να ασκούν επιπλέον:

α) εφαρμογή εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού από σταθμούς Α.Π.Ε. σταθμούς Α.Π.Ε. με αποθήκευση για την κάλυψη των ενεργειακών αναγκών των μελών τους, των καταναλωτών που ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας, ιδιοκτησίας της Κ.Α.Ε.,

β) διαχείριση, ιδίως συλλογή, μεταφορά, επεξεργασία, αποθήκευση ή διάθεση πρώτης ύλης για την παραγωγή ενέργειας από βιομάζα ή βιορευστά ή βιοαέριο ή βιομεθάνιο ή μέσω ενεργειακής αξιοποίησης του βιοαποικοδομήσιμου κλάσματος αστικών αποβλήτων,

γ) εγκατάσταση και λειτουργία μονάδων αφαλάτωσης νερού με χρήση Α.Π.Ε.,

δ) προσέλκυση κεφαλαίων για την πραγματοποίηση επενδύσεων αξιοποίησης των Α.Π.Ε.,

ε) σύνταξη μελετών αξιοποίησης των Α.Π.Ε. ή παροχή τεχνικής υποστήριξης, στους ανωτέρω τομείς,

στ) διαχείριση ή συμμετοχή σε προγράμματα χρηματοδοτούμενα από εθνικούς πόρους ή πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.),

ζ) παροχή συμβουλών για τη διαχείριση ή συμμετοχή των μελών της σε προγράμματα χρηματοδοτούμενα από εθνικούς πόρους ή πόρους της Ε.Ε.,

η) ενημέρωση, εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο για θέματα ενεργειακής αειφορίας,

θ) υποστήριξη ευάλωτων καταναλωτών και την αντιμετώπιση της ενεργειακής ένδειας καταναλωτών που ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας, ανεξάρτητα αν είναι μέλη της Κ.Α.Ε., όπως η παροχή ή ο συμψηφισμός ενέργειας, η ενεργειακή αναβάθμιση κατοικιών ή άλλες δράσεις που μειώνουν την κατανάλωση της ενέργειας στις κατοικίες των ανωτέρω,

ι) ανάπτυξη δικτύου, διαχείριση και εκμετάλλευση υποδομών εναλλακτικών καυσίμων, σύμφωνα με τον ν. 4439/2016 (Α' 222) ή διαχείριση μέσων βιώσιμων μεταφορών,

ια) παροχή ενεργειακών υπηρεσιών, σύμφωνα με το άρθρο 3 της υπό στοιχεία ΔΕΠΕΑ/Γ/οικ. 176381/21.6.2018 απόφασης της Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (Β' 2672),

ιβ) άσκηση δραστηριότητας σωρευτικής εκπροσώπησης κατά την περ. λβ' της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011 (Α' 179),

ιγ) άσκηση δράσεων για την προώθηση της ηλεκτροκίνησης, συμπεριλαμβανομένης και της δραστηριότητας του φορέα εκμετάλλευσης υποδομών φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων, κατά την περ. ι του άρθρου 2 του ν. 4710/2020 (Α' 142),

ιδ) δράσεις κοινής ωφέλειας που σχετίζονται με την επάρκεια και τον ανεφοδιασμό πρώτων υλών, ενέργειας, καυσίμων και νερού.

5. Το καταστατικό της Κ.Α.Ε. δεν περιλαμβάνει άλλες δραστηριότητες, πλην όσων αναφέρονται στις παρ. 2, 3 και 4.»

Άρθρο 50

Τύπος - Ελάχιστο περιεχόμενο του Καταστατικού - Προσθήκη άρθρου 6ΣΤ στον ν. 3468/2006

Στο Κεφάλαιο ΒΑ' του ν. 3468/2006 (Α' 129) προστίθεται άρθρο 6ΣΤ ως εξής:

«Άρθρο 6ΣΤ

Τύπος - Ελάχιστο περιεχόμενο του καταστατικού

Το Καταστατικό της Κοινότητας Ανανεώσιμης Ενέργειας (Κ.Α.Ε.), καταρτίζεται με ιδιωτικό έγγραφο, το οποίο χρονολογείται και υπογράφεται από τα μέλη του και περιλαμβάνει κατ' ελάχιστο:

α) Την επωνυμία και έδρα της Κ.Α.Ε.. Η επωνυμία περιλαμβάνει τον όρο «Κοινότητα Ανανεώσιμης Ενέργειας» ή

τη συντομογραφία «Κ.Α.Ε.» και την έκταση της ευθύνης των μελών της. Ονόματα φυσικών προσώπων ή επωνυμίες νομικών προσώπων δεν περιλαμβάνονται στην επωνυμία.

β) Το ονοματεπώνυμο, το πατρώνυμο, τη διεύθυνση και τον Αριθμό Φορολογικού Μητρώου (Α.Φ.Μ.) των φυσικών προσώπων - μελών της, καθώς και την επωνυμία, έδρα, Α.Φ.Μ. και, εφόσον υφίσταται υποχρέωση εγγραφής στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.), τον αριθμό Γ.Ε.ΜΗ. των νομικών προσώπων - μελών της.

γ) Τις δραστηριότητες του άρθρου 6Ε.

δ) Την περιφέρεια δραστηριοποίησης της Κ.Α.Ε. ή ανάπτυξης των έργων Α.Π.Ε..

ε) Τις προϋποθέσεις εισόδου, αποχώρησης και διαγραφής των μελών, καθώς και τα δικαιώματα, τις υποχρεώσεις και τις συνέπειες μη εκπλήρωσης των υποχρεώσεών τους προς την Κ.Α.Ε..

στ) Το ύψος της συνεταιριστικής μερίδας, τον τρόπο και τον χρόνο καταβολής της, καθώς και τη διαδικασία απόδοσής της.

ζ) Την έκταση της ευθύνης των μελών της.

η) Τη διάρκειά της.

θ) Τον αριθμό των μελών του διοικητικού συμβουλίου, τα οποία δεν είναι λιγότερα από τρία (3), κατά παρέκκλιση της παρ. 1 του άρθρου 7 του ν. 1667/1986 (Α' 196).

ι) Την τύχη της συνεταιριστικής μερίδας σε περίπτωση θανάτου εταίρου.

ια) Τον ορισμό προσωρινής διοικητικής επιτροπής, η οποία μεριμνά για την έγκριση του Καταστατικού και τη σύγκληση της πρώτης γενικής συνέλευσης για την ανάδειξη των οργάνων διοίκησης.

ιβ) Τον τρόπο διάθεσης των πλεονασμάτων χρήσης.

ιγ) Τη λήξη της διαχειριστικής χρήσης.

ιδ) Τα δικαιώματα ελέγχου, τους όρους, τις προϋποθέσεις και τις διαδικασίες άσκησης αυτών, από τα μέλη της παρ. 4 του άρθρου 6Γ και ιδίως το ποσοστό του συνολικού αριθμού ψήφων, τη δέσμευση των μελών να διατηρούν συγκεκριμένο αριθμό συνεταιριστικών μερίδων και να εκπληρώνουν συγκεκριμένες υποχρεώσεις, τη διάρκεια ισχύος και τους λόγους απώλειας του δικαιώματος, με σκοπό τη διατήρηση του ουσιαστικού ελέγχου της Κ.Α.Ε. από μέλη που παρουσιάζουν εγγύτητα, κατά την περ. 16β του άρθρου 2.»

Άρθρο 51

Σύσταση Κοινότητας Ανανεώσιμης Ενέργειας - Προσθήκη άρθρου 6Ζ στον ν. 3468/2006

Στο Κεφάλαιο ΒΑ' του ν. 3468/2006 (Α' 129) προστίθεται άρθρο 6Ζ ως εξής:

«Άρθρο 6Ζ

Σύσταση Κοινότητας Ανανεώσιμης Ενέργειας

1. Για τη σύσταση της Κοινότητας Ανανεώσιμης Ενέργειας (Κ.Α.Ε.), τηρείται η διαδικασία ίδρυσης του αστικού συνεταιρισμού του ν. 1667/1986 (Α' 196). Το καταστατικό συντάσσεται και υπογράφεται από τα μέλη της, σύμφωνα με το άρθρο 6Γ του παρόντος.

2. Στην Υπηρεσία μιας Στάσης του άρθρου 8 του ν. 4919/2022 (Α' 71) προσκομίζονται τα εξής δικαιολογητικά:

α) Το καταστατικό της Κ.Α.Ε., το οποίο αποτυπώνει την τήρηση των προϋποθέσεων των άρθρων 6B και 6Γ και έχει το ελάχιστο περιεχόμενο του άρθρου 6ΣΤ.

β) Για όσα μέλη απαιτείται να θεμελιώνεται η εγγύτητα, κατά την περ. 16β του άρθρου 2:

βα) συμβολαιογραφικά έγγραφα ή δηλώσεις στοιχείων ακινήτων (Ε9) για τα φυσικά πρόσωπα - μέλη που αποδεικνύουν την πλήρη ή ψιλή κυριότητα ή επικαρπία σε ακίνητο, εντός της περιφέρειας δραστηριοποίησης ή ανάπτυξης του έργου ανανεώσιμης ενέργειας της Κ.Α.Ε. ή

ββ) πιστοποιητικά οικογενειακής κατάστασης των φυσικών προσώπων - μελών που είναι δημότες δήμου της περιφέρειας, εντός της οποίας η Κ.Α.Ε. δραστηριοποιείται ή αναπτύσσει το έργο ανανεώσιμης ενέργειας.

γ) Τα καταστατικά των νομικών προσώπων - μελών της Κ.Α.Ε., αν υφίστανται νομικά πρόσωπα.

δ) Λοιπά στοιχεία για νομικά πρόσωπα, προκειμένου να ελεγχθεί ο χαρακτήρας τους σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 6Γ.

3. Η Κ.Α.Ε. αποκτά νομική προσωπικότητα και εμπορική ιδιότητα με την καταχώριση του καταστατικού της στο Γ.Ε.ΜΗ. του ν. 4919/2022 (Α'71), σύμφωνα με το άρθρο 6Η του παρόντος. Δεν απαιτείται καταχώριση στο μητρώο συνεταιρισμών του Ειρηνοδικείου της παρ. 3 του άρθρου 1 του ν. 1667/1986, ούτε οι κοινοποιήσεις του τελευταίου εδαφίου της παρ. 6 του ίδιου άρθρου.

4. Προβολή ακυρότητας σχετικά με τη σύσταση της Κ.Α.Ε. επιτρέπεται μόνο με αγωγή, που ασκείται μέσα σε δύο (2) μήνες από τότε που ο ενάγων έλαβε γνώση της καταχώρισης και πάντως όχι αργότερα από έξι (6) μήνες από την καταχώριση, σύμφωνα με την παρ. 8 του άρθρου 1 του ν. 1667/1986.»

Άρθρο 52

Μητρώο Κοινοτήτων Ανανεώσιμης Ενέργειας και Ενεργειακών Κοινοτήτων Πολιτών - Δικαιολογητικά - Προσθήκη άρθρου 6Η στον ν. 3468/2006

Στο Κεφάλαιο ΒΑ' του ν. 3468/2006 (Α' 129) προστίθεται άρθρο 6Η ως εξής:

«Άρθρο 6Η

Μητρώο Κοινοτήτων Ανανεώσιμης Ενέργειας και Ενεργειακών Κοινοτήτων Πολιτών - Δικαιολογητικά

1. Συστήνεται «Μητρώο Κοινοτήτων Ανανεώσιμης Ενέργειας και Ενεργειακών Κοινοτήτων Πολιτών», το οποίο είναι δημόσιο βιβλίο και τηρείται σε ηλεκτρονική μορφή. Αρμόδια αρχή για την τήρησή του και την καταχώριση των καταστατικών και των στοιχείων των Κοινοτήτων Ανανεώσιμης Ενέργειας (Κ.Α.Ε.) και Ενεργειακών Κοινοτήτων Πολιτών, σε αυτό, ορίζεται το Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.).

2. Με την επιφύλαξη των υποχρεωτικών στοιχείων και πράξεων που καταχωρίζονται στο Γ.Ε.ΜΗ., σύμφωνα με τον ν. 4919/2022 (Α' 71) και τις κατ' εξουσιοδότηση αυτού πράξεις, το Μητρώο Κ.Α.Ε. και Ενεργειακών Κοινοτήτων Πολιτών, περιέχει:

α) Την επωνυμία και τις δραστηριότητες της Κ.Α.Ε. ή της Ενεργειακής Κοινότητας Πολιτών,

β) την κατηγορία της Κ.Α.Ε. ή της Ενεργειακής Κοινότητας Πολιτών, σε σχέση με την ευθύνη των μελών της,

γ) τα ονοματεπώνυμα των νόμιμων εκπροσώπων της Κ.Α.Ε. ή της Ενεργειακής Κοινότητας Πολιτών,

δ) την περιφέρεια όπου ασκεί τις δραστηριότητες η Κ.Α.Ε. ή η Ενεργειακή Κοινότητα Πολιτών.

3. Εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριών (3) μηνών από την καταχώριση στο οικείο Μητρώο, προσκομίζεται στην αρμόδια υπηρεσία του Γ.Ε.ΜΗ. πρακτικό της προσωρινής διοικητικής επιτροπής ή του Διοικητικού Συμβουλίου για την πιστοποίηση της καταβολής του συνεταιριστικού κεφαλαίου, όπως ορίζεται στο Καταστατικό. Αν δεν προσκομιστεί το ανωτέρω πρακτικό, εντός τριών (3) μηνών, το Γ.Ε.ΜΗ. προβαίνει σε διαγραφή της Κ.Α.Ε. ή της Ενεργειακής Κοινότητας Πολιτών από το οικείο Μητρώο. Με την επιφύλαξη της εκπλήρωσης των προϋποθέσεων των άρθρων 6B και 6Γ, σε περίπτωση μερικής καταβολής ή μη καταβολής από μέλος ή μέλη του συνεταιριστικού κεφαλαίου, η προσωρινή διοικητική επιτροπή ή το διοικητικό συμβούλιο υποβάλλει και κωδικοποιημένο κείμενο του ισχύοντος καταστατικού, το οποίο περιλαμβάνει αντίστοιχη μείωση του συνεταιριστικού κεφαλαίου και των συνεταιριστικών μερίδων.

4. Όταν μεταβάλλονται στοιχεία που καθιστούν αδύνατη την εκπλήρωση των προϋποθέσεων του άρθρου 6Γ ή της παρ. 3 του άρθρου 6Ι, με ευθύνη του διοικητικού συμβουλίου, ενημερώνεται το Γ.Ε.ΜΗ..

5. Αν η Κ.Α.Ε. ή η Ενεργειακή Κοινότητα Πολιτών λυθεί και τεθεί σε εκκαθάριση, σύμφωνα με το άρθρο 6ΙB, το Γ.Ε.ΜΗ. προβαίνει σε διαγραφή της από το οικείο Μητρώο, μετά την ολοκλήρωση της εκκαθάρισης για την οποία ενημερώνει το Γ.Ε.ΜΗ., ο εκκαθαριστής ή σε περίπτωση περισσότερων εκκαθαριστών, έκαστος εξ αυτών, ξεχωριστά.

6. Το πρακτικό της γενικής συνέλευσης για την εκλογή του διοικητικού συμβουλίου και το πρακτικό του διοικητικού συμβουλίου για τη συγκρότησή του σε σώμα και την κατανομή αρμοδιοτήτων εκπροσώπησης υποβάλλονται μέσα σε είκοσι (20) ημέρες, από την υπογραφή τους, για την καταχώρισή τους στο Γ.Ε.ΜΗ..

7. Ο ισολογισμός και ο λογαριασμός αποτελεσμάτων χρήσης, μαζί με την έκθεση του διοικητικού συμβουλίου και των ελεγκτών δημοσιεύονται στο Γ.Ε.ΜΗ., μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από την έγκρισή τους, διά της ετήσιας τακτικής γενικής συνέλευσης.

8. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, και Ψηφιακής Διακυβέρνησης, δύναται να καθορίζονται οι τεχνικές προδιαγραφές του Μητρώου Κ.Α.Ε. και Ενεργειακών Κοινοτήτων Πολιτών, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.»

Άρθρο 53

Όργανα της Κοινότητας Ανανεώσιμης Ενέργειας - Προσθήκη άρθρου 6Θ στον ν. 3468/2006

Στο Κεφάλαιο ΒΑ' του ν. 3468/2006 (Α' 129) προστίθεται άρθρο 6Θ ως εξής:

«Άρθρο 6Θ**Όργανα της Κοινότητας Ανανεώσιμης Ενέργειας**

Όργανα της Κοινότητας Ανανεώσιμης Ενέργειας είναι η γενική συνέλευση, η οποία απαρτίζεται από όλα τα μέλη της και το διοικητικό συμβούλιο, το οποίο, κατά παρέκκλιση της παρ. 1 του άρθρου 7 του ν. 1667/1986 (Α' 196), αποτελείται από τρία (3) τουλάχιστον μέλη, τα οποία εκλέγονται από τη γενική συνέλευση. Η συγκρότηση, η λειτουργία και κάθε ειδικότερο θέμα σχετικά με τα ως άνω όργανα ρυθμίζονται από τον ν. 1667/1986.»

Άρθρο 54**Πλεονάσματα χρήσης - Προσθήκη άρθρου 6I στον ν. 3468/2006**

Στο Κεφάλαιο ΒΑ' του ν. 3468/2006 (Α' 129) προστίθεται άρθρο 6I ως εξής:

«Άρθρο 6I**Πλεονάσματα χρήσης**

1. Από τα πλεονάσματα έκαστης χρήσης της Κοινότητας Ανανεώσιμης Ενέργειας (Κ.Α.Ε.) παρακρατείται τουλάχιστον το δέκα τοις εκατό (10%) για τον σχηματισμό του τακτικού αποθεματικού. Η παρακράτηση δεν είναι υποχρεωτική, όταν το ύψος του αποθεματικού είναι τουλάχιστον ίσο με το ύψος του συνεταιριστικού κεφαλαίου της Κ.Α.Ε..

2. Με την επιφύλαξη της παρ. 1, τα πλεονάσματα εκάστης χρήσης σε ποσοστό τουλάχιστον εβδομήντα τοις εκατό (70%) παραμένουν στην Κ.Α.Ε., υπό τη μορφή έκτακτων ή ειδικών αποθεματικών και διατίθενται, με απόφαση της γενικής συνέλευσης, σύμφωνα με το άρθρο 6E και το καταστατικό της Κ.Α.Ε..

3. Οι Κ.Α.Ε. μπορούν να διανέμουν στα μέλη τους τα πλεονάσματα της χρήσης, μετά την αφαίρεση των αποθεματικών των παρ. 1 και 2, εφόσον υπάρχει σχετική πρόβλεψη στο καταστατικό.»

Άρθρο 55**Απαγόρευση μεταβίβασης Βεβαιώσεων Παραγωγού και λοιπών διοικητικών αδειών - Προσθήκη άρθρου 6IA στον ν. 3468/2006**

Στο Κεφάλαιο ΒΑ' του ν. 3468/2006 (Α' 129), προστίθεται άρθρο 6IA ως εξής:

«Άρθρο 6IA**Απαγόρευση μεταβίβασης Βεβαιώσεων Παραγωγού και λοιπών διοικητικών αδειών**

Με την επιφύλαξη της παρ. 4 του άρθρου 6IB, δεν επιτρέπεται η μεταβίβαση Βεβαιώσεων Παραγωγού ή Βεβαιώσεων Ειδικών Έργων του ν. 4685/2020 (Α' 92) και λοιπών αδειών και εγκρίσεων σταθμών παραγωγής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας που ανήκουν σε Κοινότητα Ανανεώσιμης Ενέργειας.»

Άρθρο 56**Λύση - Εκκαθάριση - Συγχώνευση - Μετατροπή - Προσθήκη άρθρου 6IB στον ν. 3468/2006**

Στο Κεφάλαιο ΒΑ' του ν. 3468/2006 (Α' 129) προστίθεται άρθρο 6IB ως εξής:

«Άρθρο 6IB**Λύση - Εκκαθάριση - Συγχώνευση - Μετατροπή**

1. Η Κοινότητα Ανανεώσιμης Ενέργειας (Κ.Α.Ε.) λύεται:

- Αν μειωθεί ο αριθμός των μελών της, κάτω από τα όρια του άρθρου 6Γ και δεν αντικατασταθούν ή συμπληρωθούν τα μέλη, εντός τριμήνου,

- β) όταν λήξει η χρονική διάρκειά της,

- γ) με απόφαση της γενικής συνέλευσης,

- δ) αν κηρυχθεί σε πτώχευση.

2. Μετά τη λύση της Κ.Α.Ε. ακολουθεί η εκκαθάριση της. Την εκκαθάριση διενεργούν δύο (2) εκκαθαριστές, οι οποίοι ορίζονται από τη γενική συνέλευση. Η Κ.Α.Ε. εξακολουθεί να υφίσταται και μετά τη λύση της, για όσο χρόνο διαρκεί η εκκαθάριση. Κατά την εκκαθάριση διεκπεραιώνονται οι εκκρεμείς υποθέσεις και ιδίως εισπράττονται οι απαιτήσεις, ρευστοποιείται η περιουσία και πληρώνονται τα χρέη της Κ.Α.Ε.. Από το θετικό υπόλοιπο της εκκαθάρισης, επιστρέφονται στα μέλη οι δοθείσες συνεταιριστικές μερίδες και οι εισφορές τους. Το υπόλοιπο διανέμεται σε Κ.Α.Ε. ή σωματεία ή συλλόγους ή φορείς ή ενώσεις προσώπων ή οργανώσεις ή άλλα νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, που δραστηριοποιούνται στους τομείς της ενέργειας και της προστασίας του περιβάλλοντος.

3. Μετά την ολοκλήρωση της εκκαθάρισης, παύουν να ισχύουν, αυτοδικαίως, η ισχύς της Βεβαίωσης ή της Βεβαίωσης Ειδικών Έργων ή της Άδειας Παραγωγής και γενικότερα όλων των αδειών και εγκρίσεων που έχουν χορηγηθεί για σταθμούς παραγωγής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας ή σταθμούς αποθήκευσης.

4. Η παρ. 3 δεν εφαρμόζεται σε σταθμούς που έχουν τεθεί σε δοκιμαστική ή κανονική λειτουργία κατά τον χρόνο λύσης Κ.Α.Ε.. Οι σταθμοί αυτοί επιτρέπεται να μεταβιβαστούν σε οποιονδήποτε τρίτο. Ο νέος κάτοχος που αποκτά τον σταθμό δεν λαμβάνει Λειτουργική Ενίσχυση, αλλά αποζημιώνεται σύμφωνα με το άρθρο 12Α του ν. 4414/2016 (Α' 149).

5. Απαγορεύεται κάθε είδους συμμετοχή Κ.Α.Ε. σε εταιρικό μετασχηματισμό με οποιαδήποτε ιδιότητα, ιδίως ως απορροφώμενη, απορροφώσα, συγχωνευόμενη, διασπώμενη, εισφέρουσα, επωφελούμενη, συνιστώμενη (νέα) ή μετατρεπόμενη.»

Άρθρο 57**Γενικοί όροι δραστηριοποίησης Κοινοτήτων Ανανεώσιμης Ενέργειας και σχέσεις με Διαχειριστές Δικτύων Διανομής και Συστήματος - Προσθήκη άρθρου 6IG στον ν. 3468/2006**

Στο Κεφάλαιο ΒΑ' του ν. 3468/2006 (Α' 129) προστίθεται άρθρο 6IG ως εξής:

«Άρθρο 6IG**Γενικοί όροι δραστηριοποίησης Κοινοτήτων**

Ανανεώσιμης Ενέργειας και σχέσεις με Διαχειριστές Δικτύων Διανομής και Συστήματος (περ. β', γ', δ' και ε' παρ. 4 άρθρου 22 Οδηγίας 2018/2001)

1. Οι Κοινότητες Ανανεώσιμης Ενέργειας (Κ.Α.Ε.) που παρέχουν ενέργεια ή υπηρεσίες σωρευτικής εκπροσώπησης ή άλλες εμπορικές υπηρεσίες σχετικές με την

ενέργεια υπόκεινται στις διατάξεις που αφορούν τις εν λόγω δραστηριότητες.

2. Οι αρμόδιοι Διαχειριστές συνεργάζονται με τις Κ.Α.Ε. για να διευκολύνουν τις μεταβιβάσεις ενέργειας εντός των Κ.Α.Ε..

3. Οι Κ.Α.Ε. υπόκεινται σε δίκαιες, αναλογικές και διαφανείς διαδικασίες, συμπεριλαμβανομένων των διαδικασιών καταχώρισης και αδειοδότησης, και σε τέλη δικτύου που αντικατοπτρίζουν το κόστος, καθώς και σε τέλη, εισφορές και φόρους, διασφαλίζοντας ότι συμβάλλουν με τρόπο επαρκή, δίκαιο και ισορροπημένο στον συνολικό επιμερισμό του κόστους του ηλεκτρικού συστήματος.

4. Οι Κ.Α.Ε. δεν υπόκεινται σε διακριτική μεταχείριση σε σχέση με τις δραστηριότητες, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους, ως τελικών πελατών, παραγωγών, προμηθευτών, διαχειριστών συστημάτων διανομής ή λοιπών συμμετεχόντων στην αγορά.»

Άρθρο 58

Ενώσεις - Ομοσπονδία - Προσθήκη άρθρου 61Δ στον ν. 3468/2006

Στο Κεφάλαιο ΒΑ' του ν. 3468/2006 (Α' 129) προστίθεται άρθρο 61Δ ως εξής:

«Άρθρο 61Δ

Ενώσεις - Ομοσπονδία

1. Πέντε (5) τουλάχιστον Κοινότητες Ανανεώσιμης Ενέργειας (Κ.Α.Ε.), μπορούν να συστήσουν ένωση Κ.Α.Ε., με σκοπό τον συντονισμό και την προώθηση των δραστηριοτήτων τους. Η γενική συνέλευση της ένωσης Κ.Α.Ε., απαρτίζεται από τους αντιπροσώπους των Κ.Α.Ε. που μετέχουν στην ένωση. Οι αντιπρόσωποι εκλέγονται από τις γενικές συνελεύσεις των Κ.Α.Ε., σε αναλογία ένα (1) στα πέντε (5) μέλη της Κ.Α.Ε.. Αν το υπόλοιπο της διάρθρωσης του αριθμού των μελών υπερβαίνει τον αριθμό δύο (2), η Κ.Α.Ε. εκλέγει έναν (1) ακόμη αντιπρόσωπο. Κ.Α.Ε. με λιγότερα από πέντε (5) μέλη, εκλέγει έναν (1) αντιπρόσωπο. Κ.Α.Ε. με περισσότερα από εξήντα (60) μέλη, εκλέγει δέκα (10) αντιπροσώπους.

2. Οι ενώσεις Κ.Α.Ε. όλης της χώρας μπορούν να συστήσουν την Ομοσπονδία των Κ.Α.Ε. για τον συντονισμό και τη γενικότερη εκπροσώπησή τους. Στη γενική συνέλευση της Ομοσπονδίας συμμετέχουν όλες οι ενώσεις, με δύο (2) αντιπροσώπους έκαστη. Οι αντιπρόσωποι εκλέγονται από τις γενικές συνελεύσεις των ενώσεων.

3. Κατά τα λοιπά εφαρμόζεται αναλογικά το άρθρο 12 του ν. 1667/1986 (Α' 196).»

Άρθρο 59

Αξιολόγηση των φραγμών - Συμμετοχή στα καθεστώτα στήριξης - Προσθήκη άρθρου 61Ε στον ν. 3468/2006

Στο Κεφάλαιο ΒΑ' του ν. 3468/2006 (Α' 129) προστίθεται άρθρο 61Ε ως εξής:

«Άρθρο 61Ε

Αξιολόγηση των φραγμών - Συμμετοχή

στα καθεστώτα στήριξης

(παρ. 7 άρθρου 22 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001)

Το Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών και Εξοικονόμησης Ενέργειας πραγματοποιεί ετησίως αξιολόγηση των

φραγμών και των δυνατοτήτων ανάπτυξης των Κοινοτήτων Ανανεώσιμης Ενέργειας και κατόπιν αυτής, αν κριθεί απαραίτητο, εισηγείται στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας τρόπους και κίνητρα προώθησης και ανάπτυξης αυτών.»

Άρθρο 60

Οικονομικά κίνητρα και μέτρα στήριξης των Κοινοτήτων Ανανεώσιμης Ενέργειας - Προσθήκη άρθρου 61ΣΤ στον ν. 3468/2006

Στο Κεφάλαιο ΒΑ' του ν. 3468/2006 (Α' 129) προστίθεται άρθρο 61ΣΤ ως εξής:

«Άρθρο 61ΣΤ

Οικονομικά κίνητρα και μέτρα στήριξης των Κοινοτήτων Ανανεώσιμης Ενέργειας

1. Οι αιτήσεις που υποβάλλονται από Κοινότητες Ανανεώσιμης Ενέργειας (Κ.Α.Ε.) για:

α) χορήγηση Βεβαίωσης Παραγωγού για σταθμούς Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαράγωγης Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.), εφόσον παρουσιάζουν εδαφική επικάλυψη με λοιπές αιτήσεις που έχουν υποβληθεί εντός του ίδιου κύκλου υποβολής αιτήσεων, όπως αυτός ορίζεται στον Κανονισμό Βεβαιώσεων του άρθρου 18 του ν. 4685/2020 (Α' 92),

β) απόφαση περιβαλλοντικής αδειοδότησης, γ) έκδοση Αδειών Εγκατάστασης και Λειτουργίας, εξετάζονται κατά προτεραιότητα. Η εξέταση για τη χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης καθορίζεται με βάση την απόφαση του άρθρου 89 του ν. 4951/2022 (Α' 129).

2. Ο Κανονισμός Αδειών του άρθρου 135 του ν. 4001/2011 (Α' 179) μπορεί να προβλέπει ειδικούς όρους για τις άδειες που χορηγούνται σε Κ.Α.Ε..

3. Οι Κ.Α.Ε. μπορούν να εντάσσονται στον ν. 4887/2022 (Α' 16), εφαρμοζόμενου του ν. 4430/2016 (Α' 205), περί Κοινωνικών Συνεταιριστικών Επιχειρήσεων, στον εκάστοτε αναπτυξιακό νόμο, ως διακριτή μορφή συνεταιριστικής οργάνωσης, καθώς και σε άλλα προγράμματα που χρηματοδοτούνται από εθνικούς πόρους ή πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.), σύμφωνα και με τους κανόνες των κρατικών ενισχύσεων.

4. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού δύναται να προκηρύσσονται προγράμματα εγκατάστασης φωτοβολταϊκών σταθμών, φωτοβολταϊκών σταθμών με συστήματα αποθήκευσης και σταθμών Α.Π.Ε. διαφορετικής τεχνολογίας και σταθμών Α.Π.Ε. διαφορετικής τεχνολογίας με συστήματα αποθήκευσης από Κ.Α.Ε., προς εφαρμογή του εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού, με χρηματοδότηση ιδίως από πόρους της Ε.Ε. και του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης. Με την ανωτέρω απόφαση δύναται να καθορίζονται η χρονική διάρκεια και οι δικαιούχοι των προγραμμάτων, τα κριτήρια επιλεξιμότητας και τα ποσοστά επιδότησης, η μέγιστη εγκατεστημένη ισχύς των φωτοβολταϊκών συστημάτων και συστημάτων αποθήκευσης, ανά παροχή κατανάλωσης, το επίπεδο τάσης στο οποίο συνδέονται οι σταθμοί, οι διαδικασίες για τη σύνδεσή τους με το

δίκτυο ή το σύστημα, οι προϋποθέσεις και διαδικασίες για τη συμμετοχή σε κάθε πρόγραμμα, οι αιτήσεις και τα δικαιολογητικά υποβολής των αιτήσεων, ο τρόπος κατάταξης και αξιολόγησης των δικαιούχων, οι προθεσμίες υλοποίησης των έργων, οι υποχρεώσεις των δικαιούχων και οι προϋποθέσεις απένταξης, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των ως άνω προγραμμάτων. Για τον σχεδιασμό των προγραμμάτων λαμβάνονται ιδίως υπόψη τα περιθώρια υποδοχής ισχύος σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., ανά υποσταθμό, η δυνατότητα απορρόφησης και η ασφάλεια της λειτουργίας του δικτύου και του συστήματος.

5. Οι Κ.Α.Ε. εξαιρούνται από την υποχρέωση υποβολής Εγγυητικής Επιστολής Βεβαίωσης Παραγωγού του άρθρου 11Α του ν. 4685/2020 και Εγγυητικής Επιστολής του άρθρου 6 του ν. 4951/2022, καθώς και από την καταβολή τέλους υποβολής αίτησης για Βεβαίωση Παραγωγού στη Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.) και Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης στους αρμόδιους Διαχειριστές. Επιπλέον, για τις Κ.Α.Ε., το Τέλος Δέσμευσης Φυσικού Χώρου Εγκατάστασης, καθώς και το Τέλος Παράτασης Εγκατάστασης και Δέσμευσης Ηλεκτρικού Χώρου μειώνονται κατά πενήντα τοις εκατό (50%).

6. Με απόφαση της Ρ.Α.Α.Ε.Υ., ύστερα από εισήγηση των λειτουργών της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και των αρμόδιων διαχειριστών, μπορεί να ορίζονται μειωμένα ποσά εγγυήσεων για την εγγραφή των Κ.Α.Ε. στα μητρώα συμμετεχόντων στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και διαχείρισης των ηλεκτρικών δικτύων, λαμβάνοντας υπόψη κριτήρια, όπως ο πληθυσμός ή η ζήτηση ηλεκτρικής ενέργειας στην περιφέρεια εγκατάστασης του σταθμού Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. των Κ.Α.Ε..

7. Για σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. των Κ.Α.Ε. εφαρμόζονται αναλογικά με τις Ενεργειακές Κοινότητες του ν. 4513/2018 (Α' 9), οι ειδικοί όροι για χρήση των υπηρεσιών του Φορέα Σωρευτικής Εκπροσώπησης Τελευταίου Καταφυγίου, του άρθρου 5 του ν. 4414/2016 (Α' 149). Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να καθορίζονται επιπλέον ειδικοί όροι, ιδίως προνομιακές χρεώσεις και μεγαλύτερη διάρκεια χρήσης των εν λόγω υπηρεσιών.

8. Η ιδιότητα του μέλους Κ.Α.Ε. δεν καθιστά υποχρεωτική την ασφάλιση στον Ηλεκτρονικό Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης.

9. Οι σταθμοί Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. των Κ.Α.Ε. εμπíπτον στις κανονιστικές αποφάσεις για τις Ενεργειακές Κοινότητες του ν. 4513/2018, ιδίως σ' αυτές που προβλέπονται στις παρ. 5, 6 και 7 του άρθρου 4, την παρ. 5 του άρθρου 5 και τις παρ. 2 και 3 του άρθρου 7 του ν. 4414/2016, το άρθρο 18 του ν. 4685/2020 και το άρθρο 89 του ν. 4951/2022.

Άρθρο 61

Μεταβατικές διατάξεις για τις Ενεργειακές Κοινότητες του ν. 4513/2018 - Προσθήκη άρθρου 61Z στον ν. 3468/2006

Στο Κεφάλαιο ΒΑ' του ν. 3468/2006 (Α' 129) προστίθεται άρθρο 61Z ως εξής:

«Άρθρο 61Z

Μεταβατικές διατάξεις για τις Ενεργειακές Κοινότητες του ν. 4513/2018

1. Κοινότητες που έχουν συσταθεί σύμφωνα με τον ν. 4513/2018 (Α' 9) μπορούν να μετατραπούν σε Κοινότητα Ανανεώσιμης Ενέργειας (Κ.Α.Ε.), εφόσον τηρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 6Γ του παρόντος.

2. Για τη μετατροπή απαιτείται απόφαση της γενικής συνέλευσης που λαμβάνεται με απόφαση των δύο τρίτων (2/3) των μελών της. Σε κάθε περίπτωση, η απόφαση περιβάλλεται με τον απαιτούμενο για τη σύσταση της Κ.Α.Ε. τύπο, και περιέχει τα απαραίτητα, κατά το παρόν Κεφάλαιο, στοιχεία του καταστατικού.

3. Από την καταχώριση της απόφασης στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο συντελείται η μετατροπή και η Κ.Α.Ε. υπεισέρχεται σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της μετατραπείσας Ενεργειακής Κοινότητας του ν. 4513/2018.

4. Ενεργειακές Κοινότητες του ν. 4513/2018 που δεν επιθυμούν να μετατραπούν σύμφωνα με την παρ. 1 παραμένουν σε λειτουργία σύμφωνα με τον ν. 4513/2018. Από 1η Νοεμβρίου 2023 οι Ενεργειακές Κοινότητες του ν. 4513/2018 δεν επιτρέπεται να υποβάλλουν νέες αιτήσεις για Βεβαίωση Παραγωγού ή για Οριστική Προσφορά Σύνδεσης σε περίπτωση Εξαιρούμενων Σταθμών.»

Άρθρο 62

Καταργούμενες διατάξεις - Κατάργηση άρθρου 7 ν. 4513/2018

Από 1ης Απριλίου 2023, καταργείται το άρθρο 7 του ν. 4513/2018 (Α' 9), περί σύστασης Ενεργειακών Κοινοτήτων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΑΥΤΟΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ/ΑΥΤΟΠΑΡΑΓΩΓΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΠΟ ΣΤΑΘΜΟΥΣ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΘΕΡΜΟΤΗΤΑΣ ΥΨΗΛΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ Ν. 3468/2006

Άρθρο 63

Ανάπτυξη της αυτοκατανάλωσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές - Τροποποίηση άρθρου 14 ν. 3468/2006

Στο άρθρο 14 του ν. 3468/2006 (Α' 129), περί αυτοκαταναλωτών ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, αντικαθίστανται ο τίτλος και οι παρ. 1 και 2, προστίθενται παρ. 4 έως 7, και το άρθρο 14 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 14

Αυτοκαταναλωτές ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (παρ. 1, 2, 3 και 5 άρθρου 21 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2011)

1. Οι καταναλωτές έχουν δικαίωμα να ενεργούν ως αυτοκαταναλωτές ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, είτε μεμονωμένα, είτε μέσω φορέων σωρευτικής εκπροσώπησης και να:

(α) παράγουν ενέργεια, και για δική τους κατανάλωση, να αποθηκεύουν ενέργεια, να πωλούν την πλεονάζουσα

ηλεκτρική ενέργεια, ιδίως μέσω συμβάσεων αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, προμηθευτών ηλεκτρικής ενέργειας και συμβάσεων εμπορίας, χωρίς διαμεσολάβηση,

(β) εγκαθιστούν και λειτουργούν συστήματα αποθήκευσης ενέργειας σε συνδυασμό με εγκαταστάσεις που παράγουν ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές,

(γ) διατηρούν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους ως τελικοί καταναλωτές,

(δ) μπορούν να λαμβάνουν αποζημίωση, σύμφωνα με το άρθρο 3 του ν. 4414/2016 (Α' 149) ή μέσω του εκάστοτε καθεστώτος στήριξης, για την ηλεκτρική ενέργεια, την οποία παράγουν οι ίδιοι, από ανανεώσιμες πηγές που διοχετεύουν στο δίκτυο, η οποία αποτυπώνει την αγοραία αξία της εν λόγω ηλεκτρικής ενέργειας και λαμβάνει υπόψη τη μακροπρόθεσμη αξία της για το δίκτυο, το περιβάλλον και την κοινωνία,

(ε) έχουν τη δυνατότητα να εγκαθιστούν τον σταθμό παραγωγής σε διαφορετικό χώρο από την εγκατάσταση κατανάλωσης και να συμψηφίζουν ταυτοχρονισμένα την παραγόμενη ενέργεια με την αντίστοιχη ενέργεια που απορροφάται από το Δίκτυο ή το Σύστημα και καταναλώνεται στις εγκαταστάσεις του,

στ) εγκαθιστούν σταθμό παραγωγής, χωρίς έγχυση της παραγόμενης ενέργειας στο Δίκτυο ή το Σύστημα, αλλά για δική τους κατανάλωση, εγκατεστημένης ισχύος, μέχρι και στο εκατό τοις εκατό (100%) της συμφωνημένης ισχύος της παροχής κατανάλωσης.

2. Ο σταθμός του αυτοκαταναλωτή μπορεί να ανήκει στην κυριότητά του ή σε τρίτο πρόσωπο ή να αποτελεί αντικείμενο διαχείρισης μέσω τρίτου προσώπου, της εγκατάστασης και λειτουργίας, συμπεριλαμβανομένης της μέτρησης και της συντήρησης, αν το τρίτο πρόσωπο παραμένει υπό τις εντολές του αυτοκαταναλωτή. Στην περίπτωση του πρώτου εδαφίου, το τρίτο πρόσωπο δεν θεωρείται αυτοκαταναλωτής.

3. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καταρτίζεται Ειδικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Συστημάτων μικρής ισχύος σε κατοικίες συνδεδεμένες με αντίστοιχη παροχή οικιακής χρήσης. Κατά την κατάρτιση του προγράμματος λαμβάνονται ιδίως υπόψη η δυνατότητα απορρόφησης και η ασφάλεια της λειτουργίας των δικτύων. Με την απόφαση του πρώτου εδαφίου, καθορίζεται, κατά παρέκκλιση των λοιπών διατάξεων που αφορούν στην ανάπτυξη φωτοβολταϊκών συστημάτων, η χρονική διάρκεια του Ειδικού Προγράμματος, η μέγιστη εγκατεστημένη ισχύς των φωτοβολταϊκών συστημάτων ανά εγκατάσταση, που δύναται να είναι διαφοροποιημένη ανά ηλεκτρικό σύστημα, διασυνδεδεμένο ή αυτόνομο, η αδειοδοτική διαδικασία στην οποία περιλαμβάνονται ο τρόπος υποβολής των σχετικών αιτήσεων και τα αναγκαία δικαιολογητικά, ο τύπος και το περιεχόμενο των συμβάσεων συμψηφισμού ηλεκτρικής ενέργειας, οι δικαιούχοι, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του ως άνω Ειδικού Προγράμματος.

Η σύμβαση συμψηφισμού ισχύει για είκοσι (20) έτη και συνομολογείται είτε με σταθερή τιμή αναφοράς του Πίνακα 1 της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 4414/2016 (Α' 149), όπως ισχύει κατά την ημερομηνία υποβο-

λής στη Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε. της Δήλωσης Ετοιμότητας του άρθρου 4Α του ν. 4414/2016 είτε, αν δεν έχει υποβληθεί Δήλωση Ετοιμότητας, με την ενεργοποίηση της σύνδεσης του φωτοβολταϊκού συστήματος.

Δεν γεννώνται, για τον κύριο του φωτοβολταϊκού συστήματος, φορολογικές υποχρεώσεις για τη διάθεση της ενέργειας αυτής στο πλαίσιο της σύμβασης συμψηφισμού.

4. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού δύναται να προκηρύσσονται προγράμματα εγκατάστασης φωτοβολταϊκών συστημάτων και συστημάτων αποθήκευσης από αυτοκαταναλωτές, με χρηματοδότηση, ιδίως από πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης. Με την απόφαση του πρώτου εδαφίου δύναται να καθορίζονται η χρονική διάρκεια και οι δικαιούχοι των προγραμμάτων, τα κριτήρια επιλεξιμότητας και τα ποσοστά επιδότησης, η μέγιστη εγκατεστημένη ισχύς των φωτοβολταϊκών συστημάτων και συστημάτων αποθήκευσης ανά παροχή κατανάλωσης, το είδος των αυτοκαταναλωτών, οι οποίοι δύναται να εγγέουν ή όχι ενέργεια στο δίκτυο, το επίπεδο τάσης στο οποίο συνδέονται οι σταθμοί, οι διαδικασίες για τη σύνδεσή τους με το δίκτυο ή το Σύστημα, οι προϋποθέσεις και διαδικασίες για τη συμμετοχή σε κάθε πρόγραμμα, οι αιτήσεις και τα δικαιολογητικά για την υποβολή των αιτήσεων, ο τρόπος κατάταξης και αξιολόγησης των δικαιούχων, οι προθεσμίες υλοποίησης των έργων, οι υποχρεώσεις των δικαιούχων και οι προϋποθέσεις απένταξης, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των ως άνω προγραμμάτων. Για τον σχεδιασμό των προγραμμάτων λαμβάνονται ιδίως υπόψη τα περιθώρια υποδοχής ισχύος σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαρογωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης ανά υποσταθμό, η δυνατότητα απορρόφησης και η ασφάλεια της λειτουργίας του δικτύου και του συστήματος.

5. Για την προώθηση και την ανάπτυξη της αυτοκατανάλωσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, λαμβάνονται υπόψη η αξιολόγηση αδικαιολόγητων φραγμών στην αυτοκατανάλωση ενέργειας, το δυναμικό ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και τα περιθώρια των δικτύων, και διασφαλίζονται, μεταξύ άλλων και μέσω των αποφάσεων των παρ. 3 και 4:

(α) η πρόσβαση όλων των τελικών καταναλωτών στην αυτοκατανάλωση, συμπεριλαμβανομένων νοικοκυριών χαμηλού εισοδήματος ή ευάλωτων νοικοκυριών,

(β) η άρση αδικαιολόγητων φραγμών για τη χρηματοδότηση των έργων στην αγορά και η υιοθέτηση μέτρων για τη διευκόλυνση της πρόσβασης στη χρηματοδότηση,

(γ) η άρση αδικαιολόγητων φραγμών για την αυτοκατανάλωση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, συμπεριλαμβανομένων των ενοικιαστών,

(δ) η παροχή κινήτρων για τους ιδιοκτήτες κτιρίων, προκειμένου να δημιουργούν ευκαιρίες για αυτοκατανάλωση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, συμπεριλαμβανομένων των ενοικιαστών,

(ε) η πρόσβαση χωρίς διακρίσεις στα σχετικά καθεστώτα στήριξης, καθώς και σε όλα τα τμήματα της αγοράς

ηλεκτρικής ενέργειας, σε αυτοκαταναλωτές για την ηλεκτρική ενέργεια την οποία παράγουν οι ίδιοι από ανανεώσιμες πηγές και εγχέουν στο δίκτυο, με την επιφύλαξη του παρόντος και του ν. 4414/2016,

(στ) η πρόσβαση σε όλα τα τμήματα της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας για την προμήθεια της πλεονάζουσας ενέργειας, μέσω συμβάσεων αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, χωρίς διαμεσολάβηση και ιδίως οι προϋποθέσεις, οι τεχνικοί περιορισμοί και πληροφορίες που παρέχονται στους διαχειριστές δικτύων, ο τύπος, το περιεχόμενο και η διαδικασία κατάρτισης των συμβάσεων προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα,

(ζ) ότι οι αυτοκαταναλωτές συμβάλλουν επαρκώς και με ισορροπημένο τρόπο στον συνολικό επιμερισμό του κόστους του συστήματος, όταν η ενέργεια εγχέεται στο δίκτυο, σύμφωνα με τις διατάξεις που διέπουν την αγορά ηλεκτρισμού.

6. Στους αυτοκαταναλωτές δύνανται να επιβληθούν αμερόληπτες και αναλογικές χρεώσεις και τέλη σε σχέση με την αυτοπαραγόμενη ηλεκτρική τους ενέργεια, από ανανεώσιμες πηγές, η οποία καταναλώνεται στις εγκαταστάσεις τους, ιδίως:

α) αν η αυτοπαραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές λαμβάνει αποτελεσματική στήριξη, και εφόσον με την επιβολή των χρεώσεων δεν υπονομεύονται η οικονομική βιωσιμότητα του έργου και ο χαρακτηρισμός κινήτρου αυτής της στήριξης,

β) αν, από 1η Δεκεμβρίου 2026, το συνολικό μερίδιο των εγκαταστάσεων αυτοκατανάλωσης υπερβαίνει το οχτώ τοις εκατό (8%) της συνολικής εγκατεστημένης ισχύος ηλεκτρικής ενέργειας, και αν αποδειχθεί από ανάλυση κόστους οφέλους από τη Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων, μέσω ανοικτής, διαφανούς και συμμετοχικής διαδικασίας, ότι προκαλεί σημαντικά δυσανάλογη επιβάρυνση στη μακροπρόθεσμη οικονομική βιωσιμότητα του ηλεκτρικού συστήματος ή δημιουργεί κίνητρο που υπερβαίνει το αντικειμενικά απαραίτητο για την επίτευξη οικονομικώς συμφέρουσας ανάπτυξης της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και ότι αυτή η επιβάρυνση ή το κίνητρο δεν είναι δυνατό να ελαχιστοποιηθεί μέσω άλλων εύλογων δράσεων,

γ) αν η αυτοπαραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές παράγεται σε εγκαταστάσεις με δυναμικότητα ηλεκτροπαραγωγής που υπερβαίνει τα τριάντα κιλοβάτ (30 kW).

7. Επιτρέπεται οι κάτοχοι σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας ή Συμπαράγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης, οι οποίοι έχουν λάβει ή λαμβάνουν άδεια παραγωγής ή βεβαίωση παραγωγού ή Εξαιρούμενοι Σταθμοί που έχει λάβει ή λαμβάνουν οριστική προσφορά σύνδεσης, να μετατρέψουν τις ως άνω άδειες ή την Οριστική Προσφορά Σύνδεσης κατά περίπτωση, ώστε να μπορούν να λειτουργήσουν ως σταθμοί αυτοπαραγωγής ή ως σταθμοί του άρθρου 14Α. Για παρόχους υπηρεσιών ύδατος επιτρέπεται η μετατροπή και λειτουργία μικρών υδροηλεκτρικών σταθμών για εφαρμογή ενεργειακού συμψηφισμού και εικονικού

ενεργειακού συμψηφισμού, σύμφωνα με το άρθρο 14Α προς κάλυψη των ενεργειακών τους αναγκών. Η ισχύς των σταθμών του πρώτου εδαφίου μπορεί να ανέρχεται μέχρι και το εκατό τοις εκατό (100%), του αθροίσματος της συμφωνημένης ισχύος των προς συμψηφισμό καταναλώσεων. Σε περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί ως κορεσμένες σύμφωνα με απόφαση της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων επιτρέπεται μόνο η υποβολή αιτήσεων για σταθμούς παραγωγής της περ. στ) της παρ. 1.

Άρθρο 64

Εφαρμογή ενεργειακού συμψηφισμού και εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού από αυτοκαταναλωτές - Αντικατάσταση άρθρου 14Α ν. 3468/2006

Το άρθρο 14Α του ν. 3468/2006 (Α' 129) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 14Α

Εφαρμογή ενεργειακού συμψηφισμού και εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού από αυτοκαταναλωτές

1. Επιτρέπεται για αυτοκαταναλωτές και για αυτοκαταναλωτές που ενεργούν από κοινού που είναι φυσικά πρόσωπα (επιτηδευματίες ή μη) ή νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, η εγκατάσταση σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.), Συμπαράγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) και συστημάτων αποθήκευσης της παραγόμενης ενέργειας, για την κάλυψη ιδίων αναγκών τους, με ενεργειακό συμψηφισμό.

2. Ειδικά επιτρέπεται η εγκατάσταση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και συστημάτων αποθήκευσης προς κάλυψη των ιδίων αναγκών, με εφαρμογή εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού για:

α) Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α' και β' βαθμού, σύμφωνα και με το άρθρο 14Β,

β) εγγεγραμμένους στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων του ν. 3874/2010 (Α' 151) για εγκαταστάσεις αγροτικών εκμεταλλεύσεων του ν. 3874/2010 και αγροτικών χρήσεων,

γ) Κοινότητες Ανανεώσιμης Ενέργειας, Ενεργειακές Κοινότητες Πολιτών και Ενεργειακές Κοινότητες του ν. 4513/2018 (Α' 9) για την κάλυψη ενεργειακών αναγκών των μελών που είναι αποκλειστικά οικιακοί καταναλωτές, αγρότες εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων του ν. 3874/2010, καθώς και για την κάλυψη ενεργειακών αναγκών πολιτών που ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας και νοικοκυριά που πλήττονται από την ενεργειακή ένδεια, σύμφωνα με την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΓΔΕ/89335/5599/27.9.2021 απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 4447), καθώς και για την κάλυψη ενεργειακών αναγκών, σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο του άρθρου 14Β.

3. Για σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και συστήματα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, οι οποίοι εγκαθίστανται στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα, συμπεριλαμβανομένης της νήσου Κρήτης, καθώς και στα Μη

Διασυνδεδεμένα Νησιά, για την εφαρμογή του ενεργειακού συμψηφισμού και του εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού, η ισχύς κάθε σταθμού παραγωγής που εγκαθίσταται:

α) με την επιφύλαξη της παρ. 4, ανέρχεται μέχρι και το εκατό τοις εκατό (100%) της συμφωνημένης ισχύος της παροχής κατανάλωσης,

β) με την επιφύλαξη της παρ. 5, ανέρχεται μέχρι και το εκατό τοις εκατό (100%), του αθροίσματος της συμφωνημένης ισχύος του συνόλου των προς συμψηφισμό καταναλώσεων και, σε περίπτωση εγκατάστασης συστήματος αποθήκευσης, η μέγιστη ονομαστική ισχύς του μετατροπέα του συστήματος αποθήκευσης (σε κιλοβολταμπερ - kVA), δεν ξεπερνά την ονομαστική ισχύ του σταθμού παραγωγής Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. (σε κιλοβάτ - kW).

4. Για σταθμούς που εγκαθίστανται από αυτοκαταναλωτές, καθώς και για αυτοκαταναλωτές από κοινού, για την εφαρμογή του ενεργειακού συμψηφισμού, η μέγιστη ισχύς του σταθμού για:

α) οικίες (νοικοκυριά), δεν μπορεί να ξεπερνά τα δέκα κόμμα οκτώ (10,8) κιλοβάτ (kW) ανα παροχή κατανάλωσης,

β) νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, εκτός των περιπτώσεων του πρώτου εδαφίου του άρθρου 14B, των παρόχων υπηρεσιών ύδατος, και των αυτοκαταναλωτών που δραστηριοποιούνται στον πρωτογενή τομέα, δεν μπορεί να ξεπερνά τα εκατό (100) κιλοβάτ (kW) ανα παροχή κατανάλωσης.

5. Για σταθμούς που εγκαθίστανται από εγγεγραμμένους στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων του ν. 3874/2010 για εγκαταστάσεις αγροτικών εκμεταλλεύσεων του ν. 3874/2010 και αγροτικών χρήσεων, για την εφαρμογή του εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού, η μέγιστη ισχύς του σταθμού δεν μπορεί να ξεπερνά τα εκατό (100) κιλοβάτ (kW) ανα παροχή κατανάλωσης.

6. Για την εφαρμογή εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού σύμφωνα με το παρόν, οι σταθμοί παραγωγής μπορούν να συνδέονται, στο Δίκτυο είτε Υψηλής Τάσης, είτε Μέσης Τάσης, είτε Χαμηλής Τάσης. Για την εφαρμογή του εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού από Κοινότητες Ανανεώσιμης Ενέργειας, Ενεργειακές Κοινότητες Πολιτών, καθώς και Ενεργειακές Κοινότητες του ν. 4513/2018, δύναται η παροχή των σταθμών παραγωγής και οι αντίστοιχες παροχές κατανάλωσης προς συμψηφισμό να εκπροσωπούνται από διαφορετικούς προμηθευτές. Το μέγιστο όριο συνολικής ισχύος σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., για το οποίο επιτρέπεται να χορηγηθούν Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης από τους αρμόδιους Διαχειριστές για εφαρμογή ενεργειακού και εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού καθορίζεται σε δύο (2) γιγαβάτ (GW).

7. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μετά από γνώμη της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων, ορίζονται ο τρόπος ελέγχου του ανωτέρω μέγιστου ορίου συνολικής ισχύος σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., ο τρόπος με τον οποίο γίνονται ο ενεργειακός συμψηφισμός, ο εικονικός ενεργειακός συμψηφισμός και ο εικονικός ταυτοχρονισμένος

συμψηφισμός και ειδικότερα οι προϋποθέσεις, περιορισμοί, χρεώσεις, το χρονικό διάστημα, εντός του οποίου υπολογίζεται ο συμψηφισμός, ο τύπος, το περιεχόμενο και η διαδικασία κατάρτισης των συμβάσεων συμψηφισμού, οι τεχνικές προδιαγραφές και οι όροι λειτουργίας και χρήσης των συστημάτων αποθήκευσης, καθώς και κάθε ειδικότερο θέμα ή άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος. Με την ανωτέρω απόφαση μπορεί να διαφοροποιείται ο τρόπος συμψηφισμού βάσει του μεγέθους των σταθμών, του επιπέδου τάσης σύνδεσης και των ειδικότερων χαρακτηριστικών των τιμολογίων κατανάλωσης.

Με την ανωτέρω απόφαση είναι δυνατόν να επανακαθορίζονται τα όρια εγκατεστημένης ισχύος για την εφαρμογή του ενεργειακού συμψηφισμού, καθώς και να τίθενται ανώτατα όρια εγκατεστημένης ισχύος, διαφοροποιημένα ανά κατηγορία παραγωγών και ανά ηλεκτρικό σύστημα, διασυνδεδεμένο ή αυτόνομο. Τα υψηλότερα όρια τίθενται υπέρ νομικών προσώπων, δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, που επιδιώκουν κοινωφελείς ή άλλους δημόσιους σκοπούς.

Το πλεόνασμα ενέργειας που προκύπτει από τον ενεργειακό συμψηφισμό, μετά τη διενέργεια της τελικής εκκαθάρισης, στο τέλος της χρονικής περιόδου συμψηφισμού, διοχετεύεται στο Δίκτυο ή το Σύστημα, χωρίς υποχρέωση για οποιαδήποτε αποζημίωση στον αυτοκαταναλωτή. Με την ως άνω απόφαση καθορίζεται και η μοναδιαία τιμή, με την οποία υπολογίζεται η αποζημίωση για το πλεόνασμα της ενέργειας, η οποία καταβάλλεται από τους Προμηθευτές, υπέρ του Ειδικού Λογαριασμού του άρθρου 143 του ν. 4001/2011 (Α' 179).»

Άρθρο 65

Εγκατάσταση σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης από Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού - Τροποποίηση άρθρου 14B ν. 3468/2006

Στο άρθρο 14B του ν. 3468/2006 (Α' 129), περί εγκατάστασης σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.), στο πρώτο εδάφιο προστίθενται νέες παραπομπές ως προς τον ορισμό του εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού, η παρέκκλιση του τρίτου εδαφίου και η παραπομπή στο άρθρο 14Α αφαιρούνται και το άρθρο 14B διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 14B

Εγκατάσταση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. από Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού.

Επιτρέπεται η εγκατάσταση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. από Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού για κάλυψη ενεργειακών αναγκών κοινωφελών επιχειρήσεων και δημοτικών επιχειρήσεων ύδρευσης αποχέτευσης (Δ.Ε.Υ.Α.) του άρθρου 107 του ν. 3852/2010 (Α' 87), δημοτικών παιδικών, βρεφικών και βρεφονηπιακών σταθμών, σχολικών μονάδων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαί-

δευσης, κέντρων υγείας και νοσοκομείων, δημοτικών και δημοσίων αθλητικών κέντρων, εγκαταστάσεων και δικτύων οδοφωτισμού, εγκαταστάσεων ύδρευσης και αποχέτευσης, καθώς και κάθε άλλου κτιρίου, υποδομής ή εγκατάστασης που, είτε ανήκει, είτε εξυπηρετεί ανάγκες του Ο.Τ.Α. με εφαρμογή ενεργειακού και εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού, όπως αυτός ορίζεται στις περ. 12, 13 και 13β του άρθρου 2.

Επίσης, επιτρέπεται η εγκατάσταση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. από Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού για την υποστήριξη ευάλωτων καταναλωτών και την αντιμετώπιση της ενεργειακής ένδειας πολιτών του οικείου δήμου ή της οικείας περιφέρειας που ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας.

Για τους σταθμούς του παρόντος άρθρου επιτρέπεται η εγκατάστασή τους με εφαρμογή εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού, με μέγιστη ισχύ παραγωγής των σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ίση με το εκατό τοις εκατό (100%) του αθροίσματος της συμφωνημένης ισχύος των προς συμψηφισμό παροχών κατανάλωσης.

Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται το άρθρο 14α του παρόντος και η παρ. 10 του άρθρου 11 του ν. 4513/2018 (Α' 9).»

Άρθρο 66

Συλλογική αυτοκατανάλωση - Προσθήκη άρθρου 14Γ στον ν. 3468/2006

Στον ν. 3468/2006 (Α' 129) προστίθεται άρθρο 14Γ ως εξής:

«Άρθρο 14Γ

Αυτοκαταναλωτές ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές που ενεργούν από κοινού (Συλλογική αυτοκατανάλωση)
(παρ. 4 άρθρου 21 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001)

1. Τουλάχιστον δύο (2) αυτοκαταναλωτές που βρίσκονται στο ίδιο κτίριο δύνανται να συμμετέχουν από κοινού σε δραστηριότητες και να ρυθμίζουν μεταξύ τους τον επιμερισμό της ενέργειας που παράγεται από τους σταθμούς τους, με την επιφύλαξη των εν ισχύ τελών δικτύου και άλλων σχετικών χρεώσεων, τελών, εισφορών και φόρων. Στον ενεργειακό συμψηφισμό, υπό το σχήμα της συλλογικής αυτοκατανάλωσης, μπορούν να ενταχθούν και καταναλώσεις κοινοχρήστων σε κτίρια.

2. Οι αυτοκαταναλωτές που ενεργούν σε ομάδα από κοινού ορίζουν έναν (1) υπεύθυνο - εκπρόσωπο, για τη διαχείριση των δραστηριοτήτων τους, ο οποίος τους εκπροσωπεί έναντι τρίτων.

3. Οι αυτοκαταναλωτές που ενεργούν από κοινού ρυθμίζουν τις σχέσεις τους μέσω σύμβασης. Η σύμβαση αυτή καθορίζει τουλάχιστον τις απαιτήσεις πρόσβασης των νέων μελών και την αποχώρηση των υφιστάμενων συμμετεχόντων, τις απαιτούμενες πλειοψηφίες, τους κανόνες για την κατανομή της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται για αυτοκατανάλωση και τους συντελεστές τους, τους κανόνες επιμερισμού της καταβολής των τιμολογίων, καθώς και το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, το οποίο είναι υπεύθυνο για τη διαχείριση των δραστηριοτήτων συλλογικής αυτοκατανάλωσης, που τους εκπροσωπεί έναντι τρίτων.

4. Το πρόσωπο που έχει οριστεί ως υπεύθυνος - εκπρόσωπος των αυτοκαταναλωτών που ενεργούν από κοινού, κοινοποιεί στον αρμόδιο Διαχειριστή, τον προβλεπόμενο τρόπο κοινής χρήσης για τη διανομή της παραγωγής από τους αυτοκαταναλωτές που συμμετέχουν στη δραστηριότητα της συλλογικής αυτοκατανάλωσης και τις τροποποιήσεις του.

5. Οι αυτοκαταναλωτές του παρόντος είναι από κοινού υπεύθυνοι για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που ορίζονται στον παρόντα.

6. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μετά από γνώμη της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων, ορίζεται ο τρόπος με τον οποίο ενεργούν οι αυτοκαταναλωτές από κοινού, συμμετέχουν στις δραστηριότητες και επιμερίζουν την παραγόμενη ενέργεια. Παράλληλα, καθορίζεται κάθε σχετικό θέμα για τη σύνδεση των σταθμών και την αποτελεσματική λειτουργία του σχήματος συλλογικής αυτοκατανάλωσης, σε σχέση με τον Διαχειριστή του Δικτύου και του Συστήματος.»

Άρθρο 67

Μεταβατικές διατάξεις ως προς τις Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης και τις Συμβάσεις Σύνδεσης Αυτοπαραγωγών

1. Οι εκκρεμείς αιτήσεις για Οριστική Προσφορά Σύνδεσης, οι εν ισχύ Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης και οι Συμβάσεις Σύνδεσης, καθώς και νέες αιτήσεις που υποβάλλονται στον αρμόδιο Διαχειριστή για σταθμούς αυτοκαταναλωτών του άρθρου 14 του ν. 3468/2006 (Α' 129), καταλαμβάνονται από τον παρόντα.

2. Οι εκκρεμείς αιτήσεις για Οριστική Προσφορά Σύνδεσης, καθώς και οι εν ισχύ Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης και οι Συμβάσεις Σύνδεσης του άρθρου 14Α του ν. 3468/2006 καταλαμβάνονται από τον παρόντα, εκτός των παρ. 2, 3, 4 και 5 του 14Α του ν. 3468/2006. Ειδικότερα, αιτήσεις που υποβάλλονται έως και την 30ή Ιουνίου 2023 στον αρμόδιο Διαχειριστή για τα ανωτέρω, καθώς και για μετατροπή σταθμών των δύο πρώτων εδαφίων της παρ. 7 του άρθρου 14 του ν. 3468/2006 δύνανται να καταλαμβάνονται είτε από τον παρόντα, είτε από τον παρόντα με εξαίρεση των παρ. 2, 3, 4 και 5 του άρθρου 14Α του ν. 3468/2006, μετά από δήλωσή τους στον αρμόδιο Διαχειριστή.

3. Αιτήσεις σταθμών αυτοκαταναλωτών του άρθρου 14Α του ν. 3468/2006, καθώς και σταθμών των δύο πρώτων εδαφίων της παρ. 7 του άρθρου 14 του ν. 3468/2006 που υποβάλλονται στον αρμόδιο Διαχειριστή μετά την 1η Ιουλίου 2023, καταλαμβάνονται από τον παρόντα.

4. Από 1ης Νοεμβρίου 2023 δεν επιτρέπεται η υποβολή νέων αιτήσεων στον αρμόδιο Διαχειριστή για σταθμούς αυτοκατανάλωσης με εφαρμογή εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού του άρθρου 14Α του ν. 3468/2006, από Ενεργειακές Κοινότητες του ν. 4513/2018 (Α' 9).

5. Μέχρι την έκδοση της απόφασης της παρ. 8 του άρθρου 14Α του ν. 3468/2006, η υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/15084/382/10.9.2019 απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 759) καταλαμβάνεται

νει όλες τις περιπτώσεις σταθμών του άρθρου 14Α του ν. 3468/2006 για τα θέματα που δεν ρυθμίζονται διά του παρόντος.

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'
ΡΥΘΜΙΣΗ ΘΕΜΑΤΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ
ΜΕ ΤΙΣ ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ,
ΤΑ ΚΟΙΝΑ ΚΑΘΕΣΤΩΤΑ ΣΤΗΡΙΞΗΣ
ΚΑΙ ΕΡΓΑ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ -
ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ Ν. 3468/2006**

**Άρθρο 68
Έκδοση Εγγυήσεων Προέλευσης -
Τροποποίηση παρ. 5 άρθρου 15 ν. 3468/2006**

Στην παρ. 5 του άρθρου 15 του ν. 3468/2006 (Α' 129), περί εγγυήσεων προέλευσης, στην περ. α) διαγράφεται η αναφορά στο άρθρο 14Α, στην περ. β) η φράση «οι οποίοι δεν εγχέουν ενέργεια» αντικαθίσταται από τη φράση «οι Εγγυήσεις Προέλευσης για την ενέργεια που δεν εγχέεται» και αφαιρείται η αναφορά στην ηλεκτρική ενέργεια, και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«5. Ειδικότερα:

α) Για τους αυτοπαραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α., οι Εγγυήσεις Προέλευσης για την ενέργεια που εγχέεται στο σύστημα μεταφοράς ή στο δίκτυο διανομής ή ηλεκτρικής ενέργειας, εκδίδονται υπέρ του Φορέα Έκδοσης ή του αυτοπαραγωγού σύμφωνα με την παρ. 4, ενώ για το υπόλοιπο της ενέργειας, οι Εγγυήσεις προέλευσης εκδίδονται υπέρ του αυτοπαραγωγού και ανακαλούνται προς απόδειξη της προέλευσης της ενέργειας που καταναλώθηκε εσωτερικά στις εγκαταστάσεις του.

β) Για τους αυτοπαραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. και τους αυτόνομους παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε., οι Εγγυήσεις Προέλευσης για την ενέργεια που δεν εγχέεται στο σύστημα μεταφοράς ή στο δίκτυο διανομής, εκδίδονται υπέρ του αυτοπαραγωγού ή του αυτόνομου παραγωγού, αντίστοιχα, και ανακαλούνται προς απόδειξη της προέλευσης της ενέργειας που καταναλώθηκε εσωτερικά στις εγκαταστάσεις τους.»

**Άρθρο 69
Διαχείριση Εγγυήσεων Προέλευσης και
Μηχανισμός Διασφάλισης Συστήματος
Εγγυήσεων Προέλευσης -Τροποποίηση παρ. 4
άρθρου 18 ν. 3468/2006**

Στην παρ. 4 του άρθρου 18 του ν. 3468/2006 (Α' 129), περί Μητρώου Εγγυήσεων Προέλευσης, αφαιρούνται οι αναφορές στην ηλεκτρική ενέργεια, και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Το Μητρώο Εγγυήσεων Προέλευσης τηρείται στο Πληροφοριακό Σύστημα Εγγυήσεων Προέλευσης το οποίο τηρεί ο Φορέας Έκδοσης, ο οποίος και είναι υπεύθυνος για τον ορισμό των προδιαγραφών του, τη λειτουργία, συντήρηση και αναβάθμισή του. Ο Φορέας Έκδοσης διασφαλίζει τη συμμόρφωση του Πληροφοριακού Συστήματος Εγγυήσεων Προέλευσης με το ευρωπαϊκό πρότυπο EN 16325.»

**Άρθρο 70
Πλατφόρμα για την ανάπτυξη
των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και τις
στατιστικές μεταβιβάσεις μεταξύ
των κρατών μελών - Τροποποίηση άρθρου 32Α
ν. 3468/2006**

Στο άρθρο 32Α του ν. 3468/2006 (Α' 129), περί στατιστικών μεταβιβάσεων, αντικαθίστανται ο τίτλος και οι παρ. 2 και 3, προστίθεται παρ. 4, και το άρθρο 32Α διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 32Α
Συμμετοχή στην πλατφόρμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ανάπτυξη των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και τις στατιστικές μεταβιβάσεις μεταξύ των κρατών μελών (άρθρο 8 Οδηγίας 2018/2001)

1. Είναι δυνατή η συμφωνία με κράτη μέλη με την οποία μπορεί να ρυθμίζεται η στατιστική μεταβίβαση συγκεκριμένης ποσότητας ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές από ή προς άλλο κράτος μέλος. Η μεταβιβαζόμενη ποσότητα:

Αν μεταβιβάζεται από την Ελλάδα, αφαιρείται από την ποσότητα ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, η οποία λαμβάνεται υπόψη κατά την εκτίμηση της συμμόρφωσης προς τις απαιτήσεις της περ. α' της παρ. 3 του άρθρου 1 και του πρώτου εδαφίου της παρ. 6 του άρθρου 2Α. Αν μεταβιβάζεται προς την Ελλάδα, προστίθεται στην ποσότητα ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, η οποία λαμβάνεται υπόψη κατά την εκτίμηση της συμμόρφωσης προς τις απαιτήσεις της περ. α' της παρ. 3 του άρθρου 1 και του πρώτου εδαφίου της παρ. 6 του άρθρου 2Α.

2. Η παρ. 1 μπορεί να εφαρμόζεται για ένα ή περισσότερα ημερολογιακά έτη και οι ποσότητες ενέργειας κοινοποιούνται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το αργότερο εντός δώδεκα (12) μηνών, μετά το τέλος κάθε έτους ή οριστικοποιούνται στην πλατφόρμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Union renewable development platform - «URDP») για την ανάπτυξη των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) σχετικά με την εθνική συνεισφορά της Ελλάδας στον δεσμευτικό στόχο της Ένωσης για το 2030 ή για κάθε δείκτη αναφοράς που έχει οριστεί για την παρακολούθηση της προόδου με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2018/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Δεκεμβρίου 2018 σχετικά με τη διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης και της Δράσης για το Κλίμα (L 328). Στις πληροφορίες που κοινοποιούνται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή συγκαταλέγονται η ποσότητα και η τιμή της συγκεκριμένης ενέργειας. Η τελική τιμή των μεταβιβάσεων καθορίζεται κατά περίπτωση με βάση τον μηχανισμό αντιστοίχισης ζήτησης και προσφοράς της «URDP».

3. Για τις μεταβιβάσεις που οριστικοποιούνται στην «URDP», δημοσιοποιούνται τα συμμετέχοντα μέρη και οι πληροφορίες για τη συγκεκριμένη μεταβίβαση, στο πλαίσιο των εν λόγω συναλλαγών.

4. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να υποβάλλει ετήσια στοιχεία στην πλατφόρμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ανάπτυξη των Α.Π.Ε. «URDP»

σχετικά με την εθνική συνεισφορά της Ελλάδας στον δεσμευτικό στόχο της Ένωσης για το 2030 ή για κάθε δείκτη αναφοράς που έχει οριστεί για την παρακολούθηση της προόδου με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2018/1999, συμπεριλαμβανομένων των ποσών, τα οποία αναμένονται να υπολείπονται ή να υπερβούν την συνεισφορά της, καθώς και ένδειξη της προσφερόμενης τιμής, στην οποία είναι διατεθειμένη να δεχτεί τη μεταβίβαση μέρους ή του συνόλου της ενδεχόμενης πλεονάζουσας παραγωγής ενέργειας από Α.Π.Ε. από ή προς άλλο κράτος μέλος.»

Άρθρο 71

Κοινά έργα μεταξύ κρατών μελών - Αντικατάσταση άρθρου 32B ν. 3468/2006

Το άρθρο 32B του ν. 3468/2006 (Α' 129), περί κοινών έργων μεταξύ κρατών μελών, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 32B

Κοινά έργα μεταξύ κρατών μελών (Άρθρα 9 και 10 Οδηγίας 2018/2001)

1. Η συνεργασία της Ελλάδας με ένα ή περισσότερα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι δυνατή για κοινά έργα οποιουδήποτε τύπου, τα οποία αφορούν την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, θέρμανσης ή ψύξης από ανανεώσιμες πηγές. Στην εν λόγω συνεργασία μπορούν να συμμετέχουν ιδιωτικοί φορείς.

2. Το ποσοστό ή η ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας, θέρμανσης ή ψύξης από ανανεώσιμες πηγές που παράγεται από οποιοδήποτε κοινό έργο στην ελληνική επικράτεια, το οποίο άρχισε να λειτουργεί, μετά την 25η Ιουνίου 2009, ή από την αυξημένη δυναμικότητα εγκατάστασης που επεκτάθηκε μετά την ημερομηνία αυτή, και η οποία καταλογίζεται στο μερίδιο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές άλλου κράτους μέλους για την εκτίμηση της συμμόρφωσης προς την Οδηγία 2009/28/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2009, «σχετικά με την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και την τροποποίηση και τη συνακόλουθη κατάργηση των οδηγιών 2001/77/ΕΚ και 2003/30/ΕΚ» (L 140), κοινοποιείται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

3. Η κοινοποίηση της παρ. 2:

α) περιγράφει την προτεινόμενη εγκατάσταση ή ταυτοποιεί την επεκταθείσα εγκατάσταση,

β) προσδιορίζει το ποσοστό ή την ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας ή θέρμανσης ή ψύξης που παράγεται από την εγκατάσταση, η οποία καταλογίζεται στο μερίδιο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές άλλου κράτους μέλους,

γ) διευκρινίζει ότι η κοινοποίηση γίνεται εξ ονόματος της Ελλάδας,

δ) διευκρινίζει την περίοδο, σε ολόκληρα ημερολογιακά έτη, κατά την οποία η ηλεκτρική ενέργεια ή θέρμανση ή ψύξη, η οποία παράγεται από την εγκατάσταση από ανανεώσιμες πηγές, πρόκειται να καταλογιστεί στο μερίδιο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές άλλου κράτους μέλους.

4. Η διάρκεια ενός κοινού έργου του παρόντος μπορεί να εκτείνεται πέραν του 2030.

5. Οι κοινοποιήσεις του παρόντος δεν τροποποιούνται ή αποσύρονται, χωρίς τη συμφωνία των συμμετεχόντων κρατών, σύμφωνα με την παρ. 3.

6. Η Ελλάδα, μετά από την κατάθεση κοινής αίτησης με άλλο κράτος μέλος, κατά τη διαδικασία του παρόντος, δύναται να λαμβάνει από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ειδική τεχνική βοήθεια για την υλοποίηση των έργων αυτών.

7. Εντός τριών (3) μηνών από το τέλος κάθε έτους της περιόδου της περ. δ) της παρ. 3, το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας κοινοποιεί επιστολή προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στην οποία αναφέρονται: α) η συνολική ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας ή θέρμανσης ή ψύξης, η οποία παρήχθη από ανανεώσιμες πηγές, κατά τη διάρκεια του εν λόγω έτους, από την εγκατάσταση, η οποία αποτελεί αντικείμενο της κοινοποίησης του παρόντος, και β) η ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας ή θέρμανσης ή ψύξης, η οποία παρήχθη από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, κατά τη διάρκεια του εν λόγω έτους, από την εν λόγω εγκατάσταση και η οποία καταλογίζεται στο μερίδιο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, άλλου κράτους μέλους, σύμφωνα με τους όρους της κοινοποίησης. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας υποβάλλει κοινοποίηση στο κράτος μέλος εξ ονόματος του οποίου πραγματοποιείται η κοινοποίηση και στην Επιτροπή.

8. Για τους σκοπούς του παρόντος, η ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας ή θέρμανσης ή ψύξης από ανανεώσιμες πηγές, η οποία κοινοποιείται σύμφωνα με την παρ. 2: α) αφαιρείται από την ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας ή θέρμανσης ή ψύξης από ανανεώσιμες πηγές, η οποία λαμβάνεται υπόψη κατά τον υπολογισμό του μεριδίου ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές της χώρας, στο πλαίσιο της κοινοποίησης της παρ. 2, και β) προστίθεται στην ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας ή θέρμανσης ή ψύξης από ανανεώσιμες πηγές, η οποία συμπεριλαμβάνεται κατά τον υπολογισμό του μεριδίου ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές του κράτους μέλους, που λαμβάνει την κοινοποίηση της παρ. 2.

Άρθρο 72

Κοινά έργα μεταξύ κρατών μελών και τρίτων χωρών - Τροποποίηση άρθρου 32Γ του ν. 3468/2006

Στο άρθρο 32Γ του ν. 3468/2006 (Α' 129), περί κοινών έργων μεταξύ κρατών μελών και τρίτων χωρών: α) ο τίτλος τροποποιείται ως προς τα άρθρα ενσωμάτωσης της Οδηγίας, β) το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 τροποποιείται, ως προς τον επιδιωκόμενο σκοπό, προστίθεται περ. δ), η παράγραφος βελτιώνεται νομοτεχνικά, γ) οι παρ. 3 έως 7 αντικαθίστανται, δ) προστίθενται παρ. 8 και 9, και το άρθρο 32Γ διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 32Γ

Κοινά έργα μεταξύ κρατών μελών και τρίτων χωρών (Άρθρα 11 και 12 Οδηγίας 2018/2001)

1. Είναι δυνατή η συνεργασία με μια ή περισσότερες τρίτες χώρες για κοινά έργα οποιουδήποτε τύπου για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, στην οποία δύνανται να συμμετέχουν και άλλα κράτη μέλη. Στην εν λόγω συνεργασία μπορούν να συμμετέχουν ιδιωτικοί φορείς.

2. Η ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.) σε τρίτες χώρες λαμβάνεται υπόψη μόνο για τους σκοπούς του υπολογισμού των μεριδίων ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές της Ελλάδας, αν:

α) η ηλεκτρική ενέργεια καταναλίσκεται στην Ευρωπαϊκή Ένωση, απαίτηση που πρέπει να πληρούται όπου:

αα) ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας ισοδύναμη προς την καταλογιζόμενη ηλεκτρική ενέργεια, έχει οριστεί σαφώς στην καταναεόμενη δυναμικότητα διασύνδεσης από όλους τους αρμόδιους φορείς εκμετάλλευσης συστημάτων μεταφοράς στη χώρα προέλευσης, στη χώρα προορισμού και, ανάλογα με την περίπτωση, σε κάθε χώρα διέλευσης,

αβ) ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας ισοδύναμη προς την καταλογιζόμενη ηλεκτρική ενέργεια έχει εγγραφεί σαφώς στον ισολογισμό του αρμόδιου φορέα εκμετάλλευσης συστήματος μεταφοράς από την ενωσιακή πλευρά διασύνδεσης,

αγ) η οριζόμενη δυναμικότητα και η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. της εγκατάστασης της περ. β), αφορούν την ίδια χρονική περίοδο,

β) η ηλεκτρική ενέργεια παράγεται από εγκατάσταση, η οποία άρχισε να λειτουργεί μετά την 25η Ιουνίου 2009 ή από την αυξημένη δυναμικότητα εγκατάστασης η οποία ανακαινίστηκε, μετά την ημερομηνία αυτή, στο πλαίσιο του κοινού έργου της παρ. 1,

γ) για την παραγόμενη και εξαγόμενη ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας δεν έχει χορηγηθεί στήριξη, δύναμι καθεστώτος στήριξης τρίτης χώρας, πλην επενδυτικής ενίσχυσης που χορηγείται στην εγκατάσταση,

δ) η ηλεκτρική ενέργεια έχει παραχθεί σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο, σε τρίτη χώρα η οποία είναι συμβαλλόμενο μέρος της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για την προάσπιση των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών ή άλλων διεθνών συμβάσεων ή συνθηκών για τα ανθρώπινα δικαιώματα.

3. Για τους σκοπούς της παρ. 4, το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας μπορεί να ζητά από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να λαμβάνεται υπόψη η ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές που παράγεται και καταναλίσκεται σε τρίτη χώρα, στο πλαίσιο της κατασκευής σταθμού διασύνδεσης, με μεγάλο χρονικό περιθώριο αποπεράτωσης μεταξύ Ελλάδας και τρίτης χώρας, υπό τους ακόλουθους όρους:

α) η κατασκευή του σταθμού διασύνδεσης να αρχίσει έως την 31η Δεκεμβρίου 2026,

β) ο σταθμός διασύνδεσης δεν μπορεί να ξεκινήσει τη λειτουργία του, πριν από την 31η Δεκεμβρίου 2030,

γ) ο σταθμός διασύνδεσης μπορεί να ξεκινήσει τη λειτουργία του, έως την 31η Δεκεμβρίου 2032,

δ) αφού ξεκινήσει να λειτουργεί, ο σταθμός διασύνδεσης χρησιμοποιείται για την εξαγωγή στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σύμφωνα με την παρ. 2, ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από ανανεώσιμες πηγές,

ε) η εφαρμογή σχετίζεται με κοινό έργο που πληροί τα κριτήρια των περ. β) και γ) της παρ. 2 και θα χρησιμοποιήσει τον σταθμό διασύνδεσης, αφού τεθεί σε λειτουργία, καθώς και με ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας που δεν

είναι μεγαλύτερη από την ποσότητα που θα εξάγεται στην Ευρωπαϊκή Ένωση, αφού ξεκινήσει η λειτουργία του σταθμού διασύνδεσης.

4. Το ποσοστό ή η ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από οποιαδήποτε εγκατάσταση στο έδαφος τρίτης χώρας, η οποία καταλογίζεται στο μερίδιο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές της Ελλάδας ή και περισσότερων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για τους σκοπούς επίτευξης των στόχων του ενωσιακού δικαίου, κοινοποιείται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Όταν εμπλέκονται περισσότερα του ενός κράτη μέλη, η κατανομή αυτού του ποσοστού ή της ποσότητας, ανά κράτος μέλος, κοινοποιείται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Αυτό το ποσοστό ή η ποσότητα δεν υπερβαίνει το ποσοστό ή την ποσότητα που εξάγεται και καταναλίσκεται στην Ευρωπαϊκή Ένωση, η οποία αντιστοιχεί στην ποσότητα που αναφέρεται στις υποπερ. αα) και αβ) της περ. α) της παρ. 2 και πληροί τις προϋποθέσεις της περ. α) της παρ. 2. Η κοινοποίηση πραγματοποιείται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας και το ποσοστό ή η ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας καταλογίζεται στον συνολικό εθνικό στόχο.

5. Η κοινοποίηση της παρ. 4:

α) περιγράφει την προβλεπόμενη εγκατάσταση ή ταυτοποιεί την ανακαινισθείσα εγκατάσταση,

β) προσδιορίζει το ποσοστό ή την ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από την εγκατάσταση, η οποία καταλογίζεται στο μερίδιο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές της Ελλάδας, καθώς και, τηρουμένης της εμπιστευτικότητας, τις αντίστοιχες χρηματοοικονομικές ρυθμίσεις,

γ) διευκρινίζει την περίοδο, σε ολόκληρα ημερολογιακά έτη, κατά την οποία η ηλεκτρική ενέργεια καταλογίζεται στο μερίδιο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, της Ελλάδας,

δ) περιλαμβάνει γραπτή αποδοχή των περ. β) και γ) από την τρίτη χώρα, στο έδαφος της οποίας θα λειτουργήσει η εγκατάσταση και ένδειξη του ποσοστού ή της ποσότητας ηλεκτρικής ενέργειας, που παράγεται από την εγκατάσταση και θα χρησιμοποιηθεί εντός της χώρας αυτής.

6. Η διάρκεια των κοινών έργων του παρόντος μπορεί να εκτείνεται πέραν του 2030.

7. Οι κοινοποιήσεις του παρόντος τροποποιούνται ή αποσύρονται, αν υπάρχει συμφωνία μεταξύ του κοινοποιούντος κράτους μέλους και της τρίτης χώρας που αναγνώρισε το κοινό έργο, σύμφωνα με την περ. δ) της παρ. 5.

8. Εντός δώδεκα (12) μηνών από το τέλος κάθε έτους, που περιλαμβάνεται στην περίοδο της περ. γ) της παρ. 5, το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, εφόσον προέβη στην κοινοποίηση, διαβιβάζει επιστολή στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στην οποία αναφέρονται:

α) η συνολική ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας η οποία παρήχθη από Α.Π.Ε., κατά τη διάρκεια του εν λόγω έτους, από την εγκατάσταση, η οποία αποτελεί αντικείμενο της κοινοποίησης του παρόντος,

β) η ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας, η οποία παρήχθη από Α.Π.Ε., κατά τη διάρκεια του εν λόγω έτους, από

την εγκατάσταση, η οποία καταλογίζεται στο μερίδιο ενέργειας από Α.Π.Ε., σύμφωνα με την κοινοποίηση του παρόντος και

γ) απόδειξη συμμόρφωσης με τις προϋποθέσεις της παρ. 2.

Η επιστολή κοινοποιείται και στην τρίτη χώρα, η οποία έχει αναγνωρίσει το έργο, σύμφωνα με την περ. δ) της παρ. 5.

9. Για τον υπολογισμό των μεριδίων ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, βάσει της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Δεκεμβρίου 2018 «για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές» (L 328), η ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από ανανεώσιμες πηγές, η οποία κοινοποιείται σύμφωνα με την περ. β) της παρ. 8, προστίθεται στην ποσότητα ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, που λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό των μεριδίων ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές της Ελλάδας.»

Άρθρο 73

Κοινά καθεστώτα στήριξης - Αντικατάσταση άρθρου 32Δ του ν. 3468/2006

Το άρθρο 32Δ του ν. 3468/2006 (Α' 129), περί καθεστώτων στήριξης, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 32Δ

Κοινά καθεστώτα στήριξης

(Άρθρο 13 Οδηγίας 2018/2001)

1. Με την επιφύλαξη των ενωσιακών υποχρεώσεων για το άνοιγμα των καθεστώτων στήριξης της ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, είναι δυνατή η συνένωση ή ο εν μέρει συντονισμός του εθνικού καθεστώτος στήριξης της Ελλάδας, με τα εθνικά καθεστώτα στήριξης άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στις περιπτώσεις αυτές, ορισμένη ποσότητα ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, η οποία παράγεται στην Ελλάδα, μπορεί να καταλογίζεται στο μερίδιο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές άλλου συμμετέχοντος κράτους μέλους αν η Ελλάδα:

α) προβαίνει σε στατιστική μεταβίβαση συγκεκριμένων ποσοτήτων ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές από ένα κράτος μέλος, σε άλλο κράτος μέλος, σύμφωνα με το άρθρο 32Α ή

β) καθιερώνει κανόνα κατανομής με τον οποίο συμφωνούν τα συμμετέχοντα κράτη μέλη, βάσει του οποίου ποσότητες ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές κατανέμονται μεταξύ των συμμετεχόντων κρατών μελών. Ο κανόνας κατανομής κοινοποιείται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εντός τριών (3) μηνών, από το τέλος του πρώτου έτους, κατά το οποίο ισχύει.

2. Εντός τριών (3) μηνών, από το τέλος κάθε έτους, σε περίπτωση που έχει γίνει κοινοποίηση δυνάμει της περ. β) της παρ. 1, το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας κοινοποιεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή επιστολή, στην οποία αναφέρεται η συνολική ποσότητα ηλεκτρικής ή θερμικής ή ψυκτικής ενέργειας, η οποία παρήχθη από ανανεώσιμες πηγές, κατά τη διάρκεια του έτους, η οποία υπόκειται στον κανόνα κατανομής.

3. Για τους σκοπούς του υπολογισμού των μεριδίων ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές σύμφωνα με το παρόν, η ποσότητα ηλεκτρικής ή θερμικής ή ψυκτικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, η οποία κοινοποιείται σύμφωνα με την παρ. 2, κατανέμεται μεταξύ των ενδιαφερόμενων κρατών μελών, σύμφωνα με τον κοινοποιηθέντα κανόνα κατανομής.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΣΤΗ ΘΕΡΜΑΝΣΗ ΚΑΙ ΨΥΞΗ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ Ν. 3468/2006

Άρθρο 74

Προώθηση της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στον τομέα των μεταφορών - Προσθήκη άρθρου 32ΣΤΑ στον ν. 3468/2006

Στον ν. 3468/2006 (Α' 129) προστίθεται άρθρο 32ΣΤΑ ως εξής:

«Άρθρο 32ΣΤΑ

Προώθηση της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στον τομέα των μεταφορών (Άρθρο 25 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001)

1. Για την προώθηση της χρήσης της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στον τομέα των μεταφορών, οι προμηθευτές καυσίμων της παρ. 2 συμπεριλαμβάνουν στα καύσιμα που πωλούν σε τελικούς καταναλωτές, στον τομέα των μεταφορών, ποσοστό προερχόμενο από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.), ώστε το μερίδιο ενέργειας από Α.Π.Ε., στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας του τομέα μεταφορών, να ανέλθει τουλάχιστον σε δεκατέσσερα τοις εκατό (14%), μέχρι το έτος 2030, υπολογιζόμενο σύμφωνα με τη μεθοδολογία του παρόντος και των άρθρων 32ΣΤΒ και 32ΣΤΓ.

2. Υπόχρεοι για την εφαρμογή του παρόντος είναι οι προμηθευτές καυσίμων των ακόλουθων κατηγοριών:

α) οι κάτοχοι άδειας εμπορίας κατηγορίας Α' της παρ. 4 του άρθρου 6 του ν. 3054/2002 (Α' 230),

β) οι κάτοχοι άδειας εμπορίας κατηγορίας Γ' της παρ. 4 του άρθρου 6 του ν. 3054/2002,

γ) οι κάτοχοι άδειας λιανικής εμπορίας των περ. α' και β' της παρ. 3 του άρθρου 7 του ν. 3054/2002,

δ) οι προμηθευτικοί συνεταιρισμοί και κοινοπραξίες της παρ. 10 του άρθρου 7 του ν. 3054/2002,

ε) οι κάτοχοι άδειας προμήθειας φυσικού αερίου του άρθρου 81 του ν. 4001/2011 (Α' 179).

Ομάδα προμηθευτών καυσίμων μπορεί να επιλέξει να εκπληρώσει από κοινού τις υποχρεώσεις του παρόντος. Στην περίπτωση αυτή η ομάδα προμηθευτών θεωρείται ως ένας (1) και μόνο προμηθευτής για τους σκοπούς του παρόντος.

3. Για τον υπολογισμό του ελάχιστου μεριδίου της παρ. 1, λαμβάνονται υπόψη:

α) τα ανανεώσιμα υγρά και αέρια καύσιμα μεταφορών μη βιολογικής προέλευσης, ακόμη και όταν χρησιμοποιούνται ως ενδιάμεσα προϊόντα για την παραγωγή συμβατικών καυσίμων, και

β) τα καύσιμα ανακυκλωμένου άνθρακα.

Εντός του ελάχιστου μεριδίου που αναφέρεται στην παρ. 1, η συνεισφορά των προηγμένων βιοκαυσίμων και των βιοαερίων, που παράγονται από τις πρώτες ύλες του Μέρους Α' του Παραρτήματος 6, ως μερίδιο της ακαθάριστης τελικής κατανάλωσης ενέργειας στον τομέα των μεταφορών, ανέρχεται σε τουλάχιστον ένα τοις εκατό (1%), το έτος 2025 και τουλάχιστον τρία και μισό τοις εκατό (3,5%), έως το έτος 2030.

Οι προμηθευτές καυσίμων, που προμηθεύουν καύσιμα με τη μορφή ηλεκτρικής ενέργειας και ανανεώσιμων υγρών και αέριων καυσίμων μεταφορών μη βιολογικής προέλευσης εξαιρούνται από την υποχρέωση συμμόρφωσης με το ελάχιστο μερίδιο των προηγμένων βιοκαυσίμων και των βιοαερίων που παράγονται από τις πρώτες ύλες του Μέρους Α' του Παραρτήματος 6, σε σχέση με τα εν λόγω καύσιμα.

4. Η μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου, από τη χρήση ανανεώσιμων υγρών, αέριων καυσίμων μεταφορών, μη βιολογικής προέλευσης και των καυσίμων ανακυκλωμένου άνθρακα, είναι τουλάχιστον εβδομήντα τοις εκατό (70%), από την 1η Ιανουαρίου 2021.

5. Η Διεύθυνση Α.Π.Ε. και Εναλλακτικών Καυσίμων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας είναι αρμόδια για τη διασφάλιση της τήρησης των κανόνων και υποχρεώσεων του παρόντος και των άρθρων 32ΣΤΒ και 32ΣΤΓ, καθώς και για την εισήγηση επιβολής κυρώσεων του άρθρου 32ΘΑ, περί μη τήρησης των εν λόγω κανόνων και υποχρεώσεων.

6. Το Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών και Εξοικονόμησης Ενέργειας (Κ.Α.Π.Ε.) ορίζεται αρμόδιο για την υποστήριξη της Διεύθυνσης Α.Π.Ε. και Εναλλακτικών Καυσίμων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας για την εφαρμογή του παρόντος και των άρθρων 32ΣΤΒ, 32ΣΤΓ, 32ΣΤΔ, 32ΣΤΕ, 32Ζ, 32Η και 32Θ.

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται οι απαιτούμενες δράσεις που υλοποιεί το Κ.Α.Π.Ε. και ιδίως η κατάρτιση και επικαιροποίηση Μητρώου των προμηθευτών της παρ. 2, η παραλαβή και ο έλεγχος των υποβαλλόμενων από αυτούς στοιχείων, η συνεργασία με τις αδειοδοτούσες αρχές των προμηθευτών καυσίμων και με τους αρμόδιους φορείς για την τήρηση στατιστικών και λοιπών στοιχείων που σχετίζονται με τον έλεγχο της τήρησης των υποχρεώσεων των άρθρων 32ΣΤΑ, 32ΣΤΒ, 32ΣΤΓ, 32ΣΤΔ, 32ΣΤΕ, 32Ζ, 32Η και 32Θ, η υλοποίηση δράσεων ενημέρωσης, καθώς και κάθε άλλη σχετική ενέργεια ή δράση για την εφαρμογή του παρόντος.

Οι δαπάνες για τις δράσεις της παρούσας θεωρούνται επιλέξιμες στο πλαίσιο υλοποίησης συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων, εφόσον πληρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις.

7. Με αποφάσεις του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας:

- α) καθορίζονται ενδιάμεσοι στόχοι, ανά έτος ή άλλη χρονική περίοδο για την επίτευξη του στόχου της παρ. 1,
- β) δύναται να μεταβάλλονται οι κατηγορίες των υπόχρεων προμηθευτών καυσίμων και φορέων ενέργειας της παρ. 2,

γ) δύναται να απαλλάσσονται κατηγορίες προμηθευτών καυσίμων και φορέων ενέργειας από τις υποχρεώσεις της παρ. 1,

δ) δύναται να τίθενται διακρίσεις μεταξύ των διαφορετικών κατηγοριών προμηθευτών καυσίμων και φορέων ενέργειας, κατά τον καθορισμό της υποχρέωσής τους, σύμφωνα με την παρ. 1, καθώς και μεταξύ τομέων της αγοράς και χρήσεων ενεργειακών προϊόντων, διασφαλίζοντας ότι λαμβάνονται υπόψη οι διαφορετικοί βαθμοί ωριμότητας και το κόστος των διαφορετικών τεχνολογιών,

ε) δύναται να καθορίζονται οι στόχοι της παρ. 1 με άλλο ισοδύναμο τρόπο, σύμφωνα με τις εκάστοτε εθνικές και ευρωπαϊκές απαιτήσεις,

στ) καθορίζονται η διαδικασία και οι απαιτήσεις πιστοποίησης των προμηθευτών καυσίμων και επαλήθευσης των πληροφοριών που υποβάλλουν σχετικά με την τήρηση των υποχρεώσεων της παρ. 1, η διαδικασία υποβολής και το είδος των πληροφοριών που υποβάλλονται στην αρμόδια Διεύθυνση της παρ. 5 και οι προθεσμίες υποβολής αυτών,

ζ) εξειδικεύονται και συμπληρώνονται τα μέτρα, οι διαδικασίες και οι λεπτομέρειες εφαρμογής του παρόντος.»

Άρθρο 75

Ειδικοί κανόνες για τα βιοκαύσιμα, τα βιορευστά και τα καύσιμα βιομάζας που παράγονται από καλλιέργειες τροφίμων και ζωοτροφών - Προσθήκη άρθρου 32ΣΤΒ στον ν. 3468/2006

Στον ν. 3468/2006 (Α' 129) προστίθεται άρθρο 32ΣΤΒ ως εξής:

«Άρθρο 32ΣΤΒ

Ειδικοί κανόνες για τα βιοκαύσιμα, τα βιορευστά και τα καύσιμα βιομάζας που παράγονται από καλλιέργειες τροφίμων και ζωοτροφών (Άρθρο 26 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001)

1. Για τον υπολογισμό της ακαθάριστης τελικής κατανάλωσης ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας του άρθρου 2Α και του ελάχιστου μεριδίου της παρ. 1 του άρθρου 32ΣΤΑ, η συνεισφορά των βιοκαυσίμων, των βιορευστών και των καυσίμων βιομάζας που καταναλώνονται στις μεταφορές, αν παράγονται από καλλιέργειες τροφίμων και ζωοτροφών, δεν υπερβαίνει περισσότερο από μια (1) ποσοστιαία μονάδα, το μερίδιο των καυσίμων αυτών, στην τελική κατανάλωση ενέργειας στους τομείς οδικών και σιδηροδρομικών μεταφορών το έτος 2020, με μέγιστο ποσοστό επτά τοις εκατό (7%) της τελικής κατανάλωσης ενέργειας, στον τομέα των οδικών και σιδηροδρομικών μεταφορών.

2. Για τον υπολογισμό της ακαθάριστης τελικής κατανάλωσης ενέργειας από τις ανανεώσιμες πηγές του άρθρου 2Α και του ελάχιστου μεριδίου της παρ. 1 του άρθρου 32ΣΤΑ, το μερίδιο βιοκαυσίμων υψηλού κινδύνου έμμεσης αλλαγής στη χρήση γης, βιορευστών ή καυσίμων βιομάζας, που παράγονται από καλλιέργειες τροφίμων και ζωοτροφών, σχετικά με τις οποίες παρατηρείται σημαντική επέκταση της περιοχής παραγωγής σε

εκτάσεις με μεγάλα αποθέματα άνθρακα, δεν υπερβαίνει το επίπεδο της κατανάλωσης αυτών των καυσίμων το 2019, εκτός αν έχουν πιστοποιηθεί ως βιοκαύσιμα, βιορευστά ή καύσιμα βιομάζας χαμηλού κινδύνου έμμεσης αλλαγής στη χρήση γης, σύμφωνα με την παρούσα. Από την 31η Δεκεμβρίου 2023 και έως την 31η Δεκεμβρίου 2030, το εν λόγω όριο μειώνεται σταδιακά, ώσπου να μηδενιστεί.

3. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να εξειδικεύονται και να συμπληρώνονται τα μέτρα, οι διαδικασίες και οι λεπτομέρειες εφαρμογής του παρόντος.»

Άρθρο 76

Κανόνες υπολογισμού σε σχέση με τα ελάχιστα μερίδια ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στις μεταφορές - Προσθήκη άρθρου 32ΣΤΓ στον ν. 3468/2006

Στον ν. 3468/2006 (Α' 129) προστίθεται άρθρο 32ΣΤΓ ως εξής:

«Άρθρο 32ΣΤΓ

Κανόνες υπολογισμού σε σχέση με τα ελάχιστα μερίδια ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στις μεταφορές
(Άρθρο 27 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001)

1. Στο πλαίσιο υπολογισμού των ελάχιστων μεριδίων των παρ. 1 και 3 του άρθρου 32ΣΤΑ:

α) Για τον υπολογισμό του παρονομαστή, δηλαδή του ενεργειακού περιεχομένου των καυσίμων για οδικές και σιδηροδρομικές μεταφορές που παρέχονται προς κατανάλωση ή χρήση στην αγορά, λαμβάνονται υπόψη η βενζίνη, το πετρέλαιο/ντίζελ κίνησης, το φυσικό αέριο, τα βιοκαύσιμα, τα βιοαέρια, τα ανανεώσιμα υγρά και αέρια καύσιμα μεταφορών μη βιολογικής προέλευσης, τα καύσιμα ανακυκλωμένου άνθρακα και η ηλεκτρική ενέργεια που παρέχεται στον τομέα των οδικών και σιδηροδρομικών μεταφορών.

β) Για τον υπολογισμό του αριθμητή, δηλαδή της ποσότητας ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές που καταναλώνεται στον τομέα των μεταφορών για τους σκοπούς των παρ. 1 και 3 του άρθρου 32ΣΤΑ, λαμβάνεται υπόψη το ενεργειακό περιεχόμενο όλων των μορφών ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές που παρέχονται σε όλους τους τομείς των μεταφορών, περιλαμβανομένης της ανανεώσιμης ηλεκτρικής ενέργειας που παρέχεται στους τομείς των οδικών και σιδηροδρομικών μεταφορών, καθώς και από καύσιμα ανακυκλωμένου άνθρακα.

γ) Για τον υπολογισμό τόσο του αριθμητή, όσο και του παρονομαστή, χρησιμοποιούνται οι τιμές σχετικά με το ενεργειακό περιεχόμενο των καυσίμων που παρατίθενται στο Παράρτημα 3.

Για τον προσδιορισμό του ενεργειακού περιεχομένου των καυσίμων που δεν περιλαμβάνονται στο Παράρτημα 3, χρησιμοποιούνται τα αντίστοιχα πρότυπα του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Τυποποίησης («European Standards Organisation - ESO») για να προσδιορίσουν τη θερμότητα δύναμη των καυσίμων. Όταν δεν έχουν εγκριθεί πρότυπα «ESO» για τον σκοπό αυτό, χρησιμοποιούνται

τα σχετικά πρότυπα του Διεθνούς Οργανισμού Τυποποίησης («International Organization for Standardisation - ISO»).

2. Για τον υπολογισμό του αριθμητή, το μερίδιο των βιοκαυσίμων και των βιοαερίων που παράγονται από τις πρώτες ύλες που περιλαμβάνονται στο Μέρος Β' του Παραρτήματος 6, περιορίζεται στο ένα κόμμα επτά τοις εκατό (1,7%) του ενεργειακού περιεχομένου των καυσίμων μεταφορών/κίνησης που παρέχονται προς κατανάλωση ή χρήση στην αγορά.

3. Για να αποδειχθεί η τήρηση των ελαχίστων ποσοστών των παρ. 1 και 3 του άρθρου 32ΣΤΑ:

α) το ποσοστό βιοκαυσίμων και βιοαερίων για τις μεταφορές, που παράγεται από πρώτες ύλες του Παραρτήματος 6, θεωρείται ότι είναι δύο (2) φορές το ενεργειακό του περιεχόμενο,

β) το ποσοστό ανανεώσιμης ηλεκτρικής ενέργειας θεωρείται ότι είναι τέσσερις (4) φορές το ενεργειακό του περιεχόμενο, αν παρέχεται σε οδικά οχήματα και θεωρείται ότι είναι το ένα κόμμα πέντε (1,5) του ενεργειακού του περιεχομένου, όταν παρέχεται στις σιδηροδρομικές μεταφορές,

γ) με την εξαίρεση των ανανεώσιμων καυσίμων που παράγονται από καλλιέργειες τροφίμων και ζωοτροφών, το ποσοστό ανανεώσιμων καυσίμων που διατίθεται στον αεροπορικό και ναυτιλιακό τομέα, θεωρείται ότι είναι το ένα κόμμα δύο (1,2) του ενεργειακού του περιεχομένου.

4. Για τον υπολογισμό του μεριδίου ανανεώσιμης ηλεκτρικής ενέργειας στην ηλεκτρική ενέργεια που διατίθεται στα οδικά και σιδηροδρομικά οχήματα, για τους σκοπούς των παρ. 1 και 3 του άρθρου 32ΣΤΑ, λαμβάνεται υπόψη η διείσδυση, πριν το έτος διάθεσης του ηλεκτρισμού στην ελληνική επικράτεια.

5. Κατά παρέκκλιση της παρ. 4, για τον προσδιορισμό του μεριδίου της ηλεκτρικής ενέργειας για τους σκοπούς των παρ. 1 και 3 του άρθρου 32ΣΤΑ, στην περίπτωση ηλεκτρικής ενέργειας που λαμβάνεται από άμεση σύνδεση με εγκατάσταση που παράγει ανανεώσιμη ηλεκτρική ενέργεια και που παρέχεται σε οδικά οχήματα, η εν λόγω ηλεκτρική ενέργεια λογίζεται πλήρως ως ανανεώσιμη.

6. Για τους σκοπούς του παρόντος, όταν χρησιμοποιείται ηλεκτρική ενέργεια για την παραγωγή ανανεώσιμων υγρών και αέριων καυσίμων μεταφορών, μη βιολογικής προέλευσης, είτε άμεσα είτε για την παραγωγή ενδιάμεσων προϊόντων, για τον προσδιορισμό του μεριδίου της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, χρησιμοποιείται το μέσο μερίδιο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στη χώρα παραγωγής, όπως μετρήθηκε δύο (2) έτη πριν από το υπό συζήτηση έτος.

Ειδικώς η ηλεκτρική ενέργεια που λαμβάνεται μέσω άμεσης σύνδεσης με εγκατάσταση ηλεκτροπαραγωγής από ανανεώσιμες πηγές μπορεί να προσμετράται πλήρως ως ανανεώσιμη ηλεκτρική ενέργεια για την παραγωγή των εν λόγω ανανεώσιμων υγρών και αέριων καυσίμων μεταφορών μη βιολογικής προέλευσης, αν η εγκατάσταση:

α) αρχίζει να λειτουργεί μετά ή ταυτόχρονα με την εγκατάσταση παραγωγής ανανεώσιμων υγρών και αέριων καυσίμων μεταφορών, μη βιολογικής προέλευσης,

β) δεν είναι συνδεδεμένη με το δίκτυο ή είναι συνδεδεμένη με το δίκτυο, αλλά μπορεί να αποδειχθεί ότι η αντίστοιχη ηλεκτρική ενέργεια έχει παρασχεθεί χωρίς εισαγωγή ενέργειας από το δίκτυο.

Η ηλεκτρική ενέργεια που έχει παρασχεθεί από το δίκτυο μπορεί να υπολογίζεται ως πλήρως ανανεώσιμη, αν παράγεται αποκλειστικά από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και έχουν αποδειχθεί οι ανανεώσιμες ιδιότητες, όπως και λοιπά ενδεδειγμένα κριτήρια, διασφαλίζοντας ότι οι ανανεώσιμες ιδιότητες διεκδικούνται μόνο μια φορά και μόνο σε έναν τομέα τελικής χρήσης.

7. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να εξειδικεύονται και να συμπληρώνονται τα μέτρα, οι διαδικασίες και οι λεπτομέρειες εφαρμογής του παρόντος.

Άρθρο 77

Συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών - Προσθήκη άρθρου 32ΣΤΔ στον ν. 3468/2006

Στον ν. 3468/2006 (Α' 129) προστίθεται άρθρο 32ΣΤΔ ως εξής:

«Άρθρο 32ΣΤΔ

Συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών (Παρ. 1 άρθρου 28 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001)

1. Με σκοπό την ελαχιστοποίηση του κινδύνου πολλαπλής διεκδίκησης μεμονωμένων παρτίδων στην Ευρωπαϊκή Ένωση, η Διεύθυνση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εναλλακτικών Καυσίμων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ως αρμόδια για την τήρηση των κριτηρίων αειφορίας βιοκαυσίμων, βιορευστών και καυσίμων βιομάζας, σύμφωνα με το άρθρο 32Ζ, συνεργάζεται με τις αντίστοιχες αρχές άλλων κρατών μελών και με αναγνωρισμένα εθελοντικά και εθνικά καθεστώτα, συμπεριλαμβανομένης, όπου απαιτείται, και της ανταλλαγής δεδομένων.

2. Αν η Διεύθυνση της παρ. 1 εντοπίσει φαινόμενα απάτης ή παραβίασης των κανόνων του παρόντος, εισηγείται την επιβολή των κυρώσεων του άρθρου 32ΘΑ και ενημερώνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τις αντίστοιχες αρχές των άλλων κρατών μελών και τα αναγνωρισμένα εμπλεκόμενα εθελοντικά και εθνικά καθεστώτα, όπου απαιτείται.

3. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να εξειδικεύονται και να συμπληρώνονται τα μέτρα, οι διαδικασίες και οι λεπτομέρειες εφαρμογής του παρόντος.»

Άρθρο 78

Ενωσιακή βάση δεδομένων - Προσθήκη άρθρου 32ΣΤΕ στον ν. 3468/2006

Στον ν. 3468/2006 (Α' 129) προστίθεται άρθρο 32ΣΤΕ ως εξής:

«Άρθρο 32ΣΤΕ

Ενωσιακή βάση δεδομένων («Union Database») (Παρ. 2 έως 4 άρθρου 28 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001)

1. Οι οικονομικοί φορείς καταχωρίζουν στην ενωσιακή βάση δεδομένων του άρθρου 28 της Οδηγίας (ΕΕ)

2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Δεκεμβρίου 2018 «για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές» (L 328), πληροφορίες για τις συναλλαγές που πραγματοποιήθηκαν και τα χαρακτηριστικά αειφορίας των εν λόγω καυσίμων, περιλαμβανομένων των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, κατά τον κύκλο ζωής τους, με αφετηρία το σημείο παραγωγής τους, μέχρι τον προμηθευτή καυσίμων που διαθέτει τα καύσιμα στην αγορά.

2. Οι προμηθευτές καυσίμων που υπέχουν υποχρεώσεις, σύμφωνα με τα άρθρα 32ΣΤΑ, 32ΣΤΒ, 32ΣΤΓ, 32ΣΤΔ, 32Ζ, 32Η και 32Θ, καταχωρίζουν στη βάση δεδομένων της παρ. 1 τις πληροφορίες που απαιτούνται για την επαλήθευση της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις των άρθρων αυτών.

3. Η Διεύθυνση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εναλλακτικών Καυσίμων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ως αρμόδια για την εφαρμογή του παρόντος, έχει πρόσβαση στη βάση δεδομένων της παρ. 1 και λαμβάνει μέτρα, όπως η διενέργεια ελέγχων, για να διασφαλίσει ότι οι οικονομικοί φορείς εισάγουν τις ακριβείς πληροφορίες στην εν λόγω βάση, σύμφωνα με τις παρ. 1 και 2.

4. Αν η διεύθυνση της παρ. 3 εντοπίσει φαινόμενα παραβίασης των κανόνων και των υποχρεώσεων του παρόντος, εισηγείται την επιβολή των κυρώσεων του άρθρου 32ΘΑ και ενημερώνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τις αντίστοιχες αρχές των άλλων κρατών μελών και τα αναγνωρισμένα εμπλεκόμενα εθελοντικά και εθνικά καθεστώτα, όπου απαιτείται.

5. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να:

α) μεταβάλλεται ο κατάλογος των υπόχρεων οικονομικών φορέων και προμηθευτών καυσίμων για υποβολή στοιχείων στην ενωσιακή βάση δεδομένων, σύμφωνα με τις παρ. 1 και 2,

β) επιβάλλονται ειδικοί και συμπληρωματικοί όροι και διαδικασίες για την υποβολή των στοιχείων από τους ανωτέρω υπόχρεους και τον έλεγχο και την επαλήθευση των υποβαλλόμενων στοιχείων από την αρμόδια αρχή της παρ. 3,

γ) τροποποιείται η αρμόδια αρχή της παρ. 3 ή προστίθεται άλλη αρμόδια αρχή,

δ) καθορίζεται ο τομέας ευθύνης κάθε αρμόδιας αρχής,

ε) εξειδικεύονται και συμπληρώνονται τα μέτρα και οι λεπτομέρειες εφαρμογής του παρόντος.»

Άρθρο 79

Κριτήρια αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου για τα βιοκαύσιμα, τα βιορευστά και τα καύσιμα βιομάζας - Τροποποίηση άρθρου 32Ζ ν. 3468/2006

Στο άρθρο 32Ζ του ν. 3468/2006 (Α' 129), περί κριτηρίων αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου για τα βιοκαύσιμα, τα βιορευστά και τα καύσιμα βιομάζας: α) ο τίτλος και η παρ. 1 αντικαθίστανται, πλην των περ. α) και β), β) η παρ. 2 αντικαθίσταται, γ) τα βιοκαύσιμα και τα βιορευστά του πρώτου εδαφίου της παρ. 3 εξειδικεύονται, προστίθεται περ. αβ), το πρώτο

εδάφιο της υποπερ. ββ) της περ. β) επικαιροποιείται ως προς την παραπεμπόμενη διάταξη, δ) το πρώτο εδάφιο της παρ. 4 εξειδικεύεται ως προς τα βιοκαύσιμα, η περ. γ) τροποποιείται ως προς τις παραπομπές της, ε) η παρ. 5 αντικαθίσταται, στ) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 6 προστίθενται τα καύσιμα βιομάζας και επικαιροποιείται η ενωσιακή νομοθεσία, στο τελευταίο εδάφιο επικαιροποιούνται οι αναφορές για την παραγωγή βιοκαυσίμων, βιορευστών και βιομάζας, ζ) η παρ. 7 αντικαθίσταται, η) προστίθενται παρ. 8 έως 13, και το άρθρο 32Ζ διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 32Ζ

Κριτήρια αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου για τα βιοκαύσιμα, τα βιορευστά και τα καύσιμα βιομάζας (Άρθρο 29 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001)

1. Η ενέργεια από τα βιοκαύσιμα, τα βιορευστά και τα καύσιμα βιομάζας λαμβάνεται υπόψη για τους σκοπούς των περ. α), β) και γ), αν πληρούν τα κριτήρια αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου των παρ. 2 έως 10:

- α) για την αξιολόγηση της τήρησης των απαιτήσεων του παρόντος νόμου ως προς τους εθνικούς στόχους,
- β) για την αξιολόγηση της τήρησης των υποχρεώσεων που αφορούν την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές,
- γ) για τον προσδιορισμό της επιλεξιμότητας για χρηματοδοτική υποστήριξη για την κατανάλωση βιοκαυσίμων, βιορευστών και καυσίμων βιομάζας.

Προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη για τους σκοπούς των περ. α), β) και γ), τα βιοκαύσιμα, τα βιορευστά και τα καύσιμα βιομάζας που παράγονται από απόβλητα και υπολείμματα, πλην των υπολειμμάτων υδατοκαλλιεργειών και αλιείας και των γεωργικών και δασικών υπολειμμάτων, χρειάζεται να τηρούν μόνο τα κριτήρια μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου της παρ. 9. Το δεύτερο εδάφιο εφαρμόζεται επίσης στα απόβλητα και τα υπολείμματα που μεταποιούνται πρώτα σε προϊόν, πριν από την περαιτέρω μεταποίησή τους σε βιοκαύσιμα, βιορευστά και καύσιμα βιομάζας.

Η ηλεκτρική ενέργεια, η θέρμανση και η ψύξη που παράγονται από αστικά στερεά απόβλητα δεν υπόκεινται στα κριτήρια μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου της παρ. 9.

Τα καύσιμα βιομάζας πληρούν τα κριτήρια αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου των παρ. 2 έως και 10, αν χρησιμοποιούνται σε εγκαταστάσεις παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, θερμότητας και ψύξης ή καυσίμων, με συνολική ονομαστική θερμική ισχύ, τουλάχιστον είκοσι μεγαβάτ (20 MW), στην περίπτωση των στερεών καυσίμων βιομάζας και με δυναμικότητα συνολικής ονομαστικής θερμικής ισχύος, τουλάχιστον δύο (2) MW, στην περίπτωση των αερίων καυσίμων βιομάζας.

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας εφαρμόζονται τα κριτήρια αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου σε εγκαταστάσεις με μικρότερη συνολική ονομαστική θερμική ισχύ για τις μονάδες του προηγούμενου εδαφίου.

Τα κριτήρια αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου των παρ. 2 έως 10, εφαρμόζονται ανεξάρτητα από τη γεωγραφική προέλευση της βιομάζας.

2. Τα βιοκαύσιμα, τα βιορευστά και τα καύσιμα βιομάζας που παράγονται από απόβλητα και υπολείμματα γεωργικών εκτάσεων, αλλά όχι δασών, λαμβάνονται υπόψη για τους σκοπούς των περ. α), β) και γ) της παρ. 1, αν οι φορείς εκμετάλλευσης ή οι εθνικές αρχές έχουν θεσπίσει σχέδια παρακολούθησης ή διαχείρισης, προς αντιμετώπιση των επιπτώσεων στην ποιότητα του εδάφους και του εδαφικού άνθρακα. Πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο παρακολούθησης και διαχείρισης των επιπτώσεων υποβάλλονται σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 32Η.

3. Τα παραγόμενα από γεωργική βιομάζα βιοκαύσιμα, βιορευστά και καύσιμα βιομάζας που λαμβάνονται υπόψη για τους σκοπούς που αναφέρονται στις περ. α', β' και γ' της παρ. 1, δεν πρέπει να έχουν παραχθεί από πρώτες ύλες προερχόμενες από εδάφη με υψηλή αξία βιοποικιλότητας και ειδικό καθεστώς προστασίας, δηλαδή από εδάφη που είχαν έναν από τους ακόλουθους χαρακτηρισμούς τον Ιανουάριο 2008 ή μετέπειτα, ανεξαρτήτως εάν τα εδάφη αυτά εξακολουθούν να έχουν αυτόν τον χαρακτηρισμό:

α) πρωτογενή δάση και άλλες δασώδεις εκτάσεις, ήτοι δάση και άλλες δασώδεις εκτάσεις γηγενών ειδών (όπως θαμνώνες), εφόσον δεν υπάρχει σαφής ένδειξη ανθρώπινης δραστηριότητας και δεν έχουν διαταραχθεί σημαντικά οι οικολογικές διεργασίες, και εν γένει δάση, δασικά οικοσυστήματα και δασικές εκτάσεις, σύμφωνα με την ερμηνευτική δήλωση που προστέθηκε στο άρθρο 24 του Συντάγματος με το Ψήφισμα της 6ης Απριλίου 2001 και το άρθρο 3 του ν. 998/1979 (Α' 289), καθώς και αναδασωτέες εκτάσεις,

αβ) δάση και άλλες δασικές εκτάσεις μεγάλης βιοποικιλότητας, οι οποίες παρουσιάζουν πλούτο ειδών, χωρίς υποβάθμιση ή έχουν χαρακτηριστεί ως εκτάσεις μεγάλης βιοποικιλότητας, εκτός εάν υποβάλλονται στοιχεία που αποδεικνύουν ότι η παραγωγή των εν λόγω πρώτων υλών δεν θίγει τους ανωτέρω σκοπούς προστασίας της φύσης,

β) περιοχές:

βα) των οποίων η φύση έχει κηρυχθεί ως προστατευόμενη εκ του νόμου ή από τη σχετική αρμόδια αρχή, όπως οι περιοχές απόλυτης προστασίας της φύσης και οι περιοχές προστασίας της φύσης, όπως ορίζονται με βάση τους νόμους 3937/2011 (Α' 60) και 1650/1986 (Α' 160) και με δεδομένο ότι έχουν οριοθετηθεί, ή

ββ) για την προστασία σπάνιων, απειλούμενων ή υπό εξαφάνιση οικοσυστημάτων ή ειδών, αναγνωρισμένες από διεθνείς συμφωνίες ή περιλαμβανόμενες σε καταλόγους που καταρτίζονται από διακυβερνητικές οργανώσεις ή τη Διεθνή Ένωση για τη Διατήρηση της Φύσης και των Φυσικών Πόρων, με την επιφύλαξη της αναγνώρισής τους, σύμφωνα με τη διαδικασία του πρώτου εδαφίου της παρ. 4 του άρθρου 30 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001. Σε αυτές περιλαμβάνονται οι προστατευόμενες περιοχές του δικτύου «Natura 2000» (Ζώνες Ειδικής Προστασίας και Ειδικές Ζώνες Διατήρησης), οι οποίες εξαιρούνται

στο σύνολό τους και μέχρι την ολοκλήρωση των σχεδίων διαχείρισης και τον καθορισμό των χρήσεων γης και των επιτρεπόμενων δραστηριοτήτων, οι οποίες θα ισχύουν στο εξής. Για τις περιοχές αυτές και για το χρονικό διάστημα μέχρι την ολοκλήρωση των σχεδίων διαχείρισης, με απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, δύναται, μετά από αιτιολογημένη γνωμοδότηση του αρμόδιου φορέα, να καθορίζονται οι χρήσεις γης και οι επιτρεπόμενες δραστηριότητες στο μεταβατικό στάδιο, κατά προτεραιότητα στις περιοχές όπου ήδη καλλιεργούνται ενεργειακά φυτά, εκτός εάν υποβάλλονται στοιχεία που αποδεικνύουν ότι η παραγωγή των εν λόγω πρώτων υλών δεν θίγει τους ανωτέρω σκοπούς προστασίας της φύσης,

γ) λειμώνες υψηλής βιοποικιλότητας (highly biodiverse grassland):

αα) φυσικοί λειμώνες υψηλής βιοποικιλότητας, ήτοι λειμώνες οι οποίοι θα παραμείνουν λειμώνες, ελλείψει ανθρώπινων δραστηριοτήτων και στους οποίους διατηρούνται η σύνθεση των φυσικών ειδών και τα οικολογικά χαρακτηριστικά και διεργασίες, ή

ββ) μη φυσικοί λειμώνες υψηλής βιοποικιλότητας, ήτοι λειμώνες οι οποίοι θα παύσουν να είναι λειμώνες, ελλείψει ανθρώπινων δραστηριοτήτων και οι οποίοι παρουσιάζουν μεγάλο πλούτο ειδών και καμία υποβάθμιση, εκτός αν αποδεικνύεται ότι η συγκομιδή πρώτων υλών είναι απαραίτητη για τη διατήρηση του χαρακτηρισμού τους ως λειμώνων.

4. Τα παραγόμενα από γεωργική βιομάζα βιοκαύσιμα, βιορευστά και καύσιμα βιομάζας που λαμβάνονται υπόψη για τους σκοπούς που απαριθμούνται στις περ. α', β' και γ' της παρ. 1, δεν πρέπει να έχουν παραχθεί από πρώτες ύλες προερχόμενες από εκτάσεις υψηλών αποθεμάτων άνθρακα, δηλαδή από εκτάσεις που είχαν τον Ιανουάριο του έτους 2008 και δεν έχουν πλέον ένα από τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

α) υγροβιότοποι (wetlands), δηλαδή εκτάσεις καλυπτόμενες ή κορεσμένες από νερό είτε μόνιμα είτε για σημαντικό μέρος του έτους,

β) συνεχώς δασωμένες περιοχές, δηλαδή εκτάσεις με επιφάνεια μεγαλύτερη από ένα (1) εκτάριο, με δένδρα ύψους άνω των πέντε (5) μέτρων και με συγκόμωση μεγαλύτερη του τριάντα τοις εκατό (30%), ή με δένδρα που έχουν τη δυνατότητα να φθάσουν, επιτόπου, τα όρια αυτά,

γ) εκτάσεις με επιφάνεια μεγαλύτερη από ένα (1) εκτάριο, με δένδρα ύψους άνω των πέντε (5) μέτρων και με συγκόμωση μεταξύ δέκα τοις εκατό (10%) και τριάντα τοις εκατό (30%), ή με δένδρα που έχουν τη δυνατότητα να φθάσουν, επιτόπου, τα όρια αυτά, εκτός αν παρασχεθούν στοιχεία σύμφωνα με τα οποία τα αποθέματα άνθρακα στη συγκεκριμένη περιοχή πριν και μετά τη μετατροπή είναι τέτοια που, εάν εφαρμοστεί η μεθοδολογία που καθορίζεται στο Παράρτημα 4, πληρούνται οι προϋποθέσεις που καθορίζονται στην παρ. 9.

Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου δεν εφαρμόζονται σε περίπτωση που κατά το χρόνο λήψης των πρώτων υλών η έκταση είχε τα ίδια χαρακτηριστικά με εκείνα που είχε τον Ιανουάριο 2008.

5. Τα παραγόμενα από γεωργική βιομάζα βιοκαύσιμα, βιορευστά και καύσιμα βιομάζας που λαμβάνονται υπόψη για τους σκοπούς των περ. α', β' και γ' της παρ. 1, δεν παράγονται από πρώτες ύλες που προέρχονται από εκτάσεις που χαρακτηρίστηκαν τυρφώνες τον Ιανουάριο του 2008, εκτός εάν αποδειχθεί ότι η καλλιέργεια και η συγκομιδή της συγκεκριμένης πρώτης ύλης δεν συνεπάγεται την αποξήρανση μη αποξηραμένου εδάφους.

6. Οι γεωργικές πρώτες ύλες που καλλιεργούνται εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης και χρησιμοποιούνται για την παραγωγή βιοκαυσίμων, βιορευστών και καυσίμων βιομάζας, τα οποία λαμβάνονται υπόψη για τους σκοπούς που απαριθμούνται στις περ. α', β' και γ' της παρ. 1, πρέπει να λαμβάνονται τηρώντας τις κανονιστικές απαιτήσεις διαχείρισης και τα πρότυπα για την καλή γεωργική και περιβαλλοντική κατάσταση της γης που προβλέπονται στα άρθρα 12 και 13 και το Παράρτημα ΙΙΙ του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 2ας Δεκεμβρίου 2021 «σχετικά με τη θέσπιση κανόνων για τη στήριξη των στρατηγικών σχεδίων που πρέπει να καταρτίζονται από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής (στρατηγικά σχέδια για την ΚΓΠ) και να χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1307/2013» (L 435). Η επαλήθευση της τήρησης του κριτηρίου αυτού βασίζεται στους ελέγχους που διενεργεί ο Οργανισμός Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.). Το ελεγκτικό σύστημα της παρούσας παραγράφου εφαρμόζεται υποχρεωτικά και στους γεωργούς που προμηθεύουν πρώτες ύλες για παραγωγή βιοκαυσίμων, βιορευστών ή καυσίμων βιομάζας και δεν καλύπτονται από αυτό υπό άλλες συνθήκες.

7. Τα παραγόμενα από δασική βιομάζα βιοκαύσιμα, βιορευστά και καύσιμα βιομάζας, τα οποία λαμβάνονται υπόψη για τους σκοπούς των περ. α', β' και γ' της παρ. 1, πληρούν τα εξής κριτήρια, ώστε να ελαχιστοποιείται ο κίνδυνος χρήσης δασικής βιομάζας, παραγόμενης με μη αειφόρο τρόπο:

α) Η συγκομιδή της δασικής βιομάζας γίνεται βάσει της κείμενης νομοθεσίας, και μέσω συστημάτων παρακολούθησης και επιβολής, ώστε να διασφαλίζονται:

αα) η νομιμότητα των δραστηριοτήτων συγκομιδής, αβ) η αναγέννηση των δασών στις εκτάσεις συγκομιδής,

αγ) ότι οι περιοχές που ορίζονται για την προστασία της φύσης, ιδίως εντός των υγροβιότοπων και των τυρφώνων, προστατεύονται,

αδ) ότι η συγκομιδή εκτελείται με γνώμονα τη διατήρηση της ποιότητας του εδάφους και της βιοποικιλότητας, με στόχο την ελαχιστοποίηση των αρνητικών συνεπειών,

αε) ότι η συγκομιδή διατηρεί ή βελτιώνει τη μακροπρόθεσμη παραγωγική ικανότητα του δάσους.

β) Όταν τα αποδεικτικά στοιχεία της περ. α' δεν είναι διαθέσιμα, τα παραγόμενα από δασική βιομάζα βιοκαύσιμα, βιορευστά και καύσιμα βιομάζας, λαμβάνονται υπόψη για τους σκοπούς των περ. α', β' και γ' της παρ. 1,

εφόσον υπάρχουν συστήματα διαχείρισης σε επίπεδο δασικής περιοχής εφοδιασμού, ώστε να διασφαλίζονται:

βα) η νομιμότητα των δραστηριοτήτων συγκομιδής,
ββ) η αναγέννηση των δασών στις εκτάσεις συγκομιδής,

βγ) ότι οι περιοχές που ορίζονται για την προστασία της φύσης, ιδίως εντός των υδροβιότοπων και των τυρφώνων, προστατεύονται, εκτός εάν υποβάλλονται στοιχεία που αποδεικνύουν ότι η συγκομιδή των εν λόγω πρώτων υλών δεν θίγει τους ανωτέρω σκοπούς προστασίας της φύσης,

βδ) ότι η συγκομιδή πραγματοποιείται με βάση τη διατήρηση της ποιότητας του εδάφους και της βιοποικιλότητας, με στόχο την ελαχιστοποίηση των αρνητικών συνεπειών,

βε) ότι η συγκομιδή διατηρεί ή βελτιώνει τη μακροπρόθεσμη παραγωγική ικανότητα του δάσους.

8. Τα παραγόμενα από δασική βιομάζα βιοκαύσιμα, βιορευστά και καύσιμα βιομάζας που λαμβάνονται υπόψη για τους σκοπούς των α', β' και γ' της παρ. 1, συμμορφώνονται προς τις ακόλουθες απαιτήσεις ως προς τη χρήση γης, την αλλαγή στη χρήση γης και τις δασοκομικές δραστηριότητες («land-use, land-use change and forestry - LULUCF»):

α) Η χώρα ή ο οργανισμός περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης από την οποία προέρχεται η δασική βιομάζα:

αα) είναι συμβαλλόμενο μέρος της συμφωνίας του Παρισιού, η οποία κυρώθηκε με τον ν. 4426/2016 (Α' 187),

αβ) έχει υποβάλει εθνικά καθορισμένη συνεισφορά στη σύμβαση-πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή, η οποία κυρώθηκε με τον ν. 2205/1994 (Α' 60), που καλύπτει τις εκπομπές και τις απορροφήσεις από τη γεωργία, τη δασοκομία και τη χρήση γης και διασφαλίζει ότι οι μεταβολές του αποθέματος άνθρακα που συνδέονται με τη συγκομιδή βιομάζας προσμετρώνται στη δέσμευση της χώρας για μείωση ή περιορισμό των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου, σύμφωνα με την εθνικά καθορισμένη συνεισφορά, ή

αγ) υπάρχει νομοθεσία, σύμφωνα με το άρθρο 5 της Συμφωνίας του Παρισιού, η οποία εφαρμόζεται στην περιοχή της συγκομιδής, για τη διατήρηση και την ενίσχυση των αποθεμάτων άνθρακα και των καταβοθρών διοξειδίου του άνθρακα, και παρέχει στοιχεία που αποδεικνύουν ότι οι αναφερόμενες εκπομπές στον τομέα «LULUCF» δεν υπερβαίνουν τις απορροφήσεις.

β) Όταν τα αποδεικτικά στοιχεία της περ. α' δεν είναι διαθέσιμα, τα παραγόμενα από δασική βιομάζα βιοκαύσιμα, βιορευστά και καύσιμα βιομάζας, λαμβάνονται υπόψη για τους σκοπούς των περ. α', β' και γ' της παρ. 1, εφόσον εφαρμόζονται συστήματα διαχείρισης σε επίπεδο δασικής περιοχής εφοδιασμού, ώστε να διασφαλίζεται η διατήρηση των επιπέδων των αποθεμάτων και των καταβοθρών άνθρακα στο δάσος ή η ενίσχυσή τους σε βάθος χρόνου.

9. Η μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου που επιτυγχάνεται με τη χρήση βιοκαυσίμων, βιορευστών και καυσίμων βιομάζας, τα οποία λαμβάνονται υπόψη για τους σκοπούς της παρ. 1, είναι:

α) τουλάχιστον πενήντα τοις εκατό (50%) για βιοκαύσιμα, βιοαέρια που καταναλώνονται στον τομέα των μεταφορών και βιορευστά παραγόμενα σε εγκαταστάσεις που τέθηκαν σε λειτουργία στις ή πριν από την 5η Οκτωβρίου 2015,

β) τουλάχιστον εξήντα τοις εκατό (60%) για βιοκαύσιμα, βιοαέρια που καταναλώνονται στον τομέα των μεταφορών και βιορευστά παραγόμενα σε εγκαταστάσεις που τέθηκαν σε λειτουργία από την 6η Οκτωβρίου 2015 έως και την 31η Δεκεμβρίου 2020,

γ) τουλάχιστον εξήντα πέντε τοις εκατό (65%) για βιοκαύσιμα, βιοαέρια που καταναλώνονται στον τομέα των μεταφορών και βιορευστά παραγόμενα σε εγκαταστάσεις που τίθενται σε λειτουργία από την 1η Ιανουαρίου 2021 και μετά,

δ) τουλάχιστον εβδομήντα τοις εκατό (70%) για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, θέρμανσης και ψύξης από καύσιμα βιομάζας που χρησιμοποιούνται σε εγκαταστάσεις που τίθενται σε λειτουργία από την 1η Ιανουαρίου 2021 έως και την 31η Δεκεμβρίου 2025 και τουλάχιστον ογδόντα τοις εκατό (80%) για εγκαταστάσεις που τίθενται σε λειτουργία από την 1η Ιανουαρίου 2026 και μετά.

Μια εγκατάσταση θεωρείται ότι είναι σε λειτουργία μόλις αρχίσει η φυσική παραγωγή βιοκαυσίμων και βιοαερίων που καταναλώνονται στον τομέα των μεταφορών και βιορευστών, ή η φυσική παραγωγή θέρμανσης, ψύξης και ηλεκτρικής ενέργειας, από καύσιμα βιομάζας.

Η μείωση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου που επιτυγχάνεται με τη χρήση βιοκαυσίμων, βιοαερίων που καταναλώνονται στον τομέα των μεταφορών, βιορευστών και καυσίμων βιομάζας, που χρησιμοποιούνται σε εγκαταστάσεις παραγωγής θέρμανσης, ψύξης και ηλεκτρικής ενέργειας, υπολογίζεται σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 32Θ.

10. Η ηλεκτρική ενέργεια από καύσιμα βιομάζας λαμβάνεται υπόψη για τους σκοπούς των περ. α', β' και γ' της παρ. 1, αν πληροί τουλάχιστον μια από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) παράγεται σε εγκαταστάσεις με συνολική ονομαστική θερμική ισχύ κάτω των πενήντα (50) MW,

β) για εγκαταστάσεις με συνολική ονομαστική θερμική ισχύ, από πενήντα (50) έως εκατό (100) MW, παράγεται με την εφαρμογή τεχνολογίας συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης για εγκαταστάσεις αποκλειστικής ηλεκτροπαραγωγής, οι οποίες πληρούν τα επίπεδα καθαρής ηλεκτρικής απόδοσης, που συνδέεται με τις βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές («BAT-AEEL»), της εκτελεστικής απόφασης (EE) 2017/1442 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της 31ης Ιουλίου 2017 «για τον καθορισμό των συμπερασμάτων για τις βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές (BAT) βάσει της Οδηγίας 2010/75/EE του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά μεγάλες μονάδες καύσης» (L 212),

γ) για εγκαταστάσεις με συνολική ονομαστική θερμική ισχύ άνω των εκατό (100) MW, παράγεται με την εφαρμογή τεχνολογίας συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης ή για εγκαταστάσεις αποκλειστικής ηλεκτροπαραγωγής, που επιτυγχάνουν καθαρή ηλεκτρική απόδοση τριάντα έξι τοις εκατό (36%),

δ) παράγεται με την εφαρμογή δέσμευσης και αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα (CO₂) από βιομάζα.

Για τους σκοπούς των περ. α', β' και γ' της παρ. 1, οι εγκαταστάσεις αποκλειστικής ηλεκτροπαραγωγής λαμβάνονται υπόψη αν δεν χρησιμοποιούν ορυκτά καύσιμα ως κύριο καύσιμο και αν δεν υπάρχουν οικονομικά αποδοτικές δυνατότητες για την εφαρμογή της τεχνολογίας συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης, σύμφωνα με την αξιολόγηση που διενεργείται βάσει του άρθρου 14 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012 «για την ενεργειακή απόδοση, την τροποποίηση των Οδηγιών 2009/125/ΕΚ και 2010/30/ΕΕ και την κατάργηση των Οδηγιών 2004/8/ΕΚ και 2006/32/ΕΚ» (L 315).

Για τους σκοπούς των περ. α' και β' της παρ. 1, η παρούσα εφαρμόζεται σε εγκαταστάσεις που τίθενται σε λειτουργία ή μεταστρέφονται στη χρήση καυσίμων βιομάζας, μετά την 25η Δεκεμβρίου 2021.

Για τους σκοπούς της περ. γ' της παρ. 1, η παρούσα εφαρμόζεται, με την επιφύλαξη καθεστώτος στήριξης που έχει εγκριθεί, έως την 25η Δεκεμβρίου 2021.

Η παρούσα δεν εφαρμόζεται στην ηλεκτρική ενέργεια από εγκαταστάσεις που αποτελούν αντικείμενο ειδικής κοινοποίησης στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή από κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, βάσει δεόντως τεκμηριωμένης ύπαρξης κινδύνων για την ασφάλεια εφοδιασμού σε ηλεκτρική ενέργεια.

11. Η μείωση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου, που επιτυγχάνεται με τη χρήση βιοκαυσίμων, βιορευστών και καυσίμων βιομάζας, υπολογίζεται σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 32Θ.

12. Σε περίπτωση εντοπισμού φαινομένων παραβίασης του παρόντος, η Διεύθυνση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εναλλακτικών Καυσίμων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας εισηγείται την επιβολή των κυρώσεων του άρθρου 32ΘΑ και ενημερώνει σχετικά τους συναρμόδιους φορείς.

13. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να εξειδικεύονται και να συμπληρώνονται τα μέτρα, οι διαδικασίες και οι λεπτομέρειες εφαρμογής του παρόντος.»

Άρθρο 80

Επαλήθευση της τήρησης των κριτηρίων αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου - Αντικατάσταση άρθρου 32Η του ν. 3468/2006

Το άρθρο 32Η του ν. 3468/2006 (Α' 129), περί επαλήθευσης της τήρησης των κριτηρίων αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 32Η

Επαλήθευση της τήρησης των κριτηρίων αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου
(Άρθρο 30 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001)

1. Αν βιοκαύσιμα, βιορευστά και καύσιμα βιομάζας ή άλλα καύσιμα δυνάμενα να συνυπολογισθούν στον

αριθμητή της περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 32ΣΤΓ πρόκειται να ληφθούν υπόψη για τους σκοπούς του άρθρου 32ΣΤΑ και των περ. α), β) και γ) της παρ. 1 του άρθρου 32Ζ, οι οικονομικοί φορείς αποδεικνύουν ότι πληρούνται τα κριτήρια αειφορίας των παρ. 2 έως και 10 του άρθρου 32Ζ. Για τον σκοπό αυτόν, οι οικονομικοί φορείς χρησιμοποιούν σύστημα ισοζυγίου μάζας, το οποίο:

α) επιτρέπει παρτίδες πρώτων υλών ή καυσίμων βιομάζας με διαφορετικά χαρακτηριστικά αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου να αναμειγνύονται, ιδίως σε περιέκτη, εγκατάσταση επεξεργασίας ή εφοδιαστικής, υποδομή μεταφοράς και διανομής ή χώρο εγκαταστάσεων,

β) επιτρέπει παρτίδες πρώτων υλών με διαφορετικό ενεργειακό περιεχόμενο να αναμειγνύονται προς περαιτέρω επεξεργασία, εφόσον το μέγεθος των παρτίδων προσαρμόζεται στο ενεργειακό περιεχόμενό τους,

γ) απαιτεί οι πληροφορίες για τα χαρακτηριστικά αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου και το μέγεθος των παρτίδων της περ. α) να αποδίδονται και στο μείγμα, και

δ) προβλέπει ότι το σύνολο όλων των παρτίδων που αποσύρονται από το μείγμα, περιγράφεται ως έχον τα ίδια χαρακτηριστικά αειφορίας, στις ίδιες ποσότητες, με το σύνολο όλων των παρτίδων που προστίθενται στο μείγμα και απαιτεί το ισοζύγιο αυτό να επιτευχθεί στη διάρκεια κατάλληλου χρονικού διαστήματος.

Το σύστημα ισοζυγίου μάζας εξασφαλίζει ότι κάθε παρτίδα υπολογίζεται μόνο μια φορά κατά τον υπολογισμό της ακαθάριστης τελικής κατανάλωσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και περιλαμβάνει πληροφορίες ως προς την παροχή ή όχι στήριξης στην παραγωγή της παρτίδας και, αν παρέχεται στήριξη, ως προς το είδος του καθεστώτος στήριξης.

2. Όταν μια παρτίδα υποβάλλεται σε επεξεργασία, οι πληροφορίες για τα χαρακτηριστικά αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου της παρτίδας προσαρμόζονται και αποδίδονται στο παραγόμενο προϊόν, σύμφωνα με τους ακόλουθους κανόνες:

α) Αν από την επεξεργασία παρτίδας πρώτων υλών προκύπτει ένα (1) προϊόν που προορίζεται για την παραγωγή βιοκαυσίμων, βιορευστών ή καυσίμων βιομάζας, ανανεώσιμων υγρών ή αερίων καυσίμων μεταφορών μη βιολογικής προέλευσης ή καυσίμων ανακυκλωμένου άνθρακα, το μέγεθος της παρτίδας και οι σχετικές ποσότητες που αντιστοιχούν στα χαρακτηριστικά αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου, προσαρμόζονται με την εφαρμογή συντελεστή που αντιπροσωπεύει τον λόγο της μάζας του προϊόντος που προορίζεται για παρόμοια παραγωγή, προς τη μάζα των πρώτων υλών που εισέρχονται στη διαδικασία.

β) Αν από την επεξεργασία παρτίδας πρώτων υλών προκύπτουν περισσότερα του ενός προϊόντα που προορίζονται για την παραγωγή βιοκαυσίμων, βιορευστών ή καυσίμων βιομάζας, ανανεώσιμων υγρών ή αερίων καυσίμων μεταφορών μη βιολογικής προέλευσης ή καυσίμων ανακυκλωμένου άνθρακα, για κάθε προϊόν εφαρμόζεται χωριστός συντελεστής προσαρμογής και χωριστό ισοζύγιο μάζας.

3. Οι οικονομικοί φορείς υποβάλλουν αξιόπιστες πληροφορίες, όσον αφορά την τήρηση των κριτηρίων αιεφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου της παρ. 4 του άρθρου 32ΣΤΑ και των κριτηρίων αιεφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου των παρ. 2 έως και 10 του άρθρου 32Ζ και θέτουν στη διάθεση της αρμόδιας διεύθυνσης της παρ. 7, κατόπιν σχετικού αιτήματος, τα δεδομένα που χρησιμοποιήθηκαν για τη διαμόρφωση των πληροφοριών. Οι οικονομικοί φορείς εξασφαλίζουν τον ανεξάρτητο έλεγχο των πληροφοριών που υποβάλλουν και παρέχουν στοιχεία που αποδεικνύουν τη διενέργεια ελέγχου. Για τη συμμόρφωση με την περ. α) της παρ. 7 και την περ. α) της παρ. 8 του άρθρου 32Ζ, μπορεί να διενεργείται επιθεώρηση πρώτου ή δεύτερου βαθμού, μέχρι το πρώτο σημείο συγκέντρωσης της δασικής βιομάζας. Η επιθεώρηση επαληθεύει ότι τα συστήματα που χρησιμοποιούνται από τους οικονομικούς φορείς είναι αξιόπιστα και περιλαμβάνει επαλήθευση που διασφαλίζει ότι τα υλικά δεν τροποποιούνται, ούτε απορρίπτονται σκόπιμα, ούτως ώστε η παρτίδα ή μέρος αυτής να μετατραπεί σε απόβλητα ή υπολείμματα. Αξιολογούνται η συχνότητα και η μεθοδολογία των δειγματοληψιών και η ορθότητα των δεδομένων.

Οι υποχρεώσεις της παρούσας ισχύουν ανεξαρτήτως αν τα βιοκαύσιμα, τα βιορευστά ή τα καύσιμα βιομάζας, τα ανανεώσιμα υγρά και αέρια καύσιμα μεταφορών μη βιολογικής προέλευσης και τα καύσιμα ανακυκλωμένου άνθρακα παράγονται εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε τρίτες χώρες. Οι πληροφορίες για τη γεωγραφική προέλευση και τον τύπο πρώτης ύλης των βιοκαυσίμων, των βιορευστών και των καυσίμων βιομάζας, ανά προμηθευτή καυσίμων, τίθενται στη διάθεση των καταναλωτών, στους δικτυακούς τόπους των διαχειριστών συστημάτων, των προμηθευτών ή των οικείων αρμόδιων αρχών και ενημερώνονται ετησίως.

4. Αν ένας οικονομικός φορέας υποβάλλει αποδείξεις ή δεδομένα που έχουν αποκτηθεί στο πλαίσιο συμφωνίας ή συστήματος για τα οποία έχει ληφθεί απόφαση, σύμφωνα με την παρ. 4 ή την παρ. 6 του άρθρου 30 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της Επιτροπής της 11ης Δεκεμβρίου 2018 «για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές» (L 328) και στον βαθμό που καλύπτονται από την εν λόγω απόφαση, δεν απαιτείται από τον προμηθευτή να υποβάλει περαιτέρω αποδείξεις της τήρησης των κριτηρίων αιεφορίας των παρ. 2 έως 10 του άρθρου 32Ζ.

Η αρμόδια Διεύθυνση της παρ. 7 εποπτεύει τη λειτουργία των οργανισμών πιστοποίησης που διενεργούν ανεξάρτητο έλεγχο στο πλαίσιο αναγνωρισμένου εθελοντικού καθεστώτος. Κατόπιν αιτήματος της αρμόδιας Διεύθυνσης της παρ. 7, οι οργανισμοί πιστοποίησης υποβάλλουν όλες τις αναγκαίες πληροφορίες για την εποπτεία της λειτουργίας, συμπεριλαμβανομένης της ακριβούς ημερομηνίας, του χρόνου και τόπου διεξαγωγής των ελέγχων. Για την εφαρμογή του παρόντος, η αρμόδια Διεύθυνση της παρ. 7 δύναται να συνεργάζεται με τις συναρμόδιες υπηρεσίες και φορείς, καθώς και με αρμόδιες αρχές άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

5. Οι οικονομικοί φορείς, οι οργανισμοί πιστοποίησης, οι οργανισμοί επαλήθευσης και τα εθελοντικά καθεστώτα, καθώς και κάθε άλλος εμπλεκόμενος φορέας συμμορφώνονται σε κάθε έλεγχο από την αρμόδια Διεύθυνση της παρ. 7 και προσκομίζουν τα ζητηθέντα στοιχεία και πληροφορίες, εντός της τεθείσας προθεσμίας.

6. Για την εφαρμογή του παρόντος γίνονται αποδεκτά αναγνωρισμένα εθελοντικά και εθνικά καθεστώτα, σύμφωνα με την απόφαση των παρ. 4 και 6 του άρθρου 30 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001.

7. Σε περίπτωση που η Διεύθυνση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εναλλακτικών Καυσίμων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας εντοπίσει φαινόμενα απάτης ή παραβίασης του παρόντος, εισηγείται την επιβολή των κυρώσεων του άρθρου 32ΘΑ και ενημερώνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τις αντίστοιχες αρχές των άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τα αναγνωρισμένα εμπλεκόμενα εθελοντικά και εθνικά καθεστώτα, όπου απαιτείται.

8. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας:

α) καθορίζονται η διαδικασία και οι απαιτήσεις πιστοποίησης των οικονομικών φορέων, προμηθευτών καυσίμων και επαλήθευσης των πληροφοριών που υποβάλλουν σχετικά με την τήρηση των κριτηρίων αιεφορίας και της μείωσης εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου για τα βιοκαύσιμα, τα βιορευστά και τα καύσιμα βιομάζας, καθώς και άλλα εμπλεκόμενα καύσιμα, η διαδικασία και το είδος των στοιχείων και πληροφοριών που διακινούνται μεταξύ των οικονομικών φορέων, οι υπόχρεοι, η διαδικασία υποβολής και το είδος των στοιχείων και πληροφοριών που υποβάλλονται στην αρμόδια αρχή και οι προθεσμίες υποβολής αυτών, η διαδικασία ελέγχων και επαλήθευσης των υποβαλλόμενων στοιχείων και κάθε ειδικότερο ζήτημα σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος,

β) δύναται να επεκτείνεται η εφαρμογή του συστήματος αιεφορίας και μείωσης εκπομπών των αερίων του θερμοκηπίου, σύμφωνα με το άρθρο 32Ζ, το παρόν άρθρο και το άρθρο 32Θ, σε επιπλέον κατηγορίες καυσίμων και ενέργειας πέραν των βιοκαυσίμων, βιορευστών και καυσίμων βιομάζας.»

Άρθρο 81

Υπολογισμός του αντικτύπου των βιοκαυσίμων, των βιορευστών και των καυσίμων βιομάζας στα αέρια θερμοκηπίου - Αντικατάσταση άρθρου 32Θ ν. 3468/2006

Το άρθρο 32Θ του ν. 3468/2006 (Α' 129), περί υπολογισμού του αντικτύπου των βιοκαυσίμων, των βιορευστών και των καυσίμων βιομάζας στα αέρια θερμοκηπίου, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 32Θ

Υπολογισμός του αντικτύπου των βιοκαυσίμων, των βιορευστών και των καυσίμων βιομάζας στα αέρια θερμοκηπίου
(Άρθρο 31 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001)

1. Για τους σκοπούς της παρ. 11 του άρθρου 32Ζ, η μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου από τη χρή-

ση βιοκαυσίμων, βιορευστών και καυσίμων βιομάζας υπολογίζεται με έναν από τους ακόλουθους τρόπους:

α) αν η προκαθορισμένη τιμή για τη μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου για την οδό παραγωγής, προβλέπεται στην παρ. Α' ή στην παρ. Β' του Παραρτήματος 4, για τα βιοκαύσιμα και τα βιορευστά, και στην παρ. Α του Παραρτήματος 7, για τα καύσιμα βιομάζας, όταν η τιμή «eI» που έχει υπολογισθεί για τα εν λόγω βιοκαύσιμα ή βιορευστά, σύμφωνα με την περ. 7 της παρ. Γ' του Παραρτήματος 4, και για τα εν λόγω καύσιμα βιομάζας, σύμφωνα με την περ. 7 της παρ. Β' του Παραρτήματος 7, ισούται ή είναι μικρότερη του μηδενός, χρησιμοποιώντας αυτή την προκαθορισμένη τιμή,

β) χρησιμοποιώντας μια πραγματική τιμή που υπολογίζεται σύμφωνα με τη μεθοδολογία που καθορίζεται στην παρ. Γ' του Παραρτήματος 4, για τα βιοκαύσιμα και τα βιορευστά, και στην παρ. Β' του Παραρτήματος 7, για τα καύσιμα βιομάζας,

γ) χρησιμοποιώντας μια τιμή που υπολογίζεται, ως το άθροισμα των παραγόντων των τύπων της περ. 1 της παρ. Γ' του Παραρτήματος 4, αν μπορούν να χρησιμοποιηθούν οι αναλυτικές προκαθορισμένες τιμές της παρ. Δ' ή της παρ. Ε' του Παραρτήματος 4, για ορισμένους παράγοντες, και πραγματικές τιμές που υπολογίζονται με τη μεθοδολογία της παρ. Γ' του Παραρτήματος 4, για όλους τους άλλους παράγοντες, για τα βιοκαύσιμα και τα βιορευστά,

δ) χρησιμοποιώντας μια τιμή που υπολογίζεται ως το άθροισμα των παραγόντων των τύπων της περ. 1 της παρ. Β' του Παραρτήματος 7, αν μπορούν να χρησιμοποιηθούν οι αναλυτικές προκαθορισμένες τιμές της παρ. Γ' του Παραρτήματος 7 για ορισμένους παράγοντες, και πραγματικές τιμές, που υπολογίζονται με τη μεθοδολογία της ως άνω παρ. Γ', για όλους τους άλλους παράγοντες, για τα καύσιμα βιομάζας.

2. Σε περίπτωση παραβίασης των υποχρεώσεων του παρόντος, η Διεύθυνση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εναλλακτικών Καυσίμων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας εισηγείται την επιβολή των κυρώσεων του άρθρου 32ΘΑ και ενημερώνει τις συναρμόδιες υπηρεσίες και φορείς.

3. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να εξειδικεύονται και να συμπληρώνονται τα μέτρα, οι διαδικασίες και οι λεπτομέρειες εφαρμογής του παρόντος.»

Άρθρο 82

Κυρώσεις - Προσθήκη άρθρου 32ΘΑ στον ν. 3468/2006

Στον ν. 3468/2006 (Α' 129) προστίθεται άρθρο 32ΘΑ ως εξής:

«Άρθρο 32ΘΑ Κυρώσεις

1. Στα φυσικά και νομικά πρόσωπα που παραβιάζουν τους κανόνες και τις υποχρεώσεις των άρθρων 32ΣΤΑ, 32ΣΤΒ, 32ΣΤΓ, 32ΣΤΔ, 32ΣΤΕ, 32Ζ, 32Η και 32Θ, καθώς και των κατ' εξουσιοδότησή τους εκδιδόμενων κανονιστικών πράξεων, επιβάλλεται πρόστιμο με απόφαση

του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Το ύψος του προστίμου είναι ανάλογο της βαρύτητας, της συχνότητας και των συνεπειών της παράβασης, του βαθμού υπαιτιότητας και της υποτροπής του παραβάτη. Σε υποτροπή βρίσκεται όποιος, εντός τριών (3) ετών, από την επιβολή προστίμου για κάποια από τις ανωτέρω παραβάσεις, τελεί νέα παράβαση. Το πρόστιμο κυμαίνεται από χίλια (1.000), έως ένα εκατομμύριο πεντακόσιες χιλιάδες (1.500.000) ευρώ. Τα όρια του προστίμου μπορούν να αναπροσαρμόζονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Το πρόστιμο εισπράττεται σύμφωνα με τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν. 4978/2022, Α' 190) και αποδίδεται στο Πράσινο Ταμείο.

2. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται η διαδικασία επιβολής των προστίμων, τα κριτήρια επιμέτρησής τους, η διαδικασία υποβολής και εξέτασης ενστάσεων κατά της απόφασης επιβολής τους και κάθε άλλο σχετικό θέμα. Με την ως άνω απόφαση κατηγοριοποιούνται οι παραβάσεις της παρ. 1 και τα όρια του προστίμου κάθε κατηγορίας ή και κάθε επί μέρους παράβασης εντός των ορίων των προστίμων που καθορίζονται στην παρ. 1.

3. Η επιβολή προστίμου σύμφωνα με το παρόν, δεν αποκλείει την επιβολή άλλων διοικητικών ή ποινικών κυρώσεων που προβλέπονται από τις ισχύουσες διατάξεις.»

Άρθρο 83

Ενσωμάτωση της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στη θέρμανση και την ψύξη - Πρόσβαση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας στα δίκτυα και τις υποδομές τηλεθέρμανσης - τηλεψύξης - Προσθήκη άρθρου 32ΘΒ στον ν. 3468/2006

Στον ν. 3468/2006 (Α' 129) προστίθεται άρθρο 32ΘΒ ως εξής:

«Άρθρο 32ΘΒ

Ενσωμάτωση της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στη θέρμανση και την ψύξη - Πρόσβαση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας στα δίκτυα και τις υποδομές τηλεθέρμανσης - τηλεψύξης (Παρ. 3 άρθρου 20 και άρθρο 23 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001)

1. Για την προώθηση της χρήσης της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στον τομέα της θέρμανσης και της ψύξης, επιδιώκεται η αύξηση του μεριδίου αυτής της ενέργειας, κατά ενδεικτικό ποσοστό μιας κόμμα τριών (1,3) ποσοστιαίων μονάδων, κατά μέσο όρο ετησίως, υπολογιζόμενο για τις περιόδους 2021 έως 2025 και 2026 έως 2030, αρχής γενομένης από το μερίδιο της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στον τομέα της θέρμανσης και της ψύξης το 2020, και εκφραζόμενο ως εθνικό μερίδιο της τελικής κατανάλωσης ενέργειας, που υπολογίζεται σύμφωνα με τη μεθοδολογία του άρθρου 7, με την επιφύλαξη της παρ. 2 του παρόντος. Στο πλαίσιο του πρώτου εδαφίου δίνεται προτεραιότητα στις βέλτιστες διαθέσιμες τεχνολογίες.

2. Τα μέτρα για την επίτευξη του ποσοστού της παρ. 1 αποτυπώνονται στο Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (Β' 4893/2019).

3. Με βάση την εκτίμηση, που περιλαμβάνεται στο Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα, σύμφωνα με το Παράρτημα Ι του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Δεκεμβρίου 2018 για τη διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης και της Δράσης για το Κλίμα (L 328), και μετά από εκπόνηση ειδικής μελέτης για την αναγκαιότητα κατασκευής νέων υποδομών για τηλεθέρμανση και τηλεψύξη από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, με σκοπό την επίτευξη των στόχων που ορίζονται στα άρθρα 1 και 2Α του παρόντος και στην οικεία νομοθεσία, εκδίδεται απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με την οποία λαμβάνονται τα αναγκαία μέτρα για την ανάπτυξη υποδομής τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης, ώστε να εξυπηρετεί την παραγωγή θέρμανσης και ψύξης από μεγάλες μονάδες βιομάζας, ηλιακής ενέργειας, ενέργειας περιβάλλοντος και γεωθερμικής ενέργειας, καθώς και από απορριπτόμενη θερμότητα και ψύξη.»

Άρθρο 84

Μεταβατικές διατάξεις

1. Η υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/32218/1051/9.4.2019 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, περί συστήματος αειφορίας βιοκαυσίμων και βιορευστών (Β' 1473) ισχύει μέχρι την έκδοση της κατ' εξουσιοδότηση απόφασης της παρ. 6 του άρθρου 32Ζ του ν. 3468/2006 (Α' 129), όπως αυτό τροποποιείται με τον παρόντα.

2. Η υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/32218/1051/9.4.2019 κοινή απόφαση εφαρμόζεται και για τα βιοκαύσιμα, βιορευστά και καύσιμα βιομάζας της παρ. 5 του άρθρου 38 του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2018/2066 της Επι-

τροπής της 19ης Δεκεμβρίου 2018 για την παρακολούθηση και την υποβολή εκθέσεων σχετικά με τις εκπομπές αερίων θερμοκηπίου (L 334), σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα της παρ. 6 του άρθρου 38 του ίδιου Εκτελεστικού Κανονισμού, με την επιφύλαξη της παρ. 1 του παρόντος.

3. Η υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/48125/1579/28.5.2019 απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, περί κατηγοριοποίησης παραβάσεων και καθορισμού διαδικασίας επιβολής προστίμων για την τήρηση των κριτηρίων αειφορίας βιοκαυσίμων και βιορευστών (Β' 2102), ισχύει μέχρι την έκδοση της κατ' εξουσιοδότηση απόφασης της παρ. 2 του άρθρου 32ΘΑ του ν. 3468/2006, όπως αυτό προστίθεται με τον παρόντα.

4. Τα άρθρα 32Ζ, 32Η και 32Θ, όπως ισχύουν πριν την τροποποίηση τους με τον παρόντα, καθώς και η υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/48125/1579/28.05.2019 απόφαση εφαρμόζονται για παραβάσεις που αναφέρονται σε έτη (ημερολογιακά και αναφοράς), προ της έναρξης ισχύος του παρόντος, ακόμα και αν οι παραβάσεις αυτές διαπιστωθούν μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος.

Άρθρο 85

Παραρτήματα -

Τροποποίηση άρθρου 32Ι ν. 3468/2006

1. Το άρθρο 32Ι του ν. 3468/2006 (Α' 129), περί παραρτημάτων, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 32Ι

Παραρτήματα

(Παραρτήματα ΙΙ - ΙΙΙ και V - ΙΧ της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/ 2001)

Προσαρτώνται και αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του παρόντος τα Παραρτήματα 1 έως και 7.»

2. Τα Παραρτήματα 1 έως και 6 του ν. 3468/2006 αντικαθίστανται, προστίθεται Παράρτημα 7, και τα Παραρτήματα 1 έως 7 διαμορφώνονται ως εξής:

Παράρτημα 1**(ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001)****ΚΑΝΟΝΑΣ ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΑΤΑΛΟΓΙΣΜΟ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΥΔΡΟΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΙΟΛΙΚΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ**

Για τον καταλογοισμό της υδροηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται σε ένα δεδομένο κράτος μέλος, εφαρμόζεται ο ακόλουθος κανόνας:

$$Q_{N(norm)} = C_N \times \left[\sum_{i=N-14}^N \frac{Q_i}{C_i} \right] / 15$$

όπου:

N	=	έτος αναφοράς
$Q_{N(norm)}$	=	τυποποιημένη ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας που έχει παραχθεί από όλους τους υδροηλεκτρικούς σταθμούς του δεδομένου κράτους μέλους το έτος N, για λογιστικούς σκοπούς
Q_i	=	η ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας που όντως παράγουν το έτος i όλοι οι υδροηλεκτρικοί σταθμοί του συγκεκριμένου κράτους μέλους, μετρούμενη σε GWh, εξαιρουμένης της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται με συστήματα αποθήκευσης μέσω άντλησης νερού που έχει προηγουμένως αντληθεί στον άνω ταμειωτήρα
C_i	=	η συνολική εγκατεστημένη ισχύς, αφαιρουμένων των συστημάτων αποθήκευσης μέσω άντλησης, όλων των υδροηλεκτρικών σταθμών του κράτους μέλους στο τέλος του έτους i, μετρούμενη σε MW.

Για τον καταλογοισμό της χερσαίας αιολικής ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται σε ένα δεδομένο κράτος μέλος, εφαρμόζεται ο ακόλουθος κανόνας:

$$Q_{N(norm)} = \frac{C_N + C_{N-1}}{2} \times \frac{\sum_{i=N-n}^N Q_i}{\sum_{j=N-n}^N \frac{C_j + C_{j-1}}{2}}$$

όπου:

N	=	έτος αναφοράς
$Q_{N(norm)}$	=	τυποποιημένη ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας που έχει παραχθεί από όλους τους χερσαίους αιολικούς σταθμούς του δεδομένου κράτους μέλους το έτος N, για λογιστικούς σκοπούς
Q_i	=	η ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας που όντως παράγουν το έτος i όλοι οι χερσαίοι αιολικοί σταθμοί του συγκεκριμένου κράτους μέλους, μετρούμενη σε GWh
C_j	=	η συνολική εγκατεστημένη ισχύς όλων των χερσαίων αιολικών σταθμών του κράτους μέλους στο τέλος του έτους j, μετρούμενη σε MW
n	=	4 ή ο αριθμός ετών που προηγούνται του έτους N για το οποίο υπάρχουν δεδομένα δυναμικού και παραγωγής για το συγκεκριμένο κράτος μέλος, εάν ο αριθμός αυτός είναι χαμηλότερος.

Για τον καταλογισμό της υπεράκτιας αιολικής ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται σε ένα δεδομένο κράτος μέλος, εφαρμόζεται ο ακόλουθος κανόνας:

$$Q_{N(norm)} = \frac{C_N + C_{N-1}}{2} \times \frac{\sum_{i=N-n}^N Q_i}{\sum_{j=N-n}^N \frac{C_j + C_{j-1}}{2}}$$

όπου:

N	=	έτος αναφοράς
$Q_{N(norm)}$	=	τυποποιημένη ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας που έχει παραχθεί από όλους τους χερσαίους αιολικούς σταθμούς του δεδομένου κράτους μέλους το έτος N, για λογιστικούς σκοπούς
Q_i	=	η ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας που όντως παράγουν το έτος i όλοι οι υπεράκτιοι αιολικοί σταθμοί του συγκεκριμένου κράτους μέλους, μετρούμενη σε GWh
C_j	=	η συνολική εγκατεστημένη ισχύς όλων των υπεράκτιων αιολικών σταθμών του κράτους μέλους στο τέλος του έτους j, μετρούμενη σε MW
n	=	4 ή ο αριθμός ετών που προηγούνται του έτους N για το οποίο υπάρχουν δεδομένα δυναμικού και παραγωγής για το συγκεκριμένο κράτος μέλος, εάν ο αριθμός αυτός είναι χαμηλότερος.

Παράρτημα 2

(ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001)

ΚΑΤΑΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΠΟ ΑΝΤΛΙΕΣ ΘΕΡΜΟΤΗΤΑΣ

Το ποσό της αεροθερμικής, γεωθερμικής ή υδροθερμικής ενέργειας που δεσμεύεται από αντλίες θερμότητας και μπορεί να θεωρηθεί ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, E_{RES} , υπολογίζεται σύμφωνα με τον ακόλουθο τύπο:

$$E_{RES} = Q_{usable} * (1 - 1/SPF)$$

όπου:

Q_{usable} = η υπολογιζόμενη συνολική χρήσιμη θερμική ενέργεια από αντλίες θερμότητας σύμφωνα με τα κριτήρια του άρθρου 7 παράγραφος 4, εφαρμόζεται ως εξής: λαμβάνονται υπόψη μόνο αντλίες θερμότητας για τις οποίες $SPF > 1,15 * 1/\eta$.

SPF = ο υπολογιζόμενος παράγοντας μέσης εποχιακής απόδοσης για τις συγκεκριμένες αντλίες θερμότητας.

η = ο λόγος μεταξύ της συνολικής ακαθάριστης παραγωγής ενέργειας και της κατανάλωσης πρωταγενούς ενέργειας για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και υπολογίζεται ως μέσος όρος της ΕΕ επί τη βάση στοιχείων της Eurostat.

Παράρτημα 3

(ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001)

ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΩΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ

Καύσιμο	Ενεργειακό περιεχόμενο κατά βάρος (κατώτερη θερμογόνος δύναμη, MJ/kg)	Ενεργειακό περιεχόμενο κατ' όγκο (κατώτερη θερμογόνος δύναμη, MJ/l)
ΚΑΥΣΙΜΑ ΑΠΟ ΒΙΟΜΑΖΑ ΚΑΙ/Η ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΒΙΟΜΑΖΑΣ		
Βιο-προπάνιο	46	24
Καθαρά φυτικά έλαια (έλαια από ελαιούχα φυτά, παραγόμενα με συμπίεση, εκχύλιση ή ανάλογες μεθόδους, φυσικά ή εξευγενισμένα αλλά μη χημικώς τροποποιημένα)	37	34
Βιοντίζελ – μεθυλεστέρας λιπαρών οξέων (μεθυλεστέρας που παράγεται από έλαια προερχόμενα από βιομάζα)	37	33
Βιοντίζελ – αιθυλεστέρας λιπαρών οξέων (αιθυλεστέρας που παράγεται από έλαια προερχόμενα από βιομάζα)	38	34
Βιοαέριο που μπορεί να καθαριστεί και να αναβαθμιστεί σε ποιότητα φυσικού αερίου	50	—
Υδρογονοκατεργασμένο έλαιο (που έχει υποβληθεί σε θερμοχημική κατεργασία με υδρογόνο) προερχόμενο από βιομάζα, που προορίζεται να χρησιμοποιηθεί για την αντικατάσταση του ντίζελ	44	34
Υδρογονοκατεργασμένο έλαιο (που έχει υποβληθεί σε θερμοχημική κατεργασία με υδρογόνο) προερχόμενο από βιομάζα, που προορίζεται να χρησιμοποιηθεί για την αντικατάσταση της βενζίνης	45	30
Υδρογονοκατεργασμένο έλαιο (που έχει υποβληθεί σε θερμοχημική κατεργασία με υδρογόνο) προερχόμενο από βιομάζα, που προορίζεται να χρησιμοποιηθεί για την αντικατάσταση του καυσίμου αεριωθουμένων	44	34
Υδρογονοκατεργασμένο έλαιο (που έχει υποβληθεί σε θερμοχημική κατεργασία με υδρογόνο) προερχόμενο από βιομάζα, που προορίζεται να χρησιμοποιηθεί για την αντικατάσταση του υγροποιημένου αερίου πετρελαίου	46	24

Συνεπεξεργασμένο έλαιο (που έχει υποβληθεί σε επεξεργασία σε διυλιστήριο ταυτόχρονα με ορυκτά καύσιμα) προερχόμενο από βιομάζα ή πυρολυμένη βιομάζα, που προορίζεται να χρησιμοποιηθεί για την αντικατάσταση του ντίζελ	43	36
Συνεπεξεργασμένο έλαιο (που έχει υποβληθεί σε επεξεργασία σε διυλιστήριο ταυτόχρονα με ορυκτά καύσιμα) προερχόμενο από βιομάζα ή πυρολυμένη βιομάζα, που προορίζεται να χρησιμοποιηθεί για την αντικατάσταση της βενζίνης	44	32
Συνεπεξεργασμένο έλαιο (που έχει υποβληθεί σε επεξεργασία σε διυλιστήριο ταυτόχρονα με ορυκτά καύσιμα) προερχόμενο από βιομάζα ή πυρολυμένη βιομάζα, που προορίζεται να χρησιμοποιηθεί για την αντικατάσταση του καυσίμου αεριωθουμένων	43	33
Συνεπεξεργασμένο έλαιο (που έχει υποβληθεί σε επεξεργασία σε διυλιστήριο ταυτόχρονα με ορυκτά καύσιμα) προερχόμενο από βιομάζα, που προορίζεται να χρησιμοποιηθεί για την αντικατάσταση του υγραερίου-LPG	46	23
ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΑ ΚΑΥΣΙΜΑ ΠΟΥ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΠΑΡΑΧΘΟΥΝ ΑΠΟ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ, ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΗΣ ΤΗΣ ΒΙΟΜΑΖΑΣ		
Μεθανόλη από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας	20	16
Αιθανόλη από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας	27	21
Προπανόλη από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας	31	25
Βουτανόλη από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας	33	27
Ντίζελ Fischer-Tropsch (συνθετικός υδρογονάνθρακας ή μείγμα συνθετικών υδρογονανθράκων, που προορίζεται να χρησιμοποιηθεί για την αντικατάσταση του ντίζελ)	44	34
Βενζίνη Fischer-Tropsch (συνθετικός υδρογονάνθρακας ή μείγμα συνθετικών υδρογονανθράκων που παράγεται από βιομάζα, το οποίο προορίζεται να χρησιμοποιηθεί για την αντικατάσταση	44	33

της βενζίνης)		
Καύσιμο αεριοποιημένων Fischer-Tropsch (συνθετικός υδρογονάνθρακας ή μείγμα συνθετικών υδρογονανθράκων που παράγεται από βιομάζα, το οποίο προορίζεται να χρησιμοποιηθεί για την αντικατάσταση του καυσίμου αεριοποιημένων)	44	33
Υγραέριο-LPG Fischer-Tropsch (συνθετικός υδρογονάνθρακας ή μείγμα συνθετικών υδρογονανθράκων, που προορίζεται να χρησιμοποιηθεί για την αντικατάσταση του υγραερίου LPG)	46	24
Διμεθυλαιθέρας (DME)	28	19
Υδρογόνο από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας	120	—
ΕΤΒΕ (αιθυλοτριτοβουτυλαιθέρας που παράγεται από αιθανόλη)	36 (εκ των οποίων 37 % από ανανεώσιμες πηγές)	27 (εκ των οποίων 37 % από ανανεώσιμες πηγές)
ΜΤΒΕ (μεθυλοτριτοβουτυλαιθέρας που παράγεται από βιομεθανόλη)	35 (εκ των οποίων 22 % από ανανεώσιμες πηγές)	26 (εκ των οποίων 22 % από ανανεώσιμες πηγές)
ΤΑΕΕ (τριταμυλαιθυλαιθέρας που παράγεται από αιθανόλη)	38 (εκ των οποίων 29 % από ανανεώσιμες πηγές)	29 (εκ των οποίων 29 % από ανανεώσιμες πηγές)
ΤΑΜΕ (τριταμυλομεθυλαιθέρας που παράγεται από μεθανόλη)	36 (εκ των οποίων 18 % από ανανεώσιμες πηγές)	28 (εκ των οποίων 18 % από ανανεώσιμες πηγές)
ΤΗΧΕΕ (τριτεξυλαιθυλαιθέρας που παράγεται από αιθανόλη)	38 (εκ των οποίων 25 % από ανανεώσιμες πηγές)	30 (εκ των οποίων 25 % από ανανεώσιμες πηγές)
ΤΗΧΜΕ (τριτεξυλομεθυλαιθέρας που παράγεται από μεθανόλη)	38 (εκ των οποίων 14 % από ανανεώσιμες πηγές)	30 (εκ των οποίων 14 % από ανανεώσιμες πηγές)
ΟΡΥΚΤΑ ΚΑΥΣΙΜΑ		
Βενζίνη	43	32
Ντίζελ	43	36

Παράρτημα 4**(ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001)****ΚΑΝΟΝΕΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΥ ΤΩΝ ΒΙΟΚΑΥΣΙΜΩΝ, ΤΩΝ ΒΙΟΡΕΥΣΤΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΩΝ ΤΟΥΣ ΟΡΥΚΤΩΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ ΣΤΑ ΑΕΡΙΑ ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΟΥ****A. ΤΥΠΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΚΑΘΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΤΙΜΕΣ ΓΙΑ ΤΑ ΒΙΟΚΑΥΣΙΜΑ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΠΑΡΑΓΟΝΤΑΙ ΧΩΡΙΣ ΚΑΘΑΡΕΣ ΕΚΠΟΜΠΕΣ ΑΝΘΡΑΚΑ ΛΟΓΩ ΑΛΛΑΓΩΝ ΣΤΙΣ ΧΡΗΣΕΙΣ ΓΗΣ**

Οδός παραγωγής βιοκαυσίμου	Μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου – τυπική τιμή	Μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου – προκαθορισμένη τιμή
αιθανόλη ζαχαρότευτλων (χωρίς βιοαέριο από υπολείμματα απόσταξης, με χρήση φυσικού αερίου ως καυσίμου διεργασίας σε συμβατικό λέβητα)	67 %	59 %
αιθανόλη ζαχαρότευτλων (με βιοαέριο από υπολείμματα απόσταξης, με χρήση φυσικού αερίου ως καυσίμου διεργασίας σε συμβατικό λέβητα)	77 %	73 %
αιθανόλη ζαχαρότευτλων (χωρίς βιοαέριο από υπολείμματα απόσταξης, με χρήση φυσικού αερίου ως καυσίμου διεργασίας σε σταθμό ΣΠΗΘ (*))	73 %	68 %
αιθανόλη ζαχαρότευτλων (με βιοαέριο από υπολείμματα απόσταξης, με χρήση φυσικού αερίου ως καυσίμου διεργασίας σε σταθμό ΣΠΗΘ (*))	79 %	76 %
αιθανόλη ζαχαρότευτλων (χωρίς βιοαέριο από υπολείμματα απόσταξης, με χρήση λιγνίτη ως καυσίμου διεργασίας σε σταθμό ΣΠΗΘ (*))	58 %	47 %
αιθανόλη ζαχαρότευτλων (με βιοαέριο από υπολείμματα απόσταξης, με χρήση λιγνίτη ως καυσίμου διεργασίας σε σταθμό ΣΠΗΘ (*))	71 %	64 %
αιθανόλη αραβοσίτου (με χρήση φυσικού αερίου ως καυσίμου διεργασίας σε συμβατικό λέβητα)	48 %	40 %
αιθανόλη αραβοσίτου (με χρήση φυσικού αερίου ως καυσίμου διεργασίας σε σταθμό ΣΠΗΘ (*)),	55 %	48 %

αιθανόλη αραβοσίτου (με χρήση λιγνίτη ως καυσίμου διεργασίας σε σταθμό ΣΠΗΘ (*))	40 %	28 %
αιθανόλη αραβοσίτου (με χρήση δασικών υπολειμμάτων ως καυσίμου διεργασίας σε σταθμό ΣΠΗΘ (*))	69 %	68 %
άλλα σιτηρά εξαιρουμένης της αιθανόλης αραβοσίτου (με χρήση φυσικού αερίου ως καυσίμου διεργασίας σε συμβατικό λέβητα)	47 %	38 %
άλλα σιτηρά εξαιρουμένης της αιθανόλης αραβοσίτου (με χρήση φυσικού αερίου ως καυσίμου διεργασίας σε σταθμό ΣΠΗΘ (**))	53 %	46 %
άλλα σιτηρά εξαιρουμένης της αιθανόλης αραβοσίτου (με χρήση λιγνίτη ως καυσίμου διεργασίας σε σταθμό ΣΠΗΘ (*))	37 %	24 %
άλλα σιτηρά εξαιρουμένης της αιθανόλης αραβοσίτου (με χρήση δασικών υπολειμμάτων ως καυσίμου διεργασίας σε σταθμό ΣΠΗΘ (**))	67 %	67 %
αιθανόλη ζαχαροκάλαμου	70 %	70 %
το ποσοστό αιθυλοτριτοβουτυλαιθέρα (ΕΤΒΕ) που προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές	Ίδιες τιμές με εκείνες που προβλέπονται για τη χρησιμοποιούμενη οδό παραγωγής αιθανόλης	
το ποσοστό τριταμυλαιθυλαιθέρα (ΤΑΕΕ) που προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές	Ίδιες τιμές με εκείνες που προβλέπονται για τη χρησιμοποιούμενη οδό παραγωγής αιθανόλης	
βιοντίζελ κράμβης	52 %	47 %
βιοντίζελ ηλίανθου	57 %	52 %
βιοντίζελ σπόρων σόγιας	55 %	50 %
βιοντίζελ φοινικέλαιου (ανοικτή δεξαμενή λυμάτων)	33 %	20 %
βιοντίζελ φοινικέλαιου (με δέσμευση μεθανίου στη μονάδα επεξεργασίας)	51 %	45 %
βιοντίζελ από χρησιμοποιημένα μαγειρικά έλαια	88 %	84 %
βιοντίζελ από τετηγμένα ζωικά λίπη (**)	84 %	78 %
υδρογονοκατεργασμένο φυτικό έλαιο από κραμβέλαιο	51 %	47 %

υδρογονοκατεργασμένο φυτικό έλαιο από ηλιέλαιο	58 %	54 %
υδρογονοκατεργασμένο φυτικό έλαιο από σογιέλαιο	55 %	51 %
υδρογονοκατεργασμένο φυτικό έλαιο από φοινικέλαιο (ανοικτή δεξαμενή λυμάτων)	34 %	22 %
υδρογονοκατεργασμένο φυτικό έλαιο από φοινικέλαιο (με δέσμευση μεθανίου στη μονάδα επεξεργασίας)	53 %	49 %
υδρογονοκατεργασμένο έλαιο από χρησιμοποιημένα μαγειρικά έλαια	87 %	83 %
υδρογονοκατεργασμένο έλαιο από τετηγμένα ζωικά λίπη (**)	83 %	77 %
καθαρό φυτικό έλαιο από κραμβέλαιο	59 %	57 %
καθαρό φυτικό έλαιο από ηλιέλαιο	65 %	64 %
καθαρό φυτικό έλαιο από σογιέλαιο	63 %	61 %
καθαρό φυτικό έλαιο από φοινικέλαιο (ανοικτή δεξαμενή λυμάτων)	40 %	30 %
καθαρό φυτικό έλαιο από φοινικέλαιο (με δέσμευση μεθανίου στη μονάδα επεξεργασίας)	59 %	57 %
καθαρό έλαιο από χρησιμοποιημένα μαγειρικά έλαια	98 %	98 %

(*) Οι προκαθορισμένες τιμές για τις διεργασίες που χρησιμοποιούν ΣΠΗΘ είναι έγκυρες μόνο εάν όλη η θερμότητα διεργασίας παρέχεται με ΣΠΗΘ.

(**) Ισχύει μόνο για τα βιοκαύσιμα που παράγονται από ζωικά παραπροϊόντα τα οποία ταξινομούνται ως υλικό κατηγορίας 1 και 2 σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1069/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾, παραπροϊόντα για τα οποία δεν λαμβάνονται υπόψη οι εκπομπές που συνδέονται με την εξυγίανση ως μέρος της αξιοποίησης.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1069/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Οκτωβρίου 2009, περί υγειονομικών κανόνων για ζωικά υποπροϊόντα και παράγωγα προϊόντα που δεν προορίζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1774/2002 (κανονισμός για τα ζωικά υποπροϊόντα) (ΕΕ L 300 της 14.11.2009, σ. 1).

Β. ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΕΣ ΤΥΠΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΚΑΘΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΤΙΜΕΣ ΓΙΑ ΤΑ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΑ ΒΙΟΚΑΥΣΙΜΑ - ΑΝΥΠΑΡΚΤΑ Ή ΥΠΑΡΧΟΝΤΑ ΣΕ ΑΜΕΛΗΤΕΕΣ ΠΟΣΟΤΗΤΕΣ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΤΟ 2016 - ΠΟΥ ΠΑΡΑΓΟΝΤΑΙ ΧΩΡΙΣ ΚΑΘΑΡΕΣ ΕΚΠΟΜΠΕΣ ΑΝΘΡΑΚΑ ΛΟΓΩ ΑΛΛΑΓΩΝ ΣΤΙΣ ΧΡΗΣΕΙΣ ΓΗΣ

Οδός παραγωγής βιοκαυσίμου	Μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου – τυπική τιμή	Μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου – προκαθορισμένη τιμή
αιθανόλη από άχυρο σίτου	85 %	83 %
ντίζελ Fischer-Tropsch από απόβλητα ξύλου σε αυτόνομο σταθμό	83 %	83 %
ντίζελ Fischer-Tropsch από ξυλεία καλλιέργειας σε αυτόνομο σταθμό	82 %	82 %
βενζίνη Fischer-Tropsch από απόβλητα ξύλου σε αυτόνομο σταθμό	83 %	83 %
βενζίνη Fischer-Tropsch από ξυλεία καλλιέργειας σε αυτόνομο σταθμό	82 %	82 %
διμεθυλαιθέρας (DME) από απόβλητα ξύλου σε αυτόνομο σταθμό	84 %	84 %
διμεθυλαιθέρας (DME) από ξυλεία καλλιέργειας σε αυτόνομο σταθμό	83 %	83 %
μεθανόλη από απόβλητα ξύλου σε αυτόνομο σταθμό	84 %	84 %
μεθανόλη από ξυλεία καλλιέργειας σε αυτόνομο σταθμό	83 %	83 %
ντίζελ Fischer-Tropsch από ολοκληρωμένη αεριοποίηση μαύρου υγρού πολτοποίησης σε εργοστάσιο χαρτοπολτού	89 %	89 %
βενζίνη Fischer-Tropsch από ολοκληρωμένη αεριοποίηση μαύρου υγρού πολτοποίησης σε εργοστάσιο χαρτοπολτού	89 %	89 %
διμεθυλαιθέρας (DME) από ενσωματωμένο σύστημα αεριοποίησης μαύρου υγρού πολτοποίησης σε μονάδα χαρτοπολτού	89 %	89 %
μεθανόλη από ενσωματωμένο σύστημα αεριοποίησης μαύρου	89 %	89 %

υγρού πολτοποίησης σε μονάδα χαρτοπολτού		
το ποσοστό μεθυλοτριτοβουτυλαιθέρα (MTBE) που προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές	Ίδιες τιμές με εκείνες που προβλέπονται για τη χρησιμοποιούμενη οδό παραγωγής μεθανόλης	

Γ. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

1. Οι εκπομπές αερίων θερμοκηπίου που οφείλονται στην παραγωγή και τη χρήση καυσίμων μεταφορών, βιοκαυσίμων και βιορευστών για τις μεταφορές υπολογίζονται ως εξής:

α) Οι εκπομπές αερίων θερμοκηπίου που οφείλονται στην παραγωγή και τη χρήση βιοκαυσίμων υπολογίζονται σύμφωνα με τον ακόλουθο τύπο:

$$E = e_{ec} + e_l + e_p + e_{td} + e_u - e_{sca} - e_{ccs} - e_{ccr},$$

όπου:

- E = συνολικές εκπομπές από τη χρήση του καυσίμου,
- e_{ec} = εκπομπές από τη λήψη ή την καλλιέργεια των πρώτων υλών,
- e_l = ετήσιες εκπομπές από την τροποποίηση των αποθεμάτων άνθρακα που οφείλονται σε αλλαγή των χρήσεων γης,
- e_p = εκπομπές από την επεξεργασία,
- e_{td} = εκπομπές από τη μεταφορά και διανομή,
- e_u = εκπομπές από το χρησιμοποιούμενο καύσιμο,
- e_{sca} = μείωση εκπομπών μέσω σώρευσης άνθρακα στο έδαφος χάρη στην καλύτερη γεωργική διαχείριση,
- e_{ccs} = μείωση εκπομπών μέσω δέσμευσης και αποθήκευσης CO₂ σε γεωλογικούς σχηματισμούς και
- e_{ccr} = μείωση εκπομπών μέσω δέσμευσης και αντικατάστασης CO₂.

Οι εκπομπές από την κατασκευή των μηχανημάτων και εξοπλισμών δεν λαμβάνονται υπόψη.

β) Οι εκπομπές αερίων θερμοκηπίου από την παραγωγή και τη χρήση βιορευστών υπολογίζονται όπως για τα βιοκαύσιμα (E), αλλά με την αναγκαία επέκταση για να συμπεριληφθεί η ενεργειακή μετατροπή σε παραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια και/ή θερμότητα ή ψύξη, ως εξής:

αα) Για ενεργειακές εγκαταστάσεις που παράγουν μόνο θερμότητα:

$$EC_h = \frac{E}{\eta_h}$$

ββ) Για ενεργειακές εγκαταστάσεις που παράγουν μόνο ηλεκτρική ενέργεια:

$$EC_{ei} = \frac{E}{\eta_{ei}}$$

όπου:

$E_{Ch,ei}$ = Συνολικές εκπομπές αερίων θερμοκηπίου από το τελικό ενεργειακό προϊόν.

E = Συνολικές εκπομπές αερίων θερμοκηπίου του βιορρευτού πριν από την τελική μετατροπή.

η_{ei} = Η ηλεκτρική απόδοση, η οποία ορίζεται ως η ετησίως παραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια διαιρούμενη διά της ετήσιας εισροής βιορρευτού βάσει του ενεργειακού περιεχομένου του.

η_h = Η θερμική απόδοση, η οποία ορίζεται ως η ετησίως παραγόμενη ωφέλιμη θερμότητα διαιρούμενη διά της ετήσιας εισροής βιορρευτού βάσει του ενεργειακού περιεχομένου του.

γγ) Για την ηλεκτρική ενέργεια ή τη μηχανική ενέργεια η οποία προέρχεται από ενεργειακές εγκαταστάσεις που παράγουν ωφέλιμη θερμότητα ταυτόχρονα με ηλεκτρική και/ή μηχανική ενέργεια:

$$EC_{ei} = \frac{E}{\eta_{ei}} \left(\frac{C_{ei} \cdot \eta_{ei}}{C_{ei} \cdot \eta_{ei} + C_h \cdot \eta_h} \right)$$

δδ) Για την ωφέλιμη θερμότητα η οποία προέρχεται από ενεργειακές εγκαταστάσεις που παράγουν θερμότητα ταυτόχρονα με ηλεκτρική και/ή μηχανική ενέργεια:

$$EC_h = \frac{E}{\eta_h} \left(\frac{C_h \cdot \eta_h}{C_{ei} \cdot \eta_{ei} + C_h \cdot \eta_h} \right)$$

όπου:

$E_{Ch,ei}$ = Συνολικές εκπομπές αερίων θερμοκηπίου από το τελικό ενεργειακό προϊόν.

E = Συνολικές εκπομπές αερίων θερμοκηπίου του βιορευτού πριν από την τελική μετατροπή.

η_{ei} = Η ηλεκτρική απόδοση, η οποία ορίζεται ως η ετησίως παραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια διαιρούμενη διά της ετήσιας εισροής καυσίμου βάσει του ενεργειακού περιεχομένου του.

η_h = Η θερμική απόδοση, η οποία ορίζεται ως η ετησίως παραγόμενη ωφέλιμη θερμότητα διαιρούμενη διά της ετήσιας εισροής καυσίμου βάσει του ενεργειακού περιεχομένου του.

C_{ei} = Κλάσμα εξέργειας στην ηλεκτρική ενέργεια, και/ή τη μηχανική ενέργεια, λαμβανόμενο ίσο προς 100 % ($C_{ei} = 1$).

C_h = Βαθμός απόδοσης Carnot (κλάσμα εξέργειας στην ωφέλιμη θερμότητα).

Ο βαθμός απόδοσης Carnot, C_h , για ωφέλιμη θερμότητα σε διάφορες θερμοκρασίες ορίζεται ως:

$$C_h = \frac{T_h - T_0}{T_h}$$

όπου:

T_h = Θερμοκρασία, μετρούμενη ως απόλυτη θερμοκρασία (kelvin) της ωφέλιμης θερμότητας στο σημείο παραλαβής.

T_0 = Θερμοκρασία περιβάλλοντος, που λαμβάνεται ίση προς 273,15 kelvin (0 °C)

Αν η πλεονάζουσα θερμότητα εξάγεται για τη θέρμανση κτιρίων σε θερμοκρασία κάτω των 150 °C (423,15 kelvin), ο C_h μπορεί εναλλακτικά να ορίζεται ως εξής:

C_h = Βαθμός απόδοσης Carnot σε θερμότητα υπό θερμοκρασία 150 °C (423,15 kelvin), ίσος προς: 0,3546

Για τους σκοπούς του εν λόγω υπολογισμού, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

«συμπαράγωγή»: η ταυτόχρονη παραγωγή θερμικής και ηλεκτρικής και/ή μηχανικής ενέργειας με μία μόνο διαδικασία·

«ωφέλιμη θερμότητα»: η θερμότητα που παράγεται για να καλυφθεί οικονομικά δικαιολογημένη ζήτηση θερμότητας για σκοπούς θέρμανσης και ψύξης·

«οικονομικά δικαιολογημένη ζήτηση»: η ζήτηση που δεν υπερβαίνει τις ανάγκες θέρμανσης ή ψύξης και η οποία διαφορετικά θα καλυπτόταν σύμφωνα με τις συνθήκες της αγοράς.

2. Οι εκπομπές αερίων θερμοκηπίου που οφείλονται στη χρήση των βιοκαυσίμων και βιορευστών εκφράζονται ως εξής:

α) οι εκπομπές αερίων θερμοκηπίου που οφείλονται στη χρήση βιοκαυσίμων (E) εκφράζονται σε γραμμάρια ισοδυναμίου CO₂ ανά MJ καυσίμου (g CO₂eq/MJ)·

β) οι εκπομπές αερίων θερμοκηπίου που οφείλονται στη χρήση βιορευστών (EC) εκφράζονται σε γραμμάρια ισοδυναμίου CO₂ ανά MJ τελικού ενεργειακού προϊόντος (θερμότητας ή ηλεκτρικής ενέργειας) (g CO₂eq /MJ.).

Όταν η θερμότητα και η ψύξη συμπαράγονται με ηλεκτρική ενέργεια, οι εκπομπές κατανέμονται μεταξύ της θερμότητας και της ηλεκτρικής ενέργειας (όπως στο σημείο 1 στοιχείο β'), ασχέτως αν η θερμότητα χρησιμοποιείται πράγματι για σκοπούς θέρμανσης

ή ψύξης. Η θερμότητα ή η απορριπτόμενη θερμότητα χρησιμοποιείται για την παραγωγή ψύξης (ψυχρού αέρα ή νερού) μέσω ψυκτών απορρόφησης. Ως εκ τούτου, είναι σκόπιμο να υπολογίζονται μόνο οι εκπομπές που σχετίζονται με τη θερμότητα που παράγεται ανά MJ θερμότητας, ασχέτως αν η τελική χρήση της θερμότητας είναι πράγματι η θέρμανση ή η ψύξη μέσω ψυκτών απορρόφησης.

Όταν οι εκπομπές αερίων θερμοκηπίου από τη λήψη ή την καλλιέργεια πρώτων υλών e_{ec} εκφράζονται σε g CO₂eq /ξηρό τόνο πρώτων υλών, η μετατροπή σε γραμμάρια ισοδύναμου CO₂ ανά MJ καυσίμου (g CO₂eq /MJ) υπολογίζεται ως εξής:

$$e_{ec,καύσιμο} \left[\frac{gCO_2eq}{MJ \text{ καύσιμο}} \right]_{ec} = \frac{e_{ec,πρώτη \ \acute{\alpha}\lambda\eta\sigma\alpha} \left[\frac{gCO_2eq}{t_{\text{ξηρ\acute{o}}}} \right]}{LHV_{\alpha} \left[\frac{MJ \text{ προση \ \acute{\alpha}\lambda\eta\sigma\alpha}}{t_{\text{ξηρ\acute{o}}}} \right]} \times \text{συντελεστή \ \acute{\alpha}\lambda\eta\sigma\alpha \ \text{καυσίμου}} \times \text{συντελεστή \ \acute{\alpha}\lambda\eta\sigma\alpha \ \text{κατανομής \ \acute{\alpha}\lambda\η\sigma\alpha}}$$

(Ο ανωτέρω τύπος για τον υπολογισμό των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από τη λήψη ή την καλλιέργεια πρώτων υλών e_{ec} περιγράφει περιπτώσεις στις οποίες οι πρώτες ύλες μετατρέπονται σε βιοκαύσιμα σε ένα στάδιο. Σε πιο περίπλοκες αλυσίδες εφοδιασμού χρειάζονται προσαρμογές για τον υπολογισμό των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από τη λήψη ή την καλλιέργεια πρώτων υλών e_{ec} για ενδιάμεσα προϊόντα.)

όπου:

$$\text{Συντελεστής \ \acute{\alpha}\lambda\η\sigma\alpha \ \text{κατανομής \ \acute{\alpha}\lambda\η\sigma\alpha}} = \left[\frac{\text{Ενέργεια σε καύσιμο}}{\text{Ενέργεια καυσίμου} + \text{Ενέργεια σε παραπροϊόντα}} \right]$$

$$\text{Συντελεστής \ \acute{\alpha}\lambda\η\sigma\alpha \ \text{καυσίμου}} = [\text{Λόγος MJ \ \acute{\alpha}\lambda\η\sigma\alpha \ \text{πρώτης \ \acute{\alpha}\lambda\η\sigma\alpha \ \text{που απαιτούνται για την παραγωγή 1 MJ καυσίμου}}]$$

Οι εκπομπές ανά ξηρό τόνο πρώτων υλών υπολογίζονται ως εξής:

$$e_{ec,πρώτη \ \acute{\alpha}\lambda\η\sigma\alpha} \left[\frac{gCO_2eq}{t_{\text{ξηρ\acute{o}}}} \right] = \frac{e_{ec,πρώτη \ \acute{\alpha}\lambda\η\sigma\alpha} \left[\frac{gCO_2eq}{t_{\text{ξηρ\acute{o}}}} \right]}{(1 - \text{περισκτικότητα σε υγρασία})}$$

3. Η μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου που οφείλεται στα βιοκαύσιμα και βιορευστά υπολογίζεται ως εξής:

α) Μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου που οφείλεται στα βιοκαύσιμα:

$$\text{ΜΕΙΩΣΗ} = (E_{F(t)} - E_B) / E_{F(t)},$$

όπου:

E_B = συνολικές εκπομπές από το βιοκαύσιμα, και

$E_{F(t)}$ = συνολικές εκπομπές από το συγκριτικό ορυκτό καύσιμο για μεταφορές,

β) Μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου που οφείλεται στην παραγωγή θερμότητας και ψύξης και ηλεκτρικής ενέργειας από βιορευστά:

$$\text{ΜΕΙΩΣΗ} = (EC_{F(h\&c,e)} - EC_{R(h\&c,e)} / EC_{F(h\&c,e)})$$

όπου:

$EC_{F(h\&c,e)}$ = συνολικές εκπομπές από τη θερμότητα ή την ηλεκτρική ενέργεια, και
 $EC_{R(h\&c,e)}$ = συνολικές εκπομπές από το συγκριτικό ορυκτό καύσιμο για ωφέλιμη θερμότητα ή ηλεκτρική ενέργεια.

4. Τα αέρια θερμοκηπίου που λαμβάνονται υπόψη για τους σκοπούς του σημείου 1 είναι τα ακόλουθα: CO₂, N₂O και CH₄. Για τους σκοπούς του υπολογισμού της ισοδυναμίας CO₂, στα αέρια αυτά αποδίδονται οι ακόλουθες τιμές:

CO ₂	: 1
N ₂ O	: 298
CH ₄	: 25

5. Στις εκπομπές από τη λήψη ή την καλλιέργεια των πρώτων υλών, e_{ec} , συμπεριλαμβάνονται οι εκπομπές από την ίδια τη διαδικασία εξόρυξης από τη συλλογή, την ξήρανση και την αποθήκευση των πρώτων υλών από τα απόβλητα και τις διαρροές και από την παραγωγή των χημικών ουσιών ή προϊόντων που χρησιμοποιούνται για τη λήψη και την καλλιέργεια. Δεν λαμβάνεται υπόψη η δέσμευση του CO₂ κατά την καλλιέργεια των πρώτων υλών. Για τις εκτιμήσεις των εκπομπών από τις καλλιέργειες γεωργικής βιομάζας μπορούν να χρησιμοποιούνται περιφερειακοί μέσοι όροι για τις εκπομπές από καλλιέργειες οι οποίες περιλαμβάνονται στις εκθέσεις του άρθρου 31 παρ. 4 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 ή οι πληροφορίες για τις αναλυτικές προκαθορισμένες τιμές για τις εκπομπές από καλλιέργειες που περιλαμβάνονται στο παρόν παράρτημα, εάν δεν είναι δυνατό να χρησιμοποιηθούν πραγματικές τιμές. Ελλείψει σχετικών πληροφοριών στις εν λόγω εκθέσεις, επιτρέπεται να υπολογίζονται οι μέσοι όροι βάσει των τοπικών γεωργικών πρακτικών με χρήση, για παράδειγμα, δεδομένων ομάδας γεωργικών εκμεταλλεύσεων, εάν δεν είναι δυνατό να χρησιμοποιηθούν πραγματικές τιμές.

6. Για τους σκοπούς του υπολογισμού που αναφέρεται στο σημείο 1 στοιχείο α), η μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου χάρη στη βελτίωση της διαχείρισης της γεωργίας, e_{sca} , όπως η στροφή στη μειωμένη ή μηδενική άροση, η βελτιωμένη αμειψισπορά, η χρήση προστατευτικών καλλιεργειών, συμπεριλαμβανομένης της διαχείρισης των υπολειμμάτων καλλιεργειών, και η χρήση οργανικών βελτιωτικών εδάφους (π.χ. κομπόστ, προϊόν ζύμωσης της κοπριάς), λαμβάνεται υπόψη μόνο εφόσον υποβάλλονται αξιόπιστα και επαληθεύσιμα στοιχεία που αποδεικνύουν ότι ο άνθρακας του εδάφους αυξήθηκε ή σύμφωνα με τα οποία είναι εύλογο να έχει αυξηθεί κατά τη διάρκεια της καλλιέργειας των εξεταζόμενων πρώτων υλών, με συνεκτίμηση των εκπομπών στις περιπτώσεις όπου οι πρακτικές αυτές οδηγούν σε αυξημένη χρήση λιπασμάτων και ζιζανιοκτόνων. Σχετικό αποδεικτικό στοιχείο μπορούν να αποτελέσουν μετρήσεις του άνθρακα του εδάφους, π.χ. μια πρώτη μέτρηση πριν αρχίσει η καλλιέργεια και μετέπειτα μετρήσεις σε τακτά διαστήματα, με διαφορά ετών μεταξύ τους. Στην

περίπτωση αυτή, μέχρι την εκτέλεση της δεύτερης μέτρησης, η αύξηση του εδαφικού άνθρακα θα υπολογίζεται βάσει αντιπροσωπευτικών δοκιμών ή εδαφικών μοντέλων. Από τη δεύτερη μέτρηση και μετά, η αύξηση του εδαφικού άνθρακα και η τάξη μεγέθους της θα διαπιστώνονται με βάση τις μετρήσεις.

7. Οι ετήσιες εκπομπές από τη μεταβολή των αποθεμάτων άνθρακα λόγω αλλαγής της χρήσης γης, e_i , υπολογίζονται με ισομερή διαίρεση των συνολικών εκπομπών μιας εικοσαετίας. Για τον υπολογισμό αυτών των εκπομπών, εφαρμόζεται ο ακόλουθος τύπος:

$$e_i = (CS_R - CS_A) \times 3,664 \times 1/20 \times 1/P - e_b,$$

(Η σταθερά που προκύπτει από τη διαίρεση του μοριακού βάρους του CO₂ (44,010 g/mol) με το μοριακό βάρος του άνθρακα (12,011 g/mol) ισούται προς 3,664.)

όπου:

- e_i = ετήσιες εκπομπές αερίων θερμοκηπίου από τη μεταβολή των αποθεμάτων άνθρακα λόγω αλλαγής της χρήσης γης (μετρούμενες σε μάζα (γραμμάρια) ισοδυνάμου CO₂ ανά μονάδα ενέργειας παραγόμενης από βιοκαύσιμο ή βιορευστό (megajoule)). Οι «καλλιεργήσιμες εκτάσεις» (κατά IPCC) και οι «πολυετείς καλλιέργειες» (οι καλλιέργειες στις οποίες η συγκομιδή των βλαστών δεν είναι συνήθως ετήσια, όπως οι πρεμνοφυείς καλλιέργειες δασικών ειδών μικρού περίτροπου χρόνου και ο ελαιοφώινικας) θεωρούνται ως μία χρήση γης,
- CS_R = απόθεμα άνθρακα ανά μονάδα επιφάνειας συνδεδεμένο με τη χρήση γης αναφοράς (μετρούμενο ως μάζα (τόνοι) άνθρακα ανά μονάδα επιφάνειας, συμπεριλαμβανομένων του εδάφους και της βλάστησης). Η χρήση γης αναφοράς είναι η χρήση γης τον Ιανουάριο του 2008 ή είκοσι (20) έτη πριν από τη λήψη των πρώτων υλών, όποια είναι η μεταγενέστερη ημερομηνία,
- CS_A = απόθεμα άνθρακα ανά μονάδα επιφάνειας συνδεδεμένο με την πραγματική χρήση γης (μετρούμενο ως μάζα (τόνοι) άνθρακα ανά μονάδα επιφάνειας, συμπεριλαμβανομένων του εδάφους και της βλάστησης). Όταν το απόθεμα άνθρακα συσσωρεύεται επί περισσότερα του ενός έτη, η τιμή του CS_A είναι το υπολογιζόμενο απόθεμα ανά μονάδα επιφάνειας ύστερα από είκοσι (20) έτη ή όταν η καλλιέργεια ωριμάσει, όποια ημερομηνία προηγείται,
- P = παραγωγικότητα της καλλιέργειας (μετρούμενη ως ενέργεια παραγόμενη από βιοκαύσιμα ή βιορευστά ανά μονάδα επιφάνειας ετησίως), και
- e_b = προσαύξηση 29 gCO₂eq/MJ για τα βιοκαύσιμα ή βιορευστά των οποίων η βιομάζα προέρχεται από αποκατεστημένα υποβαθμισμένα εδάφη, υπό τους όρους του σημείου 8.

8. Η προσαύξηση 29 g CO₂eq /MJ αναγνωρίζεται εφόσον διατεθούν στοιχεία ότι τα εδάφη:

α) δεν χρησιμοποιούνταν για γεωργικούς ή οιοσδήποτε άλλους σκοπούς τον Ιανουάριο 2008 και

β) είναι σοβαρά υποβαθμισμένα, συμπεριλαμβανομένων των εδαφών που προηγουμένως χρησιμοποιούνταν για γεωργικούς σκοπούς.

Η προσαύξηση 29 g CO₂e/g /MJ εφαρμόζεται επί είκοσι (20) το πολύ έτη από την ημερομηνία μετατροπής των εδαφών σε γεωργική εκμετάλλευση, υπό τον όρο ότι εξασφαλίζονται τακτική αύξηση του αποθέματος άνθρακα και μείωση της διάβρωσης των σοβαρά υποβαθμισμένων εδαφών του στοιχείου β'.

9. «Σοβαρά υποβαθμισμένα εδάφη»: εδάφη των οποίων η περιεκτικότητα σε αλάτι αυξήθηκε σημαντικά κατά τη διάρκεια σημαντικής περιόδου ή των οποίων η περιεκτικότητα σε οργανικές ύλες είναι ιδιαίτερα χαμηλή και τα οποία είναι σοβαρά διαβρωμένα.
10. Η Επιτροπή επανεξετάζει, έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020, Οδηγό για τον υπολογισμό των αποθεμάτων άνθρακα του εδάφους, σύμφωνα με την Απόφαση 2010/335/ΕΕ της Επιτροπής, της 10ης Ιουνίου 2010, για τις κατευθυντήριες γραμμές του υπολογισμού των εδαφικών αποθεμάτων άνθρακα για τους σκοπούς του παραρτήματος V της οδηγίας 2009/28/ΕΚ (ΕΕ L 151 της 17.6.2010, σ. 19), βάσει των κατευθυντήριων γραμμών της IPCC (Διακυβερνητικής Ομάδας για την Αλλαγή του Κλίματος) του 2006 για τις εθνικές στατιστικές απογραφές αερίων του θερμοκηπίου – τόμος 4 και σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 525/2013 και τον Κανονισμό (ΕΕ) 2018/841 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 2018, σχετικά με τη συμπερίληψη των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου και των απορροφήσεων από δραστηριότητες χρήσης γης, αλλαγής χρήσης γης και δασοπονίας στο πλαίσιο για το κλίμα και την ενέργεια έως το 2030, καθώς και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 525/2013 και της απόφασης (ΕΕ) αριθ. 529/2013/ΕΕ (ΕΕ L 156 της 19.6.2018, σ. 1). Μετά την εκπόνησή του από την Επιτροπή, ο Οδηγός αυτός χρησιμεύει ως βάση για τον υπολογισμό των αποθεμάτων άνθρακα του εδάφους για τους σκοπούς του παρόντος νόμου και της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001.
11. Στις εκπομπές από την επεξεργασία, ε., περιλαμβάνονται οι εκπομπές από την ίδια τη διαδικασία επεξεργασίας, από τα απόβλητα και τις διαρροές, από τα απόβλητα και τις διαρροές και από την παραγωγή των χημικών ουσιών ή προϊόντων που χρησιμοποιούνται στην επεξεργασία, καθώς και οι εκπομπές CO₂ που προέρχονται από τον άνθρακα που περιέχεται σε ορυκτές πηγές, είτε αυτές καίγονται πράγματι κατά τη διαδικασία, είτε όχι.

Για τον υπολογισμό της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας μη παραγόμενης στη μονάδα παραγωγής καυσίμου, η ένταση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου της παραγωγής και διανομής αυτής της ηλεκτρικής ενέργειας λογίζεται ως ίση με τη μέση ένταση εκπομπών της παραγωγής και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας σε μια δεδομένη περιφέρεια. Και' εξαίρεση του κανόνα αυτού, οι παραγωγοί μπορούν να χρησιμοποιούν μια μέση τιμή για την ηλεκτρική ενέργεια που έχει παραχθεί από έναν μεμονωμένο σταθμό ηλεκτροπαραγωγής, εφόσον ο σταθμός αυτός δεν είναι συνδεδεμένος με το δίκτυο ηλεκτροδότησης.

Στις εκπομπές από την επεξεργασία συμπεριλαμβάνονται οι εκπομπές από την ξήρανση ενδιάμεσων προϊόντων και υλικών, κατά περίπτωση.

12. Στις εκπομπές από τη μεταφορά και διανομή, e_{td} , συμπεριλαμβάνονται οι εκπομπές από τη μεταφορά πρώτων υλών και ημιτελών υλικών και από την αποθήκευση και διανομή τελικών υλικών. Οι εκπομπές από τη μεταφορά και τη διανομή που πρέπει να ληφθούν υπόψη στο σημείο 5 δεν καλύπτονται από το σημείο αυτό.

13. Οι εκπομπές του χρησιμοποιούμενου καυσίμου, e_{it} , λογίζονται ως μηδενικές για τα βιοκαύσιμα και τα βιορευστά.

Οι εκπομπές αερίων θερμοκηπίου εκτός από το CO_2 (N_2O και CH_4) του χρησιμοποιούμενου καυσίμου συμπεριλαμβάνονται στον συντελεστή e_{it} για τα βιορευστά.

14. Η μείωση εκπομπών μέσω δέσμευσης CO_2 και γεωλογικής αποθήκευσης του άνθρακα e_{ccs} , που δεν έχει ήδη ληφθεί υπόψη στο e_{it} , περιορίζεται στις εκπομπές που αποφεύγονται μέσω της δέσμευσης και αποθήκευσης του εκπεμπόμενου CO_2 που συνδέεται άμεσα με την εξόρυξη, μεταφορά, επεξεργασία και διανομή του καυσίμου, εφόσον αποθηκεύεται σύμφωνα με την Οδηγία 2009/31/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2009, σχετικά με την αποθήκευση διοξειδίου του άνθρακα σε γεωλογικούς σχηματισμούς και για την τροποποίηση της οδηγίας 85/337/ΕΟΚ του Συμβουλίου, των οδηγιών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου 2000/60/ΕΚ, 2001/80/ΕΚ, 2004/35/ΕΚ, 2006/12/ΕΚ και 2008/1/ΕΚ, και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1013/2006 (ΕΕ L 140 της 5.6.2009, σ. 114).

15. Η μείωση εκπομπών μέσω δέσμευσης CO_2 και αντικατάστασης του άνθρακα e_{ccr} , συνδέεται άμεσα με την παραγωγή του βιοκαυσίμου ή του βιορευστού στο οποίο καταλογίζονται και περιορίζεται στις εκπομπές που αποφεύγονται μέσω της δέσμευσης του CO_2 που προέρχεται από βιομάζα και που χρησιμοποιείται για την αντικατάσταση CO_2 προερχόμενου από ορυκτές πηγές στην παραγωγή εμπορικών προϊόντων και υπηρεσιών.

16. Όταν μια μονάδα συμπαραγωγής - που παρέχει θερμότητα και/ή ηλεκτρική ενέργεια για τη διαδικασία παραγωγής καυσίμου για το οποίο υπολογίζονται οι εκπομπές - παράγει πλεονάζουσα ηλεκτρική ενέργεια και/ή πλεονάζουσα ωφέλιμη θερμότητα, οι εκπομπές αερίων θερμοκηπίου κατανέμονται μεταξύ της ηλεκτρικής ενέργειας και της ωφέλιμης θερμότητας ανάλογα με τη θερμοκρασία της θερμότητας (που αντανακλά την ωφέλιμότητα της θερμότητας). Το ωφέλιμο μέρος της θερμότητας υπολογίζεται πολλαπλασιάζοντας το ενεργειακό περιεχόμενο της με τον βαθμό απόδοσης Carnot C_p , που υπολογίζεται ως εξής:

$$C_h = \frac{T_h - T_0}{T_h}$$

όπου:

- T_h = Θερμοκρασία, μετρούμενη ως απόλυτη θερμοκρασία (kelvin) της ωφέλιμης θερμότητας στο σημείο παραλαβής.
 T_0 = Θερμοκρασία περιβάλλοντος, που λαμβάνεται ίση προς 273,15 kelvin (0 °C)

Αν η πλεονάζουσα θερμότητα εξάγεται για τη θέρμανση κτιρίων σε θερμοκρασία κάτω των 150 °C (423,15 kelvin), ο C_h μπορεί εναλλακτικά να ορίζεται ως εξής:

- C_i = Βαθμιάς απόδοσης Carnot σε θερμότητα υπό θερμοκρασία 150 °C (423,15 kelvin), ίσος προς: 0,3546

Για τους σκοπούς του υπολογισμού αυτού, χρησιμοποιείται η πραγματική απόδοση, η οποία ορίζεται ως η ετησίως παραγόμενη μηχανική, ηλεκτρική και θερμική ενέργεια διαιρούμενη, αντιστοίχως, διά της ετήσιας εισροής ενέργειας.

Για τους σκοπούς του εν λόγω υπολογισμού, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

«συμπαγωγή»: η ταυτόχρονη παραγωγή θερμικής και ηλεκτρικής και/ή μηχανικής ενέργειας με μία μόνο διαδικασία.

«ωφέλιμη θερμότητα»: η θερμότητα που παράγεται για να καλυφθεί οικονομικά δικαιολογημένη ζήτηση θερμότητας για σκοπούς θέρμανσης ή ψύξης.

«οικονομικά δικαιολογημένη ζήτηση»: η ζήτηση που δεν υπερβαίνει τις ανάγκες θέρμανσης ή ψύξης και η οποία διαφορετικά θα καλυπτόταν σύμφωνα με τις συνθήκες της αγοράς.

17. Όταν μια διαδικασία παραγωγής καυσίμου παράγει, σε συνδυασμό, το καύσιμο για το οποίο υπολογίζονται οι εκπομπές και ένα ή περισσότερα άλλα προϊόντα («παραπροϊόντα»), οι εκπομπές αερίων θερμοκηπίου διαιρούνται μεταξύ του τελικού καυσίμου ή του ενδιάμεσου καυσίμου προϊόντος και των παραπροϊόντων κατ' αναλογία προς το ενεργειακό τους περιεχόμενο (που προσδιορίζεται από την κατώτερη θερμογόνο δύναμη στην περίπτωση παραπροϊόντων διαφορετικών από την ηλεκτρική ενέργεια και τη θερμότητα). Η ένταση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου της πλεονάζουσας ωφέλιμης θερμότητας ή της πλεονάζουσας ηλεκτρικής ενέργειας είναι ίδια με την ένταση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου της θερμότητας ή της ηλεκτρικής ενέργειας που παρέχεται στη διαδικασία παραγωγής καυσίμου και προσδιορίζεται με τον υπολογισμό της έντασης εκπομπών αερίων θερμοκηπίου όλων των εισροών και εκπομπών, συμπεριλαμβανομένων των πρώτων υλών και των εκπομπών CH_4 και N_2O , προς και από τη μονάδα συμπαγωγής, τον λέβητα ή άλλες συσκευές παροχής θερμότητας ή ηλεκτρικής ενέργειας στη διαδικασία παραγωγής καυσίμου. Στην

περίπτωση της συμπαραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας, ο υπολογισμός πραγματοποιείται σύμφωνα με το σημείο 16.

18. Για τους σκοπούς του υπολογισμού που αναφέρεται στο σημείο 17, οι προς διαίρεση εκπομπές είναι $e_{ec} + e_l + e_{sca} + \text{τα κλάσματα εκπομπών } e_p, e_{td}, e_{ccs} \text{ και } e_{ccf} \text{ που παράγονται κατά τα στάδια της διαδικασίας μέχρι και το στάδιο παραγωγής παραπροϊόντος. Εάν ο καταλογισμός εκπομπών σε παραπροϊόντα έχει γίνει σε προηγούμενο στάδιο της διαδικασίας στο πλαίσιο του κύκλου ζωής, το κλάσμα των εκπομπών που αποδίδονται κατά το τελευταίο αυτό στάδιο της διαδικασίας στο ενδιάμεσο καύσιμο προϊόν χρησιμοποιείται για τους σκοπούς αυτούς, αντί του συνόλου των εκπομπών αυτών.}$

Στην περίπτωση των βιοκαυσίμων και βιορευστών, για τους σκοπούς του εν λόγω υπολογισμού λαμβάνονται υπόψη όλα τα παραπροϊόντα. Δεν καταλογίζονται εκπομπές σε απόβλητα και υπολείμματα. Για τους σκοπούς του υπολογισμού, τα παραπροϊόντα που έχουν αρνητικό ενεργειακό περιεχόμενο λογίζονται ως έχοντα μηδενικό ενεργειακό περιεχόμενο.

Τα απόβλητα και τα υπολείμματα, όπως κρυφές δέντρων και κλαδιά, άχυρο, φλοιοί, σπάδικες αραβοσίτου και κελύφη καρπών, και τα υπολείμματα επεξεργασίας, συμπεριλαμβανομένης της ακαθάριστης γλυκερίνης (ήτοι, μη διυλισμένης γλυκερίνης) και της βαγιάσης, λογίζεται ότι έχουν μηδενικές εκπομπές αερίων θερμοκηπίου κατά τον κύκλο ζωής τους μέχρι τη διαδικασία συλλογής τους, ασχέτως αν μεταποιούνται σε ενδιάμεσα προϊόντα πριν από τη μετατροπή τους σε τελικά προϊόντα.

Στην περίπτωση των καυσίμων που παράγονται σε διυλιστήρια, πλην του συνδυασμού μονάδων επεξεργασίας με λέβητες ή μονάδες συμπαραγωγής που παρέχουν θερμότητα και/ή ηλεκτρική ενέργεια στη μονάδα επεξεργασίας, η μονάδα ανάλυσης για τους σκοπούς του υπολογισμού που αναφέρεται στο σημείο 17 είναι το διυλιστήριο.

19. Στην περίπτωση των βιοκαυσίμων, για τους σκοπούς του υπολογισμού που αναφέρεται στην παράγραφο 3, οι εκπομπές από το συγκριτικό ορυκτό καύσιμο $E_{F(t)}$ είναι 94 g CO₂eq/MJ.

Στην περίπτωση των βιορευστών που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, για τους σκοπούς του υπολογισμού που αναφέρεται στο σημείο 3, η τιμή του συγκριτικού ορυκτού καυσίμου $EC_{F(e)}$ είναι 183 g CO₂eq/MJ.

Στην περίπτωση των βιορευστών που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή ωφέλιμης θερμότητας, καθώς και για την παραγωγή θέρμανσης και/ή ψύξης, για τους σκοπούς του υπολογισμού που αναφέρεται στο σημείο 3, η τιμή του συγκριτικού ορυκτού καυσίμου $EC_{F(h\&c)}$ είναι 80 g CO₂eq/MJ.

Δ. ΑΝΑΛΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΚΑΘΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΤΙΜΕΣ ΓΙΑ ΤΑ ΒΙΟΚΑΥΣΙΜΑ ΚΑΙ ΤΑ ΒΙΟΡΕΥΣΤΑ

Αναλυτικές προκαθορισμένες τιμές για την καλλιέργεια: «ε_{ec}» όπως ορίζεται στο Μέρος Γ του παρόντος παραρτήματος, συμπεριλαμβανομένων των εκπομπών N₂O από εδάφη

Οδός παραγωγής βιοκαυσίμου και βιορευστού	Εκπομπές αερίων θερμοκηπίου – τυπική τιμή (g CO ₂ eq/MJ)	Εκπομπές αερίων θερμοκηπίου – προκαθορισμένη τιμή (g CO ₂ eq/MJ)
αιθανόλη ζαχαρότευτλων	9,6	9,6
αιθανόλη αραβοσίτου	25,5	25,5
άλλα σιτηρά εξαιρουμένης της αιθανόλης αραβοσίτου	27,0	27,0
αιθανόλη ζαχαροκάλαμου	17,1	17,1
το ποσοστό ΕΤΒΕ που προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές	Ίδιες τιμές με εκείνες που προβλέπονται για τη χρησιμοποιούμενη οδό παραγωγής αιθανόλης	
το ποσοστό ΤΑΕΕ που προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές	Ίδιες τιμές με εκείνες που προβλέπονται για τη χρησιμοποιούμενη οδό παραγωγής αιθανόλης	
βιοντίζελ κράμβης	32,0	32,0
βιοντίζελ ηλιάνθου	26,1	26,1
βιοντίζελ σπόρων σόγιας	21,2	21,2
βιοντίζελ φοινικέλαιου	26,0	26,0
βιοντίζελ από χρησιμοποιημένα μαγειρικά έλαια	0	0
βιοντίζελ από τετηγμένα ζωικά λίπη ^(*)	0	0
υδρογονοκατεργασμένο φυτικό έλαιο από κραμβέλαιο	33,4	33,4
υδρογονοκατεργασμένο φυτικό έλαιο από ηλιέλαιο	26,9	26,9
υδρογονοκατεργασμένο φυτικό έλαιο από σογιέλαιο	22,1	22,1
υδρογονοκατεργασμένο φυτικό έλαιο από φοινικέλαιο	27,3	27,3
υδρογονοκατεργασμένο έλαιο από χρησιμοποιημένα μαγειρικά έλαια	0	0
υδρογονοκατεργασμένο έλαιο από τετηγμένα ζωικά λίπη ^(*)	0	0
καθαρό φυτικό έλαιο από κραμβέλαιο	33,4	33,4
καθαρό φυτικό έλαιο από ηλιέλαιο	27,2	27,2
καθαρό φυτικό έλαιο από σογιέλαιο	22,2	22,2
καθαρό φυτικό έλαιο από φοινικέλαιο	27,1	27,1
καθαρό έλαιο από χρησιμοποιημένα μαγειρικά έλαια	0	0

^(*) Ισχύει μόνο για τα βιοκαύσιμα που παράγονται από ζωικά παραπροϊόντα τα οποία

ταξινομούνται ως υλικό κατηγορίας 1 και 2 σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1069/2009, παραπροϊόντα για τα οποία δεν λαμβάνονται υπόψη οι εκπομπές που συνδέονται με την εξυγίανση ως μέρος της αξιοποίησης.

Αναλυτικές προκαθορισμένες τιμές για την καλλιέργεια: « e_{ec} » – μόνο για τις εκπομπές N_2O από εδάφη (περιλαμβάνονται ήδη στις αναλυτικές τιμές για τις εκπομπές από καλλιέργειες στον πίνακα « e_{cc} »)

Οδός παραγωγής βιοκαυσίμου και βιορευστού	Εκπομπές αερίων θερμοκηπίου – τυπική τιμή (g CO ₂ eq/MJ)	Εκπομπές αερίων θερμοκηπίου – προκαθορισμένη τιμή (g CO ₂ eq/MJ)
αιθανόλη ζαχαρότευτλων	4,9	4,9
αιθανόλη αραβοσίτου	13,7	13,7
άλλα σιτηρά εξαιρουμένης της αιθανόλης αραβοσίτου	14,1	14,1
αιθανόλη ζαχαροκάλαμου	2,1	2,1
το ποσοστό ΕΤΒΕ που προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές	Ίδιες τιμές με εκείνες που προβλέπονται για τη χρησιμοποιούμενη οδό παραγωγής αιθανόλης	
το ποσοστό ΤΑΕΕ που προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές	Ίδιες τιμές με εκείνες που προβλέπονται για τη χρησιμοποιούμενη οδό παραγωγής αιθανόλης	
βιοντίζελ κράμβης	17,6	17,6
βιοντίζελ ηλίανθου	12,2	12,2
βιοντίζελ σπόρων σόγιας	13,4	13,4
βιοντίζελ σπόρων σόγιας	16,5	16,5
βιοντίζελ από χρησιμοποιημένα μαγειρικά έλαια	0	0
βιοντίζελ από τετηγμένα ζωικά λίπη ^(*1)	0	0
υδρογονοκατεργασμένο φυτικό έλαιο από κραμβέλαιο	18,0	18,0
υδρογονοκατεργασμένο φυτικό έλαιο από ηλιέλαιο	12,5	12,5
υδρογονοκατεργασμένο φυτικό έλαιο από σογιέλαιο	13,7	13,7
υδρογονοκατεργασμένο φυτικό έλαιο από φοινικέλαιο	16,9	16,9
υδρογονοκατεργασμένο έλαιο από χρησιμοποιημένα μαγειρικά έλαια	0	0
υδρογονοκατεργασμένο έλαιο από τετηγμένα ζωικά λίπη ^(*1)	0	0

καθαρό φυτικό έλαιο από κραμβέλαιο	17,6	17,6
καθαρό φυτικό έλαιο από ηλιέλαιο	12,2	12,2
καθαρό φυτικό έλαιο από σογιέλαιο	13,4	13,4
καθαρό φυτικό έλαιο από φοινικέλαιο	16,5	16,5
καθαρό έλαιο από χρησιμοποιημένα μαγειρικά έλαια	0	0
<i>^(*) Ισχύει μόνο για τα βιοκαύσιμα που παράγονται από ζωικά παραπροϊόντα τα οποία ταξινομούνται ως υλικό κατηγορίας 1 και 2 σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1069/2009, παραπροϊόντα για τα οποία δεν λαμβάνονται υπόψη οι εκπομπές που συνδέονται με την εξυγίανση ως μέρος της αξιοποίησης.</i>		

Αναλυτικές προκαθορισμένες τιμές για την επεξεργασία: «ερ» όπως ορίζεται στο μέρος Γ του παρόντος παραρτήματος

Οδός παραγωγής βιοκαυσίμου και βιορευστού	Εκπομπές αερίων θερμοκηπίου – τυπική τιμή	Εκπομπές αερίων θερμοκηπίου – προκαθορισμένη τιμή
	(g CO ₂ eq/MJ)	(g CO ₂ eq/MJ)
αιθανόλη ζαχαρότευτλων (χωρίς βιοαέριο από υπολείμματα απόσταξης, με χρήση φυσικού αερίου ως καυσίμου διεργασίας σε συμβατικό λέβητα)	18,8	26,3
αιθανόλη ζαχαρότευτλων (με βιοαέριο από υπολείμματα απόσταξης, με χρήση φυσικού αερίου ως καυσίμου διεργασίας σε συμβατικό λέβητα)	9,7	13,6
αιθανόλη ζαχαρότευτλων (χωρίς βιοαέριο από υπολείμματα απόσταξης, με χρήση φυσικού αερίου ως καυσίμου διεργασίας σε σταθμό ΣΠΗΘ ^(*))	13,2	18,5
αιθανόλη ζαχαρότευτλων (με βιοαέριο από υπολείμματα απόσταξης, με χρήση φυσικού αερίου ως καυσίμου διεργασίας σε σταθμό ΣΠΗΘ ^(*))	7,6	10,6
αιθανόλη ζαχαρότευτλων (χωρίς βιοαέριο από υπολείμματα απόσταξης, με χρήση λιγνίτη ως καυσίμου διεργασίας σε σταθμό ΣΠΗΘ ^(*))	27,4	38,3
αιθανόλη ζαχαρότευτλων (με βιοαέριο από υπολείμματα απόσταξης, με χρήση λιγνίτη ως καυσίμου διεργασίας σε σταθμό ΣΠΗΘ ^(*))	15,7	22,0
αιθανόλη αραβοσίτου (με χρήση φυσικού αερίου ως καυσίμου διεργασίας σε συμβατικό λέβητα)	20,8	29,1

αιθανόλη αραβοσίτου (με χρήση φυσικού αερίου ως καυσίμου διεργασίας σε σταθμό ΣΠΗΘ ^(*))	14,8	20,8
αιθανόλη αραβοσίτου (με χρήση λιγνίτη ως καυσίμου διεργασίας σε σταθμό ΣΠΗΘ ^(*))	28,6	40,1
αιθανόλη αραβοσίτου (με χρήση δασικών υπολειμμάτων ως καυσίμου διεργασίας σε σταθμό ΣΠΗΘ ^(*))	1,8	2,6
άλλα σιτηρά εξαιρουμένης της αιθανόλης αραβοσίτου (με χρήση φυσικού αερίου ως καυσίμου διεργασίας σε συμβατικό λέβητα)	21,0	29,3
άλλα σιτηρά εξαιρουμένης της αιθανόλης αραβοσίτου (με χρήση φυσικού αερίου ως καυσίμου διεργασίας σε σταθμό ΣΠΗΘ ^(*))	15,1	21,1
άλλα σιτηρά εξαιρουμένης της αιθανόλης αραβοσίτου (με χρήση λιγνίτη ως καυσίμου διεργασίας σε σταθμό ΣΠΗΘ ^(*))	30,3	42,5
άλλα σιτηρά εξαιρουμένης της αιθανόλης αραβοσίτου (με χρήση δασικών υπολειμμάτων ως καυσίμου διεργασίας σε σταθμό ΣΠΗΘ ^(*))	1,5	2,2
αιθανόλη ζαχαροκάλαμου	1,3	1,8
το ποσοστό ΕΤΒΕ που προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές	Ίδιες τιμές με εκείνες που προβλέπονται για τη χρησιμοποιούμενη οδό παραγωγής αιθανόλης	
το ποσοστό ΤΑΕΕ που προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές	Ίδιες τιμές με εκείνες που προβλέπονται για τη χρησιμοποιούμενη οδό παραγωγής αιθανόλης	
βιοντίζελ κράμβης	11,7	16,3
βιοντίζελ ηλίανθου	11,8	16,5
βιοντίζελ σπόρων σόγιας	12,1	16,9
βιοντίζελ φοινικέλαιου (ανοικτή δεξαμενή λυμάτων)	30,4	42,6
βιοντίζελ φοινικέλαιου (με δέσμευση μεθανίου στη μονάδα επεξεργασίας)	13,2	18,5
βιοντίζελ από χρησιμοποιημένα μαγειρικά έλαια	9,3	13,0
βιοντίζελ από τετηγμένα ζωικά λίπη ^(*)	13,6	19,1
υδρογονοκατεργασμένο φυτικό έλαιο από κραμβέλαιο	10,7	15,0
υδρογονοκατεργασμένο φυτικό έλαιο από ηλιέλαιο	10,5	14,7
υδρογονοκατεργασμένο φυτικό έλαιο	10,9	15,2

από σογιέλαιο		
υδρογονοκατεργασμένο φυτικό έλαιο από φοινικέλαιο (ανοικτή δεξαμενή λυμάτων)	27,8	38,9
υδρογονοκατεργασμένο φυτικό έλαιο από φοινικέλαιο (με δέσμευση μεθανίου στη μονάδα επεξεργασίας)	9,7	13,6
υδρογονοκατεργασμένο έλαιο από χρησιμοποιημένα μαγειρικά έλαια	10,2	14,3
υδρογονοκατεργασμένο έλαιο από τετηγμένα ζωικά λίπη ^(*)	14,5	20,3
καθαρό φυτικό έλαιο από κραμβέλαιο	3,7	5,2
καθαρό φυτικό έλαιο από ηλιέλαιο	3,8	5,4
καθαρό φυτικό έλαιο από σογιέλαιο	4,2	5,9
καθαρό φυτικό έλαιο από φοινικέλαιο (ανοικτή δεξαμενή λυμάτων)	22,6	31,7
καθαρό φυτικό έλαιο από φοινικέλαιο (με δέσμευση μεθανίου στη μονάδα επεξεργασίας)	4,7	6,5
καθαρό έλαιο από χρησιμοποιημένα μαγειρικά έλαια	0,6	0,8
<p>^(*) Οι προκαθορισμένες τιμές για τις διεργασίες που χρησιμοποιούν ΣΠΗΘ είναι έγκυρες μόνο εάν όλη η θερμότητα διεργασίας παρέχεται με ΣΠΗΘ.</p> <p>^(**) Σημείωση: Ισχύει μόνο για τα βιοκαύσιμα που παράγονται από ζωικά παραπροϊόντα τα οποία ταξινομούνται ως υλικό κατηγορίας 1 και 2 σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1069/2009, παραπροϊόντα για τα οποία δεν λαμβάνονται υπόψη οι εκπομπές που συνδέονται με την εξυγίανση ως μέρος της αξιοποίησης.</p>		

Αναλυτικές προκαθορισμένες τιμές μόνο για την εκχύλιση ελαίων (περιλαμβάνονται ήδη στις αναλυτικές τιμές για τις εκπομπές από καλλιέργειες στον πίνακα «ερ»)

Οδός παραγωγής βιοκαυσίμου και βιορευστού	Εκπομπές αερίων θερμοκηπίου – τυπική τιμή	Εκπομπές αερίων θερμοκηπίου – προκαθορισμένη τιμή
	(g CO ₂ eq/MJ)	(g CO ₂ eq/MJ)
βιοντίζελ κράμβης	3,0	4,2
βιοντίζελ ηλιάνθου	2,9	4,0
βιοντίζελ σπόρων σόγιας	3,2	4,4
βιοντίζελ φοινικέλαιου (ανοικτή δεξαμενή λυμάτων)	20,9	29,2
βιοντίζελ φοινικέλαιου (με δέσμευση	3,7	5,1

μεθανίου στη μονάδα επεξεργασίας)		
βιοντίζελ από χρησιμοποιημένα μαγειρικά έλαια	0	0
βιοντίζελ από τετηγμένα ζωικά λίπη ^(*)	4,3	6,1
υδρογονοκατεργασμένο φυτικό έλαιο από κραμβέλαιο	3,1	4,4
υδρογονοκατεργασμένο φυτικό έλαιο από ηλιέλαιο	3,0	4,1
υδρογονοκατεργασμένο φυτικό έλαιο από σογιέλαιο	3,3	4,6
υδρογονοκατεργασμένο φυτικό έλαιο από φοινικέλαιο (ανοικτή δεξαμενή λυμάτων)	21,9	30,7
υδρογονοκατεργασμένο φυτικό έλαιο από φοινικέλαιο (με δέσμευση μεθανίου στη μονάδα επεξεργασίας)	3,8	5,4
υδρογονοκατεργασμένο έλαιο από χρησιμοποιημένα μαγειρικά έλαια	0	0
υδρογονοκατεργασμένο έλαιο από τετηγμένα ζωικά λίπη ^(*)	4,3	6,0
καθαρό φυτικό έλαιο από κραμβέλαιο	3,1	4,4
καθαρό φυτικό έλαιο από ηλιέλαιο	3,0	4,2
καθαρό φυτικό έλαιο από σογιέλαιο	3,4	4,7
καθαρό φυτικό έλαιο από φοινικέλαιο (ανοικτή δεξαμενή λυμάτων)	21,8	30,5
καθαρό φυτικό έλαιο από φοινικέλαιο (με δέσμευση μεθανίου στη μονάδα επεξεργασίας)	3,8	5,3
καθαρό έλαιο από χρησιμοποιημένα μαγειρικά έλαια	0	0
^(*) Ισχύει μόνο για τα βιοκαύσιμα που παράγονται από ζωικά παραπροϊόντα τα οποία ταξινομούνται ως υλικό κατηγορίας 1 και 2 σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1069/2009, παραπροϊόντα για τα οποία δεν λαμβάνονται υπόψη οι εκπομπές που συνδέονται με την εξυγίανση ως μέρος της αξιοποίησης.		

Αναλυτικές προκαθορισμένες τιμές για τη μεταφορά και τη διανομή: «etd» όπως ορίζεται στο μέρος Γ του παρόντος παραρτήματος

Οδός παραγωγής βιοκαυσίμου και βιορευστού	Εκπομπές αερίων θερμοκηπίου – τυπική τιμή (g CO ₂ eq/MJ)	Εκπομπές αερίων θερμοκηπίου – προκαθορισμένη τιμή (g CO ₂ eq/MJ)
αιθανόλη ζαχαρότευτλων (χωρίς	2,3	2,3

βιοαέριο από υπολείμματα απόσταξης, με χρήση φυσικού αερίου ως καυσίμου διεργασίας σε συμβατικό λέβητα)		
αιθανόλη ζαχαρότευτλων (με βιοαέριο από υπολείμματα απόσταξης, με χρήση φυσικού αερίου ως καυσίμου διεργασίας σε συμβατικό λέβητα)	2,3	2,3
αιθανόλη ζαχαρότευτλων (χωρίς βιοαέριο από υπολείμματα απόσταξης, με χρήση φυσικού αερίου ως καυσίμου διεργασίας σε σταθμό ΣΠΗΘ ^(*))	2,3	2,3
αιθανόλη ζαχαρότευτλων (με βιοαέριο από υπολείμματα απόσταξης, με χρήση φυσικού αερίου ως καυσίμου διεργασίας σε σταθμό ΣΠΗΘ ^(**))	2,3	2,3
αιθανόλη ζαχαρότευτλων (χωρίς βιοαέριο από υπολείμματα απόσταξης, με χρήση λιγνίτη ως καυσίμου διεργασίας σε σταθμό ΣΠΗΘ ^(*))	2,3	2,3
αιθανόλη ζαχαρότευτλων (με βιοαέριο από υπολείμματα απόσταξης, με χρήση λιγνίτη ως καυσίμου διεργασίας σε σταθμό ΣΠΗΘ ^(*))	2,3	2,3
αιθανόλη αραβοσίτου (με χρήση φυσικού αερίου ως καυσίμου διεργασίας σε σταθμό ΣΠΗΘ ^(**))	2,2	2,2
αιθανόλη αραβοσίτου (με χρήση φυσικού αερίου ως καυσίμου διεργασίας σε συμβατικό λέβητα)	2,2	2,2
αιθανόλη αραβοσίτου (με χρήση λιγνίτη ως καυσίμου διεργασίας σε σταθμό ΣΠΗΘ ^(**))	2,2	2,2
αιθανόλη αραβοσίτου (με χρήση δασικών υπολειμμάτων ως καυσίμου διεργασίας σε σταθμό ΣΠΗΘ ^(**))	2,2	2,2
άλλα σιτηρά εξαιρουμένης της αιθανόλης αραβοσίτου (με χρήση φυσικού αερίου ως καυσίμου διεργασίας σε συμβατικό λέβητα)	2,2	2,2
άλλα σιτηρά εξαιρουμένης της αιθανόλης αραβοσίτου (με χρήση φυσικού αερίου ως καυσίμου διεργασίας σε σταθμό ΣΠΗΘ ^(**))	2,2	2,2
άλλα σιτηρά εξαιρουμένης της αιθανόλης αραβοσίτου (με χρήση λιγνίτη ως καυσίμου διεργασίας σε σταθμό ΣΠΗΘ ^(**))	2,2	2,2

άλλα σιτηρά εξαιρουμένης της αιθανόλης αραβοσίτου (με χρήση δασικών υπολειμμάτων ως καυσίμου διεργασίας σε σταθμό ΣΠΗΘ ^(*)1))	2,2	2,2
αιθανόλη ζαχαροκάλαμου	9,7	9,7
το ποσοστό ΕΤΒΕ που προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές	Ίδιες τιμές με εκείνες που προβλέπονται για τη χρησιμοποιούμενη οδό παραγωγής αιθανόλης	
το ποσοστό ΤΑΕΕ που προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές	Ίδιες τιμές με εκείνες που προβλέπονται για τη χρησιμοποιούμενη οδό παραγωγής αιθανόλης	
βιοντίζελ κράμβης	1,8	1,8
βιοντίζελ ηλίανθου	2,1	2,1
βιοντίζελ σπόρων σόγιας	8,9	8,9
βιοντίζελ φοινικέλαιου (ανοικτή δεξαμενή λυμάτων)	6,9	6,9
βιοντίζελ φοινικέλαιου (με δέσμευση μεθανίου στη μονάδα επεξεργασίας)	6,9	6,9
βιοντίζελ από χρησιμοποιημένα μαγειρικά έλαια	1,9	1,9
βιοντίζελ από τετηγμένα ζωικά λίπη ^(*)2)	1,6	1,6
υδρογονοκατεργασμένο φυτικό έλαιο από κραμβέλαιο	1,7	1,7
υδρογονοκατεργασμένο φυτικό έλαιο από ηλιέλαιο	2,0	2,0
υδρογονοκατεργασμένο φυτικό έλαιο από σογιέλαιο	9,2	9,2
υδρογονοκατεργασμένο φυτικό έλαιο από φοινικέλαιο (ανοικτή δεξαμενή λυμάτων)	7,0	7,0
υδρογονοκατεργασμένο φυτικό έλαιο από φοινικέλαιο (με δέσμευση μεθανίου στη μονάδα επεξεργασίας)	7,0	7,0
υδρογονοκατεργασμένο έλαιο από χρησιμοποιημένα μαγειρικά έλαια	1,7	1,7
υδρογονοκατεργασμένο έλαιο από τετηγμένα ζωικά λίπη ^(*)2)	1,5	1,5
καθαρό φυτικό έλαιο από κραμβέλαιο	1,4	1,4
καθαρό φυτικό έλαιο από ηλιέλαιο	1,7	1,7
καθαρό φυτικό έλαιο από σογιέλαιο	8,8	8,8
καθαρό φυτικό έλαιο από φοινικέλαιο (ανοικτή δεξαμενή	6,7	6,7

λυμάτων)		
καθαρό φυτικό έλαιο από φοινικέλαιο (με δέσμευση μεθανίου στη μονάδα επεξεργασίας)	6,7	6,7
καθαρό έλαιο από χρησιμοποιημένα μαγειρικά έλαια	1,4	1,4
<p>^(*) Οι προκαθορισμένες τιμές για τις διεργασίες που χρησιμοποιούν ΣΠΗΘ είναι έγκυρες μόνο εάν όλη η θερμότητα διεργασίας παρέχεται με ΣΠΗΘ.</p> <p>^(**) Ισχύει μόνο για τα βιοκαύσιμα που παράγονται από ζωικά παραπροϊόντα τα οποία ταξινομούνται ως υλικό κατηγορίας 1 και 2 σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1069/2009, παραπροϊόντα για τα οποία δεν λαμβάνονται υπόψη οι εκπομπές που συνδέονται με την εξυγίανση ως μέρος της αξιοποίησης.</p>		

Αναλυτικές προκαθορισμένες τιμές για τη μεταφορά και τη διανομή του τελικού καυσίμου μόνο. (Περιλαμβάνονται ήδη στον πίνακα των «εκπομπών από τη μεταφορά και τη διανομή etd» όπως ορίζεται στο μέρος Γ του παρόντος παραρτήματος, αλλά οι ακόλουθες τιμές είναι χρήσιμες εάν ένας οικονομικός φορέας επιθυμεί να δηλώσει τις πραγματικές εκπομπές από τη μεταφορά φυτών ή ελαίων μόνο).

Οδός παραγωγής βιοκαυσίμου και βιορευστού	Εκπομπές αερίων θερμοκηπίου – τυπική τιμή (g CO₂eq/MJ)	Εκπομπές αερίων θερμοκηπίου – προκαθορισμένη τιμή (g CO₂eq/MJ)
αιθανόλη ζαχαρότευτλων (χωρίς βιοαέριο από υπολείμματα απόσταξης, με χρήση φυσικού αερίου ως καυσίμου διεργασίας σε συμβατικό λέβητα)	1,6	1,6
αιθανόλη ζαχαρότευτλων (με βιοαέριο από υπολείμματα απόσταξης, με χρήση φυσικού αερίου ως καυσίμου διεργασίας σε συμβατικό λέβητα)	1,6	1,6
αιθανόλη ζαχαρότευτλων (χωρίς βιοαέριο από υπολείμματα απόσταξης, με χρήση φυσικού αερίου ως καυσίμου διεργασίας σε σταθμό ΣΠΗΘ ^(*))	1,6	1,6
αιθανόλη ζαχαρότευτλων (με βιοαέριο από υπολείμματα απόσταξης, με χρήση φυσικού αερίου ως καυσίμου διεργασίας σε σταθμό ΣΠΗΘ ^(*))	1,6	1,6
αιθανόλη ζαχαρότευτλων (χωρίς βιοαέριο από υπολείμματα απόσταξης, με χρήση λιγνίτη ως καυσίμου διεργασίας σε σταθμό ΣΠΗΘ ^(*))	1,6	1,6

αιθανόλη ζαχαρότευτλων (με βιοαέριο από υπολείμματα απόσταξης, με χρήση λιγνίτη ως καυσίμου διεργασίας σε σταθμό ΣΠΗΘ ^(*))	1,6	1,6
αιθανόλη αραβοσίτου (με χρήση φυσικού αερίου ως καυσίμου διεργασίας σε συμβατικό λέβητα)	1,6	1,6
αιθανόλη αραβοσίτου (με χρήση φυσικού αερίου ως καυσίμου διεργασίας σε σταθμό ΣΠΗΘ ^(*))	1,6	1,6
αιθανόλη αραβοσίτου (με χρήση λιγνίτη ως καυσίμου διεργασίας σε σταθμό ΣΠΗΘ ^(*))	1,6	1,6
αιθανόλη αραβοσίτου (με χρήση δασικών υπολειμμάτων ως καυσίμου διεργασίας σε σταθμό ΣΠΗΘ ^(*))	1,6	1,6
άλλα σιτηρά εξαιρουμένης της αιθανόλης αραβοσίτου (με χρήση φυσικού αερίου ως καυσίμου διεργασίας σε συμβατικό λέβητα)	1,6	1,6
άλλα σιτηρά εξαιρουμένης της αιθανόλης αραβοσίτου (με χρήση φυσικού αερίου ως καυσίμου διεργασίας σε σταθμό ΣΠΗΘ ^(*))	1,6	1,6
άλλα σιτηρά εξαιρουμένης της αιθανόλης αραβοσίτου (με χρήση λιγνίτη ως καυσίμου διεργασίας σε σταθμό ΣΠΗΘ ^(*))	1,6	1,6
άλλα σιτηρά εξαιρουμένης της αιθανόλης αραβοσίτου (με χρήση δασικών υπολειμμάτων ως καυσίμου διεργασίας σε σταθμό ΣΠΗΘ ^(*))	1,6	1,6
αιθανόλη ζαχαροκάλαμου	6,0	6,0
το ποσοστό αιθυλοτριτοβουτυλαιθέρα (ΕΤΒΕ) που προέρχεται από ανανεώσιμη αιθανόλη	Θα θεωρούνται ίδιες με τις τιμές που προβλέπονται για τη χρησιμοποιούμενη οδό παραγωγής αιθανόλης	
το ποσοστό τριταμυλαιθυλαιθέρα (ΤΑΕΕ) που προέρχεται από ανανεώσιμη αιθανόλη	Θα θεωρούνται ίδιες με τις τιμές που προβλέπονται για τη χρησιμοποιούμενη οδό παραγωγής αιθανόλης	
βιοντίζελ κράμβης	1,3	1,3
βιοντίζελ ηλίανθου	1,3	1,3
βιοντίζελ σπόρων σόγιας	1,3	1,3
βιοντίζελ φοινικέλαιου (ανοικτή δεξαμενή λυμάτων)	1,3	1,3
βιοντίζελ φοινικέλαιου (με δέσμευση μεθανίου στη μονάδα επεξεργασίας)	1,3	1,3

βιοντίζελ από χρησιμοποιημένα μαγειρικά έλαια	1,3	1,3
βιοντίζελ από τετηγμένα ζωικά λίπη ^(*)2)	1,3	1,3
υδρογονοκατεργασμένο φυτικό έλαιο από κραμβέλαιο	1,2	1,2
υδρογονοκατεργασμένο φυτικό έλαιο από ηλιέλαιο	1,2	1,2
υδρογονοκατεργασμένο φυτικό έλαιο από σογιέλαιο	1,2	1,2
υδρογονοκατεργασμένο φυτικό έλαιο από φοινικέλαιο (ανοικτή δεξαμενή λυμάτων)	1,2	1,2
υδρογονοκατεργασμένο φυτικό έλαιο από φοινικέλαιο (με δέσμευση μεθανίου στη μονάδα επεξεργασίας)	1,2	1,2
υδρογονοκατεργασμένο έλαιο από χρησιμοποιημένα μαγειρικά έλαια	1,2	1,2
υδρογονοκατεργασμένο έλαιο από τετηγμένα ζωικά λίπη ^(*)2)	1,2	1,2
καθαρό φυτικό έλαιο από κραμβέλαιο	0,8	0,8
καθαρό φυτικό έλαιο από ηλιέλαιο	0,8	0,8
καθαρό φυτικό έλαιο από σογιέλαιο	0,8	0,8
καθαρό φυτικό έλαιο από φοινικέλαιο (ανοικτή δεξαμενή λυμάτων)	0,8	0,8
καθαρό φυτικό έλαιο από φοινικέλαιο (με δέσμευση μεθανίου στη μονάδα επεξεργασίας)	0,8	0,8
καθαρό έλαιο από χρησιμοποιημένα μαγειρικά έλαια	0,8	0,8
<p>^(*)1) Οι προκαθορισμένες τιμές για τις διεργασίες που χρησιμοποιούν ΣΠΗΘ είναι έγκυρες μόνο εάν όλη η θερμότητα διεργασίας παρέχεται με ΣΠΗΘ.</p> <p>^(*)2) Ισχύει μόνο για τα βιοκαύσιμα που παράγονται από ζωικά υποπροϊόντα τα οποία ταξινομούνται ως υλικό κατηγορίας 1 και 2 σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1069/2009, για τα οποία δεν λαμβάνονται υπόψη οι εκπομπές που συνδέονται με την εξυγίανση ως μέρος της αξιοποίησης.</p>		

Σύνολο για την καλλιέργεια, την επεξεργασία, τη μεταφορά και τη διανομή

Οδός παραγωγής βιοκαυσίμου και βιορευστού	Εκπομπές αερίων θερμοκηπίου – τυπική τιμή	Εκπομπές αερίων θερμοκηπίου – προκαθορισμένη τιμή
	(g CO₂eq/MJ)	(g CO₂eq/MJ)

αιθανόλη ζαχαρότευτλων (χωρίς βιοαέριο από υπολείμματα απόσταξης, με χρήση φυσικού αερίου ως καυσίμου διεργασίας σε συμβατικό λέβητα)	30,7	38,2
αιθανόλη ζαχαρότευτλων (με βιοαέριο από υπολείμματα απόσταξης, με χρήση φυσικού αερίου ως καυσίμου διεργασίας σε συμβατικό λέβητα)	21,6	25,5
αιθανόλη ζαχαρότευτλων (χωρίς βιοαέριο από υπολείμματα απόσταξης, με χρήση φυσικού αερίου ως καυσίμου διεργασίας σε σταθμό ΣΠΗΘ (*1))	25,1	30,4
αιθανόλη ζαχαρότευτλων (με βιοαέριο από υπολείμματα απόσταξης, με χρήση φυσικού αερίου ως καυσίμου διεργασίας σε σταθμό ΣΠΗΘ (*1))	19,5	22,5
αιθανόλη ζαχαρότευτλων (χωρίς βιοαέριο από υπολείμματα απόσταξης, με χρήση λιγνίτη ως καυσίμου διεργασίας σε σταθμό ΣΠΗΘ (*1))	39,3	50,2
αιθανόλη ζαχαρότευτλων (με βιοαέριο από υπολείμματα απόσταξης, με χρήση λιγνίτη ως καυσίμου διεργασίας σε σταθμό ΣΠΗΘ (*1))	27,6	33,9
αιθανόλη αραβοσίτου (με χρήση φυσικού αερίου ως καυσίμου διεργασίας σε συμβατικό λέβητα)	48,5	56,8
αιθανόλη αραβοσίτου (με χρήση φυσικού αερίου ως καυσίμου διεργασίας σε σταθμό ΣΠΗΘ (*1))	42,5	48,5
αιθανόλη αραβοσίτου (με χρήση λιγνίτη ως καυσίμου διεργασίας σε σταθμό ΣΠΗΘ (*1))	56,3	67,8
αιθανόλη αραβοσίτου (με χρήση δασικών υπολειμμάτων ως καυσίμου διεργασίας σε σταθμό ΣΠΗΘ (*1))	29,5	30,3
άλλα σιτηρά εξαιρουμένης της αιθανόλης αραβοσίτου (με χρήση φυσικού αερίου ως καυσίμου διεργασίας σε συμβατικό λέβητα)	50,2	58,5
άλλα σιτηρά εξαιρουμένης της αιθανόλης αραβοσίτου (με χρήση φυσικού αερίου ως καυσίμου διεργασίας σε σταθμό ΣΠΗΘ (*1))	44,3	50,3
άλλα σιτηρά εξαιρουμένης της αιθανόλης αραβοσίτου (με χρήση λιγνίτη ως καυσίμου διεργασίας σε	59,5	71,7

σταθμό ΣΠΗΘ* (*1)		
άλλα σιτηρά εξαιρουμένης της αιθανόλης αραβοσίτου (με χρήση δασικών υπολειμμάτων ως καυσίμου διεργασίας σε σταθμό ΣΠΗΘ (*1))	30,7	31,4
αιθανόλη ζαχαροκάλαμου	28,1	28,6
το ποσοστό ΕΤΒΕ που προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές	Ίδιες τιμές με εκείνες που προβλέπονται για τη χρησιμοποιούμενη οδό παραγωγής αιθανόλης	
το ποσοστό ΤΑΕΕ που προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές	Ίδιες τιμές με εκείνες που προβλέπονται για τη χρησιμοποιούμενη οδό παραγωγής αιθανόλης	
βιοντίζελ κράμβης	45,5	50,1
βιοντίζελ ηλιανθου	40,0	44,7
βιοντίζελ σπόρων σόγιας	42,2	47,0
βιοντίζελ φοινικέλαιου (ανοικτή δεξαμενή λυμάτων)	63,3	75,5
βιοντίζελ φοινικέλαιου (με δέσμευση μεθανίου στη μονάδα επεξεργασίας)	46,1	51,4
βιοντίζελ από χρησιμοποιημένα μαγειρικά έλαια	11,2	14,9
βιοντίζελ από τετηγμένα ζωικά λίπη (*2)	15,2	20,7
υδρογονοκατεργασμένο φυτικό έλαιο από κραμβέλαιο	45,8	50,1
υδρογονοκατεργασμένο φυτικό έλαιο από ηλιέλαιο	39,4	43,6
υδρογονοκατεργασμένο φυτικό έλαιο από σογιέλαιο	42,2	46,5
υδρογονοκατεργασμένο φυτικό έλαιο από φοινικέλαιο (ανοικτή δεξαμενή λυμάτων)	62,1	73,2
υδρογονοκατεργασμένο φυτικό έλαιο από φοινικέλαιο (με δέσμευση μεθανίου στη μονάδα επεξεργασίας)	44,0	47,9
υδρογονοκατεργασμένο έλαιο από χρησιμοποιημένα μαγειρικά έλαια	11,9	16,0
υδρογονοκατεργασμένο έλαιο από τετηγμένα ζωικά λίπη (*2)	16,0	21,8
καθαρό φυτικό έλαιο από κραμβέλαιο	38,5	40,0
καθαρό φυτικό έλαιο από ηλιέλαιο	32,7	34,3
καθαρό φυτικό έλαιο από σογιέλαιο	35,2	36,9
καθαρό φυτικό έλαιο από φοινικέλαιο (ανοικτή δεξαμενή λυμάτων)	56,4	65,5
καθαρό φυτικό έλαιο από φοινικέλαιο (με δέσμευση μεθανίου στη μονάδα	38,5	40,3

επεξεργασίας)		
καθαρό έλαιο από χρησιμοποιημένα μαγειρικά έλαια	2,0	2,2
<p>^{1*)} Οι προκαθορισμένες τιμές για τις διεργασίες που χρησιμοποιούν ΣΠΗΘ είναι έγκυρες μόνο εάν όλη η θερμότητα διεργασίας παρέχεται με ΣΠΗΘ.</p> <p>^{2*)} Ισχύει μόνο για τα βιοκαύσιμα που παράγονται από ζωικά παραπροϊόντα τα οποία ταξινομούνται ως υλικό κατηγορίας 1 και 2 σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1069/2009, παραπροϊόντα για τα οποία δεν λαμβάνονται υπόψη οι εκπομπές που συνδέονται με την εξυγίανση ως μέρος της αξιοποίησης.</p>		

Ε. ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΕΣ ΑΝΑΛΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΚΑΘΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΤΙΜΕΣ ΓΙΑ ΤΑ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΑ ΒΙΟΚΑΥΣΙΜΑ ΚΑΙ ΒΙΟΡΕΥΣΤΑ, ΑΝΥΠΑΡΚΤΑ Ή ΥΠΑΡΧΟΝΤΑ ΣΕ ΑΜΕΛΗΤΕΣ ΠΟΣΟΤΗΤΕΣ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΤΟ 2016

Αναλυτικές προκαθορισμένες τιμές για την καλλιέργεια: «ees» όπως ορίζεται στο μέρος Γ του παρόντος παραρτήματος, συμπεριλαμβανομένων των εκπομπών N₂O (συμπεριλαμβανομένων των θρυμμάτων από απόβλητα ξύλου ή ξυλεία καλλιέργειας)

Οδός παραγωγής βιοκαυσίμου και βιορευστού	Εκπομπές αερίων θερμοκηπίου – τυπική τιμή (g CO ₂ eq/MJ)	Εκπομπές αερίων θερμοκηπίου – προκαθορισμένη τιμή (g CO ₂ eq/MJ)
αιθανόλη από άχυρο σίτου	1,8	1,8
ντίζελ Fischer-Tropsch από υπολείμματα ξύλου σε αυτόνομο σταθμό	3,3	3,3
ντίζελ Fischer-Tropsch από ξυλεία καλλιέργειας σε αυτόνομο σταθμό	8,2	8,2
βενζίνη Fischer-Tropsch από απόβλητα ξύλου σε αυτόνομο σταθμό	3,3	3,3
βενζίνη Fischer-Tropsch από ξυλεία καλλιέργειας σε αυτόνομο σταθμό	8,2	8,2
διμεθυλαιθέρας (DME) από απόβλητα ξύλου σε αυτόνομο σταθμό	3,1	3,1
διμεθυλαιθέρας (DME) από ξυλεία καλλιέργειας σε αυτόνομο σταθμό	7,6	7,6
μεθανόλη από απόβλητα ξύλου σε αυτόνομο σταθμό	3,1	3,1
μεθανόλη από ξυλεία καλλιέργειας σε αυτόνομο σταθμό	7,6	7,6
ντίζελ Fischer-Tropsch από ολοκληρωμένη αεριοποίηση μαύρου	2,5	2,5

υγρού πολτοποίησης σε εργοστάσιο χαρτοπολτού		
βενζίνη Fischer-Tropsch από ολοκληρωμένη αεριοποίηση μαύρου υγρού πολτοποίησης σε εργοστάσιο χαρτοπολτού	2,5	2,5
διμεθυλαιθέρας (DME) από ενσωματωμένο σύστημα αεριοποίησης μαύρου υγρού πολτοποίησης σε μονάδα χαρτοπολτού	2,5	2,5
μεθανόλη από ενσωματωμένο σύστημα αεριοποίησης μαύρου υγρού πολτοποίησης σε μονάδα χαρτοπολτού	2,5	2,5
το ποσοστό MTBE που προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές	Ίδιες τιμές με εκείνες που προβλέπονται για τη χρησιμοποιούμενη οδό παραγωγής μεθανόλης	

Αναλυτικές προκαθορισμένες τιμές για τις εκπομπές N₂O από εδάφη (περιλαμβάνονται στις αναλυτικές προκαθορισμένες τιμές για τις εκπομπές από καλλιέργειες στον πίνακα «εεε»)

Οδός παραγωγής βιοκαυσίμου και βιορευστού	Εκπομπές αερίων θερμοκηπίου – τυπική τιμή (g CO₂eq/MJ)	Εκπομπές αερίων θερμοκηπίου – προκαθορισμένη τιμή (g CO₂eq/MJ)
αιθανόλη από άχυρο σίτου	0	0
ντίζελ Fischer-Tropsch από απόβλητα ξύλου σε αυτόνομο σταθμό	0	0
ντίζελ Fischer-Tropsch από ξυλεία καλλιέργειας σε αυτόνομο σταθμό	4,4	4,4
βενζίνη Fischer-Tropsch από απόβλητα ξύλου σε αυτόνομο σταθμό	0	0
βενζίνη Fischer-Tropsch από ξυλεία καλλιέργειας σε αυτόνομο σταθμό	4,4	4,4
διμεθυλαιθέρας (DME) από απόβλητα ξύλου σε αυτόνομο σταθμό	0	0
διμεθυλαιθέρας (DME) από ξυλεία καλλιέργειας σε αυτόνομο σταθμό	4,1	4,1
μεθανόλη από απόβλητα ξύλου σε αυτόνομο σταθμό	0	0
μεθανόλη από ξυλεία καλλιέργειας σε αυτόνομο σταθμό	4,1	4,1
ντίζελ Fischer-Tropsch από ολοκληρωμένη αεριοποίηση μαύρου υγρού πολτοποίησης σε εργοστάσιο χαρτοπολτού	0	0

βενζίνη Fischer-Tropsch από ολοκληρωμένη αεριοποίηση μαύρου υγρού πολτοποίησης σε εργοστάσιο χαρτοπολτού	0	0
διμεθυλαιθέρας (DME) από ενσωματωμένο σύστημα αεριοποίησης μαύρου υγρού πολτοποίησης σε μονάδα χαρτοπολτού	0	0
μεθανόλη από ενσωματωμένο σύστημα αεριοποίησης μαύρου υγρού πολτοποίησης σε μονάδα χαρτοπολτού	0	0
το ποσοστό MTBE που προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές	Ίδιες τιμές με εκείνες που προβλέπονται για τη χρησιμοποιούμενη οδό παραγωγής μεθανόλης	

Αναλυτικές προκαθορισμένες τιμές για την επεξεργασία: «ερ» όπως ορίζεται στο μέρος Γ του παρόντος παραρτήματος

Οδός παραγωγής βιοκαυσίμου και βιορευστού	Εκπομπές αερίων θερμοκηπίου – τυπική τιμή (g CO₂eq/MJ)	Εκπομπές αερίων θερμοκηπίου – προκαθορισμένη τιμή (g CO₂eq/MJ)
αιθανόλη από άχυρο σίτου	4,8	6,8
ντίζελ Fischer-Tropsch από απόβλητα ξύλου σε αυτόνομο σταθμό	0,1	0,1
ντίζελ Fischer-Tropsch από ξυλεία καλλιέργειας σε αυτόνομο σταθμό	0,1	0,1
βενζίνη Fischer-Tropsch από απόβλητα ξύλου σε αυτόνομο σταθμό	0,1	0,1
βενζίνη Fischer-Tropsch από ξυλεία καλλιέργειας σε αυτόνομο σταθμό	0,1	0,1
διμεθυλαιθέρας από απόβλητα ξύλου (DME) σε αυτόνομο σταθμό	0	0
διμεθυλαιθέρας από ξυλεία καλλιέργειας (DME) σε αυτόνομο σταθμό	0	0
μεθανόλη από απόβλητα ξύλου σε αυτόνομο σταθμό	0	0
μεθανόλη από ξυλεία καλλιέργειας σε αυτόνομο σταθμό	0	0
ντίζελ Fischer-Tropsch από ολοκληρωμένη αεριοποίηση μαύρου υγρού πολτοποίησης σε εργοστάσιο χαρτοπολτού	0	0
βενζίνη Fischer-Tropsch από ολοκληρωμένη αεριοποίηση μαύρου	0	0

υγρού πολτοποίησης σε εργοστάσιο χαρτοπολτού		
διμεθυλαιθέρας (DME) από ενσωματωμένο σύστημα αεριοποίησης μαύρου υγρού πολτοποίησης σε μονάδα χαρτοπολτού	0	0
μεθανόλη από ολοκληρωμένη αεριοποίηση μαύρου υγρού πολτοποίησης σε εργοστάσιο χαρτοπολτού	0	0
το ποσοστό ΜΤΒΕ που προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές	Ίδιες τιμές με εκείνες που προβλέπονται για τη χρησιμοποιούμενη οδό παραγωγής μεθανόλης	

Αναλυτικές προκαθορισμένες τιμές για τη μεταφορά και τη διανομή: «etd» όπως ορίζεται στο μέρος Γ του παρόντος παραρτήματος

Οδός παραγωγής βιοκαυσίμου και βιορευστού	Εκπομπές αερίων θερμοκηπίου – τυπική τιμή (g CO₂eq/MJ)	Εκπομπές αερίων θερμοκηπίου – προκαθορισμένη τιμή (g CO₂eq/MJ)
αιθανόλη από άχυρο σίτου	7,1	7,1
ντίζελ Fischer-Tropsch από απόβλητα ξύλου σε αυτόνομο σταθμό	12,2	12,2
ντίζελ Fischer-Tropsch από ξυλεία καλλιέργειας σε αυτόνομο σταθμό	8,4	8,4
βενζίνη Fischer-Tropsch από απόβλητα ξύλου σε αυτόνομο σταθμό	12,2	12,2
βενζίνη Fischer-Tropsch από ξυλεία καλλιέργειας σε αυτόνομο σταθμό	8,4	8,4
διμεθυλαιθέρας από απόβλητα ξύλου (DME) σε αυτόνομο σταθμό	12,1	12,1
διμεθυλαιθέρας από ξυλεία καλλιέργειας (DME) σε αυτόνομο σταθμό	8,6	8,6
μεθανόλη από απόβλητα ξύλου σε αυτόνομο σταθμό	12,1	12,1
μεθανόλη από ξυλεία καλλιέργειας σε αυτόνομο σταθμό	8,6	8,6
ντίζελ Fischer-Tropsch από ολοκληρωμένη αεριοποίηση μαύρου υγρού πολτοποίησης σε εργοστάσιο χαρτοπολτού	7,7	7,7
βενζίνη Fischer-Tropsch από ολοκληρωμένη αεριοποίηση μαύρου υγρού πολτοποίησης σε εργοστάσιο	7,9	7,9

χαρτοπολτού		
διμεθυλεθαίρας (DME) από ολοκληρωμένη αεριοποίηση μαύρου υγρού πολτοποίησης σε εργοστάσιο χαρτοπολτού	7,7	7,7
μεθανόλη από ολοκληρωμένη αεριοποίηση μαύρου υγρού πολτοποίησης σε εργοστάσιο χαρτοπολτού	7,9	7,9
το ποσοστό MTBE που προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές	Ίδιες τιμές με εκείνες που προβλέπονται για τη χρησιμοποιούμενη οδό παραγωγής μεθανόλης	

Αναλυτικές προκαθορισμένες τιμές για τη μεταφορά και τη διανομή του τελικού καυσίμου μόνο. (Περιλαμβάνονται ήδη στον πίνακα των «εκπομπών από τη μεταφορά και τη διανομή etd» όπως ορίζεται στο μέρος Γ του παρόντος παραρτήματος, αλλά οι ακόλουθες τιμές είναι χρήσιμες εάν ένας οικονομικός φορέας επιθυμεί να δηλώσει τις πραγματικές εκπομπές από τη μεταφορά πρώτων υλών μόνο).

Οδός παραγωγής βιοκαυσίμου και βιορευστού	Εκπομπές αερίων θερμοκηπίου – τυπική τιμή (g CO ₂ eq/MJ)	Εκπομπές αερίων θερμοκηπίου – προκαθορισμένη τιμή (g CO ₂ eq/MJ)
αιθανόλη από άχυρο σίτου	1,6	1,6
ντίζελ Fischer-Tropsch από απόβλητα ξύλου σε αυτόνομο σταθμό	1,2	1,2
ντίζελ Fischer-Tropsch από ξυλεία καλλιέργειας σε αυτόνομο σταθμό	1,2	1,2
βενζίνη Fischer-Tropsch από απόβλητα ξύλου σε αυτόνομο σταθμό	1,2	1,2
βενζίνη Fischer-Tropsch από ξυλεία καλλιέργειας σε αυτόνομο σταθμό	1,2	1,2
Διμεθυλαιθέρας (DME) από απόβλητα ξύλου σε αυτόνομο σταθμό	2,0	2,0
διμεθυλαιθέρας (DME) από ξυλεία καλλιέργειας σε αυτόνομο σταθμό	2,0	2,0
μεθανόλη από απόβλητα ξύλου σε αυτόνομο σταθμό	2,0	2,0
μεθανόλη από ξυλεία καλλιέργειας σε αυτόνομο σταθμό	2,0	2,0
ντίζελ Fischer-Tropsch από ολοκληρωμένη αεριοποίηση μαύρου υγρού πολτοποίησης σε εργοστάσιο χαρτοπολτού	2,0	2,0
βενζίνη Fischer-Tropsch από ολοκληρωμένη αεριοποίηση μαύρου	2,0	2,0

υγρού πολτοποίησης σε εργοστάσιο χαρτοπολτού		
διμεθυλαιθέρας (DME) από ολοκληρωμένη αεριοποίηση μαύρου υγρού πολτοποίησης σε εργοστάσιο χαρτοπολτού	2,0	2,0
μεθανόλη από ολοκληρωμένη αεριοποίηση μαύρου υγρού πολτοποίησης σε εργοστάσιο χαρτοπολτού	2,0	2,0
το ποσοστό MTBE που προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές	Ίδιες τιμές με εκείνες που προβλέπονται για τη χρησιμοποιούμενη οδό παραγωγής μεθανόλης	

Σύνολο για την καλλιέργεια, την επεξεργασία, τη μεταφορά και τη διανομή

Οδός παραγωγής βιοκαυσίμου και βιορευστού	Εκπομπές αερίων θερμοκηπίου – τυπική τιμή (g CO₂eq/MJ)	Εκπομπές αερίων θερμοκηπίου – προκαθορισμένη τιμή (g CO₂eq/MJ)
αιθανόλη από άχυρο σίτου	13,7	15,7
ντίζελ Fischer-Tropsch από απόβλητα ξύλου σε αυτόνομο σταθμό	15,6	15,6
ντίζελ Fischer-Tropsch από ξυλεία καλλιέργειας σε αυτόνομο σταθμό	16,7	16,7
βενζίνη Fischer-Tropsch από απόβλητα ξύλου σε αυτόνομο σταθμό	15,6	15,6
βενζίνη Fischer-Tropsch από ξυλεία καλλιέργειας σε αυτόνομο σταθμό	16,7	16,7
διμεθυλαιθέρας (DME) από απόβλητα ξύλου σε αυτόνομο σταθμό	15,2	15,2
διμεθυλαιθέρας (DME) από ξυλεία καλλιέργειας σε αυτόνομο σταθμό	16,2	16,2
μεθανόλη από απόβλητα ξύλου σε αυτόνομο σταθμό	15,2	15,2
μεθανόλη από ξυλεία καλλιέργειας σε αυτόνομο σταθμό	16,2	16,2
ντίζελ Fischer-Tropsch από ολοκληρωμένη αεριοποίηση μαύρου υγρού πολτοποίησης σε εργοστάσιο χαρτοπολτού	10,2	10,2
βενζίνη Fischer-Tropsch από ολοκληρωμένη αεριοποίηση μαύρου υγρού πολτοποίησης σε εργοστάσιο χαρτοπολτού	10,4	10,4

διμεθυλαιθέρας (DME) από ενσωματωμένο σύστημα αεριοποίησης μαύρου υγρού πολτοποίησης σε μονάδα χαρτοπολτού	10,2	10,2
μεθανόλη από ολοκληρωμένη αεριοποίηση μαύρου υγρού πολτοποίησης σε εργοστάσιο χαρτοπολτού	10,4	10,4
το ποσοστό MTBE που προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές	Ίδιες τιμές με εκείνες που προβλέπονται για τη χρησιμοποιούμενη οδό παραγωγής μεθανόλης	

Παράρτημα 5**(ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001)****ΜΕΡΟΣ Α. ΠΡΟΣΩΡΙΝΕΣ ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΕΣ ΕΚΠΟΜΠΕΣ ΛΟΓΩ ΕΜΜΕΣΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΓΗΣ ΑΠΟ ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ ΒΙΟΚΑΥΣΙΜΩΝ, ΒΙΟΡΕΥΣΤΩΝ, ΚΑΥΣΙΜΩΝ ΒΙΟΜΑΖΑΣ (g CO₂eq/MJ) ⁽¹⁾**

Ομάδα πρώτων υλών	Μέση τιμή ⁽²⁾	Διεκατοστημοριακό εύρος σύμφωνα με την ανάλυση ευαισθησίας ⁽³⁾
Σιτηρά και άλλα αμυλούχα φυτά	12	8 έως 16
Σακχαρούχα φυτά	13	4 έως 17
Ελαιούχα φυτά	55	33 έως 66

⁽¹⁾ Οι εδώ αναφερόμενες μέσες τιμές αντιστοιχούν στον σταθμισμένο μέσο όρο των μεμονωμένων τιμών πρώτων υλών. Το ύψος των τιμών στο παράρτημα είναι ευαίσθητο στην κλίμακα παραδοχών (πχ μεταχείριση των συμπροϊόντων, πορεία των αποδόσεων, αποθέματα άνθρακος και εκτοπισμός άλλων εμπορευμάτων) χρησιμοποιούμενων στα οικονομικά μοντέλα που έχουν αναπτυχθεί για τον υπολογισμό τους. Αν και κατά συνέπεια είναι αδύνατο να χαρακτηριστεί η κλίμακα αβεβαιότητας που ενέχουν οι εκτιμήσεις αυτές, έγινε μια ανάλυση ευαισθησίας για τα αποτελέσματα με βάση την τυχαία διακύμανση βασικών παραμέτρων, η λεγόμενη ανάλυση Monte Carlo.

⁽²⁾ Οι αναφερόμενες μέσες τιμές αντιστοιχούν στον σταθμισμένο μέσο όρο των ανά πρώτη ύλη τιμών βάσει χωριστών προσομοιώσεων.

⁽³⁾ Το προβλεπόμενο εύρος αντιστοιχεί στο 90 % των αποτελεσμάτων με χρησιμοποίηση των τιμών του πέμπτου και ενενηκοστού πέμπτου εκατοστημόριου που προέκυψαν από την ανάλυση. Ως πέμπτο εκατοστημόριο νοείται τιμή κάτω της οποίας τοποθετείται το 5 % των παρατηρήσεων (δηλαδή το 5 % των συνολικών δεδομένων έδειξε αποτελέσματα κάτω των 8, 4 και 33 g CO₂eq/MJ). Ως ενενηκοστό πέμπτο εκατοστημόριο νοείται τιμή κάτω της οποίας τοποθετείται το 95 % των παρατηρήσεων (δηλαδή το 5 % των συνολικών δεδομένων έδειξε αποτελέσματα άνω των 16, 17 και 66 g CO₂eq/MJ).

ΜΕΡΟΣ Β. ΒΙΟΚΑΥΣΙΜΑ, ΒΙΟΡΕΥΣΤΑ ΚΑΙ ΚΑΥΣΙΜΑ ΒΙΟΜΑΖΑΣ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ ΟΙ ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΕΣ ΕΚΠΟΜΠΕΣ ΛΟΓΩ ΕΜΜΕΣΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΓΗΣ ΘΕΩΡΟΥΝΤΑΙ ΜΗΔΕΝΙΚΕΣ

Τα βιοκαύσιμα, τα βιορευστά και τα καύσιμα βιομάζας που παράγονται από τις ακόλουθες κατηγορίες πρώτων υλών θα θεωρούνται ότι έχουν μηδενικές εκπομπές λόγω έμμεσης αλλαγής της χρήσης γης:

(1) πρώτες ύλες που δεν απαριθμούνται στο Μέρος Α του παρόντος παραρτήματος,

(2) πρώτες ύλες των οποίων η παραγωγή έχει επιφέρει άμεση αλλαγή της χρήσης γης, δηλαδή μετάβαση από μια από τις ακόλουθες κατηγορίες κάλυψης γης κατά IPCC: δασική γη, λειμώνες, υδροβιότοπους, οικισμούς ή λοιπά εδάφη σε καλλιεργήσιμες εκτάσεις ή εκτάσεις πολυετών καλλιεργειών. Ως πολυετείς καλλιέργειες ορίζονται οι καλλιέργειες στις οποίες η συγκομιδή των βλαστών δεν είναι συνήθως ετήσια, όπως οι πρεμνοφυείς καλλιέργειες δασικών ειδών μικρού περιόδου χρόνου και ο ελαιοφοίνικας. Στην περίπτωση αυτή η τιμή εκπομπών λόγω άμεσης αλλαγής της χρήσης γης (eI) θα πρέπει να έχει υπολογιστεί σύμφωνα με το Παράρτημα 4 μέρος Γ σημείο 7.

Παράρτημα 6**(ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001)**

ΜΕΡΟΣ Α. Πρώτες ύλες για την παραγωγή βιοαερίου για μεταφορές και προηγμένων βιοκαυσίμων, των οποίων η συμβολή στα ελάχιστα μερίδια του άρθρου 32ΣΤ-Α παρ. 1 και 2 μπορεί να θεωρείται ότι είναι το διπλάσιο του ενεργειακού περιεχομένου τους:

α) Φύκη, εφόσον καλλιεργούνται στην ξηρά σε τεχνητές λίμνες ή φωτοβιοαντιδραστήρες.

β) Κλάσματα βιομάζας των μεικτών αστικών αποβλήτων, αλλά όχι των διαχωριζόμενων οικιακών απορριμμάτων για τα οποία ισχύουν στόχοι ανακύκλωσης σύμφωνα με το άρθρο 25 του ν. 4819/2021 (Α' 129).

γ) Βιολογικά απόβλητα σύμφωνα με το άρθρο 3 παρ. 4 του ν. 4819/2021 (Α' 129) από νοικοκυριά, τα οποία συλλέγονται χωριστά σύμφωνα με το άρθρο 3 παρ. 11 του ίδιου νόμου.

δ) Κλάσματα βιομάζας των βιομηχανικών αποβλήτων που δεν είναι κατάλληλα για χρήση στην τροφική αλυσίδα των ανθρώπων και των ζώων, περιλαμβανομένων των υλικών που προέρχονται από το λιανικό και χονδρικό εμπόριο και από τη βιομηχανία γεωργικών τροφίμων καθώς και αλιευτικών προϊόντων και προϊόντων υδατοκαλλιέργειας, εκτός από τις πρώτες ύλες που απαριθμούνται στο μέρος Β του παρόντος παραρτήματος.

ε) Άχυρο.

οι) Ζωική κοιμιά και λυμαιολάοιη.

ζ) Λύματα μονάδων παραγωγής φοινικέλαιου και τσαμπιά άδειων καρπών ελαιούχων φοινίκων.

η) Πίσσα ταλλελαίου.

θ) Ακατέργαστη γλυκερίνη.

ι) Βαγάσση.

ια) Στέμφυλα σταφυλιών και οινολάσπη.

ιβ) Κελύφη καρπών.

ιγ) Φλοιοί.

ιδ) Σπάδικες αραβοσίτου χωρίς πυρήνες.

ιε) Κλάσματα βιομάζας αποβλήτων και υπολειμμάτων που προέρχονται από τη δασοκομία και τις συναφείς βιομηχανίες, ήτοι φλοιοί, κλαδιά, προεμπορικές αραιώσεις, φύλλα, βελόνες, κορυφές δέντρων, πριονίδι, ροκανίδια, μαύρη αλισίβα, καφέ αλισίβα, λάσπη από ίνες, λιγνίνη και ταλλέλαιο.

ιστ) Άλλες μη εδώδιμες κυτταρινούχες ύλες.

ιζ) Άλλες λιγνοκυτταρούχες ύλες πλην των σανιδοκορμών και της πριστής ξυλείας.

ΜΕΡΟΣ Β. Πρώτες ύλες για την παραγωγή βιοκαυσίμων και βιοαερίου για μεταφορές, των οποίων η συμβολή στο ελάχιστο μερίδιο που καθορίζεται στο άρθρο 32ΣΤ-Α παρ. 1 είναι περιορισμένη και μπορεί να θεωρείται ότι είναι το διπλάσιο του ενεργειακού περιεχομένου τους:

α) Χρησιμοποιημένα μαγειρικά έλαια.

β) Ζωικά λίπη των κατηγοριών 1 και 2 σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1069/2009.

Παράρτημα 7**(ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001)****ΚΑΝΟΝΕΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΥ ΤΩΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ ΒΙΟΜΑΖΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΩΝ ΤΟΥΣ ΟΡΥΚΤΩΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ ΣΤΑ ΑΕΡΙΑ ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΟΥ****Α. ΤΥΠΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΚΑΘΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΤΙΜΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΙΩΣΗ ΤΩΝ ΕΚΠΟΜΠΩΝ ΑΕΡΙΩΝ ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΟΥ ΑΠΟ ΤΑ ΚΑΥΣΙΜΑ ΒΙΟΜΑΖΑΣ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΠΑΡΑΓΟΝΤΑΙ ΧΩΡΙΣ ΚΑΘΑΡΕΣ ΕΚΠΟΜΠΕΣ ΑΝΘΡΑΚΑ ΛΟΓΩ ΑΛΛΑΓΩΝ ΣΤΙΣ ΧΡΗΣΕΙΣ ΓΗΣ**

ΘΡΥΜΜΑΤΑ ΞΥΛΟΥ					
Σύστημα παραγωγής καυσίμων βιομάζας	Απόσταση μεταφοράς	Μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου – τυπική τιμή		Μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου – προκαθορισμένη τιμή	
		Θερμότητα	Ηλεκτρική ενέργεια	Θερμότητα	Ηλεκτρική ενέργεια
Θρύμματα ξύλου από δασικά υπολείμματα	1 έως 500 km	93 %	89 %	91 %	87 %
	500 έως 2 500 km	89 %	84 %	87 %	81 %
	2 500 έως 10 000 km	82 %	73 %	78 %	67 %
	Άνω των 10 000 km	67 %	51 %	60 %	41 %
Θρύμματα ξύλου από πρεμνοφυείς καλλιέργειες δασικών ειδών μικρού περιόδου χρόνου (Ευκάλυπτος)	2 500 έως 10 000 km	77 %	65 %	73 %	60 %
Θρύμματα ξύλου από πρεμνοφυείς καλλιέργειες δασικών ειδών μικρού περιόδου χρόνου (Λεύκα – Με λίπανση)	1 έως 500 km	89 %	83 %	87 %	81 %
	500 έως 2 500 km	85 %	78 %	84 %	76 %
	2 500 έως 10 000 km	78 %	67 %	74 %	62 %
	Άνω των 10 000 km	63 %	45 %	57 %	35 %
Θρύμματα ξύλου από πρεμνοφυείς καλλιέργειες δασικών ειδών	1 έως 500 km	91 %	87 %	90 %	85 %
	500 έως 2 500 km	88 %	82 %	86 %	79 %

μικρού περίτροπου χρόνου (Λεύκα – Χωρίς λίπανση)	2 500 έως 10 000 km	80 %	70 %	77 %	65 %
	Άνω των 10 000 km	65 %	48 %	59 %	39 %
Θρύμματα ξύλου από κορμοξυλεία	1 έως 500 km	93 %	89 %	92 %	88 %
	500 έως 2 500 km	90 %	85 %	88 %	82 %
	2 500 έως 10 000 km	82 %	73 %	79 %	68 %
	Άνω των 10 000 km	67 %	51 %	61 %	42 %
Θρύμματα ξύλου από βιομηχανικά υπολείμματα	1 έως 500 km	94 %	92 %	93 %	90 %
	500 έως 2 500 km	91 %	87 %	90 %	85 %
	2 500 έως 10 000 km	83 %	75 %	80 %	71 %
	Άνω των 10 000 km	69 %	54 %	63 %	44 %

ΣΥΣΣΩΜΑΤΩΜΑΤΑ (ΠΕΛΕΤ) ΞΥΛΟΥ ^(*)						
Σύστημα παραγωγής καυσίμων βιομάζας		Απόσταση μεταφοράς	Μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου – τυπική τιμή		Μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου – προκαθορισμένη τιμή	
			Θερμότητα	Ηλεκτρική ενέργεια	Θερμότητα	Ηλεκτρική ενέργεια
Πλίνθοι (μπρικέςτες) ή συσσωματώματα (πέλετ) ξύλου από δασικά υπολείμματα	Περίπτωση 1	1 έως 500 km	58 %	37 %	49 %	24 %
		500 έως 2 500 km	58 %	37 %	49 %	25 %
		2 500 έως 10 000 km	55 %	34 %	47 %	21 %
		Άνω των 10 000 km	50 %	26 %	40 %	11 %
	Περίπτωση 2α	1 έως 500 km	77 %	66 %	72 %	59 %
		500 έως 2 500 km	77 %	66 %	72 %	59 %
		2 500 έως 10 000 km	75 %	62 %	70 %	55 %
		Άνω των 10 000 km	69 %	54 %	63 %	45 %
	Περίπτωση 3α	1 έως 500 km	92 %	88 %	90 %	85 %
		500 έως 2 500 km	92 %	88 %	90 %	86 %
		2 500 έως 10 000 km	90 %	85 %	88 %	81 %
		Άνω των 10 000 km	84 %	76 %	81 %	72 %
Πλίνθοι (μπρικέςτες) ή συσσωματώματα (πέλετ) ξύλου από πρεμνοφυείς καλλιέργειες δασικών ειδών μικρού περιόδου χρόνου (Ευκάλυπτος)	Περίπτωση 1	2 500 έως 10 000 km	52 %	28 %	43 %	15 %
	Περίπτωση 2α	2 500 έως 10 000 km	70 %	56 %	66 %	49 %
	Περίπτωση 3α	2 500 έως 10 000 km	85 %	78 %	83 %	75 %
Πλίνθοι (μπρικέςτες) ή συσσωματώματα (πέλετ) ξύλου από πρεμνοφυείς καλλιέργειες δασικών ειδών μικρού περιόδου χρόνου (Λεύκα Μελίτωση)	Περίπτωση 1	1 έως 500 km	54 %	32 %	46 %	20 %
		500 έως 10 000 km	52 %	29 %	44 %	16 %
		Άνω των 10 000 km	47 %	21 %	37 %	7 %
	Περίπτωση 2α	1 έως 500 km	73 %	60 %	69 %	54 %

		500 έως 10 000 km	71 %	57 %	67 %	50 %
		Άνω των 10 000 km	66 %	49 %	60 %	41 %
	Περίπτωση 3α	1 έως 500 km	88 %	82 %	87 %	81 %
		500 έως 10 000 km	86 %	79 %	84 %	77 %
		Άνω των 10 000 km	80 %	71 %	78 %	67 %
Πλίνθοι (μπρικέτες) ή συσσωματώματα (πέλετ) ξύλου από πρεμνοφυείς καλλιέργειες δασικών ειδών μικρού περίτροπου χρόνου (Λεύκα – Χωρίς λίπανση)	Περίπτωση 1	1 έως 500 km	56 %	35 %	48 %	23 %
		500 έως 10 000 km	54 %	32 %	46 %	20 %
		Άνω των 10 000 km	49 %	24 %	40 %	10 %
	Περίπτωση 2α	1 έως 500 km	76 %	64 %	72 %	58 %
		500 έως 10 000 km	74 %	61 %	69 %	54 %
		Άνω των 10 000 km	68 %	53 %	63 %	45 %
	Περίπτωση 3α	1 έως 500 km	91 %	86 %	90 %	85 %
		500 έως 10 000 km	89 %	83 %	87 %	81 %
		Άνω των 10 000 km	83 %	75 %	81 %	71 %
Κορμοξυλεία	Περίπτωση 1	1 έως 500 km	57 %	37 %	49 %	24 %
		500 έως 2 500 km	58 %	37 %	49 %	25 %
		2 500 έως 10 000 km	55 %	34 %	47 %	21 %
		Άνω των 10 000 km	50 %	26 %	40 %	11 %
	Περίπτωση 2α	1 έως 500 km	77 %	66 %	73 %	60 %
		500 έως 2 500 km	77 %	66 %	73 %	60 %
		2 500 έως 10 000 km	75 %	63 %	70 %	56 %
		Άνω των 10 000 km	70 %	55 %	64 %	46 %

	Περίπτωση 3α	1 έως 500 km	92 %	88 %	91 %	86 %
		500 έως 2 500 km	92 %	88 %	91 %	87 %
		2 500 έως 10 000 km	90 %	85 %	88 %	83 %
		Άνω των 10 000 km	84 %	77 %	82 %	73 %
Πλίνθοι (μπρικέτες) ή συσσωματώματα (πέλετ) ξύλου από υπολείμματα της βιομηχανίας ξύλου	Περίπτωση 1	1 έως 500 km	75 %	62 %	69 %	55 %
		500 έως 2 500 km	75 %	62 %	70 %	55 %
		2 500 έως 10 000 km	72 %	59 %	67 %	51 %
		Άνω των 10 000 km	67 %	51 %	61 %	42 %
	Περίπτωση 2α	1 έως 500 km	87 %	80 %	84 %	76 %
		500 έως 2 500 km	87 %	80 %	84 %	77 %
		2 500 έως 10 000 km	85 %	77 %	82 %	73 %
		Άνω των 10 000 km	79 %	69 %	75 %	63 %
	Περίπτωση 3α	1 έως 500 km	95 %	93 %	94 %	91 %
		500 έως 2 500 km	95 %	93 %	94 %	92 %
		2 500 έως 10 000 km	93 %	90 %	92 %	88 %
		Άνω των 10 000 km	88 %	82 %	85 %	78 %

(*) Υπόμνημα:

Η περίπτωση 1 αφορά διαδικασίες στις οποίες χρησιμοποιείται λέβητας φυσικού αερίου για την παροχή της θερμότητας διεργασίας στη μονάδα παραγωγής πέλετ. Η ηλεκτρική ενέργεια για τη μονάδα παραγωγής πέλετ παρέχεται από το δίκτυο.

Η περίπτωση 2α αφορά διαδικασίες στις οποίες χρησιμοποιείται λέβητας θρυμμάτων ξύλου, που τροφοδοτείται με προξηραμένα θρύμματα ξύλου, για την παροχή της θερμότητας διεργασίας. Η ηλεκτρική ενέργεια για τη μονάδα παραγωγής πέλετ παρέχεται από το δίκτυο.

Η περίπτωση 3α αφορά διαδικασίες στις οποίες χρησιμοποιείται μονάδα ΣΠΗΘ, που τροφοδοτείται με προξηραμένα θρύμματα ξύλου, για την παροχή ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας στη μονάδα παραγωγής πέλετ.

ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΟΔΟΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ					
Σύστημα παραγωγής καυσίμων βιομάζας	Απόσταση μεταφοράς	Μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου – τυπική τιμή		Μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου – προκαθορισμένη τιμή	
		Θερμότητα	Ηλεκτρική ενέργεια	Θερμότητα	Ηλεκτρική ενέργεια
Γεωργικά υπολείμματα με πυκνότητα < 0,2 t/m ³ ^(*)	1 έως 500 km	95 %	92 %	93 %	90 %
	500 έως 2 500 km	89 %	83 %	86 %	80 %
	2 500 έως 10 000 km	77 %	66 %	73 %	60 %
	Άνω των 10 000 km	57 %	36 %	48 %	23 %
Γεωργικά υπολείμματα με πυκνότητα > 0,2 t/m ³ ^(*)	1 έως 500 km	95 %	92 %	93 %	90 %
	500 έως 2 500 km	93 %	89 %	92 %	87 %
	2 500 έως 10 000 km	88 %	82 %	85 %	78 %
	Άνω των 10 000 km	78 %	68 %	74 %	61 %
Σύμπηκτα αχύρου	1 έως 500 km	88 %	82 %	85 %	78 %
	500 έως 10 000 km	86 %	79 %	83 %	74 %
	Άνω των 10 000 km	80 %	70 %	76 %	64 %
Μπρικότες υπολειμμάτων ζαχαροκάλαμου	500 έως 10 000 km	93 %	89 %	91 %	87 %
	Άνω των 10 000 km	87 %	81 %	85 %	77 %
Αλεύρι από φοινικοπυρήνες	Άνω των 10 000 km	20 %	-18 %	11 %	-33 %
Αλεύρι από φοινικοπυρήνες (χωρίς εκπομπές CH ₄ από τη μονάδα επεξεργασίας)	Άνω των 10 000 km	46 %	20 %	42 %	14 %
^(*) Αυτή η ομάδα υλικών περιλαμβάνει γεωργικά υπολείμματα με χαμηλή					

φαινόμενη πυκνότητα, όπως αχυρόμπαλες, σκύβαλα βρώμης, φλοιοί ρυζιού και δέματα βαγάσης (μη εξαντλητικός κατάλογος).

(*2) Στην ομάδα των γεωργικών υπολειμμάτων με υψηλότερη φαινόμενη πυκνότητα περιλαμβάνονται υλικά όπως σπείρες αραβοσίτου, κελύφη καρπών, φλοιοί σπερμάτων σόγιας, κελύφη φοινικοκυρήνων (μη εξαντλητικός κατάλογος).

ΒΙΟΑΕΡΙΟ ΓΙΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ ^(*1)				
Σύστημα παραγωγής βιοαερίου		Τεχνολογική επιλογή	Μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου – τυπική τιμή	Μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου – προκαθορισμένη τιμή
Υγρή κοπριά ⁽¹⁾	Περίπτωση 1	Προϊόν χώνευσης σε ανοιχτό χώρο ⁽²⁾	146 %	94 %
		Προϊόν χώνευσης σε κλειστό χώρο ⁽³⁾	246 %	240 %
	Περίπτωση 2	Προϊόν χώνευσης σε ανοιχτό χώρο	136 %	85 %
		Προϊόν χώνευσης σε κλειστό χώρο	227 %	219 %
	Περίπτωση 3	Προϊόν χώνευσης σε ανοιχτό χώρο	142 %	86 %
		Προϊόν χώνευσης σε κλειστό χώρο	243 %	235 %
Ολόκληρο φυτό αραβοσίτου ⁽⁴⁾	Περίπτωση 1	Προϊόν χώνευσης σε ανοιχτό χώρο	36 %	21 %
		Προϊόν	59 %	53 %

		χώνευσης σε κλειστό χώρο		
	Περίπτωση 2	Προϊόν χώνευσης σε ανοιχτό χώρο	34 %	18 %
		Προϊόν χώνευσης σε κλειστό χώρο	55 %	47 %
	Περίπτωση 3	Προϊόν χώνευσης σε ανοιχτό χώρο	28 %	10 %
		Προϊόν χώνευσης σε κλειστό χώρο	52 %	43 %
Βιολογικά απόβλητα	Περίπτωση 1	Προϊόν χώνευσης σε ανοιχτό χώρο	47 %	26 %
		Προϊόν χώνευσης σε κλειστό χώρο	84 %	78 %
	Περίπτωση 2	Προϊόν χώνευσης σε ανοιχτό χώρο	43 %	21 %
		Προϊόν χώνευσης σε κλειστό χώρο	77 %	68 %
	Περίπτωση 3	Προϊόν χώνευσης σε ανοιχτό χώρο	38 %	14 %
		Προϊόν χώνευσης σε κλειστό χώρο	76 %	66 %
(*1) Υπόμνημα:				
Η περίπτωση 1 αφορά οδούς παραγωγής στις οποίες η ηλεκτρική ενέργεια και η θερμότητα που απαιτούνται για τη διαδικασία				

παρέχονται από τον ίδιο τον κινητήρα συμπαραγωγής.

Η περίπτωση 2 αφορά οδούς παραγωγής στις οποίες η ηλεκτρική ενέργεια που απαιτείται για τη διαδικασία παρέχεται από το δίκτυο και η θερμότητα διεργασίας από τον ίδιο τον κινητήρα συμπαραγωγής. Σε ορισμένα κράτη μέλη, δεν επιτρέπεται στους φορείς εκμετάλλευσης να υποβάλουν αίτηση επιδότησης για την ακαθάριστη παραγωγή και η περίπτωση 1 αποτελεί την πιθανότερη περίπτωση.

Η περίπτωση 3 αφορά οδούς παραγωγής στις οποίες η ηλεκτρική ενέργεια που απαιτείται για τη διαδικασία παρέχεται από το δίκτυο και η θερμότητα διεργασίας από λέβητα βιοαερίου. Η περίπτωση αυτή αφορά ορισμένες εγκαταστάσεις στις οποίες ο κινητήρας συμπαραγωγής βρίσκεται εκτός της μονάδας και το βιοαέριο πωλείται (αλλά δεν αναβαθμίζεται σε βιομεθάνιο).

Σημειώσεις:

⁽¹⁾ Στις τιμές για την παραγωγή βιοαερίου από κοπριά περιλαμβάνονται οι αρνητικές εκπομπές για τις εκπομπές που εξοικονομούνται με τη διαχείριση της ακατέργαστης κοπριάς. Η εξεταζόμενη τιμή $esca$ ισούται με $45 \text{ g CO}_2\text{eq/MJ}$ κοπριάς που χρησιμοποιείται σε αναερόβια χώνευση.

⁽²⁾ Η ανοικτή αποθήκευση του προϊόντος χώνευσης έχει ως αποτέλεσμα πρόσθετες εκπομπές CH_4 και N_2O . Το μέγεθος αυτών των εκπομπών αλλάζει ανάλογα με τις συνθήκες περιβάλλοντος, τα είδη υποστρώματος και την απόδοση της χώνευσης (βλ. κεφάλαιο 5 για περισσότερες λεπτομέρειες).

⁽³⁾ Η κλειστή αεροθήκευση σημαίνει ότι το προϊόν χώνευσης που προκύπτει από τη διαδικασία χώνευσης αποθηκεύεται σε αεροστεγή δεξαμενή και ότι το πρόσθετο βιοαέριο που εκλύεται κατά την αποθήκευση θεωρείται ότι ανακτάται για την παραγωγή πρόσθετης ηλεκτρικής ενέργειας ή πρόσθετου βιομεθανίου. Στη διαδικασία αυτή δεν περιλαμβάνονται εκπομπές αερίων θερμοκηπίου.

⁽⁴⁾ Το ολόκληρο φυτό αραβοσίτου νοείται ως αραβόσιτος που συγκομίζεται ως ζωοτροφή και ενσιρώνεται για συντήρηση.

ΒΙΟΑΕΡΙΟ ΓΙΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ – ΜΕΙΓΜΑΤΑ ΚΟΠΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΑΒΟΣΙΤΟΥ

Σύστημα παραγωγής	Τεχνολογική	Μείωση των	Μείωση των
--------------------------	--------------------	-------------------	-------------------

βιοαερίου		επιλογή	εκπομπών αερίων θερμοκηπίου – τυπική τιμή	εκπομπών αερίων θερμοκηπίου – προκαθορισμένη τιμή
Κοπριά – Αραβόσιτος 80 % έως 20 %	Περίπτωση 1	Προϊόν χώνευσης σε ανοιχτό χώρο	72 %	45 %
		Προϊόν χώνευσης σε κλειστό χώρο	120 %	114 %
	Περίπτωση 2	Προϊόν χώνευσης σε ανοιχτό χώρο	67 %	40 %
		Προϊόν χώνευσης σε κλειστό χώρο	111 %	103 %
	Περίπτωση 3	Προϊόν χώνευσης σε ανοιχτό χώρο	65 %	35 %
		Προϊόν χώνευσης σε κλειστό χώρο	114 %	106 %
Κοπριά – Αραβόσιτος 70 % έως 30 %	Περίπτωση 1	Προϊόν χώνευσης σε ανοιχτό χώρο	60 %	37 %
		Προϊόν χώνευσης σε κλειστό χώρο	100 %	94 %
	Περίπτωση 2	Προϊόν χώνευσης σε ανοιχτό χώρο	57 %	32 %
		Προϊόν χώνευσης σε κλειστό χώρο	93 %	85 %
	Περίπτωση 3	Προϊόν χώνευσης	53 %	27 %

		σε ανοιχτό χώρο		
		Προϊόν χώνευσης σε κλειστό χώρο	94 %	85 %
Κοπριά – Αραβόσιτος 60 % έως 40 %	Περίπτωση 1	Προϊόν χώνευσης σε ανοιχτό χώρο	53 %	32 %
		Προϊόν χώνευσης σε κλειστό χώρο	88 %	82 %
	Περίπτωση 2	Προϊόν χώνευσης σε ανοιχτό χώρο	50 %	28 %
		Προϊόν χώνευσης σε κλειστό χώρο	82 %	73 %
	Περίπτωση 3	Προϊόν χώνευσης σε ανοιχτό χώρο	46 %	22 %
		Προϊόν χώνευσης σε κλειστό χώρο	81 %	72 %

ΒΙΟΜΕΘΑΝΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ (*1)			
Σύστημα παραγωγής βιομεθανίου	Τεχνολογικές επιλογές	Μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου - τυπική τιμή	Μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου - προκαθορισμένη τιμή
Υγρή κοπριά	Προϊόν χώνευσης σε ανοιχτό χώρο, χωρίς καύση απαερίων	117 %	72 %
	Προϊόν	133 %	94 %

	χώνευσης σε ανοιχτό χώρο, με καύση απαερίων		
	Προϊόν χώνευσης σε κλειστό χώρο, χωρίς καύση απαερίων	190 %	179 %
	Προϊόν χώνευσης σε κλειστό χώρο, με καύση απαερίων	206 %	202 %
Ολόκληρο φυτό αραβοσίτου	Προϊόν χώνευσης σε ανοιχτό χώρο, χωρίς καύση απαερίων	35 %	17 %
	Προϊόν χώνευσης σε ανοιχτό χώρο, με καύση απαερίων	51 %	39 %
	Προϊόν χώνευσης σε κλειστό χώρο, χωρίς καύση απαερίων	52 %	41 %
	Προϊόν χώνευσης σε κλειστό χώρο, με καύση απαερίων	68 %	63 %
Βιολογικά απόβλητα	Προϊόν χώνευσης σε ανοιχτό χώρο, χωρίς καύση απαερίων	43 %	20 %
	Προϊόν	59 %	42 %

	χώνευσης σε ανοιχτό χώρο, με καύση απαερίων		
	Προϊόν χώνευσης σε κλειστό χώρο, χωρίς καύση απαερίων	70 %	58 %
	Προϊόν χώνευσης σε κλειστό χώρο, με καύση απαερίων	86 %	80 %
<p>(*1) Η μείωση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου για το βιομεθάνιο αφορά μόνο το συμπιεσμένο βιομεθάνιο σε σχέση με την τιμή 94 g CO₂eq/MJ για το συγκριτικό ορυκτό καύσιμο κίνησης.</p>			

ΒΙΟΜΕΘΑΝΙΟ – ΜΕΙΓΜΑΤΑ ΚΟΠΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΑΒΟΣΙΤΟΥ ^(*1)			
Σύστημα παραγωγής βιομεθανίου	Τεχνολογικές επιλογές	Μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου - τυπική τιμή	Μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου - προκαθορισμένη τιμή
Κοπριά – Αραβόσιτος 80 % έως 20 %	Προϊόν χώνευσης σε ανοιχτό χώρο, χωρίς καύση απαερίων ⁽¹⁾	62 %	35 %
	Προϊόν χώνευσης σε ανοιχτό χώρο, με καύση απαερίων ⁽²⁾	78 %	57 %

	Προϊόν χώνευσης σε κλειστό χώρο, χωρίς καύση απαερίων	97 %	86 %
	Προϊόν χώνευσης σε κλειστό χώρο, με καύση απαερίων	113 %	108 %
Κοπριά – Αραβόσιτος 70 % έως 30 %	Προϊόν χώνευσης σε ανοιχτό χώρο, χωρίς καύση απαερίων	53 %	29 %
	Προϊόν χώνευσης σε ανοιχτό χώρο, με καύση απαερίων	69 %	51 %
	Προϊόν χώνευσης σε κλειστό χώρο, χωρίς καύση απαερίων	83 %	71 %
	Προϊόν χώνευσης σε κλειστό χώρο, με καύση απαερίων	99 %	94 %
Κοπριά – Αραβόσιτος 60 % έως 40 %	Προϊόν χώνευσης σε ανοιχτό χώρο, χωρίς καύση απαερίων	48 %	25 %
	Προϊόν χώνευσης σε ανοιχτό χώρο, με καύση απαερίων	64 %	48 %

Προϊόν χώνευσης σε κλειστό χώρο, χωρίς καύση απαερίων	74 %	62 %
Προϊόν χώνευσης σε κλειστό χώρο, με καύση απαερίων	90 %	84 %

(*1) Η μείωση για το βιομεθάνιο αφορά μόνο το συμπιεσμένο βιομεθάνιο σε σχέση με την τιμή 94 g CO₂eq/MJ για το συγκριτικό ορυκτό καύσιμο κίνησης.

Σημειώσεις:

(1) Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται οι εξής κατηγορίες τεχνολογιών αναβάθμισης του βιοαερίου σε βιομεθάνιο: προσρόφηση με εναλλαγή πίεσης (Pressure Swing Absorption - PSA), απορρόφηση νερού (Pressure Water Scrubbing - PWS), διαχωρισμός με μεμβράνες, με κρουογονική διαδικασία και απορρόφηση με διαλύτη διμεθυλαιθέρων πολυαιθυλενικής γλυκόλης (Organic Physical Scrubbing - OPS). Περιλαμβάνει εκπομπή 0,03 MJ CH₄/MJ βιομεθανίου για την εκπομπή μεθανίου στα απαέρια.

(2) Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται οι εξής κατηγορίες τεχνολογιών αναβάθμισης του βιοαερίου σε βιομεθάνιο: απορρόφηση νερού (Pressure Water Scrubbing – PWS) με ανακύκλωση του νερού, προσρόφηση με εναλλαγή πίεσης (Pressure Swing Absorption – PSA), χημική απορρόφηση, απορρόφηση με διαλύτη διμεθυλαιθέρων πολυαιθυλενικής γλυκόλης (Organic Physical Scrubbing – OPS), διαχωρισμός με μεμβράνες και κρουογονική αναβάθμιση. Στην κατηγορία αυτή δεν λαμβάνονται υπόψη εκπομπές μεθανίου (το μεθάνιο, εφόσον υπάρχει στα απαέρια, καίγεται).

B. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

1. Οι εκπομπές αερίων θερμοκηπίου που οφείλονται στην παραγωγή και τη χρήση καυσίμων βιομάζας υπολογίζονται ως εξής:

α) Οι εκπομπές αερίων θερμοκηπίου που οφείλονται στην παραγωγή και τη χρήση καυσίμων βιομάζας πριν από τη μετατροπή σε ηλεκτρική ενέργεια, θερμότητα και ψύξη υπολογίζονται σύμφωνα με τον ακόλουθο τύπο:

$$E = e_{ec} + e_l + e_p + e_{td} + e_u - e_{sca} - e_{ccs} - e_{ccr},$$

όπου:

E=συνολικές εκπομπές από την παραγωγή του καυσίμου πριν από τη μετατροπή ενέργειας,

e_{ec} = εκπομπές από τη λήψη ή την καλλιέργεια των πρώτων υλών,

e_l =ετήσιες εκπομπές από τη μεταβολή των αποθεμάτων άνθρακα λόγω αλλαγής της χρήσης γης,

e_p = εκπομπές από την επεξεργασία,

e_{td} = εκπομπές από τη μεταφορά και διανομή,

e_u = εκπομπές από το χρησιμοποιούμενο καύσιμο,

e_{sca} =μείωση εκπομπών μέσω σώρευσης άνθρακα στο έδαφος χάρη στην καλύτερη γεωργική διαχείριση,

e_{ccs} = μείωση εκπομπών μέσω δέσμευσης και αποθήκευσης CO₂ και

e_{ccr} = μείωση εκπομπών μέσω δέσμευσης και αντικατάστασης CO₂.

Οι εκπομπές από την κατασκευή των μηχανημάτων και εξοπλισμών δεν λαμβάνονται υπόψη.

β) Στην περίπτωση της ταυτόχρονης χώνευσης διαφόρων υποστρωμάτων σε μονάδα βιοαερίου για την παραγωγή βιοαερίου ή βιομεθανίου, οι τυπικές και οι προκαθορισμένες τιμές των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου υπολογίζονται ως εξής:

$$E = \sum_1^n \cdot E_n$$

όπου:

E=εκπομπές αερίων θερμοκηπίου ανά MJ βιοαερίου ή βιομεθανίου που παράγεται από την ταυτόχρονη χώνευση του καθορισμένου μείγματος υποστρωμάτων

S_n = μερίδιο των πρώτων υλών n στο ενεργειακό περιεχόμενο

E_n =εκπομπή σε gCO₂/MJ για την οδό παραγωγής n όπως προβλέπεται στο Μέρος Δ του παρόντος Παραρτήματος (*)

$$S_n = \frac{P_n \cdot W_n}{\sum_1^n \cdot W_n}$$

όπου:

P_n = ενεργειακή απόδοση (MJ) ανά χιλιόγραμμο εισροής υγρών πρώτων υλών n (**)

W_n = συντελεστής στάθμισης του υποστρώματος n που ορίζεται ως:

$$W_n = \frac{I_n}{\sum_1^n I_n} \cdot \left(\frac{1 - AM_n}{1 - SM_n} \right)$$

όπου:

I_n = Ετήσια εισροή υποστρώματος n στον χωνευτήρα (τόνοι νωπής ουσίας)

AM_n = Μέση ετήσια υγρασία του υποστρώματος n (kg νερού/kg νωπής ουσίας)

SM_n = Τυπική υγρασία για το υπόστρωμα n (***)

(*) Για ζωική κοπριά που χρησιμοποιείται ως υπόστρωμα, προστίθεται προσαύξηση 45 g CO₂eq/MJ κοπριάς (-54 kg CO₂eq/t νωπής ουσίας) για καλύτερη γεωργική διαχείριση και διαχείριση της κοπριάς.

(**) Οι ακόλουθες τιμές P_n χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό των τυπικών και προκαθορισμένων τιμών:

P (Αραβόσιτος): 4,16 MJ_{βιοαερίου}/kg_{υγρού αραβόσιτου} με υγρασία 65 %

P (Κοπριά): 0,50 MJ_{βιοαερίου}/kg_{υγρής κοπριάς} με υγρασία 90 %

P (Βιολογικά απόβλητα) 3,41 MJ_{βιοαερίου}/kg_{υγρών βιολογικών αποβλήτων} με υγρασία 76 %

(***) Χρησιμοποιούνται οι ακόλουθες τιμές της τυπικής υγρασίας για το υπόστρωμα SM_n :

SM (Αραβόσιτος): 0,65 kg νερού/kg νωπής ουσίας

SM (Κοπριά): 0,90 kg νερού/kg νωπής ουσίας

SM (Βιολογικά απόβλητα): 0,76 kg νερού/kg νωπής ουσίας.

γ) Στην περίπτωση της ταυτόχρονης χώνευσης n υποστρωμάτων σε μονάδα βιοαερίου για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας ή βιομεθανίου, οι πραγματικές εκπομπές αερίων θερμοκηπίου του βιοαερίου και του βιομεθανίου υπολογίζονται ως εξής:

$$E = \sum_1^n S_n \cdot (e_{cc,n} + e_{el,πρώτη\ \acute{\alpha}\lambda\eta,n} + e_{L,n} - e_{cca,n}) + e_p + e_{el,προϊόν} + e_u - e_{ca} - e_{air}$$

όπου:

E = συνολικές εκπομπές από την παραγωγή βιοαερίου ή βιομεθανίου πριν από τη μετατροπή ενέργειας,

S_n = μερίδιο των πρώτων υλών n , σε κλάσμα εισροής στον χωνευτήρα,

$e_{cc,n}$ = εκπομπές από τη λήψη ή την καλλιέργεια των πρώτων υλών n ,

- $e_{td,πρώτη\ ύλη,n}$ = εκπομπές από τη μεταφορά των πρώτων υλών n στον χωνευτήρα,
- $e_{i,n}$ =ετήσιες εκπομπές από τη μεταβολή των αποθεμάτων άνθρακα λόγω αλλαγής της χρήσης γης, για τις πρώτες ύλες n,
- e_{sca} =μείωση εκπομπών μέσω της καλύτερης γεωργικής διαχείρισης των πρώτων υλών n (προσαύξηση 45 g CO₂eq/MJ κοπριάς για καλύτερη γεωργική διαχείριση και διαχείριση της κοπριάς όταν χρησιμοποιείται ζωική κοπριά ως υπόστρωμα για την παραγωγή βιοαερίου και βιομεθανίου),
- e_p = εκπομπές από την επεξεργασία,
- $e_{td,προϊόν}$ =εκπομπές από τη μεταφορά και τη διανομή βιοαερίου και/ή βιομεθανίου,
- e_u =εκπομπές από το χρησιμοποιούμενο καύσιμο, δηλαδή τα αέρια θερμοκηπίου εκπεμπόμενα κατά την καύση,
- e_{ccs} = μείωση εκπομπών μέσω δέσμευσης και αποθήκευσης CO₂ και
- e_{ccr} = μείωση εκπομπών μέσω δέσμευσης και αντικατάστασης του CO₂.

δ) Οι εκπομπές αερίων θερμοκηπίου από τη χρήση καυσίμων βιομάζας στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, θερμότητας και ψύξης, περιλαμβανόμενης της ενεργειακής μετατροπής σε παραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια ή/και θερμότητα ή ψύξη, υπολογίζονται ως εξής:

αα) Για ενεργειακές εγκαταστάσεις που παράγουν μόνο θερμότητα:

$$EC_h = \frac{E}{\eta_h}$$

ββ) Για ενεργειακές εγκαταστάσεις που παράγουν μόνο ηλεκτρική ενέργεια:

$$EC_d = \frac{E}{\eta_d}$$

όπου:

$EC_{h,el}$ =Συνολικές εκπομπές αερίων θερμοκηπίου από το τελικό ενεργειακό προϊόν.

E =Συνολικές εκπομπές αερίων θερμοκηπίου του καυσίμου πριν από την τελική μετατροπή.

η_{el} =Η ηλεκτρική απόδοση, η οποία ορίζεται ως η ετησίως παραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια διαιρούμενη διά της ετήσιας εισροής καυσίμου βάσει του ενεργειακού περιεχομένου του.

η_h =Η θερμική απόδοση, η οποία ορίζεται ως η ετησίως παραγόμενη ωφέλιμη θερμότητα διαιρούμενη διά της ετήσιας εισροής καυσίμου βάσει του ενεργειακού περιεχομένου του.

γγ) Για την ηλεκτρική ενέργεια ή τη μηχανική ενέργεια η οποία προέρχεται από ενεργειακές εγκαταστάσεις που παράγουν ωφέλιμη θερμότητα ταυτόχρονα με ηλεκτρική και/ή μηχανική ενέργεια:

$$EC_d = \frac{E}{\eta_d} \left(\frac{C_d \cdot \eta_d}{C_d \cdot \eta_d + C_h \cdot \eta_h} \right)$$

δδ) Για την ωφέλιμη θερμότητα η οποία προέρχεται από ενεργειακές εγκαταστάσεις που παράγουν θερμότητα ταυτόχρονα με ηλεκτρική και/ή μηχανική ενέργεια:

$$EC_h = \frac{E}{\eta_h} \left(\frac{C_h \cdot \eta_h}{C_d \cdot \eta_d + C_h \cdot \eta_h} \right)$$

όπου:

$E_{Ch,el}$ = Συνολικές εκπομπές αερίων θερμοκηπίου από το τελικό ενεργειακό προϊόν.

E = Συνολικές εκπομπές αερίων θερμοκηπίου του καυσίμου πριν από την τελική μετατροπή.

η_{el} = Η ηλεκτρική απόδοση, η οποία ορίζεται ως η ετησίως παραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια διαιρούμενη διά της ετήσιας εισροής ενέργειας βάσει του ενεργειακού περιεχομένου της.

η_h = Η θερμική απόδοση, η οποία ορίζεται ως η ετησίως παραγόμενη ωφέλιμη θερμότητα διαιρούμενη διά της ετήσιας εισροής ενέργειας βάσει του ενεργειακού περιεχομένου της.

C_{el} = Κλάσμα εξέργειας στην ηλεκτρική ενέργεια, και/ή τη μηχανική ενέργεια, λαμβανόμενο ίσου μισός 100 % ($C_{el} = 1$).

C_h = Βαθμός απόδοσης Carnot (κλάσμα εξέργειας στην ωφέλιμη θερμότητα).

Ο βαθμός απόδοσης Carnot, C_h , για ωφέλιμη θερμότητα σε διάφορες θερμοκρασίες ορίζεται ως:

$$C_h = \frac{T_h - T_0}{T_h}$$

όπου:

T_h = Θερμοκρασία, μετρούμενη ως απόλυτη θερμοκρασία (kelvin) της ωφέλιμης θερμότητας στο σημείο παραλαβής.

T_0 = Θερμοκρασία περιβάλλοντος, που λαμβάνεται ίση προς 273,15 kelvin (0 °C)

Αν η πλεονάζουσα θερμότητα εξάγεται για τη θέρμανση κτιρίων σε θερμοκρασία κάτω των 150 °C (423,15 kelvin), ο C_h μπορεί εναλλακτικά να ορίζεται ως εξής:

C_h = Βαθμός απόδοσης Carnot σε θερμότητα υπό θερμοκρασία 150 °C (423,15 kelvin), ίσος προς: 0,3546

Για τους σκοπούς του υπολογισμού αυτού, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

«συμπαγωγή»: η ταυτόχρονη παραγωγή θερμικής και ηλεκτρικής και/ή μηχανικής ενέργειας με μία μόνο διαδικασία,

«ωφέλιμη θερμότητα»: η θερμότητα που παράγεται για να καλυφθεί οικονομικά δικαιολογημένη ζήτηση θερμότητας για σκοπούς θέρμανσης ή ψύξης,

«οικονομικά δικαιολογημένη ζήτηση»: η ζήτηση που δεν υπερβαίνει τις ανάγκες θέρμανσης ή ψύξης και η οποία διαφορετικά θα καλυπτόταν σύμφωνα με τις συνθήκες της αγοράς.

2. Οι εκπομπές αερίων θερμοκηπίου που οφείλονται στη χρήση καυσίμων βιομάζας εκφράζονται ως εξής:

α) οι εκπομπές αερίων θερμοκηπίου που οφείλονται στη χρήση καυσίμων βιομάζας (E) εκφράζονται σε γραμμάρια ισοδύναμου CO₂ ανά MJ καυσίμου (g CO₂eq/MJ).

β) οι εκπομπές αερίων θερμοκηπίου από τη θέρμανση ή την ηλεκτρική ενέργεια, που παράγονται από καύσιμα βιομάζας (EC), εκφράζονται σε γραμμάρια ισοδύναμου CO₂ ανά MJ τελικού ενεργειακού προϊόντος (θερμότητας ή ηλεκτρικής ενέργειας) (g CO₂eq/MJ).

Όταν η θέρμανση και η ψύξη συμπαράγονται με ηλεκτρική ενέργεια, οι εκπομπές κατανομούνται μεταξύ της θερμότητας και της ηλεκτρικής ενέργειας (όπως στο σημείο 1 στοιχείο δ'), ασχέτως αν η θερμότητα χρησιμοποιείται για σκοπούς θέρμανσης ή ψύξης. Η θερμότητα ή η απορριπτόμενη θερμότητα χρησιμοποιούνται για την παραγωγή ψύξης (παγωμένου αέρα ή νερού) μέσω ψυκτών απορρόφησης. Ως εκ τούτου, είναι σκόπιμο να υπολογίζονται μόνο οι εκπομπές που σχετίζονται με τη θερμότητα που παράγεται ανά MJ θερμότητας, ασχέτως αν η τελική χρήση της θερμότητας είναι πράγματι η θέρμανση ή η ψύξη μέσω ψυκτών απορρόφησης.

Όταν οι εκπομπές αερίων θερμοκηπίου από τη λήψη ή την καλλιέργεια πρώτων υλών e_{ec} εκφράζονται σε g CO₂eq/ξηρό τόνο πρώτων υλών, η μετατροπή σε γραμμάρια ισοδύναμου CO₂ ανά MJ καυσίμου (gCO₂eq/MJ) υπολογίζεται ως εξής:

$$e_{\text{καύσιμο}_a} \left[\frac{\text{gCO}_2\text{eq}}{\text{MJ καύσιμο}_a} \right] = \frac{e_{\text{ec, πρώτη ύλη}_a} \left[\frac{\text{gCO}_2\text{eq}}{\text{t ξηρό}_a} \right]}{\text{LHV}_a \left[\frac{\text{MJ πρώτη ύλη}_a}{\text{t ξηρό πρώτη ύλη}_a} \right]} \cdot \text{συντελεστή πρώτης ύλης καυσίμου}_a \cdot \text{συντελεστή κατανομής καυσίμου}_a$$

(Ο ανωτέρω τύπος για τον υπολογισμό των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από τη λήψη ή την καλλιέργεια πρώτων υλών e_{ec} περιγράφει περιπτώσεις στις οποίες οι πρώτες ύλες μετατρέπονται σε βιοκαύσιμα σε ένα στάδιο. Σε πιο περίπλοκες αλυσίδες εφοδιασμού χρειάζονται προσαρμογές για τον υπολογισμό των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από τη λήψη ή την καλλιέργεια πρώτων υλών e_{ec} για ενδιάμεσα προϊόντα.)

Όπου:

$$\text{Συντελεστής κατανομής καυσίμου}_a = \left[\frac{\text{Ενέργεια σε καύσιμο}}{\text{Ενέργεια καυσίμου} + \text{Ενέργεια σε παραπροϊόντα}} \right]$$

Οι εκπομπές ανά ξηρό τόνο πρώτων υλών υπολογίζονται ως εξής:

$$e_{\text{ec, πρώτη ύλη}_a} \left[\frac{\text{gCO}_2\text{eq}}{\text{t ξηρό}_a} \right] = \frac{e_{\text{ec, πρώτη ύλη}_a} \left[\frac{\text{gCO}_2\text{eq}}{\text{t ξηρό}_a} \right]}{(1 - \text{περιεκτικότητα σε υγρασία})}$$

3. Η μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου που επιτυγχάνεται με τη χρήση των καυσίμων βιομάζας υπολογίζεται ως εξής:

α) Μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου που επιτυγχάνεται με τη χρήση καυσίμων βιομάζας ως καυσίμων για μεταφορές:

$$\text{ΜΕΙΩΣΗ} = (E_{F(t)} - E_B) / E_{F(t)}$$

όπου:

E_B = συνολικές εκπομπές από καύσιμα βιομάζας χρησιμοποιούμενα στις μεταφορές, και

$E_{F(t)}$ = συνολικές εκπομπές από το συγκριτικό ορυκτό καύσιμο για μεταφορές.

β) Μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου που επιτυγχάνεται με την παραγωγή θερμότητας και ψύξης και ηλεκτρικής ενέργειας από καύσιμα βιομάζας:

$$\text{ΜΕΙΩΣΗ} = (EC_{F(h\&c,el)} - EC_{B(h\&c,el)}) / EC_{F(h\&c,el)}$$

όπου:

$EC_{B(h\&c,el)}$ = συνολικές εκπομπές από τη θερμότητα ή την ηλεκτρική ενέργεια,

$EC_{F(h\&c,el)}$ = συνολικές εκπομπές από το συγκριτικό ορυκτό καύσιμο για ωφέλιμη θερμότητα ή ηλεκτρική ενέργεια.

4. Τα αέρια θερμοκηπίου που λαμβάνονται υπόψη για τους σκοπούς του σημείου 1 είναι τα ακόλουθα: CO₂, N₂O και CH₄. Για τους σκοπούς του υπολογισμού της ισοδυναμίας CO₂, στα αέρια αυτά αποδίδονται οι ακόλουθες τιμές:

CO₂: 1

N₂O: 298

CH₄: 25

5. Στις εκπομπές από τη λήψη, τη συγκομιδή ή την καλλιέργεια των πρώτων υλών (e_{ac}) συμπεριλαμβάνονται οι εκπομπές από την ίδια τη διαδικασία λήψης, συγκομιδής ή καλλιέργειας, από τη συλλογή, την ξήρανση και την αποθήκευση των πρώτων υλών, από τα απόβλητα και τις διαρροές και από την παραγωγή των χημικών ουσιών ή προϊόντων που χρησιμοποιούνται για τη λήψη και την καλλιέργεια. Δεν λαμβάνεται υπόψη η δέσμευση του CO₂ κατά την καλλιέργεια των πρώτων υλών. Για τις εκτιμήσεις των εκπομπών από τις καλλιέργειες γεωργικής βιομάζας μπορούν να χρησιμοποιούνται περιφερειακοί μέσοι όροι για τις εκπομπές από καλλιέργειες οι οποίες περιλαμβάνονται στις εκθέσεις του άρθρου 31 παράγραφος 4 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 ή οι πληροφορίες για τις αναλυτικές προκαθορισμένες τιμές για τις εκπομπές από καλλιέργειες που περιλαμβάνονται στο παρόν παράρτημα, εάν δεν είναι δυνατό να χρησιμοποιηθούν πραγματικές τιμές. Ελλείψει σχετικών πληροφοριών στις προαναφερόμενες εκθέσεις, επιτρέπεται να υπολογίζονται μέσοι όροι βάσει των τοπικών γεωργικών πρακτικών με χρήση, για παράδειγμα, δεδομένων ομάδας γεωργικών εκμεταλλεύσεων, εάν δεν είναι δυνατό να χρησιμοποιηθούν πραγματικές τιμές.

Για τις εκτιμήσεις των εκπομπών από την καλλιέργεια και τη συγκομιδή δασικής βιομάζας μπορούν να χρησιμοποιούνται μέσοι όροι των εκπομπών από την καλλιέργεια και τη συγκομιδή, υπολογιζόμενοι για γεωγραφικές περιοχές σε εθνικό επίπεδο, εάν δεν είναι δυνατό να χρησιμοποιηθούν πραγματικές τιμές.

6. Για τους σκοπούς του υπολογισμού που αναφέρεται στο σημείο 1 στοιχείο α', η μείωση των εκπομπών χάρη στη βελτίωση της διαχείρισης της γεωργίας e_{sca} , όπως η στροφή στη μειωμένη ή μηδενική άρωση, η βελτιωμένη αμειψισπορά, η χρήση προστατευτικών καλλιεργειών, συμπεριλαμβανομένης της διαχείρισης των υπολειμμάτων καλλιεργειών, και η χρήση οργανικών βελτιωτικών εδάφους (π.χ. κομπόστ, προϊόν ζύμωσης της κοπριάς), λαμβάνεται υπόψη μόνο εφόσον υποβάλλονται αξιόπιστα και επαληθεύσιμα στοιχεία που αποδεικνύουν ότι ο άνθρακας του εδάφους αυξήθηκε ή σύμφωνα με τα οποία είναι εύλογο να έχει αυξηθεί κατά τη διάρκεια της καλλιέργειας των εξεταζόμενων πρώτων υλών, με συνεκτίμηση των εκπομπών στις περιπτώσεις όπου οι πρακτικές αυτές οδηγούν σε αυξημένη χρήση λιπασμάτων και ζιζανιοκτόνων. Σχετικό αποδεικτικό στοιχείο μπορούν να αποτελέσουν μετρήσεις του άνθρακα του εδάφους, π.χ. μια πρώτη μέτρηση πριν αρχίσει η καλλιέργεια και μετέπειτα μετρήσεις σε τακτά διαστήματα, με διαφορά ετών μεταξύ τους. Στην περίπτωση αυτή, μέχρι την εκτέλεση της δεύτερης μέτρησης, η αύξηση του εδαφικού άνθρακα θα υπολογίζεται βάσει αντιπροσωπευτικών δοκιμών ή εδαφικών μοντέλων. Από τη δεύτερη μέτρηση και μετά, η αύξηση του εδαφικού άνθρακα και η τάξη μεγέθους της θα διαπιστώνονται με βάση τις μετρήσεις.

7. Οι ετήσιες εκπομπές από τη μεταβολή των αποθεμάτων άνθρακα λόγω αλλαγής της χρήσης γης, e_l , υπολογίζονται με ισομερή διαίρεση των συνολικών εκπομπών μιας εικοσαετίας. Για τον υπολογισμό αυτών των εκπομπών, εφαρμόζεται ο ακόλουθος τύπος:

$$e_l = (CS_R - CS_A) \times 3,664 \times 1/20 \times 1/P - e_b,$$

(Η σταθερά που προκύπτει από τη διαίρεση του μοριακού βάρους του CO_2 (44,010 g/mol) με το μοριακό βάρος του άνθρακα (12,011 g/mol) ισούται προς 3,664.)

όπου:

e_l =ετήσιες εκπομπές αερίων θερμοκηπίου από τη μεταβολή των αποθεμάτων άνθρακα λόγω αλλαγής της χρήσης γης (μετρούμενες σε μάζα ισοδυνάμου CO_2 ανά μονάδα ενέργειας παραγόμενης από καύσιμο βιομάζας). Οι «καλλιεργήσιμες εκτάσεις» (κατά IPCC) και οι «πολυετείς καλλιέργειες» (οι καλλιέργειες στις οποίες η συγκομιδή των βλαστών δεν είναι συνήθως ετήσια, όπως οι πρεμνοφυείς καλλιέργειες δασικών ειδών μικρού περιόδου χρόνου και ο ελαιοφούνικας) θεωρούνται ως μία χρήση γης,

CS_R =απόθεμα άνθρακα ανά μονάδα επιφάνειας συνδεόμενο με τη χρήση γης αναφοράς (μετρούμενο ως μάζα (τόνοι) άνθρακα ανά μονάδα επιφάνειας, συμπεριλαμβανομένων του εδάφους και της βλάστησης). Η χρήση γης αναφοράς είναι η χρήση γης τον Ιανουάριο του 2008 ή είκοσι (20) έτη πριν από τη λήψη των πρώτων υλών, όποια είναι η μεταγενέστερη ημερομηνία,

CS_A =απόθεμα άνθρακα ανά μονάδα επιφάνειας συνδεόμενο με την πραγματική χρήση γης (μετρούμενο ως μάζα (τόνοι) άνθρακα ανά μονάδα επιφάνειας, συμπεριλαμβανομένων του εδάφους και της βλάστησης). Όταν το απόθεμα άνθρακα συσσωρεύεται επί περισσότερα του ενός έτη, η τιμή του CS_A είναι το υπολογιζόμενο απόθεμα ανά μονάδα επιφάνειας ύστερα από είκοσι (20) έτη ή όταν η καλλιέργεια ωριμάσει, όποια ημερομηνία προηγείται,

P =παραγωγικότητα της καλλιέργειας (μετρούμενη ως ενέργεια παραγόμενη από καύσιμο βιομάζας ανά μονάδα επιφάνειας ετησίως) και

e_B =προσαύξηση 29 gCO₂eq/MJ καυσίμου βιομάζας του οποίου η βιομάζα προέρχεται από αποκατεστημένα υποβαθμισμένα εδάφη υπό τους όρους του σημείου 8.

8. Η προσαύξηση 29 gCO₂eq/MJ αναγνωρίζεται εφόσον διατεθούν στοιχεία ότι τα εδάφη:

α) δεν χρησιμοποιούνταν για γεωργικούς σκοπούς τον Ιανουάριο του 2008 ή για κάθε άλλη δραστηριότητα και

β) είναι σοβαρά υποβαθμισμένα, συμπεριλαμβανομένων των εδαφών που προηγουμένως χρησιμοποιούνταν για γεωργικούς σκοπούς.

Η προσαύξηση 29 gCO₂eq/MJ εφαρμόζεται επί είκοσι (20) το πολύ έτη από την ημερομηνία μετατροπής των εδαφών σε γεωργική εκμετάλλευση, υπό τον όρον ότι εξασφαλίζονται τακτική αύξηση του αποθέματος άνθρακα και μείωση της διάβρωσης των σοβαρά υποβαθμισμένων εδαφών του στοιχείου β'.

9. «Σοβαρά υποβαθμισμένα εδάφη»: εδάφη των οποίων η περιεκτικότητα σε αλάτι αυξήθηκε σημαντικά κατά τη διάρκεια σημαντικής περιόδου ή των οποίων η περιεκτικότητα σε οργανικές ύλες είναι ιδιαίτερα χαμηλή και τα οποία είναι σοβαρά διαβρωμένα·

10. Σύμφωνα με το Παράρτημα 4 Μέρος Γ σημείο 10 του παρόντος νόμου, της Απόφασης 2010/335/ΕΕ της Επιτροπής, της 10ης Ιουνίου 2010, για τις κατευθυντήριες γραμμές του υπολογισμού των εδαφικών αποθεμάτων άνθρακα για τους σκοπούς του παραρτήματος V της Οδηγίας 2009/28/ΕΚ (ΕΕ L 151 της 17.6.2010, σ. 19), η οποία περιλαμβάνει οδηγίες για τον υπολογισμό των αποθεμάτων άνθρακα του εδάφους σε σχέση με τον παρόντα νόμο, βάσει των κατευθυντήριων γραμμών της IPCC (Διακυβερνητική Ομάδα για την Αλλαγή του Κλίματος) του 2006 για τις εθνικές στατιστικές απογραφές αερίων του θερμοκηπίου – τόμος 4, και σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 525/2013 και τον Κανονισμό (ΕΕ) 2018/841, χρησιμοποιείται ως βάση για τον υπολογισμό των αποθεμάτων άνθρακα του εδάφους.

11. Στις εκπομπές από την επεξεργασία, e_p , περιλαμβάνονται οι εκπομπές από την ίδια τη διαδικασία επεξεργασίας, από τα απόβλητα και τις διαρροές, από τα απόβλητα και τις διαρροές· και από την παραγωγή των χημικών ουσιών ή προϊόντων που χρησιμοποιούνται στην επεξεργασία, καθώς και οι εκπομπές CO₂ που προέρχονται από τον άνθρακα που περιέχεται σε ορυκτές πηγές, είτε αυτές καίγονται πράγματι κατά την διαδικασία, είτε όχι.

Για τον υπολογισμό της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας μη παραγόμενης στη μονάδα παραγωγής στερεού ή αερίου καυσίμου βιομάζας, η ένταση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου της παραγωγής και διανομής αυτής της ηλεκτρικής ενέργειας λογίζεται ως ίση με τη μέση ένταση εκπομπών της παραγωγής και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας σε μια δεδομένη περιφέρεια. Κατ' εξαίρεση του κανόνα αυτού οι παραγωγοί μπορούν να χρησιμοποιούν μια μέση τιμή για την ηλεκτρική ενέργεια που έχει παραχθεί από έναν μεμονωμένο σταθμό ηλεκτροπαραγωγής, εφόσον ο σταθμός αυτός δεν είναι συνδεδεμένος με το δίκτυο ηλεκτροδότησης.

Στις εκπομπές από την επεξεργασία συμπεριλαμβάνονται οι εκπομπές από την ξήρανση ενδιάμεσων προϊόντων και υλικών, κατά περίπτωση.

12. Στις εκπομπές από τη μεταφορά και διανομή, e_{td} , συμπεριλαμβάνονται οι εκπομπές από τη μεταφορά πρώτων υλών και ημιτελών υλικών και από την αποθήκευση και διανομή τελικών υλικών. Οι εκπομπές από τη μεταφορά και τη διανομή που πρέπει να ληφθούν υπόψη στο σημείο 5 δεν καλύπτονται από το σημείο αυτό.
13. Οι εκπομπές CO_2 από το χρησιμοποιούμενο καύσιμο, e_u , λογίζονται ως μηδενικές για τα καύσιμα βιομάζας. Οι εκπομπές αερίων θερμοκηπίου εκτός από το CO_2 (CH_4 και N_2O) από το χρησιμοποιούμενο καύσιμο συμπεριλαμβάνονται στον συντελεστή e_u .
14. Η μείωση εκπομπών μέσω δέσμευσης CO_2 και γεωλογικής αποθήκευσης του άνθρακα e_{ccs} , που δεν έχει ήδη ληφθεί υπόψη στο e_p , περιορίζεται στις εκπομπές που αποφεύγονται μέσω της δέσμευσης και αποθήκευσης του εκπεμπόμενου CO_2 που συνδέεται άμεσα με την εξόρυξη, μεταφορά, επεξεργασία και διανομή του καυσίμου, εφόσον αποθηκεύεται σύμφωνα με την οδηγία 2009/31/ΕΚ.
15. Η μείωση εκπομπών μέσω δέσμευσης CO_2 και αντικατάστασης του άνθρακα, e_{ccr} , σχετίζεται άμεσα με την παραγωγή του καυσίμου βιομάζας στο οποίο καταλογίζονται, και περιορίζεται στις εκπομπές που αποφεύγονται μέσω της δέσμευσης του CO_2 που προέρχεται από βιομάζα και που χρησιμοποιείται προς υποκατάσταση του ορυκτής προέλευσης CO_2 στην παραγωγή εμπορικών προϊόντων και υπηρεσιών.
16. Όταν μια μονάδα συμπαραγωγής —που παρέχει θερμότητα και/ή ηλεκτρική ενέργεια για μια διαδικασία παραγωγής καυσίμου βιομάζας για το οποίο υπολογίζονται οι εκπομπές— παράγει πλεονάζουσα ηλεκτρική ενέργεια και/ή πλεονάζουσα ωφέλιμη θερμότητα, οι εκπομπές αερίων θερμοκηπίου διαιρούνται μεταξύ της ηλεκτρικής ενέργειας και της ωφέλιμης θερμότητας ανάλογα με τη θερμοκρασία της θερμότητας (που αντανακλά την ωφέλιμη θερμότητα της θερμότητας). Το ωφέλιμο μέρος της θερμότητας υπολογίζεται πολλαπλασιάζοντας το ενεργειακό περιεχόμενο της με τον βαθμό απόδοσης Carnot C_h , που υπολογίζεται ως εξής:

$$C_h = \frac{T_h - T_0}{T_h}$$

όπου:

T_h =Θερμοκρασία, μετρούμενη ως απόλυτη θερμοκρασία (kelvin) της ωφέλιμης θερμότητας στο σημείο παραλαβής.

T_0 =Θερμοκρασία περιβάλλοντος, που λαμβάνεται ίση προς 273,15 kelvin (0 °C)

Αν η πλεονάζουσα θερμότητα εξάγεται για τη θέρμανση κτιρίων σε θερμοκρασία κάτω των 150 °C (423,15 kelvin), ο C_h μπορεί εναλλακτικά να ορίζεται ως εξής:

C_h =Βαθμός απόδοσης Carnot σε θερμότητα υπό θερμοκρασία 150 °C (423,15 kelvin), ίσος προς: 0,3546

Για τους σκοπούς του υπολογισμού αυτού, χρησιμοποιείται η πραγματική απόδοση, η οποία ορίζεται ως η ετησίως παραγόμενη μηχανική, ηλεκτρική και θερμική ενέργεια διαιρούμενη, αντιστοίχως, διά της ετήσιας εισροής ενέργειας.

Για τους σκοπούς του εν λόγω υπολογισμού, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

α) «συμπαγωγή»: η ταυτόχρονη παραγωγή θερμικής και ηλεκτρικής και/ή μηχανικής ενέργειας με μία μόνο διαδικασία,

β) «ωφέλιμη θερμότητα»: η θερμότητα που παράγεται για να καλυφθεί οικονομικά δικαιολογημένη ζήτηση θερμότητας για σκοπούς θέρμανσης ή ψύξης,

γ) «οικονομικά δικαιολογημένη ζήτηση»: η ζήτηση που δεν υπερβαίνει τις ανάγκες θέρμανσης ή ψύξης και η οποία διαφορετικά θα καλυπτόταν σύμφωνα με τις συνθήκες της αγοράς.

17. Όταν μια διαδικασία παραγωγής καυσίμου βιομάζας παράγει, σε συνδυασμό, το καύσιμο για το οποίο υπολογίζονται οι εκπομπές και ένα ή περισσότερα άλλα προϊόντα («παραπροϊόντα»), οι εκπομπές αερίων θερμοκηπίου διαιρούνται μεταξύ του τελικού καυσίμου ή του ενδιάμεσου καυσίμου προϊόντος και των παραπροϊόντων κατ' αναλογία προς το ενεργειακό τους περιεχόμενο (που προσδιορίζεται από την κατώτερη θερμογόνο δύναμη στην περίπτωση παραπροϊόντων διαφορετικών από την ηλεκτρική ενέργεια και τη θερμότητα). Η ένταση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου της πλεονάζουσας ωφέλιμης θερμότητας ή της πλεονάζουσας ηλεκτρικής ενέργειας είναι ίδια με την ένταση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου της θερμότητας ή της ηλεκτρικής ενέργειας που παρέχεται για τη διαδικασία παραγωγής καυσίμου και προσδιορίζεται με τον υπολογισμό της έντασης εκπομπών αερίων θερμοκηπίου όλων των εισροών και εκπομπών, συμπεριλαμβανομένων των πρώτων υλών και των εκπομπών CH_4 και N_2O , προς και από τη μονάδα συμπαγωγής, τον λέβητα ή άλλες συσκευές παροχής θερμότητας ή ηλεκτρικής ενέργειας στη διαδικασία παραγωγής καυσίμου βιομάζας. Στην περίπτωση της συμπαγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας, ο υπολογισμός πραγματοποιείται σύμφωνα με το σημείο 16.

18. Για τους σκοπούς του υπολογισμού που αναφέρεται στο σημείο 17, οι προς διαίρεση εκπομπές είναι $e_{cc} + e_l + e_{scd}$ + τα κλάσματα εκπομπών e_p , e_{td} , e_{ccs} και e_{ccr} που παράγονται κατά τα στάδια της διαδικασίας μέχρι και το στάδιο παραγωγής παραπροϊόντος. Εάν ο καταλογισμός εκπομπών σε παραπροϊόντα έχει γίνει σε προηγούμενο στάδιο της διαδικασίας στο πλαίσιο του κύκλου ζωής, το κλάσμα των εκπομπών που αποδίδονται κατά το τελευταίο αυτό στάδιο της διαδικασίας στο ενδιάμεσο καύσιμο προϊόν χρησιμοποιείται για τον σκοπό αυτό, αντί του συνόλου των εκπομπών αυτών.

Στην περίπτωση του βιοαερίου και του βιομεθανίου, για τους σκοπούς του εν λόγω υπολογισμού λαμβάνονται υπόψη όλα τα παραπροϊόντα που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του σημείου 7. Δεν καταλογίζονται εκπομπές σε απόβλητα και υπολείμματα. Για τους σκοπούς του ίδιου υπολογισμού, τα παραπροϊόντα που έχουν αρνητικό ενεργειακό περιεχόμενο λογίζονται ως έχοντα μηδενικό ενεργειακό περιεχόμενο.

Τα απόβλητα και τα υπολείμματα, όπως κορυφές δέντρων και κλαδιά, άχυρο, φλοιοί, σπάδικες αραβοσίτου και κελύφη καρπών, και τα υπολείμματα επεξεργασίας, συμπεριλαμβανομένης της ακαθάριστης γλυκερίνης (ήτοι, μη διυλισμένης γλυκερίνης) και

βαγάσσης,, λογίζεται ότι έχουν μηδενικές εκπομπές αερίων θερμοκηπίου κατά τον κύκλο ζωής τους μέχρι τη διαδικασία συλλογής τους, ασχέτως αν μεταποιούνται σε ενδιάμεσα προϊόντα πριν από τη μετατροπή τους σε τελικά προϊόντα.

Στην περίπτωση των καυσίμων βιομάζας που παράγονται σε διυλιστήρια, πλην του συνδυασμού μονάδων επεξεργασίας με λέβητες ή μονάδες συμπαραγωγής που παρέχουν θερμότητα και/ή ηλεκτρική ενέργεια στη μονάδα επεξεργασίας, η μονάδα ανάλυσης για τους σκοπούς του υπολογισμού που αναφέρεται στο σημείο 17 είναι το διυλιστήριο.

19. Στην περίπτωση των καυσίμων βιομάζας που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, για τους σκοπούς του υπολογισμού που αναφέρεται στο σημείο 3 η τιμή του συγκριτικού ορυκτού καυσίμου $ECF_{(el)}$ είναι 183 g CO₂eq/MJ ηλεκτρικής ενέργειας ή 212 g CO₂eq/MJ ηλεκτρικής ενέργειας για τις εξόχως απόκεντρες περιοχές.

Στην περίπτωση των καυσίμων βιομάζας που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή ωφέλιμης θερμότητας, καθώς και για την παραγωγή θερμότητας και/ή ψύξης, για τους σκοπούς του υπολογισμού που αναφέρεται στο σημείο 3, η τιμή του συγκριτικού ορυκτού καυσίμου $ECF_{(h)}$ είναι 80 g CO₂eq/MJ θερμότητας.

Στην περίπτωση των καυσίμων βιομάζας που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή ωφέλιμης θερμότητας, στην οποία μπορεί να αποδειχθεί η άμεση φυσική υποκατάσταση του άνθρακα, για τους σκοπούς του υπολογισμού που αναφέρεται στο σημείο 3 η τιμή του συγκριτικού ορυκτού καυσίμου $ECF_{(h)}$ είναι 124 g CO₂eq/MJ θερμότητας.

Στην περίπτωση των καυσίμων βιομάζας που χρησιμοποιούνται ως καύσιμα για μεταφορές, για τους σκοπούς του υπολογισμού που αναφέρεται στο σημείο 3 η τιμή του συγκριτικού ορυκτού καυσίμου $EF_{(t)}$ είναι 94 g CO₂eq/MJ.

Γ. ΑΝΑΛΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΚΑΘΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΤΙΜΕΣ ΓΙΑ ΤΑ ΚΑΥΣΙΜΑ ΒΙΟΜΑΖΑΣ

Πλίνθοι (μπρικέτες) ή συσσωματώματα (πέλετ) ξύλου

Σύστημα παραγωγής καυσίμων βιομάζας	Απόσταση μεταφοράς	Τυπικές εκπομπές αερίων θερμοκηπίου g CO ₂ -eq /MJ)				Προκαθορισμένες εκπομπές αερίων θερμοκηπίου (g CO ₂ -eq /MJ)			
		Καλλιέργεια	Επεξεργασία	Μεταφορά	Εκπομπές εκτός CO ₂ από το χρησιμοποιούμενο καύσιμο	Καλλιέργεια	Επεξεργασία	Μεταφορά	Εκπομπές εκτός CO ₂ από το χρησιμοποιούμενο καύσιμο
Θρύμματα ξύλου από δασικά υπολείμματα	1 έως 500 km	0,0	1,6	3,0	0,4	0,0	1,9	3,6	0,5
	500 έως 2 500 km	0,0	1,6	5,2	0,4	0,0	1,9	6,2	0,5
	2 500 έως 10 000 km	0,0	1,6	10,5	0,4	0,0	1,9	12,6	0,5
	Άνω των 10 000 km	0,0	1,6	20,5	0,4	0,0	1,9	24,6	0,5
Θρύμματα ξύλου από πρεμνοφυείς καλλιέργειες δασικών ειδών μικρού περίτροπου χρόνου (Ευκάλυπτος)	2 500 έως 10 000 km	4,4	0,0	11,0	0,4	4,4	0,0	13,2	0,5

Θρύμματα ξύλου από	1 έως 500 km	3,9	0,0	3,5	0,4	3,9	0,0	4,2	0,5
πρεμνοφυείς καλλιέργειες δασικών ειδών μικρού περιτρόπου	500 έως 2 500 km	3,9	0,0	5,6	0,4	3,9	0,0	6,8	0,5
δασικών ειδών μικρού περιτρόπου	2 500 έως 10 000 km	3,9	0,0	11,0	0,4	3,9	0,0	13,2	0,5
Χρόνου (Λεύκα – με λίπανση)	Άνω των 10 000 km	3,9	0,0	21,0	0,4	3,9	0,0	25,2	0,5
Θρύμματα ξύλου από	1 έως 500 km	2,2	0,0	3,5	0,4	2,2	0,0	4,2	0,5
πρεμνοφυείς καλλιέργειες δασικών ειδών μικρού περιτρόπου	500 έως 2 500 km	2,2	0,0	5,6	0,4	2,2	0,0	6,8	0,5
δασικών ειδών μικρού περιτρόπου	2 500 έως 10 000 km	2,2	0,0	11,0	0,4	2,2	0,0	13,2	0,5
Χρόνου (Λεύκα – Χωρίς λίπανση)	Άνω των 10 000 km	2,2	0,0	21,0	0,4	2,2	0,0	25,2	0,5
Θρύμματα ξύλου από κορμοξυλεία	1 έως 500 km	1,1	0,3	3,0	0,4	1,1	0,4	3,6	0,5
	500 έως 2 500 km	1,1	0,3	5,2	0,4	1,1	0,4	6,2	0,5
	2 500 έως 10 000 km	1,1	0,3	10,5	0,4	1,1	0,4	12,6	0,5
	Άνω των 10 000 km	1,1	0,3	20,5	0,4	1,1	0,4	24,6	0,5
Θρύμματα ξύλου από	1 έως 500 km	0,0	0,3	3,0	0,4	0,0	0,4	3,6	0,5

υπολείμματα της βιομηχανίας ξύλου	500 έως 2 500 km	0,0	0,3	5,2	0,4	0,0	0,4	6,2	0,5	
	2 500 έως 10 000 km	0,0	0,3	10,5	0,4	0,0	0,4	12,6	0,5	
	Άνω των 10 000 km	0,0	0,3	20,5	0,4	0,0	0,4	24,6	0,5	

Γλίνθοι (μπρικέτες) ή συσσωματώματα (πέλετ) ξύλου

Σύστημα παραγωγής καυσίμων βιομάζας	Απόσταση μεταφοράς	Εκπομπές αερίων θερμοκηπίου – τυπική τιμή (g CO ₂ -eq/MJ)					Εκπομπές αερίων θερμοκηπίου – προκαθορισμένες τιμές (g CO ₂ -eq/MJ)				
		Καλλιέργεια	Επεξεργασία	Μεταφορά & διανομή	Εκπομπές εκτός CO ₂ από το χρησιμοποιούμενο καύσιμο	Καλλιέργεια	Επεξεργασία	Μεταφορά & διανομή	Εκπομπές εκτός CO ₂ από το χρησιμοποιούμενο καύσιμο		
Γλίνθοι (μπρικέτες) ή συσσωματώματα (πέλετ) ξύλου από δασικά υπολείμματα (περίπτωση 1)	1 έως 500 km	0,0	25,8	2,9	0,3	0,0	30,9	3,5	0,3		
	500 έως 2 500 km	0,0	25,8	2,8	0,3	0,0	30,9	3,3	0,3		
	2 500 έως 10 000 km	0,0	25,8	4,3	0,3	0,0	30,9	5,2	0,3		
	Άνω των 10 000 km	0,0	25,8	7,9	0,3	0,0	30,9	9,5	0,3		
	Σύνολο	0,0	25,8	4,3	0,3	0,0	30,9	5,2	0,3		
Γλίνθοι (μπρικέτες) ή συσσωματώματα (πέλετ) ξύλου από δασικά υπολείμματα (περίπτωση 2α)	1 έως 500 km	0,0	12,5	3,0	0,3	0,0	15,0	3,6	0,3		
	500 έως 2 500 km	0,0	12,5	2,9	0,3	0,0	15,0	3,5	0,3		
	2 500 έως 10 000 km	0,0	12,5	4,4	0,3	0,0	15,0	5,3	0,3		
	Άνω των 10 000 km	0,0	12,5	8,1	0,3	0,0	15,0	9,8	0,3		
	Σύνολο	0,0	12,5	4,4	0,3	0,0	15,0	5,3	0,3		
Γλίνθοι	1 έως 500 km	0,0	2,4	3,0	0,3	0,0	2,8	3,6	0,3		

(μπρικέςτες) ή συσσωμάτωματα (πέλετ) ξύλου από 2 500 km	0,0	2,4	2,9	0,3	0,0	2,8	3,5	0,3	
2 500 έως 10 000 km	0,0	2,4	4,4	0,3	0,0	2,8	5,3	0,3	
Άνω των 10 000 km	0,0	2,4	8,2	0,3	0,0	2,8	9,8	0,3	
Πλίνθοι (μπρικέςτες) ξύλου από προμοφυείς καλλιέργειες δασικών ειδών μικρού περίτροπου χρόνου (Ευκάλυπτος – περίπτωση 1)	3,9	24,5	4,3	0,3	3,9	29,4	5,2	0,3	
Πλίνθοι (μπρικέςτες) ξύλου από προμοφυείς καλλιέργειες δασικών ειδών μικρού περίτροπου χρόνου (Ευκάλυπτος – περίπτωση 1)	5,0	10,6	4,4	0,3	5,0	12,7	5,3	0,3	

δασικών ειδών μικρού περιτρόπου χρόνου (Λεύκα – ΜΕ λιπανση – περύττωση 2α)	Άνω των 10 000 km	4,4	10,6	8,1	0,3	0,3	4,4	12,7	9,8	0,3
Γλίνθοι (μπρικέτες) ξύλου από πρεμοφυείς καλλιέργειες δασικών ειδών μικρού περιτρόπου χρόνου (Λεύκα – ΜΕ λιπανση – περύττωση 3α)	1 έως 500 km	4,6	0,3	3,0	0,3	0,3	4,6	0,4	3,6	0,3
	500 έως 10 000 km	4,6	0,3	4,4	0,3	0,3	4,6	0,4	5,3	0,3
	Άνω των 10 000 km	4,6	0,3	8,2	0,3	0,3	4,6	0,4	9,8	0,3
Γλίνθοι (μπρικέτες) ξύλου από πρεμοφυείς καλλιέργειες δασικών ειδών μικρού περιτρόπου χρόνου (Λεύκα – ΜΕ λιπανση – περύττωση 3α)	1 έως 500 km	2,0	24,5	2,9	0,3	0,3	2,0	29,4	3,5	0,3
	500 έως 2 500 km	2,0	24,5	4,3	0,3	0,3	2,0	29,4	5,2	0,3
	2 500 έως 10 000 km	2,0	24,5	7,9	0,3	0,3	2,0	29,4	9,5	0,3

συσσωματώματα (πέλετ) ξύλου από κορμοξυλεία (περύπτωση 1)	500 έως 2 500 km	1,1	24,8	2,8	0,3	1,1	29,8	3,3	0,3
	2 500 έως 10 000 km	1,1	24,8	4,3	0,3	1,1	29,8	5,2	0,3
	Άνω των 10 000 km	1,1	24,8	7,9	0,3	1,1	29,8	9,5	0,3
Πλίνθοι (μπρικέτες) ή συσσωματώματα (πέλετ) ξύλου από κορμοξυλεία (περύπτωση 2α)	1 έως 500 km	1,4	11,0	3,0	0,3	1,4	13,2	3,6	0,3
	500 έως 2 500 km	1,4	11,0	2,9	0,3	1,4	13,2	3,5	0,3
	2 500 έως 10 000 km	1,4	11,0	4,4	0,3	1,4	13,2	5,3	0,3
	Άνω των 10 000 km	1,4	11,0	8,1	0,3	1,4	13,2	9,8	0,3
Πλίνθοι (μπρικέτες) ή συσσωματώματα (πέλετ) ξύλου από κορμοξυλεία (περύπτωση 3α)	1 έως 500 km	1,4	0,8	3,0	0,3	1,4	0,9	3,6	0,3
	500 έως 2 500 km	1,4	0,8	2,9	0,3	1,4	0,9	3,5	0,3
	2 500 έως 10 000 km	1,4	0,8	4,4	0,3	1,4	0,9	5,3	0,3
	Άνω των 10 000 km	1,4	0,8	8,2	0,3	1,4	0,9	9,8	0,3
Πλίνθοι (μπρικέτες) ή συσσωματώματα (πέλετ) ξύλου από	1 έως 500 km	0,0	14,3	2,8	0,3	0,0	17,2	3,3	0,3
	500 έως 2 500 km	0,0	14,3	2,7	0,3	0,0	17,2	3,2	0,3

υπολείμματα της βιομηχανίας ξύλου (περίπτωση 1)	2 500 έως 10 000 km	0,0	14,3	4,2	0,3	0,0	17,2	5,0	0,3
Πλίνθοι (μπρικέτες) ή συσσωματώματα (τέλετ) ξύλου από 2 500 km	Άνω των 10 000 km	0,0	14,3	7,7	0,3	0,0	17,2	9,2	0,3
υπολείμματα της βιομηχανίας ξύλου (περίπτωση 2α)	1 έως 500 km	0,0	6,0	2,8	0,3	0,0	7,2	3,4	0,3
	500 έως 2 500 km	0,0	6,0	2,7	0,3	0,0	7,2	3,3	0,3
	2 500 έως 10 000 km	0,0	6,0	4,2	0,3	0,0	7,2	5,1	0,3
	Άνω των 10 000 km	0,0	6,0	7,8	0,3	0,0	7,2	9,3	0,3
Πλίνθοι (μπρικέτες) ή συσσωματώματα (τέλετ) ξύλου από 2 500 km	1 έως 500 km	0,0	0,2	2,8	0,3	0,0	0,3	3,4	0,3
υπολείμματα της βιομηχανίας ξύλου (περίπτωση 3α)	500 έως 2 500 km	0,0	0,2	2,7	0,3	0,0	0,3	3,3	0,3
	2 500 έως 10 000 km	0,0	0,2	4,2	0,3	0,0	0,3	5,1	0,3
	Άνω των 10 000 km	0,0	0,2	7,8	0,3	0,0	0,3	9,3	0,3

Γεωργικές οδοί παραγωγής

Σύστημα	Απόσταση	Εκπομπές αερίων θερμοκηπίου – τυπικές τιμές (g)	Εκπομπές αερίων θερμοκηπίου – προκαθορισμένες τιμές
---------	----------	---	---

παραγωγής καυσίμων βιομάζας	μεταφοράς	CO ₂ -eq/MJ)						(g CO ₂ -eq/MJ)					
		Καλλιέργεια	Επεξεργασία	Μεταφορά & διανομή	Εκπομπές εκτός CO ₂ από το χρησιμοποιούμενο καύσιμο	Καλλιέργεια	Επεξεργασία	Μεταφορά & διανομή	Εκπομπές εκτός CO ₂ από το χρησιμοποιούμενο καύσιμο				
Γεωργικά υπολείμματα με πυκνότητα < 0,2 t/m ³	1 έως 500 km	0,0	0,9	2,6	0,2	0,0	1,1	3,1	0,3				
	500 έως 2 500 km	0,0	0,9	6,5	0,2	0,0	1,1	7,8	0,3				
	2 500 έως 10 000 km	0,0	0,9	14,2	0,2	0,0	1,1	17,0	0,3				
	Άνω των 10 000 km	0,0	0,9	28,3	0,2	0,0	1,1	34,0	0,3				
	1 έως 500 km	0,0	0,9	2,6	0,2	0,0	1,1	3,1	0,3				
Γεωργικά υπολείμματα με πυκνότητα > 0,2 t/m ³	500 έως 2 500 km	0,0	0,9	3,6	0,2	0,0	1,1	4,4	0,3				
	2 500 έως 10 000 km	0,0	0,9	7,1	0,2	0,0	1,1	8,5	0,3				
	Άνω των 10 000 km	0,0	0,9	13,6	0,2	0,0	1,1	16,3	0,3				
Σύμπληκτα αχύρου	1 έως 500 km	0,0	5,0	3,0	0,2	0,0	€,0	3,6	0,3				
	500 έως	0,0	5,0	4,6	0,2	0,0	€,0	5,5	0,3				

Υγρή κοπριά ¹⁾	περίπτωση 1	Προϊόν χώνευσης ανοιχτό χώρο	0,0	69,6	8,9	0,8	-107,3	0,0	97,4	12,5	0,8	-107,3	
		Προϊόν χώνευσης κλειστό χώρο	0,0	0,0	8,9	0,8	-97,6	0,0	0,0	0,0	12,5	0,8	-97,6
		Προϊόν χώνευσης ανοιχτό χώρο	0,0	74,1	8,9	0,8	-107,3	0,0	103,7	12,5	0,8	-107,3	
	περίπτωση 2	Προϊόν χώνευσης κλειστό χώρο	0,0	4,2	8,9	0,8	-97,6	0,0	5,9	12,5	0,8	-97,6	
		Προϊόν χώνευσης ανοιχτό χώρο	0,0	83,2	8,9	0,9	-120,7	0,0	116,4	12,5	0,9	-120,7	
		Προϊόν χώνευσης κλειστό χώρο	0,0	4,6	8,9	0,8	-108,5	0,0	6,4	12,5	0,8	-108,5	
	περίπτωση 3	Προϊόν χώνευσης ανοιχτό χώρο	0,0	0,0	8,9	0,8	-107,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,8	-107,3
		Προϊόν χώνευσης κλειστό χώρο	0,0	0,0	8,9	0,8	-97,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,8	-97,6
		Προϊόν χώνευσης ανοιχτό χώρο	0,0	0,0	8,9	0,8	-107,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,8	-107,3

χώρο	0,0	6,5	8,9	0,5	—	0,0	9,1	12,5	0,5	—
Προϊόν χώνευσης σε κλειστό χώρο										

¹⁾ Στις τιμές για την παραγωγή βιοαερίου από κοπριά περιλαμβάνονται οι αρνητικές εκπομπές για τις εκπομπές που εξοικονομούνται με τη διαχείριση της ακατέργαστης κοπριάς. Η εξεταζόμενη τιμή esca ισούται με - 45 g CO₂eq/MJ κοπριάς που χρoσιμοποιείται σε αναερόβια χώνευση.

²⁾ Το ολόκληρο φυτό αραβοσίτου πρέπει να ερμηνεύεται ως αραβοσίτος που συγκομίζεται ως ζωοτροφή και ενσιφώνεται για συντήρηση.

³⁾ Η μεταφορά γεωργικών πρώτων υλών στην εγκατάσταση μεταποίησης περιλαμβάνεται στην τιμή «καλλιέργεια», σύμφωνα με τη μεθοδολογία που περιγράφεται στο έγγραφο COM(2010) 11 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η τιμή για τη μεταφορά ενσιφωμένου αραβοσίτου αντιστοιχεί σε 0,4 g CO₂eq/MJ βιοαερίου.

Αναλυτικές προκαθορισμένες τιμές για το βιομεθάνιο

Σύστημα παραγωγής βιομεθανίου	Τεχνολογική επίλογη	ΤΥΠΙΚΕΣ ΤΙΜΕΣ [g CO ₂ -eq/MJ]						ΠΡΟΚΑΘΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΤΙΜΕΣ [g CO ₂ -eq/MJ]					
		Καλλιέργεια	Επεξεργασία	Αναβάθμιση	Μεταφορά	Συμπιεση στο πρατήριο καυσίμων	Πιστωτικό κέρδος για διαχείριση κοπριάς	Καλλιέργεια	Επεξεργασία	Αναβάθμιση	Μεταφορά	Συμπιεση στο πρατήριο καυσίμων	Πιστωτικό κέρδος για διαχείριση κοπριάς
Υγρή κοπριά	Προϊόν χώνευσης σε ανοιχτό χώρο	0,0	84,2	19,5	1,0	3,3	-124,4	0,0	117,9	27,3	1,0	4,6	-124,4
	με καύση απαερίων	0,0	84,2	4,5	1,0	3,3	-124,4	0,0	117,9	6,3	1,0	4,6	-124,4
Ολόκληρο φυτό	Προϊόν χώνευσης σε κλειστό χώρο	0,0	3,2	19,5	0,9	3,3	-111,9	0,0	4,4	27,3	0,9	4,6	-111,9
	με καύση απαερίων	0,0	3,2	4,5	0,9	3,3	-111,9	0,0	4,4	6,3	0,9	4,6	-111,9
	Προϊόν χώνευσης	18,1	20,1	19,5	0,0	3,3	—	18,1	28,1	27,3	0,0	4,6	—

αρθροστί ου	Γς σε ανοιχτό χώρο	απαερί ων με καύση απαερί ων	18,1	20,1	4,5	0,0	3,3	—	18,1	28,1	6,3	0,0	4,6	—
	Γροϊόν χώνευα Γς σε κλειστό χώρο	χωρίς καύση απαερί ων με καύση απαερί ων	17,6	4,3	19,5	0,0	3,3	—	17,6	6,0	27,3	0,0	4,6	—
Βιολογικά απόβλητα	Γροϊόν χώνευα Γς σε ανοιχτό χώρο	χωρίς καύση απαερί ων με καύση απαερί ων	0,0	30,6	19,5	0,6	3,3	—	0,0	42,8	27,3	0,6	4,6	—
	Γροϊόν χώνευα Γς σε κλειστό χώρο	χωρίς καύση απαερί ων με καύση απαερί ων	0,0	5,1	19,5	0,5	3,3	—	0,0	7,2	27,3	0,5	4,6	—

Δ. ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΤΥΠΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΚΑΘΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΤΙΜΕΣ ΕΚΠΟΜΠΩΝ ΑΕΡΙΩΝ ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΟΥ ΓΙΑ ΟΔΟΥΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΥΣΙΜΩΝ ΒΙΟΜΑΖΑΣ

Σύστημα παραγωγής καυσίμων βιομάζας	Απόσταση μεταφοράς	Εκπομπές αερίων θερμοκηπίου – τυπική τιμή (g CO ₂ eq/MJ)	Εκπομπές αερίων θερμοκηπίου – προκαθορισμένη τιμή (g CO ₂ eq/MJ)
Θρύμματα ξύλου από δασικά υπολείμματα	1 έως 500 km	5	6
	500 έως 2 500 km	7	9
	2 500 έως 10 000 km	12	15
	Άνω των 10 000 km	22	27
Θρύμματα ξύλου από πρεμνοφυείς καλλιέργειες δασικών ειδών μικρού περιόδου χρόνου (Ευκάλυπτος)	2 500 έως 10 000 km	16	18
Θρύμματα ξύλου από πρεμνοφυείς καλλιέργειες δασικών ειδών μικρού περιόδου χρόνου (Λεύκα – Με λίπανση)	1 έως 500 km	8	9
	500 έως 2 500 km	10	11
	2 500 έως 10 000 km	15	18
	άνω των 10 000 km	25	30
Θρύμματα ξύλου από πρεμνοφυείς καλλιέργειες δασικών ειδών μικρού περιόδου χρόνου (Λεύκα – Χωρίς λίπανση)	1 έως 500 km	6	7
	500 έως 2 500 km	8	10
	2 500 έως 10 000 km	14	16
	άνω των 10 000 km	24	28
Θρύμματα ξύλου από κορμοξυλεία	1 έως 500 km	5	6
	500 έως 2 500 km	7	8
	2 500 έως 10 000 km	12	15
	άνω των 10 000 km	22	27

	10 000 km		
Θρύμματα ξύλου από βιομηχανικά υπολείμματα	1 έως 500 km	4	5
	500 έως 2 500 km	6	7
	2 500 έως 10 000 km	11	13
	Άνω των 10 000 km	21	25
Πλίνθοι (μπρικέτες) ή συσσωματώματα (πέλετ) ξύλου από δασικά υπολείμματα (περίπτωση 1)	1 έως 500 km	29	35
	500 έως 2 500 km	29	35
	2 500 έως 10 000 km	30	36
	Άνω των 10 000 km	34	41
Πλίνθοι (μπρικέτες) ή συσσωματώματα (πέλετ) ξύλου από δασικά υπολείμματα (περίπτωση 2α)	1 έως 500 km	16	19
	500 έως 2 500 km	16	19
	2 500 έως 10 000 km	17	21
	Άνω των 10 000 km	21	25
Πλίνθοι (μπρικέτες) ή συσσωματώματα (πέλετ) ξύλου από δασικά υπολείμματα (περίπτωση 3α)	1 έως 500 km	6	7
	500 έως 2 500 km	6	7
	2 500 έως 10 000 km	7	8
	Άνω των 10 000 km	11	13
Πλίνθοι (μπρικέτες) ή συσσωματώματα (πέλετ) ξύλου από προεμφοφείς καλλιέργειες δασικών ειδών μικρού περιόδου χρόνου (Ευκάλυπτος – περίπτωση 1)	2 500 έως 10 000 km	33	39
Πλίνθοι (μπρικέτες) ή συσσωματώματα (πέλετ) ξύλου από προεμφοφείς καλλιέργειες δασικών	2 500 έως 10 000 km	20	23

ειδών μικρού περιτρόπου χρόνου (Ευκάλυπτος – περίπτωση 2α)			
Πλίνθοι (μπρικέτες) ή συσσωματώματα (πέλετ) ξύλου από πρεμνοφυείς καλλιέργειες δασικών ειδών μικρού περιτρόπου χρόνου (Ευκάλυπτος – περίπτωση 3α)	2 500 έως 10 000 km	10	11
Πλίνθοι (μπρικέτες) ή συσσωματώματα (πέλετ) ξύλου από πρεμνοφυείς καλλιέργειες δασικών ειδών μικρού περιτρόπου χρόνου (Λεύκα – με λίπανση – περίπτωση 1)	1 έως 500 km	31	37
	500 έως 10 000 km	32	38
	Άνω των 10 000 km	36	43
Πλίνθοι (μπρικέτες) ή συσσωματώματα (πέλετ) ξύλου από πρεμνοφυείς καλλιέργειες δασικών ειδών μικρού περιτρόπου χρόνου (Λεύκα – με λίπανση – περίπτωση 2α)	1 έως 500 km	18	21
	500 έως 10 000 km	20	23
	Άνω των 10 000 km	23	27
Πλίνθοι (μπρικέτες) ή συσσωματώματα (πέλετ) ξύλου από πρεμνοφυείς καλλιέργειες δασικών ειδών μικρού περιτρόπου χρόνου (Λεύκα – με λίπανση – περίπτωση 3α)	1 έως 500 km	8	9
	500 έως 10 000 km	10	11
	Άνω των 10 000 km	13	15
Πλίνθοι (μπρικέτες) ή συσσωματώματα (πέλετ) ξύλου από πρεμνοφυείς καλλιέργειες δασικών ειδών μικρού περιτρόπου χρόνου (Λεύκα – χωρίς λίπανση – περίπτωση 1)	1 έως 500 km	30	35
	500 έως 10 000 km	31	37
	Άνω των 10 000 km	35	41
Πλίνθοι (μπρικέτες) ή συσσωματώματα (πέλετ) ξύλου από πρεμνοφυείς καλλιέργειες δασικών ειδών μικρού περιτρόπου χρόνου (Λεύκα – χωρίς λίπανση – περίπτωση 2α)	1 έως 500 km	16	19
	500 έως 10 000 km	18	21
	Άνω των 10 000 km	21	25
Πλίνθοι (μπρικέτες) ή συσσωματώματα (πέλετ)	1 έως 500 km	6	7

ξύλου από πρεμνοφυείς καλλιέργειες δασικών ειδών μικρού περίτρουπου χρόνου (Λεύκα – χωρίς λίπανση – περίπτωση 3α)	500 έως 10 000 km	8	9
	Άνω των 10 000 km	11	13
Πλίνθοι (μπρικέτες) ή συσσωματώματα (πέλετ) ξύλου από κορμοξυλεία (περίπτωση 1)	1 έως 500 km	29	35
	500 έως 2 500 km	29	34
	2 500 έως 10 000 km	30	36
	Άνω των 10 000 km	34	41
Πλίνθοι (μπρικέτες) ή συσσωματώματα (πέλετ) ξύλου από κορμοξυλεία (περίπτωση 2α)	1 έως 500 km	16	18
	500 έως 2 500 km	15	18
	2 500 έως 10 000 km	17	20
	Άνω των 10 000 km	21	25
Πλίνθοι (μπρικέτες) ή συσσωματώματα (πέλετ) ξύλου από κορμοξυλεία (περίπτωση 3α)	1 έως 500 km	5	6
	500 έως 2 500 km	5	6
	2 500 έως 10 000 km	7	8
	Άνω των 10 000 km	11	12
Πλίνθοι (μπρικέτες) ή συσσωματώματα (πέλετ) ξύλου από υπολείμματα της βιομηχανίας ξύλου (περίπτωση 1)	1 έως 500 km	17	21
	500 έως 2 500 km	17	21
	2 500 έως 10 000 km	19	23
	Άνω των 10 000 km	22	27
Πλίνθοι (μπρικέτες) ή συσσωματώματα (πέλετ) ξύλου από υπολείμματα της βιομηχανίας ξύλου (περίπτωση 2α)	1 έως 500 km	9	11
	500 έως 2 500 km	9	11
	2 500 έως 10 000 km	10	13

	Άνω των 10 000 km	14	17
Πλίνθοι (μπρικέτες) ή συσσωματώματα (πέλετ) ξύλου από υπολείμματα της βιομηχανίας ξύλου (περίπτωση 3α)	1 έως 500 km	3	4
	500 έως 2 500 km	3	4
	2 500 έως 10 000	5	6
	Άνω των 10 000 km	8	10

Η περίπτωση 1 αφορά διαδικασίες στις οποίες χρησιμοποιείται λέβητας φυσικού αερίου για την παροχή της θερμότητας διεργασίας στη μονάδα παραγωγής πέλετ. Η ηλεκτρική ενέργεια διεργασίας αγοράζεται από το δίκτυο.

Η περίπτωση 2α αφορά διαδικασίες στις οποίες χρησιμοποιείται λέβητας που τροφοδοτείται με θρύμματα ξύλου για την παροχή της θερμότητας διεργασίας στη μονάδα παραγωγής πέλετ. Η ηλεκτρική ενέργεια διεργασίας αγοράζεται από το δίκτυο.

Η περίπτωση 3α αφορά διαδικασίες στις οποίες χρησιμοποιείται μονάδα ΣΠΗΘ, που τροφοδοτείται με θρύμματα ξύλου, για την παροχή θερμότητας και ηλεκτρικής ενέργειας στη μονάδα παραγωγής πέλετ.

Σύστημα παραγωγής καυσίμων βιομάζας	Απόσταση μεταφοράς	Εκπομπές αερίων θερμοκηπίου - τυπική τιμή (g CO ₂ eq/MJ)	Εκπομπές αερίων θερμοκηπίου - προκαθορισμένη τιμή (g CO ₂ eq/MJ)
Γεωργικά υπολείμματα με πυκνότητα <0,2 t/m ³ ⁽¹⁾	1 έως 500 km	4	4
	500 έως 2 500 km	8	9
	2 500 έως 10 000 km	15	18
	Άνω των 10 000 km	29	35
Γεωργικά υπολείμματα με πυκνότητα > 0,2 t/m ³ ⁽²⁾	1 έως 500 km	4	4
	500 έως 2 500 km	5	6
	2 500 έως 10 000 km	8	10
	Άνω των 10 000 km	15	18

Σύμπληκτα αχύρου	1 έως 500 km	8	10
	500 έως 10 000 km	10	12
	Άνω των 10 000 km	14	16
Μπρικέτες βαγάσσης	500 έως 10 000 km	5	6
	Άνω των 10 000 km	9	10
Αλεύρι από φοινικοπυρήνες	Άνω των 10 000 km	54	61
Αλεύρι από φοινικοπυρήνες (χωρίς εκπομπές CH ₄ από τη μονάδα επεξεργασίας)	Άνω των 10 000 km	37	40
<p>⁽¹⁾ Αυτή η ομάδα υλικών περιλαμβάνει γεωργικά υπολείμματα με χαμηλή φαινόμενη πυκνότητα, όπως αχυρόμπαλες, σκύβαλα βρώμης, φλοιοί ρυζιού και δέματα βαγάσσης (μη εξαντλητικός κατάλογος).</p> <p>⁽²⁾ Στην ομάδα των γεωργικών υπολειμμάτων με υψηλότερη φαινόμενη πυκνότητα περιλαμβάνονται υλικά όπως σπάδικες αραβοσίτου, κελύφη καρπών, φλοιοί σπερμάτων σόγιας, κελύφη φοινικοπυρήνων (μη εξαντλητικός κατάλογος).</p>			

Τυπικές και προκαθορισμένες τιμές – βιοαέριο για ηλεκτρική ενέργεια

Σύστημα παραγωγής βιοαερίου	Τεχνολογική επιλογή		Τυπική τιμή	Προκαθορισμένη τιμή
			Εκπομπές αερίων θερμοκηπίου (g CO ₂ eq/MJ)	Εκπομπές αερίων θερμοκηπίου (g CO ₂ eq/MJ)
Βιοαέριο για ηλεκτρική ενέργεια από υγρή ζωική κοπριά	Περίπτωση 1	Προϊόν χώνευσης σε ανοιχτό χώρο ⁽¹⁾	- 28	3
		Προϊόν χώνευσης σε κλειστό	- 88	- 84

		χώρο ⁽²⁾		
	Περίπτωση 2	Προϊόν χώνευσης σε ανοιχτό χώρο	- 23	10
		Προϊόν χώνευσης σε κλειστό χώρο	- 84	- 78
	Περίπτωση 3	Προϊόν χώνευσης σε ανοιχτό χώρο	- 28	9
		Προϊόν χώνευσης σε κλειστό χώρο	- 94	- 89
Βιοαέριο για ηλεκτρική ενέργεια από ολόκληρο φυτό αραβοσίτου	Περίπτωση 1	Προϊόν χώνευσης σε ανοιχτό χώρο	38	47
		Προϊόν χώνευσης σε κλειστό χώρο	24	28
	Περίπτωση 2	Προϊόν χώνευσης σε ανοιχτό χώρο	43	54
		Προϊόν χώνευσης σε κλειστό χώρο	29	35
	Περίπτωση 3	Προϊόν χώνευσης σε ανοιχτό χώρο	47	59
		Προϊόν χώνευσης σε κλειστό χώρο	32	38
Βιοαέριο για ηλεκτρική ενέργεια από βιολογικά απόβλητα	Περίπτωση 1	Προϊόν χώνευσης σε ανοιχτό χώρο	31	44
		Προϊόν	9	13

		χώνευσης σε κλειστό χώρο		
Περίπτωση 2		Προϊόν χώνευσης σε ανοιχτό χώρο	37	52
		Προϊόν χώνευσης σε κλειστό χώρο	15	21
Περίπτωση 3		Προϊόν χώνευσης σε ανοιχτό χώρο	41	57
		Προϊόν χώνευσης σε κλειστό χώρο	16	22

⁽¹⁾ Η ανοιχτή αποθήκευση του προϊόντος χώνευσης έχει ως αποτέλεσμα πρόσθετες εκπομπές μεθανίου που κυμαίνονται ανάλογα με τις καιρικές συνθήκες, το υπόστρωμα και την απόδοση της χώνευσης. Στους υπολογισμούς αυτούς, οι ποσότητες λαμβάνονται ως ίσες με 0,05 MJ CH₄/MJ βιοαερίου για τη κοπριά, 0,035 MJ CH₄/MJ βιοαερίου για τον αραβόσιτο και 0,01 MJ CH₄/MJ βιοαερίου για τα βιολογικά απόβλητα.

⁽²⁾ Η κλειστή αποθήκευση σημαίνει ότι το προϊόν χώνευσης που προκύπτει από τη διαδικασία χώνευσης αποθηκεύεται σε αεροστεγή δεξαμενή και ότι το πρόσθετο βιοαέριο που εκλύεται κατά την αποθήκευση θεωρείται ότι ανακτάται για την παραγωγή πρόσθετης ηλεκτρικής ενέργειας ή πρόσθετου βιομεθανίου.

Τυπικές και προκαθορισμένες τιμές για το βιομεθάνιο

Σύστημα παραγωγής βιομεθανίου	Τεχνολογική επιλογή	Εκπομπές αερίων θερμοκηπίου - τυπική τιμή (g CO ₂ eq/MJ)	Εκπομπές αερίων θερμοκηπίου - προκαθορισμένη τιμή (g CO ₂ eq/MJ)
Βιομεθάνιο από υγρή κοπριά	Προϊόν χώνευσης σε ανοιχτό χώρο, χωρίς καύση απαερίων ⁽¹⁾	-20	22

	Προϊόν χώνευσης σε ανοιχτό χώρο, με καύση απαερίων ⁽²⁾	-35	1
	Προϊόν χώνευσης σε κλειστό χώρο, χωρίς καύση απαερίων	-88	-79
	Προϊόν χώνευσης σε κλειστό χώρο, με καύση απαερίων	-103	-100
Βιομεθάνιο από ολόκληρο φυτό αραβοσίτου	Προϊόν χώνευσης σε ανοιχτό χώρο, χωρίς καύση απαερίων	58	73
	Προϊόν χώνευσης σε ανοιχτό χώρο, με καύση απαερίων	43	52
	Προϊόν χώνευσης σε κλειστό χώρο, χωρίς καύση απαερίων	41	51
	Προϊόν χώνευσης σε κλειστό χώρο, με καύση απαερίων	26	30
Βιομεθάνιο από βιολογικά απόβλητα	Προϊόν χώνευσης σε ανοιχτό χώρο, χωρίς καύση απαερίων	51	71
	Προϊόν χώνευσης σε ανοιχτό χώρο, με καύση απαερίων	36	50
	Προϊόν χώνευσης σε	25	35

	κλειστό χώρο, χωρίς καύση απαερίων		
	Προϊόν χώνευσης σε κλειστό χώρο, με καύση απαερίων	10	14

⁽¹⁾ Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται οι εξής κατηγορίες τεχνολογιών αναβάθμισης του βιοαερίου σε βιομεθάνιο: προσρόφηση με εναλλαγή πίεσης (Pressure Swing Absorption – PSA), απορρόφηση νερού (Pressure Water Scrubbing – PWS), διαχωρισμός με μεμβράνες, με κρυσταλλική διαδικασία και απορρόφηση με διαλύτη διμεθυλαιθέρων πολυαιθυλενικής γλυκόλης (Organic Physical Scrubbing – OPS). Περιλαμβάνει εκπομπή 0,03 MJ CH₄/MJ βιομεθανίου για την εκπομπή μεθανίου στα απαέρια.

⁽²⁾ Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται οι εξής κατηγορίες τεχνολογιών αναβάθμισης του βιοαερίου σε βιομεθάνιο: απορρόφηση νερού (Pressure Water Scrubbing – PWS) με ανακύκλωση του νερού, προσρόφηση με εναλλαγή πίεσης (Pressure Swing Absorption – PSA), χημική απορρόφηση, απορρόφηση με διαλύτη διμεθυλαιθέρων πολυαιθυλενικής γλυκόλης (Organic Physical Scrubbing – OPS), διαχωρισμός με μεμβράνες και κρυσταλλική αναβάθμιση. Στην κατηγορία αυτή δεν λαμβάνονται υπόψη εκπομπές μεθανίου (το μεθάνιο, εφόσον υπάρχει στα απαέρια, καίγεται).

Τυπικές και προκαθορισμένες τιμές – βιοαέριο για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας – μείγματα κοπριάς και αραβοσίτου: Εκπομπές αερίων θερμοκηπίου με μερίδια παρεχόμενα σε βάση νωπής μάζας

Σύστημα παραγωγής βιοαερίου		Τεχνολογικές επιλογές	Εκπομπές αερίων θερμοκηπίου – τυπική τιμή (g CO ₂ eq/MJ)	Εκπομπές αερίων θερμοκηπίου – προκαθορισμένη τιμή (g CO ₂ eq/MJ)
Κοπριά – Αραβόσιτος 80 % έως 20 %	Περίπτωση 1	Προϊόν χώνευσης σε ανοιχτό χώρο	17	33
		Προϊόν χώνευσης σε κλειστό χώρο	-12	-9
	Περίπτωση 2	Προϊόν χώνευσης σε	22	40

		ανοιχτό χώρο			
		Προϊόν χώνευσης σε κλειστό χώρο	-7	-2	
	Περίπτωση 3	Προϊόν χώνευσης σε ανοιχτό χώρο	23	43	
		Προϊόν χώνευσης σε κλειστό χώρο	-9	-4	
Κοπριά – Αραβόσιτος 70 % έως 30 %	Περίπτωση 1	Προϊόν χώνευσης σε ανοιχτό χώρο	24	37	
		Προϊόν χώνευσης σε κλειστό χώρο	0	3	
	Περίπτωση 2	Προϊόν χώνευσης σε ανοιχτό χώρο	29	45	
		Προϊόν χώνευσης σε κλειστό χώρο	4	10	
	Περίπτωση 3	Προϊόν χώνευσης σε ανοιχτό χώρο	31	48	
		Προϊόν χώνευσης σε κλειστό χώρο	4	10	
	Κοπριά – Αραβόσιτος 60 % έως 40 %	Περίπτωση 1	Προϊόν χώνευσης σε ανοιχτό χώρο	28	40
			Προϊόν χώνευσης σε κλειστό χώρο	7	11
Περίπτωση 2		Προϊόν χώνευσης σε ανοιχτό χώρο	33	47	
		Προϊόν χώνευσης σε κλειστό χώρο	12	18	
Περίπτωση 3		Προϊόν χώνευσης σε ανοιχτό χώρο	36	52	
		Προϊόν χώνευσης σε	12	18	

		κλειστό χώρο		
--	--	--------------	--	--

Παρατηρήσεις

Η περίπτωση 1 αφορά οδούς παραγωγής στις οποίες η ηλεκτρική ενέργεια και η θερμότητα που απαιτούνται για τη διαδικασία παρέχονται από τον ίδιο τον κινητήρα συμπαραγωγής.

Η περίπτωση 2 αφορά οδούς παραγωγής στις οποίες η ηλεκτρική ενέργεια που απαιτείται για τη διαδικασία παρέχεται από το δίκτυο και η θερμότητα διεργασίας από τον ίδιο τον κινητήρα συμπαραγωγής. Σε ορισμένα κράτη μέλη, δεν επιτρέπεται στους φορείς εκμετάλλευσης να υποβάλουν αίτηση επιδότησης για την ακαθάριστη παραγωγή και η περίπτωση 1 αποτελεί την πιθανότερη περίπτωση.

Η περίπτωση 3 αφορά οδούς παραγωγής στις οποίες η ηλεκτρική ενέργεια που απαιτείται για τη διαδικασία παρέχεται από το δίκτυο και η θερμότητα διεργασίας από λέβητα βιοαερίου. Η περίπτωση αυτή αφορά ορισμένες εγκαταστάσεις στις οποίες ο κινητήρας συμπαραγωγής βρίσκεται εκτός της μονάδας και το βιοαέριο πωλείται (αλλά δεν αναβαθμίζεται σε βιομεθάνιο).

Τυπικές και προκαθορισμένες τιμές – βιομεθάνιο – μείγματα κοπριάς και αραβοσίτου: Εκπομπές αερίων θερμοκηπίου με μερίδια παρεχόμενα σε βάση νωπής μάζας

Σύστημα παραγωγής βιομεθανίου	Τεχνολογικές επιλογές	Τυπική τιμή	Προκαθορισμένη τιμή
		(g CO ₂ eq/MJ)	(g CO ₂ eq/MJ)
Κοπριά – Αραβόσιτος 80 % έως 20 %	Προϊόν χώνευσης σε ανοιχτό χώρο, χωρίς καύση απαερίων	32	57
	Προϊόν χώνευσης σε ανοιχτό χώρο, με καύση απαερίων	17	36
	Προϊόν χώνευσης σε κλειστό χώρο, χωρίς καύση απαερίων	-1	9
	Προϊόν χώνευσης σε κλειστό χώρο, με καύση απαερίων	-16	-12
Κοπριά – Αραβόσιτος 70 % έως 30 %	Προϊόν χώνευσης σε ανοιχτό χώρο, χωρίς καύση απαερίων	41	62
	Προϊόν χώνευσης σε ανοιχτό χώρο, με καύση απαερίων	26	41
	Προϊόν χώνευσης σε κλειστό χώρο, χωρίς	13	22

	καύση απαερίων		
	Προϊόν χώνευσης σε κλειστό χώρο, με καύση απαερίων	-2	1
Κοπριά – Αραβόσιτος	Προϊόν χώνευσης σε ανοιχτό χώρο, χωρίς καύση απαερίων	46	66
60 % έως 40 %	Προϊόν χώνευσης σε ανοιχτό χώρο, με καύση απαερίων	31	45
	Προϊόν χώνευσης σε κλειστό χώρο, χωρίς καύση απαερίων	22	31
	Προϊόν χώνευσης σε κλειστό χώρο, με καύση απαερίων	7	10

Στην περίπτωση του βιομεθανίου που χρησιμοποιείται ως καύσιμο κίνησης σε μορφή συμπιεσμένου βιομεθανίου, τιμή 3,3 g CO₂eq/MJ βιομεθανίου πρέπει να προστίθεται στις τυπικές τιμές και τιμή 4,6 g CO₂eq/MJ βιομεθανίου στις προκαθορισμένες τιμές.

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'
ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΕΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ ΠΟΛΙΤΩΝ -
ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ Ν. 4001/2011**

Άρθρο 86

Ορισμοί - Προσθήκη περ. μιθ) στην παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011 (Περ. α) και β) παρ. 11 άρθρου 2 και περ. α) παρ. 1 άρθρου 16 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

Στην παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί ορισμών, προστίθεται περ. μιθ) ως εξής:

«μιθ) ενεργειακή κοινότητα πολιτών»: η νομική οντότητα που:

α) στηρίζεται σε εθελοντική και ανοιχτή συμμετοχή και τελεί υπό τον ουσιαστικό έλεγχο των μελών, που είναι φυσικά πρόσωπα, τοπικές αρχές, συμπεριλαμβανομένων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α' και β' βαθμού και επιχειρήσεις που ανήκουν κατά εκατό τοις εκατό (100%) σε Ο.Τ.Α α' ή β' βαθμού, ή μικρές επιχειρήσεις,

β) έχει ως πρωταρχικό σκοπό να προσφέρει περιβαλλοντικό, οικονομικό και κοινωνικό όφελος και όχι οικονομικό κέρδος, σε επίπεδο κοινότητας για τα μέλη της ή τις τοπικές περιοχές δραστηριοποίησής της.»

Άρθρο 87

Νομική μορφή Ενεργειακών Κοινοτήτων Πολιτών - Προσθήκη άρθρου 47Α στον ν. 4001/2011

Στον ν. 4001/2011 (Α' 129) προστίθεται άρθρο 47Α ως εξής:

«Άρθρο 47Α

Νομική μορφή Ενεργειακών Κοινοτήτων Πολιτών

1. Η Ενεργειακή Κοινότητα Πολιτών (Ε.Κ.Π.) είναι αστικός συνεταιρισμός του ν. 1667/1986 (Α' 196) με αντικείμενο την άσκηση των δραστηριοτήτων του άρθρου 47Δ με πρωταρχικό στόχο αυτόν της υποπερ. β) της περ. μιθ) της παρ. 3 του άρθρου 2 του παρόντος.

2. Για όσα θέματα δεν ορίζονται ειδικότερα στον παρόντα, οι Ενεργειακές Κοινότητες Πολιτών διέπονται συμπληρωματικά από τον ν. 1667/1986, υπό την επιφύλαξη της παρ. 3 του παρόντος, και εφόσον δεν υπάρχει διαφορετική ρητή πρόβλεψη στο παρόν Κεφάλαιο.

3. Στις Ε.Κ.Π. δεν εφαρμόζονται οι παρακάτω ρυθμίσεις του ν. 1667/1986:

α) Οι αριθμητικοί περιορισμοί για τη σύγκληση γενικής συνέλευσης και την ελάχιστη απαρτία στη γενική συνέλευση, του πρώτου και τελευταίου εδαφίου, αντίστοιχα, της παρ. 3 του άρθρου 5, η υποχρεωτική αναβολή της συζήτησης θεμάτων που δεν περιλαμβάνονται στην ημερήσια διάταξη, του έβδομου εδαφίου της παρ. 5 του ίδιου άρθρου,

β) η υποχρέωση συγκρότησης τριμελούς επιτροπής ελέγχου της παρ. 1 του άρθρου 7, η σύγκληση του δικητικού συμβουλίου του πρώτου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 7,

γ) οι ρυθμίσεις για τους συνεταιρισμούς της παρ. 4 του άρθρου 9, καθώς και του άρθρου 13, του αστικού συνεταιρισμού της παρ. 1 του άρθρου 10.

δ) η διάταξη της παρ. 1 του Για τη λύση της Ε.Κ.Π. εφαρμόζεται το άρθρο 47Θ του παρόντος.

4. Όπου στον ν. 1667/1986 αναφέρεται καταχώριση σε μητρώο, για τις ανάγκες του παρόντος νοείται το «Μητρώο Κοινοτήτων Ανανεώσιμης Ενέργειας και Ενεργειακών Κοινοτήτων Πολιτών» του άρθρου 6Η του ν. 3468/2006 (Α' 129), χωρίς να απαιτείται εγγραφή, καταχώριση ή ενημέρωση οποιουδήποτε άλλου μητρώου.»

Άρθρο 88

Μέλη Ενεργειακής Κοινότητας Πολιτών - Προσθήκη άρθρου 47Β στον ν. 4001/2011

Στον ν. 4001/2011 (Α' 129) προστίθεται άρθρο 47Β ως εξής:

«Άρθρο 47Β

Μέλη Ενεργειακής Κοινότητας Πολιτών

(Περ. β) και γ) παρ. 1 και περ. α) παρ. 2 άρθρου 16 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

1. Οι τελικοί πελάτες έχουν το δικαίωμα να συμμετέχουν σε Ενεργειακή Κοινότητα Πολιτών (Ε.Κ.Π.) διατηρώντας παράλληλα τα δικαιώματα ή τις υποχρεώσεις που έχουν ως τελικοί πελάτες. Για τις ιδιωτικές επιχειρήσεις, η συμμετοχή τους σε Ε.Κ.Π. δεν αποτελεί την κύρια εμπορική ή επαγγελματική τους δραστηριότητα.

2. Μέλη Ε.Κ.Π. μπορεί να είναι:

α) φυσικά πρόσωπα με πλήρη δικαιοπρακτική ικανότητα, συμπεριλαμβανομένων των δημοσίων υπαλλήλων, κατα παρέκκλιση κάθε αντίθετης διάταξης,

β) Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α' και β' βαθμού, επιχειρήσεις που ανήκουν σε Ο.Τ.Α α' και β' βαθμού, καθώς και ενώσεις Ο.Τ.Α.,

γ) νομικά πρόσωπα δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου, δ) αγροτικοί συνεταιρισμοί και αστικοί συνεταιρισμοί του ν. 1667/1986 (Α' 196).

3. Ο ελάχιστος αριθμός μελών της Ε.Κ.Π. είναι τριάντα (30) μέλη, υπό την επιφύλαξη του δευτέρου εδαφίου. Ο ελάχιστος αριθμός μελών Ε.Κ.Π. ορίζεται σε:

α) είκοσι (20) μέλη, αν πρόκειται για Ε.Κ.Π. με έδρα σε δήμο νησιωτικής περιοχής με πληθυσμό κάτω από τρεις χιλιάδες εκατό (3.100) κατοίκους, σύμφωνα με την τελευταία απογραφή,

β) δεκαπέντε (15) μέλη, αν συμμετέχουν στην Ε.Κ.Π., τουλάχιστον δεκαπέντε (15) νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου,

γ) ένας (1) Ο.Τ.Α α' ή β' βαθμού και τα άλλα δύο (2) μέλη είναι είτε επιχειρήσεις που ανήκουν κατά εκατό τοις εκατό (100%) σε Ο.Τ.Α α' ή β' βαθμού, είτε Ο.Τ.Α α' ή β' βαθμού.

4. Η Ε.Κ.Π. τελεί υπό τον ουσιαστικό έλεγχο, κατά την περ. ζ) της παρ. 1 του άρθρου 2, των μελών της, σύμφωνα με την υποπερ. α' της περ. μιθ) της παρ. 3 του άρθρου 2.

5. Τα μέλη της Ε.Κ.Π.:

α) έχουν δυνατότητα να αποχωρήσουν από την Ε.Κ.Π., με διατήρηση των δικαιωμάτων τους ως πελατών, σύμφωνα με το άρθρο 47,

β) διατηρούν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που έχουν ως οικιακοί πελάτες ή ενεργοί πελάτες.

6. Μέλος της Ε.Κ.Π. δεν δύναται να είναι μέλος σε άλλη Ε.Κ.Π. που δραστηριοποιείται στην ίδια περιφέρεια, με την επιφύλαξη των παρ. 6 και 7.

7. Νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού και επιχειρήσεις που ανήκουν κατά εκατό τοις εκατό (100%) σε Ο.Τ.Α α' και β' βαθμού μπορούν να συμμετέχουν σε περισσότερες από μια Ε.Κ.Π. ως μέλη, κατά παρέκκλιση της παρ. 6 του παρόντος και της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 1667/1986.

8. Οι αγροτικοί συνεταιρισμοί μπορούν να συμμετέχουν σε μια ή περισσότερες Ε.Κ.Π. ως μέλη, ανεξαρτήτως αν στην ίδια Κοινότητα συμμετέχουν και μέλη που ανήκουν στον ίδιο αγροτικό συνεταιρισμό.

9. Μέλη που συμμετέχουν σε Ενεργειακές Κοινότητες του ν. 4513/2018 (Α' 9) έχουν δικαίωμα συμμετοχής σε Ε.Κ.Π., τηρουμένου του περιορισμού της παρ. 6.»

Άρθρο 89

Συνεταιριστικές μερίδες Ενεργειακής Κοινότητας Πολιτών - Προσθήκη άρθρου 47Γ στον ν. 4001/2011

Στον ν. 4001/2011 (Α' 129) προστίθεται άρθρο 47Γ ως εξής:

«Άρθρο 47Γ

Συνεταιριστικές μερίδες Ενεργειακής Κοινότητας Πολιτών

1. Κάθε μέλος μπορεί να κατέχει πέραν της υποχρεωτικής συνεταιριστικής μερίδας και μια ή περισσότερες προαιρετικές συνεταιριστικές μερίδες, με ανώτατο όριο συμμετοχής στο συνεταιριστικό κεφάλαιο, είκοσι τοις εκατό (20%), με εξαίρεση τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού και τις επιχειρήσεις που ανήκουν κατά εκατό τοις εκατό (100%) σε Ο.Τ.Α α' και β' βαθμού, οι οποίοι μπορούν να συμμετέχουν έκαστος στο συνεταιριστικό κεφάλαιο με ανώτατο όριο, σαράντα τοις εκατό (40%).

2. Η μεταβίβαση συνεταιριστικής μερίδας σε έτερο μέλος ή σε τρίτο πρόσωπο, υπό την επιφύλαξη του άρθρου 47B του παρόντος, γίνεται σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 3 του ν. 1667/1986 (Α' 196), αφού κοινοποιηθεί εγγράφως στο Διοικητικό Συμβούλιο γραπτή συμφωνία του μεταβιβάζοντος και του αποκτώντος, που φέρει βέβαιη χρονολογία. Εντός ενός (1) μηνός, το Διοικητικό Συμβούλιο υποβάλει επικαιροποιημένο κατάλογο μελών με αναφορά στις αντίστοιχες συνεταιριστικές μερίδες του Μητρώου Κοινοτήτων του άρθρου 6Η του ν. 3468/2006 (Α' 129), όπου και καταχωρίζεται.

3. Ειδικότερα η μεταβίβαση συνεταιριστικής μερίδας σε τρίτο πρόσωπο επιτρέπεται, αν, μετά τη μεταβίβαση, συνεχίζουν και διατηρούνται τα ίδια χαρακτηριστικά της Ενεργειακής Κοινότητας Πολιτών, σύμφωνα και με το άρθρο 47B.

4. Κάθε μέλος, ανεξαρτήτως του αριθμού των συνεταιριστικών μερίδων που κατέχει, συμμετέχει στη γενική συνέλευση με μια (1) μόνο ψήφο.

Άρθρο 90

Αντικείμενο δραστηριότητας Ενεργειακής Κοινότητας Πολιτών - Προσθήκη άρθρου 47Δ στον ν. 4001/2011

Στον ν. 4001/2011 (Α' 129) προστίθεται άρθρο 47Δ ως εξής:

«Άρθρο 47Δ

Αντικείμενο δραστηριότητας Ενεργειακής Κοινότητας Πολιτών (παρ. 11 άρθρου 2 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

1. Οι Ενεργειακές Κοινότητες Πολιτών (Ε.Κ.Π.) δραστηριοποιούνται εντός μιας (1) ή περισσότερων περιφερειών, τηρουμένου του κριτηρίου ουσιαστικού ελέγχου της παρ. 4 του άρθρου 47B.

2. Οι Ε.Κ.Π. ασκούν υποχρεωτικώς μια (1) τουλάχιστον από τις εξής δραστηριότητες: παραγωγή, ιδιοκατανάλωση ή πώληση ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, αποθήκευση, διανομή και προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας, σωρευτική εκπροσώπηση, παροχή ευελιξίας και εξισορρόπησης, καθώς και παροχή υπηρεσιών ενεργειακής απόδοσης, φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων και άλλων υπηρεσιών ενέργειας στα μέλη της.

3. Η Ε.Κ.Π. δύναται να ασκεί και τις ακόλουθες δραστηριότητες:

α) Διαχείριση ή συμμετοχή σε προγράμματα χρηματοδοτούμενα από εθνικούς πόρους ή πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σχετικά με την προώθηση του σκοπού της.

β) Παροχή συμβουλών για τη διαχείριση ή τη συμμετοχή των μελών της σε προγράμματα χρηματοδοτούμενα από εθνικούς πόρους ή πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με τους σκοπούς της.

γ) Ενημέρωση, εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση σχετικά με θέματα ενεργειακής αειφορίας.

δ) Δράσεις για την υποστήριξη ευάλωτων καταναλωτών και την αντιμετώπιση της ενεργειακής ένδειας καταναλωτών, οι οποίοι ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας, ανεξάρτητα αν οι εν λόγω καταναλωτές είναι μέλη της, ιδίως παροχή ή συμψηφισμό ενέργειας, ενεργειακή αναβάθμιση κατοικιών ή άλλες δράσεις που μειώνουν την κατανάλωση ενέργειας στις κατοικίες των ανωτέρω.

4. Οι Ε.Κ.Π. μπορούν να ασκούν επιπλέον τις δραστηριότητες των Κοινοτήτων Ανανεώσιμης Ενέργειας (Κ.Α.Ε.) του άρθρου 6Ε του ν. 3468/2006 (Α' 129) και να απολαμβάνουν τα οικονομικά κίνητρα και μέτρα στήριξης των Κ.Α.Ε., σύμφωνα με το άρθρο 6ΙΣΤ του ως άνω νόμου, εφόσον εφαρμόζεται η παρ. 6Γ του άρθρου 3 του ιδίου νόμου, περί εγγύτητας των μελών.

5. Το καταστατικό της Ε.Κ.Π. δεν δύναται να περιλαμβάνει άλλες δραστηριότητες, εκτός αυτών των παρ. 2, 3 και 4.

Άρθρο 91

Τύπος - Ελάχιστο περιεχόμενο του καταστατικού - Προσθήκη άρθρου 47Ε στον ν. 4001/2011

Στον ν. 4001/2011 (Α' 129) προστίθεται άρθρο 47Ε ως εξής:

«Άρθρο 47Ε

Τύπος - Ελάχιστο περιεχόμενο του καταστατικού

Το καταστατικό της Ενεργειακής Κοινότητας Πολιτών (Ε.Κ.Π.) καταρτίζεται με ιδιωτικό έγγραφο, το οποίο χρονολογείται και υπογράφεται από τα μέλη του και περιλαμβάνει κατ' ελάχιστο:

α) Την επωνυμία και την έδρα της Ε.Κ.Π.. Η επωνυμία περιλαμβάνει τον όρο «Ενεργειακή Κοινότητα Πολιτών» ή τη συντομογραφία «Ε.Κ.Π.» και ένδειξη της έκτασης της ευθύνης των μελών της. Ονόματα φυσικών προσώπων ή επωνυμίες νομικών προσώπων δεν περιλαμβάνονται.

β) Το ονοματεπώνυμο, το πατρώνυμο, τη διεύθυνση και τον Αριθμό Φορολογικού Μητρώου (Α.Φ.Μ.) των φυσικών προσώπων - μελών της και την επωνυμία, έδρα, τον Α.Φ.Μ. και, εφόσον υφίσταται υποχρέωση εγγραφής στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.), τον αριθμό Γ.Ε.ΜΗ. των νομικών προσώπων - μελών της.

γ) Τις δραστηριότητες του άρθρου 47Δ.

δ) Την περιφέρεια ή τις περιφέρειες δραστηριοποίησης της Ε.Κ.Π..

ε) Τις προϋποθέσεις εισόδου, αποχώρησης και διαγραφής των μελών, καθώς και τα δικαιώματα, υποχρεώσεις και συνέπειες της μη εκπλήρωσης των υποχρεώσεών τους προς την Ε.Κ.Π..

στ) Το ύψος της συνεταιριστικής μερίδας, τον τρόπο και τον χρόνο καταβολής της, καθώς και τη διαδικασία απόδοσής της.

ζ) Την έκταση της ευθύνης των μελών της.

η) Τη διάρκεια της.

θ) Τον αριθμό των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, τα οποία είναι λιγότερα από τρία (3), κατά παρέκκλιση της παρ. 1 του άρθρου 7 του ν. 1667/1986 (Α' 196).

ι) Την τύχη της συνεταιριστικής μερίδας σε περίπτωση θανάτου εταίρου.

ια) Τον ορισμό προσωρινής διοικητικής επιτροπής, η οποία μεριμνά για την έγκριση του Καταστατικού και τη σύγκληση της πρώτης γενικής συνέλευσης για την ανάδειξη των οργάνων διοίκησης.

ιβ) Τον τρόπο διάθεσης των πλεονασμάτων χρήσης.

ιγ) Τη λήξη της διαχειριστικής χρήσης.

ιδ) Τα δικαιώματα ελέγχου, τους όρους, τις προϋποθέσεις και τις διαδικασίες άσκησης αυτών, από τα μέλη του άρθρου 47Β, ιδίως το ποσοστό του συνολικού αριθμού ψήφων, τη δέσμευση του μέλους του συνεταιρισμού να διατηρήσει συγκεκριμένο αριθμό συνεταιριστικών μεριδών ή να εκπληρώσει συγκεκριμένες υποχρεώσεις, τη διάρκεια ισχύος και τους λόγους απώλειας του δικαιώματος, για τη διατήρηση της άσκησης ουσιαστικού ελέγχου, καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος της Ενεργειακής Κοινότητας Πολιτών από τα μέλη της.»

Άρθρο 92

Σύσταση Ενεργειακής Κοινότητας Πολιτών - Προσθήκη άρθρου 47ΣΤ στον ν. 4001/2011

Στον ν. 4001/2011 (Α' 129) προστίθεται άρθρο 47ΣΤ ως εξής:

«Άρθρο 47ΣΤ

Σύσταση Ενεργειακής Κοινότητας Πολιτών

1. Για τη σύσταση της Ενεργειακής Κοινότητας Πολιτών (Ε.Κ.Π.), τηρείται η διαδικασία σύστασης του αστικού

συνεταιρισμού του άρθρου 1 του ν. 1667/1986 (Α' 196). Το καταστατικό συντάσσεται και υπογράφεται από τα μέλη της Ε.Κ.Π., σύμφωνα με το άρθρο 47Β.

2. Στην Υπηρεσία μιας Στάσης του άρθρου 8 του ν. 4919/2022 (Α' 71) προσκομίζονται τα εξής δικαιολογητικά:

α) Το καταστατικό της Ε.Κ.Π., το οποίο αποτυπώνει την τήρηση των προϋποθέσεων των άρθρων 47Α και 47Β και έχει το ελάχιστο περιεχόμενο του άρθρου 47Ε.

β) Τα καταστατικά των νομικών προσώπων - μελών της Ενεργειακής Κοινότητας Πολιτών, εφόσον υφίστανται νομικά πρόσωπα.

3. Η Ε.Κ.Π. αποκτά νομική προσωπικότητα και εμπορική ιδιότητα με την καταχώριση του Καταστατικού της στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο του ν. 4919/2022, εφαρμοζόμενου του άρθρου 6Η του ν. 3468/2006 (Α' 129). Δεν απαιτείται καταχώριση στο μητρώο συνεταιρισμών του Ειρηνοδικείου, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 1 του ν. 1667/1986, ούτε οι κοινοποιήσεις του πέμπτου εδαφίου της παρ. 6 του ίδιου άρθρου.

4. Προβολή ακυρότητας σχετικά με τη σύσταση της Ε.Κ.Π. επιτρέπεται μόνο με αγωγή, που ασκείται μέσα σε δύο (2) μήνες από την ημέρα που ο ενάγων έλαβε γνώση της καταχώρισης και όχι αργότερα από έξι (6) μήνες από την καταχώριση, σύμφωνα με την παρ. 8 του άρθρου 1 του ν. 1667/1986.»

Άρθρο 93

Όργανα της Ενεργειακής Κοινότητας Πολιτών - Προσθήκη άρθρου 47Ζ στον ν. 4001/2011

Στον ν. 4001/2011 (Α' 129) προστίθεται άρθρο 47Ζ ως εξής:

«Άρθρο 47Ζ

Όργανα της Ενεργειακής Κοινότητας Πολιτών

Όργανα της Ενεργειακής Κοινότητας Πολιτών είναι η γενική συνέλευση, η οποία απαρτίζεται από όλα τα μέλη της και το Διοικητικό Συμβούλιο, το οποίο, κατά παρέκκλιση της παρ. 1 του άρθρου 7 του ν. 1667/1986 (Α' 196), αποτελείται από τρία (3) τουλάχιστον μέλη, τα οποία εκλέγονται από τη γενική συνέλευση. Η συγκρότηση, η λειτουργία και κάθε ειδικότερο θέμα σχετικά με τα ως άνω όργανα ρυθμίζονται από τον ν. 1667/1986.»

Άρθρο 94

Πλεονάσματα χρήσης - Προσθήκη άρθρου 47Η στον ν. 4001/2011

Στον ν. 4001/2011 (Α' 129) προστίθεται άρθρο 47Η ως εξής:

«Άρθρο 47Η

Πλεονάσματα χρήσης

1. Από τα πλεονάσματα κάθε χρήσης της Ενεργειακής Κοινότητας Πολιτών (Ε.Κ.Π.) παρακρατείται τουλάχιστον το δέκα τοις εκατό (10%) για τον σχηματισμό του τακτικού αποθεματικού. Η παρακράτηση δεν είναι υποχρεωτική, αν το ύψος του αποθεματικού είναι τουλάχιστον ίσο με το ύψος του συνεταιριστικού κεφαλαίου της Ε.Κ.Π..

2. Υπό την επιφύλαξη της παρ. 1, τα πλεονάσματα εκάστης χρήσης σε ποσοστό τουλάχιστον εβδομήντα τοις εκατό (70%) παραμένουν στην Ενεργειακή Κοινότητα

Πολιτών υπό τη μορφή έκτακτων ή ειδικών αποθεματικών και διατίθενται, με απόφαση της γενικής συνέλευσης, για τους σκοπούς της, σύμφωνα με το άρθρο 47Δ και το καταστατικό της Ε.Κ.Π..

3. Οι Ε.Κ.Π. μπορούν να διανέμουν στα μέλη τους τα πλεονάσματα της χρήσης μετά την αφαίρεση των αποθεματικών των παρ. 1 και 2, εφόσον υπάρχει σχετική πρόβλεψη στο καταστατικό.»

Άρθρο 95

Απαγόρευση μεταβίβασης Αδειών Παραγωγής, Βεβαιώσεων Παραγωγού και λοιπών διοικητικών αδειών - Προσθήκη άρθρου 47Θ στον ν. 4001/2011

Στον ν. 4001/2011 (Α' 129) προστίθεται άρθρο 47Θ ως εξής:

«Άρθρο 47Θ

Απαγόρευση μεταβίβασης Αδειών Παραγωγής, Βεβαιώσεων Παραγωγού και λοιπών διοικητικών αδειών

Δεν επιτρέπεται η μεταβίβαση Αδειών Παραγωγής, Βεβαιώσεων Παραγωγού ή Βεβαιώσεων Ειδικών Έργων και λοιπών αδειών και εγκρίσεων σταθμών παραγωγής ενέργειας που ανήκουν σε Ενεργειακή Κοινότητα Πολιτών.»

Άρθρο 96

Λύση - Εκκαθάριση - Συγχώνευση - Μετατροπή - Προσθήκη άρθρου 471 στον ν. 4001/2011

Στον ν. 4001/2011 (Α' 129) προστίθεται άρθρο 471 ως εξής:

«Άρθρο 471

Λύση - Εκκαθάριση - Συγχώνευση - Μετατροπή

1 Η Ενεργειακή Κοινότητα Πολιτών (Ε.Κ.Π.) λύεται:

- α) Αν μειωθεί ο αριθμός των μελών της, κάτω από τα όρια του άρθρου 47Β και δεν αντικατασταθούν ή συμπληρωθούν τα μέλη, εντός τριμήνου,
- β) όταν λήξει η χρονική διάρκειά της,
- γ) με απόφαση της γενικής συνέλευσης,
- δ) αν κηρυχθεί σε πτώχευση.

2. Της λύσης της Ε.Κ.Π. ακολουθεί η εκκαθάρισή της. Την εκκαθάριση διενεργούν δύο (2) εκκαθαριστές, οι οποίοι ορίζονται από τη γενική συνέλευση. Η Ε.Κ.Π. λογίζεται ότι εξακολουθεί να υφίσταται και μετά τη λύση της, για όσο χρόνο διαρκεί η εκκαθάριση. Κατά την εκκαθάριση διεκπεραιώνονται οι εκκρεμείς υποθέσεις και ιδίως εισπράττονται οι απαιτήσεις, ρευστοποιείται η περιουσία και πληρώνονται τα χρέη. Από το τυχόν θετικό υπόλοιπο της εκκαθάρισης, επιστρέφονται στα μέλη οι δοθείσες συνεταιριστικές μερίδες και οι εισφορές τους. Το υπόλοιπο διανέμεται σε Ε.Κ.Π. ή σωματεία ή συλλόγους ή φορείς ή ενώσεις προσώπων ή οργανώσεις ή άλλα νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, που δραστηριοποιούνται στους τομείς της ενέργειας και της προστασίας του περιβάλλοντος.

3. Μετά την ολοκλήρωση της εκκαθάρισης, παύουν να ισχύουν αυτοδικαίως η ισχύς της Βεβαίωσης ή της Βεβαίωσης Ειδικών Έργων ή της Άδειας Παραγωγής και

γενικότερα όλων των αδειών και εγκρίσεων που έχουν χορηγηθεί για σταθμούς παραγωγής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης ή σταθμούς αποθήκευσης.

4. Η παρ. 3 δεν εφαρμόζεται σε σταθμούς που έχουν τεθεί σε δοκιμαστική ή κανονική λειτουργία, κατά τον χρόνο λύσης της Κοινότητας Ανανεώσιμης Ενέργειας. Οι σταθμοί αυτοί επιτρέπεται να μεταβιβαστούν σε οποιονδήποτε τρίτο. Ο νέος κάτοχος που αποκτά τον σταθμό, σύμφωνα με τα παραπάνω, δεν λαμβάνει Λειτουργική Ενίσχυση, αλλά αποζημιώνεται:

α) στο πλαίσιο της συμμετοχής του σταθμού στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας, κατά την παρ. 19 του άρθρου 3 του ν. 4414/2016 (Α' 149), για σταθμό εγκατεστημένο στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα ή

β) κατά την παρ. 10 του άρθρου 8 του ν. 4414/2016, για σταθμό εγκατεστημένο σε Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά.

5. Απαγορεύεται κάθε είδους συμμετοχή Ε.Κ.Π. σε εταιρικό μετασχηματισμό με οποιαδήποτε ιδιότητα, ιδίως ως απορροφώμενη, απορροφώσα, συγχωνεύομενη, διασπώμενη, εισφέρουσα, επωφελούμενη, συνιστώμενη (νέα) ή μετατρεπόμενη.»

Άρθρο 97

Γενικοί όροι δραστηριοποίησης Ενεργειακών Κοινοτήτων Πολιτών και σχέσεις με Διαχειριστές Δικτύων Διανομής και Συστήματος Μεταφοράς - Προσθήκη άρθρου 471Α στον ν. 4001/2011

Στον ν. 4001/2011 (Α' 129) προστίθεται άρθρο 471Α ως εξής:

«Άρθρο 471Α

Γενικοί όροι δραστηριοποίησης Ενεργειακών Κοινοτήτων Πολιτών και σχέσεις με Διαχειριστές Δικτύων Διανομής και Συστήματος Μεταφοράς (περ. δ) και ε) παρ. 1, περ. β) και ε) παρ. 3 άρθρου 16 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

1. Οι Ενεργειακές Κοινότητες Πολιτών (Ε.Κ.Π.) που παρέχουν ενέργεια ή υπηρεσίες σωρευτικής εκπροσώπησης ή άλλες εμπορικές υπηρεσίες σχετικές με την ενέργεια υπόκεινται στις διατάξεις που αφορούν τις εν λόγω δραστηριότητες.

2. Οι αρμόδιοι Διαχειριστές συνεργάζονται με τις Ε.Κ.Π. για να διευκολύνουν τις μεταβιβάσεις ενέργειας εντός των Ε.Κ.Π..

3. Οι Ε.Κ.Π. υπόκεινται σε διαδικασίες και επιβαρύνσεις που δεν επιφέρουν διακρίσεις και είναι δίκαιες, αναλογικές και διαφανείς, ιδίως για την καταχώριση και χορήγηση αδειών, καθώς και για τα τέλη δικτύου, τα οποία είναι διαφανή και δεν επιφέρουν διακρίσεις, αντικατοπτρίζοντας το κόστος, σύμφωνα με το άρθρο 18 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019 «σχετικά με την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας» (L 158) διασφαλίζοντας ότι συμβάλλουν με τρόπο επαρκή και ισορροπημένο στον επιμερισμό του συνολικού κόστους του συστήματος.

4. Οι Ε.Κ.Π. αντιμετωπίζονται με αναλογικό τρόπο που δεν επιφέρει διακρίσεις, όσον αφορά τις δραστηριότητες, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους, ως τελικών πελατών, παραγωγών, προμηθευτών, διαχειριστών συστήματος διανομής ή συμμετεχόντων στην αγορά που δραστηριοποιούνται στη σωρευτική εκπροσώπηση.»

Άρθρο 98

Ενώσεις - Ομοσπονδία - Προσθήκη άρθρου 471B στον ν. 4001/2011

Στον ν. 4001/2011 (Α' 129) προστίθεται άρθρο 471B ως εξής:

«Άρθρο 471B

Ενώσεις - Ομοσπονδία

1. Πέντε (5) τουλάχιστον Ενεργειακές Κοινότητες Πολιτών (Ε.Κ.Π.), μπορούν να συστήσουν ένωση Ε.Κ.Π. για τον συντονισμό και την προώθηση των δραστηριοτήτων τους. Η γενική συνέλευση της ένωσης Ε.Κ.Π., απαρτίζεται από τους αντιπροσώπους των Ε.Κ.Π., που μετέχουν στην ένωση. Οι αντιπρόσωποι εκλέγονται από τις γενικές συνελεύσεις των Ε.Κ.Π., σε αναλογία ένα (1) στα πέντε (5) μέλη της Ε.Κ.Π.. Αν το υπόλοιπο της διαίρεσης του αριθμού των μελών υπερβαίνει τον αριθμό δύο (2), η Ε.Κ.Π. εκλέγει έναν (1) ακόμη αντιπρόσωπο. Ε.Κ.Π. με λιγότερα από πέντε (5) μέλη, εκλέγουν έναν (1) αντιπρόσωπο. Ε.Κ.Π. με περισσότερα από εξήντα (60) μέλη, εκλέγουν δέκα (10) αντιπροσώπους.

2. Οι ενώσεις Ε.Κ.Π. όλης της χώρας μπορούν να συστήσουν την Ομοσπονδία των Ε.Κ.Π. της Ελλάδας για τον συντονισμό και τη γενικότερη εκπροσώπησή τους. Στη γενική συνέλευση της Ομοσπονδίας συμμετέχουν όλες οι ενώσεις με δύο (2) αντιπροσώπους η καθεμία. Οι αντιπρόσωποι εκλέγονται από τις γενικές συνελεύσεις των ενώσεων.

3. Κατά τα λοιπά εφαρμόζεται το άρθρο 12 του ν. 1667/1986 (Α' 167).»

Άρθρο 99

Δικαιώματα και αντιμετώπιση των Ενεργειακών Κοινοτήτων Πολιτών - Προσθήκη άρθρου 471Γ στον ν. 4001/2011

Στον ν. 4001/2011 (Α' 129) προστίθεται άρθρο 471Γ ως εξής:

«Άρθρο 471Γ

Δικαιώματα και αντιμετώπιση των Ενεργειακών Κοινοτήτων Πολιτών (περ. δ, παρ. 1 και περ. α), β), γ) και δ) παρ. 3 άρθρου 16 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

1. Οι Ενεργειακές Κοινότητες Πολιτών (Ε.Κ.Π.) έχουν πρόσβαση σε όλες τις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας, είτε απευθείας, είτε μέσω σωρευτικής εκπροσώπησης, κατά τρόπο που δεν εισάγει διακρίσεις.

2. Οι Ε.Κ.Π. αντιμετωπίζονται με αναλογικό τρόπο που δεν επιφέρει διακρίσεις όσον αφορά τις δραστηριότητες, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους, ως τελικών πελατών, παραγωγών, προμηθευτών, διαχειριστών συ-

στήματος διανομής ή συμμετεχόντων στην αγορά που δραστηριοποιούνται στη σωρευτική εκπροσώπηση.

3. Οι Ε.Κ.Π. είναι οικονομικά υπεύθυνες για τις ανισορροπίες που προκαλούν στο σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας και υποκείνται σε υποχρεώσεις εξισορρόπησης ή δύνανται να μεταβιβάσουν την υποχρέωση εξισορρόπησης που υπέχουν, σύμφωνα με το άρθρο 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019 «σχετικά με την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας» (L 158).

4. Με την επιφύλαξη της καταβολής αποζημίωσης, το ύψος της οποίας καθορίζεται από τη Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων, ο Διαχειριστής Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας, ως διαχειριστής του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας και Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών, συνεργάζεται με τις Ε.Κ.Π., ώστε να διευκολύνει τις μεταφορές ηλεκτρικής ενέργειας εντός αυτών.

5. Όσον αφορά την κατανάλωση αυτοπαραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας, οι Ε.Κ.Π. αντιμετωπίζονται ως ενεργοί πελάτες.

6. Οι Ε.Κ.Π. υπόκεινται στις εξαιρέσεις του άρθρου 131Α.

7. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, δύνανται να θεσπίζονται οικονομικά κίνητρα και μέτρα στήριξης των Ε.Κ.Π..

8. Η ιδιότητα του μέλους Ε.Κ.Π. δεν καθιστά υποχρεωτική την ασφάλιση στον Ηλεκτρονικό Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης.»

Άρθρο 100

Από κοινού χρήση ηλεκτρικής ενέργειας - Προσθήκη άρθρου 471Δ στον ν. 4001/2011

Στον ν. 4001/2011 (Α' 129) προστίθεται άρθρο 471Δ ως εξής:

«Άρθρο 471Δ

Από κοινού χρήση ηλεκτρικής ενέργειας (παρ. 3 άρθρου 16 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

1. Οι Ενεργειακές Κοινότητες Πολιτών έχουν το δικαίωμα να διαχειρίζονται εντός της κοινότητας την ηλεκτρική ενέργεια, η οποία παράγεται από τις μονάδες παραγωγής που έχει στην ιδιοκτησία της η κοινότητα, με τη διατήρηση των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων των μελών της κοινότητας, ως καταναλωτών.

2. Αν η ηλεκτρική ενέργεια επιμερίζεται, αυτό γίνεται με την επιφύλαξη των εφαρμοστέων τελών δικτύου, τιμολογίων και εισφορών, σύμφωνα με διαφανή ανάλυση κόστους - οφέλους των καταναμημένων ενεργειακών πόρων που έχει αναπτύξει η εθνική αρμόδια αρχή.»

Άρθρο 101

Άσκηση των δραστηριοτήτων της διαχείρισης συστήματος διανομής και της εκμετάλλευσης κλειστού συστήματος διανομής από Ενεργειακές Κοινότητες Πολιτών - Προσθήκη άρθρου 471Ε στον ν. 4001/2011

Στον ν. 4001/2011 (Α' 129) προστίθεται άρθρο 471Ε ως εξής:

«Άρθρο 47ΙΕ

Άσκηση των δραστηριοτήτων της διαχείρισης συστήματος διανομής και της εκμετάλλευσης κλειστού συστήματος διανομής από Ενεργειακές Κοινότητες Πολιτών (παρ. 3 άρθρου 6 και παρ. 4 άρθρου 16 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944)

1. Οι Ενεργειακές Κοινότητες Πολιτών (Ε.Κ.Π.) στην περιοχή που δραστηριοποιούνται έχουν το δικαίωμα να κατέχουν, συστήνουν, αγοράζουν ή να μισθώνουν δίκτυα διανομής και να τα διαχειρίζονται αυτόνομα.

2. Οι Ε.Κ.Π. της παρ. 1:

α) δύνανται να συνάπτουν συμφωνίες όσον αφορά στη λειτουργία του δικτύου τους με τον αρμόδιο διαχειριστή, με τον οποίο είναι συνδεδεμένο το δίκτυό τους,

β) υπόκεινται σε κατάλληλα τέλη δικτύου στα σημεία σύνδεσης, μεταξύ του δικτύου τους και του δικτύου διανομής, εκτός της Ε.Κ.Π.. Τα εν λόγω τέλη δικτύου περιλαμβάνουν χωριστή πληροφόρηση, αφενός για την ηλεκτρική ενέργεια με την οποία τροφοδοτείται το δίκτυο διανομής και αφετέρου για την ηλεκτρική ενέργεια που καταναλώνεται από το δίκτυο, εκτός της Ε.Κ.Π., σύμφωνα με τον Κώδικα διαχείρισης του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Β' 78/2017),

γ) δεν επιφέρουν διακρίσεις ή βλάβες στους πελάτες, οι οποίοι παραμένουν συνδεδεμένοι με το σύστημα διανομής που διαχειρίζονται.

3. Στις Ε.Κ.Π. που διαχειρίζονται συστήματα διανομής εφαρμόζεται η περ. γ) της παρ. 2 του άρθρου 128.»

Άρθρο 102**Αξιολόγηση των φραγμών -****Προσθήκη άρθρου 47ΙΣΤ στον ν. 4001/2011**

Στον ν. 4001/2011 (Α' 129) προστίθεται άρθρο 47ΙΣΤ ως εξής:

«Άρθρο 47ΙΣΤ**Αξιολόγηση των φραγμών**

Το Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών και Εξοικονόμησης Ενέργειας πραγματοποιεί ετησίως αξιολόγηση των φραγμών και των δυνατοτήτων ανάπτυξης των Ενεργειακών Κοινοτήτων Πολιτών και κατόπιν αυτής, εφόσον κριθεί απαραίτητο, εισηγείται στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας τρόπους και κίνητρα προώθησης και ανάπτυξης αυτών.»

Άρθρο 103**Μεταβατικές διατάξεις για τις Ενεργειακές Κοινότητες του ν. 4513/2018 -****Προσθήκη άρθρου 47ΙΖ στον ν. 4001/2011**

Στον ν. 4001/2011 (Α' 129) προστίθεται άρθρο 47ΙΖ ως εξής:

«Άρθρο 47ΙΖ**Μεταβατικές διατάξεις για τις Ενεργειακές Κοινότητες του ν. 4513/2018**

1. Κοινότητες που έχουν συσταθεί σύμφωνα με τον ν. 4513/2018 (Α' 9) μπορούν να μετατραπούν σε Ενεργειακές Κοινότητες Πολιτών (Ε.Κ.Π.), εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 47Β.

2. Για τη μετατροπή της παρ. 1 απαιτείται απόφαση της γενικής συνέλευσης που λαμβάνεται με απόφαση δύο τρίτων (2/3). Η απόφαση περιβάλλεται τον απαιτούμενο για τη σύσταση της Ε.Κ.Π., τύπο και περιέχει τα απαραίτητα, κατά το παρόν Κεφάλαιο, στοιχεία του καταστατικού.

3. Από την καταχώριση της απόφασης στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο συντελείται η μετατροπή και η Ε.Κ.Π. υπεισέρχεται σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της μετατραπείσας Ενεργειακής Κοινότητας του ν. 4513/2018.

4. Ενεργειακές Κοινότητες του ν. 4513/2018 που δεν επιθυμούν να μετατραπούν σύμφωνα με την παρ. 1 παραμένουν σε λειτουργία σύμφωνα με τον ν. 4513/2018.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η'**ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ****ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΣΤΑ ΔΙΚΤΥΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΘΕΣΤΩΤΩΝ ΣΤΗΡΙΞΗΣ****Άρθρο 104****Ανανεώσιμα αέρια -****Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 2 ν. 4001/2011**

Στην παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί ορισμών, προστίθεται περ. κθ) ως εξής:

«κθ) Ανανεώσιμα Αέρια: αέρια που παράγονται από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, όπως ορίζονται στην περ. 32λστ) του άρθρου 2 του ν. 3468/2006 (Α' 129).»

Άρθρο 105**Πρόσβαση ανανεώσιμων αερίων στα δίκτυα και τις υποδομές φυσικού αερίου - Αντικατάσταση άρθρου 92 ν. 4001/2011**

Το άρθρο 92 του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί πρόσβασης ανανεώσιμων αερίων στα δίκτυα και τις υποδομές φυσικού αερίου, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 92**Πρόσβαση ανανεώσιμων αερίων στα δίκτυα και τις υποδομές φυσικού αερίου (παρ. 2 άρθρου 20 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001)**

1. Η χρήση συστημάτων φυσικού αερίου και δικτύων διανομής φυσικού αερίου επιτρέπεται και για τη διακίνηση ανανεώσιμων αερίων, συμπεριλαμβανομένου του βιομεθανίου, καθώς και άλλων αερίων, εφόσον αυτή είναι δυνατή, από τεχνική άποψη και πληρούνται οι προδιαγραφές ασφάλειας, αφού ληφθούν υπόψη οι απαιτήσεις ποιότητας και τα φυσικοχημικά χαρακτηριστικά των αερίων αυτών.

2. Για την εφαρμογή της παρ. 1, οι αρμοδιότητες της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων και των Διαχειριστών Συστημάτων και Δικτύων Διανομής φυσικού αερίου επεκτείνονται και στα ανανεώσιμα αέρια, συμπεριλαμβανομένου του βιομεθανίου, καθώς και σε άλλα συμβατά αέρια, για τη διακίνησή τους, με χρήση Συστημάτων Φυσικού Αερίου και Δικτύων Διανομής Φυσικού Αερίου, καθώς και για θέματα λειτουργίας της αγοράς φυσικού αερίου, συμπεριλαμβανομένης της τροποποίησης του σχετικού κανονιστικού και ρυθμιστικού πλαισίου.

3. Το άρθρο 70 εφαρμόζεται και για τη διακίνηση ανανεώσιμων αερίων, καθώς και άλλων αερίων, μέσω

Συστημάτων Φυσικού Αερίου ή Δικτύων Διανομής Φυσικού Αερίου, και μέσω συνδεδεμένων με αυτά υποδομών ανανεώσιμων αερίων ή άλλων αερίων ή αποκλειστικών Συστημάτων και Δικτύων Ανανεώσιμων Αερίων. Οι αποφάσεις που εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 70, περιλαμβάνουν απαιτήσεις για την ποιότητα, την οσμή και την πίεση του αερίου, όπως καθορίζονται στις οικείες διατάξεις.

4. Οι αρμόδιοι Διαχειριστές Συστημάτων Φυσικού Αερίου ή Δικτύων Διανομής Φυσικού Αερίου δημοσιεύουν τα τιμολόγια σύνδεσης για έγχυση ανανεώσιμων αερίων, καθώς και άλλων αερίων, με τις οικείες υποδομές φυσικού αερίου, τα οποία βασίζονται σε αντικειμενικά, διαφανή και αμερόληπτα κριτήρια, σύμφωνα με το άρθρο 88.»

Άρθρο 106
Παρακολούθηση Καθεστώτων Στήριξης - Προσθήκη παρ. 4 στο άρθρο 12 του ν. 4414/2016 (παρ. 4 άρθρου 6 Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001)

Στο άρθρο 12 του ν. 4414/2016 (Α' 149), περί μηχανισμού στήριξης, προστίθεται παρ. 4 ως εξής:

«4. Η Επιτροπή Παρακολούθησης Καθεστώτος Στήριξης των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και υβριδικών σταθμών αξιολογεί τουλάχιστον κάθε πέντε (5) έτη την αποτελεσματικότητα των εθνικών καθεστώτων στήριξης για την ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές και τις κυριότερες επιπτώσεις τους στις διάφορες κατηγορίες καταναλωτών και στις επενδύσεις, λαμβάνοντας υπόψη και τις επιπτώσεις των πιθανών μεταβολών των καθεστώτων στήριξης. Τα αποτελέσματα αυτής της αξιολόγησης λαμβάνονται υπόψη κατά τον μακροπρόθεσμο προγραμματισμό που αφορά τις αποφάσεις για τη στήριξη και τον σχεδιασμό της νέας στήριξης. Η αξιολόγηση περιλαμβάνεται στις σχετικές εκθέσεις προόδου και τις επικαιροποιήσεις του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα (Β' 4893/2019).»

ΕΝΟΤΗΤΑ Γ'
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΜΕΡΟΣ Α'
ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 107
Σκοπός

Σκοπός του παρόντος είναι η αντιμετώπιση επείγουστων ζητημάτων για τη διασφάλιση της ορθής λειτουργίας της αγοράς ενέργειας και την προστασία του φυσικού και χωροταξικού περιβάλλοντος.

Άρθρο 108
Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος είναι η θέσπιση επιμέρους παρεμβάσεων για την επίλυση ζητημάτων που εμπόδισαν στις αρμοδιότητες του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

ΜΕΡΟΣ Β'
ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΣΤΑΘΜΟΥΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΠΟ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΘΕΡΜΟΤΗΤΑΣ ΥΨΗΛΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ Ν. 4414/2016

Άρθρο 109
Σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και Συμπαρραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης από αυτοκαταναλωτές - Τροποποίηση παρ. 16 άρθρου 3 ν. 4414/2016

Η παρ. 16 του άρθρου 3 του ν. 4414/2016 (Α' 149), περί εγκατάστασης σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαρραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.), που εγκαθίστανται από αυτοκαταναλωτές, αντικαθίσταται πλην της περ. α, και η παρ. 16 διαμορφώνεται ως εξής:

«16. Για τους σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που εγκαθίστανται από αυτοκαταναλωτές, τα όρια εγκατεστημένης ισχύος ή Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής των περ. α' και β' της παρ. 5 αφορούν στο σύνολο της εγκατεστημένης ισχύος ή Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής τους και η Λειτουργική Ενίσχυση χορηγείται στους κατόχους των σταθμών αυτών, για το πλεόνασμα της ηλεκτρικής ενέργειας που διατίθεται στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα ή το Διασυνδεδεμένο Δίκτυο, στη βάση της αντίστοιχης Τ.Α. του πίνακα 1 της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 4 ή της Τ.Α., η οποία προκύπτει από τη συμμετοχή σε ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών. Για τους αυτοκαταναλωτές που εγκαθιστούν τους ανωτέρω σταθμούς, ισχύουν τα εξής:

α. Συνάπτουν συμβάσεις των άρθρων 9 και 10, σύμφωνα και με τους ειδικούς όρους που προβλέπονται για αυτούς στο περιεχόμενο των εν λόγω συμβάσεων. Για τους κατόχους αυτούς που συνάπτουν Σ.Ε.Δ.Π., η συμμετοχή τους στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, σύμφωνα με το άρθρο 5, γίνεται με το σύνολο της εγκατεστημένης ισχύος τους.

β. Για τη σύναψη συμβάσεων λειτουργικής ενίσχυσης, συμμετέχουν σε ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών, εάν η Μέγιστη Ισχύς Παραγωγής είναι μεγαλύτερη ή ίση του ενός (1) MW. Σταθμοί, οι οποίοι σε ετήσια βάση εγγέουν ενέργεια που δεν υπερβαίνει την ενέργεια που αντιστοιχεί σε Μέγιστη Ισχύ ίση του ενός (1) MW, με εφαρμογή του συντελεστή απόδοσης (MWh/MW) της υποπαρ. ΙΓ.4 της παρ. ΙΓ, του άρθρου πρώτου του ν. 4254/2014 (Α' 85) δεν υποχρεούνται να συμμετέχουν σε διαδικασίες υποβολής προσφορών.

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να καθορίζεται η διαδικασία εκκαθάρισης για το πλεόνασμα της ενέργειας, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα για τους σταθμούς της παρούσας. Με την ίδια απόφαση δύναται να καθορίζονται διοικητικές κυρώσεις και χρηματικά πρόστιμα στην περίπτωση υπέρ-

βασης της ποσότητας έγχυσης ενέργειας, που υπολογίζεται βάσει της περ. β'.

Σε κάθε περίπτωση, οι σταθμοί της παρούσας δύναται να συμμετέχουν απευθείας στις αγορές ενέργειας χωρίς τη σύναψη σύμβασης λειτουργικής ενίσχυσης, σύμφωνα με το άρθρο 12Α.»

Άρθρο 110
Καθορισμός ανώτατου ορίου χρεώσεων -
Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 5α ν. 4414/2016

Το τρίτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 5α του ν. 4414/2016 (Α' 149), περί κόστους εξισορρόπησης, τροποποιείται ως προς τον καθορισμό του ανώτατου ορίου χρεώσεων, και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Οι σταθμοί αυτοί, φέρουν την οικονομική ευθύνη για τις αποκλίσεις τους («κόστος εξισορρόπησης»). Το κόστος εξισορρόπησης υπολογίζεται στη βάση μεθοδολογίας, η οποία καθορίζεται στον Κώδικα του Διαχειριστή Α.Π.Ε. και Εγγυήσεων Προέλευσης και παρακρατείται απευθείας από τη Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. στο πλαίσιο εφαρμογής της σύμβασής τους. Το κόστος εξισορρόπησης δεν μπορεί να υπερβαίνει το πενήντα τοις εκατό (50%) των χρεώσεων και του αντικινήτρου παρατεταμένης παραμονής που επιβάλλει ο Φο.Σ.Ε.Τε.Κ., σύμφωνα με το άρθρο 8 της απόφασης της παρ. 5 του άρθρου 5 του παρόντος, για σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. της ίδιας κατηγορίας κατά την ίδια περίοδο εκκαθάρισης. Τα έσοδα που προκύπτουν από την εφαρμογή της μεθοδολογίας του προηγούμενου εδαφίου, αποτελούν έσοδα του Υπολογαριασμού Αγοράς του Ειδικού Λογαριασμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. του Διασυνδεδεμένου Συστήματος και Δικτύου, του Ειδικού Λογαριασμού του άρθρου 143 του ν. 4001/2011 (Α' 179), όπως ισχύει.»

Άρθρο 111
Παράταση προθεσμίας υπογραφής Συμβάσεων
Λειτουργικής Ενίσχυσης -
Τροποποίηση άρθρου 7 ν. 4414/2016

1. Η παρ. 3γ του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 (Α' 149), περί σύμβασης λειτουργικής ενίσχυσης για φωτοβολταϊκούς σταθμούς, τροποποιείται ως προς την αναφερόμενη ημερομηνία, και η παρ. 3γ διαμορφώνεται ως εξής:

«3γ. Μετά την 1η Ιανουαρίου 2025, δεν δύναται να υπογραφεί σύμβαση λειτουργικής ενίσχυσης για φωτοβολταϊκούς σταθμούς, εξαιρουμένων των σταθμών του Ειδικού Προγράμματος Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Συστημάτων σε κτιριακές εγκαταστάσεις, χωρίς την προηγούμενη συμμετοχή σε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών.»

2. Η παρ. 3δ του άρθρου 7 του ν. 4414/2016, περί σύμβασης λειτουργικής ενίσχυσης για φωτοβολταϊκούς σταθμούς, τροποποιείται ως προς την αναφερόμενη ημερομηνία, και η παρ. 3δ διαμορφώνεται ως εξής:

«3δ. Ειδικά για φωτοβολταϊκούς σταθμούς που αναπτύσσονται από Ενεργειακές Κοινότητες (Ε.Κοιν.), εξαιρουμένων των περιπτώσεων της παρ. 3ε, και επιπροσθέτως των οριζόμενων στην παρ. 3β, η ίδια Ε.Κοιν. δεν δύναται, μετά την 30ή Σεπτεμβρίου 2024, να συνάψει περισσότερες από δύο (2) συμβάσεις λειτουργικής ενί-

σχυσης για φωτοβολταϊκούς σταθμούς ισχύος έως μισό (0,5) MW έκαστος, χωρίς την προηγούμενη συμμετοχή σε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών.»

3. Στο άρθρο 7 του ν. 4414/2016 προστίθεται περ. 3θ), περί σύναψης συμβάσεων λειτουργικής ενίσχυσης για αιολικούς σταθμούς, ως εξής:

«3θ. Ειδικά για αιολικούς σταθμούς, μέγιστης ισχύος παραγωγής, μικρότερης ή ίσης των έξι μεγαβάτ (6 MW), που πληρούν το κριτήριο της παρ. 3α, συνάπτονται συμβάσεις λειτουργικής ενίσχυσης, χωρίς την υποχρέωση συμμετοχής σε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών, μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου 2024.»

Άρθρο 112
Έναρξη λειτουργίας σταθμών Ανανεώσιμων
Πηγών Ενέργειας και Συμπαράγωγής
Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης
εκτός του καθεστώτος στήριξης
του ν. 4414/2016 - Τροποποίηση άρθρου 12Α
ν. 4414/2016

1. Στην παρ. 3 του άρθρου 12Α του ν. 4414/2016 (Α' 149), περί συμβάσεων λειτουργικής ενίσχυσης, προστίθεται νέο τρίτο εδάφιο, και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Οι κάτοχοι σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που έχουν ήδη καταρτίσει συμβάσεις λειτουργικής ενίσχυσης του ν. 4414/2016 ή συμβάσεις πώλησης κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 12 του ν. 3468/2006 (Α' 129) και οι οποίοι δεν έχουν λάβει επενδυτική ενίσχυση, δύναται να συμμετέχουν στην αγορά ή να πραγματοποιούν συναλλαγές ως Συμμετέχοντες στις Αγορές Ηλεκτρικής Ενέργειας του ν. 4425/2016 ως ισχύει, χωρίς να λαμβάνουν Λειτουργική Ενίσχυση, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον νόμο αυτόν, καθώς και τους οικείους Κανονισμούς, εφόσον δεν έχει παρέλθει διάστημα τεσσάρων (4) ετών από την έναρξη δοκιμαστικής λειτουργίας του σταθμού.

Στην περίπτωση που συμμετέχουν στην αγορά ή πραγματοποιούν συναλλαγές ως Συμμετέχοντες χωρίς να λαμβάνουν Λειτουργική Ενίσχυση, επέρχεται αυτοδίκαιη λύση των συμβάσεων του προηγούμενου εδαφίου της παραγράφου αυτής.

Για τις ως άνω περιπτώσεις, η εγγυητική επιστολή καλής εκτέλεσης επιστρέφεται στους κατόχους των σταθμών κατόπιν αιτήματός τους στη Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Ε.Υ.) και προσκόμισης της σχετικής Βεβαίωσης που εκδίδεται από τη Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε., περί συμμετοχής των εν λόγω σταθμών στις Αγορές Ηλεκτρικής Ενέργειας.

Σχετικά με τη συμμετοχή των σταθμών αυτών στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας ή την πραγματοποίηση συναλλαγών στις Αγορές από τους σταθμούς αυτούς ως Συμμετέχοντες, ισχύουν αναλογικά τα οριζόμενα στις παραγράφους 1, 2, 6, 7, και 14 του άρθρου 5 του ν. 4414/2016 όπως ισχύει.

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να καθοριστούν λεπτομέρειες εφαρμογής της εν λόγω διάταξης.»

2. Στο άρθρο 12Α του ν. 4414/2016, περί έναρξης λειτουργίας σταθμών, εκτός καθεστώτος στήριξης, προστίθεται παρ. 3Α ως εξής:

«3Α. Κατά παρέκκλιση της παρ. 3, οι κάτοχοι σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που έχουν καταρτίσει ή θα καταρτίσουν μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2023 σύμβαση λειτουργικής ενίσχυσης του παρόντος, έχουν δικαίωμα να συμμετέχουν στην αγορά ή να πραγματοποιούν συναλλαγές ως συμμετέχοντες στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας του ν. 4425/2016, χωρίς να λαμβάνουν λειτουργική ενίσχυση, σύμφωνα με τον ως άνω νόμο, καθώς και τους οικείους Κανονισμούς, για χρονικό διάστημα που άρχεται με την έκδοση της άδειας λειτουργίας του σταθμού ή την ενεργοποίηση της σύνδεσης σε περίπτωση Εξαιρουμένου Σταθμού, και δεν υπερβαίνει τα δύο (2) έτη. Για το διάστημα αυτό αναστέλλεται προσωρινά η εφαρμογή της σύμβασης λειτουργικής ενίσχυσης. Η διάρκεια ισχύος της σύμβασης και της άδειας λειτουργίας του σταθμού παρατείνεται για ίσο χρονικό διάστημα.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'
ΚΑΘΙΕΡΩΣΗ ΕΙΔΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗΣ
ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΥΒΡΙΔΙΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ
ΣΤΑ ΜΗ ΔΙΑΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΝΗΣΙΑ -
ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ Ν. 4414/2016

Άρθρο 113
Ειδικό πλαίσιο Καθεστώτος Λειτουργικής
Ενίσχυσης στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά -
Αντικατάσταση άρθρου 21 ν. 4414/2016

Το άρθρο 21 του ν. 4414/2016 (Α' 149), περί του καθεστώτος ενίσχυσης Υβριδικών Σταθμών στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 21
Θέσπιση ειδικού πλαισίου Καθεστώτος
Λειτουργικής Ενίσχυσης

Θεσπίζεται ειδικό πλαίσιο Καθεστώτος Λειτουργικής Ενίσχυσης για τη σύναψη Σύμβασης Λειτουργικής Ενίσχυσης για Υβριδικούς Σταθμούς (ΥΒ.Σ.) στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά (Μ.Δ.Ν.), έως και την 31η Δεκεμβρίου 2026, που αφορά σε ΥΒ.Σ. με ανεμογεννήτριες και φωτοβολταϊκά συστήματα, ως μονάδες παραγωγής από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας. Στο πλαίσιο του πρώτου εδαφίου εντάσσονται οι ΥΒ.Σ. οι οποίοι, κατά την 1η Μαρτίου 2023, δεν έχουν συνάψει Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης, ούτε έχουν εκκινήσει διαδικασίες κατασκευής, με εξαίρεση τις αναγκαίες μελέτες και ενέργειες για την αδειοδότησή τους και την απόκτηση της νόμιμης κατοχής του χώρου εγκατάστασης, σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται στην αντίστοιχη εγκριτική απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και τα άρθρα 107 και 108 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η ενίσχυση των ΥΒ.Σ. με βάση το ειδικό πλαίσιο υλοποιείται με τα τρία (3) διακριτά μέτρα του άρθρου 21Α. Ειδικές διατάξεις για Ειδικά Πιλοτικά Έργα σε Μ.Δ.Ν., σύμφωνα με τα άρθρο 151 του ν. 4495/2017 (Α' 167) και το άρθρο 152 του ίδιου νόμου, για το Ερευνητικό Επιδεικτικό Έργο, στη νήσο του Αγίου Ευστρατίου, εξακολουθούν να εφαρμόζονται.»

Άρθρο 114
Μέτρα ενίσχυσης Υβριδικών Σταθμών
στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά -
Προσθήκη άρθρου 21Α στον ν. 4414/2016

Στον ν. 4414/2016 (Α' 149) προστίθεται άρθρο 21Α, ως εξής:

«Άρθρο 21Α
Μέτρα ενίσχυσης Υβριδικών Σταθμών

1. Το πρώτο μέτρο υλοποίησης του ειδικού Καθεστώτος Λειτουργικής Ενίσχυσης του άρθρου 21 αφορά Υβριδικούς Σταθμούς (ΥΒ.Σ.) που αναπτύσσονται στα εξής Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά (Μ.Δ.Ν.): Μεγίστη, Αντικύθηρα, Γαύδος, Ερεικούσσα και Οθωνοί. Σε κάθε νησί του πρώτου εδαφίου οι ΥΒ.Σ. αναπτύσσονται μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας, στην οποία συμμετέχει κάθε ενδιαφερόμενος που υποβάλλει αίτηση στο Ηλεκτρονικό Μητρώο της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.), σύμφωνα με την προκήρυξη για την εγκατάσταση ΥΒ.Σ., στο εν λόγω Μ.Δ.Ν., ανεξάρτητα αν έχει ήδη λάβει άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΥΒ.Σ. για το συγκεκριμένο Μ.Δ.Ν..

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας ορίζονται, διακριτά για κάθε ηλεκτρικό σύστημα Μ.Δ.Ν. ή για περισσότερα ηλεκτρικά συστήματα Μ.Δ.Ν. του Μέρους αυτού:

α) Το ηλεκτρικό σύστημα Μ.Δ.Ν., στο οποίο πρόκειται να υλοποιηθεί ο ΥΒ.Σ., η σύνθεση των τεχνολογιών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και αποθήκευσης, ο χρόνος υλοποίησης και ενεργοποίησης του έργου, καθώς και ειδικότερες τεχνικές ή άλλες απαιτήσεις.

β) Ο τρόπος ανάπτυξης ΥΒ.Σ. και η απαιτούμενη διαστασιολόγηση, ύστερα από εισήγηση του Διαχειριστή Μ.Δ.Ν. και γνώμη της Ρ.Α.Α.Ε.Υ., ώστε να επιτευχθεί το επιθυμητό επίπεδο διείσδυσης ενέργειας από σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας Α.Π.Ε. στο ηλεκτρικό σύστημα Μ.Δ.Ν.. Η ανάπτυξη ΥΒ.Σ. στα Μ.Δ.Ν. του Μέρους γίνεται είτε σε μια φάση, προκειμένου να επιτευχθεί διείσδυση ενέργειας Α.Π.Ε. στο ηλεκτρικό σύστημα του κάθε Μ.Δ.Ν., υψηλότερη του ογδόντα τοις εκατό (80%), της ετήσιας ζήτησης ηλεκτρικής ενέργειας, είτε σε δύο διακριτές φάσεις: τη φάση Α', η οποία διαρκεί από τρία (3) έως πέντε (5) έτη και επιτυγχάνει διείσδυση Α.Π.Ε., τουλάχιστον ίση με το πενήντα τοις εκατό (50%), και τη Φάση Β' η οποία ακολουθεί και οδηγεί σε επίτευξη διείσδυσης Α.Π.Ε., τουλάχιστον ίση με ογδόντα τοις εκατό (80%). Στην περίπτωση υλοποίησης σε δύο διακριτές Φάσεις Α' και Β', η υλοποίηση της Φάσης Β' πραγματοποιείται με επαύξηση ισχύος του ήδη ενταγμένου στο Μέτρο της παρούσας, σταθμού, κατά τη Φάση Α' ή με νέα διαγωνιστική διαδικασία, όπως καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ύστερα από γνώμη της Ρ.Α.Α.Ε.Υ..

γ) Η μορφή της Λειτουργικής Ενίσχυσης και η ανώτατη επιτρεπόμενη τιμή προσφοράς για κάθε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών, κατόπιν εισήγησης της Επιτροπής του άρθρου 12, που μπορεί να διαφοροποιείται ανά Μ.Δ.Ν. στο οποίο αφορά ο διαγωνισμός, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικά με την τιμολόγηση.

δ) Η ελάχιστη χρονική διάρκεια από την προκήρυξη μέχρι την υποβολή προσφορών.

ε) Το ελάχιστο ποσοστό ανταγωνισμού, το οποίο δεν υπολείπεται του εκατόν πενήντα τοις εκατό (150%) και των δύο (2) ανεξάρτητων συμμετεχόντων, καθώς και λοιποί κανόνες για τη διασφάλιση συνθηκών υγιούς ανταγωνισμού μεταξύ των συμμετεχόντων, ιδίως αναφορικά με την αποφυγή συγκέντρωσης στην ανταγωνιστική διαδικασία του κάθε αυτόνομου συστήματος Μ.Δ.Ν. υποψήφιων έργων από το ίδιο ή τα ίδια πρόσωπα.

στ) Ο τύπος και ο τρόπος διενέργειας των ανταγωνιστικών διαδικασιών.

ζ) Τα κριτήρια συμμετοχής και επιλογής στις διαγωνιστικές διαδικασίες της Φάσης Α', στην περίπτωση των δύο διακριτών Φάσεων Α' και Β', καθώς και τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των συμμετεχόντων σε κάθε στάδιο, σε περίπτωση σταδιακής διεξαγωγής των διαγωνιστικών διαδικασιών.

η) Το τέλος συμμετοχής υπέρ της Ρ.Α.Α.Ε.Υ. που καταβάλλουν οι συμμετέχοντες.

θ) Ο τρόπος επιλογής του παραγωγού για την υλοποίηση του ΥΒ.Σ. στα νησιά του πρώτου εδαφίου, στα οποία δεν έχει εκδηλωθεί επενδυτικό ενδιαφέρον ή έχουν αποβεί άγονες οι σχετικές ανταγωνιστικές διαδικασίες. Στην περίπτωση αυτή, με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατόπιν εισήγησης της Επιτροπής του άρθρου 12, που υποστηρίζεται από ανεξάρτητο μηχανικό, όπως προβλέπεται από την οικεία εγκριτική απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, και όπως εξειδικεύεται στην ως άνω απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, καθορίζεται, διακριτά και ατομικά για καθένα από τους σταθμούς αυτούς, η Τιμή Αναφοράς (Τ.Α.), σε «€/MWh», με την οποία τιμολογείται η εγχεόμενη στο δίκτυο ηλεκτρική ενέργεια από τον ΥΒ.Σ., ανεξαρτήτως της μονάδας του σταθμού από την οποία παράγεται, με βάση το Σταθμισμένο Κόστος Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας («Levelized Cost of Energy - LCOE»), του εξεταζόμενου ΥΒ.Σ..

ι) Η ανώτατη τιμή προσφορών της διαγωνιστικής διαδικασίας, σε €/MWh, κατόπιν εισήγησης της Επιτροπής του άρθρου 12.

ια) Ειδικές διαδικασίες αδειοδότησης, κατά παρέκκλιση των ν. 3468/2006 (Α' 129), 4685/2020 (Α' 92) και του παρόντος νόμου, που αφορούν ιδίως στην έκδοση Βεβαιώσεων Ειδικών Έργων για ΥΒ.Σ., εγκατάστασης και λειτουργίας, τη χορήγηση προσφοράς σύνδεσης, την καταβολή εγγυοδοσίας και τη σύναψη συμβάσεων με τον Διαχειριστή Μ.Δ.Ν..

ιβ) Οι προθεσμίες έγκαιρης υλοποίησης των έργων.

ιγ) Κάθε άλλο σχετικά με τα ανωτέρω θέμα, βάσει και των σχετικώς προβλεπομένων στην οικεία εγκριτική απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

2. Το δεύτερο μέτρο υλοποίησης του Ειδικού Καθεστώτος Λειτουργικής Ενίσχυσης του άρθρου 21 αφορά στην ανάπτυξη ΥΒ.Σ. στην Κρήτη, συνολικής εγγυημένης ισχύος έως εκατόν είκοσι μεγαβάτ (120 MW), συντιθέμενης από ΥΒ.Σ. που αποτελούνται από συστήματα αντλησιοταμίευσης με αιολικούς σταθμούς, έως και πενήντα (50) MW εγγυημένης ισχύος, από ισχύ συσσωρευτών

(μπαταριών) με αιολικούς σταθμούς, έως και πενήντα (50) MW εγγυημένης ισχύος, και από ισχύ συσσωρευτών (μπαταριών) με φωτοβολταϊκούς σταθμούς, έως και πενήντα (50) MW εγγυημένης ισχύος. Στους σταθμούς αυτούς περιλαμβάνονται κατ' αρχήν οι τέσσερις (4) ΥΒ.Σ. που αναφέρονται ονομαστικά στην οικεία εγκριτική απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και βρίσκονται σε ώριμο αδειοδοτικό στάδιο, συνολικής εγγυημένης ισχύος ογδόντα τέσσερα κόμμα σαράντα πέντε (84,45) MW, και επιπρόσθετα όσοι ΥΒ.Σ. αποκτήσουν, με βάση τη χρονική σειρά ολοκλήρωσης, τις αναγκαίες άδειες και εγκρίσεις, εντός του χρόνου που ορίζεται με την απόφαση του επόμενου εδαφίου, με στόχο την κάλυψη της εναπομένουσας ως άνω ισχύος.

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας ορίζονται για το Μέτρο αυτό:

α) Το επίπεδο της αδειοδοτικής ωριμότητας, η διαδικασία επιλογής και η περιγραφή των απαιτούμενων δικαιολογητικών για την ένταξη ΥΒ.Σ. στο Μέτρο, πέραν των τεσσάρων (4) ΥΒ.Σ. που κατονομάζονται στην οικεία εγκριτική απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

β) Οι προθεσμίες υποβολής αίτησης, η επίλυση ορισμένων καταστάσεων για την κάλυψη της ανώτατης επιτρεπόμενης ισχύος ανά τεχνολογία σταθμών, το όριο εγγυημένης ισχύος σταθμών που αναπτύσσονται από τον ίδιο επενδυτή, το οποίο δεν υπερβαίνει το πενήντα τοις εκατό (50%) της συνολικής εγγυημένης ισχύος του πρώτου εδαφίου, και κάθε άλλο ζήτημα που αφορά στην ένταξη πρόσθετων σταθμών στο Μέτρο, σύμφωνα και με την οικεία εγκριτική απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

γ) Η μορφή της λειτουργικής ενίσχυσης και ο τρόπος χορήγησης αυτής.

δ) Η διαδικασία και κάθε ειδικότερο ζήτημα για την εισήγηση της Επιτροπής του άρθρου 12 για τον προσδιορισμό και την αναθεώρηση των Τ.Α., συμπεριλαμβανομένης της υποστήριξης της Επιτροπής από ανεξάρτητο μηχανικό, όπως προβλέπεται από την οικεία εγκριτική απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, καθώς και ο τρόπος επιλογής του ανεξάρτητου αυτού μηχανικού.

ε) Αναγκαίες παρεκκλίσεις από το ισχύον πλαίσιο αδειοδότησης και χορήγησης προσφορών σύνδεσης των σταθμών στο ηλεκτρικό δίκτυο.

στ) Ειδικοί όροι και περιορισμοί διαστασιολόγησης, σύμφωνα με την οικεία απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

ζ) Οι προθεσμίες υλοποίησης των έργων ένταξης και ζητήματα τμηματικής θέσης σε λειτουργία σταθμών που εντάσσονται στο Μέτρο, καθώς και οι ρήτρες για τη μη έγκαιρη υλοποίηση των σταθμών, βάσει του εγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος.

η) Ο τρόπος συμμετοχής και τα κίνητρα αποτελεσματικής δραστηριοποίησης των έργων στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Σ.Μ.Η.Ε.), μετά την πλήρη διασύνδεση της Κρήτης με αυτό.

θ) Κάθε άλλο ζήτημα που αφορά στην εφαρμογή του Μέρους, βάσει και των σχετικώς προβλεπομένων στην οικεία εγκριτική απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Η ένταξη κάθε επιμέρους ΥΒ.Σ. στο δεύτερο μέτρο λαμβάνει χώρα με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η οποία εκδίδεται πριν την υπογραφή της σύμβασης της παρ. 5 του άρθρου 21 Β και την έναρξη της κατασκευής του σταθμού, ύστερα από εισήγηση της Επιτροπής του άρθρου 12. Με την απόφαση αυτή ορίζεται διακριτά για κάθε σταθμό, η Τ.Α., σε «€/MWh», με την οποία τιμολογείται το σύνολο της καθαρής εγχεόμενης στο δίκτυο, ηλεκτρικής ενέργειας, από τον σταθμό στο σύνολό του, ανεξάρτητα από τη μονάδα του ΥΒ.Σ. από την οποία παράγεται.

3. Το τρίτο μέτρο υλοποίησης του Ειδικού Καθεστώτος Λειτουργικής Ενίσχυσης του άρθρου 21 αφορά στην ανάπτυξη ΥΒ.Σ. στα Μ.Δ.Ν. που δεν εντάσσονται στα μέτρα των παρ. 1 και 2 του παρόντος. Η ανάπτυξη ΥΒ.Σ. στα εν λόγω Μ.Δ.Ν. και ο καθορισμός Τ.Α. για κάθε έναν από αυτούς, πραγματοποιείται μέσω μειοδοτικής ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών, με δικαίωμα συμμετοχής των φυσικών ή νομικών προσώπων που κατέχουν άδεια παραγωγής/βεβαίωση παραγωγού ειδικών έργων για ΥΒ.Σ., στο εν λόγω Μ.Δ.Ν. και την αντίστοιχη περιβαλλοντική αδειοδότηση, με μοναδικό κριτήριο την προσφερόμενη ελάχιστη τιμή («€/MWh»), ανά εγχεόμενη στο δίκτυο ηλεκτρική ενέργεια, ανεξαρτήτως της μονάδας του ΥΒ.Σ. από την οποία παράγεται αυτή. Η Τ.Α. που αποδίδεται σε κάθε προκρινόμενο σταθμό, ταυτίζεται με την προσφορά του στη διαγωνιστική διαδικασία («pay as bid»). Η διεξαγωγή των ανταγωνιστικών διαδικασιών διέπεται από την παρούσα, όπως εξειδικεύεται με την απόφαση του έκτου εδαφίου.

Για τα οκτώ (8) υπό διασύνδεση συστήματα Μ.Δ.Ν. των νήσων Αμοργού, Ανάφης, Δονούσας, Θήρας, Κύθνου, Μήλου, Σεριφίου και Σίφνου, με απόφαση της Ρ.Α.Α.Ε.Υ., στη βάση ειδικής μελέτης που εκπονείται από τον Ανεξάρτητο Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας, σε συνεργασία με τον Διαχειριστή Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας, καθορίζεται εάν εντάσσονται στο Μέτρο, βάσει της ανάγκης εγκατάστασης νέου δυναμικού που απαιτείται να παραμένει και μετά τη διασύνδεσή τους για λόγους ασφάλειας εφοδιασμού των Μ.Δ.Ν..

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ύστερα από γνώμη της Ρ.Α.Α.Ε.Υ., καθορίζονται για τα Μ.Δ.Ν. που εντάσσονται στο μέτρο:

α) Ο αριθμός ανταγωνιστικών διαδικασιών που διεξάγονται και τα Μ.Δ.Ν. που αφορούν.

β) Οι επιλέξιμες τεχνολογίες ΥΒ.Σ. παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας.

γ) Η διεξαγωγή μιας ή περισσότερων ανταγωνιστικών διαδικασιών και η μέγιστη ισχύς ΥΒ.Σ. που εντάσσονται στο μέτρο, ανά σύστημα Μ.Δ.Ν. για την κάλυψη του αντίστοιχου περιθωρίου ανάπτυξης ΥΒ.Σ., το οποίο έχει εγκριθεί με απόφαση της Ρ.Α.Α.Ε.Υ. βάσει του άρθρου 14 του ν. 4685/2020 (Α' 92) και του άρθρου 16 του Κανονισμού Βεβαιώσεων Παραγωγού Ηλεκτρικής Ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α..

δ) Η ελάχιστη χρονική διάρκεια από την προκήρυξη κάθε διαγωνισμού μέχρι την υποβολή προσφορών.

ε) Το ελάχιστο ποσοστό ανταγωνισμού, το οποίο δεν υπολείπεται του εκατόν πενήντα τοις εκατό (150%), κα-

θώς και λοιποί κανόνες για τη διασφάλιση συνθηκών υγιούς ανταγωνισμού μεταξύ των συμμετεχόντων, ιδίως για την αποφυγή συγκέντρωσης έργων στο ίδιο ή τα ίδια πρόσωπα.

ζ) Η διαδικασία έγκρισης της ανώτατης επιτρεπόμενης τιμής προσφοράς για κάθε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών, η οποία εγκρίνεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατόπιν εισήγησης της Επιτροπής του άρθρου 12, η οποία μπορεί να διαφοροποιείται ανά Μ.Δ.Ν. του διαγωνισμού, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικά με την τιμολόγηση.

η) Ο τύπος και ο τρόπος διενέργειας των ανταγωνιστικών διαδικασιών.

θ) Τα κριτήρια συμμετοχής και επιλογής, καθώς και τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των συμμετεχόντων σε κάθε στάδιο, σε περίπτωση σταδιακής διεξαγωγής των διαγωνιστικών διαδικασιών.

ι) Το τέλος συμμετοχής υπέρ της Ρ.Α.Α.Ε.Υ. που καταβάλλουν οι συμμετέχοντες.

ια) Οι προθεσμίες έγκαιρης υλοποίησης των έργων.

ιβ) Τα ανώτατα και κατώτατα όρια ισχύος ανά έργο που συμμετέχει στη διαγωνιστική διαδικασία, καθώς και ο ελάχιστος ή μέγιστος αριθμός έργων που προκρίνονται από αυτή, ανά σύστημα Μ.Δ.Ν., εφόσον αυτό κρίνεται αναγκαίο.

ιγ) Ειδικές διαδικασίες αδειοδότησης, κατά παρέκκλιση των ν. 3468/2006 και 4414/2016, που αφορούν ιδίως στην έκδοση αδειών παραγωγής, εγκατάστασης και λειτουργίας, τη χορήγηση προσφοράς σύνδεσης, την καταβολή εγγυοδοσίας και τη σύναψη συμβάσεων με τον Διαχειριστή Μ.Δ.Ν..

ιδ) Η διαδικασία μετάπτωσης, ο τρόπος συμμετοχής και τα κίνητρα αποτελεσματικής δραστηριοποίησης των ΥΒ.Σ. στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας μετά τη διασύνδεση του νησιού με το Ε.Σ.Μ.Η.Ε..

ιε) Ο τρόπος ανάπτυξης ΥΒ.Σ. και η απαιτούμενη διαστασιολόγηση, ύστερα από εισήγηση του Διαχειριστή Μ.Δ.Ν. και γνώμη της Ρ.Α.Α.Ε.Υ., ώστε να επιτευχθεί το επιθυμητό επίπεδο διείσδυσης ενέργειας από σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. στο ηλεκτρικό σύστημα Μ.Δ.Ν., καθώς και κάθε άλλο σχετικό με τα ανωτέρω, θέμα.

ιστ) Κάθε άλλο σχετικά με τα ανωτέρω θέμα, βάσει και των σχετικών προβλεπομένων στην οικεία εγκριτική απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.»

Άρθρο 115

Εφαρμογή των μέτρων ενίσχυσης Υβριδικών Σταθμών στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά - Προσθήκη άρθρου 21 Β στον ν. 4414/2016

Στον ν. 4414/2016 (Α' 149) προστίθεται άρθρο 21 Β, ως εξής:

«Άρθρο 21 Β

Εφαρμογή των μέτρων ενίσχυσης Υβριδικών Σταθμών

1. Αρμόδια για τη διενέργεια και την κατακύρωση των αποτελεσμάτων των ανταγωνιστικών διαδικασιών των μέτρων των παρ. 1 και 3 του άρθρου 21 Α είναι η Ρυθμι-

στική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.). Η πρώτη ανταγωνιστική διαδικασία διεξάγεται τουλάχιστον τρεις (3) μήνες μετά τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της απόφασης εκάστου μέτρου και της αντίστοιχης απόφασης της παρ. 8 του παρόντος. Κάθε ανταγωνιστική διαδικασία που ακολουθείται στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά (Μ.Δ.Ν.), σε εφαρμογή των μέτρων των παρ. 1 και 3 του άρθρου 21Α, προκηρύσσεται με απόφαση της Ρ.Α.Α.Ε.Υ., και μπορεί να αφορά ένα ή περισσότερα Μ.Δ.Ν., ταυτόχρονα. Η διεξαγωγή της ανταγωνιστικής διαδικασίας και η επιλογή των έργων διεξάγονται διακριτά ανά Μ.Δ.Ν.. Με την προκήρυξη καθορίζονται και εξειδικεύονται:

α) Τα Μ.Δ.Ν. για τα οποία προκηρύσσεται η ανταγωνιστική διαδικασία.

β) Η σύνθεση των τεχνολογιών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και αποθήκευσης του Υβριδικού Σταθμού (ΥΒ.Σ.), καθώς και οι επιμέρους τεχνικές απαιτήσεις για τους σταθμούς.

γ) Οι όροι διεξαγωγής της ανταγωνιστικής διαδικασίας, τα κριτήρια συμμετοχής και αξιολόγησης των υποψήφιων έργων, καθώς και η μεθοδολογία επίλυσης οριακών καταστάσεων.

δ) Στοιχεία για τις απαιτούμενες εγγυητικές επιστολές για τη συμμετοχή στη διαδικασία, καθώς και την κατασκευή και ενεργοποίηση της σύνδεσης των σταθμών που επελέγησαν σε αυτή.

ε) Ρήτρες και κυρώσεις που επιβάλλονται σε περίπτωση μη εμπρόθεσμης υλοποίησης των έργων.

στ) Ειδικότερα θέματα και λεπτομέρειες εφαρμογής των αποφάσεων των μέτρων των παρ. 1 και 3 του άρθρου 21Α.

Μετά την ολοκλήρωση κάθε ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών, η Ρ.Α.Α.Ε.Υ. εκδίδει και αναρτά στην ιστοσελίδα της πίνακα αποτελεσμάτων.

Για τις ανταγωνιστικές διαδικασίες για ανάπτυξη ΥΒ.Σ. στα Μ.Δ.Ν. του μέτρου της παρ. 1 του άρθρου 21Α, με την ως άνω προκήρυξη μπορούν να καθορίζονται το ειδικό πλαίσιο λειτουργίας και οι αρχές διαχείρισης του κάθε ΥΒ.Σ. και του ηλεκτρικού συστήματος Μ.Δ.Ν., κατά παρέκκλιση του Κώδικα Διαχείρισης Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών, εκτός αν το εν λόγω ειδικό πλαίσιο ήδη έχει τεθεί σε ισχύ με σχετική τροποποίηση του εν λόγω Κώδικα.

2. Ο καθορισμός της Τιμής Αναφοράς (Τ.Α.) στις περιπτώσεις σταθμών του μέτρου της παρ. 1 του άρθρου 21Α που δεν επιλέγονται μέσω διαγωνιστικής διαδικασίας, της Τ.Α. των σταθμών του μέτρου της παρ. 2 του άρθρου 21Α και της ανώτατης τιμής προσφορών, κάθε διαγωνιστικής διαδικασίας των μέτρων των παρ. 1 και 3 του άρθρου 21Α, ανά τυπικό σταθμό της αντίστοιχης κατηγορίας, που αφορά ο διαγωνισμός, γίνεται με βάση το Σταθμισμένο Κόστος Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας («Levelized Cost of Energy - LCOE»), του εξεταζόμενου ΥΒ.Σ. ή του τυπικού ΥΒ.Σ., προκειμένου, περί ανώτατης τιμής προσφορών, να διασφαλίζεται η οικονομική βιωσιμότητά του, στη βάση των όρων και των προϋποθέσεων της οικείας εγκριτικής απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, όπως εξειδικεύονται κατά περίπτωση στην παρούσα και την οικεία απόφαση του άρθρου 21Α, λαμβάνοντας υπόψη:

α) Το σύνολο των κεφαλαιουχικών δαπανών για την κατασκευή του ΥΒ.Σ., συμπεριλαμβανομένων των χρηματοπιστωτικών δαπανών της κατασκευαστικής περιόδου και του συνολικού κόστους με το οποίο επιβαρύνεται ο κάτοχος του ΥΒ.Σ., για τη διασύνδεση του σταθμού στο ηλεκτρικό δίκτυο.

β) Τις λειτουργικές δαπάνες για μισθούς, ημερομίσθια και συναφή έξοδα, συντήρηση και επισκευή του σταθμού και τη σύνδεσή του στο δίκτυο, κάθε είδους τέλη και δασμούς για τη λειτουργία του, πλην του φόρου εισοδήματος, καθώς και τις δαπάνες για εκπλήρωση των υποχρεώσεων κοινής ωφέλειας.

γ) Τον εσωτερικό βαθμό απόδοσης της συνολικής επένδυσης («project IRR»), λαμβάνοντας υπόψη την οικεία απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ώστε να διασφαλίζεται η πλήρης απόδοση των επενδυθέντων ιδίων και ξένων (δανειακών) κεφαλαίων, ανεξάρτητα από τη διάρκεια τους, συμπεριλαμβανομένου και του αναγκαίου κεφαλαίου κίνησης.

δ) Την εκτιμώμενη καθαρή ηλεκτρική ενέργεια που ο σταθμός εγχέει στο δίκτυο.

ε) Τα τεχνικά και λειτουργικά χαρακτηριστικά του σταθμού.

στ) Τη χρονική περίοδο χορήγησης της ενίσχυσης.

ζ) Κάθε άλλο αναγκαίο στοιχείο ή ζήτημα που καθορίζει ή επηρεάζει την οικονομική βιωσιμότητα του σταθμού.

Οι ως άνω δαπάνες δεν λαμβάνονται υπόψη, αν και κατά το ποσό που αυτές καλύπτονται, από άλλο μέτρο οικονομικής στήριξης, εφόσον αυτό συνιστά κρατική ενίσχυση κατά την παρ. 1 του άρθρου 107 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Για έγκριση Τ.Α. χωρίς διαγωνιστική διαδικασία, οι ενδιαφερόμενοι υποβάλλουν στην Επιτροπή του άρθρου 12 κάθε αναγκαίο, κατά την κρίση της Επιτροπής, στοιχείο του επιχειρηματικού τους σχεδίου και του φορέα της επένδυσης, προκειμένου να διαμορφώσει την εισήγησή της προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας για τον καθορισμό Τ.Α..

3. Για την αποζημίωση κατόχων ΥΒ.Σ. στα Μ.Δ.Ν., οι οποίοι έχουν ενταχθεί στα μέτρα του άρθρου 21Α, εφαρμόζονται τα άρθρα 21 έως 21Δ, μη εφαρμοζόμενων του άρθρου 13 του ν. 3468/2006 (Α' 129) ή άλλων σχετικών διατάξεων. Εξαιρούνται οι ΥΒ.Σ. που έχουν ήδη τεθεί σε λειτουργία ή εμπίπτουν στα άρθρα 151 και 152 του ν. 4495/2017 (Α' 167).

4. Για τους ΥΒ.Σ. που εντάσσονται στα μέτρα των παρ. 1 και 3 του άρθρου 21Α, ο κάτοχος του ΥΒ.Σ. συνάπτει Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης ΥΒ.Σ. Σταθερής Τιμής («Feed-in Tariff») με τον Διαχειριστή Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε.), ως Διαχειριστή Μ.Δ.Ν., και λαμβάνει την προβλεπόμενη αποζημίωση, από τον Υπολογαριασμό Ενισχύσεων του Ειδικού Λογαριασμού Α.Π.Ε. και Συμπαράγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) Μ.Δ.Ν. του άρθρου 143 του ν. 4001/2011 (Α' 179), βάσει του Κώδικα Μ.Δ.Ν., για όσο χρόνο το ηλεκτρικό σύστημα του νησιού παραμένει σε καθεστώς Μ.Δ.Ν..

5. Για τους ΥΒ.Σ. που εντάσσονται στο μέτρο της παρ. 2 του άρθρου 21Α, ο κάτοχος του ΥΒ.Σ. συνάπτει Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης ΥΒ.Σ. Διαφορικής Προσαύξησης με τον Διαχειριστή Α.Π.Ε. και Εγγυήσεων Προέλευσης (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π.) και λαμβάνει την προβλεπόμενη αποζημίωση από τον Υπολογαριασμό Νέων Έργων Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. του Ειδικού Λογαριασμού Α.Π.Ε., Σ.Η.Θ.Υ.Α. και Αποθήκευσης Διασυνδεδεμένου Συστήματος και Δικτύου του άρθρου 143 του ν. 4001/2011, ή επιστρέφει ποσά σε αυτόν, σύμφωνα με την απόφαση του τρίτου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 21Α του παρόντος.

6. Σε περίπτωση διασύνδεσης Μ.Δ.Ν. με το Ελληνικό Σύστημα Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας, άμεσα ή μέσω του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας, για τους ΥΒ.Σ. που λειτουργούν στα Μ.Δ.Ν. που διασυνδέονται και οι οποίοι, είτε έχουν ενταχθεί στα μέτρα των παρ. 1 και 3 του άρθρου 21Α, είτε είναι σε λειτουργία κατά την 1η Μαρτίου 2023, είτε εμπίπτουν στα άρθρα 151 και 152 του ν. 4495/2017, με πράξη του Διαχειριστή Μ.Δ.Ν., η Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης με τον Διαχειριστή Μ.Δ.Ν. λήγει και συνάπτεται νέα σύμβαση με τον Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π., για το εναπομείναν διάστημα της σύμβασης που έληξε.

7. Η σύμβαση της παρ. 6 που συνάπτεται με τον Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. είναι Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης Διαφορικής Προσαύξησης («Feed - in Premium»), με τη λειτουργική ενίσχυση να υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ της Τ.Α. που έχει αποδοθεί σε κάθε ΥΒ.Σ. και της μηνιαίας μεσοσταθμικής τιμής εκκαθάρισης αγοράς που έχει διαμορφωθεί για την αντίστοιχη τεχνολογία σταθμών Α.Π.Ε., βάσει των αρχών που καθορίζονται με τις αποφάσεις των παρ. 2 και 3 του άρθρου 21Α.

8. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μετά από εισήγηση της Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε., ως Διαχειριστή Μ.Δ.Ν., για σταθμούς που εντάσσονται στα μέτρα των παρ. 1 και 3 του άρθρου 21Α, και του Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. για τους σταθμούς που εντάσσονται στο μέτρο της παρ. 2 του άρθρου 21Α, και γνώμη της Ρ.Α.Α.Ε.Υ., καθορίζονται ο τύπος, το περιεχόμενο, η διάρκεια ισχύος που δεν υπερβαίνει τα είκοσι (20) έτη, η διαδικασία κατάρτισης των Συμβάσεων Λειτουργικής Ενίσχυσης ΥΒ.Σ. στα Μ.Δ.Ν., καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα. Συμβάσεις που έχουν συναφθεί βάσει του προϋφιστάμενου πλαισίου και αφορούν σε εν λειτουργία σταθμούς κατά την 1η Μαρτίου 2023 ή έχουν συναφθεί βάσει ειδικού πλαισίου, ιδίως των άρθρων 151 και 152 του ν. 4495/2017, εξακολουθούν να ισχύουν μέχρι τη λήξη τους.

9. Ερευνητικά έργα ή έργα επίδειξης εντάσσονται στο ειδικό πλαίσιο του άρθρου 21 και δύναται να λαμβάνουν ενίσχυση εκτός ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών, σύμφωνα με την οικεία εγκριτική απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, εφόσον πληρούνται ο ορισμός της παρ. 19 της Ανακοίνωσης της Επιτροπής για τις «Κατευθυντήριες γραμμές του 2022 για τις κρατικές ενισχύσεις στους τομείς του κλίματος, της προστασίας του περιβάλλοντος και της ενέργειας» (2022/С 80/01). Στην περίπτωση αυτή, με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατόπιν εισήγησης της Επιτροπής του άρθρου 12, που υποστηρίζεται από ανεξάρτητο

μηχανικό, και γνώμης της Ρ.Α.Α.Ε.Υ., όπως προβλέπεται από την οικεία εγκριτική απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, καθορίζεται, διακριτά και ατομικά για τον κάθε σταθμό, η Τ.Α. σε €/MWh, με την οποία τιμολογείται η εγχεόμενη στο δίκτυο ηλεκτρική ενέργεια από τον ΥΒ.Σ., ανεξαρτήτως της μονάδας του σταθμού από την οποία παράγεται, με βάση το Σταθμισμένο Κόστος Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας («Levelized Cost of Energy - LCOE»), του εξεταζόμενου ΥΒ.Σ.».»

Άρθρο 116
Ζητήματα αδειοδότησης των
Υβριδικών Σταθμών στα Μη Διασυνδεδεμένα
Νησιά - Προσθήκη άρθρου 21Γ
στον ν. 4414/2016

Στον ν. 4414/2016 (Α' 149) προστίθεται άρθρο 21Γ, ως εξής:

«Άρθρο 21Γ
Ζητήματα αδειοδότησης
των Υβριδικών Σταθμών

1. Οι κάτοχοι άδειας παραγωγής Υβριδικών Σταθμών (ΥΒ.Σ.) ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων για την υλοποίηση ΥΒ.Σ. που επιθυμούν ένταξη των σταθμών τους στα μέτρα των παρ. 1 και 3 του άρθρου 21Α τροποποιούν τις άδειες παραγωγής ή τις Βεβαιώσεις Ειδικών Έργων των σταθμών τους, ως προς το μέγεθος της εγκατεστημένης ισχύος των μονάδων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) του ΥΒ.Σ. και της εγγυημένης ισχύος και ενέργειας αυτού, ώστε να ικανοποιούν τις απαιτήσεις διαστασιολόγησης που αναφέρονται στην οικεία εγκριτική απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, στις αποφάσεις του τρίτου εδαφίου των παρ. 1 και 2, καθώς και του έκτου εδαφίου της παρ. 3, του άρθρου 21Α, καθώς και στις ειδικότερες απαιτήσεις της προκήρυξης της αντίστοιχης ανταγωνιστικής διαδικασίας. Οι αιτήσεις για τροποποίηση αδειών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων κατά τα ανωτέρω αξιολογούνται από τη Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.), κατά προτεραιότητα, έναντι άλλων εκκρεμών αιτήσεων για χορήγηση Βεβαίωσης Παραγωγού ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων.

2. Κατά παρέκκλιση της παρ. 2 του άρθρου 11 του ν. 4685/2020 (Α' 92), οι αιτήσεις για τη χορήγηση Βεβαίωσης Ειδικών Έργων για την εγκατάσταση ΥΒ.Σ. σε Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά (Μ.Δ.Ν.) υποβάλλονται ηλεκτρονικά από την πρώτη, έως και τη δεκάτη ημέρα, εκάστου μήνα του έτους.

3. Οριστική προσφορά σύνδεσης στο Δίκτυο ή το Σύστημα χορηγείται αποκλειστικά στους ΥΒ.Σ. που εντάσσονται στα μέτρα του άρθρου 21Α.

4. Εν ισχύ άδειες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας ή Βεβαιώσεις Παραγωγού Ειδικών Έργων για ΥΒ.Σ. στη νήσο Κρήτη, οι οποίες δεν έχουν ενταχθεί στο πλαίσιο στήριξης των άρθρων 21 έως 21Δ, μέχρι τη λήξη της περιόδου ισχύος του πλαισίου ή την πλήρη κάλυψη του αντίστοιχου περιθωρίου ανάπτυξης ΥΒ.Σ. των παραπάνω άρθρων, δύναται να μετατραπούν σε άδειες σταθμών Α.Π.Ε. με ενσωματωμένη αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας

γιας της παρ. 11B του άρθρου 10 του ν. 4685/2020, με ισχύ μονάδων Α.Π.Ε. ίση με εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) της ισχύος των μονάδων Α.Π.Ε. των ΥΒ.Σ. της παρούσας και ωφέλιμη χωρητικότητα συστημάτων αποθήκευσης όχι μικρότερη από δύο (2) ώρες της μέγιστης ισχύος έγχυσης του σταθμού.

5. Κατά παρέκκλιση κάθε αντίθετης διάταξης, από την 1η Μαρτίου 2023, οι άδειες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΥΒ.Σ. ή οι αντίστοιχες Βεβαιώσεις Παραγωγού Ειδικών Έργων που εκδίδονται από τη Ρ.Α.Α.Ε.Υ., δεν καθορίζουν τις τιμές αποζημίωσης της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας από τις μονάδες Α.Π.Ε. του ΥΒ.Σ., η οποία εγχέεται απευθείας στο Δίκτυο των Μ.Δ.Ν., τις τιμές αποζημίωσης της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας, από τις μονάδες ελεγχόμενης παραγωγής του ΥΒ.Σ., την τιμή με βάση την οποία τιμολογείται το σύνολο της ηλεκτρικής ενέργειας που απορροφά ο ΥΒ.Σ. από το Δίκτυο του Μ.Δ.Ν. για την πλήρωση του συστήματος αποθήκευσής του και την τιμή αποζημίωσης για την παροχή διαθεσιμότητας ισχύος του ΥΒ.Σ.. Μέχρι την έκδοση των αποφάσεων του άρθρου 21Α, οι αιτήσεις για την έκδοση άδειας παραγωγής από ΥΒ.Σ. ή αντίστοιχης Βεβαίωσης Παραγωγού Ειδικών Έργων, αξιολογούνται από τη Ρ.Α.Α.Ε.Υ., βάσει των κριτηρίων που προβλέπονται στο υφιστάμενο πλαίσιο, πλην του κριτηρίου της οικονομικής βιωσιμότητας του έργου. Οι αιτούντες δεν περιλαμβάνουν στην αίτησή τους πρόταση τιμολόγησης της διαθεσιμότητας της ισχύος των μονάδων ελεγχόμενης παραγωγής του ΥΒ.Σ., της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας από τις μονάδες αυτές, καθώς και της ηλεκτρικής ενέργειας, την οποία απορροφά ο σταθμός από το Δίκτυο για την πλήρωση των συστημάτων αποθήκευσής του. Εκκρεμείς αιτήσεις ενώπιον της Ρ.Α.Α.Ε.Υ. για χορήγηση άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΥΒ.Σ. ή αντίστοιχης Βεβαίωσης Παραγωγού Ειδικών Έργων, κατά την 1η Μαρτίου 2023, καταλαμβάνονται και αξιολογούνται σύμφωνα με τα άρθρα 21 έως 21Δ.»

Άρθρο 117

Ζητήματα επενδυτικών ενισχύσεων των Υβριδικών Σταθμών στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά - Προσθήκη άρθρου 21Δ στον ν. 4414/2016

Στον ν. 4414/2016 (Α' 149) προστίθεται άρθρο 21Δ, ως εξής:

«Άρθρο 21Δ

Ζητήματα επενδυτικών ενισχύσεων των Υβριδικών Σταθμών

1. Στους σταθμούς που έχουν επιλεγεί για ένταξη στα μέτρα του άρθρου 21Α, δύναται να καταβάλλεται και επενδυτική ενίσχυση από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους μέσω του Προγράμματος Δημόσιων Επενδύσεων (Π.Δ.Ε.), εντός των εκάστοτε ετησίων ορίων του Π.Δ.Ε. του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και, στην περίπτωση εθνικών πόρων, εντός του ορίου του προϋπολογισμού του Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας ή μέσω του ν. 4887/2022 (Α' 16). Με κοινή απόφαση των Υπουργών

Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, καθορίζονται η διαδικασία χορήγησης και καταβολής της επενδυτικής ενίσχυσης, καθώς και κάθε ειδικότερο θέμα σχετικό με την εφαρμογή της παρούσας. Στην περίπτωση αυτή η επενδυτική ενίσχυση δύναται να συνυπολογίζεται κατά τον καθορισμό των τιμών εκκίνησης των διαγωνιστικών διαδικασιών και κατά τον καθορισμό ή επανακαθορισμό των Τιμών Αναφοράς, μέσω του προσδιορισμού του Σταθμισμένου Κόστους Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας Υβριδικών Σταθμών (ΥΒ.Σ.).

2. Για τους κατόχους Υβριδικών Σταθμών που συνάπτουν Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης ΥΒ.Σ. και στους οποίους χορηγείται παράλληλα επενδυτική ενίσχυση, υπό τη μορφή κεφαλαιακής ενίσχυσης ή ενίσχυση άλλης ισοδύναμης μορφής που ανάγεται σε όρους κεφαλαιακής ενίσχυσης, εφαρμόζονται οι παρ. 7, 8 και 9 του άρθρου 3, με ομοιόμορφη ποσοστιαία απομείωση των εσόδων από την παραγωγή ενέργειας του ΥΒ.Σ.. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζεται η τιμή του επιτοκίου αναγωγής που ισχύει και εφαρμόζεται στη διαδικασία απομείωσης για τους ΥΒ.Σ.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΣΤΑΘΜΟΥΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΠΟ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ, ΣΥΜΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΘΕΡΜΟΤΗΤΑΣ ΥΨΗΛΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΚΑΙ ΥΔΡΟΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥΣ ΣΤΑΘΜΟΥΣ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ Ν. 4685/2020

Άρθρο 118

Ρυθμίσεις για σταθμούς Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας με ενσωματωμένη αποθήκευση που αναπτύσσονται στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα ή Δίκτυο - Τροποποίηση παρ. 11Α και 11Β άρθρου 10 ν. 4685/2020

Οι παρ. 11Α και 11Β του άρθρου 10 του ν. 4685/2020 (Α' 92), τροποποιούνται ως προς τους ορισμούς των Σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης και οι παρ. 11Α και 11Β διαμορφώνονται ως εξής:

«11Α. Σταθμός παραγωγής Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. με ενσωματωμένη αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας, χωρίς δυνατότητα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας που απορροφάται από το δίκτυο: Σταθμός παραγωγής Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που συνδέεται στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα ή το Διασυνδεδεμένο Δίκτυο, συμπεριλαμβανομένης της νήσου Κρήτης, και περιλαμβάνει διατάξεις αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας εγκατεστημένες κατάντη του μετρητή, χωρίς να έχει δυνατότητα να απορροφά ενέργεια από το σύστημα μεταφοράς ή το δίκτυο διανομής ηλεκτρικής ενέργειας στο οποίο συνδέεται για σκοπούς αποθήκευσής της, σύμφωνα με το άρθρο 11Β. 11Β. Σταθμός παραγωγής Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. με ενσωματωμένη αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας και δυνατότητα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας που απορ-

ροφάται από το δίκτυο: Σταθμός παραγωγής Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που συνδέεται στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα ή το Διασυνδεδεμένο Δίκτυο και περιλαμβάνει διατάξεις αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας εγκατεστημένες κατάντη του μετρητή, ο οποίος έχει δυνατότητα να αποθηκεύει ηλεκτρική ενέργεια, την οποία απορροφά από το Σύστημα Μεταφοράς ή το Δίκτυο Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας στο οποίο συνδέεται, σύμφωνα με το άρθρο 19Α.»

Άρθρο 119
Αίτηση για Βεβαίωση Ειδικών Έργων -
Τροποποίηση περ. γ) παρ. 2 άρθρου 19
ν. 4685/2020

Το τρίτο εδάφιο της περ. γ) της παρ. 2 του άρθρου 19 του ν. 4685/2020 (Α' 92), περί ενεργειακών μελετών, επικαιροποιείται ως προς τις παραπομπές και την ορολογία, και η παρ. γ) διαμορφώνεται ως εξής:

«γ) Ενεργειακή μελέτη και επιχειρηματικό σχέδιο του έργου.

Ειδικά για τους υβριδικούς σταθμούς, η αίτηση συνοδεύεται από τεchnοοικονομική μελέτη, η οποία περιλαμβάνει εκτίμηση της ενεργειακής αποδοτικότητας του σταθμού (ωριαία προσομοίωση της λειτουργίας του υβριδικού σταθμού, ωριαία προσομοίωση της λειτουργίας του αυτόνομου συστήματος, με και χωρίς τον υβριδικό σταθμό, για διάρκεια ενός έτους) με βάση τις αρχές που ορίζονται στο υφιστάμενο νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο και τον Κώδικα Διαχείρισης Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών.

Ειδικά για τους σταθμούς της παρ. 11Β του άρθρου 10, η αίτηση συνοδεύεται από μελέτη λειτουργίας και εσόδων αγοράς, η οποία προσδιορίζει τον τρόπο συμμετοχής του σταθμού στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και τα αναμενόμενα έσοδα από αυτή, με διάκριση τουλάχιστον μεταξύ εσόδων από την αγορά ενέργειας και την αγορά εξισορρόπησης, κατά τη διάρκεια ισχύος της Βεβαίωσης.»

Άρθρο 120
Ρυθμίσεις για τη δόμηση μεγάλων και υπόγειων
Υδροηλεκτρικών Σταθμών -
Τροποποίηση άρθρου 101 ν. 4685/2020

Ο τίτλος και η παρ. 1 του άρθρου 101 του ν. 4685/2020 (Α' 92), τροποποιούνται ως προς το εύρος της εφαρμογής τους, προκειμένου να συμπεριληφθούν και οι μεγάλοι υδροηλεκτρικοί σταθμοί, και διαμορφώνονται ως εξής:

«Άρθρο 101
Ρυθμίσεις για τη δόμηση μεγάλων και υπόγειων
Υδροηλεκτρικών Σταθμών

1. Η έκδοση οικοδομικής άδειας για την κατασκευή υπογείων Υδροηλεκτρικών Σταθμών με τις συνοδές υπέργειες εγκαταστάσεις τους, καθώς και Υδροηλεκτρικών Σταθμών ισχύος μεγαλύτερης ή ίσης των δέκα πέντε (15) MW γίνεται κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης με την διαδικασία και υπό τους όρους του παρόντος.»

Άρθρο 121
Εξορθολογισμός τιμών αποζημίωσης σταθμών
Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας από
κατ' επάγγελμα αγρότες -
Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 123 ν. 4685/2020

Στο τέλος της παρ. 2 του άρθρου 123 του ν. 4685/2020 (Α' 92), περί τιμής αποζημίωσης, προστίθεται δεύτερο εδάφιο, και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Η τιμή που προκύπτει με την εφαρμογή της προσαύξησης της παραγράφου 1 δεν δύναται να υπερβαίνει την αντίστοιχη τιμή με την οποία αποζημιωνόταν κάθε σταθμός κατά την 1.1.2014. Ο περιορισμός του πρώτου εδαφίου δεν εφαρμόζεται για φωτοβολταϊκούς σταθμούς από κατ' επάγγελμα αγρότες των οποίων οι τιμές αποζημίωσης διαμορφώθηκαν κατ' εφαρμογή της περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 1 της υπό στοιχεία 2301/οικ.16933/9.8.2012 (Β' 2317) απόφασης του Υφυπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'
ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ
ΓΙΑ ΣΤΑΘΜΟΥΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ
ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΠΟ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ
ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ, ΣΥΜΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ
ΘΕΡΜΟΤΗΤΑΣ ΥΨΗΛΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ,
ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΖΗΤΗΜΑΤΑ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ -
ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ Ν. 4951/2022

Άρθρο 122
Αδειοδοτούσα αρχή έκδοσης Άδειας
Εγκατάστασης και Λειτουργίας -
Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 3 ν. 4951/2022

Η παρ. 3 του άρθρου 3 του ν. 4951/2022 (Α' 129), περί αδειοδοτούσας αρχής, τροποποιείται ως προς τις αρμόδιες υπηρεσίες αδειοδότησης, από το πεδίο της περ. γ) αφαιρούνται οι εγκρίσεις, προστίθεται τελευταίο εδάφιο, και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Αδειοδοτούσα αρχή Άδειας Εγκατάστασης και Άδειας Λειτουργίας ή αδειοδοτούσα αρχή: Οι υπηρεσίες οι οποίες είναι αρμόδιες για την έκδοση Αδειών Εγκατάστασης και Λειτουργίας, ήτοι:

α) Η αρμόδια κατά τον οικείο Οργανισμό Διεύθυνση της Γενικής Διεύθυνσης Ενέργειας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας για έργα τα οποία κατατάσσονται κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης για χορήγηση άδειας εγκατάστασης, στην κατηγορία περιβαλλοντικής κατάταξης Α1, του άρθρου 1 του ν. 4014/2011 (Α' 209) και στην κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδοθείσα κανονιστική πράξη, καθώς και για υδροηλεκτρικούς σταθμούς με συνολική ισχύ μεγαλύτερη των δεκαπέντε μεγαβάτ (15 MW), ανεξαρτήτως περιβαλλοντικής κατάταξης.

β) Οι οικείες Διευθύνσεις Τεχνικού Ελέγχου των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων ή άλλη Διεύθυνση αυτών αν διαφορετικά ορίζεται στους οικείους Οργανισμούς, για έργα τα οποία κατατάσσονται, κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης για χορήγηση άδειας εγκατάστασης, στις

Α2 και Β' κατηγορίες περιβαλλοντικής κατάταξης του άρθρου 1 του ν. 4014/2011 και στην κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδοθείσα κανονιστική πράξη.

γ) Στις αδειοδοτούσες αρχές των περ. α) και β) περιλαμβάνεται η Γενική Διεύθυνση Στρατηγικών Επενδύσεων της Γενικής Γραμματείας Ιδιωτικών Επενδύσεων και Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων για τις άδειες εγκατάστασης και λειτουργίας στρατηγικών επενδύσεων των ν. 3894/2010 (Α' 204), 4608/2019 (Α' 66) και 4864/2021 (Α' 237), σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 9 του ν. 4864/2021.

Προκειμένου να εκδοθούν οι ανωτέρω άδειες, ο φορέας της επένδυσης υποβάλλει τα απαραίτητα δικαιολογητικά, είτε στις αρμόδιες αρχές των περ. α) και β), είτε στη Γενική Διεύθυνση Στρατηγικών Επενδύσεων.»

Άρθρο 123

Τροποποίηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης - Τροποποίηση παρ. 18 και παρ. 19 άρθρου 5 ν. 4951/2022

1. Στην υποπερ. δβ) της περ. δ) της παρ. 18 του άρθρου 5 του ν. 4951/2022 (Α' 129), περί δυνατότητας τροποποίησης της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, αυξάνεται το σχετικό ποσοστό και προστίθενται οι σταθμοί μέχρι ένα μεγαβάτ (1 MW), και η παρ. 18 διαμορφώνεται ως εξής:

«18. α) Η Οριστική Προσφορά Σύνδεσης τροποποιείται, κατόπιν αιτήματος του ενδιαφερομένου, σε περίπτωση που υπάρχει:

αα) μεταβολή της μέγιστης ισχύος παραγωγής του σταθμού, με την επιφύλαξη της περ. στ) της παρ. 19,

αβ) αλλαγή στον τρόπο σύνδεσης του σταθμού.

β) Επιπρόσθετα, η Οριστική Προσφορά Σύνδεσης τροποποιείται στην περίπτωση αλλαγής εξοπλισμού, η οποία δύναται να επηρεάσει τα τεχνικά ή λειτουργικά χαρακτηριστικά του σταθμού ή τη συμμόρφωσή του με τις απαιτήσεις του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/631 της Επιτροπής της 14ης Απριλίου 2016 «για τη θέσπιση κώδικα δικτύου, όσον αφορά τις απαιτήσεις για τη σύνδεση ηλεκτροπαραγωγών με το δίκτυο» (L 112). Οι Διαχειριστές δύνανται να εξειδικεύουν και να αναρτούν στις ιστοσελίδες τους τις περιπτώσεις κατά τις οποίες απαιτείται τροποποίηση της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης.

γ) Οι αιτήσεις τροποποίησης της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης υποβάλλονται ηλεκτρονικά και χωρίς να τίθενται αποκλειστικές περιόδους υποβολής για τον ενδιαφερόμενο.

δ) Οι αιτήσεις τροποποίησης εξετάζονται κατά προτεραιότητα έναντι άλλων αιτήσεων στον αρμόδιο Διαχειριστή και ειδικά αν αφορούν σταθμούς που έχουν επιλεγεί για λειτουργική ενίσχυση μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών εξετάζονται κατά απόλυτη προτεραιότητα, εφόσον:

δα) δεν αλλάζει το σημείο σύνδεσης του σταθμού,

δβ) η μέγιστη ισχύς της παραγωγής του σταθμού αυξάνεται μέχρι σαράντα τοις εκατό (40%) και όχι παραπάνω από τρία μεγαβάτ (3 MW) για σταθμούς που συνδέονται

στο Σύστημα ή από ένα μεγαβάτ (1 MW) για σταθμούς που συνδέονται στο Δίκτυο, και όχι παραπάνω από εκατό κιλοβάτ (100) kW για κατηγορίες φωτοβολταϊκών σταθμών εκτός φωτοβολταϊκών σταθμών που συνδέονται στο Δίκτυο.»

2. Στην παρ. 19 του άρθρου 5 του ν. 4951/2022, περί Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, προστίθεται περ. ζ), και η παρ. 19 διαμορφώνεται ως εξής:

«19. Με την επιφύλαξη της παρ. 18, πέρα από την υποχρέωση απλής γνωστοποίησης στον αρμόδιο διαχειριστή, δεν απαιτείται τροποποίηση της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, στην περίπτωση που υφίσταται:

α) Μεταβίβαση της Βεβαίωσης ή της Βεβαίωσης Ειδικών Έργων ή της Άδειας Παραγωγής. Στην περίπτωση αυτή απαιτείται τροποποίηση της εγγυητικής επιστολής ή υποβολή νέας εγγυητικής επιστολής υπό τη νέα επωνυμία ή νομική μορφή του κατόχου του σταθμού.

β) Αλλαγή επωνυμίας ή νομικής μορφής. Στην περίπτωση αυτή απαιτείται τροποποίηση της εγγυητικής επιστολής ή υποβολή νέας εγγυητικής επιστολής του κατόχου του σταθμού.

γ) Αλλαγή εξοπλισμού του σταθμού (ανεμογεννήτριες, φωτοβολταϊκά, γεννήτριες), χωρίς αλλαγή στη μέγιστη παραγόμενη ισχύ.

δ) Αλλαγή στο δίκτυο διασύνδεσης Μέσης Τάσης σταθμού που συνδέεται στο Σύστημα.

ε) Μεταβολή του πολυγώνου εγκατάστασης του σταθμού.

στ) Μείωση της μέγιστης ισχύος παραγωγής του σταθμού, χωρίς αλλαγή του τρόπου σύνδεσης, με την αντίστοιχη τροποποίηση της εγγυητικής επιστολής.

ζ) Μετατροπή του σταθμού Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. σε σταθμό Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. των ορισμών των περ. 11Α και 11Β του άρθρου 10 του ν. 4685/2020, εκτός των περιπτώσεων που με την προσθήκη του συστήματος αποθήκευσης προκαλείται υπέρβαση της στάθμης βραχυκύκλωσης.»

Άρθρο 124

Αποστάσεις μεταξύ έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας κοινού αιτήματος περί χορήγησης Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 14 ν. 4951/2022

Η ακτίνα εφαρμογής της περ. α της παρ. 2 του άρθρου 14 του ν. 4951/2022 (Α' 129), περί χωρικής τοποθέτησης των αναφερόμενων σταθμών, αποσαφηνίζεται, και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Οι σταθμοί πληρούν σωρευτικά τις εξής προϋποθέσεις:

α) Οι σταθμοί του κοινού αιτήματος περιέχονται στο σύνολό τους σε κύκλο με ακτίνα που δεν ξεπερνά τα είκοσι (20) χιλιόμετρα.

β) Κάθε σταθμός παραγωγής είναι ίσος ή μεγαλύτερος των εκατό κιλοβάτ (100 kW).

γ) Ένας εκ των ενδιαφερομένων ορίζεται, πριν την υπογραφή της Σύμβασης Σύνδεσης, εκπρόσωπος των σταθμών για την υποβολή του κοινού αιτήματος, περί χορήγησης της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, ή για

την κατασκευή και διαχείριση του Υποσταθμού, μέχρι το όριο του Συστήματος, όπου απαιτείται.»

Άρθρο 125
Ζητήματα αρμοδιότητας για τη χορήγηση
Άδειας Εγκατάστασης -
Τροποποίηση άρθρου 17 του ν. 4951/2022

1. Η παρ. 2 του άρθρου 17 του ν. 4951/2022 (Α' 129) αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Η Άδεια Εγκατάστασης χορηγείται με απόφαση του Προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης Ενέργειας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας ή του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή του Προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης Στρατηγικών Επενδύσεων της Γενικής Γραμματείας Ιδιωτικών Επενδύσεων και Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, κατά περίπτωση, σύμφωνα με την περ. 3 του άρθρου 3.»

2. Η παρ. 1 ισχύει από την έναρξη ισχύος του ν. 4951/2022.

Άρθρο 126
Τεκμηρίωση της νομίμου χρήσεως
του ακινήτου εγκαταστάσεως -
Τροποποίηση περ. α) παρ. 1 άρθρου 18
ν. 4951/2022

Στο τελευταίο εδάφιο της υποπερ. αβ) της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 18 του ν. 4951/2022 (Α' 129), περί απόδειξης της νόμιμης χρήσης ακινήτου, προστίθεται και η προσκόμιση κάθε άλλου δημόσιου ή ιδιωτικού εγγράφου, πρόσφορου για την απόδειξη της νόμιμης χρήσης δυνάμει περιορισμένου εμπράγματος ή ενοχικού δικαιώματος, και η υποπερ. αβ) διαμορφώνεται ως εξής:

«αβ) Σε περίπτωση τρίτου που έχει τη νόμιμη χρήση του χώρου, τα αποδεικτικά έγγραφα της υποπερ. αα), καθώς και αποδεικτικό τίτλο νόμιμης χρήσης, ήτοι αντίγραφο του ιδιωτικού συμφωνητικού μακροχρόνιας μίσθωσης και απόδειξη ηλεκτρονικής υποβολής του στη Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία, ή αντίγραφο της συμβολαιογραφικής πράξης μίσθωσης και του πιστοποιητικού μεταγραφής αυτής στο υποθηκοφυλακείο ή το αντίγραφο κτηματολογικού φύλλου αυτής του αρμόδιου Κτηματολογικού Γραφείου ή κάθε άλλο δημόσιο ή ιδιωτικό έγγραφο, πρόσφορο για την απόδειξη της νόμιμης χρήσης δυνάμει περιορισμένου εμπράγματος ή ενοχικού δικαιώματος.»

Άρθρο 127
Αποστάσεις ασφαλείας ανεμογεννητριών -
Τροποποίηση παρ. 6 άρθρου 21 ν. 4951/2022

Η παρ. 6 του άρθρου 21 του ν. 4951/2022 (Α' 129) τροποποιείται ως προς την παραπομπή της σε άρθρο του ίδιου νόμου, και η παρ. 6 διαμορφώνεται ως εξής:

«6. Στον Κανονισμό της παρ. 1 του άρθρου 51, δύναται να ορίζονται επιπλέον αποστάσεις ασφαλείας Α/Γ, καθώς και να τροποποιούνται οι υφιστάμενες αποστάσεις και οι περιορισμοί που ορίζονται στο παρόν για το γήπεδο ασφαλείας.»

Άρθρο 128
Δυνατότητα μεταφοράς θέσης εγκατάστασης
σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας -
Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 24 ν. 4951/2022

Στην παρ. 1 του άρθρου 24 του ν. 4951/2022 (Α' 129), περί εγκατάστασης σταθμών, α) προστίθεται στο εισαγωγικό εδάφιο η δυνατότητα μεταφοράς θέσης εγκατάστασης σταθμών αποθήκευσης, β) στην περ. δ) αφαιρείται η δεύτερη αναφορά στις βεβαιώσεις και διευκρινίζεται το είδος της προσφοράς, γ) αντικαθίσταται το δεύτερο εδάφιο της περ. ε) και προστίθεται τελευταίο εδάφιο, δ) προστίθεται περ. ζ), και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Η θέση εγκατάστασης υπό αδειοδότηση ή εν λειτουργία σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.), καθώς και σταθμού αποθήκευσης, συμπεριλαμβανομένων των συνοδών έργων, δύναται να μεταφερθεί άπαξ, κατόπιν αιτήσεως του ενδιαφερομένου, μετά το στάδιο χορήγησης της Βεβαίωσης Παραγωγού ή της Βεβαίωσης Παραγωγού Ειδικών Έργων ή της Άδειας Παραγωγής ή της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, σε περίπτωση εξαιρούμενου σταθμού, αν δεν είναι δυνατή η εγκατάσταση στη θέση που είχε αρχικά προβλεφθεί, αποκλειστικά και μόνο στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) Μεταβολής του νομοθετικού ή κανονιστικού πλαισίου της χωροθέτησης και περιβαλλοντικής αδειοδότησης του σταθμού ή εύρεσης αρχαιοτήτων κατά τη διάρκεια εκτέλεσης εργασιών και της κατασκευής του σταθμού συμπεριλαμβανομένων των συνοδών έργων, που καθιστά αδύνατη την εγκατάστασή του.

β) Μεταβολής του ιδιοκτησιακού καθεστώτος του χώρου εγκατάστασης, συμπεριλαμβανομένων των συνοδών έργων, ο οποίος είχε καθορισθεί στις απαιτούμενες άδειες και είχε βεβαιωθεί από τις αρμόδιες υπηρεσίες, οι οποίες επήλθαν λόγω: βα) τελεσίδικης δικαστικής απόφασης ή ββ) πράξης των αρμοδίων υπηρεσιών, η οποία είτε εκδόθηκε μεταγενέστερα, είτε είχε εκδοθεί στο παρελθόν, αλλά δεν κοινοποιήθηκε στην αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή ή βγ) αναγνώρισης δικαιώματος νομικής ή κατοχής επί του χώρου εγκατάστασης άλλου φυσικού ή νομικού προσώπου έναντι του δημοσίου.

γ) Σημαντικών μεταβολών που συνδέονται με γεωλογικά αίτια, ιδίως καθιζήσεων εδάφους, κατολισθήσεων, βραχοπτώσεων, σεισμικών γεγονότων, και έχουν επέλθει ή υπάρχει σοβαρός κίνδυνος να επέλθουν, λόγω των φυσικών καταστροφών και φαινομένων, στην επιφάνεια ή στο υπέδαφος του σταθμού.

δ) Επικάλυψης, εν όλω ή εν μέρει, του χώρου εγκατάστασης σταθμού που φέρει Βεβαίωση ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων ή Άδεια Παραγωγής με χώρο εγκατάστασης για τον οποίο έχει χορηγηθεί Οριστική Προσφορά Σύνδεσης ή άδεια ή έγκριση σε Εξαιρούμενο Σταθμό.

ε) Μείωσης του συνολικού κόστους σύνδεσης Εξαιρούμενων Σταθμών που έχουν λάβει από τον αρμόδιο Διαχειριστή κοινή οριστική προσφορά σύνδεσης, υπό την προϋπόθεση της σύμφωνης γνώμης του Διαχειριστή του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής

Ενέργειας (Ε.Σ.Μ.Η.Ε.) και εφόσον δεν μεταβάλλεται το σημείο σύνδεσης με το Ε.Σ.Μ.Η.Ε. και δεν εγκαθίστανται σταθμοί σε θέσεις όπου έχουν υποβληθεί αιτήσεις ή έχουν χορηγηθεί Βεβαιώσεις Παραγωγού ή Βεβαιώσεις Ειδικών Έργων ή Άδειες Παραγωγής ή έχουν υποβληθεί αιτήσεις για την εγκατάσταση άλλων εξαιρούμενων σταθμών. Στην περίπτωση του πρώτου εδαφίου, επιτρέπεται άπαξ η μεταφορά της θέσης εγκατάστασης των εξαιρούμενων σταθμών, μέχρι το ογδόντα τοις εκατό (80%) των έργων που περιλαμβάνονται είτε στο κοινό αίτημα για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης είτε στην εκδοθείσα κοινή Οριστική Προσφορά Σύνδεσης, εντός της ίδιας ή όμορης περιφερειακής ενότητας, χωρίς να ελέγχεται το κριτήριο της περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 14, για Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης που εκδόθηκαν πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος. Στην περίπτωση αυτήν ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει αίτηση για τη μεταφορά της θέσης εγκατάστασης του σταθμού προς τον Διαχειριστή του Ε.Σ.Μ.Η.Ε., κατά παρέκκλιση της παρ. 2, χωρίς να συνεπάγεται εκ νέου έναρξη των προθεσμιών της παρ. 2 του άρθρου 35.

στ) Για την υλοποίηση από τον ανάδοχο των Ειδικών Πιλοτικών Έργων (Ε.Π.Ε.) του άρθρου 151 του ν. 4495/2017 (Α' 167), και χωρίς να μεταβάλλεται το χρονικό διάστημα θέσης του Ε.Π.Ε. σε λειτουργία, όπως αυτό περιγράφεται στη σχετική προκήρυξη του Έργου αυτού.

ζ) Σταθμών Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α., που χρησιμοποιούν τεχνολογία διαφορετική από αυτή των φωτοβολταϊκών σταθμών και αναπτύσσονται στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, εφόσον η νέα θέση εγκατάστασης βρίσκεται εντός Ζώνης Απολιγνιτοποίησης, σύμφωνα με τον ν. 4759/2020 (Α' 245).»

Άρθρο 129

Έκδοση άδειας λειτουργίας σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης - Τροποποίηση παρ. 1 και 2 άρθρου 28 του ν. 4951/2022

1. Το δεύτερο και το τρίτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 28 του ν. 4951/2022 (Α' 129) αντικαθίστανται από ένα εδάφιο, ως προς το αρμόδιο όργανο έκδοσης της άδειας λειτουργίας, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Για τη λειτουργία σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης και σταθμού αποθήκευσης απαιτείται η έκδοση Άδειας Λειτουργίας κατά τα οριζόμενα στο παρόν και στον οικείο Κανονισμό. Η Άδεια Λειτουργίας χορηγείται με απόφαση του Προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης Ενέργειας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας ή του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή του Προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης Στρατηγικών Επενδύσεων της Γενικής Γραμματείας Ιδιωτικών Επενδύσεων και Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, κατά περίπτωση, σύμφωνα με την περ. 3 του άρθρου 3.

2. Η περ. η) της παρ. 2 του άρθρου 28 του ν. 4951/2022, περί δικαιολογητικών για την έκδοση άδειας λειτουργίας, αντικαθίσταται ως εξής:

«η) απόφαση της παρ. 5 του άρθρου 50 του ν. 4710/2020 (Α' 142), για τη διαπίστωση της πληρότητας φακέλου δομικών κατασκευών σε χώρο, για τον οποίο έχει παραχωρηθεί το δικαίωμα χρήσης, σύμφωνα με το άρθρο 14 του ν. 2971/2001 (Α' 285).»

3. Στην παρ. 4 του άρθρου 28 του ν. 4951/2022, περί χορήγησης άδειας λειτουργίας, προστίθεται νέο τρίτο εδάφιο σχετικά με τη σύνθεση του κλιμακίου αυτοψίας και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Η Άδεια Λειτουργίας χορηγείται, εφόσον διαπιστώνεται η συμβατότητα εκτέλεσης του έργου με τους όρους της Άδειας Εγκατάστασης, όπως ορίζονται στον οικείο Κανονισμό. Προς τον σκοπό αυτόν, η αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή, εντός προθεσμίας είκοσι (20) ημερών από την υποβολή της αίτησης της παρ. 1, αποστέλλει κλιμάκιο αυτοψίας, που αποτελείται από δύο (2) στελέχη της αδειοδοτούσας αρχής, ειδικότητας Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης Μηχανικών ή, ελλείψει αυτών, άλλης σχετικής με το αντικείμενο, ειδικότητας, προκειμένου να διενεργηθεί επιτόπια αυτοψία του έργου. Στα έργα για τα οποία έχει εκδοθεί η απόφαση της παρ. 5 του άρθρου 50 του ν. 4710/2020, στο κλιμάκιο αυτοψίας και υπάλληλοι οργανικής μονάδας υπαγόμενης στη Γενική Διεύθυνση Πολεοδομίας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης Μηχανικών ή, ελλείψει αυτού, άλλης συναφούς, ειδικότητας. Η γνωστοποίηση της αποστολής κλιμακίου, η ημέρα και η ώρα της αυτοψίας κοινοποιούνται στον ενδιαφερόμενο. Σε συνέχεια της διενεργηθείσας αυτοψίας, συντάσσεται έκθεση, η οποία ομοίως κοινοποιείται στον αιτούντα. Σε περίπτωση κατά την οποία διαπιστωθούν ελλείψεις, οι οποίες δύνανται να θεραπευθούν, η έκθεση αυτοψίας συνοδεύεται από επιστολή με την οποία τίθεται ρητή προθεσμία, εντός της οποίας ο αιτών συμμορφώνεται με τις υποδείξεις της αδειοδοτούσας αρχής. Για τον προσδιορισμό της διάρκειας της τεθείσας προθεσμίας συμμόρφωσης, λαμβάνονται υπόψη η σοβαρότητα της έλλειψης ή των ελλείψεων και ο εκτιμώμενος χρόνος συμμόρφωσης. Ο ενδιαφερόμενος έχει τη δυνατότητα υποβολής αιτιολογημένου αιτήματος για παράταση της τεθείσας προθεσμίας συμμόρφωσης. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης του αιτούντος εντός της προθεσμίας, η αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή απορρίπτει το αίτημα περί χορήγησης της Άδειας Λειτουργίας και του κοινοποιεί την απορριπτική απόφαση.»

4. Η παρ. 1 ισχύει από την έναρξη ισχύος του ν. 4951/2022.

Άρθρο 130

Πρώθηση εγκαταστάσεων συστημάτων αποθήκευσης - Προσθήκη περ. μγ) στην παρ. 2 του άρθρου 29 του ν. 4495/2017

1. Στην παρ. 2 του άρθρου 29 του ν. 4495/2017 (Α' 167) προστίθεται περ. μγ) σχετικά με την έγκριση εργασιών μικρής κλίμακας για εργασίες εγκατάστασης σταθμών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας ως εξής:

«μγ) εργασίες εγκατάστασης σταθμών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας τεχνολογίας συσσωρευτών.»

2. Οι ελάχιστες αποστάσεις των εγκαταστάσεων και των οικίσκων στέγασης ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού των σταθμών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας που τηρούνται από τα όρια των γηπέδων, ορίζονται σε μία και μισή φορά (1,5) του ύψους της εγκατάστασης. Η ελάχιστη απόσταση δεν μπορεί να είναι μικρότερη από δύομιση (2,5) μέτρα.

Άρθρο 131

Τμηματική Άδεια Λειτουργίας για σταθμούς Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας - Προσθήκη παρ. 3 στο άρθρο 29 του ν. 4951/2022

Στο άρθρο 29 του ν. 4951/2022 (Α' 129), περί τμηματικής άδειας λειτουργίας σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.), προστίθεται παρ. 3 ως εξής:

«3. Για σταθμούς Α.Π.Ε., με ισχύ μεγαλύτερη των διακοσίων μεγαβάτ (200 MW):

α) το ποσοστό της παρ. 1 ανέρχεται σε είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) της συνολικής ισχύος για την οποία έχει εκδοθεί η Άδεια Εγκατάστασης,

β) δεν απαιτείται η συνδρομή των προϋποθέσεων του πρώτου εδαφίου της παρ. 2.

Ειδικά για σταθμούς Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας που εγκαθίστανται σε περιοχές Ζωνών Απολιγνιτοποίησης επιτρέπεται να εκδοθούν μέχρι και δύο (2) τμηματικές Άδειες Λειτουργίας.»

Άρθρο 132

Διασφάλιση υλοποίησης έργων - Τροποποίηση άρθρου 31 ν. 4951/2022

Στο άρθρο 31 του ν. 4951/2022 (Α' 129), περί διασφάλισης υλοποίησης έργων: α) οι περ. α), β) και γ) της παρ. 1 αντικαθίστανται, μετά την περ. γ) προστίθεται νέο εδάφιο, το ποσό του τέλους του νυν τρίτου εδαφίου της παρ. 1 αυξάνεται, β) η υποπερ. γβ) της περ. γ) της παρ. 2 διορθώνεται ως προς την παραπομπή της σχετικής παραγράφου στο άρθρο 6, στην ίδια παράγραφο προστίθεται περ. δ), γ) στο τέλος της παρ. 6 προστίθεται εδάφιο, δ) η παρ. 7 αντικαθίσταται, ε) προστίθενται παρ. 8 και 9, και το άρθρο 31 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 31

Διασφάλιση υλοποίησης των έργων

1. Η Βεβαίωση ή η Βεβαίωση Ειδικών Έργων καθώς και η Άδεια Παραγωγής του άρθρου 3 του ν. 3468/2006 (Α' 129) παύουν αυτοδικαίως να ισχύουν:

α) Για φωτοβολταϊκούς, χερσαίους αιολικούς και υβριδικούς σταθμούς Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.), εάν εντός δώδεκα (12) μηνών από την παρέλευση της δίμηνης προθεσμίας της παρ. 12 του άρθρου 5, δεν έχουν υποβάλλει πλήρες αίτημα για την έκδοση Άδειας Εγκατάστασης και τη σύναψη Σύμβασης Σύνδεσης.

β) Για τις λοιπές τεχνολογίες σταθμών Α.Π.Ε. και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) ή/και σταθμούς αποθήκευσης, εάν εντός δεκαοκτώ (18) μηνών από την παρέλευση της δίμηνης προθεσμίας της παρ. 12 του άρθρου 5, δεν έχουν υποβάλλει πλήρες αίτημα για την έκδοση της Άδειας Εγκατάστασης και τη σύναψη Σύμβαση Σύνδεσης.

γ) Για τους σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., που ανήκουν στην κατηγορία των Ειδικών Έργων, κατά την έννοια του άρθρου 10 του ν. 4685/2020 (Α' 92), και για υβριδικούς σταθμούς που συμπεριλαμβάνουν στο έργο τους την κατασκευή υποθαλάσσιας διασύνδεσης δύο (2) ή περισσότερων Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών, εάν εντός είκοσι τεσσάρων (24) μηνών από την παρέλευση της δίμηνης προθεσμίας της παρ. 12 του άρθρου 5, δεν έχουν υποβάλει πλήρες αίτημα για την έκδοση Άδειας Εγκατάστασης και τη σύναψη Σύμβαση Σύνδεσης.

Τα αποδεικτικά υποβολής για όλες τις ως άνω περιπτώσεις καταχωρίζονται από τον ενδιαφερόμενο στο Ηλεκτρονικό Μητρώο του άρθρου 20 του ν. 4685/2020 (Α' 92).

Οι προθεσμίες της παρούσας παραγράφου μπορούν να παρατείνονται για διάστημα μέχρι δώδεκα (12) μήνες, εφόσον ο κάτοχος Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικού Έργου δηλώσει εγγράφως στον Φορέα Αδειοδότησης του άρθρου 20 του ν. 4685/2020 και στον αρμόδιο Διαχειριστή την πρόθεσή του να ολοκληρώσει το έργο και εφόσον καταβάλλει το Τέλος Δέσμευσης Φυσικού Χώρου Εγκατάστασης, το οποίο ορίζεται σε δύο χιλιάδες (2.000) ευρώ, ανά μεγαβάτ (MW) Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής για κάθε μήνα παράτασης. Αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία των δώδεκα (12) μηνών ή δεν τηρηθούν τα οριζόμενα στον Κανονισμό Βεβαιώσεων του άρθρου 18 του ν. 4685/2020, η ισχύς της Βεβαίωσης ή της Βεβαίωσης Ειδικών Έργων παύει αυτοδικαίως και το ως άνω ποσό δεν επιστρέφεται.

Ειδικά σε περίπτωση κατά την οποία απαιτείται και εκκρεμεί απόφαση της αρμόδιας αρχής για την απαλλοτρίωση ή την παραχώρηση του συνόλου ή μέρους του γηπέδου εγκατάστασης, προκειμένου να υλοποιηθεί το έργο, οι προθεσμίες της παρούσας παραγράφου μπορούν να παρατείνονται για διάστημα έως και δώδεκα (12) μηνών, εφόσον ο κάτοχος Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικού Έργου υποβάλλει τα σχετικά δικαιολογητικά και αποδεικτικά στοιχεία στον Φορέα Αδειοδότησης Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. του άρθρου 20 του ν. 4685/2020, στον αρμόδιο Διαχειριστή και την αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή, η οποία αξιολογεί και αποφασίζει για τη δυνατότητα ή μη παράτασης.

2. Η Βεβαίωση ή η Βεβαίωση Ειδικών Έργων, καθώς και οι Άδειες Παραγωγής του άρθρου 3 του ν. 3468/2006, παύουν αυτοδικαίως να ισχύουν στις κάτωθι περιπτώσεις:

α) Εάν, μέχρι την ημερομηνία λήξης της Άδειας Εγκατάστασης, δεν έχει υποβληθεί από τον κάτοχο του σταθμού Δήλωση Ετοιμότητας προς τον αρμόδιο Διαχειριστή, σύμφωνα με το άρθρο 4α του ν. 4414/2016 (Α' 149) ή αίτηση προς την αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή για τη χορήγηση Άδειας Λειτουργίας.

β) Εάν στον ενδιαφερόμενο έχει χορηγηθεί Οριστική Προσφορά Σύνδεσης από τον αρμόδιο Διαχειριστή και δεν έχει γίνει αποδεκτή από τον ενδιαφερόμενο, εντός της τεθείσας χρονικής προθεσμίας ή αυτός δεν έχει αιτηθεί τη διατήρηση της εγγυητικής επιστολής, που είναι κατατεθειμένη στον αρμόδιο Διαχειριστή.

γ) Εάν μετά τη γνωστοποίηση της αδυναμίας σύνδεσης ο ενδιαφερόμενος είτε:

γα) δεν έχει αιτηθεί τη διατήρηση της σχετικής αίτησης για να λάβει Οριστική Προσφορά Σύνδεσης είτε

γβ) υποβάλει σχετικό αίτημα για την επιστροφή της εγγυητικής επιστολής, σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 6.

δ) Εάν ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει σχετικό αίτημα για την παύση αυτών στον Φορέα Αδειοδότησης έως την 30ή Απριλίου 2023. Στην περίπτωση αυτή, επιστρέφεται στον ενδιαφερόμενο η εγγυητική επιστολή του άρθρου 6, ή της υποπαρ. Ι.1. της παρ. Ι του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 (Α' 107), καθώς και οι εγγυητικές επιστολές της παρ. 6 του άρθρου 7 του ν. 4414/2016.

3. Για την παύση ισχύος της Άδειας Παραγωγής ή της Βεβαίωσης ή της Βεβαίωσης Ειδικών Έργων, δεν απαιτείται η έκδοση διαπιστωτικής πράξης. Η παύση ισχύος αποτυπώνεται στο Ηλεκτρονικό Μητρώο και στο γεωπληροφοριακό σύστημα του Φορέα Αδειοδότησης Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. του άρθρου 20 του ν. 4685/2020, ενημερώνεται ο αρμόδιος Διαχειριστής και αποδεσμεύεται:

α) η έκταση, η οποία είχε δηλωθεί ως θέση εγκατάστασης του σταθμού αυτού, και

β) ο δεσμευθείς ηλεκτρικός χώρος για το εν λόγω έργο.

4. Σε περίπτωση παύσης ισχύος της Βεβαίωσης ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων κατά τα ανωτέρω, παύουν να ισχύουν όλες οι άδειες που έχουν εκδοθεί για τον σταθμό, ιδίως Αποφάσεις Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης, πράξεις που προβλέπονται στη δασική νομοθεσία, Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης και Άδειες Εγκατάστασης.

5. Σε περίπτωση υποβολής αιτήματος του κατόχου του σταθμού για προσωρινή σύνδεση του σταθμού ή για έκδοση Άδειας Λειτουργίας ή τμηματικής Άδειας Λειτουργίας, παρατείνεται αυτοδικαίως η διάρκεια της Άδειας Εγκατάστασης μέχρι την ημερομηνία αποδοχής ή απόρριψης του σχετικού αιτήματος. Η παράταση του πρώτου εδαφίου εκκινεί από την ημερομηνία λήξης της Άδειας Εγκατάστασης.

6. Για τους σταθμούς του άρθρου 24, το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης για τη μεταφορά της θέσης εγκατάστασης, μέχρι την έκδοση της σχετικής διαπιστωτικής πράξης από την αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή, προσαυξανόμενο κατά έξι (6) μήνες, δεν συνυπολογίζεται: α) στη διάρκεια ισχύος του άρθρου 19, β) στο διάστημα που απαιτείται για την πλήρωση των οροσήμεων του παρόντος και γ) στις προθεσμίες ενεργοποίησης της σύνδεσης σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που επιλέγονται σε ανταγωνιστικές διαδικασίες. Για σταθμούς που εμπίπτουν στην περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 24, οι οποίοι έχουν επιλεγεί σε ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων, για τους οποίους απαιτείται τροποποίηση της Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (Α.Ε.Π.Ο.) και απαιτείται η παροχή εκ νέου γνωμοδοτήσεων από τους αρμόδιους φορείς, το χρονικό διάστημα του πρώτου εδαφίου της παρούσας προσαυξάνεται κατά δεκαοχτώ (18) μήνες.

7. Κατά παρέκκλιση της παρ. 2α, για σταθμούς οι οποίοι έχουν επιλεγεί σε διαγωνιστική διαδικασία, ισχύουν οι χρονικές προθεσμίες, που ορίζονται στην απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας της παρ. 3 του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 (Α' 149) και ρυθμίζουν τον χρονικό ορίζοντα θέσης σε λειτουργία των επιλεγέντων σταθμών.

8. Για τις Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης (Ο.Π.Σ.) που βρίσκονταν σε ισχύ κατά την 4η Ιουλίου 2022, η Βεβαίωση ή η Βεβαίωση Ειδικών Έργων ή η Άδεια Παραγωγής παύουν αυτοδικαίως να ισχύουν, αν ο κάτοχος της Βεβαίωσης ή της Βεβαίωσης Ειδικών Έργων ή της Άδειας Παραγωγής δεν υποβάλει πλήρες αίτημα για τη σύναψη Σύμβασης Σύνδεσης, εντός των κάτωθι προθεσμιών:

Χρόνος Χορήγησης Ο.Π.Σ.	Προθεσμία
Οριστική προσφορά έως και την 31η.12.2020	Έως την 30ή.6.2023
Οριστική προσφορά από την 1η.1.2021 έως την 31η.12.2021	Έως την 31η.8.2023
Οριστική προσφορά από την 1η.1.2022 έως την 4η.7.2022	Έως την 31η.10.2023

Οι οριστικές προσφορές σύνδεσης που χορηγήθηκαν μετά την 4η Ιουλίου 2022, ως προς την υποχρέωση υποβολής πλήρους αιτήματος για σύναψη σύμβασης σύνδεσης, καταλαμβάνονται από την παρ. 1 και σε κάθε περίπτωση η απώτατη προθεσμία υποβολής πλήρους αιτήματος για αυτές δεν δύναται να είναι προγενέστερη της 31ης Οκτωβρίου 2023. Για σταθμούς που έχουν υποβάλει Δήλωση Ετοιμότητας του άρθρου 4α του ν. 4414/2016 δεν εφαρμόζεται η παρούσα.

9. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να τροποποιούνται τα χρονικά όροσημα της παρ. 1 και του πίνακα της παρ. 8 και να ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με τη διαδικασία, τους όρους, την αξιοποιούμενη τεχνολογία, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια.»

Άρθρο 133

Αδυναμία έκδοσης βεβαίωσης καταχώρισης πολυγώνου εξαιρούμενου σταθμού -

Τροποποίηση παρ. 6 άρθρου 33 ν. 4951/2022

Στο τέλος της παρ. 6 του άρθρου 33 του ν. 4951/2022 (Α' 129), περί εξαιρούμενων σταθμών, προστίθενται πέντε νέα εδάφια, και η παρ. 6 διαμορφώνεται ως εξής:

«6. Οι Εξαιρούμενοι Σταθμοί, προκειμένου να συνάψουν Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης ή προκειμένου ο Διαχειριστής Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.) να εκδώσει Βεβαίωση απευθείας συμμετοχής στην Αγορά, αναρτούν τα πολύγωνα των σταθμών τους στη γεωπληροφοριακή πλατφόρμα του Φορέα Αδειοδότησης του άρθρου 20 του ν. 4685/2020. Ειδικότερα, ο ως άνω Φορέας Αδειοδότησης παρέχει οδηγίες στον ενδιαφερόμενο για την ανάρτηση στοιχείων σχετικά με την ακριβή θέση εγκατάστασης του σταθμού (συντεταγμένες πολυγώνου και θέσεων ανεμογεννητριών, εφόσον πρόκειται για Αιολικό

Σταθμό), και γεωχωρικών δεδομένων και μετά την υποβολή τους, απεικονίζει γεωγραφικά σε ειδική προσβάσιμη εφαρμογή του Ηλεκτρονικού Μητρώου, την ακριβή θέση εγκατάστασης του σταθμού (πολυγώνο και θέσεις ανεμογεννητριών, εφόσον πρόκειται για Αιολικό Σταθμό) και εκδίδει Βεβαίωση Καταχώρησης Πολυγώνου Εξαιρούμενου Σταθμού. Ο ενδιαφερόμενος προσκομίζει στη Δ.Α.Π.Ε.Π. Α.Ε. ή στον Διαχειριστή Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε.) τη Βεβαίωση Καταχώρησης Πολυγώνου Εξαιρούμενου Σταθμού. Ειδικά για Εξαιρούμενους Σταθμούς που εγκαθίστανται από αυτοπαραγωγούς του άρθρου 14α του ν. 3468/2006 και για σταθμούς του Ειδικού Προγράμματος Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Συστημάτων σε κτιριακές εγκαταστάσεις, οι αρμοδιοί Διαχειριστές ενημερώνουν σχετικώς, ανα τέσσερις (4) μήνες, τον Φορέα Αδειοδότησης και παρέχουν όλες τις απαιτούμενες πληροφορίες για την ακριβή θέση εγκατάστασης των σταθμών.

Σε περίπτωση αδυναμίας έκδοσης Βεβαίωσης Καταχώρησης Πολυγώνου Εξαιρούμενου Σταθμού λόγω επικάλυψης με Βεβαίωση Παραγωγού ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων ή Άδεια Παραγωγής ή Άδεια Αποθήκευσης, ο Φορέας Αδειοδότησης προβαίνει σε συγκριτική αξιολόγηση των εν λόγω σταθμών με βάση τα κάτωθι κριτήρια και προκρίνεται:

α) ο Εξαιρούμενος Σταθμός, αν ο εν λόγω σταθμός εγκαθίσταται σε ιδιωτικές εκτάσεις και ο κάτοχος του σταθμού έχει τη νόμιμη χρήση αυτής, άλλως

β) ο σταθμός που έχει σύναψει Σύμβαση Σύνδεσης με τον αρμόδιο Διαχειριστή, άλλως

γ) βάσει χρονικής προτεραιότητας που υποβλήθηκε πλήρες αίτημα, είτε για Βεβαίωση Παραγωγού ή Βεβαίωση Παραγωγού ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων ή Άδεια Παραγωγής ή Άδεια Αποθήκευσης είτε, όσον αφορά τον Εξαιρούμενο Σταθμό, για Οριστική Προσφορά Σύνδεσης.

Σε περίπτωση πρόκρισης του Εξαιρούμενου Σταθμού, ο Φορέας Αδειοδότησης εκδίδει τη Βεβαίωση Καταχώρησης Πολυγώνου Εξαιρούμενου Σταθμού και αυτοδίκαια τροποποιεί τη σχετική Βεβαίωση ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων ή Άδεια Παραγωγής ή Άδεια Αποθήκευσης. Σε περίπτωση μη πρόκρισης του Εξαιρούμενου Σταθμού, δεν εκδίδεται Βεβαίωση Καταχώρησης Πολυγώνου Εξαιρούμενου Σταθμού και η θέση του σταθμού δύναται να μεταφερθεί σύμφωνα με το άρθρο 24. Αν, εντός τριών (3) μηνών από τη γνωστοποίηση μη καταχώρησης του πολυγώνου, δεν έχει γίνει αίτηση για μεταφορά της θέσης εγκατάστασης του σταθμού, παύουν αυτοδίκαια όλες οι εν λόγω άδειες και εγκρίσεις και επιστρέφεται η Εγγυητική Επιστολή του άρθρου 6, κατόπιν αιτήματος του ενδιαφερομένου.»

Άρθρο 134

Προθεσμία σύναψης σύμβασης σύνδεσης Εξαιρούμενων Σταθμών - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 35 ν. 4951/2022

Στην παρ. 2 του άρθρου 35 του ν. 4951/2022 (Α' 129), περί προθεσμίας σύναψης σύμβασης σύνδεσης Εξαιρούμενων Σταθμών, στο πρώτο εδάφιο προστίθεται νέα

ειδικότερη προθεσμία για την υποβολή κοινών αιτημάτων Εξαιρούμενων Σταθμών, και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Εντός τεσσάρων (4) μηνών, από τη χορήγηση της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης ή δώδεκα (12) μηνών στην περίπτωση κοινών αιτημάτων Εξαιρούμενων Σταθμών, ο ενδιαφερόμενος υποχρεούται να υποβάλει αίτηση για τη σύναψη Σύμβασης Σύνδεσης, άλλως η Οριστική Προσφορά Σύνδεσης παύει να ισχύει.

Άρθρο 135

Αύξηση ισχύος σταθμού ριζικής ανανέωσης - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 42 ν. 4951/2022

Στην παρ. 4 του άρθρου 42 του ν. 4951/2022 (Α' 129), περί ριζικής ανανέωσης σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης, αυξάνεται το ποσοστό μέγιστης ισχύος παραγωγής της περ. α), διευκρινίζεται το είδος της προσφοράς της περ. β) και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Η αίτηση για χορήγηση νέας Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, εξετάζεται κατά προτεραιότητα έναντι λοιπών αιτήσεων εφόσον δεν προκύπτει:

α) αύξηση της μέγιστης ισχύος παραγωγής, μεγαλύτερη από δεκαπέντε τοις εκατό (15%),

β) ότι τα νέα τεχνικά χαρακτηριστικά επιβαρύνουν περισσότερο το δίκτυο, συγκρινόμενα με τα τεχνικά χαρακτηριστικά βάσει των οποίων χορηγήθηκε αρχικά η Οριστική Προσφορά Σύνδεσης.»

Άρθρο 136

Προθεσμίες εξαιρούμενων σταθμών για σύναψη Σύμβασης Σύνδεσης και μεταβατική διάταξη για εν ισχύ Άδειες Εγκατάστασης - Τροποποίηση παρ. 1 και 3 άρθρου 54 ν. 4951/2022

1. Η παρ. 1 του άρθρου 54 του ν. 4951/2022 (Α' 129), περί μεταβατικών διατάξεων, αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Οι εν ισχύ Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης καταλαμβάνονται από τον παρόντα, υπό την επιφύλαξη του άρθρου 10 ή άλλων ειδικών ρυθμίσεων περί παρατάσεων. Η προθεσμία της παρ. 2 του άρθρου 35, καθώς και οι προθεσμίες του άρθρου 31 καταλαμβάνουν τις Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης που βρίσκονται εν ισχύ κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος και τίθενται σε εφαρμογή από 1ης Σεπτεμβρίου 2022.»

2. Στην παρ. 3 του άρθρου 54 του ν. 4951/2022, περί των μεταβατικών διατάξεων για τις εν ισχύ Άδειες Εγκατάστασης, προστίθεται δεύτερο εδάφιο, και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Οι εν ισχύ Άδειες Εγκατάστασης και Λειτουργίας δεν υπόκεινται σε τροποποίηση ως προς τις αποστάσεις ασφαλείας του άρθρου 21, ούτε στον εκ νέου έλεγχο της αδειοδοτούσας αρχής σχετικά με το γήπεδο εγκατάστασης και το γήπεδο ασφαλείας που διενεργείται κατά το άρθρο 18. Επιπροσθέτως, σε περίπτωση τροποποίησης των Αδειών του πρώτου εδαφίου λόγω μεταβολής της θέσης εγκατάστασης των ανεμογεννητριών, που οφείλεται σε γεωλογικά αίτια που τεκμηριώνονται από σχετική

γεωτεχνική μελέτη και εφόσον δεν μεταβάλλεται το υφιστάμενο γήπεδο εγκατάστασης, οι ανωτέρω άδειες δεν υπόκεινται σε έλεγχο του γηπέδου ασφαλείας.»

Άρθρο 137

Διόρθωση παραπομπής για τον καθορισμό της τιμής αναφοράς - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 93 ν. 4951/2022

Στην παρ. 2 του άρθρου 93 του ν. 4951/2022 (Α' 129), διορθώνεται εσφαλμένη νομοθετική παραπομπή, και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Η Τιμή Αναφοράς των Π.Θ.Π.Φ.Σ. καθορίζεται με την απόφαση της παρ. 5 του άρθρου 4 του ν. 4414/2016.»

Άρθρο 138

Αύξηση εγκατεστημένης ισχύος φωτοβολταϊκών σταθμών - Διάθεση περιθωρίων για φωτοβολταϊκούς σταθμούς στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά - Τροποποίηση άρθρου 97 του ν. 4951/2022

1. Στην παρ. 3 του άρθρου 97 του ν. 4951/2022 (Α' 129), περί περιθωρίου απορρόφησης, το τρίτο εδάφιο τροποποιείται ως προς τη χορήγηση Συμβάσεων Σύνδεσης και το ανώτατο όριο εγκατεστημένης ισχύος, προστίθεται νέο τέταρτο εδάφιο, και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Ο Διαχειριστής του Δικτύου από τη θέση σε ισχύ του παρόντος διαθέτει περιθώριο απορρόφησης ισχύος δέκα μεγαβάτ (10 MW) ανά υποσταθμό πλέον του υφιστάμενου περιθωρίου, αποκλειστικά για την εγκατάσταση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. αυτοπαραγωγών, αυτοπαραγωγών με εφαρμογή ενεργειακού συμψηφισμού, αυτοπαραγωγών με εφαρμογή εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού και παραγωγών του ειδικού προγράμματος ανάπτυξης φωτοβολταϊκών συστημάτων.

Το ως άνω περιθώριο καθίσταται διαθέσιμο στο σύνολο των Υ/Σ του ΕΔΔΗΕ, περιλαμβανομένων των περιοχών με κορεσμένα δίκτυα και εξαιρουμένου μόνο του δικτύου των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών, χωρίς να καταλαμβάνεται από περιορισμούς που σχετίζονται με τα περιθώρια απορρόφησης του Συστήματος και κατανέμεται στις κάτωθι κατηγορίες σταθμών ως εξής:

α) Σταθμοί Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που εγκαθίστανται από αυτοπαραγωγούς και αφορούν οικίες (νοικοκυριά), συμπεριλαμβανομένων σταθμών του ειδικού προγράμματος ανάπτυξης φωτοβολταϊκών συστημάτων, σε ποσοστό σαράντα τοις εκατό (40%),

β) σταθμοί Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που εγκαθίστανται από αυτοπαραγωγούς και αφορούν τον πρωτογενή τομέα (αγρότες), σε ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%),

γ) σταθμοί Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που εγκαθίστανται από αυτοπαραγωγούς και αφορούν τον δευτερογενή τριτογενή τομέα (λοιπές χρήσεις) σε ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%).

Για τη διάθεση του ως άνω περιθωρίου, ο Διαχειριστής του Δικτύου χορηγεί Συμβάσεις Σύνδεσης με ανώτατο όριο εγκατεστημένης ισχύος τα δέκα κόμμα οχτώ κιλοβάτ (10, 8 KW) ανά παροχή κατανάλωσης. Ειδικά για σταθμούς αυτοπαραγωγής ενεργειακού συμψηφισμού που υλοποιούνται από νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαί-

ου προνοιακού χαρακτήρα, εκκλησιαστικά νομικά πρόσωπα, φιλανθρωπικά ιδρύματα, οργανισμούς ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, οι οποίοι παρέχουν υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας, καθώς και από Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού για κάλυψη των αναγκών των δημοτικών παιδικών, βρεφικών και βρεφονηπιακών σταθμών, σχολικών μονάδων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, κέντρων υγείας και νοσοκομείων, δημοτικών και δημοσίων αθλητικών κέντρων, το όριο ισχύος του προηγούμενου εδαφίου αυξάνεται στα εκατό (100) kW.

Μετά την παρέλευση δώδεκα (12) μηνών από τη θέση σε ισχύ του παρόντος, ο Διαχειριστής του Δικτύου αξιολογεί τα διαθέσιμα περιθώρια των ανωτέρω κατηγοριών ανά Υ/Σ. Εάν το περιθώριο κάποιας κατηγορίας έχει εξαντληθεί, ο Διαχειριστής δύναται να αξιοποιεί περιθώριο άλλων κατηγοριών, εφόσον η ανακατανομή αυτή δεν υπερβαίνει την ισχύ του ενός μεγαβάτ (1 MW).»

2. Στην παρ. 6 του άρθρου 97 του ν. 4951/2022, περί αύξησης εγκατεστημένης ισχύος σταθμών, το τέταρτο εδάφιο τροποποιείται, προκειμένου να διευκρινίζεται ότι η δυνατότητα αύξησης της εγκατεστημένης ισχύος έως δέκα τοις εκατό (10%) αφορά αποκλειστικά σταθμούς που δεν έχουν ενεργοποιηθεί, καθώς και οι σχετικές προϋποθέσεις, στο τέλος της παραγράφου, προστίθενται δύο εδάφια, και η παρ. 6 διαμορφώνεται ως εξής:

«6. Ο κάτοχος σταθμού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. δύναται να ορίζει τη μέγιστη ισχύ παραγωγής του σταθμού ισχύ μικρότερη της εγκατεστημένης ισχύος των μονάδων παραγωγής του, η οποία και λαμβάνεται υπόψη από τον Διαχειριστή του Δικτύου για τη χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης. Οι κάτοχοι των σταθμών με Βεβαίωση ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων ή Άδεια Παραγωγής, μετά την αποδοχή της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης μεριμνούν για την τροποποίηση των σχετικών αδειών. Η μη υπέρβαση της μέγιστης ισχύος του σταθμού αποτελεί ευθύνη του Παραγωγού και ελέγχεται από τον Διαχειριστή, ο οποίος δύναται να επιβάλει κυρώσεις στον κάτοχο του σταθμού, όπως ειδικότερα ορίζεται στον Κώδικα Διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ. Ειδικά για φωτοβολταϊκούς σταθμούς ισχύος έως και ένα μεγαβάτ (1 MW) που έχουν λάβει Οριστική Προσφορά Σύνδεσης ή έχουν υποβάλει πλήρες αίτημα για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης, και σε κάθε περίπτωση πριν την ενεργοποίηση της σύνδεσης των σταθμών, επιτρέπεται η αύξηση της εγκατεστημένης ισχύος σε ποσοστό μέχρι και δέκα τοις εκατό (10%), εφόσον δεν αυξάνεται η μέγιστη ισχύος παραγωγής, δεν απαιτείται η τροποποίηση της εκδοθείσας απόφασης περιβαλλοντικής αδειοδότησης, η οποία και θεωρείται ισχυρή, εφόσον δεν μεταβάλλονται τα όρια του γηπέδου εγκατάστασης, άλλως απαιτείται η τροποποίηση αυτής. Η παρούσα εφαρμόζεται αναλογικά και για εξαιρούμενους σταθμούς που συνδέονται στο Σύστημα μέσω ομαδικών αιτημάτων. Για τους σταθμούς του τέταρτου και πέμπτου εδαφίου, οι κάτοχοι των φωτοβολταϊκών σταθμών γνωστοποιούν στον αρμόδιο Διαχειριστή την πρόθεσή τους για τη σχετική αύξηση, ο οποίος, αποκρίνεται, θετικά ή αρνητικά, κατά προτεραιότητα, εντός δεκαπέντε (15) ημερών. Η εν λόγω γνωστοποίηση δεν συνιστά νέο αίτημα προς τον αρμόδιο Διαχειριστή.»

3. Στο άρθρο 97 του ν. 4951/2022, περί αίτησης για αύξηση ηλεκτρικού χώρου στο δίκτυο, προστίθεται παρ. 9, ως εξής:

«9. Τουλάχιστον το είκοσι τοις εκατό (20%) του διαθέσιμου περιθωρίου ανάπτυξης φωτοβολταϊκών σταθμών, ανά σύστημα Μη Διασυνδεδεμένου Νησιού (Μ.Δ.Ν.), διατίθεται σε φωτοβολταϊκούς σταθμούς που εγκαθίστανται από αυτοπαραγωγούς, με ανώτατο όριο εγκατεστημένης ισχύος τα δέκα κόμμα οχτώ κιλοβάτ (10,8 kW), ανά παροχή κατανάλωσης, και αφορούν οικιακές χρήσεις (νοικοκυριά), συμπεριλαμβανομένων σταθμών του ειδικού προγράμματος ανάπτυξης φωτοβολταϊκών συστημάτων, τον πρωτογενή τομέα (αγρότες), καθώς και τον δευτερογενή - τριτογενή τομέα (λοιπές χρήσεις). Αν η συνολική ισχύς που έχει δεσμευτεί για την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών σταθμών εγκατεστημένης ισχύος έως δέκα κόμμα οχτώ κιλοβάτ (10,8 kW) από αυτοπαραγωγούς, ανά σύστημα Μ.Δ.Ν., δεν ξεπερνά το δέκα τοις εκατό (10%) του συνολικού περιθωρίου ανάπτυξης φωτοβολταϊκών σταθμών στο σύστημα αυτό, ο Διαχειριστής Μ.Δ.Ν. δύναται να χορηγήει Συμβάσεις Σύνδεσης, καθ' υπέρβαση του εγκεκριμένου περιθωρίου ανάπτυξης φωτοβολταϊκών σταθμών του αντίστοιχου συστήματος Μ.Δ.Ν., σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο και μέχρι κάλυψη του ανωτέρω ποσοστού.»

Άρθρο 139

Επιμερισμός κόστους σύνδεσης έργων επέκτασης ή ενίσχυσης του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας και του Ελληνικού Δικτύου Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας - Τροποποίηση άρθρου 98 ν. 4951/2022

Στο άρθρο 98 του ν. 4951/2022 (Α'129), περί έργων επέκτασης ή ενίσχυσης: α) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 5, περι εφαρμογής του επιμερισμού του κόστους, διευκρινίζεται για ποια τιμολόγια εφαρμόζεται ο εν λόγω επιμερισμός κόστους, καθώς και ποιοι σταθμούς αφορά, στην περ. β) της ίδιας παραγράφου τίθεται προθεσμία, β) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 6, περί κατασκευής έργων, προστίθεται ποσοστό επιβάρυνσης, επέρχονται νομοτεχνικές βελτιώσεις και στην ίδια παράγραφο προστίθενται νέα εδάφια δεύτερο, τρίτο και τέταρτο, γ) προστίθεται παρ. 7Α, και το άρθρο 98 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 98

Επιμερισμός κόστους σύνδεσης έργων επέκτασης ή ενίσχυσης του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας και του Ελληνικού Δικτύου Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας μεταξύ του διαχειριστή του και των παραγωγών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης

1. Το κόστος κατασκευής των αναγκαίων έργων επέκτασης ή ενίσχυσης του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΔΔΗΕ) και του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Σ.Μ.Η.Ε.) για

τη διασφάλιση της δυνατότητας μελλοντικής διείσδυσης παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από σταθμούς παραγωγής Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού-Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.), το οποίο τεκμηριώνεται από τον αρμόδιο διαχειριστή, κατά το μέρος που τον βαρύνει, ακόμα και αν δεν είχαν ενταχθεί στο Δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης (Δ.Π.Α.) του Διαχειριστή του Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας ή του αντίστοιχου Σχεδίου Ανάπτυξης Δικτύου (Σ.Α.Δ.) του Διαχειριστή του ΕΔΔΗΕ εντάσσεται στη ρυθμιζόμενη περιουσιακή βάση της ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε. ή της ΑΔΜΗΕ Α.Ε. κατά περίπτωση και ανακτάται μέσω των Χρεώσεων Χρήσης Δικτύου (Χ.Χ.Δ.) ή των Χρεώσεων Χρήσης Συστήματος (Χ.Χ.Σ.) αντίστοιχα, χωρίς να απαιτείται απόφαση της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.).

2. Για τα έργα επέκτασης του ΕΔΔΗΕ που απαιτούνται εντός υποσταθμών υψηλής προς μέσης τάσης, συμπεριλαμβανομένων των έργων προσθήκης μετασχηματιστών και πυλών αναχώρησης των γραμμών μέσης τάσης, το κόστος επιβαρύνει αρχικώς τη ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε., εντάσσεται στη ρυθμιζόμενη περιουσιακή του βάση και ανακτάται πλήρως μέσω των Χρεώσεων Χρήσης Δικτύου σύμφωνα με την παρ. 1. Παραγωγοί Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., που εκμεταλλεύονται τα ως άνω έργα επέκτασης του δικτύου επιβαρύνονται με το κόστος κατασκευής των έργων αυτών, αναλογικά με την ισχύ που δεσμεύουν σε αυτά.

3. Για τα έργα επέκτασης ή ενίσχυσης που αφορούν στο ΕΔΔΗΕ:

α) Σε έργα νέων τμημάτων του δικτύου μέσης τάσης, που εκκινούν από υποσταθμούς υψηλής προς μέσης τάσης,

β) σε έργα ενίσχυσης του δικτύου μέσης ή χαμηλής τάσης, συμπεριλαμβανομένης ενδεικτικώς της αύξησης της διατομής των αγωγών ή των καλωδίων μέσης τάσης,

γ) σε έργα επέκτασης του δικτύου μέσης τάσης για τη σύνδεση μεμονωμένων παραγωγών μήκους μεγαλύτερου των εκατό (100) μέτρων,

δ) σε συστήματα αναγκαία για την ποιότητα και τη ρύθμιση της τάσης, συμπεριλαμβανομένων ενδεικτικώς πυκνωτών και ρυθμιστών τάσης,

ε) κατασκευή νέων υποσταθμών και επέκταση υφιστάμενων υποσταθμών.

Το κόστος επιβαρύνει αρχικώς τον ΔΕΔΔΗΕ, εντάσσεται στη ρυθμιζόμενη περιουσιακή του βάση και ανακτάται πλήρως μέσω των Χρεώσεων Χρήσης Δικτύου σύμφωνα με την παρ. 1.

Εξαιρούνται: α) έργα αποκλειστικών γραμμών παραγωγών που δεν εξυπηρετούν καταναλωτές και συνδέονται σε ιδιωτικό υποσταθμό υψηλής ή μέσης τάσης (νέο ή υφιστάμενο) κατά την έννοια της υπ' αρ. 787/2012 απόφασης της Ρ.Α.Α.Ε.Υ. και β) έργα επέκτασης του δικτύου για τη σύνδεση μεμονωμένων παραγωγών μήκους μικρότερου των εκατό (100) μέτρων, το κόστος των οποίων αναλαμβάνουν εξ ολοκλήρου οι παραγωγοί Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α..

4. Παραγωγοί Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που εκμεταλλεύονται τα ως άνω έργα επέκτασης του ΕΔΔΗΕ επιβαρύνονται με ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) του κόστους

κατασκευής των έργων αυτών. Το κόστος αυτό για τον ΔΕΔΔΗΕ κατανέμεται στους παραγωγούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. αναλογικά με την ισχύ που δεσμεύουν σε αυτά.

5. Ο επιμερισμός του κόστους των αναγκαίων έργων επέκτασης ή ενίσχυσης του ΕΔΔΗΕ για τη σύνδεση σταθμών παραγωγής από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., σύμφωνα με το παρόν, εφαρμόζεται για περιπτώσεις τιμολογίων σχετικών με έργα σύνδεσης που έχουν εκδοθεί μετά την 1η Οκτωβρίου 2021 και αφορά σταθμούς των οποίων η σύνδεση ενεργοποιείται μετά την 1η Ιανουαρίου 2021. Για την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου, η ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε. κατά περίπτωση:

α) Τροποποιεί συμβάσεις σύνδεσης που έχουν συναφθεί,
β) επιστρέφει τη διαφορά ποσού που προκύπτει κατόπιν σχετικής τροποποίησης της σύμβασης σύνδεσης, το αργότερο εντός δεκαοκτώ (18) μηνών από την υπογραφή της αρχικής σύμβασης σύνδεσης ή από την έναρξη ισχύος του παρόντος, εφόσον οι δεκαοκτώ μήνες από την υπογραφή της σύμβασης σύνδεσης έχουν παρέλθει,
γ) τροποποιεί οριστικές προσφορές σύνδεσης που έχουν εκδοθεί, για τις οποίες δεν έχουν συναφθεί ακόμα οι σχετικές συμβάσεις σύνδεσης.

Τα ανωτέρω εφαρμόζονται ανεξάρτητα από τον φορέα υλοποίησης των έργων επέκτασης ή ενίσχυσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην οικεία οριστική προσφορά σύνδεσης ή την οικεία σύμβαση σύνδεσης.

6. Το κόστος κατασκευής των έργων επέκτασης της παρ. 1 που αφορούν στο ΕΣΜΗΕ και παραμένουν στην κυριότητα της ΑΔΜΗΕ Α.Ε., επιβαρύνει την ΑΔΜΗΕ Α.Ε. με ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%), εντάσσεται στη ρυθμιζόμενη περιουσιακή της βάση και ανακτάται πλήρως μέσω των Χρεώσεων Χρήσης Συστήματος, σύμφωνα με την παρ. 1. Η ΑΔΜΗΕ Α.Ε. καταβάλλει την αναλογούσα οφειλή της, απολογιστικά, σε δόσεις, μετά την αποστολή όλων των επιλέξιμων τιμολογίων από τον Παραγωγό και υπό την προϋπόθεση έκδοσης Βεβαίωσης Ηλεκτρικής του σταθμού παραγωγής. Η ολική εξόφληση διενεργείται εντός είκοσι τεσσάρων (24) μηνών από την αποστολή του τελευταίου τιμολογίου. Ο τρόπος υπολογισμού των δόσεων του δευτέρου εδαφίου εξειδικεύεται στον Κώδικα Διαχείρισης του Συστήματος.

Τα ανωτέρω εφαρμόζονται ανεξάρτητα από τον φορέα υλοποίησης των έργων επέκτασης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην οικεία οριστική προσφορά σύνδεσης ή την οικεία σύμβαση σύνδεσης.

7. Παραγωγοί Α.Π.Ε., Σ.Η.Θ.Υ.Α. που εκμεταλλεύονται τα ως άνω έργα επέκτασης του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. επιβαρύνονται με ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) του κόστους κατασκευής των έργων αυτών. Στην περίπτωση έργων επέκτασης του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. ο πρώτος παραγωγός Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. που συνάπτει τη σχετική σύμβαση σύνδεσης ή οι πρώτοι παραγωγοί Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. που συνάπτουν ταυτόχρονα κοινή σύμβαση σύνδεσης, επιβαρύνονται με το σύνολο του αναλογούντος κόστους κατά τα ανωτέρω και ανακτούν μέρος του κόστους από τους μελλοντικούς συνδεόμενους παραγωγούς Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α., αναλογικά με την ισχύ που δεσμεύουν σε αυτά. Η παρούσα εφαρμόζεται για έργα επέκτασης του Ε.Σ.Μ.Η.Ε., όπως περιγράφονται στις σχετικές συμβάσεις σύνδεσης, σταθμών για τους οποίους εκδίδεται Βεβαίωση Ηλεκτρικής

από τον αρμόδιο Διαχειριστή μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος.

7Α. Ο επιμερισμός κόστους που προβλέπεται στις παρ. 6 και 7 εφαρμόζεται και στα έργα επέκτασης του Ε.Σ.Μ.Η.Ε. για τη σύνδεση Καταναλωτών Υψηλής Τάσης.

8. Το κόστος των έργων επέκτασης δικτύων του παρόντος που έχει ενταχθεί στη ρυθμιζόμενη περιουσιακή βάση του ΔΕΔΔΗΕ απομειώνεται σταδιακά και αναλογικά με το ποσό που καταβάλλεται από τους τρίτους μελλοντικούς κατόχους σταθμών Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. που συνδέονται και εκμεταλλεύονται το εν λόγω έργο επέκτασης εφόσον αυτό είναι τεχνικά εφικτό.

9. Οι λεπτομέρειες εφαρμογής των παρ. 1 έως 8 ρυθμίζονται στον Κώδικα διαχείρισης του ΕΔΔΗΕ (Κώδικας ΕΔΔΗΕ) και στον Κώδικα Διαχείρισης του Συστήματος (ΚΔΣ).

10. Τα παραπάνω εφαρμόζονται αναλογικά και για σταθμούς αποθήκευσης και για θερμικούς σταθμούς παραγωγής.»

Άρθρο 140

Απόσυρση σταθμών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της υπ' αρ. 904/2011 απόφασης της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 102 ν. 4951/2022

Στην παρ. 1 του άρθρου 102 του ν. 4951/2022 (Α' 129), περί αποχώρησης σταθμών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της υπ' αρ. 904/2011 απόφασης της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων, στο πρώτο εδάφιο τροποποιείται η προθεσμία υποβολής της αίτησης αποχώρησης, στο επιστρεφόμενο πόσο της περ. α), προστίθενται οι εγγυητικές επιστολές των σταθμών που προσκομίστηκαν δυνάμει της παραπάνω απόφασης, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Κάτοχοι βεβαιώσεων παραγωγού ή αδειών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της υπ' αρ. 904/2011 απόφασης της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.), όπως έχει τροποποιηθεί με τις υπ' αρ. 155/2012 (Β' 908) και 452/2015 (Β' 2859) αποφάσεις της Ρ.Α.Α.Ε.Υ., δύναται, έως την 30ή Σεπτεμβρίου 2023, να υποβάλουν στη Ρ.Α.Α.Ε.Υ. αίτηση αποχώρησης η οποία κοινοποιείται στον Διαχειριστή του συστήματος ή στον Διαχειριστή του δικτύου. Η Ρ.Α.Α.Ε.Υ., εντός δεκαπέντε (15) ημερών, κοινοποιεί στον αιτούντα και στους αρμόδιους διαχειριστές πράξη διαπίστωσης αποχώρησης. Εντός δύο (2) μηνών από την ημερομηνία έκδοσης της πράξης διαπίστωσης του πρώτου εδαφίου, επιστρέφονται από τον κατά περίπτωση αρμόδιο διαχειριστή στους κατόχους των ως άνω βεβαιώσεων παραγωγού ή αδειών παραγωγής:

α) Το σύνολο του αναλογούντος κόστους σύνδεσης για το έργο «Σύνδεση Νέα Μάκρη Πολυπόταμος και δικτύου υψηλής τάσης Νότιας Εύβοιας», το οποίο επιστρέφεται πλήρως, καθώς και οι εγγυητικές επιστολές που έχουν προσκομισθεί στους αρμόδιους Διαχειριστές και τη Ρ.Α.Α.Ε.Υ., σύμφωνα με την υπ' αρ. 904/2011 απόφαση της τελευταίας,

β) το σύνολο του ποσού που έχει καταβληθεί για τις σχετικές συμβάσεις σύνδεσης για έργα δικτύου, εξαιρουμένων των ήδη εκτελεσθέντων έργων, στο πλαίσιο των ως άνω συμβάσεων,

γ) όλες οι εγγυητικές επιστολές που έχουν προσκομιστεί στους αρμόδιους διαχειριστές στο πλαίσιο του ν. 4062/2012 (Α' 70) και του ν. 4152/2013 (Α' 107).»

Άρθρο 141

Αιολικά πάρκα στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά - Τροποποίηση άρθρου 103 ν. 4951/2022

Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 103 του ν. 4951/2022 (Α' 129), περί εγκατάστασης ανεμογεννητριών σε Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά, προστίθενται τέσσερα εδάφια, σχετικά με τα πιστοποιητικά ανεμογεννητριών που έχουν χρησιμοποιηθεί σε άλλη εγκατάσταση, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Επιτρέπεται η εγκατάσταση ανεμογεννητριών που έχουν χρησιμοποιηθεί στο παρελθόν σε άλλη εγκατάσταση για λιγότερο από είκοσι (20) έτη ειδικά για αιολικά πάρκα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, σε Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά (Μ.Δ.Ν.), εγκατεστημένης ισχύος ή μέγιστης ισχύος παραγωγής μεγαλύτερης των εξήντα κιλοβάτ (60 kW) και μικρότερης ή ίσης του ενός μεγαβάτ (1 MW). Στην περίπτωση αυτή, η άδεια λειτουργίας εκδίδεται με διάρκεια ισχύος μικρότερη των είκοσι (20) ετών, όπως ειδικότερα καθορίζεται με τον Κανονισμό σύνδεσης, εγκατάστασης και λειτουργίας σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) της παρ. 1 του άρθρου 51. Για την έκδοση άδειας εγκατάστασης ή σύνδεσης του σταθμού στο Δίκτυο, εξαιρούμενων σταθμών, υποβάλλεται στην αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή ή τον Διαχειριστή του Δικτύου, βεβαίωση κατάλληλου φορέα ελέγχου, για την τεχνική και λειτουργική επάρκεια των ανεμογεννητριών, για την εγκατάστασή τους στον υπό αδειοδότηση αιολικό σταθμό, καθώς και για τον υπολειπόμενο χρόνο που δύνανται να λειτουργήσουν. Ως κατάλληλος φορέας ελέγχου θεωρείται ο κατασκευαστής των ανεμογεννητριών ή τρίτος διαπιστευμένος ως φορέας ελέγχου, σύμφωνα με το πρότυπο «ISO/IEC 17020» ή άλλο αντίστοιχο. Η εγκυρότητα της βεβαίωσης για την τεχνική και λειτουργική επάρκεια των ανεμογεννητριών επιβεβαιώνεται από τον φορέα, ο οποίος εκδίδει βεβαίωση πιστοποίησης τύπου για τις ανεμογεννήτριες του σταθμού. Για τους αιολικούς σταθμούς αυτής της περίπτωσης, μπορούν να γίνουν αποδεκτά από τον φορέα που εκδίδει τη βεβαίωση πιστοποίησης τύπου και πιστοποιητικά τύπου, των οποίων η ισχύς έχει λήξει, αν ο κατασκευαστής της υπό εξέταση ανεμογεννήτριας δεν εκδίδει πλέον τέτοια πιστοποιητικά, επειδή έχει σταματήσει να κατασκευάζει τον εν λόγω τύπο ανεμογεννήτριας.»

Άρθρο 142

Προσδιορισμός χρεώσεων προμήθειας καθολικής υπηρεσίας -

Τροποποίηση παρ. 6 άρθρου 138 ν. 4951/2022

Η παρ. 6 του άρθρου 138 του ν. 4951/2022 (Α' 129), περί έκτακτων ρυθμίσεων μεταβατικού χαρακτήρα στην προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας, αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Κατά την περίοδο εφαρμογής του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 για τον προσδιορισμό των χρεώσεων προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας των προμηθευτών καθολικής υπηρεσίας, λαμβάνονται υπόψη τα τιμολόγια προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας των ανωτέρω προμηθευτών, ανά κατηγορία πελατών και επιλέγεται το τιμολόγιο με την ανώτερη τιμή χρέωσης προμήθειας, εκπεφρασμένη σε ευρώ ανά μεγαβατώρα («€/MWh») σε κλίμακα κατανάλωσης από μηδέν (0) έως δυο (2) MWh. Για την εφαρμογή του πρώτου εδαφίου η Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.) δημοσιεύει μηνιαίως στην ιστοσελίδα της, υπό τη μορφή πίνακα και έως την εικοστή έβδομη (27η) ημέρα του μήνα (Μ-1), πριν από τον μήνα εφαρμογής (Μ), τις πάγιες χρεώσεις και τις χρεώσεις προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας για το σκέλος ισχύος και ενέργειας, τις οποίες έχουν κοινοποιήσει οι προμηθευτές και εφαρμόζονται στα τιμολόγια προμήθειας κατά την παρ. 1. Βάσει του ανωτέρω πίνακα, η Ρ.Α.Α.Ε.Υ. προκρίνει το ακριβότερο τιμολόγιο μεταξύ των προμηθευτών καθολικής υπηρεσίας ανά κατηγορία πελατών, το οποίο εφεξής καλείται «Τιμολόγιο Αναφοράς». Αν στο προκρινόμενο τιμολόγιο, περιλαμβάνονται επιπλέον, είτε πάγιες, είτε χρεώσεις νυχτερινής κατανάλωσης, τότε οι χρεώσεις αυτές μεταφέρονται και στο τιμολόγιο προμήθειας καθολικής υπηρεσίας. Οι εφαρμοζόμενες χρεώσεις προμήθειας καθολικής υπηρεσίας υπολογίζονται με βάση το Τιμολόγιο Αναφοράς, προσαυξημένο κατά πέντε τοις εκατό (5%), ανά κατηγορία πελατών. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να προκρίνεται ως Τιμολόγιο Αναφοράς διαφορετικό τιμολόγιο, από αυτό με την ανώτερη τιμή χρέωσης προμήθειας των προμηθευτών καθολικής υπηρεσίας, αν το τελευταίο έχει απόκλιση μεγαλύτερη από είκοσι τοις εκατό (20%), από τον μέσο όρο των ακριβότερων, ανά προμηθευτή καθολικής υπηρεσίας και ανά κατηγορία πελατών, λοιπών τεσσάρων τιμολογίων του πίνακα της παρούσας. Το Τιμολόγιο Αναφοράς που δύναται να προκριθεί με την ανωτέρω απόφαση δεν δύναται να υπολείπεται από τον μέσο όρο των ακριβότερων, ανά προμηθευτή καθολικής υπηρεσίας και ανά κατηγορία πελατών, τεσσάρων (4) τιμολογίων του προηγούμενου εδαφίου.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΟΥ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Άρθρο 143

Ανάθεση αρμοδιοτήτων στις υπηρεσίες της Γενικής Γραμματείας Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών για προγράμματα του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

1. Οι υπηρεσίες της Γενικής Γραμματείας Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να ασκούν αρμοδιότητες φορέα υλοποίησης δράσεων ή έργων του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας ή υπηρεσίας του Υπουργείου ευθύνης για τον συντονισμό και την παρακολούθηση

των σχετικών δράσεων και έργων που συνάπτονται με τις αρμοδιότητες της Γενικής Γραμματείας Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών, με βάση την υπό στοιχεία 119126ΕΞ2021/28.9.2021 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών, περί καθορισμού Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου των δράσεων και των έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (Β' 4498), καθώς και αρμοδιότητες Δικαιούχου Έργου σε δράσεις συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων του «ΕΣΠΑ». Οι ανωτέρω αρμοδιότητες ανατίθενται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, και στον βαθμό που ρυθμίζονται ζητήματα πέραν του ορισμού φορέα υλοποίησης δράσεων και έργων, στο πλαίσιο εφαρμογής της υπό στοιχεία 119126ΕΞ 2021/28.9.2021 απόφασης, με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Οικονομικών.

2. Στο πλαίσιο άσκησης των αρμοδιοτήτων της παρ. 1, στο πλαίσιο εφαρμογής καθεστώτων επενδυτικής και λειτουργικής ενίσχυσης για σταθμούς Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, αποθήκευσης και Συμπαγωγής Θερμότητας - Ηλεκτρισμού Υψηλής Απόδοσης, καθώς και στο πλαίσιο υλοποίησης έργων τεχνικής βοήθειας για την υποστήριξη του κύριου έργου της, η αρμόδια υπηρεσία μεριμνά για την υλοποίηση των έργων, συμπεριλαμβανομένων όλων των απαιτούμενων ενεργειών για τη σύναψη και εκτέλεση συμβάσεων προμηθειών, έργων, μελετών, παροχής υπηρεσιών, τη σύνταξη και επεξεργασία δικηρύξεων, προδιαγραφών, τευχών δημοπράτησης, σχεδίων συμβάσεων, αποφάσεων συγκρότησης επιτροπών, την κατακύρωση διαγωνισμών και την ενημέρωση των σχετικών πληροφοριακών συστημάτων.

Άρθρο 144
Μετακίνηση προσωπικού μεταξύ της Δημόσιας Επιχείρησης Ηλεκτρισμού και του Διαχειριστή Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας - Αντικατάσταση παρ. 3Α άρθρου 125 ν. 4001/2011

Η παρ. 3Α του άρθρου 125 του ν. 4001/2011 (Α' 179) αντικαθίσταται ως εξής:

«3Α. Κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης και διαδικασίας, για μεμονωμένες περιπτώσεις μεταφοράς προσωπικού από τη ΔΕΗ Α.Ε. προς τη ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε. ή και αντιστρόφως, από τη ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε. προς τη ΔΕΗ Α.Ε., εξαιρουμένων των διευθυντικών στελεχών που ασκούν καθήκοντα διαχείρισης του δικτύου διανομής, η μετακίνηση πραγματοποιείται με αποφάσεις των Διοικητικών Συμβουλίων των δύο εταιρειών μετά από σχετική αίτηση του ενδιαφερομένου προς αυτά, η οποία υποβάλλεται μέχρι και την 31η.12.2023. Οι αποφάσεις των Διοικητικών Συμβουλίων υποβάλλονται στη Ρ.Α.Α.Ε.Υ., η οποία δύναται, με αιτιολογημένη απόφασή της, η οποία εκδίδεται εντός ενός (1) μηνός, να απαγορεύει τη μεταφορά προσωπικού, σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο για λόγους συμμόρφωσης με τις υποχρεώσεις περί αποτελεσματικού διαχωρισμού μεταξύ των εταιρειών. Η προϋπηρεσία που έχει αναγνωριστεί από την εταιρεία προέλευσης, αναγνωρίζεται πλήρως για όλα τα δικαιώματα που απορρέουν από αυτήν. Ο φορέας προέλευσης λαμβάνει τα αναγκαία

μέτρα για την προστασία των εμπιστευτικών πληροφοριών στις οποίες είχε πρόσβαση ο εργαζόμενος.»

Άρθρο 145
Κάλυψη έκτακτων αναγκών σε προσωπικό του Διαχειριστή Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης

Η διάρκεια ισχύος των συμβάσεων έργου, οι οποίες έχουν συναφθεί με την ανώνυμη εταιρεία «Διαχειριστής Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης Α.Ε.» (ΔΑΠΕΕΠ Α.Ε.) δυνάμει του άρθρου 75 του ν. 4602/2019 (Α' 45) και της παρ. 3 του άρθρου 112 του ν. 4685/2020 (Α' 92) δύναται να παραταθεί κατά δύο (2) έτη από την κατά περίπτωση λήξη αυτών. Η εν λόγω παράταση δεν γεννά οποιοδήποτε δικαίωμα αποζημίωσης ή άλλη αξίωση ή προνόμιο κατά τη λήξη τους.

Άρθρο 146
Θέματα προσωπικού «ΔΕΠΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ Α.Ε.» και των συνδεδεμένων με αυτήν εταιρειών - Προσθήκη παρ. 7 στο άρθρο 80ΙΒ του ν. 4001/2011

Στο άρθρο 80ΙΒ του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί εργασιακών σχέσεων της «ΔΕΠΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ Α.Ε.», προστίθεται παρ. 7 ως εξής:

«7. Το άρθρο 4 του ν. 4643/2019 (Α' 193) εφαρμόζεται για τις προσλήψεις προσωπικού στη «ΔΕΠΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ Α.Ε.» και στις συνδεδεμένες με αυτήν εταιρείες. Ειδικά η παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 4643/2019 εφαρμόζεται και για την πλήρωση των θέσεων Συντονιστών Διευθυντών Δραστηριοτήτων, Διευθυντών Δραστηριοτήτων και Διευθυντών που προβλέπονται στη «ΔΕΠΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ Α.Ε.» και στις συνδεδεμένες με αυτήν εταιρείες, εφαρμοζόμενου αναλόγως, ως προς την περίπτωση των Διευθυντών, του τελευταίου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 4643/2019.»

Άρθρο 147
Προσλήψεις συγγενών θανόντων σε εργατικά ατυχήματα εργαζομένων σε εργολάβους εγκαταστάσεων της Δημόσιας Επιχείρησης Ηλεκτρισμού - Τροποποίηση παρ. 7 άρθρου 6 ν. 2244/1994

Στο τέλος της παρ. 7 του άρθρου 6 του ν. 2244/1994 (Α'168), περί προσλήψεων στη Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού (Δ.Ε.Η.), συγγενών θανόντων σε εργατικά ατυχήματα, προστίθεται εδάφιο, και η παρ. 7 διαμορφώνεται ως εξής:

«7. Επίσης, με αποφάσεις του Δ.Σ. της Δ.Ε.Η., στις οποίες θα καθορίζονται οι ειδικότεροι όροι, διαδικασίες και προϋποθέσεις, δύναται να προσλαμβάνεται στη Δ.Ε.Η., κατά παρέκκλιση των διατάξεων του ν. 2190/1994, ένα μέλος της οικογένειας μισθωτού, με οποιαδήποτε σχέση εργασίας, θανόντος συνεπεία εργατικού ατυχήματος. Με τη διαδικασία του ανωτέρου εδαφίου δύναται, κατά παρέκκλιση των διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας, να προσλαμβάνεται στη Δ.Ε.Η. το με οποιαδήποτε σχέση εργασίας έκτακτο προσωπικό της, το οποίο έχει υποστεί μόνιμη σωματική αναπηρία σε ποσοστό τουλάχιστον

50% συνεπεία εργατικού ατυχήματος στην Επιχείρηση. Σε περίπτωση που η πρόσληψη δεν είναι δυνατή λόγω νομίμως διαπιστωθείσας ανικανότητας εκτέλεσης οποιασδήποτε εργασίας στην Επιχείρηση, έχει εφαρμογή η διάταξη του πρώτου εδαφίου της παρούσας παραγράφου. Η ισχύς των ανωτέρω εδαφίων αρχίζει από 1ης Ιανουαρίου 2008. Ομοίως, με αποφάσεις του Δ.Σ. της Δ.Ε.Η., στις οποίες καθορίζονται οι ειδικότεροι όροι, διαδικασίες και προϋποθέσεις, δύναται να προσλαμβάνεται στη Δ.Ε.Η., κατά παρέκκλιση των διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας, ένα μέλος της οικογένειας θανόντος, του οποίου ο θάνατος επήλθε συνεπεία εργατικού ατυχήματος, το οποίο έλαβε χώρα στο πλαίσιο εκτέλεσης της εργασίας του, σε εργολάβο, στις εγκαταστάσεις της Δ.Ε.Η.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ' **ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ** **ΤΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΚΙΝΗΣΗΣ**

Άρθρο 148 **Έγκριση Εθνικού Σχεδίου Ηλεκτροκίνησης και** **Υλοποίηση Σχεδίων Φόρτισης Ηλεκτρικών** **Οχημάτων - Τροποποίηση άρθρου 16** **ν. 4710/2020**

Στο άρθρο 16 του ν. 4710/2020 (Α' 142), περί ανάπτυξης δημοσίων προσβάσιμων υποδομών επαναφόρτισης ηλεκτροκίνητων οχημάτων, το τρίτο εδάφιο της παρ. 1 τροποποιείται ως προς τον φορέα εκπόνησης του Εθνικού Σχεδίου για την Ηλεκτροκίνηση, στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 αντικαθίσταται η λέξη «ενδεικτικές προδιαγραφές» με τις λέξεις «πρότυπα τεύχη που περιλαμβάνουν τις προδιαγραφές», προστίθεται τέταρτο εδάφιο σχετικά με τη διαδικασία έγκρισης των πρότυπων τευχών, στο πρώτο εδάφιο της παρ. 3 προστίθεται η αναφορά στα δεδομένα που λαμβάνονται υπόψη κατά την αξιολόγηση της ανάπτυξης των σημείων επαναφόρτισης, και το άρθρο 16 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 16 **Ανάπτυξη δημοσίων** **προσβάσιμων υποδομών επαναφόρτισης Η/Ο**

1. Η ανάπτυξη των δημοσίων προσβάσιμων υποδομών επαναφόρτισης Η/Ο πραγματοποιείται κατά προτεραιότητα ελεύθερα, μετά από πρωτοβουλία όσων ενδιαφέρονται να δραστηριοποιηθούν στην αγορά. Δύναται επίσης, να πραγματοποιείται μέσω διαφανών και χωρίς διακρίσεις διαγωνισμών παραχώρησης του δικαιώματος ανάπτυξης, διαχείρισης και λειτουργίας τέτοιων υποδομών, σύμφωνα με τις παρ. 2 και 4. Η ανάπτυξη των υποδομών γίνεται βάσει του Εθνικού Σχεδίου για την Ηλεκτροκίνηση που εκπονείται από το Αυτοτελές Τμήμα Ηλεκτροκίνησης και εγκρίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Υποδομών και Μεταφορών, Εσωτερικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού και βάσει των σχεδίων φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων του άρθρου 17. Κατά την εκπόνηση του Εθνικού Σχεδίου για την Ηλεκτροκίνηση λαμβάνεται υπόψη η κοινή υπουργική απόφαση της παρ. 2 του άρθρου 8 του ν. 4439/2016 (Α' 222).

2. Για την ανάπτυξη, διαχείριση και λειτουργία των δημοσίων προσβάσιμων υποδομών επαναφόρτισης Η/Ο, βάσει των σχεδίων φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων του άρθρου 17, οι δήμοι δύνανται να διενεργούν ανοιχτούς διαγωνισμούς παραχώρησης του δικαιώματος αυτού σε δημόσιους ή ιδιωτικούς χώρους, που προβλέπονται στην κατά περίπτωση πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος. Το Αυτοτελές Τμήμα Ηλεκτροκίνησης του άρθρου 40 καταρτίζει πρότυπα τεύχη που περιλαμβάνουν τις προδιαγραφές για την πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για τους διαγωνισμούς παραχώρησης του προηγούμενου εδαφίου. Μεταξύ των κριτηρίων αξιολόγησης των προσφορών περιλαμβάνονται υποχρεωτικά το κόστος των παρεχόμενων υπηρεσιών, ο χρόνος υλοποίησης, η λειτουργική διαθεσιμότητα των υποδομών και η εν γένει ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών και, δυνητικά, ιδίως το πλήθος, η γεωγραφική κατανομή των σημείων επαναφόρτισης και τα βασικά ποιοτικά χαρακτηριστικά των υποδομών. Τα ως άνω πρότυπα τεύχη εγκρίνονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Εσωτερικών και Υποδομών και Μεταφορών.

3. Το Αυτοτελές Τμήμα Ηλεκτροκίνησης του άρθρου 40 προβαίνει ετησίως σε αξιολόγηση της ανάπτυξης των σημείων επαναφόρτισης Η/Ο, βάσει των δεδομένων που καταγράφονται στο Μητρώο Υποδομών και Φορέων Αγοράς Ηλεκτροκίνησης του άρθρου 13, προκειμένου να διαπιστώσει το επίπεδο ανάπτυξης στην αγορά ηλεκτροκίνησης, καθώς και την επάρκεια των υποδομών επαναφόρτισης Η/Ο, λαμβάνοντας υπόψη, μεταξύ άλλων, την αναλογία δημοσίων προσβάσιμων υποδομών επαναφόρτισης Η/Ο, σε σχέση με το πλήθος των Η/Ο που κυκλοφορούν στην Ελληνική Επικράτεια και ανά γεωγραφική περιοχή. Στην ετήσια αξιολόγηση επισημαίνονται και τα προβλήματα που έχουν παρουσιαστεί στην ανάπτυξη των υποδομών επαναφόρτισης Η/Ο σε σχέση με τα προβλεπόμενα στο Εθνικό Σχέδιο για την Ηλεκτροκίνηση και στα Σχέδια Φόρτισης Η/Ο των δήμων της Χώρας και προτείνονται σχετικές παρεμβάσεις, λαμβανομένων υπόψη των ιδιαιτεροτήτων που παρουσιάζονται ανά γεωγραφική περιοχή.

4. Αν, λαμβάνοντας υπόψη τους στόχους του Εθνικού Σχεδίου για την Ηλεκτροκίνηση, ιδίως για το πλήθος, τη γεωγραφική κατανομή και τον χρόνο υλοποίησης, δεν καταστεί εφικτή η ανάπτυξη επαρκούς δικτύου δημοσίων προσβάσιμων υποδομών επαναφόρτισης Η/Ο, μέσω του ανταγωνιστικού μοντέλου αγοράς και των διαγωνιστικών διαδικασιών της παρ. 2, το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας κατά το άρθρο 37 του ν. 4622/2019 (Α' 133) δύναται, μετά από συμφωνία με τον κατά περίπτωση κύριο ή έχοντα το δικαίωμα χρήσης των χώρων, να διενεργεί διαφανή και χωρίς διακρίσεις διαδικασία με πρόσκληση υποβολής προσφορών, για τη χορήγηση δικαιώματος ανάπτυξης, διαχείρισης και λειτουργίας σημείων επαναφόρτισης για Η/Ο σε γεωγραφικές ενότητες ή σε τομείς ανάπτυξης των υποδομών, όπου παρατηρείται υστέρηση. Για την αξιολόγηση των προσφορών λαμβάνονται υπόψη τα κριτήρια της παρ. 2 και δύναται να γίνεται χρήση των

προδιαγραφών πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος της ίδιας παραγράφου.»

Άρθρο 149
Υποχρέωση εγκατάστασης σημείων
επαναφόρτισης Ηλεκτρικών Οχημάτων
από Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης -
Προσθήκη παρ. 2Α στο άρθρο 17
του ν. 4710/2020

Στο άρθρο 17 του ν. 4710/2020 (Α' 142), περί χωροθέτησης σημείων στάθμευσης και επαναφόρτισης Ηλεκτρικών Οχημάτων (Η/Ο) από Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.), προστίθεται παρ. 2Α ως εξής:

«2Α. Οι Δήμοι των παρ. 1 και 2 εκκινούν τους διαγωνισμούς για την εγκατάσταση δημοσίως προσβάσιμων σημείων επαναφόρτισης Η/Ο, σε χώρους αρμοδιότητάς τους, σύμφωνα με τα εγκεκριμένα Σ.Φ.Η.Ο., έως την 31η Δεκεμβρίου 2023. Η ως άνω προθεσμία δύναται να παρατείνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εσωτερικών.

Στις περιπτώσεις διενέργειας διαγωνισμών παραχώρησης της παρ. 2 του άρθρου 16, χρησιμοποιούνται υποχρεωτικά από τις αναθέτουσες αρχές τα πρότυπα τεύχη της παρ. 2 του άρθρου 16.»

Άρθρο 150
Αξιολόγηση Εθνικού Σχεδίου
για την Ηλεκτροκίνηση -
Τροποποίηση άρθρου 43 ν. 4710/2020

Στην παρ. 1 του άρθρου 43 του ν. 4710/2020 (Α' 142), περί εκπόνησης του Εθνικού Σχεδίου για την Ηλεκτροκίνηση, προστίθεται η εισήγηση του Αυτοτελούς Τμήματος Ηλεκτροκίνησης, η παρ. 2 καταργείται και το άρθρο 43 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 43
Αξιολόγηση εφαρμογής Εθνικό Σχέδιο
για την Ηλεκτροκίνηση

Για την παρακολούθηση της υλοποίησης των σκοπών του παρόντος εκπονείται Εθνικό Σχέδιο για την Ηλεκτροκίνηση, το οποίο εγκρίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Υποδομών και Μεταφορών, Εσωτερικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, μετά από εισήγηση του Αυτοτελούς Τμήματος Ηλεκτροκίνησης του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'
ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Άρθρο 151
Προσαρμογή αποζημίωσης σταθμών βιομάζας,
βιοαερίου λόγω ενεργειακής κρίσης

Για σταθμούς των κατηγοριών 5, 6, 7, 8, 11, 12 και για σταθμούς βιοαερίου που προέρχονται από την αναερόβια χώνευση του βιοαποδομήσιμου κλάσματος αποβλήτων των κατηγοριών 9 και 10 του Πίνακα 1 του άρθρου 4 του ν. 4414/2016 (Α' 149), για σταθμούς του κατηγοριών 11, 12, 13, 16, 17 και για σταθμούς βιοαερίου που προέρχονται από την αναερόβια χώνευση του βιοαποδομή-

σιμου κλάσματος αποβλήτων των κατηγοριών 14 και 15 του πίνακα Α της περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 13 του ν. 3468/2006 (Α' 129), οι οποίοι έχουν τεθεί σε δοκιμαστική ή κανονική λειτουργία οι τιμές αναφοράς και οι τιμές αποζημίωσης αυτών προσαυξάνονται για χρονική περίοδο δώδεκα μηνών (12) μηνών από την πρώτη περίοδο εκκαθάρισης που έπεται της έναρξης ισχύος του παρόντος, κατά ποσοστό είκοσι πέντε τοις εκατό (25%). Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Οικονομικών δύναται να παρατείνεται η περίοδος εφαρμογής του παρόντος.

Άρθρο 152
Υπηρεσίες Κοινής Ωφέλειας -
Τροποποίηση άρθρου 32 ν. 4872/2021

Το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 και το δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 32 του ν. 4872/2021 (Α' 247) τροποποιούνται, προκειμένου να προβλεφθεί απαλλαγή από την υποχρέωση καταβολής χρεώσεων Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας αντί για αναστολή της σχετικής υποχρέωσης, η παρ. 4 καταργείται, και το άρθρο 32 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 32
Αναστολή καταβολής χρεώσεων
για την παροχή Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας

1. Για την περίοδο κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας από 1.11.2021 έως και 31.3.2022 απαλλάσσονται από την υποχρέωση καταβολής χρεώσεων Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας (Υ.Κ.Ω.) οι κάτωθι κατηγορίες καταναλωτών του πίνακα της παρ. 1α του άρθρου 36 του ν. 4067/2012 (Α' 79):

- α) Βιομηχανικής χρήσης ΜΤ > 13GWh,
- β) Βιομηχανικής χρήσης ΜΤ,
- γ) Γενικής χρήσης ΜΤ,
- δ) Αγροτικής χρήσης ΜΤ,
- ε) Βιομηχανικής χρήσης ΧΤ για τις τριφασικές παροχές ισχύος μεγαλύτερης ή ίσης των 85kVA (τύπου υπ' αρ. 5, 6 και 7), και
- στ) αγροτικής χρήσης ΧΤ, για τις τριφασικές παροχές ισχύος μεγαλύτερης ή ίσης των 85kVA (τύπου υπ' αρ. 5, 6 και 7).

2. Σε εφαρμογή της παρ. 1, οι προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας δεν περιλαμβάνουν τη σχετική χρέωση Υ.Κ.Ω. στους λογαριασμούς κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας των αντίστοιχων πελατών. Το ποσό το οποίο δεν χρεώνεται καταχωρίζεται σε ειδικό πεδίο του λογαριασμού με σημείωση περί της απαλλαγής από την υποχρέωση καταβολής χρεώσεων για την παροχή υπηρεσιών Υ.Κ.Ω. δυνάμει του παρόντος.

3. Για την περίοδο κατανάλωσης και τις κατηγορίες καταναλωτών της παρ. 1, ο Διαχειριστής του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε.):

- α) υπολογίζει, αλλά δεν τιμολογεί τους Εκπροσώπους Φορτίου, αναφορικά με τα χρηματικά ποσά των χρεώσεων Υ.Κ.Ω. που αντιστοιχούν στους πελάτες τους και στις ιδιοκαταναλώσεις των Αυτοπρομηθευόμενων Πελατών, κατά την υλοποίηση των αντίστοιχων μηνιαίων εκκαθα-

ρίσεων του Διασυνδεδεμένου Συστήματος (Δ.Σ.) και των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών (Μ.Δ.Ν.),

β) κατά τον υπολογισμό των εγγυήσεων των Εκπρωσώπων Φορτίου για τις χρεώσεις Υ.Κ.Ω. του Δ.Σ. και των Μ.Δ.Ν. δεν λαμβάνει υπόψη τα χρηματικά ποσά των χρεώσεων Υ.Κ.Ω. που αντιστοιχούν στους πελάτες τους και στις ιδιοκαταναλώσεις των Αυτοπρομηθευόμενων Πελατών.

4. Καταργείται.»

Άρθρο 153

Αυτοτιμολόγηση σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Συμπαράγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης

1. Οι κάτοχοι σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαράγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) με συμβάσεις πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας ή συμβάσεις λειτουργικής ενίσχυσης, αναθέτουν υποχρεωτικά στον Διαχειριστή Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης και στον Διαχειριστή Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας, κατά περίπτωση, την έκδοση των τιμολογίων αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας (αυτοτιμολόγηση) για την παραγόμενη ενέργεια του σταθμού ή των σταθμών τους, σύμφωνα με τις παρ. 5 και 8 του άρθρου 8 του ν. 4308/2014 (Α' 251).

2. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται από τη δεύτερη περίοδο εκκαθάρισης που έπεται της έναρξης ισχύος του παρόντος.

Άρθρο 154

Αναβίωση φωτοβολταϊκών σταθμών για εφαρμογή ενεργειακού συμψηφισμού

Οριστικές Προσφορές Σύνδεσης, σταθμών του άρθρου 14 Α του ν. 3468/2006 (Α' 129), η διάρκεια των οποίων έληξε μετά την 30ή Αυγούστου 2022 και μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος, δύναται να αναβιώσουν και να παραταθούν από την έναρξη ισχύος του παρόντος και για χρονικό διάστημα, όπως αυτό ορίζεται στη παρ. 4 του άρθρου 35 του ν. 4951/2022 (Α' 129), εφόσον υφίσταται διαθέσιμος ηλεκτρικός χώρος και ο ενδιαφερόμενος καταβάλει, εντός ενός (1) μηνός, από την έναρξη ισχύος του παρόντος, το Τέλος Παράτασης Εγκατάστασης και Δέσμευσης Ηλεκτρικού Χώρου. Σε περίπτωση μη ύπαρξης διαθέσιμου ηλεκτρικού χώρου, ο Διαχειριστής του Δικτύου ενημερώνει σχετικά τον Διαχειριστή Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης και το καταβληθέν τέλος επιστρέφεται στον ενδιαφερόμενο. Στην περίπτωση, δε, υποχρέωσης για διενέργεια διαγωνιστικής διαδικασίας, προκειμένου να υλοποιηθεί το έργο, το χρονικό διάστημα της παράτασης του πρώτου εδαφίου προσαυξάνεται κατά δεκαοκτώ (18) μήνες.

Άρθρο 155

Σύναψη διμερών συμβάσεων για σταθμούς - Τροποποίηση υποπαρ. ΙΓ4 παρ. ΙΓ άρθρου 1 ν. 4254/2014

Στο τέλος της υποπαρ. ΙΓ4 της παρ. ΙΓ του άρθρου πρώτου του ν. 4254/2014 (Α' 85), περί σταθμών Ανανεώσιμων

Πηγών Ενέργειας και Συμπαράγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης, προστίθενται τρία εδάφια, και η υποπαρ. ΙΓ διαμορφώνεται ως εξής:

«ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ ΙΓ.4:

ΕΠΕΚΤΑΣΗ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Για όλους τους σταθμούς Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαράγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.), που εμπίπτουν στις διατάξεις της υποπαρ. ΙΓ.1., με την επιφύλαξη της παρ. 3 της ίδιας υποπαρ. ΙΓ.1., και λειτουργούν για διάστημα μικρότερο των δώδεκα (12) ετών, με σημείο αναφοράς για τους σταθμούς Α.Π.Ε. την 1η Ιανουαρίου 2014 και για τους σταθμούς Σ.Η.Θ.Υ.Α. την 7η Απριλίου 2014, επεκτείνονται αυτοδικαία, κατά επτά (7) χρόνια, η σύμβαση πώλησης και η σύμβαση συμψηφισμού του Ειδικού Προγράμματος Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Συστημάτων σε κτιριακές εγκαταστάσεις και ιδίως σε δώματα και στέγες κτιρίων της υπό στοιχεία 12323/ΓΓ175/4.6.2009 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων (Β' 1079), όπως εκάστοτε ισχύει, καθώς και οι απαιτούμενες άδειες παραγωγής και λειτουργίας, και για εγκατεστημένη ισχύ ίση με την ισχύ που είχαν κατά τα ως άνω αντίστοιχα σημεία αναφοράς. Ειδικά για αιολικούς σταθμούς, η άδεια λειτουργίας παρατείνεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 56 του ν. 4546/2018 (Α' 101).

α) Στους παραγωγούς των σταθμών ΑΠΕ των προηγούμενων εδαφίων κατά το διάστημα επέκτασης της σύμβασης πώλησης χορηγείται διαζευκτικά η δυνατότητα επιλογής μεταξύ των εξής τρόπων αποζημίωσης:

αα) Βάσει μεθοδολογίας που καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, που εκδίδεται μετά από εισήγηση της Επιτροπής του άρθρου 12 του ν. 4414/2016 (Α' 149), λαμβανομένων υπόψη των χαρακτηριστικών των τεχνολογιών, του μεταβλητού και σταθερού κόστους των σταθμών αυτών, του τυχόν αναπόσβεστου κόστους των σταθμών αυτών, καθώς και των προσδοκώμενων εσόδων τους από τη συμμετοχή τους στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας.

αβ) Με τιμή ενενήντα (90) ευρώ/MWh για μέγιστη ετήσια ποσότητα ενέργειας που υπολογίζεται από τη μαθηματική σχέση:

Ενέργεια (kWh) = Εγκατεστημένη Ισχύς (kW) Χ Συντελεστής Απόδοσης (kWh/kW).

β) Στους παραγωγούς των σταθμών Σ.Η.Θ.Υ.Α. του πρώτου εδαφίου της παρούσας υποπαραγράφου κατά το διάστημα επέκτασης της σύμβασης πώλησης, η παραγόμενη ενέργεια αποζημιώνεται με τιμή που προκύπτει με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μετά από εισήγηση της Επιτροπής του άρθρου 12 του ν. 4414/2016, λαμβανομένων υπόψη των χαρακτηριστικών των τεχνολογιών, του μεταβλητού και σταθερού κόστους των σταθμών αυτών, του τυχόν αναπόσβεστου κόστους των σταθμών αυτών, καθώς και των προσδοκώμενων εσόδων τους από τη συμμετοχή τους στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας.

Ο Συντελεστής Απόδοσης ανά τεχνολογία αποτυπώνεται στον παρακάτω πίνακα.

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ	Συντελεστής απόδοσης (kWh/kW)
Φ/Β σταθμοί στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα 1	1500
φ/Β σταθμοί στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά 2	1700
Φ/Β σταθμοί Ειδικού Προγράμματος Στεγών (<=10 kW) (B 1079/2009)	1400
Αιολικοί σταθμοί στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα	2250
Αιολικοί σταθμοί στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά 2	2500
Μικρά Υδροηλεκτρικά	3150
Βιομάζα	7800
Αέρια από ΧΥΤΑ	6500
Βιοαέριο	7800
Σημειώσεις 1, 2: Κατά τον χρόνο έναρξης λειτουργίας του σταθμού ΑΠΕ/ΣΗΘΥΑ	

Το πλεόνασμα ενέργειας που προκύπτει από την εφαρμογή της υποπερ. αβ) της περ. α), διοχετεύεται στο Σύστημα ή/και στο Δίκτυο, χωρίς υποχρέωση για οποιαδήποτε αποζημίωση στον παραγωγό.

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, που εκδίδεται μετά από πρόταση του Διαχειριστή Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης (ΔΑΠΕΕΠ) και γνώμη της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (ΡΑΑΕΥ), καθορίζεται η μοναδιαία τιμή με την οποία υπολογίζεται η αποζημίωση για το πλεόνασμα της ενέργειας, η οποία καταβάλλεται από τους προμηθευτές υπέρ του Ειδικού Λογαριασμού του άρθρου 143 του ν. 4001/2011 (Α' 179).

Η επιλογή μεταξύ των υποπερ. αα) και ββ) της περ. α) γίνεται με αμετάκλητη δήλωση του παραγωγού στη ΔΑΠΕΕΠ ΑΕ, ή την Ανώνυμη Εταιρεία με την επωνυμία Διαχειριστής Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ) ή τον προμηθευτή, κατά περίπτωση, η οποία πρέπει να υποβληθεί τουλάχιστον τρεις (3) μήνες πριν την έναρξη επέκτασης της σύμβασης. Σε περίπτωση μη υποβολής της δήλωσης εντός του ανωτέρω διαστήματος, η αποζημίωση κάθε φορά γίνεται με τη μικρότερη τιμή των υποπερ. αα) και ββ) της περ. α).

Ο παραγωγός, με αμετάκλητη δήλωσή του προς τη ΔΑΠΕΕΠ ΑΕ, δύναται να επιλέξει να μην γίνει αυτοδίκαιη επέκταση της σύμβασης πώλησης κατά επτά (7) έτη ή να καταγγείλει τη σύμβαση, αν αυτή έχει επεκταθεί αυτοδίκαια. Στην περίπτωση αυτή, ο σταθμός δύναται να εγγείει ενέργεια στο σύστημα μόνο στη βάση σύναψης διμερούς σύμβασης. Με την πρόσκομιση της διμερούς σύμβασης στην αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή παρατείνονται, για χρόνο ίσο με τη διάρκεια της διμερούς σύμβασης και όχι πάνω από επτά (7) έτη, οι απαιτούμενες άδειες παραγωγής και λειτουργίας, για εγκατεστημένη ισχύ ίση με την ισχύ που είχαν κατά τα αντίστοιχα σημεία αναφοράς του πρώτου εδαφίου της παρούσας υποπαραγράφου.»

Άρθρο 156

Συμμόρφωση στη Συμφωνία μεταφοράς επικίνδυνων υλικών («ADR») - Προσθήκη παρ. 13 στο άρθρο 15 του ν. 3054/2002

Στο άρθρο 15 του ν. 3054/2002 (Α' 230), περί γενικών διατάξεων, προστίθεται παρ. 13, ως εξής:

«13. Οι κάτοχοι αδειών του παρόντος, στο πλαίσιο συμμόρφωσης προς τις απαιτήσεις της Ευρωπαϊκής Συμφωνίας «ADR», περί οδικής μεταφοράς επικίνδυνων εμπορευμάτων, η οποία κυρώθηκε με τον ν. 1741/1987 (Α' 225), καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος των αδειών τους, εφόσον οι δραστηριότητές τους περιλαμβάνουν την αποστολή ή τη μεταφορά επικίνδυνων εμπορευμάτων οδικώς, ή τις σχετικές εργασίες συσκευασίας, φόρτωσης, πλήρωσης ή εκφόρτωσης, διορίζουν έναν ή περισσότερους Συμβούλους Ασφαλούς Μεταφοράς Επικίνδυνων Εμπορευμάτων, ως υπεύθυνους για την αποφυγή κινδύνων εγγενών σε τέτοιες δραστηριότητες, όσον αφορά άτομα, ιδιοκτησίες και το περιβάλλον.»

Άρθρο 157

Κατανομή βιοντίζελ - Προσθήκη περ. ζ) στην παρ. 7 του άρθρου 15Α του ν. 3054/2002

Στο τέλος της παρ. 7 του άρθρου 15Α του ν. 3054/2002 (Α' 230), περί βιοκαυσίμων και ανανεώσιμων καυσίμων, προστίθεται περ. ζ) ως εξής:

«ζ) Η περίοδος κατανομής, σύμφωνα με την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/91141/3744/1.10.2021 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για την κατανομή του έτους 2021 (Β' 4643), παρατείνεται πέραν της 31ης Δεκεμβρίου 2021 και για χρονικό διάστημα μέχρι την ημερομηνία δημοσίευσης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της κοινής απόφασης της περ. α). Στο χρονικό διάστημα της παράτασης της κατανομής, οι ποσοτήτες αυτούσιου βιοντίζελ, επιπλέον της κατανομής έτους 2021, που απαιτούνται για το χρονικό διάστημα της παράτασης, παραλαμβάνονται από τους υπόχρεους ανάμειξης εκ των δικαιούχων της κατανομής έτους 2021, με τρόπο ώστε στο τέλος κάθε μήνα:

ζα) οι ποσότητες αυτούσιου βιοντίζελ που παραδόθηκαν από τους δικαιούχους, να είναι ανάλογες με τα ποσοστά συμμετοχής τους στην κατανομή έτους 2021, και
ζβ) το ποσοστό ανάμειξης του αυτούσιου βιοντίζελ στο πετρέλαιο κίνησης που διατίθεται στην αγορά, να είναι επτά τοις εκατό (7%) κατ' όγκο.

Στο χρονικό διάστημα της παράτασης της κατανομής συνεχίζουν να ισχύουν τα λοιπά καθοριζόμενα στην

ανωτέρω υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/91141/3744/1.10.2021 κοινή απόφαση.»

Άρθρο 158
Αξιοποίηση διαθέσιμου περιθωρίου αιολικών σταθμών στα συστήματα τω Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών

1. Το ανά σύστημα Μη Διασυνδεδεμένου Νησιού (Μ.Δ.Ν.) διαθέσιμο περιθώριο υποδοχής ισχύος αιολικών σταθμών προσδιορίζεται με βάση το εγκεκριμένο, με απόφαση της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων, περιθώριο αιολικών σταθμών, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, από το οποίο αφαιρείται η μέγιστη ισχύς των εν λειτουργία αιολικών σταθμών του συστήματος, των αδειών παραγωγής που έχουν χορηγηθεί για ριζική ανανέωση του υφιστάμενου εξοπλισμού, καθώς και των αιολικών σταθμών που έχουν λάβει οριστική προσφορά σύνδεσης.

2. Το διαθέσιμο, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, περιθώριο ισχύος για την εγκατάσταση αιολικών σταθμών στα κορεσμένα δίκτυα των αυτόνομων συστημάτων των Μ.Δ.Ν., όπως υπολογίζεται στην παρ. 1, αξιοποιείται κατά προτεραιότητα:

α) Για αύξηση της μέγιστης ισχύος παραγωγής ήδη λειτουργούντων αιολικών σταθμών, οι οποίοι λειτουργούν με περιορισμό της μέγιστης ισχύος παραγωγής τους σε τιμή χαμηλότερη της συνολικής εγκατεστημένης ισχύος των ανεμογεννητριών τους, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην άδεια παραγωγής ή τη βεβαίωση παραγωγού που διαθέτουν. Η αύξηση λαμβάνει χώρα μέχρι το επίπεδο της εγκατεστημένης ισχύος των ανεμογεννητριών, κατ' επιλογή των κατόχων των σταθμών. Αν η δυνατότητα αύξησης της ισχύος των ανωτέρω σταθμών υπερβαίνει το διαθέσιμο περιθώριο υποδοχής ισχύος αιολικών σταθμών του συστήματος Μ.Δ.Ν., τότε το διαθέσιμο περιθώριο κατανέμεται στους δικαιούμενους σταθμούς αναλογικά προς την ισχύ της άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας ή της Βεβαίωσης Παραγωγού του κάθε σταθμού. Υπολειπόμενο περιθώριο, το οποίο δεν αξιοποιείται κατά τα ανωτέρω, διατίθεται σε σταθμούς της περ. β).

β) Για την ανάπτυξη νέων αιολικών σταθμών. Η επιλογή παραγωγού στην περίπτωση αυτή γίνεται μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 (Α' 149).

3. Για την ένταξη στην περ. α) της παρ. 2 οι κάτοχοι των σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) υποβάλλουν, εντός τεσσάρων (4) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, στον Φορέα Αδειοδότησης Έργων Α.Π.Ε., αίτηση για τροποποίηση των αδειών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας ή Βεβαιώσεων Παραγωγού που διαθέτουν.

4. Για την παραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια από υφιστάμενους αιολικούς σταθμούς της περ. α), η οποία αντιστοιχεί στην επαύξηση της μέγιστης ισχύος αυτών, οι παραγωγοί λαμβάνουν την Τιμή Αναφοράς ή τιμή αποζημίωσης που ήδη ισχύει για τον εκάστοτε σταθμό.

Άρθρο 159
Κάλυψη έκτακτων αναγκών ασφάλειας εφοδιασμού με φυσικό αέριο για την περίοδο Μαρτίου 2022 έως Μαρτίου 2023 - Αντικατάσταση άρθρου 121 ν. 4951/2022

Το άρθρο 121 του ν. 4951/2022 (Α' 129), περί κάλυψης έκτακτων αναγκών ασφάλειας εφοδιασμού με φυσικό αέριο για την περίοδο Μαρτίου 2022 έως Μαρτίου 2023, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 121
Κάλυψη έκτακτων αναγκών ασφάλειας εφοδιασμού με φυσικό αέριο για την περίοδο Μαρτίου 2022 έως Μαρτίου 2023

1. Κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης, για την κάλυψη των έκτακτων αναγκών ασφάλειας εφοδιασμού της χώρας με φυσικό αέριο από 1ης Μαρτίου 2022 έως και την 31η Μαρτίου 2023, σε περίπτωση διακοπής προμήθειας φυσικού αερίου, από τους υφιστάμενους ενδείξεων επιδείνωσης της κατάστασης εφοδιασμού της χώρας με φυσικό αέριο, συμπεριλαμβανομένης ένδειξης για διακοπή της προμήθειας φυσικού αερίου, από τους υφιστάμενους ανάντη προμηθευτές, κατά την περίοδο αυτή, ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται, κατόπιν διερεύνησης με τους Προμηθευτές φυσικού αερίου και πρόσκλησης, να απευθύνει αίτημα σε Προμηθευτή φυσικού αερίου για την παράδοση φορτίων Υδροποιημένου Φυσικού Αερίου (Υ.Φ.Α.) στον Τερματικό Σταθμό Υ.Φ.Α. της Ρεβουθούσας για την κάλυψη των έκτακτων αναγκών της χώρας, με κοινοποίηση του σχετικού αιτήματος στη Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων.

2. Κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης, αν η παράδοση μέρους ή του συνόλου των έκτακτων φορτίων της παρ. 1, για το διάστημα από 1ης Μαρτίου 2022 έως και την 31η Μαρτίου 2023, κατέστη μη αναγκαία για την κάλυψη των αναγκών φυσικού αερίου της χώρας κατά την ως άνω περίοδο, σύμφωνα με βεβαίωση του Προμηθευτή, η αποζημίωση για οιοσδήποτε επιβαρύνσεις λόγω της ακύρωσης της παράδοσης, οι οποίες αποδεικνύονται από σχετικά παραστατικά, τα οποία πιστοποιούνται από ορκωτό ελεγκτή, καταβάλλεται στον Προμηθευτή από τον Διαχειριστή Α.Π.Ε. και Εγγυήσεων Προέλευσης (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.), μέσω του Ταμείου Ενεργειακής Μετάβασης του άρθρου εξηκοστού πρώτου του ν. 4839/2021 (Α' 181).

3. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατόπιν βεβαίωσης του Προμηθευτή, περί μη αναγκαίας παράδοσης, σύμφωνα με την παρ. 2, εγκρίνεται η καταβολή αποζημίωσης στον Προμηθευτή για τις επιβαρύνσεις λόγω της ακύρωσης της παράδοσης, το ύψος της οποίας προκύπτει από τα σχετικά παραστατικά που υποβάλει στη Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. ο Προμηθευτής.

4. Η αποζημίωση της παρ. 3 καταβάλλεται εντός δύο (2) μηνών, από την αποστολή των σχετικών παραστατικών από τον Προμηθευτή στη Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.. Η Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. ενημερώνει τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέρ-

γιας για το ύψος της αποζημίωσης που καταβλήθηκε στον Προμηθευτή.

5. Η ισχύς του παρόντος άρχεται από την 1η Μαρτίου 2022. Η απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας που εκδίδεται κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 3 δύναται να εγκρίνει την αποζημίωση και των επιβαρύνσεων που προέκυψαν λόγω της ακύρωσης μέρους ή του συνόλου της παράδοσης φορτίων Υ.Φ.Α., για την οποία ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας απηύθυνε αίτημα, αναδρομικά, κατά το χρονικό διάστημα από την 1η Μαρτίου 2022, έως την έναρξη ισχύος της ως άνω απόφασης.»

Άρθρο 160

Απαγόρευση έκδοσης νέων αδειών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με καύσιμο φυσικό αέριο ή πετρελαϊκά προϊόντα - Δυνατότητα μετατροπής αδειών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας σε άδειες αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας - Τροποποίηση άρθρου 132 ν. 4001/2011

Στο άρθρο 132 του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί αδειών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, αντικαθίσταται η παρ. 14, ως προς την απαγόρευση χορήγησης νέων αδειών παραγωγής, προστίθεται παρ. 15, και οι παρ. 14 και 15 διαμορφώνονται ως εξής:

«14. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος δεν εκδίδονται νέες άδειες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας για εγκαταστάσεις με καύσιμο λιθάνθρακα, λιγνίτη, φυσικό αέριο ή πετρελαϊκά προϊόντα. Η τροποποίηση αδειών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας για εγκαταστάσεις με καύσιμο λιθάνθρακα, λιγνίτη, φυσικό αέριο ή πετρελαϊκά προϊόντα είναι δυνατή εφόσον δεν αφορά στην αύξηση ισχύος των μονάδων παραγωγής, με εξαίρεση σταθμούς που βρίσκονται σε λειτουργία ή δοκιμαστική λειτουργία, για τους οποίους επιτρέπεται και η τροποποίηση για την αύξηση της ισχύος τους. Οι άδειες παραγωγής του προηγούμενου εδαφίου δύναται να τροποποιούνται και λόγω αλλαγής καυσίμου σε καύσιμο με χαμηλότερες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου. Το πρώτο εδάφιο δεν εφαρμόζεται για σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής σε Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά, σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής στα νησιά που αδειοδοτούνται για λόγους εφεδρείας και σταθμούς Σ.Η.Θ.Υ.Α..

15. Οι υφιστάμενες άδειες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας για εγκαταστάσεις με καύσιμο λιθάνθρακα, λιγνίτη, φυσικό αέριο ή πετρελαϊκά προϊόντα για τις οποίες, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, έχει χορηγηθεί Προσφορά Σύνδεσης και δεν έχουν τεθεί σε λειτουργία ή δοκιμαστική λειτουργία, δύναται έως την 30ή Ιουνίου 2023 να μετατραπούν σε άδειες αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, μετά από αίτημα των κατόχων των αδειών παραγωγής στη Ρ.Α.Α.Ε.Υ.. Η ισχύς (MW) της άδειας αποθήκευσης δεν δύναται να υπερβαίνει το ήμισυ της ισχύος της υφιστάμενης άδειας παραγωγής. Για τη μετατροπή της άδειας παραγωγής και τη χορήγηση της άδειας αποθήκευσης εφαρμόζεται το άρθρο 132ΣΤ. Οι οικείες Προσφορές Σύνδεσης, οι αποφάσεις περιβαλλοντικής αδειοδότησης, καθώς και κάθε άλλη άδεια ή

έγκριση τροποποιούνται ως προς την τεχνολογία και τη νέα ισχύ των σταθμών, έπειτα από σχετικό αίτημα των κατόχων των αδειών αποθήκευσης. Για τους σταθμούς της παρούσας ισχύουν οι περιορισμοί έγχυσης για προκαθορισμένες χρονικές περιόδους, εντός της ημέρας που επιβάλλονται κάθε φορά, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.»

Άρθρο 161

Εγγυητική επιστολή σε σταθμούς παραγωγής με καύσιμο λιθάνθρακα, λιγνίτη, φυσικό αέριο ή πετρελαϊκά προϊόντα

1. Οι κάτοχοι αδειών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με καύσιμο λιθάνθρακα, λιγνίτη, φυσικό αέριο ή πετρελαϊκά προϊόντα, στους οποίους έχει χορηγηθεί Προσφορά Σύνδεσης, συμπεριλαμβανομένων των κατόχων Αδειών Εγκατάστασης, έως την 30ή Ιουνίου 2023, προσκομίζουν στον αρμόδιο Διαχειριστή εγγυητική επιστολή με διάρκεια ισχύος τουλάχιστον δύο (2) έτη, η οποία ανανεώνεται προ της λήξης της, μέχρι την έκδοση Άδειας Λειτουργίας, προκειμένου να διατηρηθούν σε ισχύ η Προσφορά Σύνδεσης και οι οικείες άδειες και εγκρίσεις του σταθμού.

2. Από την υποχρέωση προσκόμισης της εγγυητικής επιστολής της παρ. 1 εξαιρούνται οι σταθμοί ηλεκτροπαραγωγής στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά, (Μ.Δ.Ν.), οι σταθμοί Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης, (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) οι σταθμοί οι οποίοι, εντός του χρονικού διαστήματος της παρ. 1, έχουν υποβάλλει αίτηση για μετατροπή της Άδειας Παραγωγής σε άδεια αποθήκευσης, σύμφωνα με την παρ. 15 του άρθρου 132 του ν. 4001/2011 (Α' 179), καθώς και οι σταθμοί για τους οποίους οι κάτοχοί τους, εντός του χρονικού διαστήματος της παρ. 1, προσκομίζουν στην αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή, υπογεγραμμένες συμβάσεις προμήθειας του κύριου παραγωγικού ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού της επένδυσης. Στην περίπτωση προσκόμισης υπογεγραμμένων συμβάσεων, η αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή, χορηγεί στον ενδιαφερόμενο Βεβαίωση Εξαίρεσης Προσκόμισης Εγγυητικής Επιστολής, η οποία κοινοποιείται στον αρμόδιο Διαχειριστή. Με την προσκόμιση από τον ενδιαφερόμενο σε μεταγενέστερο χρόνο, στην αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή, υπογεγραμμένων συμβάσεων προμήθειας του κύριου παραγωγικού ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού της επένδυσης, το ύψος της εγγυητικής επιστολής μειώνεται κατά το ήμισυ.

3. Το ύψος της εγγυητικής επιστολής ορίζεται σε δέκα χιλιάδες ευρώ ανά μεγαβάτ (10.000€/MW), βάσει της ονομαστικής ισχύος της άδειας παραγωγής. Το συνολικό ποσό της απαιτούμενης για τον σταθμό εγγυητικής επιστολής δύναται να καλύπτεται από περισσότερες της μιας εγγυητικές επιστολές.

4. Εάν η εγγυητική επιστολή δεν ανανεωθεί τουλάχιστον τρεις (3) εργάσιμες ημέρες πριν από τη λήξη της ή εάν δεν εκδοθεί Άδεια Λειτουργίας για τον σταθμό, αυτή καταπίπτει υπέρ του Ειδικού Λογαριασμού του άρθρου 143 του ν. 4001/2011.

5. Η εγγυητική επιστολή επιστρέφεται στον ενδιαφερόμενο, κατόπιν υποβολής αιτήματος, στις κάτωθι περιπτώσεις:

α) με την έκδοση της Άδειας Λειτουργίας του σταθμού, β) αν η ισχύς οποιασδήποτε Βεβαίωσης, άδειας ή έγκρισης, η οποία απαιτείται για τη νόμιμη εγκατάσταση ή λειτουργία του σταθμού, ανασταλεί ή ακυρωθεί με δικαστική απόφαση.

6. Σε περίπτωση μη προσκόμισης της εγγυητικής επιστολής, εντός της προθεσμίας της παρ. 1, με την επιφύλαξη της παρ. 2, παύει αυτοδικαίως η ισχύς της Προσφοράς Σύνδεσης, καθώς και η ισχύς της Άδειας Παραγωγής και γενικότερα όλων των αδειών και εγκρίσεων που έχουν χορηγηθεί για τον εν λόγω σταθμό.

7. Εντός ενός (1) μηνός από την έναρξη ισχύος του παρόντος, ο αρμόδιος Διαχειριστής αναρτά στην ιστοσελίδα του το υπόδειγμα της εγγυητικής επιστολής.

8. Η ως άνω υποχρέωση προσκόμισης εγγυητικής επιστολής τίθεται και στους κατόχους αδειών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με καύσιμο λιθάνθρακα, λιγνίτη, φυσικό αέριο ή πετρελαϊκά προϊόντα, κατά την υποβολή αίτησης στον αρμόδιο Διαχειριστή για χορήγηση Προσφοράς Σύνδεσης. Στο πεδίο εφαρμογής του πρώτου εδαφίου δεν περιλαμβάνονται σταθμοί ηλεκτροπαραγωγής σε Μ.Δ.Ν., σταθμοί ηλεκτροπαραγωγής στα νησιά που αδειοδοτούνται για λόγους εφεδρείας και σταθμοί Σ.Η.Θ.Υ.Α..

Άρθρο 162

Έργα υδροηλεκτρικών σταθμών εθνικής σπουδαιότητας - Κατάργηση μετεγκατάστασης του οικισμού «Ακρινής» του Νομού Κοζάνης

1. Μετεγκατάσταση ή μεταφορά οικισμού σε νέα θέση λόγω εκτέλεσεως έργων μεγάλων υδροηλεκτρικών σταθμών ισχύος άνω των εκατόν (100) MW, που χαρακτηρίζονται ως εθνικής σημασίας, κατά τη διαδικασία της παρ. 1 του άρθρου 7Α του Κώδικα Αναγκαστικών Απαλλοτριώσεων Ακινήτων (ν. 2882/2001, Α' 17) μπορεί να γίνει σε δημόσια ή ιδιωτική έκταση ή έκταση Οργανισμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης ή του οικείου φορέα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας. Για τη χωροθέτηση της νέας θέσεως εκδίδεται προέγκριση με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατόπιν γνωμοδότησης του Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων, μετά από εισήγηση του Γενικού Γραμματέα Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος. Η απόκτηση των απαιτούμενων εκτάσεων για τη μεταφορά ή μετεγκατάσταση οικισμού διενεργείται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας ή τον οικείο φορέα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, αν υφίσταται σχετική προγραμματική σύμβαση, είτε με αναγκαστική απαλλοτρίωση είτε με απευθείας απόκτηση είτε με παραχώρηση και διάθεση αυτών.

2. Με την προγραμματική σύμβαση δύναται να ορίζεται ως αρμόδιος για την κίνηση της διαδικασίας χωροθέτησης της μετεγκατάστασης και πολεοδομικής μελέτης του άρθρου 6 του ν. 1337/1983 (Α' 33), ο οικείος φορέας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας. Στην περίπτωση αυτή, το κόστος εκπόνησης των πολεοδομικών και των συνοδών αυτών μελετών βαρύνει τον φορέα, η δε έγκριση αυτών πραγματοποιείται από τις αρμόδιες υπηρεσίες της Γενικής Γραμματείας Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού

Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

3. Στην περίπτωση αναγκαστικής απαλλοτρίωσης ιδιωτικών εκτάσεων για τους σκοπούς της παρ. 3, αυτή κηρύσσεται υπέρ του ελληνικού δημοσίου, με μέριμνα του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, εκτός αν έχει συναφθεί προγραμματική σύμβαση, οπότε κηρύσσεται υπέρ του οικείου φορέα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας.

4. Οι κοινωφελείς και κοινόχρηστοι χώροι στην περιοχή μετεγκατάστασης περιέρχονται στον οικείο Δήμο άνευ ανταλλάγματος με οριστικό τίτλο, όπου αναγράφονται τα στοιχεία του δικαιούχου και προσδιορίζεται το παραχωρούμενο ακίνητο κατά χρήση, εμβαδόν και θέση, ο οποίος εκδίδεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, άλλως πρόκειται για μονομερή χαριστική δικαιοπραξία (αυτοσύμβαση) του οικείου φορέα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, η οποία μεταγράφεται στα οικεία βιβλία μεταγραφών ή καταχωρίζεται στα βιβλία κτηματολογικών εγγραφών. Στην τελευταία περίπτωση η πληρεξουσιότητα, συναίνεση και αποδοχή του οικείου Δήμου τεκμαίρονται. Με την ίδια διαδικασία αποδίδονται τα οικόπεδα που προκύπτουν στο πλαίσιο της πολεοδόμησης στους δικαιούχους μετεγκατάστασης λόγω του έργου.

5. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατόπιν εισήγησης της Διεύθυνσης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, καθορίζονται οι λεπτομέρειες για τη διαδικασία μετεγκατάστασης και τον ακριβή προσδιορισμό των δικαιούχων.

6. Στις περιπτώσεις που η απαλλοτρίωση πραγματοποιείται υπέρ του οικείου φορέα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, οι βασικές υποδομές και οι υποδομές κοινής ωφελείας υλοποιούνται, στη νέα θέση μετεγκατάστασης, με πόρους του ιδίου.

7. Για τις τροποποιήσεις Γενικών Πολεοδομικών Σχεδίων ή Σχεδίων Χωρικής και Οικιστικής Οργάνωσης Ανοικτών Πόλεων για τις ανάγκες έργων υδροηλεκτρικών σταθμών γενικότερης σημασίας για την οικονομία της χώρας εφαρμόζεται η διαδικασία σημειακής τροποποίησης των άρθρων 4 και 5 αντιστοίχως του ν. 2508/1997 (Α' 124).

8. Η παρ. 1 του άρθρου 28 του ν. 3937/2011 (Α' 60), κατά το μέρος που προβλέπει τη μετεγκατάσταση του οικισμού «Ακρινής του Νομού Κοζάνης» καταργείται.

Άρθρο 163

Διαδικασίες απαλλοτρίωσης για αιολικούς σταθμούς - Προσθήκη παρ. 4α και τροποποίηση παρ. 7 άρθρου 4 ν. 4951/2022

1. Στο άρθρο 4 του ν. 4951/2022 (Α' 129) προστίθεται παρ. 4α, σχετικά με το επιτρεπτό της εγκαταστάσεως σταθμών αποθήκευσης, όπου επιτρέπεται εγκατάσταση Α.Π.Ε., ως εξής:

«4α. Όπου κατά την κείμενη νομοθεσία και τον οικείο χωροταξικό και πολεοδομικό σχεδιασμό προβλέπεται ως επιτρεπτή η εγκατάσταση σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, νοείται ότι επιτρέπεται και η εγκατάσταση σταθμών αποθήκευσης με σύστημα συσσωρευτών.»

2. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 7 του άρθρου 4 του ν. 4951/2022, περί απαλλοτριώσεων, προστίθενται τα γήπεδα ασφαλείας, το ποσοστό του έκτου εδαφίου μειώνεται και αφαιρείται το έβδομο εδάφιο, προστίθεται τελευταίο εδάφιο, και η παρ. 7 διαμορφώνεται ως εξής:

«7. Σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή/και σταθμοί αποθήκευσης, στους οποίους συμπεριλαμβάνονται τα έργα δικτύων μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, κατασκευής υποσταθμών, οδοποιίας, και εν γένει κάθε κατασκευής που αφορά στην υποδομή, εγκατάσταση και λειτουργία σταθμών ηλεκτροπαραγωγής από Α.Π.Ε. ή/και σταθμών αποθήκευσης, συμπεριλαμβανομένων των γηπέδων ασφαλείας του άρθρου 21, χαρακτηρίζονται ως δημόσιας ωφέλειας που εξυπηρετούν, εκτός των άλλων, τη δημόσια ασφάλεια και υγεία και έχουν θετικές επιδράσεις πρωταρχικής σημασίας για το περιβάλλον, ανεξάρτητα από τον φορέα υλοποίησής τους. Η αναγκαστική απαλλοτρίωση ακινήτων ή η εις βάρος αυτών σύσταση εμπραγμάτων δικαιωμάτων λαμβάνει χώρα σύμφωνα με τον ν. 2882/2001 (Α' 17). Ο βαρυνόμενος με τη δαπάνη της απαλλοτρίωσης υποχρεούται στην αποκατάσταση και κάθε βλάβη ή φθορά ή στέρησης της χρήσης που προέρχεται από την εκτέλεση των ανωτέρω τεχνικών εργασιών. Η δαπάνη για τη συντέλεση των κατά τα ανωτέρω αναγκαίων αναγκαστικών απαλλοτριώσεων βαρύνει το φυσικό ή νομικό πρόσωπο υπέρ του οποίου εκδίδεται η άδεια εγκατάστασης ή η Οριστική Προσφορά Συνδεδεσης στις περιπτώσεις που δεν εκδίδεται Άδεια Εγκατάστασης. Ο κάτοχος του σταθμού παραγωγής προβαίνει σε αναγκαστική απαλλοτρίωση του γηπέδου εγκατάστασης, εφόσον έχει εξαντλήσει κάθε άλλο μέσο απόκτησης της νόμιμης χρήσης αυτού. Ειδικά για φωτοβολταϊκούς σταθμούς η απαλλοτριωμένη έκταση δεν μπορεί να καταλαμβάνει ποσοστό μεγαλύτερο του δύο τοις εκατό (2%) επί του συνολικού γηπέδου εγκατάστασης. Για την τεκμηρίωση του δικαιώματος χρήσης του γηπέδου ασφαλείας της παρ. 2 του άρθρου 18 για την έκδοση της Αδείας Εγκατάστασης του αιολικού σταθμού αρκεί η απόφαση κήρυξης της απαλλοτρίωσης.»

Άρθρο 164

Πρώτωση υλοποίησης πιλοτικών έργων Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων - Προσθήκη περ. 32λστ στο άρθρο 2 και στο άρθρο 7Α του ν. 4964/2022 - Τροποποίηση άρθρου 174 ν. 4964/2022

1. Στο άρθρο 2 του ν. 3468/2006 (Α' 129) προστίθεται ο ακόλουθος ορισμός, ως περ. 32λστ: «32λστ. Περιοχή Πρώτης Επιλογής για Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ): η επί εδάφους ή η θαλάσσια περιοχή που κρίνεται ως ιδιαίτερα κατάλληλη για την ανάπτυξη σταθμών ΑΠΕ, εκτός από σταθμούς βιομάζας.»

2. Στον ν. 3468/2006 προστίθεται άρθρο 7Α, ως εξής:

«Άρθρο 7Α

Περιοχές Πρώτης Επιλογής για Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας

1. Οι Περιοχές Πρώτης Επιλογής Α.Π.Ε. είναι υποσύνολο των περιοχών που απαιτούνται για την επίτευξη των

ποσοτικών στόχων του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ, Β' 4893/2019) για το 2030. Οι περιοχές αυτές βρίσκονται εκτός προστατευόμενων περιοχών του Δικτύου «Natura 2000» και οριοθετούνται όπου η ανάπτυξη συγκεκριμένης κατηγορίας ή τεχνολογίας τύπων έργων Α.Π.Ε. δεν αναμένεται να έχει σημαντικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις.

2. Η έγκριση Περιοχής Πρώτης Επιλογής για Α.Π.Ε. γίνεται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και γνώμη του Κεντρικού Συμβουλίου Χωροταξικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων, κατόπιν Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων. Με το προεδρικό διάταγμα: (α) ορίζονται οι όροι ανάπτυξης των έργων Α.Π.Ε., η κατανομή των περιοχών εγκατάστασης και η μέγιστη ισχύς των έργων σε κάθε περιοχή εγκατάστασης, (β) εγκρίνονται οι κατευθύνσεις, όροι και τα μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος.

3. Τα έργα Α.Π.Ε. που αναπτύσσονται εντός Περιοχών Πρώτης Επιλογής για ΑΠΕ, σύμφωνα με τους όρους και τα μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος της παρ. 2, εξαιρούνται από τη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης και την Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση του ν. 4014/2011 (Α' 209).»

2. Η παρ. 1 του άρθρου 174 του ν. 4964/2022 (Α' 150), περί πιλοτικής εφαρμογής των Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων, αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Η θαλάσσια περιοχή που εκτείνεται νοτίως της ακτογραμμής της Περιφερειακής Ενότητας Έβρου και βορείως-βορειοανατολικά της Σαμοθράκης, ορίζεται ως περιοχή ανάπτυξης πιλοτικών Έργων ΥΑΠ, για Έργα ΥΑΠ μέχρι συνολικής ισχύος εξακοσίων (600) MW. Με τη διαδικασία του άρθρου 7α του ν. 3468/2006 (Α' 129), τμήμα της περιοχής του πρώτου εδαφίου οριοθετείται ως Περιοχή Οργανωμένης Ανάπτυξης ΥΑΠ, ενώ με την ίδια διαδικασία, τμήμα της περιοχής του πρώτου εδαφίου οριοθετείται ως Περιοχή Πρώτης Επιλογής Α.Π.Ε.»

3. Η παρ. 3 του άρθρου 174 του ν. 4964/2022 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Με το προεδρικό διάταγμα του άρθρου 7α του ν. 3468/2006, ορίζονται, μετά από εισήγηση του Φορέα ΥΑΠ, η κατανομή των Περιοχών Εγκατάστασης ΥΑΠ, εντός της Περιοχής Οργανωμένης Ανάπτυξης ΥΑΠ και η μέγιστη ισχύς Έργων ΥΑΠ που εκτιμάται ότι μπορεί να εγκατασταθεί σε κάθε μια από αυτές, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη των διακοσίων (200) MW.»

4. Στο άρθρο 174 του ν. 4964/2022, προστίθενται παρ. 16 έως 18, ως εξής:

«16. Οι κάτοχοι υφιστάμενων αδειών Παραγωγής ή Βεβαιώσεων Ειδικών Έργων για έργα ΥΑΠ και οι κάτοχοι εκκρεμών αιτήσεων που έχουν υποβληθεί στη ΡΑΑΕΥ για την έκδοση αδειών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας ή Βεβαιώσεων Ειδικών Έργων, για τα οποία μέρος των έργων εντάσσεται στην περιοχή ανάπτυξης πιλοτικών έργων ΥΑΠ της παρ. 1, δύνανται να αποκτήσουν Άδεια Έρευνας Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων για όλη την ευρύτερη περιοχή ανάπτυξης πιλοτικών έργων ΥΑΠ της παρ. 1, κατά παρέκκλιση των παρ. 2, 5 και 7 του άρθρου 69 και ανεξάρτητα της διαδικασίας του άρθρου 7α

του ν. 3468/2006 για την οριοθέτηση τμήματος της περιοχής της παρ. 1 του άρθρου 174 ως Περιοχής Πρώτης Επιλογής για ΑΠΕ και ως Περιοχής Οργανωμένης Ανάπτυξης ΥΑΠ. Για τη χορήγηση Άδειας Έρευνας Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων του πρώτου εδαφίου, υποβάλλεται στον Φορέα ΥΑΠ σχετική αίτηση. Δικαίωμα υποβολής αίτησης έχουν τα νομικά πρόσωπα του πρώτου εδαφίου. Ο Φορέας ΥΑΠ αξιολογεί τις αιτήσεις και εκδίδει τις σχετικές Άδειες Έρευνας ΥΑΠ, εντός τριάντα (30) ημερών, από την υποβολή της σχετικής αίτησης, σύμφωνα με την περ. α) της παρ. 1 και της παρ. 3 και 4 του άρθρου 70. Η Άδεια Έρευνας ΥΑΠ του παρόντος έχει διάρκεια ισχύος τρία (3) έτη από την έκδοσή της και μπορεί να ανανεώνεται για ίσο χρόνο κατόπιν υποβολής σχετικής αίτησης από τον κάτοχο αυτής.

17. Για τη χορήγηση Άδειας Έρευνας ΥΑΠ της παρ. 16 απαιτούνται με την υποβολή της αίτησης προς τον Φορέα ΥΑΠ η προσκόμιση εγγυητικής επιστολής Άδειας Έρευνας ΥΑΠ και αποδεικτικό κατάθεσης εφάπαξ Τέλους Άδειας Έρευνας Υπεράκτιων Αιολικών Ερευνών, που ανέρχεται σε ποσό δέκα χιλιάδων ευρώ (10.000) ευρώ. Το ύψος της εγγυητικής επιστολής του πρώτου εδαφίου ορίζεται σε δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ ανά MW, βάσει της μέγιστης ισχύος των υφιστάμενων αδειών παραγωγής ή βεβαιώσεων ειδικών έργων τους ή εκκρεμών αιτήσεων τους που έχουν υποβληθεί στη ΡΑΑΕΥ. Η Εγγυητική Επιστολή Άδειας Έρευνας ΥΑΠ επιστρέφεται κατόπιν αιτήματος του κατόχου της Άδειας Έρευνας ΥΑΠ, με την αυτοδίκαιη παύση της ισχύος της Άδειας Έρευνας ΥΑΠ, ή με τη λήξη ή ακύρωση της Άδειας Έρευνας ΥΑΠ.

18. Για τη διασύνδεση των Έργων ΥΑΠ του παρόντος με τμήματα του Εθνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας, δεσμεύεται από τον Διαχειριστή του Συστήματος ισχύς εξακοσίων (600) MW.»

Άρθρο 165

Παρατάσεις προθεσμιών έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας - Τροποποίηση παρ. 2 και 7 άρθρου 56 ν. 4903/2022

1. Η παρ. 2 του άρθρου 56 του ν. 4903/2022 (Α' 46) τροποποιείται ως προς τις προθεσμίες έναρξης εφαρμογής των τιμών αναφοράς, και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Παρατείνεται κατά τριάντα (30) μήνες η έναρξη εφαρμογής των τιμών αναφοράς, οι οποίες ορίζονται στην υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/30971/1190/26.3.2020 απόφαση του Υφυπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 1045) για τις κατηγορίες 29α, 29β, 30α, 30β, 30γ του Πίνακα 1 της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 4414/2016, ώστε οι τιμές αναφοράς των κατηγοριών αυτών να ισχύουν από την 1η.9.2024.»

2. Η παρ. 7 του άρθρου 56 του ν. 4903/2022, τροποποιείται ως προς τις ημερομηνίες έναρξης εφαρμογής των τιμών αναφοράς, και η παρ. 7 διαμορφώνεται ως εξής:

«7. Παρατείνονται:

α) η έναρξη εφαρμογής των τιμών αναφοράς που ορίζονται με την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/25511/882/2.3.2019 απόφαση του Υπουργού Περιβάλλο-

ντος και Ενέργειας (Β' 1021), ώστε να ισχύουν από την 1η.1.2025,

β) η έναρξη εφαρμογής των τιμών αναφοράς που ορίζονται με την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/30971/1190/26.3.2020 απόφαση του Υφυπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, εκτός των τιμών αναφοράς των κατηγοριών 29α, 29β, 30α, 30β, 30γ, ώστε να ισχύουν από την 1η.1.2026, αν η έναρξη εφαρμογής ήταν από 1ης.1.2022 και από την 1η.1.2027, αν η έναρξη εφαρμογής ήταν από 1ης.1.2023.»

ΜΕΡΟΣ Γ'

ΛΑΤΟΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΛΛΕΥΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 166

Διαδικασία εκ νέου καθορισμού, τροποποίησης ή επέκτασης προϋφιστάμενης λατομικής περιοχής

1. Εκ νέου καθορισμός, τροποποίηση ή επέκταση προϋφιστάμενης λατομικής περιοχής, της οποίας η πράξη καθορισμού έχει παρεμπιπτόντως κριθεί από τα διοικητικά δικαστήρια ως μη νόμιμη κατά τον χρόνο εκδόσεώς της, αλλ' εξέλιπαν εκ των υστέρων οι λόγοι του μη νομίμου, γίνονται σύμφωνα με την παρ. 9 του άρθρου 48 του ν. 4512/2018 (Α' 5).

2. Εφόσον στο πλαίσιο οιοδήποτε επιπέδου εν ισχύ οικείου χωρικού σχεδίου έχει προηγηθεί η εκπόνηση και έγκριση Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, αυτή δεν προσαπαιτείται εκ νέου και η εκπονηθείσα μελέτη επέχει θέση Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης, κατά την παρ. 5 του άρθρου 47 του ν. 4512/2018.

3. Στους υφιστάμενους λατομικούς χώρους, κατά τη διάρκεια της ανωτέρω διαδικασίας, μέχρι την ολοκλήρωσή της, και πάντως όχι πέραν της 31ης Δεκεμβρίου 2025, συνεχίζεται νομίμως η λειτουργία των υπαρχουσών λατομικών επιχειρήσεων μετά των συνοδών τους ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων επεξεργασίας παραγομένων υλικών, βάσει των ισχυόντων οικείων περιβαλλοντικών όρων. Οι υπαγόμενες στην παρούσα ρύθμιση εκμεταλλεύσεις απαιτείται να πληρούν σωρευτικά τις ακόλουθες πρόσθετες προϋποθέσεις:

α) να εξακολουθούν να διαθέτουν ενεργό λατομικό δικαίωμα, επί των οικείων λατομικών χώρων,

β) να μην έχουν ληξιπρόθεσμες οφειλές προς το Δημόσιο, Οργανισμούς Κοινωνικής Ασφάλισης, Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης και άλλα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου,

γ) να υποβάλλουν πλήρως στοιχειοθετημένο αίτημα εκ νέου καθορισμού, τροποποίησης ή επέκτασης της λατομικής περιοχής εντός της οποίας δραστηριοποιούνται, ιδίως σύμφωνα με τα άρθρα 46 και 48 του ν. 4512/2018.

Άρθρο 167

Μεταλλευτικές έρευνες Δημοσίου - Αντικατάσταση άρθρου 1 ν.δ. 4433/1964

Το άρθρο 1 του ν.δ. 4433 της 11ης/12ης Νοεμβρίου 1964 (Α' 219, διόρθωση σφάλματος Α' 31/1965), περί μεταλλευτικών ερευνών του Δημοσίου, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 1

Μεταλλευτικές έρευνες Δημοσίου

1. Το Δημόσιο έχει δικαίωμα να διενεργεί σε όλη την επικράτεια έρευνες για την αναζήτηση και ανακάλυψη αξιοποιήσιμων μεταλλευτικών ορυκτών.

2. Οι έρευνες του Δημοσίου αφορούν:

α) στη διερεύνηση τμημάτων της Επικράτειας με αεροφωτογεωλογικές και αερογεωφυσικές μεθόδους,

β) στη διερεύνηση μεταλλοφόρων περιοχών με γεωλογικές - κοιτασματολογικές χαρτογραφίες, γεωφυσικές και γεωχημικές μεθόδους,

γ) στη διενέργεια επιφανειακών ή υπόγειων εργασιών σε περιοχές μεταλλευτικού ενδιαφέροντος, ιδίως γεωτρήσεις και φρέατα,

δ) στη μελέτη και διερεύνηση μεθόδων εμπλουτισμού και μεταλλουργικής επεξεργασίας μεταλλευτικών ορυκτών και εν γένει υλών, καθώς και στην εφαρμογή σύγχρονων μεθόδων ελέγχου τους.

3. Για τη διενέργεια ερευνών των περ. β) και γ) της παρ. 2, καθορίζονται ερευνητές περιοχές με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η οποία εκδίδεται ύστερα από αίτημα του φορέα που διενεργεί την έρευνα και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Το αίτημα του ερευνητικού φορέα περιλαμβάνει:

α) την περιγραφή του αιτούμενου χώρου με συντεταγμένες στο Ελληνικό Γεωδαιτικό Σύστημα Αναφοράς 1987 (ΕΓΣΑ 87) και στο προβολικό σύστημα «HATT»,

β) στοιχεία περί των υφιστάμενων μεταλλευτικών τίτλων και αιτήσεων για Άδεια Μεταλλευτικών Ερευνών (ΑΜΕ), εντός του αιτούμενου χώρου,

γ) στοιχεία από τα οποία προκύπτει η δυνατότητα χρηματοδότησης της έρευνας, εφόσον προκύπτει σχετική δαπάνη.

Με την ανωτέρω απόφαση αναστέλλεται η ισχύς των διατάξεων του Μεταλλευτικού Κώδικα (ν.δ. 210/1973, Α' 277), που αφορούν την υποβολή αιτήσεων προς τον αρμόδιο Περιφερειάρχη, περί χορήγησης ΑΜΕ εντός των ανωτέρω περιοχών. Η αναστολή δεν δύναται να υπερβεί την τριετία από τη δημοσίευση της απόφασης, δυνάμενη να παραταθεί για ένα (1) ακόμα έτος, με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, υπό την επιφύλαξη του τελευταίου εδαφίου της παρ. 4.

4. Κατά τη διάρκεια ισχύος της απόφασης κήρυξης ερευνητέας περιοχής, ο φορέας που διενεργεί την έρευνα, υποβάλλει εισήγηση, είτε για την εξαίρεση της περιοχής υπέρ του Δημοσίου, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 3, είτε για την αποδέσμευση αυτής. Η εισήγηση σε κάθε περίπτωση συνοδεύεται από αναλυτική έκθεση με τα αποτελέσματα των ερευνών και την αξιολόγησή τους.

Εάν με την εισήγηση προτείνεται η αποδέσμευση της περιοχής, εκδίδεται απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, περί άρσης της αναστολής των διατάξεων του Μεταλλευτικού Κώδικα, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αν λήξει η διάρκεια ισχύος της απόφασης κήρυξης ερευνητέας περιοχής, χωρίς να υποβληθεί εισήγηση, εκδίδεται διαπιστωτική πράξη αποδέσμευσής της, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Και στις δυο ως άνω περιπτώσεις η άρση της αναστολής των διατάξεων του Μεταλλευτικού Κώδικα θεωρείται ότι συντελείται και ισχύει από τον χρόνο δημοσίευσης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

5. Εάν, εντός των ερευνητέων περιοχών, υφίστανται δικαιώματα που απορρέουν από ΑΜΕ ή παραχώρηση μεταλλείου, αυτά δεν θίγονται από το παρόν. Υποβληθείσες πριν την κήρυξη ερευνητέας περιοχής αιτήσεις για έκδοση ΑΜΕ δεν θίγονται και εξετάζονται σύμφωνα με τον Μεταλλευτικό Κώδικα.

6. Αν σε μια περιοχή υφίσταται εκκρεμής αίτηση για χορήγηση ΑΜΕ και υποβληθεί αίτημα του ερευνητικού φορέα για την ίδια περιοχή, περί καθορισμού ερευνητέας περιοχής υπέρ του Δημοσίου, σε περίπτωση απόρριψης της αίτησης χορήγησης ΑΜΕ, ο οικείος Περιφερειάρχης ενημερώνει αμελλητί τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, προκειμένου να εκκινήσει η διαδικασία έκδοσης της απόφασης κήρυξης ερευνητέας περιοχής, σύμφωνα με την παρ. 3. Από την έκδοση της απόφασης περί απόρριψης της αίτησης για χορήγηση άδειας μεταλλευτικών ερευνών, αναστέλλεται η ισχύς των διατάξεων του Μεταλλευτικού Κώδικα, περί υποβολής αιτήσεων ΑΜΕ.»

Άρθρο 168

Χρηματοδότηση διεξαγωγής μεταλλευτικών ερευνών - Αντικατάσταση άρθρου 2 ν.δ. 4433/1964

Το άρθρο 2 του ν.δ. 4433 της 11ης/12ης Νοεμβρίου 1964 (Α' 219, διόρθωση σφάλματος Α' 31/1965), περί μεταλλευτικών ερευνών του Δημοσίου, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 2

Χρηματοδότηση διεξαγωγής μεταλλευτικών ερευνών

1. Η διεξαγωγή της μεταλλευτικής έρευνας του Δημοσίου δύναται να εντάσσεται σε έργα και επιχειρησιακά προγράμματα που χρηματοδοτούνται από εθνικές ή ευρωπαϊκές πηγές και υλοποιείται υπό την εποπτεία του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, διά της Ελληνικής Αρχής Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών (ΕΑΓΜΕ). Για την ένταξη κατά το πρώτο εδάφιο δύναται να προηγείται ο σχεδιασμός της μεταλλευτικής έρευνας, μετά από πρόταση ή εισήγηση που συντάσσεται με συνεργασία της ΕΑΓΜΕ και των καθ' ύλην αρμόδιων υπηρεσιών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

2. Τρίτοι οικονομικοί φορείς (ημεδαπά ή αλλοδαπά φυσικά ή νομικά πρόσωπα) που παρέχουν τα εχέγγυα για την επίτευξη των στόχων της μεταλλευτικής έρευνας, δύναται να αναλαμβάνουν μέρος των ερευνητικών εργασιών του Δημοσίου, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις που διέπουν τη σύναψη και εκτέλεση δημοσίων συμβάσεων. Η σχετική δαπάνη καλύπτεται σύμφωνα με την παρ. 1, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας ένταξης των σχετικών υποέργων σε έργα και επιχειρησιακά προγράμματα. Σε κάθε περίπτωση η εποπτεία των ανωτέρω συμβάσεων ασκείται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας μέσω της ΕΑΓΜΕ.»

Άρθρο 169**Δημόσιες μεταλλευτικές περιοχές - Αντικατάσταση άρθρου 3 ν.δ. 4433/1964**

Το άρθρο 3 του ν.δ. 4433 της 11ης/12ης Νοεμβρίου 1964 (Α' 219), διόρθωση σφάλματος (Α' 31/1965), περί μεταλλευτικών ερευνών του Δημοσίου, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 3**Δημόσιες μεταλλευτικές περιοχές**

1. Οι περιοχές που κηρύσσονται ερευνητέες, κατ' εφαρμογή της παρ. 3 του άρθρου 1, εξαιρούνται υπέρ του Δημοσίου, ως δημόσιες μεταλλευτικές περιοχές, με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Το πρώτο εδάφιο εφαρμόζεται, εφόσον, πριν τη λήξη της ερευνητικής περιόδου, υποβληθεί στη Γενική Διεύθυνση Ορυκτών Πρώτων Υλών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η προβλεπόμενη εισήγηση του ερευνητικού φορέα της παρ. 4 του άρθρου 1, με την οποία τεκμηριώνεται το μεταλλευτικό ενδιαφέρον στην περιοχή, κατόπιν επιπρόσθετης εισήγησης, υπέρ της εξαίρεσής της, από την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Στην περίπτωση αυτή η άρση της αναστολής της ισχύος των διατάξεων του Μεταλλευτικού Κώδικα (ν.δ. 210/1973, Α' 277) θεωρείται ότι ισχύει από τη δημοσίευση της απόφασης εξαίρεσης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ομοίως, σε περίπτωση έκπτωσης μεταλλιοκτητή από το δικαίωμα μεταλλιοκτησίας, χωρίς να έχει ακολουθήσει κατάργηση του δικαιώματος, ο χώρος της μεταλλευτικής παραχώρησης εξαιρείται υπέρ του Δημοσίου, ως δημόσια μεταλλευτική περιοχή, με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εφόσον υποβληθεί στη Γενική Διεύθυνση Ορυκτών Πρώτων Υλών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, εισήγηση της Ελληνικής Αρχής Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών, με την οποία τεκμηριώνεται το μεταλλευτικό ενδιαφέρον στην περιοχή, κατόπιν επιπρόσθετης εισήγησης, υπέρ της εξαίρεσής της, από την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Με την απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας ρυθμίζονται και ζητήματα διαχείρισεως μη αποκομισθέντων από τον προηγούμενο εκμεταλλευτή εξορυγμένων υλικών επί της εκτάσεως.

2. Εάν εντός των υπέρ του Δημοσίου εξαιρουμένων περιοχών υφίστανται δικαιώματα ιδιωτών από άδεια μεταλλευτικών ερευνών ή οριστική παραχώρηση μεταλλείου, τα δικαιώματα αυτά δεν θίγονται από το παρόν.

Σε περίπτωση απώλειας των δικαιωμάτων από άδεια μεταλλευτικών ερευνών ή κατάργησης της μεταλλιοκτησίας, σύμφωνα με τον Μεταλλευτικό Κώδικα, ο χώρος αυτών δεν αποδεσμεύεται, αλλά θεωρείται αυτοδικαίως ως μεταλλευτική περιοχή του Δημοσίου.»

Άρθρο 170**Τρόπος αποδείξεως δικαιώματος έρευνας και εκμεταλλεύσεως - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 44 ν. 4512/2018**

Η παρ. 2 του άρθρου 44 του ν. 4512/2018 (Α' 5), περί απόδειξης του δικαιώματος έρευνας και εκμετάλλευσης, αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Το δικαίωμα της παρ. 1, σε περίπτωση ιδιωτικών εκτάσεων, αποδεικνύεται με:

α) συμβολαιογραφικό έγγραφο ιδιοκτησίας, στην περίπτωση που ο εκμεταλλευτής τυγχάνει ιδιοκτήτης της εδαφικής έκτασης ή

β) συμβολαιογραφική πράξη μίσθωσης της έκτασης, αν ο εκμεταλλευτής είναι πρόσωπο διαφορετικό από τον ιδιοκτήτη.

Τα ανωτέρω συνοδεύονται από πιστοποιητικά μεταγραφής στο οικείο υποθηκοφυλακείο, ή εγγραφής στο οικείο κτηματολογικό γραφείο, κατά περίπτωση, αντίγραφο κτηματολογικού φύλλου και απόσπασμα κτηματολογικού διαγράμματος, αν πρόκειται για κτηματογραφημένο ακίνητο, καθώς και τοπογραφικό σχεδιάγραμμα, αρμοδίως υπογεγραμμένο, που απεικονίζει τα όρια της έκτασης, όπως περιγράφονται στις περ. α) και β). Το τοπογραφικό σχεδιάγραμμα είναι εξαρτημένο από το Εθνικό Τριγωνομετρικό Δίκτυο στο Ελληνικό Γεωδαιτικό Σύστημα Αναφοράς 1987 (Ε.Γ.Σ.Α. '87) και συντάσσεται σύμφωνα με τις ισχύουσες προδιαγραφές.»

Άρθρο 171 Παράταση προθεσμίας υποβολής απαιτούμενων δικαιολογητικών για τη λειτουργία λατομείων σχιστολιθικών πλακών - Τροποποίηση παρ. 23 άρθρου 68 ν. 4512/2018

1. Η προθεσμία του πρώτου εδαφίου της παρ. 23 του άρθρου 68 του ν. 4512/2018 (Α' 5), περί συνέχισης της εκμετάλλευσης λατομείων, παρατείνεται, στο τελευταίο εδάφιο επικαιροποιούνται οι παραπομπές και προστίθεται και ο υπολογισμός της εγγυητικής επιστολής, επέρχονται νομοτεχνικές βελτιώσεις, και η παρ. 23 διαμορφώνεται ως εξής:

«23. Νομικά και φυσικά πρόσωπα που εκμεταλλεύονται λατομεία σχιστολιθικών πλακών σύμφωνα με το άρθρο 16 του ν. 3851/2010 (Α' 85), προκειμένου να συνεχίσουν την εκμετάλλευση των λατομείων αυτών, οφείλουν να υποβάλουν τα απαιτούμενα δικαιολογητικά σύμφωνα με το άρθρο 64 του ν. 4442/2016 (Α' 230) μέχρι 1.7.2026. Για την πρώτη τριετία εφαρμογής των διατάξεων αυτών η εγγυητική επιστολή έναντι οφειλόμενων μισθωμάτων υπολογίζεται στο πενήντα τοις εκατό (50%) των προβλεπόμενων πάγιων σύμφωνα με τον τύπο της παρ. 4 του άρθρου 45. Η κατάθεση και ο υπολογισμός της εγγυητικής επιστολής της παρ. 2 του άρθρου 55 για την αποκατάσταση του περιβάλλοντος σύμφωνα με την Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων γίνεται βάσει της υπό στοιχεία ΔΑΠ/Α/Φ.4.2/οικ.176641/2214/28.6.2018 (Β' 2909) απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας.»

Άρθρο 172
Καταβολή επιδικασθέντων ποσών μειώσεων
αποδοχών του προσωπικού του πρώην
Ινστιτούτου Γεωλογικών και
Μεταλλευτικών Ερευνών

1. Ποσά, τα οποία αντιστοιχούν σε περικοπές αποδοχών του προσωπικού του πρώην Ινστιτούτου Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών (Ι.Γ.Μ.Ε.), της παρ. 2 του άρθρου 52 του ν. 4602/2019 (Α' 45), οι οποίες επεβλήθησαν σύμφωνα με την περ. 12 της υποπαρ. Γ1 της παρ. Γ του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 (Α' 222) και αφορούν το χρονικό διάστημα από 1η Ιουλίου 2013 μέχρι 1η Αυγούστου 2018, καταβάλλονται άτοκα στους δικαιούχους, υπό την προϋπόθεση για έκαστο δικαιούχο θετικής σχετικής τελεσίδικης δικαστικής απόφασης και σχετικής αιτήσεως αυτού προς τον φορέα καταβολής, περί αποδοχής των όρων της παρούσης ειδικής ρυθμίσεως.

2. Αποκλειστικώς για τους σκοπούς του παρόντος, φορέας καταβολής ορίζεται η Ελληνική Αρχή Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών (Ε.Α.Γ.Μ.Ε.), σύμφωνα και με τις παρ. 2 και 8 του άρθρου 52 του ν. 4602/2019.

3. Ποσά που έχουν καταβληθεί από το Ι.Γ.Μ.Ε., την Ε.Α.Γ.Μ.Ε. ή το Δημόσιο προς το ανωτέρω προσωπικό, ως εκ της ανωτέρω αιτίας, συμψηφίζονται με απαιτήσεις τους από την αιτία αυτή.

4. Με την καταβολή των ποσών της παρ. 1 οι αξιώσεις του προσωπικού του Ι.Γ.Μ.Ε. για ποσά που αντιστοιχούν ή συναρτώνται με περικοπές αποδοχών για το χρονικό διάστημα της παρ. 1 αποσβέννυνται.

5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Οικονομικών, καθορίζονται οι αναγκαίες λεπτομέρειες για την εφαρμογή του παρόντος.

ΜΕΡΟΣ Δ'
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ
ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ
ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Άρθρο 173
Ορισμοί

Για το παρόν κεφάλαιο ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

1) οικοσύστημα: δυναμικό σύμπλεγμα κοινότητων φυτών, ζώων και μικροοργανισμών, καθώς και του αβιοτικού περιβάλλοντός τους, που αλληλοεπηρεάζονται ως μια λειτουργική μονάδα, το οποίο περιλαμβάνει τύπους οικοτόπων, οικοτόπους ειδών και πληθυσμούς ειδών,

2) οικοτόπος (ενδιάιτημα) ενός είδους: όπως ορίζεται στην περ. στ) του άρθρου 2 της υπ. αρ. 33318/3028/11.12.1998 κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, Γεωργίας, Εμπορικής Ναυτιλίας και Πολιτισμού (Β' 1289),

3) αποκατάσταση: η διαδικασία ενεργητικής ή παθητικής υποβοήθησης της ανάκαμψης ενός οικοσυστήματος προς την επίτευξη καλής κατάστασης, ενός τύπου οικο-

τόπου, στο υψηλότερο δυνατό επίπεδο κατάστασης που μπορεί να επιτευχθεί και για την ικανοποιητική έκταση αναφοράς του οικοτόπου του είδους, με επαρκή ποιότητα, ποσότητα και πληθυσμούς ειδών, σε ικανοποιητικά επίπεδα, ως μέσο διατήρησης ή ενίσχυσης της βιοποικιλότητας και της ανθεκτικότητας του οικοσυστήματος,

4) καλή κατάσταση: κατάσταση κατά την οποία τα βασικά χαρακτηριστικά ενός οικοσυστήματος, ήτοι η φυσική, χημική, δομική και λειτουργική του κατάσταση και η σύνθεσή του, καθώς και τα χαρακτηριστικά του χερσαίου και του θαλάσσιου τοπίου του, αντικατοπτρίζουν το υψηλό επίπεδο οικολογικής ακεραιότητας, σταθερότητας και ανθεκτικότητας που απαιτείται για τη διασφάλιση της μακροχρόνιας συντήρησής του, συμβάλλοντας στην επίτευξη και διαφύλαξη της ικανοποιητικής κατάστασης διατήρησης, σύμφωνα με την περ. ε) του άρθρου 2 της υπ. αρ. 33318/3028/1998 κοινής υπουργικής απόφασης, για τους τύπους οικοτόπων που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Ι της ως άνω κοινής απόφασης,

5) ικανοποιητική έκταση αναφοράς τύπου οικοτόπου: η συνολική έκταση ενός τύπου οικοτόπου σε μια δεδομένη βιογεωγραφική ή θαλάσσια περιοχή, σε εθνικό επίπεδο, που θεωρείται ως ελάχιστη απαραίτητη, για τη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητάς αυτού και των ειδών του, καθώς και όλων των σημαντικών οικολογικών του παραλλαγών στην περιοχή της φυσικής του κατανομής, η οποία αποτελείται από την έκταση του τύπου οικοτόπου και, αν αυτή η έκταση δεν είναι επαρκής, από την έκταση που απαιτείται για την αποκατάστασή του, συμβάλλοντας στην επίτευξη και διαφύλαξη της ικανοποιητικής κατάστασης διατήρησης, σύμφωνα με την περ. ε) του άρθρου 2 της υπ. αρ. 33318/3028/1998 κοινής υπουργικής απόφασης, για τους τύπους οικοτόπων που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Ι της ως άνω κοινής απόφασης,

6) επαρκής ποιότητα οικοτόπου είδους: η ποιότητα οικοτόπου ενός είδους που επιτρέπει την κάλυψη των οικολογικών απαιτήσεών του, σε οποιοδήποτε στάδιο του βιολογικού του κύκλου, ώστε να διατηρείται μακροπρόθεσμα, ως βιώσιμο συστατικό του οικοτόπου του, στην περιοχή της φυσικής του κατανομής, συμβάλλοντας στην επίτευξη ικανοποιητικής κατάστασης διατήρησης του είδους, σύμφωνα με την περ. θ) του άρθρου 2 της υπ' αρ. 33318/3028/1998 κοινής υπουργικής απόφασης, αν τα είδη περιλαμβάνονται στα Παραρτήματα ΙΙ, ΙV ή V της ως άνω κοινής απόφασης, καθώς και τη διασφάλιση των πληθυσμών των άγριων πτηνών που περιλαμβάνονται στην υπό στοιχεία 37338/1807/Ε.103/1.9.2010 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (Β' 1495),

7) «επαρκής έκταση οικοτόπου είδους»: η έκταση οικοτόπου ενός είδους που επιτρέπει την κάλυψη των οικολογικών απαιτήσεων του είδους, σε οποιοδήποτε στάδιο του βιολογικού του κύκλου, ώστε να διατηρείται μακροπρόθεσμα, ως βιώσιμο συστατικό του οικοτόπου του, στην περιοχή της φυσικής του κατανομής, συμβάλλοντας στην επίτευξη ικανοποιητικής κατάστασης διατήρησης του είδους σύμφωνα με την περ. θ) του άρθρου 2

της υπ' αρ. 33318/3028/1998 κοινής υπουργικής απόφασης, αν τα είδη περιλαμβάνονται στα Παραρτήματα II, IV ή V της ως άνω κοινής απόφασης, καθώς και τη διασφάλιση των πληθυσμών των άγριων πτηνών που περιλαμβάνονται στην υπό στοιχεία 37338/1807/Ε.103/1.9.2010 κοινή υπουργική απόφαση,

8) αρχέγονα δάση: υφιστάμενα παλαιά δάση τα οποία παραμένουν άθικτα από την επίδραση των ανθρώπων. Η λειτουργία και η σύνθεσή τους καθορίζονται απλώς από τα αποτελέσματα των φυσικών διεργασιών, με συνέπεια την παρουσία παλαιών δέντρων, την ουσιαστική ποικιλότητα στις ηλικίες, τη μόνιμη ύπαρξη νεκρών δένδρων, καθώς και έναν παχύ δασοτάπητα με πεσμένα δέντρα στα διάφορα στάδια της αποσύνθεσης,

9) παλαιά δάση: τα δάση που έχουν φτάσει σε μεγάλη ηλικία με ελάχιστες διαταραχές λόγω ανθρώπινων παρεμβάσεων και ως εκ τούτου παρουσιάζουν μοναδικά οικολογικά χαρακτηριστικά,

10) πόλεις: δήμοι όπου τουλάχιστον το πενήντα τοις εκατό (50%) του πληθυσμού ζει σε ένα (1) ή περισσότερα αστικά κέντρα, όπως υπολογίζεται με χρήση του βαθμού αστικοποίησης που καθορίζεται σύμφωνα με την περ. α) της παρ. 3 του άρθρου 4β του Κανονισμού (ΕΕ) 1059/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Μαΐου 2003, περί κοινής ονοματολογίας των εδαφικών στατιστικών μονάδων («NUTS», L 154),

11) κωμοπόλεις και προάστια: δήμοι όπου λιγότερο από το πενήντα τοις εκατό (50%) του πληθυσμού ζει σε αστικό κέντρο και τουλάχιστον το πενήντα τοις εκατό (50%) σε αστικό σύμπλεγμα, όπως υπολογίζεται με χρήση του βαθμού αστικοποίησης που καθορίζεται σύμφωνα με την περ. α) της παρ. 3 του άρθρου 4β του Κανονισμού (ΕΕ) 1059/2003,

12) αστικός χώρος πρασίνου: όλες οι αστικές περιοχές πρασίνου, δάση πλατύφυλλων και κωνοφόρων, μεικτά δάση, φυσικοί λειμώνες, βάλτοι και χερσότοποι, εκτάσεις μετάβασης μεταξύ δασικών και θαμνωδών εκτάσεων και περιοχές με αραιά βλάστηση, εντός πόλεων ή κωμοπόλεων και προαστίων που υπολογίζονται με βάση τα δεδομένα τα οποία παρέχονται από την υπηρεσία παρακολούθησης ξηράς του «Copernicus», που συστάθηκε με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/696 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 28ης Απριλίου 2021 για τη θέσπιση του ενωσιακού διαστημικού προγράμματος και του Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το διαστημικό πρόγραμμα (L 170),

13) αστική συγκόμωση: η συνολική έκταση δενδροκάλυψης εντός πόλεων, κωμοπόλεων και προαστίων, που υπολογίζεται με βάση τα δεδομένα πυκνότητας δενδροκάλυψης τα οποία παρέχονται από την υπηρεσία παρακολούθησης ξηράς του «Copernicus».

Άρθρο 174

Στόχοι προστασίας της φύσης

1. Έως το 2030, τουλάχιστον το τριάντα τοις εκατό (30%) της χερσαίας έκτασης, συμπεριλαμβανομένων των αρχέγονων και παλαιών δασών, και το τριάντα τοις εκατό (30%) των χωρικών υδάτων της χώρας ορίζονται

ως περιοχές προστασίας της βιοποικιλότητας, σύμφωνα με τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 19 του ν. 1650/1986 (Α' 160). Στις προστατευόμενες περιοχές εντάσσεται το σύνολο των Καίριων Περιοχών Βιοποικιλότητας.

2. Το σύνολο των αρχέγονων και παλαιών δασών, των μικρών νησιωτικών υγροτόπων που περιλαμβάνονται στο από 12.6.2012 π.δ. (ΑΑΠ 229), καθώς και των περιοχών «RAMSAR», τίθεται σε καθεστώς υψηλής προστασίας, ως ζώνες απολύτου προστασίας ή προστασίας της φύσης, σύμφωνα με τις περ. α) και β), αντίστοιχα, της παρ. 4 του άρθρου 19 του ν. 1650/1986.

3. Έως το 2030, το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, σε συνεργασία με το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, και κατόπιν επιστημονικής τεκμηρίωσης, μεριμνά για τη στοχευμένη λήψη μέτρων περιορισμού, της αλιείας στο δέκα τοις εκατό (10%) των χωρικών υδάτων με σκοπό την αποκατάσταση των υποβαθμισμένων θαλάσσιων οικοσυστημάτων, συμπεριλαμβανομένων των πλούσιων σε άνθρακα οικοσυστημάτων και των σημαντικών περιοχών ωοτοκίας και αναπαραγωγής ιχθύων, σύμφωνα με τους οικείους στόχους διατήρησης και τη διαφύλαξη των ιχθυοποθεμάτων σε βιώσιμα επίπεδα.

4. Έως το 2030, τουλάχιστον για το τριάντα τοις εκατό (30%) των εκτάσεων κάθε ομάδας τύπων οικοτόπων που παρατίθεται στα Παραρτήματα I και II και η οποία δεν βρίσκεται σε καλή κατάσταση, λαμβάνονται μέτρα αποκατάστασης για τη βελτίωση και επαναφορά τους σε καλή κατάσταση. Το ποσοστό αυτό αυξάνεται σε εξήντα τοις εκατό (60%) έως το 2040 και εκατό τοις εκατό (100%) έως το 2050.

Άρθρο 175

Αποκατάσταση χερσαίων και παράκτιων οικοσυστημάτων, οικοσυστημάτων γλυκών υδάτων και θαλάσσιων οικοσυστημάτων σε περιοχές του δικτύου «Natura 2000»

1. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 21 του ν. 1650/1986 (Α' 160), θεσπίζει τα μέτρα αποκατάστασης, τα οποία είναι απαραίτητα για τη βελτίωση και επαναφορά σε καλή κατάσταση των τύπων οικοτόπων που παρατίθενται στα Παραρτήματα I και II, αν δεν βρίσκονται σε καλή κατάσταση. Τα εν λόγω μέτρα εφαρμόζονται τουλάχιστον στο τριάντα τοις εκατό (30%) των εκτάσεων κάθε ομάδας τύπων οικοτόπων που παρατίθεται στα παραρτήματα I και II, η οποία δεν βρίσκεται σε καλή κατάσταση, έως το 2030, τουλάχιστον στο εξήντα τοις εκατό (60%), έως το 2040 και στο εκατό τοις εκατό (100%), έως το 2050.

2. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας θεσπίζει, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 21 του ν. 1650/1986, τα μέτρα αποκατάστασης:

α) για τους χερσαίους και παράκτιους οικοτόπους και τους οικοτόπους γλυκών υδάτων, καθώς και τους θαλάσσιους οικοτόπους που παρατίθενται στα Παραρτήματα II, IV και V της υπ' αρ. 33318/3028/11.12.1998 κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας

και Δημοσίων Έργων, Γεωργίας, Εμπορικής Ναυτιλίας και Πολιτισμού (Β' 1289),

β) για τους θαλάσσιους οικοτόπους των ειδών που παρατίθενται στο παράρτημα ΙΙΙ, και

γ) για τους χερσαίους και παράκτιους οικοτόπους και τους οικοτόπους γλυκών υδάτων, καθώς και για τους θαλάσσιους οικοτόπους άγριων πτηνών που καλύπτονται από την υπό στοιχεία 37338/1807/Ε.103/1.9.2010 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (Β' 1495), που είναι απαραίτητα για τη βελτίωση της ποιότητας και της ποσότητας των εν λόγω οικοτόπων, ιδίως για την αναμόρφωσή τους, καθώς και για την ενίσχυση της συνδεσιμότητας, έως ότου επιτευχθεί επαρκής ποιότητα και ποσότητα των εν λόγω οικοτόπων.

3. Ο καθορισμός των περιοχών για τα μέτρα αποκατάστασης σύμφωνα με τις παρ. 1 και 2, βασίζεται στις βέλτιστες διαθέσιμες γνώσεις και στα πλέον πρόσφατα επιστημονικά στοιχεία για την κατάσταση των τύπων οικοτόπων, οι οποίοι παρατίθενται στα παραρτήματα Ι και ΙΙ, με βάση τη δομή και τις λειτουργίες που είναι απαραίτητες για τη μακροχρόνια συντήρησή τους, συμπεριλαμβανομένων των χαρακτηριστικών ειδών τους που αναφέρονται στην περ. ε) του άρθρου 2 της υπ' αρ. 33318/3028/11.12.1998 κοινής υπουργικής απόφασης, καθώς και για την ποιότητα και ποσότητα των οικοτόπων των ειδών της παρ. 2.

4. Τα μέτρα αποκατάστασης που αναφέρονται στην παρ. 1:

α) εξετάζουν την ανάγκη για βελτιωμένη συνδεσιμότητα μεταξύ των τύπων οικοτόπων που παρατίθενται στα παραρτήματα Ι και ΙΙ και λαμβάνουν υπόψη τις οικολογικές απαιτήσεις των ειδών που αναφέρονται στην παρ. 2 και συναντώνται σε αυτούς τους τύπους οικοτόπων,

β) έχουν ως στόχο τη βελτιστοποίηση των οικολογικών, οικονομικών και κοινωνικών λειτουργιών των οικοσυστημάτων, καθώς και τη συμβολή τους στη βιώσιμη ανάπτυξη των σχετικών περιφερειών και κοινοτήτων.

5. Κατά προτεραιότητα λαμβάνονται μέτρα αποκατάστασης στους τύπους χερσαίων οικοτόπων που διαθέτουν το μεγαλύτερο δυναμικό δέσμευσης και αποθήκευσης άνθρακα, για την πρόληψη και μείωση των επιπτώσεων από φυσικές καταστροφές.

6. Τα σχέδια διαχείρισης της παρ. 3 του άρθρου 21 του ν. 1650/1986 δύναται να περιλαμβάνουν μέτρα περιορισμού ή απαγόρευσης της αλιείας.

7. Τα μέτρα αποκατάστασης των παρ. 1 και 2 διασφαλίζουν ότι οι περιοχές στις οποίες εφαρμόζονται παρουσιάζουν συνεχή βελτίωση της κατάστασης των τύπων οικοτόπων που απαριθμούνται στα παραρτήματα Ι και ΙΙ, έως ότου επιτευχθεί καλή κατάσταση, καθώς και συνεχή βελτίωση της ποιότητας των οικοτόπων των ειδών της παρ. 2, μέχρι να επιτευχθεί επαρκής ποιότητα των εν λόγω οικοτόπων.

8. Απαγορεύεται η υποβάθμιση των περιοχών όπου συναντώνται οι τύποι οικοτόπων των παραρτημάτων Ι και ΙΙ.

9. Για τους τόπους «Natura 2000», η μη εκπλήρωση της υποχρέωσης των παρ. 5 και 6 δικαιολογείται εάν προκαλείται από:

α) ανωτέρα βία,

β) αναπόφευκτους μετασχηματισμούς οικοτόπων που προκαλούνται άμεσα από την κλιματική αλλαγή, ή

γ) σχέδιο ή έργο που έχει εγκριθεί σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 10 του ν. 4014/2011 (Α' 209).

10. Τα μέτρα αποκατάστασης και διαχείρισης της παρ. 3 του άρθρου 21 του ν. 1650/1986 εξασφαλίζουν ότι σημειώνεται:

α) αύξηση της έκτασης οικοτόπων σε καλή κατάσταση, για τους τύπους οικοτόπων των παραρτημάτων Ι και ΙΙ, έως ότου το σύνολό τους να βρίσκεται σε καλή κατάσταση, σύμφωνα με την παρ. 1 και μέχρι να επιτευχθεί η ικανοποιητική έκταση αναφοράς για κάθε τύπο οικοτόπου, σε κάθε βιογεωγραφική περιοχή της επικράτειάς τους,

β) θετική τάση προς την κατεύθυνση της επαρκούς ποιότητας και ποσότητας των χερσαίων και παράκτιων οικοτόπων και των οικοτόπων γλυκών υδάτων, των ειδών των παραρτημάτων ΙΙ, ΙV και V της υπ' αρ. 33318/3028/11.12.1998 κοινής υπουργικής απόφασης, των θαλάσσιων οικοτόπων των ειδών των παραρτημάτων ΙΙ, ΙΙΙ, ΙV και V της ίδιας κοινής απόφασης, καθώς και των ειδών που καλύπτονται από την υπό στοιχεία 37338/1807/Ε.103/1.9.2010 κοινή υπουργική απόφαση.

11. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύνανται να τροποποιούνται τα Παραρτήματα Ι, ΙΙ και ΙΙΙ του παρόντος.

Άρθρο 176

Αποκατάσταση των πληθυσμών των επικονιαστών

Έως το 2025, με κοινή απόφαση των Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας καταρτίζεται Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την αναστροφή της μείωσης των πληθυσμών των επικονιαστών, έως το 2030, και τη σταδιακή αύξηση των πληθυσμών τους μέχρι να επιτευχθούν ικανοποιητικά επίπεδα. Το Εθνικό Σχέδιο Δράσης περιλαμβάνει κατάλληλους δείκτες για την παρακολούθηση των πληθυσμών των επικονιαστών και θεσπίζει ικανοποιητικά επίπεδα για καθέναν από τους δείκτες, με βάση τα πλέον πρόσφατα επιστημονικά στοιχεία. Από το 2030 και μετά, ο πληθυσμός των επικονιαστών μετράται ανά τριετία.

Άρθρο 177

Αποκατάσταση αστικών οικοσυστημάτων

1. Έως το 2030, το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας λαμβάνει κατάλληλα μέτρα μέσω του πολεοδομικού σχεδιασμού και της εφαρμογής του ν. 2508/1997 (Α' 124), προκειμένου να μην υπάρξει καθαρή απώλεια αστικού χώρου πρασίνου και αστικής συγκόμωσης έως το 2030, σε σύγκριση με το 2021, σε όλες τις πόλεις, κωμοπόλεις και τα προάστια.

2. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας διασφαλίζει ότι θα υπάρξει αύξηση της συνολικής εθνικής έκτασης αστικού χώρου πρασίνου σε πόλεις, κωμοπόλεις και προάστια, κατά τουλάχιστον μηδέν κόμμα πέντε

τοισ εκατό (0,5%), της συνολικής έκτασης των πόλεων και των κωμοπόλεων και προαστίων, από το 2021 έως το 2030, κατά τουλάχιστον τρία τοισ εκατό (3%), έως το 2040, και κατά τουλάχιστον πέντε τοισ εκατό (5%), έως το 2050. Επιπλέον, μέσω του πολεοδομικού σχεδιασμού διασφαλίζεται:

α) τουλάχιστον δέκα τοισ εκατό (10%) αστική συγκόμωση σε όλες τις πόλεις, κωμοπόλεις και προάστια, έως το 2050,

β) καθαρό κέρδος αστικού χώρου πρασίνου που ενσωματώνεται σε υφιστάμενα και νέα κτίρια και υποδομές, ιδίως μέσω ανακαινίσεων και αναπλάσεων, σε όλες τις πόλεις, κωμοπόλεις και προάστια.

3. Έως το 2025, η Γενική Γραμματεία Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζει, με βάση τα πλέον πρόσφατα διαθέσιμα στοιχεία, τις πόλεις, κωμοπόλεις και προάστια, για τα οποία εφαρμόζονται οι στόχοι της παρ. 2 και υπολογίζει τον αστικό χώρο πρασίνου για το έτος βάσης 2021.

Άρθρο 178

Ειδικότερα περιβαλλοντικά ζητήματα - Τροποποίηση άρθρου 21 ν. 1650/1986

1. Στην εξουσιοδότηση της περ. β) της παρ. 3 του άρθρου 21 του ν. 1650/1986 (Α' 160), περί εγκρίσεως των σχεδίων διαχείρισης, προστίθενται οι στόχοι διατήρησης, και η περ. β) διαμορφώνεται ως εξής:

«β. Τα σχέδια διαχείρισης και οι στόχοι διατήρησης εγκρίνονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Τα σχέδια διαχείρισης των περιοχών στις οποίες περιλαμβάνονται ρυθμίσεις που αφορούν στη γεωργική, αλιευτική και υδατοκαλλιεργητική δραστηριότητα, εγκρίνονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.»

2. Στο τέλος της παρ. 6 του άρθρου 21 του ν. 1650/1986 επεκτείνεται χρονικά η δυνατότητα παράτασης σύμφωνα με την υπουργική απόφαση της ίδιας παραγράφου, η παρ. 7 αντικαθίσταται και οι παρ. 6 και 7 διαμορφώνονται ως εξής:

«6. Για περιοχές, στοιχεία ή σύνολα της φύσης και του τοπίου, για τα οποία αρχίζει η διαδικασία χαρακτηρισμού με προεδρικό διάταγμα και έως ότου εκδοθεί η πράξη χαρακτηρισμού, ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας με απόφασή του, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να καθορίζει όρους και περιορισμούς για επεμβάσεις και δραστηριότητες που είναι δυνατόν να έχουν βλαπτική επίδραση στις παραπάνω περιοχές, στοιχεία ή σύνολα και να υλοποιεί διαχειριστικές δράσεις της υποπαρ. α' της παρ. 3 και συγκεκριμένες διαχειριστικές δράσεις που αποσκοπούν στη βελτίωση και διατήρηση της κατάστασης των προστατευτέων αντικειμένων. Η ισχύς της υπουργικής αυτής απόφασης δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δύο (2) έτη. Αν συντρέχουν εξαιρετικοί λόγοι, η προθεσμία αυτή μπορεί να παρατείνεται, με όμοια υπουργική απόφαση, για τέσσερα (4) ακόμη έτη.

7. Με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας διενεργούνται οι

χαρακτηρισμοί των καταφυγίων άγριας ζωής και των προστατευόμενων τοπίων και φυσικών σχηματισμών, αν αυτές δεν εμπίπτουν σε περιοχές προστασίας της βιοποικιλότητας και εθνικά πάρκα. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας προβλέπονται όροι και περιορισμοί στις δραστηριότητες που ασκούνται εντός των ανωτέρω καταφυγίων άγριας ζωής και προστατευόμενων τοπίων και φυσικών σχηματισμών. Στα καταφύγια άγριας ζωής απαγορεύονται η θήρα και η επαγγελματική αλιεία.»

Άρθρο 179

Καταργούμενες διατάξεις

Καταργούνται από την έναρξη ισχύος του παρόντος:

1. Η παρ. 4 του άρθρου 18 του ν. 1650/1986 (Α' 160), περί οργάνωσης μέτρων προστασίας της βιοποικιλότητας, ανά ζώνες.

2. Τα άρθρα 1 έως και 9, το άρθρο 10 πλην της παρ. 4 αυτού, οι παρ. 1, 4, 5 και 6 του άρθρου 11 και 21 του ν. 4519/2018 (Α' 25), περί διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών.

3. Οι παρ. 7 και 10 του άρθρου 15 του ν. 2742/1999 (Α' 207), περί φορέων διαχείρισης.

4. Η παρ. 2 του άρθρου 6 της υπ' αρ. 33318/3028/1998 κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, Γεωργίας, Εμπορικής Ναυτιλίας και Πολιτισμού, περί χωροθέτησης έργων και έγκρισης σχεδίων επί ειδικών ζωνών προστασίας (Β' 1289).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΚΥΡΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΑ ΜΕΤΡΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Άρθρο 180

Διοικητικές κυρώσεις για περιβαλλοντικές παραβάσεις - Τροποποίηση παρ. 1 και 1α και προσθήκη παρ. 1β, 1γ, 1δ και 1ε στο άρθρο 21 του ν. 4014/2011

Στο άρθρο 21 του ν. 4014/2011 (Α' 209), περί διοικητικών κυρώσεων για περιβαλλοντικές παραβάσεις: αα) στην περ. α) της παρ. 1 προστίθεται η υποχρέωση αποκατάστασης της περιβαλλοντικής βλάβης, εφόσον αυτή είναι αναστρέψιμη, αβ) το μέγιστο ύψος προστίμου της περ. β) της παρ. 1 αυξάνεται, αγ) στην ίδια παράγραφο προστίθεται περ. ε), αδ) στο υφιστάμενο δεύτερο εδάφιο της παρ. 1, αφαιρείται η αναφορά σε ελαφρυντικούς και επιβαρυντικούς παράγοντες και προστίθεται ως νέο τρίτο εδάφιο, β) η παρ. 1α, πλην των δύο εισαγωγικών της εδαφίων, αντικαθίσταται, γ) προστίθενται παρ. 1β, 1γ, 1δ και 1ε και οι παρ. 1 έως 1ε διαμορφώνονται ως εξής:

«1. Σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα που προκαλούν οποιαδήποτε ρύπανση ή άλλη υποβάθμιση του περιβάλλοντος ή παραβαίνουν τις διατάξεις του παρόντος ή των κατ' εξουσιοδότησή του εκδιδόμενων διαταγμάτων ή υπουργικών αποφάσεων ή αποφάσεων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή της Περιφέρειας, ανεξάρτητα

από την αστική ή ποινική ευθύνη, επιβάλλονται τα ακόλουθα διοικητικά μέτρα και κυρώσεις:

α) Πλάνο Διορθωτικών Ενεργειών της υποπερ. ββ' της περ. β' της παρ. 15γ του άρθρου 6 του ν. 1650/1986 (Α' 160), που επέχει τη θέση του μέτρου της γραπτής σύστασης της περ. α' της παρ. 5 του άρθρου 151 του ν. 4512/2018 (Α' 5), υποχρέωση αποκατάστασης του περιβάλλοντος, εντός προθεσμίας, αν η βλάβη είναι αναστρέψιμη, πιθανός επανέλεγχος εντός προθεσμίας, προειδοποίηση επιβολής κυρώσεων.

β) Πρόστιμο από πεντακόσια (500) έως και σαράντα εκατομμύρια (40.000.000) ευρώ, σύμφωνα με την παρ. 1α ή και Πλάνο Διορθωτικών Ενεργειών.

γ) Προσωρινή ή οριστική διακοπή λειτουργίας, όπως προβλέπεται στην παρ. 6, μετά από εισήγηση της αρμόδιας για την περιβαλλοντική επιθεώρηση αρχής.

δ) Διοικητικά μέτρα και κυρώσεις που προβλέπονται από την περιβαλλοντική νομοθεσία.

ε) Υποχρέωση αποζημίωσης των δαπανών που συνδέονται με τη βλάβη στο περιβάλλον, όταν η βλάβη είναι μη αναστρέψιμη και η παράβαση κατατάσσεται στις κατηγορίες «ΣΗΜΑΝΤΙΚΗΣ» και «ΠΟΛΥ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗΣ» σοβαρότητας της παρ. 1α, με την επιφύλαξη εφαρμογής του π.δ. 148/2009 (Α' 190).

Τα εν λόγω μέτρα και οι κυρώσεις είναι αναλογικά και εύλογα, στηρίζονται δε στην αξιολόγηση του κινδύνου που η παράβαση επιφέρει στην προστασία του δημοσίου συμφέροντος σύμφωνα με την παρ. 1α και επιβάλλονται, σύμφωνα με την απόφαση της παρ. 21 του άρθρου 20, ανάλογα με τη σοβαρότητα της παράβασης, τη συχνότητα ή την χρονική διάρκεια, την υποτροπή και το ιστορικό συμμόρφωσης, τη συμπεριφορά και τον βαθμό συνεργασίας του ελεγχόμενου οικονομικού φορέα, το ύψος υπέρβασης των θεσμοθετημένων ορίων εκπομπών και την παραβίαση των περιβαλλοντικών όρων και πρωτόπων περιβαλλοντικών δεσμεύσεων, λόγους δημοσίου συμφέροντος, καθώς και του άμεσου ή έμμεσου κέρδους που η παράβαση απέφερε στον φορέα του έργου ή της δραστηριότητας. Επιπρόσθετα, λαμβάνονται υπόψη συντρέχοντες ελαφρυντικοί ή επιβαρυντικοί παράγοντες και περιστάσεις, σύμφωνα με τις παρ. 1γ και 1δ.

Τα πρόστιμα της περ. β' επιβάλλονται μετά από ενιαία αξιολόγηση της σοβαρότητας του συνόλου των παραβάσεων, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 1α. Εφόσον από τη νομοθεσία προβλέπεται ποινική κύρωση για τη συγκεκριμένη παράβαση, σύμφωνα με το άρθρο 3 του ν. 4042/2012 (Α' 24), η πράξη βεβαίωσης παράβασης διαβιβάζεται στην αρμόδια Εισαγγελική Αρχή.

1α. Οι παραβάσεις κατατάσσονται σε τέσσερις κατηγορίες ΧΑΜΗΛΗΣ, ΜΕΤΡΙΑΣ, ΣΗΜΑΝΤΙΚΗΣ και ΠΟΛΥ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗΣ σοβαρότητας, σύμφωνα με την υπουργική απόφαση της παρ. 21 του άρθρου 20. Τα επιβαλλόμενα πρόστιμα της περ. β) της παρ. 1 κατανέμονται, ανάλογα με την κατηγορία της παράβασης, ως ακολούθως:

α) για τις παραβάσεις «ΧΑΜΗΛΗΣ» σοβαρότητας, το πρόστιμο δεν υπερβαίνει το μηδέν κόμμα πέντε τοις εκατό (0,5%), επί του συνολικού κύκλου εργασιών της τελευταίας χρήσης του φορέα του έργου ή της δραστηριότητας, βάσει του κύκλου εργασιών της τελευταίας

υποβληθείσας δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, και κυμαίνεται από πεντακόσια (500) έως και εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ,

β) για τις παραβάσεις «ΜΕΤΡΙΑΣ» σοβαρότητας, το πρόστιμο δεν υπερβαίνει το δύο τοις εκατό (2%), επί του συνολικού κύκλου εργασιών της τελευταίας χρήσης του φορέα του έργου ή της δραστηριότητας, βάσει του κύκλου εργασιών της τελευταίας υποβληθείσας δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, και κυμαίνεται από χίλια (1.000) έως και πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ,

γ) για τις παραβάσεις «ΣΗΜΑΝΤΙΚΗΣ» σοβαρότητας, το πρόστιμο δεν υπερβαίνει το έξι τοις εκατό (6%), επί του συνολικού κύκλου εργασιών της τελευταίας χρήσης του φορέα του έργου ή της δραστηριότητας, βάσει του κύκλου εργασιών της τελευταίας υποβληθείσας δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, και κυμαίνεται από δέκα χιλιάδες (10.000) έως και δύο εκατομμύρια (2.000.000) ευρώ,

δ) για τις παραβάσεις «ΠΟΛΥ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗΣ» σοβαρότητας, το πρόστιμο δεν υπερβαίνει το δέκα τοις εκατό (10%), επί του συνολικού κύκλου εργασιών της τελευταίας χρήσης του φορέα του έργου ή της δραστηριότητας, βάσει του κύκλου εργασιών της τελευταίας υποβληθείσας δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, και κυμαίνεται από είκοσι χιλιάδες (20.000) έως και σαράντα εκατομμύρια (40.000.000) ευρώ.

Αν το ποσό του προστίμου που αντιστοιχεί στο ανώτατο ποσοστό, επί του συνολικού κύκλου εργασιών της τελευταίας χρήσης του φορέα του έργου ή της δραστηριότητας, βάσει του κύκλου εργασιών της τελευταίας υποβληθείσας δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, είναι μικρότερο του ελάχιστου προβλεπόμενου προστίμου της κατηγορίας παράβασης, τότε το ποσό ισούται με το ελάχιστο προβλεπόμενο πρόστιμο της εκάστοτε κατηγορίας παράβασης.

Εάν συντρέχουν μία ή περισσότερες επιβαρυντικές περιστάσεις της παρ. 1δ, τα ελάχιστα πρόστιμα και τα ποσοστά των περ. α) έως και δ), επί του συνολικού κύκλου εργασιών της τελευταίας χρήσης του φορέα του έργου ή της δραστηριότητας, διπλασιάζονται, ενώ αν συντρέχουν μία ή περισσότερες ελαφρυντικές περιστάσεις της παρ. 1γ, τα ελάχιστα πρόστιμα και τα ποσοστά των περ. α) έως και δ), μειώνονται στο ήμισυ. Σε περίπτωση υποτροπής, τα ελάχιστα πρόστιμα και τα ποσοστά των περ. α) έως και δ), επί του συνολικού κύκλου εργασιών της τελευταίας χρήσης του φορέα του έργου ή της δραστηριότητας, διπλασιάζονται. Για τον υπολογισμό του προστίμου λαμβάνονται υπόψη σωρευτικά και τα δύο προηγούμενα εδάφια.

Το κριτήριο του ποσοστού, επί του συνολικού κύκλου εργασιών της τελευταίας χρήσης του φορέα του έργου ή της δραστηριότητας, δεν εφαρμόζεται σε έργα και δραστηριότητες που δεν έχουν οικονομικό χαρακτήρα.

Για έργα και δραστηριότητες που υπάρχουν ισχυρές ενδείξεις διεξαγωγής παράνομης οικονομικής δραστηριότητας, η οποία οδηγεί σε απόκρυψη μέρους ή του συνόλου του κύκλου εργασιών, για τον υπολογισμό του προστίμου δεν λαμβάνεται υπόψη ο εκτιμώμενος κύκλος εργασιών και δεν ισχύει ο περιορισμός του ανώτατου ποσοστού του συνολικού κύκλου εργασιών της τελευταίας

χρήσης του φορέα του έργου ή της δραστηριότητας, βάσει του κύκλου εργασιών της τελευταίας υποβληθείσας δήλωσης φορολογίας εισοδήματος.

1β. Αν η διοικητική παράβαση συνίσταται στην έλλειψη Πρότυπων Περιβαλλοντικών Δεσμεύσεων (ΠΠΔ), θεωρείται «ΜΕΤΡΙΑΣ» σοβαρότητας και επιβάλλεται πρόστιμο δύο τοις εκατό (2%), επί του συνολικού κύκλου εργασιών της τελευταίας χρήσης του φορέα του έργου ή της δραστηριότητας, με βάση τον κύκλο εργασιών της τελευταίας υποβληθείσας δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, το οποίο δεν είναι κατώτερο των χιλίων (1.000) ευρώ. Το κριτήριο του ποσοστού, επί του συνολικού κύκλου εργασιών της τελευταίας χρήσης του φορέα του έργου ή της δραστηριότητας, δεν εφαρμόζεται σε έργα και δραστηριότητες που δεν έχουν οικονομικό χαρακτήρα. Σε περίπτωση υποτροπής, το πρόστιμο διπλασιάζεται. Σε περίπτωση τρίτης συνεχόμενης παράβασης έλλειψης ΠΠΔ επιβάλλεται αναστολή λειτουργίας, σύμφωνα με την παρ. 6.

1γ. Ως ελαφρυντικοί παράγοντες ή περιστάσεις θεωρούνται:

- α) όταν ο παραβάτης επαναφέρει, οικεοθελώς και αμελλητί, τη φύση στην προηγούμενη κατάστασή της,
- β) όταν ο παραβάτης παρέχει στις διοικητικές ή δικαστικές αρχές χρήσιμες πληροφορίες, τις οποίες δεν θα μπορούσαν να αποκτήσουν διαφορετικά και οι οποίες βοηθούν τις εν λόγω αρχές, να αναγνωρισθούν ή να αχθούν ενώπιον της Δικαιοσύνης οι υπόλοιποι παραβάτες.

1δ. Ως επιβαρυντικοί παράγοντες θεωρούνται:

- α) αν η παράβαση περιελάμβανε τη χρήση πλαστών ή παραποιημένων εγγράφων από τον παραβάτη,
- β) αν το αδίκημα διαπράχθηκε στο πλαίσιο εγκληματικής οργάνωσης, κατά την έννοια της απόφασης - πλαισίου 2008/841/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 24ης Οκτωβρίου 2008 «για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος» (L 300), σχετικά με παραβάσεις που κατατάσσονται στις κατηγορίες «ΣΗΜΑΝΤΙΚΗΣ» και «ΠΟΛΥ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗΣ» σοβαρότητας της παρ. 1α.

1ε. Εκκρεμείς υποθέσεις επιβολής διοικητικών κυρώσεων για περιβαλλοντικές παραβάσεις καταλαμβάνονται από τις διατάξεις του παρόντος.

Άρθρο 181

Διοικητική κύρωση σε παραγωγούς απαγορευμένων πλαστικών προϊόντων μιας χρήσεως - Τροποποίηση περ. α) παρ. 2 άρθρου 18 ν. 4736/2020

Στην περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 18 του ν. 4736/2020 (Α' 200), περί διοικητικών κυρώσεων λόγω παραγωγής απαγορευμένων πλαστικών προϊόντων μιας χρήσεως: α) προβλέπεται ότι η διάταξη αφορά γενικότερα τους παραγωγούς, β) αυξάνεται το ποσοστό του προστίμου και τίθεται ελάχιστο ύψος αυτού, γ) προβλέπεται δεύτερο εδάφιο, περί κυρώσεων σε περίπτωση υποτροπής, και η περ. α) διαμορφώνεται ως εξής:

«α) Στους παραγωγούς που δεν συμμορφώνονται με την παρ. 1 του άρθρου 5, επιβάλλεται πρόστιμο ύψους δέκα τοις εκατό (10%) επί του συνολικού κύκλου εργασιών της τελευταίας χρήσης της επιχείρησης, με βάση

τον κύκλο εργασιών της τελευταίας υποβληθείσας δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, το οποίο δεν μπορεί να είναι μικρότερο από εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ. Σε περίπτωση υποτροπής για τις ως άνω παραβάσεις εντός τριετίας:

αα) το ελάχιστο πρόστιμο διπλασιάζεται σε διακόσιες χιλιάδες (200.000) ευρώ, και

αβ) εφόσον ο παραγωγός κατασκευάζει τα πλαστικά προϊόντα μιας χρήσης της παρ. 1 του άρθρου 5, ανακαλείται οριστικά η άδεια λειτουργίας του.»

Άρθρο 182

Ανάθεση καθηκόντων περιβαλλοντικών ελέγχων στα στελέχη των Μονάδων Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών - Τροποποίηση άρθρου 34 ν. 4685/2020

Στο άρθρο 34 του ν. 4685/2020 (Α' 92), περί σύστασης και αρμοδιότητας των Μονάδων Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών, τροποποιείται η περ. ζ) της παρ. 2, συνεπεία της προσθήκης της περ. ιστ) στην ίδια παράγραφο, περί ελέγχου περιβαλλοντικών παραβάσεων, προστίθενται παρ. 3 και 4, και το άρθρο 34 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 34

Σύσταση και Αρμοδιότητες των ΜΔΠΠ

1. Συστήνονται είκοσι τέσσερις (24) Μονάδες Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών (ΜΔΠΠ) σε επίπεδο Τμήματος, σύμφωνα με τον Παράρτημα Ι που επισυνάπτεται στον παρόντα νόμο. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας μετά από εισήγηση του ΟΦΥΠΕΚΑ, μπορεί να τροποποιούνται ο αριθμός και η χωρική αρμοδιότητα των ΜΔΠΠ, με την προϋπόθεση ότι καλύπτουν το σύνολο των προστατευόμενων περιοχών του άρθρου 45.

2. Οι αρμοδιότητες των ΜΔΠΠ είναι οι ακόλουθες:

α) Συμμετοχή στην κατάρτιση, εφαρμογή, παρακολούθηση, αξιολόγηση και επικαιροποίηση των σχεδίων διαχείρισης των προστατευόμενων περιοχών της χωρικής αρμοδιότητάς τους, καθώς και παρακολούθηση της κατάστασης των ειδών και των τύπων οικοτόπων διεθνούς, ενωσιακού και εθνικού ενδιαφέροντος στις περιοχές της χωρικής αρμοδιότητάς τους.

β) Κατάρτιση ετήσιας έκθεσης για τις προστατευόμενες περιοχές της χωρικής αρμοδιότητάς τους.

γ) Κατάρτιση μελετών και διεξαγωγή ερευνών, καθώς και συμμετοχή στην εκτέλεση τεχνικών ή άλλων έργων που περιλαμβάνονται στα οικεία σχέδια διαχείρισης και είναι απαραίτητα για την προστασία, διατήρηση, αποκατάσταση και ανάδειξη των προστατευόμενων περιοχών.

δ) Διαβούλευση με την τοπική κοινωνία, τους παραγωγικούς φορείς και κάθε άλλον εμπλεκόμενο κατά περίπτωση φορέα, εντός των περιοχών ευθύνης τους σε οποιαδήποτε περίπτωση απαιτείται, με στόχο την ολοκληρωμένη διαχείριση, την αποτελεσματική προστασία και την ανάδειξη των αξιών των προστατευόμενων περιοχών, καθώς και την ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής παραμέτρου στα τοπικά αναπτυξιακά πρότυπα και προγράμματα.

ε) Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του πληθυσμού και των παραγωγικών φορέων σε θέματα αναγόμενα στο έργο και τους σκοπούς του ΟΦΥΠΕΚΑ. Στο πλαίσιο αυτό, οι ΜΔΠΠ μπορούν να ιδρύουν και να λειτουργούν κέντρα πληροφόρησης και να αναλαμβάνουν σχετική εκδοτική δραστηριότητα έντυπης ή και ηλεκτρονικής μορφής.

στ) Διοργάνωση και συμμετοχή σε προγράμματα κατάρτισης και επιμόρφωσης, καθώς και σε συνέδρια, ημερίδες, σεμινάρια και σε άλλες ενημερωτικές εκδηλώσεις, για την προώθηση και ανάδειξη των στόχων της διαχείρισης των προστατευόμενων περιοχών.

ζ) Συμμετοχή στον έλεγχο της εφαρμογής της περιβαλλοντικής νομοθεσίας.

η) Συμμετοχή στον τοπικό αντιπυρικό σχεδιασμό στις περιοχές ευθύνης τους σε συνεργασία με το Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και με το Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας.

θ) Κατάρτιση Τοπικών Σχεδίων Δράσεων Προτεραιότητων (ΤΣΔΠ), στα οποία καθορίζονται οι ανάγκες και οι προτεραιότητες χρηματοδότησης αναφορικά με τη διαχείριση των προστατευτέων αντικειμένων και με την προτεραιότητα της διατήρησης της καλής κατάστασης των οικοτόπων.

ι) Συγκέντρωση επιστημονικών πληροφοριών και αξιόπιστων στατιστικών δεδομένων που προέρχονται από ερευνητικά και άλλα προγράμματα στις περιοχές ευθύνης τους και οργάνωση σε κατάλληλη υποδομή θεματικών και χωρικών βάσεων των δεδομένων που αφορούν τα προστατευτέα αντικείμενα της χωρικής ευθύνης τους.

ια) Εισήγηση για αξιοποίηση χρηματοδοτικών εργαλείων και εσόδων από οικοτουριστικές και λοιπές δραστηριότητές τους για την ανάδειξη τοπικών προϊόντων του πρωτογενούς τομέα και την υλοποίηση έργων και δράσεων προώθησης της περιφερειακής και της τοπικής ανάπτυξης.

ιβ) Συμμετοχή στην εκτέλεση εθνικών, ευρωπαϊκών ή διεθνών προγραμμάτων και δράσεων σχετικών με την περιοχή ευθύνης τους, τα οποία προάγουν ή προβάλλουν τους σκοπούς των ΜΔΠΠ.

ιγ) Σύνταξη σχεδίων φύλαξης των περιοχών αρμοδιότητάς τους, η συνεπικουρία με τους αρμόδιους φορείς μέσω των Μνημονίων Συνεργασίας του άρθρου 37 και η παρακολούθηση της εφαρμογής τους.

ιδ) Συμμετοχή σε Προγραμματικές Συμβάσεις και Μνημόνια Συνεργασίας με άλλες δημόσιες υπηρεσίες και φορείς κατά τις διατάξεις των άρθρων 37 και 38.

ιε) Προώθηση, υποστήριξη, οργάνωση και υλοποίηση οικοτουριστικών δράσεων και έγκριση δραστηριοτήτων ξενάγησης, καθώς και η παροχή υπηρεσιών και η διοργάνωση δραστηριοτήτων θεματικού τουριστικού χαρακτήρα και συγκεκριμένα η υποστήριξη και η υλοποίηση με ίδια μέσα και προσωπικό, οικοτουριστικών προγραμμάτων και δράσεων υποδοχής, ενημέρωσης και συνοδείας επισκεπτών στις Προστατευόμενες περιοχές του δικτύου Natura 2000.

ιστ) Ελέγχος για τη διαπίστωση περιβαλλοντικών παραβάσεων που απορρέουν από τις κανονιστικές πράξεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 21 του

ν. 1650/1986 (Α' 160) και έκδοση συστάσεων συμμόρφωσης ή εισήγηση διοικητικού προστίμου.

3. Οι αρμοδιότητες των περ. ζ), ιγ) και ιστ) της παρ. 2, ασκούνται από το σύνολο του επιστημονικού προσωπικού και του προσωπικού φύλαξης των ΜΔΠΠ, συμπεριλαμβανομένου του μεταφερόμενου στον ΟΦΥΠΕΚΑ, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 43, προσωπικού των καταργηθέντων Φορέων Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών.

4. Εφόσον, κατά τη διενέργεια ελέγχου της περ. ιστ) της παρ. 2, διαπιστωθεί παράβαση σύμφωνα με την οικεία απόφαση της παρ. 3 του άρθρου 21 του ν. 1650/1986, η ΜΔΠΠ, κατόπιν σύνταξης έκθεσης αυτοψίας και κλήσης σε απολογία, εκδίδει πράξη βεβαίωσης παράβασης, η οποία περιλαμβάνει συστάσεις ή εισήγηση επιβολής προστίμου προς την αρμόδια αρχή, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 30 του ν. 1650/1986. Η πράξη βεβαίωσης παράβασης κοινοποιείται στην αρμόδια εισαγγελική αρχή, αν προβλέπεται ποινική κύρωση.»

Άρθρο 183

Υλοποίηση τεχνικών έργων από τον Οργανισμό Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής - Τροποποίηση παρ. 5 και 6 άρθρου 27 και παρ. 2 άρθρου 29 ν. 4685/2020

1. Στην παρ. 5 του άρθρου 27 του ν. 4685/2020 (Α' 92), περί διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών από τον Οργανισμό Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (Ο.Φ.Υ.Π.Ε.Κ.Α.), προστίθεται περ. κβ' ως εξής:

«κβ) Επιλαμβάνεται των σχεδιασμού, ωριμάσεως, προγραμματισμού, υλοποιήσεως, συντονισμού και παρακολούθησεως των τεχνικών έργων που αναλαμβάνει ο Οργανισμός, καθώς και της αναθέσεως συμβάσεων στο πλαίσιο αυτό. Η Τεχνική Υπηρεσία του Ο.Φ.Υ.Π.Ε.Κ.Α. δύναται να αναλαμβάνει την εκτέλεση δασοτεχνικών έργων στις δημόσιες δασικές εκτάσεις της χωρικής αρμοδιότητάς της, κατόπιν συνάψεως προγραμματικής σύμβασης, βάσει της παρ. 13 του άρθρου 57 του ν. 2218/1994 (Α' 90).»

2. Στην παρ. 2 του άρθρου 29 του ν. 4685/2020, περί Αυτοτελών Τμημάτων της Γενικής Διεύθυνσης του Ο.Φ.Υ.Π.Ε.Κ.Α., προστίθεται περ. γ) ως εξής:

«γ) Τμήμα Εκτέλεσης Τεχνικών Έργων Προστασίας Φυσικού Περιβάλλοντος (Τεχνική Υπηρεσία).»

Άρθρο 184

Καίριες Περιοχές Βιοποικιλότητας - Τροποποίηση άρθρου 33 ν. 4685/2020

1. Στην παρ. 1 του άρθρου 33 του ν. 4685/2020 (Α' 92), περί εργαλείων Συστήματος Διακυβέρνησης Προστατευόμενων Περιοχών, προστίθεται περ. θ' ως εξής:

«(θ) τα δεδομένα των Καίριων Περιοχών Βιοποικιλότητας για όλη τη χώρα, τα οποία διαχειρίζεται ο ΟΦΥΠΕΚΑ.»

2. Στο άρθρο 33 του ν. 4685/2020 προστίθεται παρ. 3 ως εξής:

«3. Αρμόδια για τη συγκέντρωση των δεδομένων της περ. θ) της παρ. 1 είναι η Επιτροπή Φύση του άρθρου 19 του ν. 3937/2011 (Α' 60). Οι Καίριες Περιοχές Βιοποικιλότητας καθορίζονται βάσει των κριτηρίων της Διε-

θνούς Ένωσης για τη Διατήρηση της Φύσης («IUCN») και συνιστούν τόπους που συμβάλλουν σημαντικά στην παγκόσμια διατήρηση της βιοποικιλότητας στα χερσαία, υδάτινα και θαλάσσια οικοσυστήματα.»

Άρθρο 185

Παράταση χρονικής ισχύος αποσπάσεων υπαλλήλων στον Οργανισμό Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής

1. Η χρονική ισχύς των αποσπάσεων των μονίμων δημοσίων υπαλλήλων και των υπαλλήλων με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου που ανήκουν οργανικά σε φορείς του δημόσιου τομέα, της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143) και οι οποίοι υπηρετούν στον Οργανισμό Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (Ο.Φ.Υ.Π.Ε.Κ.Α.), βάσει της παρ. 3 του άρθρου 43 του ν. 4685/2020 (Α' 92), παρατείνεται αυτοδικαίως για δύο (2) επιπλέον έτη, από τη λήξη της αρχικής τους απόσπασης ή της ανανέωσής της.

2. Οι υπάλληλοι της παρ. 1 εξακολουθούν να λαμβάνουν το σύνολο των αποδοχών τους από τον Ο.Φ.Υ.Π.Ε.Κ.Α. και τα πάσης φύσεως, γενικά ή ειδικά, επιδόματα της οργανικής τους θέσης, με τις προϋποθέσεις καταβολής τους. Ο χρόνος απόσπασης των αποσπώμενων υπαλλήλων θεωρείται ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας στον φορέα που ανήκουν οργανικά.

Άρθρο 186

Λειτουργία βάσης δεδομένων Ειδικών Οικολογικών Αξιολογήσεων στον Οργανισμό Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής - Προσθήκη παρ. 10α στο άρθρο 11 του ν. 4014/2011

Στο άρθρο 11 του ν. 4014/2011 (Α' 224), περί του περιεχομένου των φακέλων περιβαλλοντικής αδειοδότησης, προστίθεται παρ. 10α ως εξής:

«10α. α. Ο Οργανισμός Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (Ο.Φ.Υ.Π.Ε.Κ.Α.) δημιουργεί βάση δεδομένων στην οποία καταχωρίζονται τα στοιχεία χωροθέτησης των έργων και δραστηριοτήτων που υπόκεινται σε Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση (Ε.Ο.Α.), συνοδευόμενα από την Ε.Ο.Α.. Τα στοιχεία υποβάλλονται στην αρμόδια για την περιβαλλοντική αδειοδότηση υπηρεσία σε ψηφιακή μορφή και διαβιβάζονται στον Ο.Φ.Υ.Π.Ε.Κ.Α..

β. Το σύνολο των πρωτογενών δεδομένων καταγραφών πεδίου που συγκεντρώνονται κατά τη διεξαγωγή της Ε.Ο.Α. των παρ. 8 και 9, κατατίθενται στον Ο.Φ.Υ.Π.Ε.Κ.Α. σε επεξεργάσιμη μορφή, με γεωχωρικές πληροφορίες, ιδίως συντεταγμένες παρατήρησης και πολύγωνα πιθανών θέσεων φωλεοποίησης. Τα δεδομένα αυτά καταχωρίζονται στη βάση δεδομένων του Ο.Φ.Υ.Π.Ε.Κ.Α. και είναι διαθέσιμα στις αρμόδιες υπηρεσίες.»

Άρθρο 187

Αποκλειστικότητα ανταποδοτικού δικαιώματος επαγγελματικής αλιείας κατοίκων παραλιμνίων κοινοτήτων σε τεχνητές λίμνες

1. Η επαγγελματική αλιεία εντός των τεχνητών λιμνών της Επικρατείας ενεργείται αποκλειστικά από κατοί-

κους των παραλιμνίων κοινοτήτων, εντός των ορίων των οποίων ευρίσκονται οι κατακλυσθείσες έγγειες ιδιοκτησίες.

2. Με διαπιστωτική απόφαση του Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοικήσεως που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, προσδιορίζονται ονομαστικά και ανά τεχνητή λίμνη οι παραλιμνίες κοινότητες και οικισμοί των οποίων οι κάτοικοι δικαιούνται κατ' αποκλειστικότητα να αλιεύουν επαγγελματικά, σύμφωνα με την παρ. 1. Με απόφαση του Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοικήσεως, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και εκδίδεται κατόπιν προτάσεως των οικείων Συμβουλίων Δημοτικών Κοινοτήτων ή του Προέδρου Δημοτικών Κοινοτήτων και των Δημοτικών Συμβουλίων, δύναται να επεκτείνεται το δικαίωμα αυτό και σε κατοίκους οικισμών ή κοινοτήτων του ίδιου παραλιμνίου δήμου, εφόσον διαθέτουν εμφανή γεωγραφική εγγύτητα με την τεχνητή λίμνη και άμεσο κοινωνικό και οικονομικό συμφέρον από την ανάπτυξη και αξιοποίησή της. Για την τελευταία πράξη λαμβάνονται υπόψη και ειδικότερες ρυθμίσεις, καθώς και διαχειριστικές μελέτες για την αλιευτική ικανότητα κάθε τεχνητής λίμνης.

3. Υφιστάμενες άδειες επαγγελματικής αλιείας, που εκδόθηκαν βάσει ειδικότερων ρυθμίσεων, εξακολουθούν να ισχύουν μέχρι τη λήξη τους.

4. Μέχρις εκδόσεως και δημοσιεύσεως των διαπιστωτικών πράξεων της παρ. 2, δύναται να εκδίδονται από την αρμόδια Αρχή, οι προβλεπόμενες, διά του παρόντος, επαγγελματικές άδειες αλιείας, κατόπιν αιτήσεως οιοδήποτε δικαιούχου, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παρ. 1.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΥΡΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Άρθρο 188

Ποινική προστασία των ειδών της άγριας πανίδας - Προσθήκη παρ. 29 στο άρθρο 2 και παρ. 8 στο άρθρο 34 του ν. 4830/2021

1. Στο άρθρο 2 του ν. 4830/2021 (Α' 169), περί ορισμών, προστίθεται περ. 29 ως εξής:

«29. «Προστατευόμενα είδη της άγριας πανίδας»:

α) τα θηλαστικά, τα ερπετά και τα αμφίβια των ειδών του παραρτήματος IV του άρθρου 20 της υπ' αρ. 33318/3028/11.12.1998 κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, Γεωργίας, Εμπορικής Ναυτιλίας και Πολιτισμού (Β' 1289),

β) τα είδη του παραρτήματος I που δεν περιλαμβάνονται στα Παραρτήματα II/1 και II/2 του άρθρου 14 της υπό στοιχεία 37338/1807/Ε.103/1.9.2010 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών, Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (Β' 1495),

γ) τα είδη που απαριθμούνται στο παράρτημα I της Συμφωνίας για τη διατήρηση των κητωδών του Εύξεινου

Πόντου, της Μεσογείου και της παρακείμενης περιοχής του Ατλαντικού, η οποία κυρώθηκε με τον ν. 5011/2023 (Α' 9).»

2. Στο άρθρο 34 του ν. 4830/2021, περί ποινικών κυρώσεων, προστίθεται παρ. 8 ως εξής:

«8. Στην περίπτωση που οι αξιόποινες πράξεις των περ. α) και β) της παρ. 1 του άρθρου 24 τελούνται σε προστατευόμενα είδη της άγριας πανίδας της παρ. 29 του άρθρου 2, επιβάλλονται οι ποινές της παρ. 2.»

Άρθρο 189

Ποινικές κυρώσεις για παραβάσεις που αφορούν προστατευτικά μέτρα, την αντιμετώπιση πυρκαγιών και τη διάνοιξη οδών, επί δασικών εκτάσεων - Αντικατάσταση παρ. 3 άρθρου 68 και παρ. 8 άρθρου 71 ν. 998/1979

1. Η παρ. 3 του άρθρου 68 του ν. 998/1979 (Α-289), περί παραβάσεων προστατικών μέτρων, αντικαθίσταται ως εξής:

«3 α. Οι παραβάτες της απόφασης της παρ. 7 του άρθρου 15 τιμωρούνται με φυλάκιση από δύο (2) έως έξι (6) μήνες. Επίσης, τους επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο, ύψους από εκατό (100) έως εξακοσίων (600) ευρώ. Η διαδικασία επιβολής της διοικητικής κύρωσης του δευτέρου εδαφίου αρχίζει με τη βεβαίωση της παράβασης από το όργανο που τη διαπιστώνει, το οποίο συντάσσει σχετική έκθεση. Η έκθεση κοινοποιείται μαζί με έγγραφη κλήτευση του δασάρχη προς τον παραβάτη, ώστε να υποβάλει τις απόψεις του ενώπιόν του, για την αποδιδόμενη σε αυτόν παράνομη ενέργεια, μέσα σε πέντε (5) ημέρες από την κοινοποίηση της κλήτευσης. Η προθεσμία αυτή μπορεί να παραταθεί, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου, για πέντε (5) ημέρες. Το πρόστιμο βεβαιώνεται στην αρμόδια Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία, εισπράττεται κατά τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν. 4978/2022, Α' 190) και αποδίδεται στον Ειδικό Φορέα Δασών του Πράσινου Ταμείου.

β. Κατά της απόφασης επιβολής προστίμου ο παραβάτης μπορεί να ασκήσει προσφυγή στο κατά τόπο αρμόδιο διοικητικό πρωτοδικείο, εντός της προβλεπόμενης από το άρθρο 66 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (Κ.Δ.Δ, ν. 2717/1999, Α' 97) εξηκονθήμερης προθεσμίας, που αρχίζει από την επόμενη της κοινοποίησης της απόφασης σ' αυτόν. Η προθεσμία της ανωτέρω προσφυγής και η άσκηση της δεν αναστέλλουν την εκτέλεση της απόφασης επιβολής προστίμου, είναι ωστόσο δυνατόν να χορηγηθεί, αναστολή εκτέλεσης της ανωτέρω απόφασης, σύμφωνα με τα άρθρα 88 και 200 έως 209 του Κ.Δ.Δ..

γ. Σε περίπτωση έκδοσης αμετάκλητης αθωωτικής απόφασης από το ποινικό δικαστήριο, το επιβληθέν πρόστιμο διαγράφεται και το καταβληθέν ποσό επιστρέφεται από τον φορέα στον οποίο αποδόθηκε.»

2. Η παρ. 8 του άρθρου 71 του ν. 998/1979, περί παραβάσεων στη διάνοιξη οδών, αντικαθίσταται ως εξής:

«8. Σε βάρος όσων εκτελούν έργα διανοίξεως οδών και δεν συμμορφώνονται με τις υποχρεώσεις της παρ. 1 του άρθρου 48, επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 68.»

Άρθρο 190

Αγροτικά αδικήματα κλοπής και υπεξαίρεσης - Αντικατάσταση άρθρου 37 ν. 3585/2007

Το άρθρο 37 του ν. 3585/2007 (Α' 148), περί των αγροτικών αδικημάτων της κλοπής και της υπεξαίρεσης, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 37

Κλοπή και υπεξαίρεση

1. Σε βάρος του υπαίτιου κλοπής ή υπεξαίρεσης κοινόχρηστου αγροτικού κινητού κτήματος, η αξία του οποίου δεν υπερβαίνει τα τριακόσια (300) ευρώ δεν ασκείται ποινική δίωξη, αλλά επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο από εκατό (100) έως τριακόσια (300) ευρώ.

2. Η διαδικασία επιβολής του προστίμου της παρ. 1 αρχίζει με τη βεβαίωση της παράβασης από το αρμόδιο δασικό όργανο που τη διαπιστώνει, το οποίο συντάσσει σχετική έκθεση. Η έκθεση κοινοποιείται μαζί με έγγραφη κλήτευση του δασάρχη προς τον παραβάτη, ώστε να υποβάλει τις απόψεις του ενώπιόν του για την αποδιδόμενη σε αυτόν παράνομη ενέργεια, μέσα σε δέκα (10) ημέρες από την κοινοποίηση της κλήτευσης.

Το πρόστιμο βεβαιώνεται στην αρμόδια Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία, εισπράττεται κατά τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν. 4978/2022, Α' 190) και αποδίδεται στον Ειδικό Φορέα Δασών του Πράσινου Ταμείου.

3. Κατά της απόφασης επιβολής προστίμου ασκείται προσφυγή στο, κατά τόπο, αρμόδιο διοικητικό πρωτοδικείο, εφαρμοζομένου του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999, Α' 97).»

Άρθρο 191

Αρμόδιο όργανο και διαδικασία επιβολής προστίμου για φθορές που προκαλούνται από ζώα - Τροποποίηση παρ. 5 άρθρου 39 ν. 3585/2007

Το πρώτο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 39 του ν. 3585/2007 (Α' 148), περί φθορών που προκαλούνται από ζώα, τροποποιείται ως προς το όργανο επιβολής προστίμου, τα τέσσερα τελευταία εδάφια, αντικαθίστανται από νέο εδάφιο, και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«5. Στον ιδιοκτήτη των ζώων που προκάλεσαν αγροτικές φθορές, σύμφωνα με τις παρ. 1 και 4, επιβάλλεται από το αρμόδιο δασικό όργανο που διαπιστώνει την παράβαση, διοικητικό πρόστιμο, το ύψος του οποίου διαμορφώνεται ως εξής:

α) Στην περίπτωση κατά την οποία ο ιδιοκτήτης των ζώων διαπράττει το προαναφερόμενο αδίκημα για πρώτη φορά, επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο πενήντα (50) ευρώ.

β) Στην περίπτωση κατά την οποία ο ιδιοκτήτης των ζώων διαπράττει το προαναφερόμενο αδίκημα για δεύτερη φορά, επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο διακοσίων (200) ευρώ.

γ) Στην περίπτωση κατά την οποία ο ιδιοκτήτης των ζώων διαπράττει το προαναφερόμενο αδίκημα για τρίτη

φορά, επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο χιλίων (1.000) ευρώ.

δ) Για κάθε επόμενη περίπτωση πλέον της τρίτης φοράς το διοικητικό πρόστιμο διπλασιάζεται.

Ως προς τη διαδικασία επιβολής του προστίμου εφαρμόζονται οι παρ. 2 και 3 του άρθρου 37.»

Άρθρο 192

Ευθύνη εξουσιαστών ζώων, πτηνών και μελισσών - Αντικατάσταση άρθρου 40 ν. 3585/2007

Το άρθρο 40 του ν. 3585/2007 (Α' 148), περί ευθύνης εξουσιαστών ζώων, πτηνών και μελισσών, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 40

Ειδική ευθύνη εξουσιαστού

Σε βάρος του εξουσιαστή ζώων, πτηνών ή μελισσών που αναθέτει την επιτήρηση ή φύλαξη αυτών σε άλλον, αν με αυτά τελέσθηκε φθορά σε κοινόχρηστο αγροτικό κτήμα, επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο από εκατό (100) έως τριακοσίων (300) ευρώ, εφαρμοζομένων των παρ. 2 και 3 του άρθρου 37.»

Άρθρο 193

Διατάραξη ροής αρδευτικών υδάτων - Αντικατάσταση άρθρου 41 ν. 3585/2007

Το άρθρο 41 του ν. 3585/2007 (Α' 148), περί διατάραξης της ροής αρδευτικών υδάτων, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 41

Διατάραξη ροής αρδευτικών υδάτων

Σε βάρος εκείνου που: α) διαταράσσει την κανονική ροή αρδευτικών υδάτων, αν από τη διατάραξη δεν προξενήθηκε ζημιά σε αγροτικό κτήμα, και β) κάνοντας χρήση αρδευτικού ύδατος, αφήνει αυτό να ρέει σε οδούς ή άλλους κατοικημένους ή μη χώρους, επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο από εκατό (100) έως εξακόσια (600) ευρώ, εφαρμοζομένων των παρ. 2 και 3 του άρθρου 37.»

Άρθρο 194

Κυρώσεις σε περίπτωση μετατόπισης οροσήμεων - Αντικατάσταση άρθρου 42 ν. 3585/2007

Το άρθρο 42 του ν. 3585/2007 (Α' 148), περί μετατόπισης οροσήμεων, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 42

Μετατόπιση οροσήμεων

Σε βάρος εκείνου που: α) αφαιρεί, καθιστά αγνώριστα, μετατοπίζει ή ψευδώς τοποθετεί ορόσημα ή έτερα σημεία που χρησιμεύουν στον καθορισμό ορίων αγροτικών, περιλαμβανομένων και κοινοχρήστων, ακινήτων ή στον καθορισμό του ύψους και της διαίρεσης των αρδευτικών υδάτων, και β) σε αγροτική έκταση, εξαιρουμένων των περιφραγμένων χώρων ή χώρων στους οποίους απαγορεύεται η είσοδος με εμφανή σημεία: β) αφήνει ασκεπή, απεριφρακτα ή ανασφάλιστα φρέατα, υπόγεια, λάκκους, κρημνούς ή άλλες τεχνητές ή φυσικές εκβαθύνσεις, κατά τρόπον ώστε να μπορεί να προκύψει κίνδυνος σε ανθρώ-

πους ή ζώα, β) τοποθετεί, χωρίς άδεια της αρμόδιας αρχής, παγίδες ή ανάλογες εγκαταστάσεις, από τις οποίες μπορεί να προκύψει κίνδυνος σε ανθρώπους ή ζώα, επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο από εκατό (100) έως εξακόσια (600) ευρώ, εφαρμοζομένων των παρ. 2 και 3 του άρθρου 37.»

Άρθρο 195

Κυρώσεις σε περίπτωση παραβίασης αγρονομικών

διατάξεων - Αντικατάσταση άρθρου 43 ν. 3585/2007
Το άρθρο 43 του ν. 3585/2007 (Α' 148), περί παραβίασης αγρονομικών διατάξεων, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 43

Αγρονομικές παραβάσεις

Σε βάρος εκείνου που παραβιάζει αγρονομικές διατάξεις επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο από εκατό (100) έως τριακόσια (300) ευρώ, εφαρμοζομένων των παρ. 2 και 3 του άρθρου 37.»

Άρθρο 196

Αστική ευθύνη αγροτικών αδικημάτων - Τροποποίηση άρθρου 50 ν. 3585/2007

Το άρθρο 50 του ν. 3585/2007 (Α' 148), περί πολιτικής αγωγής αγροτικών αδικημάτων, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 50

Αστική ευθύνη

Όσοι καταδικάζονται ως αυτουργοί ή συμμετοχοί για την ίδια πράξη είναι εις ολόκληρον υπόχρεοι για την καταβολή της αποζημίωσης.»

Άρθρο 197

Κατάσχεση υλοτομικών προϊόντων - Αντικατάσταση παρ. 2 άρθρου 93 ν.δ. 86/1969

Η παρ. 2 του άρθρου 93 του ν.δ. 86/1969 (Α' 7), περί κατάσχεσης, αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Το πλεόνασμα που υπερβαίνει τα ανωτέρω όρια κατάσχεται και δημεύεται. Ο υλοτομήσας δύναται να αιτηθεί τη μη κατάσχεση του πλεονάσματος, έναντι καταβολής τετραπλού φόρου, επί τη βάσει της διατιμήσεως που ίσχυε κατά τον τελικό έλεγχο, ή τετραπλού μισθώματος, αν πρόκειται περί δασικών προϊόντων δημοσίων δασών, επιφυλασσομένης της επιβολής εις βάρος του παραβάτη διοικητικού προστίμου ή της ποινικής διωξής του, συμφώνα με το άρθρο 268.»

Άρθρο 198

Παράνομη υλοτομία και μεταφορά δασικών προϊόντων - Αντικατάσταση άρθρου 268 ν.δ. 86/1969

Το άρθρο 268 του ν.δ. 86/1969 (Α' 7), περί παράνομης υλοτομίας και μεταφοράς δασικών προϊόντων αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 268

Παράνομη υλοτομία και μεταφορά δασικών προϊόντων - Παράνομη κλαδονομή - Παράβαση αστυνομικών διατάξεων

1. Σε βάρος εκείνου που: α) βλάπτει δάσος ή δασική έκταση ή προξενεί οποιαδήποτε φθορά, β) υλοτομεί,

κατασκευάζει ή συλλέγει δασικά προϊόντα χωρίς άδεια υλοτομίας ή έγκριση ατελούς υλοτομίας ή εγκατάσταση από τη δασική αρχή, χωρίς άδεια του ιδιοκτήτη ή του διακατόχου του δάσους, γ) υλοτομεί, κατασκευάζει ή συλλέγει δασικά προϊόντα δυνάμει άδειας ή έγκρισης ατελούς υλοτομίας της δασικής αρχής ή άδειας του ιδιοκτήτη, κατά τρόπο αντιβαίνοντα στις περί του τρόπου υλοτομίας, κατασκευής ή συλλογής δασικών προϊόντων διατάξεις, δ) μεταφέρει δασικά προϊόντα πριν την εξέλεξη ή μετά από αυτήν στον τόπο της πρώτης αποθήκευσης ή από αυτόν αλλού, χωρίς θεώρηση ή εξόφληση του πρωτοκόλλου εξέλεξης του δελτίου μεταφοράς δασικών προϊόντων ή της αδείας υλοτομίας, στις περιπτώσεις που δεν συντάσσεται πρωτόκολλο εξέλεξης, για το μεταφερόμενο ποσό, ε) μεταφέρει δασικά προϊόντα, πλέον των επιτρεπομένων να μεταφερθούν, σύμφωνα με τα ως άνω έγγραφα μεταφοράς ή κατέχει τα παρανόμως μεταφερόμενα δασικά προϊόντα, στ) μεταφέρει δασικά προϊόντα, τα οποία έχουν υλοτομηθεί ή συλλεχτεί χωρίς τις απαιτούμενες άδειες, εάν από την παράβαση δεν επήλθε καμία ζημία ή η προξενθείσα ζημία δεν υπερβαίνει τα τριακόσια (300) ευρώ, και εφόσον ειδικές διατάξεις του παρόντος κώδικα δεν ορίζουν άλλως, επιβάλλεται: αα) διοικητικό πρόστιμο σύμφωνα με τις περ. α) και β) της παρ. 8 του άρθρου 271, ββ) το διοικητικό μέτρο της κατάσχεσης των αναφερόμενων στην παρ. 1 του άρθρου 271 δασικών προϊόντων, καθώς και των αναφερομένων στην παρ. 3 του άρθρου 271 εργαλείων, με τα οποία τελούνται οι προαναφερόμενες παραβάσεις, μεταφορικών μέσων τα οποία χρησιμοποιούνται κατά την παράνομη υλοτομία ή μεταφορά και των πινακίδων τους, και γγ) το διοικητικό μέτρο της αφαίρεσης της άδειας κυκλοφορίας τους και του διπλώματος οδήγησης του οδηγού, σύμφωνα με την αναφερόμενη στο ίδιο άρθρο διαδικασία. Ειδικότερα, στην περίπτωση αδυναμίας προσδιορισμού των παρανόμως υλοτομηθέντων ή μεταφερθέντων δασικών προϊόντων επιβάλλεται σε κάθε παραβάτη και εις ολόκληρον, με πράξη καταλογισμού του οικείου δασάρχη, διοικητικό πρόστιμο ύψους εξακοσίων (600) ευρώ.

2. Κατά των αποφάσεων με τις οποίες επιβάλλονται το διοικητικό πρόστιμο και τα διοικητικά μέτρα της παρ. 1 ασκείται προσφυγή στο, κατά τόπο, αρμόδιο διοικητικό πρωτοδικείο, εφαρμοζομένου του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999, Α' 97). Το δίπλωμα οδήγησης, τα μεταφορικά μέσα, η άδεια και οι πινακίδες κυκλοφορίας επιστρέφονται στον κύριο ή νόμιμο κάτοχο, μετά την παρέλευση δέκα (10) ημερών, από την εξόφληση του επιβληθέντος προστίμου.

3. Εάν η ζημία που προξενήθηκε από τη διάπραξη των παραβάσεων της παρ. 1 υπερβαίνει τα τριακόσια (300) ευρώ, ο παραβάτης τιμωρείται σύμφωνα με άρθρο 378 του Ποινικού Κώδικα (ν. 4619/2019, Α' 95). Ως επιβαρυντική περίπτωση θεωρείται η περίπτωση που το δάσος είναι δημόσιο. Σε όσους αγοράζουν την παρανόμως υλοτομημένη ξυλεία για περαιτέρω εμπορία επιβάλλεται από την αρμόδια οικονομική αρχή διοικητικό πρόστιμο ίσο με την πενταπλάσια αξία μεταπώλησης του προϊόντος, το οποίο εισπράττεται κατά τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν. 4978/2022, Α' 190). Σε

περίπτωση υποτροπής αφαιρείται η άδεια λειτουργίας της επιχείρησης για δύο (2) μήνες.

4. Ο υπαίτιος των παραβάσεων των περ. β) έως και στ) της παρ. 1 του παρόντος τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα (10) έτη, αν η ζημία στο δάσος υπερβαίνει τις δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ.

5. Στους παραβάτες των δασικών αστυνομικών διατάξεων αν από την παράβαση δεν επήλθε καμία ζημία ή η προξενθείσα ζημία δεν υπερβαίνει τα τριακόσια (300) ευρώ, επιβάλλεται με πράξη καταλογισμού του οικείου δασάρχη διοικητικό πρόστιμο, ύψους τριακοσίων (300) ευρώ. Ως προς τη διαδικασία επιβολής της διοικητικής κύρωσης του πρώτου εδαφίου και της προσβολής της πράξης καταλογισμού, εφαρμόζονται τα εδάφια δεύτερο και τρίτο της παρ. 8 του άρθρου 271. Εάν η ζημία που προκύπτει από την παράβαση των ως άνω διατάξεων είναι μεγαλύτερη των τριακοσίων (300) ευρώ, οι παραβάτες τιμωρούνται με τις ποινές της παρ. 3 του παρόντος.

6. Στους παραβάτες, περί κλαδονομής, του άρθρου 112, εάν από την παράβαση δεν επήλθε καμία ζημία ή η προξενθείσα ζημία δεν υπερβαίνει τα τριακόσια (300) ευρώ, επιβάλλεται με πράξη καταλογισμού του οικείου δασάρχη διοικητικό πρόστιμο, ύψους τριακοσίων (300) ευρώ. Ως προς τη διαδικασία επιβολής της διοικητικής κύρωσης του πρώτου εδαφίου και της προσβολής της πράξης καταλογισμού εφαρμόζονται τα εδάφια δεύτερο και τρίτο της παρ. 8 του άρθρου 271. Εάν η ζημία που προκύπτει από την παράβαση των ως άνω διατάξεων είναι μεγαλύτερη των τριακοσίων (300) ευρώ, οι παραβάτες τιμωρούνται με τις ποινές της παρ. 2 του παρόντος.»

Άρθρο 199

Παράνομη υλοτομία και μεταφορά δασικών προϊόντων - Τροποποίηση παρ. 5 άρθρου 270 ν.δ. 86/1969

Το πρώτο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 270 του ν.δ. 86/1969 (Α' 7), περί υλοτόμησης, μεταφοράς και διακίνησης δασικών δενδρύλιων, αντικαθίσταται, το τελευταίο εδάφιο, περί κατάσχεσης και δήμευσης, καταργείται, και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«5. Σε όσους υλοτομούν, μεταφέρουν ή διακινούν δενδρύλλια ή άλλα δασικά είδη των παρ. 2 και 3, χωρίς την κατά τα ανωτέρω άδεια ή σήμανση, επιβάλλονται, ανάλογα με το ύψος της προξενθείσας ζημίας, το διοικητικό πρόστιμο και τα διοικητικά μέτρα ή οι ποινές που προβλέπονται από το άρθρο 268. Τα δενδρύλλια και οι κλάδοι κατάσχονται και καταστρέφονται από το αρμόδιο δασικό όργανο, που συντάσσει έκθεση κατάσχεσης και πρωτόκολλο καταστροφής τους.»

Άρθρο 200

Ποινική δίωξη και πράξεις καταλογισμού - Τροποποίηση παρ. 8 άρθρου 271 ν.δ. 86/1969

Στο πρώτο εδάφιο της περ. α' της παρ. 8 του άρθρου 271 του ν.δ. 86/1969 (Α' 7), περί προϋποθέσεων έκδοσης πράξεως καταλογισμού, προστίθεται και η ποινική δίωξη, προσδιορίζεται ότι το πρόστιμο είναι διοικητικό, στην περ. δ' προστίθεται ως προϋπόθεση η άσκηση ποινικής δίωξης και η παρ. 8 διαμορφώνεται ως εξής:

«8.α. Επίσης, σε περίπτωση άσκησης ποινικής δίωξης, επιβάλλεται σε έκαστον των παραβατών και εις ολόκληρον με πράξη καταλογισμού του οικείου δασάρχη διοικητικό πρόστιμο ανά μονάδα μέτρησης της παρανόμως υλοτομηθείσας ή μεταφερόμενης ξυλείας ή των καυσόξυλων, ίσο με το πενταπλάσιο της αγοραίας τιμής, της προβλεπομένης από τον πίνακα διατίμησης δασικών προϊόντων για την αντίστοιχη κατηγορία.

Σε περίπτωση υποτροπής επιβάλλεται το διπλάσιο του ανωτέρω προστίμου.

β. Η διαδικασία επιβολής της διοικητικής κύρωσης της προηγούμενης παραγράφου αρχίζει με τη βεβαίωση της παράβασης από το όργανο που τη διαπιστώνει, το οποίο συντάσσει σχετική έκθεση. Η έκθεση κοινοποιείται μαζί με έγγραφη κλήτευση του δασάρχη προς τον παραβάτη να υποβάλει τις απόψεις του ενώπιον του για την αποδιδόμενη σε αυτόν παράνομη ενέργεια μέσα σε πέντε ημέρες από την κοινοποίηση της κλήτευσης. Η προθεσμία αυτή μπορεί να παραταθεί, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου, για πέντε ημέρες.

Το πρόστιμο βεβαιώνεται στην αρμόδια Δ.Ο.Υ., εισπράττεται κατά τα ισχύοντα για την είσπραξη δημοσίων εσόδων και αποδίδεται στον Ειδικό Φορέα Δασών του Πράσινου Ταμείου.

Το δίπλωμα οδήγησης επιστρέφεται στον κύριο ή νόμιμο κάτοχο του μετά την παρέλευση τριμήνου από την εξόφλησή του επιβληθέντος προστίμου.

γ. Κατά της απόφασης επιβολής προστίμου ο παραβάτης μπορεί να ασκήσει προσφυγή στο κατά τόπο αρμόδιο διοικητικό πρωτοδικείο, εντός της προβλεπομένης από το άρθρο 66 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας εξηκονθήμερης προθεσμίας, που αρχίζει από την επόμενη της κοινοποίησης σε αυτόν της απόφασης. Η προσφυγή εκδικάζεται κατά τις διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας. Η προθεσμία της ανωτέρω προσφυγής και η άσκηση της δεν αναστέλλουν την εκτέλεση της απόφασης επιβολής προστίμου. Είναι όμως δυνατόν να χορηγηθεί, κατά περίπτωση, αναστολή εκτέλεσης της ανωτέρω απόφασης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις των άρθρων 88 και 200 έως 209 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας.

δ. Σε περίπτωση έκδοσης αμετάκλητης αθωωτικής απόφασης από το ποινικό δικαστήριο, όταν για την αντίστοιχη παράβαση ασκείται ποινική δίωξη, επιστρέφεται το δίπλωμα οδήγησης, το επιβληθέν πρόστιμο διαγράφεται και το καταβληθέν ποσό αυτού επιστρέφεται από τον φορέα στον οποίο αποδόθηκε. Ιδιαίτερα σε περίπτωση εντοπισμού του δράστη αλλά μη ευρέσεως των παρανόμως υλοτομηθέντων ή μεταφερθέντων δασικών προϊόντων το ανωτέρω διοικητικό πρόστιμο επιβάλλεται, μετά την έκδοση αμετάκλητης καταδικαστικής απόφασης του αρμοδίου ποινικού δικαστηρίου, για την ποσότητα που αναφέρεται στη μήνυση και επικυρώθηκε με την ανωτέρω απόφαση.»

Άρθρο 201

Παρακράτηση φόρου ή μισθώματος του Δημοσίου - Τροποποίηση άρθρου 272 ν.δ. 86/1969

Στο πρώτο εδάφιο του άρθρου 272 του ν.δ. 86/1969 (Α' 7), εξειδικεύονται οι δικαστικές αποφάσεις, περί από-

δοσης των κατασχεθέντων δασικών προϊόντων, προστίθεται η ακύρωση της κατάσχεσης, και το άρθρο 272 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 272

Παρακράτησις φόρου ή μισθώματος του Δημοσίου

Όταν δικαστική απόφαση, ποινική ή διοικητική ή αθωωτικό βούλευμα, ακυρώνει την κατάσχεση ή διατάσσει την απόδοση των κατασχεθέντων δασικών προϊόντων, εκ του εκπλειστηριάσματος αυτών ή της κατατεθειμένης εγγυήσεως αφαιρείται υπέρ του Δημοσίου ο φόρος ή το μίσθωμα αυτού, εφ' όσον δεν έχει καταβληθή υπολογιζόμενον επί τη βάσει της διατιμήσεως της ισχυούσης κατά τον χρόνον της καταβολής του οφειλομένου φόρου ή μισθώματος των δασικών προϊόντων. Τα αυτά ισχύουν και διά την περίπτωσην καθ' ην δεν έχουν εκποιηθή τα προϊόντα ταύτα.»

Άρθρο 202

Απαγόρευση βοσκής - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 276 ν.δ. 86/1969

Η παρ. 1 του άρθρου 276 του ν.δ. 86/1969 (Α' 7), περί παράνομης βοσκής, αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Στους παραβάτες των δασικών αστυνομικών διατάξεων, περί απαγορεύσεως βοσκής και σ' όσους δρουν κατ' εντολήν τους, αν από την παράβαση δεν επήλθε καμία ζημία ή η προξενθείσα ζημία δεν υπερβαίνει τα τριακόσια (300) ευρώ, επιβάλλεται με πράξη καταλογισμού του οικείου δασάρχη διοικητικό πρόστιμο, ύψους τριακοσίων (300) ευρώ. Ως προς τη διαδικασία επιβολής της διοικητικής κύρωσης του πρώτου εδαφίου και της προσβολής της πράξης καταλογισμού εφαρμόζονται τα εδάφια δεύτερο και τρίτο της παρ. 8 του άρθρου 271. Εάν η ζημία που προκύπτει από την παράβαση των ως άνω διατάξεων είναι μεγαλύτερη των τριακοσίων (300) ευρώ, οι παραβάτες τιμωρούνται με τις ποινές της παρ. 2 του άρθρου 268.»

Άρθρο 203

Παραβάσεις των περί ρητινοσυλλογής διατάξεων - Αντικατάσταση άρθρου 279 ν.δ. 86/1969

Το άρθρο 279 του ν.δ. 86/1969 (Α' 7), περί παραβάσεων των διατάξεων για τη ρητινοσυλλογή, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 279

Παραβάσεις των περί ρητινοσυλλογής διατάξεων

Στους παραβάτες των διατάξεων, περί κανονισμού ρητινοσυλλογής των δασών, αν από την παράβαση δεν επήλθε καμία ζημία ή η προξενθείσα ζημία δεν υπερβαίνει τα τριακόσια (300) ευρώ, επιβάλλεται, με πράξη καταλογισμού του οικείου δασάρχη, διοικητικό πρόστιμο, ύψους τριακοσίων (300) ευρώ. Ως προς τη διαδικασία επιβολής της διοικητικής κύρωσης του πρώτου εδαφίου και της προσβολής της πράξης καταλογισμού, εφαρμόζονται τα εδάφια δεύτερο και τρίτο της παρ. 8 του άρθρου 271. Εάν η ζημία που προκύπτει από την παράβαση των ως άνω διατάξεων είναι

μεγαλύτερη των τριακοσίων (300) ευρώ, οι παραβάτες τιμωρούνται με τις ποινές της παρ. 2 του άρθρου 268. Οι ως άνω παραβάσεις θεωρούνται ως επιβαρυντική περίπτωση. Οι ως άνω διοικητικές κυρώσεις ή ποινές επιβάλλονται και σε όσους βλάπτουν, καταστρέφουν ή αφαιρούν δοχεία ρητίνης, τοποθετημένα σε δημόσια ή μη πευκόδενδρα.»

Άρθρο 204
Κυρώσεις επί παραβάσεων των περι
ρητινοσυλλογής διατάξεων - Αντικατάσταση
παρ. 3 άρθρου 286 ν.δ. 86/1969

Η παρ. 3 του άρθρου 286 του ν.δ. 86/1969 (Α' 7), περί ποινών που επιβάλλονται για καταστροφές και αφαίρεση οροσήμων δασών, αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Σε βάρος εκείνου που παραβιάζει το δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 80, αν από την παράβαση δεν επήλθε καμία ζημία ή η προξενηθείσα ζημία δεν υπερβαίνει τα εκατό (100) ευρώ και εφόσον ειδικές διατάξεις νόμων δεν ορίζουν άλλως, επιβάλλεται με πράξη καταλογισμού του οικείου δασάρχη διοικητικό πρόστιμο, ύψους τριακοσίων (300) ευρώ. Ως προς τη διαδικασία επιβολής της διοικητικής κύρωσης του πρώτου εδαφίου και της προσβολής της πράξης καταλογισμού, εφαρμόζονται τα εδάφια δεύτερο και τρίτο της παρ. 8 του άρθρου 271. Εάν η ζημία υπερβαίνει τα εκατό (100) ευρώ, ο παραβάτης τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι έξι (6) μηνών.»

Άρθρο 205
Ποινές κατά των παραβατών των διατάξεων
περί θήρας - Αντικατάσταση άρθρου 287
ν.δ. 86/1969

Το άρθρο 287 του ν.δ. 86/1969 (Α' 7), περί ποινών κατά όσων παραβιάζουν τις διατάξεις περί θήρας, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 287
Ποινές κατά των παραβατών των διατάξεων περί θήρας

1. Σε βάρος εκείνων που παραβιάζουν τις παρ. 3 και 4 του άρθρου 252 επιβάλλονται διοικητικό πρόστιμο ύψους τετρακοσίων (400) ευρώ και το διοικητικό μέτρο της αφαίρεσης της άδειας θήρας για χρονικό διάστημα δύο (2) μηνών.

2. Σε βάρος εκείνου, που κατά παράβαση της παρ. 6 του άρθρου 252 χρησιμοποιεί για τη θήρα ελαστική σφενδόνη, κράχτες, ομοιώματα και μιμητικές φωνές των θηραμάτων, επιβάλλονται διοικητικό πρόστιμο ύψους διακοσίων (200) ευρώ και το διοικητικό μέτρο της αφαίρεσης της άδειας θήρας για χρονικό διάστημα δύο (2) μηνών.

3. Σε βάρος εκείνων που παραβιάζουν τις περ. β) έως στ) της παρ. 3 του άρθρου 258 επιβάλλονται διοικητικό πρόστιμο ύψους τετρακοσίων (400) ευρώ και το διοικητικό μέτρο της αφαίρεσης της άδειας θήρας για χρονικό διάστημα δύο (2) μηνών.

4. Σε βάρος εκείνων που παραβιάζουν την περ. ζ) της παρ. 3 του άρθρου 258 επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ύψους πενήντα (50) ευρώ στον καθένα.

5. Σε βάρος του παραβάτη της παρ. 3 του άρθρου 259 επιβάλλονται το διοικητικό πρόστιμο και οι ποινές σύμφωνα με το άρθρο 268.

6. Σε βάρος εκείνων που παραβιάζουν τις περ. α) έως γ) της παρ. 1 του άρθρου 258 επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ύψους διακοσίων (200) ευρώ, καθώς και ποινή φυλάκισης τουλάχιστον τριών (3) μηνών.

7. Σε βάρος εκείνων που παραβιάζουν τις παρ. 1 έως 3 και 5 του άρθρου 256 επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ύψους πεντακοσίων (500) ευρώ, καθώς και ποινή φυλάκισης μέχρι ένα (1) έτος.

8. Σε βάρος εκείνων που παραβιάζουν τις παρ. 4 και 16 του άρθρου 254 επιβάλλονται διοικητικό πρόστιμο ύψους πεντακοσίων (500) ευρώ και ποινή φυλάκισης μέχρι δύο (2) έτη.

9. Σε βάρος εκείνου που θηρεύει, κατά χρόνο που δεν εμπίπτει εντός της κυνηγετικής περιόδου, επιβάλλονται διοικητικό πρόστιμο ύψους τριακοσίων (300) ευρώ και ποινή φυλάκισης μέχρι δύο (2) έτη.

10. Σε βάρος εκείνου που θηρεύει, χωρίς άδεια θήρας, επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ύψους τριακοσίων (300) ευρώ και ποινή φυλάκισης μέχρι ένα (1) έτος.

11. Όσοι παραβιάζουν από πρόθεση ή από αμέλεια τις περ. α) έως δ) και στ) της παρ. 2 του άρθρου 258 τιμωρούνται με φυλάκιση έως ένα (1) έτος. Σε βάρος των ανωτέρω επιβάλλεται επίσης διοικητικό πρόστιμο, ύψους πεντακοσίων (500) ευρώ.

12. Όσοι παραβιάζουν την παρ. 5 του άρθρου 261 τιμωρούνται με φυλάκιση έως ένα (1) έτος. Σε βάρος των ανωτέρω επιβάλλεται επίσης διοικητικό πρόστιμο, ύψους διακοσίων (200) ευρώ.

13. Εκείνος που θηρεύει, κατά παράβαση της παρ. 1 του άρθρου 252, με πυροβόλο πολεμικό όπλο ή αεροβόλο ή με άλλου είδους όπλο, μη σύνηθες κυνηγετικό, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο (2) μηνών και μέχρι δύο (2) ετών και με χρηματική ποινή. Σε βάρος του παραβάτη επιβάλλεται επίσης διοικητικό πρόστιμο ύψους τετρακοσίων (400) ευρώ.

14. Σε βάρος εκείνου που καταδικάζεται για τη θανάτωση ή σύλληψη ελαφιού, δορκάδος, αγριόγιδου, παντός είδους αιγάγρου (αγριοκάτσικου), αγριοπετεινού και φασιανού, επιβάλλεται με την καταδικαστική απόφαση και χρηματική αποζημίωση υπέρ του Ειδικού Φορέα Δασών του Πράσινου Ταμείου (Κεφάλαιο θήρας), η οποία καθορίζεται ως εξής:

Για κάθε ελάφι ποσό τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ, για κάθε δορκάδα, αγριόγιδο και αιγάγρο Κρήτης ποσό δύο χιλιάδων (2.000) ευρώ. Για δε τα λοιπά είδη αιγάγρων ποσό πεντακοσίων (500) ευρώ και για έκαστο αγριοπετεινό, φασιανό ή αφαίρεση των αυγών αυτών, ποσό πεντακοσίων (500) ευρώ. Τα, ως άνω, ποσά δύνανται να αυξάνονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

15. Οι παραβάτες της παρ. 5 του άρθρου 252 τιμωρούνται με φυλάκιση μέχρι (2) έτη. Σε βάρος των παραβατών του πρώτου εδαφίου επιβάλλεται επίσης διοικητικό πρόστιμο, ύψους χιλίων (1.000) ευρώ.

16. Σε βάρος όσων παραβιάζουν της περί θήρας αστυνομικές διατάξεις, οι οποίες δεν αναφέρονται ρητά στο

παρόν, επιβάλλονται διοικητικό πρόστιμο ύψους από εκατό (100) έως διακόσια (200) ευρώ και το διοικητικό μέτρο της αφαίρεσης της άδειας θήρας για χρονικό διάστημα από δέκα πέντε (15) ημερολογιακές ημέρες έως δύο (2) μήνες.

17. Οι παραβάτες της παρ. 5 του άρθρου 80 τιμωρούνται με φυλάκιση μέχρι δύο (2) έτη. Στους ανωτέρω επιβάλλεται επίσης διοικητικό πρόστιμο ύψους διακοσίων (200) ευρώ.

18. Για παραβάσεις, οι οποίες λαμβάνουν χώρα εντός των ελεγχόμενων κυνηγετικών περιοχών, ισχύουν τα κάτωθι:

α) Επιβάλλεται ποινή φυλάκισης έως τρεις (3) μήνες, καθώς και διοικητικό πρόστιμο, το ύψος του οποίου ορίζεται, κατά περίπτωση, ως εξής:

αα) Στις περιπτώσεις διάβασης παντός, κυνηγού ή μη, με όπλο, διά μέσου των ελεγχόμενων κυνηγετικών περιοχών άνευ αδείας της Δασικής Αρχής επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ύψους διακοσίων (200) ευρώ. Η διάβαση επιτρέπεται μόνο εφόσον τα όπλα είναι λευμένα και εντός θήκης.

ββ) Στην περίπτωση κυκλοφορίας οχημάτων, με ταχύτητα μεγαλύτερη από τις ενδείξεις των ειδικών πινακίδων, στην περίπτωση χρήσης σε αυτά ηχητικών οργάνων και συσκευών, εκτυφλωτικών φώτων και προβολέων, επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ύψους διακοσίων (200) ευρώ.

γγ) Στην περίπτωση κατασκήνωσης παντός ατόμου άνευ αδείας της αρμόδιας Δασικής Αρχής επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ύψους διακοσίων (200) ευρώ.

δδ) Στις περιπτώσεις εισαγωγής ή διέλευσης ποιμνίων ή ζώων άνευ αδείας των οικείων Δασικών Αρχών, όπως και στις πτηνοτροφικές και κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις που λειτουργούν άνευ αδείας των Κτηνιατρικών ή Δασικών Αρχών και άνευ υγειονομικού ελέγχου, επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ύψους διακοσίων (200) έως δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ.

εε) Στις περιπτώσεις ολοκληρωτικής δέσμευσης της ροής των υδάτων, κατά την κατασκευή αρδευτικού δικτύου ή τη διευθέτηση χειμάρρων ή έτερων έργων επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ύψους διακοσίων (200) έως πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ.

β) Επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ύψους εκατό (100) έως διακοσίων (200) ευρώ σε περίπτωση παράβασης του κανονισμού λειτουργίας της ελεγχόμενης κυνηγετικής περιοχής.

γ) Επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ύψους διακοσίων (200) ευρώ στις ακόλουθες περιπτώσεις: γα) για τη θήρευση σε απόσταση των σαράντα (40) μέτρων, πλην των ευγενών θηραμάτων, γβ) για τη θήρα μη ανεπτυγμένων θηραμάτων, για τη σύλληψη παντός είδους θηράματος, τη μόλυνση ποτιστρών και τη διατάραξη της πανίδας εν γένει, γγ) για παράβαση της παρ. 16 του άρθρου 254.

19. Σε όποιον κατέχει, εισάγει, διακινεί, διαθέτει καθοιονδήποτε τρόπο είδη της περ. β) της παρ. 6 του άρθρου 258 χωρίς άδεια ή με άδεια πλαστή ή που φέρει αλλοιώσεις, επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ύψους πεντακοσίων (500) έως χιλίων (1000) ευρώ. Ο υπαίτιος των ανωτέρω πράξεων τιμωρείται και με φυλάκιση από δύο

(2) μήνες έως ένα (1) έτος και σε περίπτωση υποτροπής με φυλάκιση δύο (2) ετών.

20. Σε όποιον αρνείται ή παρακωλύει ή κωλυσιεργεί τη διενέργεια των ελέγχων από τα ελεγκτικά όργανα στο πλαίσιο της παρ. 2 του άρθρου 289, καθώς και τη διενέργεια ελέγχων από τα ανωτέρω όργανα στα είδη της περ. β) της παρ. 6 του άρθρου 258 ή αρνείται την παροχή πληροφοριών ή παρέχει ψευδείς πληροφορίες, επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ύψους διακοσίων (200) ευρώ. Ο υπαίτιος των ανωτέρω πράξεων τιμωρείται με φυλάκιση έως ένα (1) έτος.

21. Υπεύθυνοι κατά των οποίων ασκείται ποινική δίωξη και επιβάλλονται οι ποινές των παρ. 19 και 20 είναι στις ομόρρυθμες εταιρείες οι ομόρρυθμοι εταίροι, στις εταιρείες περιορισμένης ευθύνης οι διαχειριστές και στους συνεταιρισμούς και τις ανώνυμες εταιρείες ο ορισθείς υπεύθυνος ή, σε περίπτωση που δεν έχει ορισθεί υπεύθυνος, τα μέλη του οργάνου διοίκησης.»

Άρθρο 206

Διαδικασία βεβαίωσης των παραβάσεων περί θήρας - Αντικατάσταση άρθρου 287Α ν.δ. 86/1969

Στο ν.δ. 86/1969 (Α' 7) προστίθεται άρθρο 287Α ως εξής:

«Άρθρο 287Α

Διαδικασία βεβαίωσης των παραβάσεων

1. Αρμόδια όργανα για τη βεβαίωση των παραβάσεων κατά την εφαρμογή του άρθρου 287 είναι οι δασικοί υπάλληλοι του άρθρου 39 του ν. 1845/1989 (Α' 102) και οι φύλακες θήρας των κυνηγετικών οργανώσεων του άρθρου 267 του παρόντος.

2. Κατά τη διαπίστωση της παράβασης βεβαιώνεται, έντυπα ή ηλεκτρονικά, επί τόπου η παράβαση από το ελεγκτικό όργανο και συντάσσεται Πράξη Επιβολής Προστίμου και των προβλεπόμενων διοικητικών κυρώσεων και χρηματικών αποζημιώσεων. Στην πράξη βεβαίωσης της παράβασης και επιβολής διοικητικής κύρωσης, καταχωρίζονται:

α) Τα στοιχεία του παραβάτη και υποχρεωτικά ο Αριθμός Φορολογικού Μητρώου ή ο αριθμός αστυνομικής ταυτότητας/διαβατηρίου ή ο αριθμός της άδειας θήρας, β) η αρμόδια Δασική Αρχή και η προθεσμία προσφυγής σ' αυτήν, σύμφωνα με την περ. δ) της παρ. 5, η παράβαση και το άρθρο του νόμου στο οποίο αναφέρεται αυτή, γ) το ύψος του προστίμου, και των λοιπών κυρώσεων.

Ένα (1) αντίτυπο της πράξης βεβαίωσης της παράβασης και επιβολής της διοικητικής κύρωσης, επιδίδεται στον παραβάτη επιτόπου και ένα αντίτυπο, με συνημμένη την άδεια θήρας, στην περίπτωση που προβλέπεται κατάσχεση ή ανάκλησή της για ορισμένο χρονικό διάστημα, διαβιβάζεται άμεσα στην αρμόδια, σύμφωνα με την παρ. 5, αρχή.

3. Ο ελεγχόμενος έχει δικαίωμα να εμφανισθεί εντός προθεσμίας πέντε (5) εργάσιμων ημερών, που αρχίζει από την ημερομηνία επίδοσης της βεβαίωσης, στην οικεία δασική Αρχή, όπως αυτή προσδιορίζεται στη σχετική βεβαίωση παράβασης, προκειμένου να προβάλει τις

αντιρρήσεις του. Η προθεσμία άσκησης και εξέτασης των αντιρρήσεων αναστέλλει την εκτέλεση της είσπραξης του προστίμου. Η απόρριψη ή η αποδοχή των αντιρρήσεων γίνεται με πράξη του Προϊστάμενου της οικείας δασικής αρχής επί του σώματος αυτών, η οποία πρέπει να είναι πλήρως αιτιολογημένη με αναφορά σε συγκεκριμένα περιστατικά και στοιχεία.

4. Αν δεν προβληθούν αντιρρήσεις ή αν οι προβληθείσες αντιρρήσεις απορριφθούν, οι παραβάτες καταβάλλουν το διοικητικό πρόστιμο μέσω ηλεκτρονικού παραβόλου της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης, που εκδίδεται, είτε απευθείας από την ιστοσελίδα αυτής, είτε από τα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών ή τις Τράπεζες ή τις κατά τόπους αρμόδιες Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.), εντός χρονικού διαστήματος δέκα πέντε (15) ημερολογιακών ημερών από την ημέρα βεβαίωσης της παράβασης ή της απόρριψης των αντιρρήσεων. Το εισπραττόμενο ποσό του προστίμου αποτελεί πόρο του Ειδικού Φορέα Δασών του άρθρου 8 του ν. 3208/2003 (Α' 303).

5. Εφόσον περάσει άπρακτη και η ανωτέρω προθεσμία, αποστέλλεται, από τις Αρμόδιες Αρχές, εντός τριάντα (30) ημερών, ο νόμιμος τίτλος στη Δ.Ο.Υ. φορολογίας του παραβάτη, προκειμένου να βεβαιωθεί, σύμφωνα με το άρθρο 2 του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν. 4978/2022, Α' 190).

Τα εισπραττόμενα ποσά αποδίδονται στο σύνολό τους στον Ειδικό Φορέα Δασών του Πράσινου Ταμείου.

6. Τα έσοδα από τα πρόστιμα που προβλέπονται στο άρθρο 287 διατίθενται με βάση ετήσιο πρόγραμμα που συντάσσεται από την αρμόδια Διεύθυνση Διαχείρισης Δασών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, αποκλειστικά για σκοπούς θηροφύλαξης, περίθαλψης και προστασίας της άγριας πανίδας, καθώς και για την αντιμετώπιση των δαπανών ανάπτυξης της θηραματοπονίας και προμήθειας εξοπλισμού και μέσων.

7. Στη περίπτωση που στο άρθρο 287 προβλέπεται ως κύρωση για παράβαση των διατάξεων, περί θήρας, η αφαίρεση της άδειας θήρας και εφόσον η άμεση αφαίρεση αυτής είναι αδύνατη κατά τη βεβαίωση της παράβασης, τότε καλείται ο παραβάτης εγγράφως από την οικεία Δασική Αρχή να παραδώσει την άδεια θήρας εντός προθεσμίας πέντε (5) ημερών. Άλλως, μετά την παρέλευση δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από τη βεβαίωση της παράβασης η άδεια ανακαλείται αυτοδίκαια και επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ύψους εκατόν πενήντα (150) ευρώ, το οποίο βεβαιώνεται και εισπράττεται κατά τη διαδικασία του παρόντος.

8. Οι κυρώσεις διπλασιάζονται σε περίπτωση που ο παραβάτης έχει την ιδιότητα δημοσίου υπαλλήλου, υπαλλήλου Οργανισμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α' ή Β' βαθμού ή ανήκει στις Ένοπλες Δυνάμεις ή τα σώματα ασφαλείας ή αποτελεί μέλος διοικητικού συμβουλίου κυνηγετικής οργάνωσης.

9. Σε περίπτωση συρροής παραβάσεων επιβάλλεται συνολικό διοικητικό πρόστιμο, το οποίο ισούται με το πρόστιμο που προβλέπεται για τη βαρύτερη παράβαση, επαυξημένο κατά το ήμισυ των προστίμων, τα οποία προβλέπονται για τις άλλες συντρέχουσες παραβάσεις.

10. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Οικονομικών και Δικαιοσύνης, δύναται να αναπροσαρμόζονται τα διοικητικά πρόστιμα που προβλέπονται για τις παραβάσεις του παρόντος.»

Άρθρο 207

Σύστημα Ελέγχου Συμπεριφοράς Κυνηγών - Αντικατάσταση άρθρου 287B ν.δ. 86/1969

Στο ν.δ. 86/1969 (Α' 7) προστίθεται άρθρο 287B ως εξής:

«Άρθρο 287B

Σύστημα Ελέγχου Συμπεριφοράς Κυνηγών

1. Καθιερώνεται Σύστημα Ελέγχου Συμπεριφοράς Κυνηγών (Σ.Ε.Σ.Κ.), το οποίο αφορά στην καταχώριση σε ειδικό μητρώο των ατομικών στοιχείων των κυνηγών για τις παραβάσεις των διατάξεων του Δασικού Κώδικα που διαπράττονται από αυτούς στο πλαίσιο άσκησης της θήρας και την προστασία της άγριας πανίδας. Οι παραβάσεις αυτές βαθμολογούνται.

Σε βάρος των παραβατών των περί θήρας διατάξεων, που αναφέρονται στο άρθρο 287, πέραν των κυρώσεων που προβλέπονται στο ανωτέρω άρθρο, επιβάλλεται και το διοικητικό μέτρο της επιβολής βαθμών ποινής στο Σ.Ε.Σ.Κ..

2. Η συγκέντρωση πέντε (5) βαθμών ποινής θεωρείται ως υποτροπή. Στους υποτρόπους οι κυρώσεις διπλασιάζονται και επιβάλλεται ως διοικητική ποινή η επανεξέτασή τους, προκειμένου να κριθούν ικανοί για την άσκηση θηρευτικών δραστηριοτήτων, σύμφωνα με το ισχύον σύστημα εξετάσεων.

3. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται κατόπιν πρότασης των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Δικαιοσύνης, καθορίζονται ο φορέας καταχώρισης και τήρησης του σχετικού μητρώου καταγραφής, ο τρόπος συγκέντρωσης και καταχώρισης των πιο πάνω στοιχείων, η βαθμολόγηση των παραβάσεων, τα επιβαλλόμενα διοικητικά μέτρα - κυρώσεις στην περίπτωση συγκέντρωσης ορισμένης βαθμολογίας, καθώς και οι ειδικότεροι όροι επαναχορήγησης, μετά από εκπαίδευση του κυνηγού, της άδειας θήρας που αφαιρέθηκε, κατ' εφαρμογή του Σ.Ε.Σ.Κ.. Με το προεδρικό διάταγμα του πρώτου εδαφίου καθορίζεται και το ειδικό περιεχόμενο της ως άνω εκπαίδευσης, καθώς και η διαδικασία επανεξέτασης του κυνηγού.»

Άρθρο 208

Κατάσχεση και δήμευση μέσω παρανόμου θήρας - Αντικατάσταση άρθρου 288 ν.δ. 86/1969

Το άρθρο 288 ν.δ. 86/1969 (Α' 7), περί κατάσχεσης και δήμευσης μέσω παρανόμου θήρας, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 288

Κατάσχεση και δήμευση μέσω παρανόμου θήρας

1. Τα κατά παράβαση του παρόντος κώδικα κατεχόμενα, κατασκευαζόμενα, πωλούμενα ή χρησιμοποιούμενα παντός είδους όργανα και μέσα, τα οποία έχουν ως σκο-

πό τη θήρα, σύλληψη ή θανάτωση εν γένει αγρίων ζώων, θηλαστικών και πτερωτών, ασχέτως εποχής, κατάσχονται από τα δασικά όργανα και τους αναγνωρισμένους φύλακες θήρας των κυνηγετικών οργανώσεων.

Το αρμόδιο ποινικό δικαστήριο, εφόσον για τη συγκεκριμένη παράβαση προβλέπονται ποινικές κυρώσεις, διατάσσει τη δήμευση των κατασχεθέντων και τα μεν απαγορευμένα μέσα καταστρέφονται, τα δε άλλα εκποιοούνται από επιτροπή, η οποία ορίζεται από τον Εισαγγελέα και αποτελείται από τον προϊστάμενο της δασικής αρχής, έναν (1) δημόσιο υπάλληλο και έναν (1) αντιπρόσωπο του κυνηγετικού συλλόγου, με δημοπρασία. Το εκπλειστηρίασμα κατατίθεται υπέρ του Ειδικού Φορέα Δασών του Πράσινου Ταμείου.

Εφόσον για τη συγκεκριμένη παράβαση δεν προβλέπονται ποινικές κυρώσεις, μετά την άπρακτη παρέλευση της προθεσμίας για την άσκηση προσφυγής κατά του προβλεπόμενου στην παρ. 1 διοικητικού μέτρου της κατάσχεσης ή μετά την έκδοση τελεσίδικης απορριπτικής απόφασης επί της ανωτέρω προσφυγής, ο αρμόδιος δασάρχης διατάσσει τη δήμευση των κατασχεθέντων και τα μεν απαγορευμένα μέσα καταστρέφονται, τα δε άλλα εκποιοούνται από επιτροπή, η οποία ορίζεται από τον Προϊστάμενο της οικείας Επιθεώρησης Εφαρμογής Δασικής Πολιτικής και αποτελείται από τον προϊστάμενο της δασικής αρχής, έναν (1) δημόσιο υπάλληλο και έναν (1) αντιπρόσωπο του κυνηγετικού συλλόγου, με δημοπρασία. Το εκπλειστηρίασμα κατατίθεται υπέρ του Ειδικού Φορέα Δασών του Πράσινου Ταμείου.

2. Τα θηράματα που προέρχονται από παράνομη θήρα κατάσχονται και εκποιοούνται αμέσως από τον κατάσχοντα αυτά υπάλληλο με την παρουσία έτερου δημοσίου ή δημοτικού υπαλλήλου και, σε περίπτωση απουσίας τους, με την παρουσία δύο (2) μαρτύρων. Το πρακτικό της εκποίησης δεν υπόκειται σε έγκριση άλλης αρχής. Το εκπλειστηρίασμα, εάν η δικαστική απόφαση, ποινική ή διοικητική, είναι αθωωτική, αποδίδεται στον αθωωθέντα, άλλως κατατίθεται υπέρ του Ειδικού Φορέα Δασών του Πράσινου Ταμείου.

Σε περίπτωση παράνομης θήρας προστατευόμενων ειδών της άγριας πανίδας, αυτά παραδίδονται στην οικεία Δασική Αρχή με μέριμνα της οποίας διατίθενται σε κρατικά μουσεία φυσικής ιστορίας, πανεπιστημιακά ιδρύματα και εκθέσεις, για τον εμπλουτισμό των συλλογών τους.

Τα ζωντανά θηράματα - άγρια ζώα που διατηρούνται σε αιχμαλωσία, εφόσον κρίνεται κατάλληλο, απελευθερώνονται άμεσα στο φυσικό περιβάλλον συντασσόμενου πρακτικού απελευθέρωσης, άλλως παραδίδονται σε κατάλληλα Κέντρα Περίθαλψης για την απελευθέρωσή τους στο φυσικό περιβάλλον.

3. Εάν για οποιονδήποτε λόγο τα όπλα, δίκτυα, παγίδες και λοιπά μέσα παράνομης θήρας δεν έχουν κατασχεθεί και ο κάτοχος αυτών καταδικάζεται, διατάσσεται με την καταδικαστική απόφαση και η δήμευση αυτών, η περαιτέρω δε τύχη τους διέπεται από την παρ. 2. Σε περίπτωση αδικαιολόγητης μη παραδόσεως των πειστηρίων του πρώτου εδαφίου, ο καταδικασθείς υποχρεούται με την καταδικαστική απόφαση στην πληρωμή της αξίας τους,

η οποία καθορίζεται από το δικαστήριο υπέρ του Ειδικού Φορέα Δασών, που δεν είναι κατώτερη των διακοσίων (200) ευρώ, προκειμένου δε περί όπλων, κατώτερη των πεντακοσίων (500) ευρώ και προκειμένου περί μέσων μεταφοράς, κατώτερη των δύο χιλιάδων (2.000) ευρώ για τα δίκυκλα και τρίκυκλα και των τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ για τα λοιπά μηχανοκίνητα μέσα.

4. Εάν ο ένοχος της παράνομης θήρας έλαβε στην κατοχή του, τα σε δήμευση, κατά το παρόν αντικείμενα, τότε αποδίδονται μεν αυτά στο δικαιούχο, αντί δε της δήμευσης επιβάλλεται σε βάρος του ενόχου χρηματική ποινή ίση προς την αξία των αποδιδόμενων στο δικαιούχο, πλέον πάσης άλλης, η οποία επιβάλλεται σύμφωνα με τον παρόντα κώδικα.»

Άρθρο 209

Καταργούμενες διατάξεις

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος, καταργούνται:

- α) το άρθρο 44 του ν. 3585/2007 (Α' 148), περί ειδικών διατάξεων για τις κυρώσεις του εν λόγω νόμου,
- β) το άρθρο 45 του ν. 3585/2007, περί άσκησης δίωξης από τον δημόσιο κατηγορο,
- β) το άρθρο 49 του ν. 3585/2007, περί αρμοδίου δικαστηρίου,
- γ) το άρθρο 293 του ν.δ. 86/1969 (Α' 7), περί άσκησης καθηκόντων δημοσίου κατηγορού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΔΑΣΩΝ

Άρθρο 210

Δημιουργία κοινόχρηστου χώρου δασικής αναψυχής στην περιοχή «ΠΡΩΗΝ ΝΤΑΜΑΡΙΑ ΓΑΛΑΤΣΙΟΥ» του Δήμου Γαλατσίου Αττικής

1. Η έκταση εμβαδού εκατόν είκοσι οχτώ χιλιάδων εκατόν δεκατεσσάρων κόμμα τετρακοσίων ογδόντα εννέα τετραγωνικών μέτρων (128.114,489 τ.μ.) της περιοχής «ΠΡΩΗΝ ΝΤΑΜΑΡΙΑ ΓΑΛΑΤΣΙΟΥ» που βρίσκεται στα διοικητικά όρια του Δήμου Γαλατσίου, όπως αποτυπώνεται στο Παράρτημα IV, υπό τα στοιχεία 1 έως 48-44-45-57-58-64-65-66-77-78-79-80-92-93-106-107-120-172-173-171-169-167-165-157-158 έως 164-143 έως 154-139-140-141-125-126-127-123-122-111-110-109-112-113-114-156-115 έως 119-96 έως 105-94-136-81 έως 91-67 έως 76-59 έως 63-49 έως 56) παραχωρείται κατά χρήση στον Δήμο Γαλατσίου. Αποκλειστικός σκοπός της παραχώρησης είναι η αποκατάσταση και αναβάθμιση του φυσικού περιβάλλοντος και η δημιουργία και λειτουργία εντός του ως άνω ακινήτου, κοινόχρηστου χώρου δασικής αναψυχής, το αργότερο μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2033. Ενόψει του σκοπού της παραχώρησης εφαρμόζεται το άρθρο 44 του ν. 998/1979 (Α' 289).

2. Ο παραχωρησιούχος υποχρεούται, με ευθύνη και δαπάνες του, να αποκαταστήσει, να συντηρεί και να βελτιώνει τη δασική βλάστηση του ακινήτου, να διαχειρίζεται και να φυλάσσει την έκταση αυτή, σύμφωνα με τη δασική νομοθεσία. Η παραβίαση του σκοπού της παραχώρησης, καθώς και η μεταβολή του δασικού χα-

ρακτήρα του ακινήτου με οποιονδήποτε τρόπο, επάγεται την παύση της παραχώρησης με διαπιστωτική πράξη της οικείας δασικής αρχής και την αυτοδίκαιη επαναφορά της στο προηγούμενο καθεστώς.

3. Στον υπό οργάνωση χώρο υπαίθριας δασικής αναψυχής επιτρέπεται η εκτέλεση έργων και κατασκευών της παρ. Δ της υπ' αρ. 66102/970/23.2.1995 απόφασης του Υπουργού Γεωργίας (Β' 170) με εξαίρεση τις περ. 8, 15 και 16 αυτής και με βάση τις αρχές της αρχιτεκτονικής του τοπίου, τον βαθμό αντοχής του φυσικού περιβάλλοντος και την προστασία και βελτίωση των συνθηκών διατήρησης του φυσικού περιβάλλοντος. Επιτρέπεται κατ' εξαίρεση για λόγους ασφαλείας η περιφραγή αυτού, καθώς και η εγκατάσταση φωτισμού.

4. Για την ταχύτατη αποκατάσταση και αναβάθμιση του φυσικού περιβάλλοντος του ακινήτου και για την εντεύθεν απόδοσή του στο κοινό για τη χρήση για την οποία προορίζεται, ο παραχωρησιούχος έχει την ιδιότητα του αναδόχου αποκατάστασης της παρ. 3 του άρθρου 42 του ν. 998/1979, χωρίς να χρειάζεται η έκδοση της προβλεπόμενης πράξης ορισμού. Ο ανάδοχος παραχωρησιούχος, με δικές του δαπάνες: α) εκπονεί τη μελέτη αποκατάστασης και αναβάθμισης του φυσικού περιβάλλοντος της έκτασης, β) εκπονεί τη μελέτη οργάνωσης και λειτουργίας εντός του ακινήτου χώρου υπαίθριας δασικής αναψυχής, σύμφωνα με την παρ. 3 και τις αναφερόμενες σε αυτή περιπτώσεις της παρ. Δ της υπ' αρ. 66102/970/1995 υπουργικής απόφασης, γ) υλοποιεί τα έργα που προβλέπονται στη σχετική μελέτη για την τεχνητή αποκατάσταση και αναβάθμιση του περιβάλλοντος και δ) υλοποιεί τα έργα και τις κατασκευές που προβλέπονται από τη σχετική μελέτη για την οργάνωση και λειτουργία του χώρου δασικής αναψυχής. Η θεώρηση και έγκριση των ανωτέρω μελετών, καθώς και η επίβλεψη εκτέλεσης των έργων της παρούσας από τον ανάδοχο και τον φορέα υλοποίησης του έργου διενεργούνται από τις αρμόδιες δασικές υπηρεσίες.

5. Η υλοποίηση των έργων αποκατάστασης και αναβάθμισης του περιβάλλοντος λαμβάνει χώρα με ευθύνη του αναδόχου παραχωρησιούχου αμέσως μετά από την έγκριση της σχετικής μελέτης ή μετά από την έγκριση αμφοτέρων των μελετών της παρ. 4, σε περίπτωση ταυτόχρονης υποβολής τους, ή αμέσως μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος, αν υπάρχει ήδη εγκεκριμένη η σχετική μελέτη ή οι μελέτες της παρ. 4. Το αργότερο μέσα σε επτά (7) εργάσιμες ημέρες από την έγκριση της μελέτης ή των μελετών, σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο, άλλως το αργότερο μέσα σε επτά (7) εργάσιμες ημέρες από την έναρξη ισχύος του παρόντος, σε περίπτωση ήδη εγκεκριμένης μελέτης ή μελετών, η αρμόδια δασική αρχή εγκαθιστά στο ακίνητο τον παραχωρησιούχο - ανάδοχο αποκατάστασης και αναβάθμισης του περιβάλλοντος, με σχετικό πρωτόκολλο εγκαταστάσεως. Τα ανωτέρω ισχύουν και για την εκτέλεση των έργων και κατασκευών για τη δημιουργία του χώρου δασικής αναψυχής.

6. Ύστερα από την παραλαβή του έργου, πιστοποιείται από την αρμόδια δασική αρχή, η ολοκλήρωση των εργασιών αποκαταστάσεως και αναβαθμίσεως του φυσικού περιβάλλοντος, με διαπιστωτική πράξη που εκδίδεται

εντός δέκα (10) ημερών από την παραλαβή. Μετά την έκδοση της διαπιστωτικής πράξης, η αρμόδια δασική αρχή εκδίδει αμελλητί την άρση της σχετικής απόφασης κήρυξης ως αναδασωτέας της εν λόγω έκτασης και αμέσως μετά πρωτόκολλο εγκατάστασης του φορέα υλοποίησης των έργων για τη δημιουργία χώρου υπαίθριας δασικής αναψυχής, προκειμένου να εκτελεστούν τα έργα, οι κατασκευές και οι εργασίες που προβλέπονται στην οικεία μελέτη. Σε περίπτωση που υπάρχουν ήδη εγκεκριμένες μελέτες, εκδίδεται μέσα στις ίδιες προθεσμίες απευθείας πρωτόκολλο εγκατάστασης του φορέα υλοποίησης μόνο για την εκτέλεση των οικείων έργων.

7. Σε περίπτωση διαπίστωσης οποιασδήποτε αλλοίωσης στο φυσικό περιβάλλον με υπαιτιότητα του αναδόχου ή του φορέα εκτέλεσης των έργων, εφαρμόζονται οι κυρώσεις που προβλέπονται από τη δασική νομοθεσία.

8. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, εξειδικεύονται οι προϋποθέσεις εφαρμογής του παρόντος, καθορίζονται και εξειδικεύονται οι όροι για την ανάθεση, εκτέλεση και παραλαβή του έργου αποκατάστασης και αναβάθμισης του φυσικού περιβάλλοντος, καθώς και του έργου οργάνωσης και λειτουργίας του χώρου υπαίθριας δασικής αναψυχής, για την έγκριση των οικείων μελετών, την παραλαβή των έργων από την αρμόδια δασική υπηρεσία, συμπεριλαμβανομένων και των σχετικών προθεσμιών έγκρισης, παραλαβής και έκδοσης των οικείων διαπιστωτικών πράξεων για τη δημιουργία και απόδοση στο κοινό του χώρου και οι λοιπές λεπτομέρειες και τεχνικά ζητήματα.

Άρθρο 211

Αποζημίωση των μελών των Επιτροπών Εξέτασης Αντιρρήσεων - Προσθήκη παρ. 2α και 2β στο άρθρο 6Α του ν. 3889/2010

Στο άρθρο 6Α του ν. 3889/2010 (Α' 182), περί προϋπολογισμού του πράσινου ταμείου, αφαιρείται η αναφορά στον τακτικό προϋπολογισμό των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων του τελευταίου εδαφίου της παρ. 1, αντικαθίσταται η παρ. 2, προστίθενται παρ. 2α και 2β, και το άρθρο 6Α διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 6Α

1. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Πράσινου Ταμείου, έπειτα από εισήγηση της Γενικής Διεύθυνσης Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, δύναται, με την επιφύλαξη του πρώτου εδαφίου της παρ. 4 του άρθρου 6 και τηρουμένων των δημοσιονομικών στόχων του εκάστοτε ισχύοντος Μεσοπρόθεσμου Προγράμματος Δημοσιονομικής Στρατηγικής και του εκάστοτε ετήσιου προϋπολογισμού του Πράσινου Ταμείου, να καθορίζεται ποσό από τον ετήσιο προϋπολογισμό του, το οποίο αποδίδεται, ως δημόσιο έσοδο στον κρατικό προϋπολογισμό, εγγράφεται σε ειδικό Κωδικό Αριθμό Εσόδου και διατίθεται αποκλειστικά και κατά παρέκκλιση κάθε αντίθετης γενικής ή ειδικής διάταξης:

α) στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, για την κάλυψη των πάσης φύσεως δαπανών για ειδικά προγράμματα δασοπροστασίας, έργα, εργασίες, δραστηρι-

ότητες και ερευνητικά προγράμματα που εξυπηρετούν τους σκοπούς του Ειδικού Φορέα Δασών της παρ. 5 του άρθρου 8 του ν. 3208/2003 (Α' 303) και τις αποδοχές διανυκτέρευσης στην ύπαιθρο και υπερωριακής εργασίας για την υλοποίηση προγραμμάτων πρόληψης λαθροϋλοτομιών του απασχολούμενου προσωπικού της Γενικής Διεύθυνσης Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος και σύμφωνα με τις προϋποθέσεις της παρ. 3 του άρθρου 6 του ν. 3889/2010,

β) στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας για την πληρωμή στο προσωπικό των Δασικών Υπηρεσιών που απασχολείται στην υλοποίηση προγραμμάτων πρόληψης λαθροϋλοτομιών πρόσθετων και παρεπόμενων παροχών που προκύπτουν κατά την ως άνω απασχόλησή του για την εξυπηρέτηση των σκοπών του Ειδικού Φορέα Δασών της παρ. 5 του άρθρου 8 του ν. 3208/2003, όπως, ιδίως, αποζημιώσεων για υπερωριακή εργασία, αμοιβών για εργασία κατά τις εξαιρεσιμες ημέρες και νυχτερινές ώρες, δαπανών μετακίνησης και διανυκτέρευσης στην ύπαιθρο, καθώς και των δαπανών προμήθειας καυσίμων και λοιπών καταναλωτικών δαπανών σχετικών με την υλοποίηση των εν λόγω προγραμμάτων και σύμφωνα με τις προϋποθέσεις της παρ. 3 του άρθρου 6 του ν. 3889/2010,

γ) στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας για την καταβολή της αποζημίωσης των παρ. 7 και 8 του άρθρου 18 στα μέλη των Επιτροπών Εξέτασης Αντιρρήσεων (ΕΠ.Ε.Α.).

Τα ανωτέρω ποσά, μετά την εμφάνισή τους στα έσοδα του προϋπολογισμού, εγγράφονται ως πιστώσεις, κατά περίπτωση, στον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

2. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Πράσινου Ταμείου, έπειτα από εισήγηση της αρμόδιας υπηρεσίας ή διεύθυνσης αυτού, με την επιφύλαξη του πρώτου εδαφίου της παρ. 4 του άρθρου 6 και τηρουμένων των δημοσιονομικών στόχων του εκάστοτε ισχύοντος Μεσοπρόθεσμου Προγράμματος Δημοσιονομικής Στρατηγικής και του εκάστοτε ετήσιου προϋπολογισμού του Πράσινου Ταμείου, δύναται να καθορίζεται ποσό από τον ετήσιο προϋπολογισμό του, το οποίο αποδίδεται ως δημόσιο έσοδο στον Κρατικό Προϋπολογισμό, εγγράφεται σε ειδικό Αναλυτικό Λογαριασμό Εσόδου (ΑΛΕ) και διατίθεται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας αποκλειστικά για την κάλυψη της συμμετοχής του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας στην υλοποίηση ευρωπαϊκών προγραμμάτων «Life» με δικαιούχο/συνδικαιούχο το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

2α. Οι δαπάνες αποζημίωσης των μελών των αμειβόμενων Επιτροπών Εξέτασης Αντιρρήσεων, κατά του περιεχομένου των αναρτημένων δασικών χαρτών, οι οποίες συγκροτήθηκαν και λειτουργούν μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2022, κατ'εφαρμογή του άρθρου 18, ανεξαρτήτως του οργάνου συγκρότησης αυτών, θεωρούνται νόμιμες και κανονικές και καταβάλλονται στους δικαιούχους κατά παρέκκλιση κάθε γενικής και ειδικής διάταξης, τηρουμένων των παρ. 7 και 8 του ίδιου άρθρου και της υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΔΕΥ/125557/3591/30.12.2020 κοινής

απόφασης των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΥΟΔΔ 1106).

Οι αναγκαίες πιστώσεις για τη διενέργεια των δαπανών του πρώτου εδαφίου μεταφέρονται κατ'εφαρμογή της παρ. 1, από τον προϋπολογισμό του Πράσινου Ταμείου στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατόπιν εγκριτικής απόφασης του Πράσινου Ταμείου, για την κατανομή αυτών στις αρμόδιες Επιθεωρήσεις Εφαρμογής Δασικής Πολιτικής, η οποία εκδίδεται μετά από εισήγηση της Γενικής Διεύθυνσης Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος.

Τα ως άνω εγκεκριμένα ποσά αποζημιώσεων αποδίδονται στους δικαιούχους, μετά την έκδοση αποφάσεων δημοσιονομικής δέσμευσης από τις οικείες Επιθεωρήσεις Εφαρμογής Δασικής Πολιτικής.

2β. Οι δαπάνες αποζημίωσης των μελών των συγκροτηθεισών Επιτροπών της παρ. 2α, η λειτουργία των οποίων συνεχίζεται μετά την 1η Ιανουαρίου 2023, καθώς και των Επιτροπών που συγκροτούνται μετά την ως άνω ημερομηνία, κατ'εφαρμογή της παρ. 1 του άρθρου 18, καταβάλλονται σύμφωνα με την κοινή απόφαση της παρ. 7 του ίδιου άρθρου.

3. Στη διάταξη της παραγράφου 1 συμπεριλαμβάνονται και τα ποσά τα οποία αντιστοιχούν στις αποδοχές διανυκτέρευσης στην ύπαιθρο και υπερωριακής εργασίας για την υλοποίηση προγραμμάτων πρόληψης λαθροϋλοτομιών του απασχολούμενου προσωπικού της Γενικής Διεύθυνσης Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος και των περιφερειακών Δασικών Υπηρεσιών, που έλαβαν χώρα από την 1η.1.2016, έπειτα από εισήγηση της Γενικής Διεύθυνσης Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας ή των κατά τόπους περιφερειακών Δασικών Υπηρεσιών.

4. Στο τέλος κάθε οικονομικού έτους, η Γενική Διεύθυνση Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας αποστέλλει απολογιστική έκθεση στο Πράσινο Ταμείο με αντικείμενο τη διάθεση του ποσού της παραγράφου 1 για την εξόφληση των προβλεπομένων σε αυτή δαπανών.»

Άρθρο 212

Επιτροπές Εξέτασης Αντιρρήσεων -

Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 18 ν. 3889/2010

Μετά την περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 18 του ν. 3889/2010 (Α' 303), περί των Επιτροπών Εξέτασης Αντιρρήσεων, προστίθενται τρία εδάφια, το εδάφιο που έπεται τροποποιείται βάσει των ανωτέρω αλλαγών, τα δύο τελευταία εδάφια της παραγράφου αντικαθίστανται και ενοποιούνται, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Οι αντιρρήσεις εξετάζονται από τριμελείς Επιτροπές Εξέτασης Αντιρρήσεων (ΕΠ.Ε.Α.) που συγκροτούνται για τον σκοπό αυτόν, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δασών, στην έδρα της οικείας Διεύθυνσης Δασών, εκτός εάν καθορισθεί διαφορετική έδρα με την απόφαση συγκρότησης. Στην ίδια Περιφερειακή Ενότητα μπορεί να συγκροτούνται και να λειτουργούν ταυτόχρονα περισσότερες από μία ΕΠ.Ε.Α..

Οι Επιτροπές Εξέτασης Αντιρρήσεων αποτελούνται από:

α) έναν (1) δικηγόρο τουλάχιστον παρ' εφέταις υποδεικνυόμενο από τον οικείο δικηγορικό σύλλογο ή έτερο δικηγορικό σύλλογο της Επικράτειας, με τον αναπληρωτή του, ως πρόεδρο,

β) έναν (1) δασολόγο, υπάλληλο του Δημοσίου ή Ν.Π.Δ.Δ. ή φορέα του ευρύτερου δημόσιου τομέα και

γ) έναν (1) μηχανικό με πενταετή τουλάχιστον υπηρεσία που έχει δικαίωμα υπογραφής τοπογραφικού διαγράμματος, υποδεικνυόμενο από τον οικείο επιστημονικό σύλλογο, ως μέλη.

Σε περίπτωση παραίτησής του μηχανικού της περ. γ) και του αναπληρωτή του, δύναται να ορίζεται από τον Γενικό Γραμματέα Δασών, ως μέλος, δασολόγος υπάλληλος του δημοσίου ή Ν.Π.Δ.Δ. ή φορέα του ευρύτερου δημοσίου τομέα.

Σε περίπτωση παραίτησής του δικηγόρου της περ. α) και του αναπληρωτή του, η Επιτροπή Εξέτασης Αντιρρήσεων ανασυγκροτείται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δασών, αποτελούμενη από έναν (1) δασολόγο υπάλληλο του δημοσίου ή Ν.Π.Δ.Δ. ή φορέα του δημοσίου τομέα, ως Πρόεδρο, έναν (1) δικηγόρο τουλάχιστον παρά Πρωτοδικαίς, υποδεικνυόμενο από τον οικείο δικηγορικό σύλλογο ή έτερο δικηγορικό σύλλογο της Επικράτειας, με τον αναπληρωτή του, και έναν (1) μηχανικό με πενταετή τουλάχιστον υπηρεσία, που έχει δικαίωμα υπογραφής τοπογραφικού διαγράμματος, υποδεικνυόμενο από τον οικείο επιστημονικό σύλλογο, ως μέλη. Σε περίπτωση παραίτησής και των τελευταίων μελών, καθώς και των αναπληρωτών αυτών, δύνανται να ορίζονται από τον Γενικό Γραμματέα Δασών, ως μέλη, αποκλειστικώς δασολόγοι υπάλληλοι του δημοσίου ή Ν.Π.Δ.Δ. ή φορέα του ευρύτερου δημοσίου τομέα.

Με την απόφαση συγκρότησης ορίζονται τα αναπληρωματικά μέλη, καθώς και ο Γραμματέας της ΕΠ.Ε.Α., με τον αναπληρωτή του, οι οποίοι μπορεί να είναι υπάλληλοι του Δημοσίου ή Ν.Π.Δ.Δ. ή φορέα του ευρύτερου δημοσίου τομέα, όπως αυτός οριοθετείται από τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 1256/1982.

Η θητεία των μελών των ΕΠ.Ε.Α. λήγει με την ολοκλήρωση της εξέτασης των αντιρρήσεων επί του αναρτηθέντος δασικού χάρτη. Τη σχετική διαπιστωτική πράξη εκδίδει ο Γενικός Γραμματέας Δασών.

Οι συνεδριάσεις των ΕΠ.Ε.Α. ανακοινώνονται στα οικεία δημοτικά καταστήματα και τις αρμόδιες Διευθύνσεις δασών δεκαπέντε (15) τουλάχιστον ημέρες πριν, με μνεία των υποθέσεων που θα εξετάσουν ανά συνεδρίαση.

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζεται κάθε σχετική λεπτομέρεια για τη διαδικασία αναπλήρωσης των μελών.»

Άρθρο 213

Εξαίρεση υποχρέωσης επισύναψης δασικού πιστοποιητικού σε συμβολαιογραφικές πράξεις αποδοχής κληρονομίας - Λήψη υπόψη αποφάσεων των Επιτροπών Εξέτασης Αντιρρήσεων για τη βεβαίωση του δασικού ή μη χαρακτήρα - Τροποποίηση άρθρου 20 ν. 3889/2010

Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 4 και στην παρ. 5 του άρθρου 20 του ν. 3889/2010 (Α' 182), περί υποβολής πι-

στοποιητικού των δασικών υπηρεσιών, εξαιρούνται οι πράξεις δηλώσεως αποδοχής κληρονομίας, στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 5 ορίζεται ότι το απόσπασμα δασικού χάρτη υπογράφεται από αρμόδιο μηχανικό αντί του «συντάκτη» του και διευκρινίζεται η έννοια των αναφερόμενων πράξεων του τελευταίου εδαφίου της ίδιας παραγράφου, στην παρ. 6 προστίθεται τελευταίο εδάφιο, και οι παρ. 4, 5 και 6 διαμορφώνονται ως εξής:

«4. Μετά την κύρωση του δασικού χάρτη κάθε μεταβίβαση, σύσταση, αλλοίωση και γενικά κάθε μεταβολή των εμπραγμάτων δικαιωμάτων, που πραγματοποιείται με δικαιοπραξία εν ζωή, εξαιρουμένων των δηλώσεων αποδοχής κληρονομίας, στις δασικές εν γένει εκτάσεις της παραγράφου 1 του άρθρου 13, που περιλαμβάνονται σε αυτόν, είναι άκυρη και ανίσχυρη, αν δεν συνοδεύεται από σχετικό πιστοποιητικό της αρμόδιας υπηρεσίας της οικείας Διεύθυνσης Δασών, με το οποίο βεβαιώνεται ο χαρακτήρας της έκτασης. Το ανωτέρω πιστοποιητικό δεν εκδίδεται για περιοχές του δασικού χάρτη που δεν περιλαμβάνονται στις δασικές εν γένει εκτάσεις.

Ειδικά για εκτάσεις που έχουν περιληφθεί στην ανάρτηση, για τις οποίες έχουν γίνει δεκτές αντιρρήσεις των ενδιαφερομένων, αντί για το ανωτέρω πιστοποιητικό στο σχετικό συμβόλαιο προσαρτάται αντίγραφο της απόφασης αυτής με τον αριθμό διαδικτυακής ανάρτησης (Α.Δ.Α.) και με επισυναπτόμενο τοπογραφικό διάγραμμα εξαρτημένων συντεταγμένων Ε.Γ.Σ.Α., επί του οποίου ο συντάκτης βεβαιώνει ότι το ακίνητο είναι αυτό, ως προς το οποίο έχουν γίνει δεκτές οι υποβληθείσες αντιρρήσεις.

Για τη χορήγηση του πιστοποιητικού καταβάλλεται ειδικό τέλος υπέρ του εκδότη του πιστοποιητικού, του οποίου το ύψος, ο τρόπος καταβολής και είσπραξης και η διάθεση καθορίζεται σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 22 του παρόντος.

5. Στις εν ζωή δικαιοπραξίες, εξαιρουμένων των δηλώσεων αποδοχής κληρονομίας, που συντάσσουν οι συμβολαιογράφοι, που αφορούν στις δασικές εν γένει εκτάσεις που περιλαμβάνονται στον κυρωμένο δασικό χάρτη, υποχρεούνται να επισυνάπτουν τα πιστοποιητικά της προηγούμενης παραγράφου και να μνημονεύουν το περιεχόμενό τους.

Για περιοχές που δεν περιλαμβάνονται στον δασικό χάρτη επειδή δεν αποτελούν δασικές εν γένει εκτάσεις της παρ. 1 του άρθρου 13, το πιστοποιητικό της προηγούμενης παραγράφου αντικαθίσταται από υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 (Α' 75) επί του τοπογραφικού διαγράμματος, που συνοδεύει τη σχετική πράξη του συμβολαιογράφου ή, αν δεν υφίσταται υποχρέωση εκπόνησης τοπογραφικού διαγράμματος, επί αποσπάσματος του δασικού χάρτη όπου απεικονίζεται το ακίνητο στο οποίο αφορά η συμβολαιογραφική πράξη και όπου εμφανίζονται οι συντεταγμένες των κορυφών του ακινήτου, με την οποία δηλώνεται υπευθύνως από τον αρμόδιο μηχανικό ότι το συγκεκριμένο ακίνητο δεν εμπίπτει στις προστατευτικές διατάξεις της δασικής νομοθεσίας.

Η συγκεκριμένη υπεύθυνη δήλωση πρέπει να μνημονεύεται στις δικαιοπραξίες εν ζωή που συντάσσονται από τους συμβολαιογράφους.

Δεν επιτρέπεται η εγγραφή ή η μεταγραφή των παραπάνω δικαιπραξιών εν ζωή, εξαιρουμένων των δηλώσεων αποδοχής κληρονομίας, στα οικεία υποθηκοφυλακεία και κτηματολογικά γραφεία, αν δεν έχουν τηρηθεί οι υποχρεώσεις των ανωτέρω παραγράφων.

6. Δυνατότητα χρήσης των στοιχείων του δασικού χάρτη είτε είναι αναρτημένος είτε κυρωμένος μερικά ή ολικά, παρέχεται σε κάθε δημόσια αρχή μέσω του ειδικού διαδικτυακού τόπου της παρ. 11 του άρθρου 13. Αν απαιτείται από κείμενες διατάξεις, εξαιρουμένης της διάταξης της παρ. 4, η βεβαίωση του δασικού εν γένει ή μη χαρακτήρα έκτασης ενώπιον του Δημοσίου, των Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού και των υπηρεσιών και φορέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα της παρ. 6 του άρθρου 1 του ν. 1256/1982 (Α' 65), όπως εκάστοτε ισχύει, αυτή πραγματοποιείται με υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 (Α' 75) επί του τοπογραφικού διαγράμματος, που αφορά το συγκεκριμένο ακίνητο από τον συντάκτη του. Στη δήλωση αναφέρεται υποχρεωτικά αν ο χαρακτηρισμός της έκτασης ως δασικής ή μη έχει προσωρινή ή οριστική ισχύ, ανάλογα με το στάδιο στο οποίο βρίσκεται ο δασικός χάρτης. Ειδικά για εκτάσεις ως προς τις οποίες έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία εξέτασης των αντιρρήσεων των ενδιαφερομένων από τις Επιτροπές Εξέτασης Αντιρρήσεων (ΕΠ.Ε.Α.), εφόσον απαιτείται η κατά τα ανωτέρω βεβαίωση του δασικού εν γένει ή μη χαρακτήρα, αντί της υπεύθυνης δήλωσης του προηγούμενου εδαφίου προσκομίζεται αντίγραφο της σχετικής απόφασης με τον Α.Δ.Α. με επισυναπτόμενο τοπογραφικό διάγραμμα εξαρτημένων συντεταγμένων Ε.Γ.Σ.Α., επί του οποίου ο συντάκτης του προσδιορίζει τα τμήματα ως προς τα οποία έχουν γίνει δεκτές οι υποβληθείσες αντιρρήσεις.»

Άρθρο 214

Δασικές εκτάσεις σε χερσαία ζώνη λιμένα - Υλοποίηση οικοδομικών αδειών σε μη δασικού χαρακτήρα προστατευόμενες εκτάσεις - Τροποποίηση παρ. 7 άρθρου 3 ν. 998/1979

Στο πρώτο εδάφιο της περ. β της παρ. 7 του άρθρου 3 του ν. 998/1979 (Α' 289), περί εκτάσεων που έχουν απολέσει τον δασικό τους χαρακτήρα πριν την 11η Ιουνίου 1975, προστίθενται οι παράκτιες περιοχές, τα δύο τελευταία εδάφια της παραγράφου αντικαθίστανται, και η παρ. 7 διαμορφώνεται ως εξής:

«7. Εκτάσεις που έχουν απολέσει το δασικό τους χαρακτήρα πριν τις 11.6.1975 λόγω επεμβάσεων που έλαβαν χώρα με βάση σχετική διοικητική πράξη, η οποία καλύπτεται από το τεκμήριο νομιμότητας, δεν χαρακτηρίζονται ως δάση ή δασικές εκτάσεις ή ως εκτάσεις των παρ. 5α ή 5β του άρθρου 3, κατά τη διαδικασία του άρθρου 14 ή κατά τη διαδικασία κατάρτισης δασικού χάρτη ή αναμόρφωσης κυρωμένου δασικού χάρτη και δεν κηρύσσονται αναδασωτέες εφόσον διατηρούν τη χρήση που τους αποδόθηκε. Ως διατηρούμενη σήμερα αγροτική χρήση νοείται οποιαδήποτε από τις αποδοθείσες στο παρελθόν χρήσεις: γεωργική, κτηνοτροφική ή μικτή (γεωργοκτηνοτροφική). Διοικητικές πράξεις του προηγούμενου εδαφίου είναι ιδίως:

α. πράξεις που εκδόθηκαν στο πλαίσιο της αγροτικής νομοθεσίας, όπως: αποφάσεις Επιτροπών Απαλλοτρι-

ώσεων για το σύνολο των εκτάσεων των οποίων επελήφθησαν (κληροτεμάχια, εξαιρεθείσες υπέρ ιδιοκτητών εκτάσεις, ιδιοκτησίες, διαθέσιμες και κοινόχρηστες εκτάσεις), διανομές και αναδασμοί για το σύνολο των εκτάσεων που αναφέρονται στα σχετικά κτηματολογικά διαγράμματα, άδειες ή αποφάσεις Υπουργού ή Νομάρχη για κάθε περίπτωση μεταβίβασης αγροτικών ακινήτων που έχουν αποδοθεί για γεωργική ή κτηνοτροφική χρήση, αμπελοουργικά και ελαιουργικά κτηματολόγια και

β. πράξεις που εκδόθηκαν με σκοπό τη βιομηχανική και τουριστική ανάπτυξη της χώρας, όπως απαλλοτριώσεις με σκοπό την εγκατάσταση βιομηχανικής ή τουριστικής μονάδας ή άδειες εγκατάστασης ή/και λειτουργίας βιομηχανικής ή τουριστικής μονάδας ή εκτάσεις παράκτιων περιοχών, εντός των οποίων έχει καθορισθεί χερσαία ζώνη λιμένα ή έχει καθορισθεί χώρος που εξομοιώνεται με χερσαία ζώνη λιμένα, σύμφωνα με το β.δ. 14/19.1.1939 (Α' 24) και τον ν. 2344/1940 (Α' 154).

Στις περιπτώσεις ακινήτων εκτός σχεδίου, ως και εντός των περιοχών της περ. β' της παρ. 2 του άρθρου 23 του ν. 3889/2010, όπως ισχύει, για τα οποία εκδόθηκε νόμιμη οικοδομική άδεια προ της 11ης.6.1975, η οποία δεν έχει ανακληθεί ή ακυρωθεί, δεν χαρακτηρίζεται ως δάσος ή δασική έκταση, ή ως έκταση των παρ. 5α ή 5β του άρθρου 3 κατά τη διαδικασία του άρθρου 14 του ν. 998/1979, και δεν κηρύσσεται αναδασωτέα επιφάνεια αυτών ίση με την απολύτως αναγκαία για την εφαρμογή της συγκεκριμένης διοικητικής πράξης - οικοδομικής άδειας και δεν απαιτείται βεβαίωση του δασαρχείου για κάθε έννομη συνέπεια. Η παρούσα διάταξη εφαρμόζεται για ακίνητα ή τμήματα αυτών που πληρούν του όρους αρτιότητας σύμφωνα με το ισχύον καθεστώς κατά το χρόνο έκδοσης της σχετικής άδειας. Ως όρια αρτιότητας λαμβάνονται υπόψη και οι κατά παρέκκλιση όροι δόμησης για την εγκατάσταση λυομένων κατασκευών κατά τις ειδικότερες διατάξεις του βασιλικού διατάγματος της 7ης.8.1967. Για τις οικοδομικές άδειες σε δασικού χαρακτήρα εκτάσεις, οι οποίες έχουν εκδοθεί πριν την έναρξη ισχύος του ν. 4030/2011 (Α' 249) και έχουν υλοποιηθεί και δεν έχουν ανακληθεί ή ακυρωθεί, καθώς και για τις οικοδομικές άδειες σε μη δασικού χαρακτήρα εκτάσεις όπου εφαρμόζεται η δασική νομοθεσία, οι οποίες έχουν εκδοθεί πριν την έναρξη ισχύος του ν. 4280/2014 (Α' 159) και δεν έχουν ανακληθεί ή ακυρωθεί, ακόμη και εάν δεν έχουν υλοποιηθεί, εφαρμόζονται τα προβλεπόμενα στις διατάξεις των προηγούμενων εδαφίων της παρούσας μόνον για ακίνητα ή τμήματα αυτών που πληρούν τους όρους αρτιότητας, σύμφωνα με το ισχύον καθεστώς κατά τον χρόνο έκδοσης της σχετικής άδειας. Στις περιπτώσεις αυτές δεν απαιτείται η εκ νέου έκδοση βεβαίωσης της οικείας δασικής αρχής για την έκδοση οικοδομικής άδειας ή προεγκρίσεώς της ή άδειας μικρής κλίμακας, κατά τις κείμενες πολεοδομικές διατάξεις.»

Άρθρο 215

Επέμβαση σε δασικές εκτάσεις - Τροποποίηση άρθρου 45 ν. 998/1979

1. Τα εδάφια τρίτο και τέταρτο της παρ. 2 του άρθρου 45 του ν. 998/1979 (Α' 289), περί έγκρισης επέμβασης σε

δασικές εκτάσεις αντικαθίσταται, και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Κάθε επιτρεπτή επέμβαση σε δάση και δασικές εκτάσεις αποτελεί εξαιρετικό μέτρο. Επέμβαση σε δάση και δασικές εκτάσεις, καθώς και σε δημόσιες χορτολιβαδικές και βραχύδεις εκτάσεις, σύμφωνα με την περ. ε' της παρ. 5 του άρθρου 3, επιτρέπεται μετά από έγκριση. Η έγκριση χορηγείται από την κατά τόπον αρμόδια Επιθεώρηση Εφαρμογής Δασικής Πολιτικής του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, εκτός αν ορίζεται άλλως στην παρ. 4 του παρόντος ή στα άρθρα 46 έως 61, εντός προθεσμίας δέκα (10) εργάσιμων ημερών από την εισήγηση της οικείας δασικής υπηρεσίας.

Σε περίπτωση επέμβασης από τρίτους στις ιδιωτικού χαρακτήρα εκτάσεις που προστατεύονται από τις διατάξεις του παρόντος, η απαιτούμενη έγγραφη συναίνεση του ιδιοκτήτη προσκομίζεται στην οικεία δασική υπηρεσία πριν την έκδοση της πράξης πληροφοριακού χαρακτήρα της περ. α' της παρ. 6 και σε κάθε περίπτωση πριν την εγκατάσταση του δικαιούχου στην έκταση, κατά την παρ. 7.»

2. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 45 του ν. 998/1979, περί αδειοδότησης σε δασικές εκτάσεις, αντικαθίσταται, και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Αν για τη συγκεκριμένη δραστηριότητα ή έργο απαιτείται Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (Α.Ε.Π.Ο.) ή υπαγωγή σε Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις (Π.Π.Δ.), η οποία εκδίδεται σύμφωνα με τα άρθρα 3, 4 και 8 του ν. 4014/2011 (Α' 209), τότε η έγκριση επέμβασης ενσωματώνεται σε αυτές, κατ' αντιστοιχία κατηγορίας έργου ή δραστηριότητας. Η έγκριση επέμβασης δύναται να αφορά ευρύτερη έκταση, εντός της οποίας εγκρίνεται η επέμβαση, οι δε συγκεκριμένες επιφάνειες επέμβασης εντός αυτής προσδιορίζονται με την Πράξη Πληροφοριακού Χαρακτήρα, η οποία αφορά τις απολύτως αναγκαίες για την υλοποίηση της επέμβασης εκτάσεις της παρ. 6.

Για σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή/και σταθμούς αποθήκευσης με Άδεια Παραγωγής ή Βεβαίωση Παραγωγού ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων, η ευρύτερη έκταση του δευτέρου εδαφίου, μη συμπεριλαμβανομένης της οδοποιίας και των συνοδών έργων, δεν ξεπερνά τα όρια του πολυγώνου εγκατάστασης του σταθμού, μη συμπεριλαμβανομένης της περίπτωσης όπου οι πλατείες εγκατάστασης των ανεμογεννητριών βρίσκονται εκτός των ορίων των πολυγώνων εγκατάστασης, όπως ορίζεται στην Άδεια Παραγωγής ή Βεβαίωση Παραγωγού ή Βεβαίωση Ειδικών Έργων. Για τους Εξαιρούμενους Σταθμούς δεν ξεπερνά τα όρια του πολυγώνου, όπως ορίζεται στη Βεβαίωση Καταχώρησης Πολυγώνου Εξαιρούμενου Σταθμού. Για τις επεμβάσεις του παρόντος Κεφαλαίου απαιτείται η έκδοση πράξης χαρακτηρισμού. Σε όσες περιοχές υπάρχει θεωρημένος ή αναρτημένος δασικός χάρτης λαμβάνεται υπόψη ο χαρακτήρας ή η μορφή που απεικονίζεται στον χάρτη.»

3. Η παρ. 8 του άρθρου 45 του ν. 998/1979, περί επιτρεπών επεμβάσεων σε δασικές εκτάσεις, αντικαθίσταται, εξαιρουμένων των περ. α) έως γ) και των τριών τελευταίων εδαφίων της, ως εξής:

«8. Κάθε επιτρεπτή επέμβαση σε δάσος, δασική έκταση ή στις δημόσιες εκτάσεις των περ. α) και β) της παρ. 5 του άρθρου 3, ενεργείται κατόπιν καταβολής ανταλλάγματος χρήσης, υπολογιζόμενου επί του συνόλου της έκτασης που δεσμεύεται για την έγκριση επέμβασης και υποχρεωτικής αναδάσωσης ή δάσωσης, έκτασης ίσου εμβαδού με εκείνη στην οποία εγκρίθηκε η εκχέρωση για την πραγματοποίηση της επέμβασης. Η έκταση αυτή βρίσκεται στην ίδια περιοχή ή σε όμορη αυτής, ελλείψει δε έκτασης, εντός της ίδιας διοικητικής ενότητας ή όμορης αυτής, σε άλλη που υποδεικνύεται από τη δασική υπηρεσία. Η αναδάσωση ή δάσωση διενεργείται από τον δικαιούχο της επέμβασης, με δαπάνες του και βάσει σχετικής μελέτης, που καταρτίζεται με επιμέλειά του και εγκρίνεται από τη δασική υπηρεσία, εντός τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία υποβολής της. Στην περίπτωση μη εξεύρεσης έκτασης προς αναδάσωση ή δάσωση, ο δικαιούχος της επέμβασης, κατόπιν σύνταξης μελέτης με ίδια δαπάνη, εγκεκριμένης από τη δασική υπηρεσία, προβαίνει σε δασοκομικές εργασίες ή στην εκτέλεση ειδικών δασοτεχνικών έργων, επί των εκτάσεων που υποδεικνύονται από τη δασική υπηρεσία για την προστασία και αναβάθμισή τους.

Οι ανωτέρω εργασίες αναδάσωσης ή δάσωσης και τα ειδικά δασοτεχνικά έργα, ελλείψει των ανωτέρω εκτάσεων, δύνανται να υλοποιούνται και επί ιδιωτικών δασών ή δασικών εκτάσεων που έχουν αναγνωρισθεί βάσει του άρθρου 10 του ν. 3208/2003 (Α' 303), τηρουμένης της παρ. 4 του άρθρου 16 του παρόντος, κατόπιν υπόδειξης της οικείας δασικής υπηρεσίας και συναίνεσης του ιδιοκτήτη της έκτασης.

Στην περίπτωση σταθμών ηλεκτροπαραγωγής από Α.Π.Ε. και σταθμών αποθήκευσης, καθώς και των συνοδών τους έργων, η υποβολή εγκεκριμένης μελέτης για την αναδάσωση ή τις δασοκομικές εργασίες ή τα ειδικά δασοτεχνικά έργα, δεν αποτελεί προϋπόθεση για την εγκατάσταση του δικαιούχου στην έκταση, αλλά για την ηλεκτριση-σύνδεση του σταθμού.

Στις περιπτώσεις όπου:

α) η έκταση στην οποία πραγματοποιείται η επέμβαση είναι μικρότερη ή ίση με τέσσερα (4) στρέμματα, ή

β) η επέμβαση αφορά την εκτέλεση έργων σιδηροδρομικών γραμμών, έως τεσσάρων (4) χιλιομέτρων, που εκτελούνται από την «ΕΡΓΟΣΕ Α.Ε.», ή

γ) ο δικαιούχος της επέμβασης υποβάλλει υπεύθυνη δήλωση ότι δεν επιθυμεί να προβεί σε καμία περαιτέρω ενέργεια, σχετική με την εκτέλεση των εργασιών αναδάσωσης ή δάσωσης ή με άλλο δασοκομικό ή δασοτεχνικό έργο και επιθυμεί να καταβάλει το αντίτιμο της σχετικής δαπάνης,

τότε ο δικαιούχος της επέμβασης καταβάλλει τη δαπάνη για την υλοποίηση της αναδάσωσης, προσαυξανόμενη κατά τριάντα τοις εκατό (30%), σύμφωνα με τα επόμενα εδάφια, χωρίς να απαιτείται η σύνταξη της σχετικής μελέτης.

Για τον τρόπο υπολογισμού του κόστους (μέσης τιμής) αναδάσωσης εκδίδεται απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατόπιν εισήγησης της Γενικής Διεύθυνσης Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος

της Γενικής Γραμματείας Δασών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, που καθορίζει την τεχνική και μαθηματική παραμετροποίησή του.

Σε περιπτώσεις σταθμών ηλεκτροπαραγωγής από Α.Π.Ε. και σταθμών αποθήκευσης, καθώς και των συνοδών τους έργων, όπου η αρμόδια δασική υπηρεσία έχει ήδη προϋπολογίσει και γνωστοποιήσει στον δικαιούχο της επέμβασης τη δαπάνη αναδάσωσης, ο δικαιούχος της επέμβασης δύναται να εφαρμόσει την περ. γ), καταβάλλοντας την ήδη προϋπολογισθείσα από τη δασική υπηρεσία, ανωτέρω, δαπάνη.

Το ποσό της δαπάνης αναδάσωσης κατατίθεται υπέρ του Πράσινου Ταμείου στον ειδικό κωδικό Ειδικός Φορέας Δασών και διατίθεται αποκλειστικά για σκοπούς αναδάσωσης ή δάσωσης ή δασοπροστασίας. Αν δεν πραγματοποιηθούν ή δεν πραγματοποιηθούν προσηκόντως οι δασοκομικές εργασίες και τα ειδικά δασοτεχνικά έργα από τον υπόχρεο, καταβάλλεται από αυτόν, ποσό ίσο με το διπλάσιο της μέσης τιμής αναδάσωσης, ανά στρέμμα της έκτασης, της οποίας ενεκρίθη η εκχέρωση για την πραγματοποίηση της επέμβασης. Το ως άνω ποσό υπολογίζεται από την οικεία Δασική Υπηρεσία, κατατίθεται σε ειδικό κωδικό του Ειδικού Φορέα Δασών του Πράσινου Ταμείου και διατίθεται αποκλειστικά για την αναδάσωση ή δάσωση εκτάσεων ή για την εκτέλεση ειδικών δασοτεχνικών έργων, απαγορευομένης απολύτως της διάθεσής του για άλλο σκοπό. Οι εργασίες της αναδάσωσης ή δάσωσης αρχίζουν με την έναρξη των εργασιών του έργου, η δε ολοκλήρωσή τους, η οποία επέρχεται με την εγκατάσταση της δασικής βλάστησης, στην προβλεπόμενη από τη μελέτη πυκνότητα και την ικανότητα αυτής για φυσική εξέλιξη και ανάπτυξη, πιστοποιείται από τη δασική υπηρεσία με σχετική διαπιστωτική της πράξης. Αν δεν πραγματοποιηθεί ή δεν πραγματοποιηθεί προσηκόντως η αναδάσωση ή δάσωση από τον υπόχρεο, καταβάλλεται από αυτόν ποσό τριπλάσιο από τη δαπάνη της αναδάσωσης, το οποίο κατατίθεται σε ειδικό κωδικό του Ειδικού Φορέα Δασών του Πράσινου Ταμείου. Το ως άνω ποσό διατίθεται αποκλειστικά για την αναδάσωση ή δάσωση εκτάσεων, κατά προτεραιότητα δε για την αναδάσωση ή δάσωση έκτασης σε αντικατάσταση εκείνης, της οποίας ενεκρίθη η εκχέρωση για την πραγματοποίηση της επέμβασης ή για την εκτέλεση ειδικών δασοτεχνικών έργων, απαγορευομένης απολύτως της διάθεσής του για άλλον σκοπό.

Για τις επεμβάσεις σε δημόσια δάση και δασικές εκτάσεις το αντάλλαγμα χρήσης υπολογίζεται στο πενήντα τοις εκατό (50%) της καθοριζόμενης, σύμφωνα με το άρθρο 6, αξίας τους, για δε τις επεμβάσεις σε ιδιωτικά δάση στο τριάντα τοις εκατό (30%) αυτής. Για τις επεμβάσεις στις δημόσιες εκτάσεις των περ. α) και β) της παρ. 5 του άρθρου 3, το αντάλλαγμα χρήσης υπολογίζεται στο σαράντα τοις εκατό (40%) της αξίας τους. Τα παραπάνω ποσοστά δύνανται να αναπροσαρμόζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Οικονομικών. Το αντάλλαγμα χρήσης κατατίθεται σε ειδικό κωδικό του Ειδικού Φορέα Δασών του Πράσινου Ταμείου και διατίθεται αποκλειστικά για την αναδάσωση εκτάσεων, απαγορευομένης απολύτως της διάθεσής του για άλλο σκοπό.

Το αντάλλαγμα χρήσης για επεμβάσεις κοινωφελούς χαρακτήρα εντός δημοσίων δασών και δασικών εκτάσεων και ειδικότερα όσων ασκούν αυτοπροσώπως, ιδίως, το επάγγελμα του κτηνοτρόφου, πτηνοτρόφου και μελισσοτρόφου, ορίζεται στο ένα τέταρτο (1/4) του ύψους της δαπάνης, η οποία προκύπτει κατά στρέμμα από το γινόμενο του εκάστοτε συντελεστή «Μ», επί το σταθερό ποσό των τριάντα πέντε (35) ευρώ, για την ενίσχυση της δραστηριότητάς τους.

Εκμεταλλευτές μεταλλείων και λατομείων, καθώς και οποιασδήποτε κατηγορίας ορυκτού, οι οποίοι έχουν καταβάλει εγγυητική επιστολή για την αποκατάσταση της έκτασής τους, απαλλάσσονται από την υποχρέωση αναδάσωσης ή δάσωσης, έκτασης ίδιου εμβαδού με εκείνη στην οποία εγκρίθηκε η επέμβαση, και καταβάλλουν αντάλλαγμα χρήσης ίσο με το εκατό τοις εκατό (100%) της καθοριζόμενης, σύμφωνα με το άρθρο 6, αξίας της έκτασής τους. Αποφάσεις αναδάσωσης ή δάσωσης, έκτασης, ίδιου εμβαδού, οι οποίες έχουν εκδοθεί και αφορούν εκμεταλλευτές λατομείων του προηγούμενου εδαφίου, ανακαλούνται κατόπιν αιτήσεως του ενδιαφερομένου, εφόσον έχει καταβληθεί ως αντάλλαγμα χρήσης το εκατό τοις εκατό (100%) της καθοριζόμενης, σύμφωνα με το άρθρο 6, αξίας της έκτασης επέμβασης.

Όταν η έκταση στην οποία γίνεται η επέμβαση δεν υπερβαίνει τα είκοσι (20) στρέμματα ή η επέμβαση γίνεται εξ αρχής στο σύνολο της έκτασης, το αντάλλαγμα χρήσης καταβάλλεται εφάπαξ. Όταν η επέμβαση γίνεται σταδιακά κατά χώρο και χρόνο επί της δασικής έκτασης, περιλαμβανομένων και των συνοδών έργων, το αντάλλαγμα χρήσης καταβάλλεται σταδιακά, ανάλογα με την έκταση επέμβασης και προηγείται της επέμβασης, η οποία συντελείται σύμφωνα με το εγκεκριμένο από τη δασική υπηρεσία χρονοδιάγραμμα εργασιών. Στο χρονοδιάγραμμα εργασιών προσδιορίζονται οι επιφάνειες επέμβασης, ο χρόνος έναρξης της επέμβασης, καθώς και η δυνατότητα τροποποίησης, τόσο αυτού, όσο και της αντίστοιχης διαμόρφωσης του ποσού καταβολής. Η καταβολή του αναλογούντος κάθε φορά ανταλλάγματος χρήσης είναι δεσμευτική για τον υπόχρεο. Στην περίπτωση που από την αρμόδια δασική υπηρεσία που παρακολουθεί την εξέλιξη της επέμβασης διαπιστωθεί η επέκταση της εκμετάλλευσης σε έκταση που δεν έχει καταβληθεί το αντάλλαγμα χρήσης, τότε καταβάλλεται από τον υπόχρεο άμεσα και εφάπαξ ολόκληρο το υπολειπόμενο ποσό του ανταλλάγματος χρήσης.

Η καταβολή του ανταλλάγματος χρήσης, στην περίπτωση της εφάπαξ καταβολής, προηγείται της εγκατάστασης του δικαιούχου στην έκταση. Στην περίπτωση της σταδιακής καταβολής του ανταλλάγματος, έκαστη προβλεπόμενη καταβολή προηγείται του οικείου σταδίου επέμβασης στην έκταση. Σε περίπτωση παραιτήσεως ή μη ολοκλήρωσης της επέμβασης από τον υπόχρεο σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα, ο υπόχρεος καταβάλλει εφάπαξ το σύνολο του υπολοίπου ποσού ανταλλάγματος χρήσης.

Για τους σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή/και τους σταθμούς αποθήκευσης επιτρέπεται η τμηματική επέμβαση επί της δασικής έκτασης, περιλαμβανομένων και

των συνοδών έργων, καθώς και η τμηματική καταβολή του ανταλλάγματος χρήσης, ανάλογα με την έκταση επέμβασης, υπό την προϋπόθεση ότι έχει υποβληθεί από τον δικαιούχο της επέμβασης και έχει εγκριθεί από τη δασική υπηρεσία σχετικό χρονοδιάγραμμα εργασιών, όπου προσδιορίζονται οι επιφάνειες και ο χρόνος επέμβασης. Ο δικαιούχος της επέμβασης δύναται να τροποποιεί το χρονοδιάγραμμα και η σχετική καταβολή προηγείται της επέμβασης. Αν διαπιστωθεί από τη δασική υπηρεσία επέκταση της επέμβασης σε έκταση για την οποία έχει εγκριθεί η επέμβαση, αλλά δεν έχει καταβληθεί το ανάλλαγμα χρήσης, τότε ο δικαιούχος της επέμβασης υποχρεούται να καταβάλλει εφάπαξ ολόκληρο το υπολειπόμενο ποσό του ανταλλάγματος χρήσης.»

4. Στην παρ. 16 του άρθρου 45 του ν. 998/1979, περί ευθύνης του Δημοσίου, προστίθεται τελευταίο εδάφιο, και η παρ. 16 διαμορφώνεται ως εξής:

«16. Το Δημόσιο δεν φέρει καμία ευθύνη για τυχόν εκνίκηση εκ μέρους τρίτων της έκτασης, επί της οποίας εγκρίθηκε επέμβαση κατά τις διατάξεις του Κεφαλαίου ΣΤ του παρόντος νόμου ή σε περίπτωση που η ανωτέρω έκταση είχε μεν αρχικώς χαρακτηριστεί ως δασική, κρίθηκε όμως, κατόπιν σχετικών αντιρρήσεων επί της εκδοθείσας πράξης χαρακτηρισμού, ως μη δασική. Τα ανωτέρω ισχύουν και για τις περιοχές που υπάρχει θεωρημένος ή αναρτημένος δασικός χάρτης, επί των οποίων ασκήθηκαν αντιρρήσεις, ενώπιον των αρμοδίων Επιτροπών Εξέτασης Αντιρρήσεων.»

Άρθρο 216

Εκχερωμένες εκτάσεις - Τροποποίηση άρθρου 47 ν. 998/1979

Οι παρ. 5 έως 14 του άρθρου 47 του ν. 998/1979 (Α' 289), περί γεωργικής εκμετάλλευσης, καταργούνται, προστίθενται παρ. 15 και 16, και το άρθρο 47 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 47

Γεωργική εκμετάλλευση

1. Εκχέρωση δασών προς απόδοση σε αγροτική οποιασδήποτε φύσης καλλιέργεια απαγορεύεται. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η από γεωργικούς συνεταιρισμούς, ομάδες παραγωγών ή φυσικά πρόσωπα εκχέρωση δασικών εκτάσεων ή η χρήση από αυτούς ασκεπούς έκτασης ή διάκενου εντός δάσους ή δασικής έκτασης, εμβαδού έως τριάντα (30) στρέμματα όταν πρόκειται για φυσικά πρόσωπα, για γεωργική ή δασοοικονομική καλλιέργεια ή για φύτευση σε ανάμειξη αγρίων και οπωροφόρων ή καρποφόρων δένδρων ή για φύτευση δασικών ειδών για την απόδοση προϊόντων, ιδίως, κάστανων, καρυδιών και τρούφας, ή για δημιουργία αμπελώνων ή φυτειών αρωματικών φυτών. Επιτρέπεται, επίσης, η δια εμβολιασμού εξημέρωση αγριων οπωροφόρων ή καρποφόρων δένδρων.

Εντός των ως άνω εκτάσεων επιτρέπονται κατασκευές που εξυπηρετούν τη γεωργική εκμετάλλευση, όπως δεξαμενές νερού, γεωτρήσεις, μετρητές Δ.Ε.Η., υπόστεγα κατ' εφαρμογή της σχετικής περί των κατασκευών αυτών νομοθεσίας.

2. Η έγκριση για τη γεωργική εκμετάλλευση χορηγείται, εφόσον διαπιστωθεί, κατόπιν σχετικής οικονομοτεχνικής μελέτης βιωσιμότητας της γεωργικής εκμετάλλευσης, ότι οι εδαφολογικές και οικολογικές συνθήκες συνηγορούν υπέρ αυτού του τρόπου εκμετάλλευσης χωρίς να παραβιάζεται η λειτουργία του δασικού οικοσυστήματος, από την απώλεια του φυσικού του στοιχείου, καθώς και ότι τηρούνται οι προϋποθέσεις της παραγράφου 4 του παρόντος. Η μελέτη συντάσσεται από ιδιώτη γεωτεχνικό επιστήμονα, σε περίπτωση που αυτός δεν είναι δασολόγος, απαιτείται συνυπογραφή αυτής και από δασολόγο, περιέχεται δε σε αυτήν ειδικό κεφάλαιο για την τυχόν οικολογική αναβάθμιση του φυσικού οικοσυστήματος λόγω της συγκεκριμένης εκμετάλλευσης.

3. Οι δημόσιες εκτάσεις της περίπτωσης α' της παραγράφου 5 του άρθρου 3, ως και οι κοινόχρηστες και διαθέσιμες εποικιστικές δασικές εκτάσεις μπορούν να διατεθούν σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα για δασοοικονομική ή γεωργική καλλιέργεια και εκμετάλλευση κατόπιν της σχετικής μελέτης της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου.

4. Η έγκριση επέμβασης χορηγείται, εφόσον συντρέχουν αθροιστικά οι κατωτέρω προϋποθέσεις:

α) οι εκτάσεις δεν εμπίπτουν στις περιπτώσεις β' της παρ. 1 και α' και ζ' της παρ. 2 του άρθρου 4 του παρόντος νόμου,

β) η κλίση του εδάφους είναι μικρότερη του είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) και το βάθος του εδάφους κατάλληλο για γεωργική καλλιέργεια, και

γ) δεν υφίσταται κίνδυνος διάβρωσης του εδάφους ή άλλως να είναι δυνατή η λήψη των απαραίτητων προστατευτικών μέτρων.

5. [Καταργείται]

6.]Καταργείται]

7.]Καταργείται]

8. [Καταργείται]

9. [Καταργείται]

10. [Καταργείται]

11. [Καταργείται]

12. [Καταργείται]

13. [Καταργείται]

14. [Καταργείται]

15. Δάση, δασικές εκτάσεις, καθώς και εκτάσεις της περ. α) της παρ. 5 του άρθρου 3, που εκχερώθηκαν για γεωργική εκμετάλλευση, χωρίς άδεια της οικείας δασικής αρχής, οι οποίες εμφανίζονται στους αναρτημένους δασικούς χάρτες με τον πρωτεύοντα χαρακτηρισμό «ΔΑ» ή «ΧΑ», εφόσον συνεχίζουν τη χρήση αυτή μέχρι σήμερα ή τελούν σε καθεστώς αγρανάπαυσης και είναι ενταγμένες στο Ολοκληρωμένο Σύστημα Υποβολής Δηλώσεων (Ο.Σ.Δ.Ε.), διατηρούν τη γεωργική χρήση για όσο χρόνο λαμβάνουν ενιαία ενίσχυση. Οι εκτάσεις αυτές εξακολουθούν να φέρουν τον χαρακτηρισμό «ΔΑ» ή «ΧΑ» στο δασικό χάρτη, ο οποίος δεν μεταβάλλεται.

16. Για την αποτύπωση των εκτάσεων αυτών, ο Οργανισμός Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων, Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.)

αποστέλλει στη Γενική Διεύθυνση Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος της Γενικής Γραμματείας Δασών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και στον φορέα «Ελληνικό Κτηματολόγιο», το γεωχωρικό περίγραμμα του συνόλου των εκτάσεων που έχουν δηλωθεί με Ενιαία Αίτηση Ενίσχυσης στο Ο.Σ.Δ.Ε.. Τα περιγράμματα αυτά προσαρμόζονται στα χαρτογραφικά υπόβαθρα των δασικών χαρτών και οι εκτάσεις που τελούν σε καθεστώς ενίσχυσης επισημαίνονται, καταχωριζόμενη της σχετικής πληροφορίας με την αντίστοιχη ένδειξη της νόμιμης αλλαγής χρήσης. Τα στοιχεία του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. επικαιροποιούνται ανά τρία (3) έτη. Το ειδικό αρχείο που δημιουργείται από τα παραπάνω στοιχεία του δασικού χάρτη και του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε., ενημερώνεται και τηρείται από το Τμήμα Δασικών Χαρτογραφήσεων της οικείας Διεύθυνσης Δασών.

Στις εκτάσεις αυτές, για όσο χρόνο τελούν υπό καθεστώς ενίσχυσης, δεν επιβάλλονται διοικητικά μέτρα και κυρώσεις κατ'εφαρμογή της δασικής νομοθεσίας, ενώ η εκτέλεση σχετικών διοικητικών πράξεων που έχουν εκδοθεί αναστέλλεται.

Έως την οριστικοποίηση των πρώτων εγγραφών του άρθρου 7 του ν. 2664/1998 (Α' 275) το ιδιοκτησιακό καθεστώς έναντι του ελληνικού δημοσίου των ανωτέρω εκτάσεων δεν εξετάζεται, προκειμένης της υπαγωγής σε καθεστώς ενιαίας ενίσχυσης.

Για την εφαρμογή των ανωτέρω, ο φορέας «Ελληνικό Κτηματολόγιο» αποστέλλει, τόσο στον Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε., όσο και στο Τμήμα Δασικών Χαρτογραφήσεων των Διευθύνσεων Δασών, καθώς και στη Γενική Διεύθυνση Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος της Γενικής Γραμματείας Δασών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, σε ετήσια βάση, γεωχωρικό και περιγραφικό αρχείο, για τις εγγραφές με δικαιούχο κυριότητας το ελληνικό δημόσιο, των περιοχών, στις οποίες οριστικοποιούνται οι πρώτες εγγραφές.»

Άρθρο 217

Διατήρηση του ενιαίου χαρακτήρα ευρύτερων εκτάσεων, επί των οποίων υλοποιούνται τουριστικές επενδύσεις μεγάλης κλίμακας - σύνθετα τουριστικά καταλύματα και εγκατάσταση Οργανωμένων Τουριστικών Κατασκηνώσεων (campings) - Τροποποίηση άρθρου 49 ν. 998/1979

1. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 49 του ν. 998/1979 (Α' 289), περί επιτρεπτών επεμβάσεων της δασικής νομοθεσίας, προστίθενται δύο εδάφια, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Επιτρέπεται η επέμβαση σε δημόσια δάση, δημόσιες δασικές εκτάσεις και δημόσιες εκτάσεις των περ. α' και β' της παρ. 5 του άρθρου 3 για τη δημιουργία χιονοδρομικών κέντρων, εγκαταστάσεων αξιοποίησης ιαματικών πηγών - υδροθεραπευτηρίων, κέντρων θαλασσοθεραπείας, εγκαταστάσεων ιατρικού τουρισμού και ξενοδοχειακών καταλυμάτων κατηγορίας 4 ή 5 αστέρων, καθώς και η διάνοιξη και δημιουργία διόδων διαδρομών τρυπιδοσφαίρισης (γκολφ). Στις ανωτέρω

εκτάσεις επιτρέπεται η εγκατάσταση μηχανισμών με συρματόσχοινα (σχοινοσιδηρόδρομοι, καλωδιοκίνητοι εναέριοι θάλαμοι και τηλεσκι) που έχουν σκοπό την εξυπηρέτηση των εγκαταστάσεων της παρούσας, ή λειτουργούν αυτοτελώς, ως ανεξάρτητες εγκαταστάσεις, με την προϋπόθεση ότι δεν επέρχεται αισθητική αλλοίωση του τοπίου. Τα ξενοδοχειακά καταλύματα 5 αστέρων, οι εγκαταστάσεις ειδικής τουριστικής υποδομής και οι εγκαταστάσεις ειδικού τουρισμού του πρώτου εδαφίου, για τα οποία εγκρίνεται επέμβαση στις εκτάσεις της παρούσας, μπορούν να αποτέλουν τμήμα σύνθετων τουριστικών καταλυμάτων, των οποίων οι τουριστικές επιπλωμένες κατοικίες αναπτύσσονται, είτε επί εκτάσεων που δεν υπάγονται στις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας, είτε επί ιδιωτικών δασών και ιδιωτικών δασικών εκτάσεων. Στην ανωτέρω περίπτωση, για τη δημιουργία του σύνθετου τουριστικού καταλύματος εφαρμόζεται η περ. ε) της παρ. 4 του παρόντος, με την επιφύλαξη της παρ. 5 αυτού.»

2. Η παρ. 5 του άρθρου 49 του ν. 998/1979, περί εγκαταστάσεων τουριστικού χαρακτήρα, αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Στα γήπεδα εκμετάλλευσης των οργανωμένων υποδοχέων τουριστικών δραστηριοτήτων του άρθρου 1 του ν. 4179/2013 (Α' 175), καθώς και ξενοδοχείων 4 και 5 αστέρων της υποπερ. αα), σύνθετων τουριστικών καταλυμάτων της υποπερ. δδ), μικτών τουριστικών καταλυμάτων της υποπερ. ζζ), της περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4276/2014 (Α' 155) και εγκαταστάσεων ειδικής τουριστικής υποδομής της παρ. 3 του άρθρου 1 του ως άνω νόμου, επιτρέπεται να περιλαμβάνονται δάση, δασικές εκτάσεις και δημόσιες εκτάσεις των περ. α) και β) της παρ. 5 του άρθρου 3 του παρόντος, υπό τον όρο διατήρησης του χαρακτήρα τους. Οι ανωτέρω εκτάσεις δεν διακόπτουν το ενιαίο της έκτασης και προσμετρώνται στην επιφάνεια του γηπέδου ως προς την αρτιότητά του, εφόσον συμπεριλαμβάνονται στη συνολικά δεσμευόμενη για την υλοποίηση της επένδυσης δασικού χαρακτήρα έκταση και συνυπολογίζονται στην αξιοποιήσιμη έκταση αυτού, κατά το μέτρο που έχει εγκριθεί επέμβαση σε αυτές, και μόνο, σύμφωνα με τους όρους των παρ. 1 έως 4 του παρόντος. Η συνολική έκταση που δεσμεύεται για την υλοποίηση της επένδυσης είναι μεγαλύτερη των πενήντα (50) στρεμμάτων. Στα γήπεδα αυτά που πολεοδομούνται, οι εκτάσεις των ανωτέρω κατηγοριών προσμετρώνται στην επιφάνεια του γηπέδου, αλλά παραμένουν εκτός σχεδίου.»

3. Στο τέλος του άρθρου 49 του ν. 998/1979 προστίθεται παρ. 7 ως εξής:

«7. Οργανωμένες Τουριστικές Κατασκηνώσεις («campings») της υποπερ. ββ) της περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4276/2014 (Α' 155), επιτρέπονται σε δάση, δασικές εκτάσεις και δημόσιες εκτάσεις των περ. α) και β) της παρ. 5 του άρθρου 3 του παρόντος, υπό τις απαγορεύσεις της παρ. 3 του παρόντος άρθρου, κατόπιν εκδόσεως αποφάσεως της παρ. 2 του άρθρου 45 του παρόντος, υπό την επιφύλαξη των παρ. 4 και 8 του ίδιου άρθρου.»

Άρθρο 218
Εγκρίσεις επεμβάσεως για το Ελληνικό Δίκτυο
Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας και για
σταθμούς αποθήκευσης - Προσθήκη παρ. 2α
και τροποποίηση περ. α' παρ. 3 άρθρου 53
ν. 998/1979

1. Στο άρθρο 53 του ν. 998/1979 (Α' 289), περί εκτέλεσης έργων υποδομής, προστίθεται παρ. 2α ως εξής:

«2α. Της υποχρέωσης εκδόσεως απόφασης έγκρισης επέμβασης για τις εγκαταστάσεις των λοιπών έργων υποδομής της παρ. 2, εξαιρείται η μετατόπιση και εν γένει τα έργα παραλλαγής ήδη υφιστάμενων δικτύων, στοιχείων και υποδομών του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΔΔΗΕ), τα οποία αποσκοπούν στην ηλεκτροδότηση εγκαταστάσεων χρηστών του ΕΔΔΗΕ. Στις περιπτώσεις αυτές, ο Διαχειριστής του ΕΔΔΗΕ υπέχει μόνο υποχρέωση ενημέρωσης της οικείας δασικής αρχής ως προς το χρονοδιάγραμμα των εργασιών και την ακριβή όδευση του δικτύου, των στοιχείων και υποδομών του ΕΔΔΗΕ, που διέρχονται επί των εκτάσεων της παρ. 2, αποκατάστασης του διαταραχθέντος δασικού χώρου, κατόπιν αρμοδίως εγκεκριμένης φυτοτεχνικής μελέτης, και της δάσωσης ή αναδάσωσης της παρ. 8 του άρθρου 45.

Στις περιπτώσεις έργων Δικτύων Διανομής του ΕΔΔΗΕ η επικείμενη ή σχεδιαζόμενη εκτέλεσή τους και η αναγκαία γι' αυτήν επέμβαση, επί ιδιωτικών εκτάσεων δασικού χαρακτήρα, γνωστοποιούνται επ' αποδείξει στον ιδιοκτήτη, όπως τα στοιχεία αυτού προκύπτουν από τα τηρούμενα στη δασική αρχή δεδομένα, το οικείο τηρούμενο σύστημα δημοσιότητας εμπραγμάτων δικαιωμάτων, άλλως με κάθε πρόσφορο μέσο.

Ο ιδιοκτήτης ιδιωτικού χαρακτήρα έκτασης που διέπεται από τη δασική νομοθεσία, επιτρέπει ιδίως την επισκευή, συντήρηση, μετατόπιση, κατασκευή και διέλευση του συνόλου των δικτύων στοιχείων και υποδομών του ΕΔΔΗΕ, που βρίσκονται ή πρόκειται να ευρεθούν μετά την κατασκευή τους, εντός της εκτάσεώς του, μη απαιτούμενης της συναίνεσής του. Σε περίπτωση βλάβης της ιδιοκτησίας του καταβάλλεται αποζημίωση, εφαρμοζομένων των διατάξεων περί αναγκαστικής απαλλοτριώσεως.»

2. Στο πρώτο εδάφιο της περ. α' της παρ. 3 του άρθρου 53 του ν. 998/1979 διευρύνονται οι σταθμοί για τους οποίους απαιτείται έγκριση επέμβασης της δασικής Αρχής, και η περ. α' διαμορφώνεται ως εξής:

«α. Για την εγκατάσταση δικτύων μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, για την κατασκευή υποσταθμών και κάθε, εν γένει, τεχνικού έργου που αφορά στην υποδομή και εγκατάσταση σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.) ή μονάδες Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας (Σ.Η.Θ.) με χρήση Α.Π.Ε. ή σταθμών αποθήκευσης ή σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. με σταθμό αποθήκευσης, περιλαμβανομένων των υποσταθμών και λοιπών έργων σύνδεσης με το Σύστημα ή το Δίκτυο, των συνοδών έργων και κάθε εν γένει τεχνικού έργου που αφορά στην υποδομή και εγκατάσταση

των ανωτέρω σταθμών, καθώς και των αγωγών προσαγωγής νερού των εργοστασίων εμφιάλωσης νερού, των δικτύων μεταφοράς και διανομής φυσικού αερίου και πετρελαϊκών προϊόντων, των αγωγών ύδρευσης αποχέτευσης και των συνοδών τους έργων, των συστημάτων διαχείρισης στερεών ή υγρών αποβλήτων και στις νησιωτικές περιοχές συμπεριλαμβανομένης της Κρήτης και Εύβοιας, των σταθμών Μεταφόρτωσης Απορριμμάτων και των συνοδών τους έργων, όπως και των δικτύων μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας συμπεριλαμβανομένων των εγκαταστάσεων υποβιβασμού και ανύψωσης τάσης, μέσα σε δάση, δασικές εκτάσεις, αναδασωτές και σε δημόσιες εκτάσεις των περ. α' και β' της παρ. 5 του άρθρου 3, απαιτείται έγκριση επέμβασης, με την επιφύλαξη της παρ. 4 του άρθρου 45. Τα ανωτέρω δίκτυα, κατά το δυνατόν, συνδυάζονται με το υφιστάμενο ή υπό εκτέλεση δίκτυο δασικών οδών ή με άλλα τεχνικά έργα. Ειδικά για την εγκατάσταση στις ανωτέρω εκτάσεις υπόγειων δικτύων μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας δεν απαιτείται η ανωτέρω έγκριση, παρά μόνο ενημέρωση της οικείας δασικής αρχής ως προς το χρονοδιάγραμμα των εργασιών και την ακριβή όδευση του υπογείου δικτύου μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας εντός δάσους ή δασικής έκτασης. Η ανωτέρω επέμβαση εξαιρείται από την υποχρέωση αναδάσωσης ή δάσωσης και καταβολής ανταλλάγματος χρήσης της παρ. 8 του άρθρου 45. Ο δικαιούχος της επέμβασης υποχρεούται πριν από την έναρξη των εργασιών εγκατάστασης του δικτύου να υποβάλλει προς έγκριση στην οικεία δασική αρχή μελέτη αποκατάστασης της δασικής βλάστησης. Κατά τη διάρκεια της εν λόγω επέμβασης λαμβάνονται από τον δικαιούχο όλα τα αναγκαία μέτρα προστασίας της γειτνιάζουσας δασικής βλάστησης τόσο από τον κίνδυνο εκδήλωσης πυρκαγιάς όσο και από πιθανή μετάδοση παθογόνων οργανισμών. Τα έργα αποκατάστασης εκτελούνται μετά το πέρας της εγκατάστασης του δικτύου. Προκείμενης της υπόγειας διέλευσης του δικτύου μεταφοράς και διανομής διαμέσου ιδιωτικών δασών και δασικών εκτάσεων συστήνεται σύμφωνά με τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα και έναντι ανταλλάγματος, που υπολογίζεται κατ' εφαρμογή του άρθρου 6, δουλεία διέλευσης σε βάρος των ιδιωτικών δασικών ακινήτων όπου πραγματοποιούνται τα ανωτέρω έργα ή κηρύσσεται αναγκαστική απαλλοτρίωση για την αναγκαστική σύσταση δουλείας διέλευσης σε αυτά.»

Άρθρο 219

Παράταση προθεσμίας περατώσεως
διαδικασίας για επιτρεπτή επέμβαση σε δάσος

Η περαίωση, κατά περίπτωση, της διαδικασίας ένταξης στο πλαίσιο των επιτρεπτών επεμβάσεων σε δασικού χαρακτήρα εκτάσεις, των παρ. 7 και 10 του άρθρου 52 του ν. 4280/2014 (Α' 159), παρατείνεται μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2023. Η ανωτέρω προθεσμία καταλαμβάνει και την παρ. 4 του άρθρου 58 ν. 998/1979, εφόσον πληρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις.

Άρθρο 220 **Νομιμοποίηση δαπανών για την αποκατάσταση φυσικής καταστροφής στη Βόρεια Εύβοια**

Κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων, θεωρούνται νόμιμες και κανονικές, εκκαθαρίζονται, πληρώνονται και δεν αναζητούνται οι δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν το έτος 2021 από το νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου «ΠΡΑΣΙΝΟ ΤΑΜΕΙΟ» σε βάρος του προϋπολογισμού του, προς Δασικούς Συνεταιρισμούς Εργασίας, Αναγκαστικούς Δασικούς Συνεταιρισμούς και Κέντρα Περιθαλψής Ειδών Άγριας Πανίδας, για την έκτακτη οικονομική ενίσχυση των πυρόπληκτων περιοχών της Βόρειας Εύβοιας, δυνάμει των υπ' αρ. πρ. 6053/6.9.2021 (ΑΔΑ: ΩΑΤΞ46Ψ844-ΙΤΩ), 6101/7.9.2021 (ΑΔΑ: ΩΤΧΣ46Ψ844-3Κ1), 6100/7.9.9.2021 (ΑΔΑ: Ω8Υ-Η46Ψ844-ΥΨΘ), 6151/9.9.2021 (ΑΔΑ: Ψ29346Ψ844-96Λ), 6648/29.9.2021 (ΑΔΑ: 93ΚΨ46Ψ844-3Λ0), 8797/2.12.2021 (ΑΔΑ: ΨΑ5946Ψ844-3Ο7) και 9478/21.12.2021 (ΑΔΑ: ΨΠ7546Ψ844-ΜΕΠ) αποφάσεων έγκρισης δαπάνης.

Άρθρο 221 **Επιχορήγηση Δασικών Συνεταιρισμών**

Δασικοί Συνεταιρισμοί Εργασίας, εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Δασικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων και Δασεργατών κατ' εφαρμογή του ν. 4423/2016 (Α' 182), καθώς και Αναγκαστικοί Δασικοί Συνεταιρισμοί, μέλη των οποίων συμμετέχουν ενεργά και συμβάλλουν στην αντιμετώπιση και κατάσβεση δασικών πυρκαγιών ή στην υλοποίηση επειγόντων αναγκών προστατευτικών αντιδιαβρωτικών και αντιπλημμυρικών έργων σε καείσες δασικού χαρακτήρα εκτάσεις, σε περιοχές που έχουν κηρυχθεί σε κατάσταση Έκτακτης Ανάγκης Πολιτικής Προστασίας, δύνανται να επιχορηγούνται από πιστώσεις των σχετικών προγραμμάτων του «ΠΡΑΣΙΝΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ», σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 6 του ν. 3889/2010 (Α' 182), μετά από σχετική εισήγηση της Γενικής Διεύθυνσης Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος της Γενικής Γραμματείας Δασών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Άρθρο 222 **Καταργούμενες διατάξεις**

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται:
α) η παρ. 4 του άρθρου 60 ν.δ. 86/1969 (Α' 7), περί άδειας κατάτμησης,
β) το άρθρο 47Β του ν. 998/1979 (Α' 289), περί δασικών εκτάσεων που εκχερσώθηκαν για γεωργική εκμετάλλευση.

ΜΕΡΟΣ Ε' **ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

Άρθρο 223 **Παροχή διευκολύνσεων στις Περιοχές Ολοκληρωμένης Τουριστικής Ανάπτυξης - Προσθήκη παρ. 13 στο άρθρο 29 του ν. 2545/1997**

Στο άρθρο 29 του ν. 2545/1997 (Α' 254), περί Περιοχών Ολοκληρωμένης Τουριστικής Ανάπτυξης (Π.Ο.Τ.Α.), προστίθεται παρ. 13 ως εξής:

«13. Η παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 3986/2011 (Α' 152), κατά το μέρος που αφορά στην απλή χρήση αιγιαλού και παραλίας, καθώς και το άρθρο 14Α του ν. 3986/2011, εφαρμόζονται αναλόγως για τις Π.Ο.Τ.Α.. Ειδικότερα, οι παραχωρήσεις του άρθρου 14Α του ν. 3986/2011 γίνονται αποκλειστικά προς τον Φορέα Ίδρυσης και Εκμετάλλευσης της Π.Ο.Τ.Α., εφόσον η δυναμικότητα ελλιμενισμού σκαφών αναψυχής δεν υπερβαίνει το πενήντα τοις εκατό (50%) του αριθμού των τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και μη αμιγώς τουριστικών εγκαταστάσεων εντός Π.Ο.Τ.Α.. Αν σε απόσταση ενός (1) χιλιομέτρου από την τουριστική λιμενική εγκατάσταση εντός Π.Ο.Τ.Α., βρίσκεται τουριστικός λιμένας αναψυχής εν λειτουργία, το ποσοστό αυτό μειώνεται σε τριάντα τοις εκατό (30%). Η δημιουργία τουριστικής λιμενικής εγκατάστασης για την εξυπηρέτηση των αναγκών Π.Ο.Τ.Α. επιτρέπεται και εντός περιοχών που προστατεύονται από τον ν. 1650/1986 (Α' 160), εφόσον προβλέπεται στο οικείο προεδρικό διάταγμα χαρακτηρισμού και προστασίας και την Ειδική Περιβαλλοντική Μελέτη κάθε περιοχής, σύμφωνα με τους προβλεπόμενους όρους, μέτρα και περιορισμούς.»

Άρθρο 224 **Χώροι στάθμευσης κάτωθι ασκεπών αθλητικών εγκαταστάσεων - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 12 ν. 4067/2012**

Στην παρ. 4 του άρθρου 12 του ν. 4067/2012 (Α' 79), περί υπολογισμού της επιτρεπόμενης κάλυψης οικοπέδων, προστίθεται περ. θ, και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Στον υπολογισμό της επιτρεπόμενης κάλυψης του οικοπέδου δεν προσμετρώνται οι επιφάνειες των ορθών προβολών σε οριζόντιο επίπεδο:

α. Τμημάτων του ακάλυπτου χώρου που εισέχουν στο κτίριο, ανεξάρτητα από το πλάτος και το βάθος τους, ακόμη και εάν περιλαμβάνουν φέρον στοιχείο.

β. Ανοιχτών και κλειστών εξωστών.

γ. Χώρων και κατασκευών που αναφέρονται στις περιπτώσεις ι', ια', ιβ', ιγ', ιθ', κ', κα', κβ', κγ', κε', κστ', κη' και λα' της παρ. 6 του άρθρου 11.

δ. Χώρων και κατασκευών όπως ορίζονται στα άρθρα 16 και 17 με τις ελάχιστες διαστάσεις που προβλέπονται σε αυτά.

ε. Αίθριων, ηλιακών αίθριων, οποιασδήποτε μορφής διαμπερών ανοιγμάτων και κατακόρυφων φρεατίων του κτιρίου, ανεξαιρέτως διαστάσεων, στην περίπτωση που ξεκινούν κάτω ή από τη στάθμη του οριστικά διαμορφωμένου εδάφους και μόνο για το τμήμα εκείνο που δεν καλύπτεται με ανωδομή.

στ. Το 50% της επιφάνειας των υπόσκαφων κτιρίων ή τμήματος κτιρίων για χρήση κατοικίας και το 20% για άλλες χρήσεις. Σε περίπτωση κατασκευής υπόσκαφου κτιρίου το ποσοστό κάλυψης δύναται να αυξάνεται, χωρίς όμως να υπερβαίνει το 70%.

ζ. Η επιφάνεια της στοάς όταν κατασκευάζεται χωρίς υποστυλώματα και χωρίς την κατασκευή ορόφου πάνω από την επιφάνεια αυτή.

η. Κλίμακες κινδύνου εφόσον απαιτούνται κατ' εφαρμογή των διατάξεων του εκάστοτε ισχύοντος κανονισμού.

σμού πυροπροστασίας και μόνο σε υφιστάμενα πριν την ισχύ του κανονισμού κτίρια στα οποία έχει εξαντληθεί το μέγιστο επιτρεπόμενο ποσοστό κάλυψης του οικοπέδου.

θ. Υπόγειοι και ημιυπόγειοι χώροι στάθμευσης κάτωθι ασκεπών αθλητικών εγκαταστάσεων και των συνοδευτικών σε αυτές διαμορφώσεων, αν η στάθμη των υπερκείμενων αθλητικών εγκαταστάσεων δεν ξεπερνά το ενάμιση μέτρο (1,50) από τη στάθμη του διαμορφωμένου εδάφους του περιβάλλοντος χώρου της εν λόγω περιοχής, υπό τις εξής προϋποθέσεις:

θα) η κλίση του εδάφους δεν ξεπερνά το έξι τοις εκατό (6%),

θβ) διαθέτουν τουλάχιστον πενήντα (50) θέσεις στάθμευσης,

θγ) το εσωτερικό ύψος των χώρων στάθμευσης δεν ξεπερνά τα δύο μέτρα και τριάντα εκατοστά (2,30 μ.), από τα φέροντα στοιχεία.»

Άρθρο 225

Χώροι στάθμευσης δημόσιων κοινόχρηστων χώρων - Προσθήκη παρ. 9 στο άρθρο 20 του ν. 4067/2012

Στο άρθρο 20 του ν. 4067/2012 (Α' 79), περί κατασκευών σε δημόσιους κοινόχρηστους χώρους, προστίθεται παρ. 9, και το άρθρο 20 διαμορφώνεται ως εξής:

«9. Κάτωθι των δημόσιων κοινόχρηστων χώρων του οικισμού επιτρέπεται η εγκατάσταση υπογείων ή ημιυπογείων χώρων στάθμευσης και των συνοδευτικών σε αυτές διαμορφώσεων, εφόσον η στάθμη των υπερκείμενων δημόσιων κοινόχρηστων χώρων δεν ξεπερνά το ενάμιση μέτρο (1,50) από τη στάθμη του διαμορφωμένου εδάφους του περιβάλλοντος χώρου της εν λόγω περιοχής, υπό τις εξής προϋποθέσεις:

α) η κλίση του εδάφους δεν ξεπερνά το έξι τοις εκατό (6%),

β) διαθέτουν τουλάχιστον πενήντα (50) θέσεις στάθμευσης,

γ) το εσωτερικό ύψος των χώρων στάθμευσης δεν ξεπερνά τα δύο μέτρα και τριάντα εκατοστά (2,30 μ.), από τα φέροντα στοιχεία.»

Άρθρο 226

Αερούποστηριζόμενοι θόλοι - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 20Α ν. 4067/2012

Στην παρ. 1 του άρθρου 20Α του ν. 4067/2012 (Α' 79), περί θόλων αθλητικών εγκαταστάσεων, τροποποιείται το τρίτο εδάφιο της παρ. 1 και προστίθεται τελευταίο εδάφιο, ως προς τις προϋποθέσεις χορήγησης των σχετικών αδειών μικρής κλίμακας, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Υπάγονται στην έννοια των λυόμενων κατασκευών της περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 20 του παρόντος οι αερούποστηριζόμενοι θόλοι, που προορίζονται για την κάλυψη υπαίθριων αθλητικών εγκαταστάσεων μαζικού αθλητισμού σε δημόσιους και δημοτικούς ανοιχτούς κοινόχρηστους χώρους, ανεξάρτητα του τρόπου αγκύρωσής τους στο έδαφος και των υλικών κατασκευής τους. Για τους αερούποστηριζόμενους θόλους, που τοποθετούνται στους προαναφερθέντες χώρους, δεν

εφαρμόζονται οι διατάξεις που καθορίζουν τα ανώτατα ποσοστά κάλυψης από λυόμενες ή άλλες κατασκευές. Για την εγκατάσταση των κατασκευών αερούποστηριζόμενων θόλων απαιτείται έκδοση άδειας μικρής κλίμακας. Απαιτούμενα δικαιολογητικά για την έκδοση της άδειας είναι: α) μελέτη στατικής επάρκειας, β) βεβαίωση του κατασκευαστή, ότι ο αερούποστηριζόμενος θόλος πληροί τις προδιαγραφές των Ευρωκωδίκων γ) βεβαίωση του επιβλέποντα μηχανικού, ότι έχουν εφαρμοστεί ορθώς οι τεχνικές οδηγίες της υπουργικής απόφασης της παρ. 3. Στις περιπτώσεις εγκατάστασης σε δημόσιους και δημοτικούς ανοιχτούς χώρους της παρ. 1 απαιτείται προ της έκδοσης άδειας μικρής κλίμακας απόφαση έγκρισης του Δημοτικού Συμβουλίου.»

Άρθρο 227

Χώροι στάθμευσης δημόσιων κοινόχρηστων χώρων - Εξουσιοδοτική διάταξη - Προσθήκη παρ. 11 στο άρθρο 28 του ν. 4067/2012

Στο άρθρο 28 του ν. 4067/2012 (Α' 79), περί εξουσιοδοτικών διατάξεων, προστίθεται παρ. 11 ως εξής:

«11. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατόπιν γνώμης του Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων, μετά από εισήγηση του Γενικού Γραμματέα Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, δύναται να εξειδικεύονται οι προϋποθέσεις της περ. θ) της παρ. 4 του άρθρου 12 και της παρ. 9 του άρθρου 20, καθώς και να θεσπίζονται νέες.»

Άρθρο 228

Καθορισμός θέσεων στάθμευσης - Τροποποίηση παρ. 27 άρθρου 28 ν. 4280/2014

Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 27 του άρθρου 28 του ν. 4280/2014 (Α' 159), τροποποιείται ως προς το πεδίο εφαρμογής και την εφαρμογή μειωτικού συντελεστή, και διαμορφώνεται ως εξής:

«27. Στα Τοπικά Πολεοδομικά Σχέδια του άρθρου 7 και τα Ειδικά Πολεοδομικά Σχέδια του άρθρου 8 του ν. 4447/2016, καθώς και στα ΣΟΑ, ΕΣΧΑΣΕ και ΕΣΧΑΔΑ με τα προεδρικά διατάγματα έγκρισής τους μπορεί να καθορίζεται ο απαιτούμενος αριθμός θέσεων στάθμευσης ακινήτων, κατά παρέκκλιση των οριζόμενων στο π.δ. 111/2014 (Α' 76), εφόσον: α) Τα ακίνητα εντός της περιοχής έγκρισης εξυπηρετούνται από Μέσα Σταθερής Τροχιάς σε ακτίνα πεντακοσίων (500) μέτρων από τον σταθμό αυτών και β) αιτιολογείται από την απαιτούμενη κυκλοφοριακή μελέτη για την έγκριση του σχεδίου. Έως τη θέση σε ισχύ των Ειδικών Πολεοδομικών Σχεδίων για τα οποία έχει ήδη ξεκινήσει η διαδικασία έγκρισής τους, η εκπλήρωση των υποχρεώσεων των κτιρίων για τη δημιουργία θέσεων στάθμευσης κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 1 του ν. 960/1979 (Α' 194) είναι δυνατή για τα ως άνω ακίνητα και με την καταβολή χρηματικής εισφοράς ανάλογης με τις απαιτούμενες θέσεις στάθμευσης αυτοκινήτων του εξυπηρετούμενου κτιρίου σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στον ν. 960/1979, εφαρμοζόμενου του μειωτικού συντελεστή της παρ. 3 του άρθρου 5 του ν. 960/1979.»

Άρθρο 229
Παράταση προθεσμίας ολοκληρώσεως όψεων -
Τροποποίηση παρ. 6 άρθρου 29 ν. 4067/2012

Το πρώτο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 29 του ν. 4067/2012 (Α' 79) τροποποιείται ως προς την καταληκτική ημερομηνία, και η παρ. 6 διαμορφώνεται ως εξής:

«6. Παρατείνεται η ισχύς των οικοδομικών αδειών που εμπíπτουν στο πεδίο εφαρμογής της περ. (α) της παρ. 3 του άρθρου 6 του από 8.7.1993 προεδρικού διατάγματος (Δ' 795) έως την 31η Δεκεμβρίου 2024, προκειμένου να ολοκληρωθούν οι όψεις και η τυχόν στέγη του κτιρίου και να ενταχθούν στην περ. (γ) της παρ. 5 του άρθρου 42 του ν. 4495/2017 (Α' 167). Για τις εργασίες αυτές δεν απαιτείται έκδοση αναθεώρησης οικοδομικής άδειας, παρά μόνον έγγραφη ενημέρωση της αρμόδιας Υπηρεσίας Δόμησης, η οποία συνοδεύεται από δήλωση ανάληψης επίβλεψης από αρμόδιο μηχανικό και γνωστοποιείται στο οικείο αστυνομικό τμήμα.»

Άρθρο 230
Μονομερής υπαγωγή και τροποποίηση
συστάσεως οριζοντίου ιδιοκτησίας -
Τροποποίηση άρθρου 98 ν. 4495/2017

1. Στο τέλος της περ. β) της παρ. 5 του άρθρου 98 του ν. 4495/2017 (Α' 167), περί παραβάσεων σε οριζόντιες ιδιοκτησίες, προστίθενται οι λέξεις «άνωθεν του ισογείου», και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«5. Ειδικώς στις περιπτώσεις οριζόντιας ιδιοκτησίας με παραβάσεις που αφορούν την επέκταση αυτής καθ' ύψος ή κατά πλάτος (οριζόντιας) και την κατάληψη κοινοχρήστου ή κοινοκτήτου χώρου, είναι δυνατή η υπαγωγή αυτών στον παρόντα, χωρίς τη συναίνεση των λοιπών συνιδιοκτητών, μόνο στις εξής περιπτώσεις:

- α) όταν η αυθαίρετη επέκταση υφίσταται από την ανέγερση-κατασκευή της οικοδομής ή
- β) όταν η ίδια αυθαίρετη επέκταση υφίσταται σε όλους τους ορόφους της οικοδομής, άνωθεν του ισογείου.»

2. Στο άρθρο 98 του ν. 4495/2017 προστίθεται παρ. 9Α ως εξής:

«9Α. Ειδικώς στην περίπτωση αυθαίρετης επέκτασης ή απομείωσης αυτοτελούς οριζοντίου ιδιοκτησίας εις βάρος ή υπέρ όμορης οριζοντίου ιδιοκτησίας του αυτού ή άλλου ιδιοκτήτη, είναι δυνατή η υπαγωγή αυτής στον παρόντα, αν η αυθαίρετη επέκταση ή απομείωση της αυτοτελούς οριζοντίου ιδιοκτησίας υφίσταται από την ανέγερση - κατασκευή της οικοδομής. Με τον ίδιο τρόπο οι ιδιοκτήτες των οριζοντίων ιδιοκτησιών που επηρεάζονται από τη διαφοροποίηση αυτή, έχουν δικαίωμα να προβούν από κοινού σε συμβολαιογραφική πράξη μονομερούς τροποποίησης της πράξεως συστάσεως οριζοντίου ιδιοκτησίας, προκειμένου να ενσωματώσουν ή καταλείψουν, αμοιβαίως, τον υπαγόμενο στις διατάξεις του παρόντος χώρο, στις οριζόντιες ιδιοκτησίες τους ή να τον εξαιρέσουν από αυτήν, χωρίς να θίγονται υφιστάμενα συνολικά ποσοστά συνιδιοκτησίας επί του οικοπέδου και κατανομής κοινοχρήστων δαπανών των αμοιβαίως θιγομένων οριζοντίων ιδιοκτησιών. Στην περίπτωση αυτή, η σύμφωνη γνώμη των υπολοίπων συνιδιοκτητών τεκμαίρεται.»

Άρθρο 231
Ελάχιστες αναγκαίες αποστάσεις των
τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών των
μικτών τουριστικών καταλυμάτων μικρής
κλίμακας απο τον αιγιαλό - Τροποποίηση
παρ. 3 άρθρου 5 ν. 4179/2013

Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 5 του ν. 4179/2013 (Α' 175), περί απόστασης κτηρίων τουριστικών καταλυμάτων, προστίθενται οι τουριστικές επιπλωμένες κατοικίες και εντός μικτών τουριστικών καταλυμάτων μικρής κλίμακας, και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Τα κτήρια των τουριστικών καταλυμάτων σε οργανωμένους υποδοχείς τουριστικών δραστηριοτήτων, καθώς και σε σύνθετα τουριστικά καταλύματα τοποθετούνται σε απόσταση πενήντα (50) μέτρων τουλάχιστον από τη γραμμή αιγιαλού, όπως αυτή ορίζεται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Οι τουριστικές επιπλωμένες κατοικίες εντός σύνθετων τουριστικών καταλυμάτων, καθώς και εντός μικτών τουριστικών καταλυμάτων μικρής κλίμακας, οι μη αμιγώς τουριστικές εγκαταστάσεις εντός ΠΟΤΑ και οι κατοικίες εντός οργανωμένων υποδοχέων τουριστικών δραστηριοτήτων, ύψους μέχρι και 7,50 μέτρα, τοποθετούνται σε απόσταση τριάντα (30) μέτρων τουλάχιστον από τη γραμμή αιγιαλού, όπως αυτή ορίζεται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.»

Άρθρο 232
Ανέγερση κτηρίων ευαγών ιδρυμάτων
και κτηρίων προνοιακού χαρακτήρα και
εκπαίδευσης - Προσθήκη παρ. 5 στο άρθρο
δέκατο έβδομο του ν. 4296/2014

Στο άρθρο δέκατο έβδομο του ν. 4296/2014 (Α' 174), προστίθεται παρ. 5 ως εξής:

«5. Σε περίπτωση ύπαρξης νομίμως υφιστάμενων ευαγών ιδρυμάτων και κτηρίων προνοιακού χαρακτήρα και εκπαίδευσης επιτρέπεται, εντός ζώνης πεντακοσίων (500) μέτρων περίξ αυτών, η επέκταση ή ανέγερση νέων κτηρίων ευαγών ιδρυμάτων και κτηρίων προνοιακού χαρακτήρα και εκπαίδευσης σε ακίνητα με χρήση γεωργικής γης, όπως αποτυπώνονται στο οικείο ρυθμιστικό σχέδιο.»

Άρθρο 233
Ανέγερση κτηρίων κοινής ωφελείας -
Αντικατάσταση παρ. 15 άρθρου 10
ν. 4315/2014

Η παρ. 15 του άρθρου 10 του ν. 4315/2014 (Α' 269), περί ανέγερσης κτηρίων κοινής ωφέλειας, αντικαθίσταται ως εξής:

«15. Στις περιοχές της παρ. 2 του άρθρου 32 του ν. 4759/2020 (Α' 245) ή σε γήπεδα της παρ. 1 του 32 του ν. 4759/2020 που έχουν πρόσωπο σε αναγνωρισμένη δημοτική, επαρχιακή ή εθνική οδό επιτρέπεται η χορήγηση προέγκρισης και η έκδοση οικοδομικής άδειας για κτήρια κοινής ωφελείας, σύμφωνα με το Κεφάλαιο Γ' του ν. 4759/2020 ή τα π.δ. 6/1978 (Δ' 538) και από 24.5.1985 (Δ' 270), αντίστοιχα, μετά από γνώμη του φορέα λειτουργικότητας, εφόσον υφίσταται, και του οικείου

ΣΥΠΟΘΑ Α' για την καταλληλότητα του γηπέδου, χωρίς να απαιτείται η τήρηση της διαδικασίας του άρθρου 26 του ν. 1337/1983 (Α' 33). Για τα κτήρια κοινής ωφέλειας της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 7 του από 24.5.1985 προεδρικού διατάγματος δεν προαπαιτείται γνώμη του ΣΥΠΟΘΑ, ούτε τήρηση της διαδικασίας του άρθρου 26 του ν. 1337/1983 (Α' 33) ενώ εξακολουθούν να εφαρμόζονται το από 24.5.1985 προεδρικό διάταγμα και το άρθρο 40 του ν. 4495/2017 (Α' 167).»

Άρθρο 234

Προσδιορισμός κοινόχρηστης οδού μέσω Ειδικών Πολεοδομικών Σχεδίων - Τροποποίηση περ. γ) παρ. 1 άρθρου 8 ν. 4447/2016

Στο τέλος της περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 4447/2016 (Α' 241), περί Ειδικών Πολεοδομικών Σχεδίων, προστίθεται εδάφιο, και η περ. γ διαμορφώνεται ως εξής:

«γ. Τα Ε.Π.Σ. εναρμονίζονται με τις κατευθύνσεις των Περιφερειακών και των Ειδικών Χωροταξικών Πλαισίων και περιέχουν τις αναγκαίες ρυθμίσεις για την επίτευξη των σκοπών τους, εντός της περιοχής επέμβασης. Εκτός της περιοχής επέμβασης είναι κατ' εξαίρεση επιτρεπτό τα Ε.Π.Σ. να προσδιορίζουν υποδομές, μέτρα και όρους που είναι αναγκαίοι για την οργανική ενσωμάτωση της περιοχής επέμβασης στην ευρύτερη περιοχή που την περιβάλλει. Στην περίπτωση που με το Ε.Π.Σ. προσδιορίζεται κοινόχρηστη οδός, με την οποία επιτυγχάνεται η οργανική ενσωμάτωση της περιοχής επέμβασης στη ζώνη άμεσης επιρροής ή και στην ευρύτερη περιοχή και ειδικότερα η κυκλοφοριακή σύνδεση με το υφιστάμενο κοινόχρηστο οδικό δίκτυο, ισχύουν τα εξής:

γα) Η προσδιοριζόμενη κοινόχρηστη οδός αξιολογείται στο πλαίσιο της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων των προτεινομένων από την κύρια μελέτη ρυθμίσεων και κατευθύνσεων του Ε.Π.Σ..

γβ) Επιτρέπεται η αναγκαστική απαλλοτρίωση ακινήτων για τη διάνοιξη της νέας οδού ή τη βελτίωση της χάραξης και των λοιπών τεχνικών χαρακτηριστικών υφισταμένης οδού, ή η σύσταση εμπραγμάτων δικαιωμάτων επ' αυτών, ώστε να καταστεί η περιοχή επέμβασης κατάλληλη, είτε για τη δημιουργία οργανωμένων υποδοχέων δραστηριοτήτων, είτε για την πραγματοποίηση των προγραμμάτων και παρεμβάσεων της παρ.1.

γγ) Η απαλλοτρίωση κηρύσσεται με κοινή απόφαση των αρμοδίων οργάνων των Υπουργείων Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Οικονομικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Υποδομών και Μεταφορών και Πολιτισμού και Αθλητισμού στην περίπτωση που η ζώνη απαλλοτρίωσης εμπίπτει σε περιοχή ελεγχόμενη βάσει του ν. 4858/2021 (Α' 220), υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου ή νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ή φορέων Γενικής Κυβέρνησης της περ. (β) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143) ή φυσικών προσώπων και με δαπάνη του υπερού η απαλλοτρίωση ή άλλου προσώπου, που ορίζεται με την πράξη κήρυξής της. Κατά τα λοιπά εφαρμόζεται ο Κώδικας Αναγκαστικών Απαλλοτριώσεων Ακινήτων (ν. 2882/2001, Α' 17). Η προσδιοριζόμενη αποζημίωση βαρύνει τον φορέα υλοποίησης του Ε.Π.Σ..

γδ) Τα παρόδια στην κατά τα ανωτέρω προσδιοριζόμενη και υλοποιούμενη κοινόχρηστη οδό γήπεδα, δεν αποκτούν οικοδομησιμότητα, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις δόμησης που θέτουν τα από 24.5.1985 (Δ' 270) και 6.10.1978 (Δ' 538) π.δ. ή άλλες ανάλογες διατάξεις. Η δυνατότητα και οι προϋποθέσεις δόμησης των εν λόγω γηπέδων καθορίζονται στο πλαίσιο του προεδρικού διατάγματος έγκρισης ή αναθεώρησης του Τοπικού Πολεοδομικού Σχεδίου της Δημοτικής Ενότητας στην οποία εμπίπτουν.»

Άρθρο 235

Αναθεώρηση μέσω Τοπικού Πολεοδομικού Σχεδίου - Τροποποίηση παρ. 6 άρθρου 13 ν. 4447/2016

Η παρ. 6 του άρθρου 13 του ν. 4447/2016 τροποποιείται ως προς τη διαδικασία αναθεώρησης και διαμορφώνεται ως εξής:

«6. Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο, Σχέδιο Χωρικής και Οικιστικής Οργάνωσης Ανοικτής Πόλης, Πολεοδομικές Μελέτες και γενικότερα σχέδια Πολεοδομικού Σχεδιασμού, που εγκρίθηκαν ή τροποποιήθηκαν με τις μεταβατικές διατάξεις του Κεφαλαίου Α' του ν. 4269/2014 (Α' 142) και τις χρήσεις γης του Κεφαλαίου Β' του ν. 4269/2014, εξακολουθούν να ισχύουν και αναθεωρούνται ως προς τις χρήσεις γης με την έγκριση του Τοπικού Πολεοδομικού Σχεδίου.»

Άρθρο 236

Προϋποθέσεις επιτρεπτής συνένωσης όμορων γηπέδων - Αυθεντική ερμηνεία παρ. 6 άρθρου 33 ν. 4759/2020

Η παρ. 6 του άρθρου 33 του ν. 4759/2020 (Α' 245), περί προσθέτων προϋποθέσεων επιτρεπτής συνένωσης όμορων γηπέδων έχει από την έναρξη ισχύος της, την εξής έννοια:

1. Δεν απαγορεύεται η λειτουργική συνένωση ακινήτων, υπό τους γενικούς ή ειδικούς όρους που τίθενται για κάθε περιοχή.

2. Η λειτουργική συνένωση γηπέδων είναι επιτρεπτή και για την οικοδομική αξιοποίηση ομόρων γηπέδων και στην περίπτωση που τουλάχιστον ένα εξ αυτών ήταν, ακόμη και κατά παρέκκλιση, άρτιο και οικοδομήσιμο κατά τις διατάξεις που ίσχυαν μέχρι τον χρόνο ενάρξεως ισχύος του ν. 4759/2020 (Α' 245), αρκεί το προκύπτον από τη λειτουργική συνένωση γήπεδο να έχει εμβαδόν τουλάχιστον τέσσερις χιλιάδες (4.000) τ.μ., χωρίς να απαιτούνται για την οικοδομησιμότητά του περαιτέρω προϋποθέσεις.

Άρθρο 237

Κατανομή αρμοδιοτήτων Διεύθυνσης Αρχιτεκτονικής, Οικοδομικών Κανονισμών και Αδειοδοτήσεων - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 8 ν. 4315/2014, παρ. 3 άρθρου 35 και παρ. 2 και 6 άρθρου 38 ν. 4495/2017

1. Η παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 4315/2014 (Α' 269), περί αναθεώρησης των χρήσεων γης, εντός του παραδοσιακού τμήματος της πόλης των Αθηνών, αντικαθίσταται,

πλην του τελευταίου εδαφίου, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Για την εντός των ορίων του παραδοσιακού τμήματος της πόλης των Αθηνών περιοχή (Ιστορικό Κέντρο), όπως αυτή έχει οριοθετηθεί με τα από 21.9.1979 (Δ' 567) και 26.5.1989 (Δ' 411) προεδρικά διατάγματα, την αρμοδιότητα αναθεώρησης των ειδικών διαταγμάτων χρήσεων γης, εποπτείας της ορθής εφαρμογής τους, της έγκρισης για τη διαμόρφωση κοινοχρήστων χώρων και κάθε σχετικής διαδικασίας, έχει η Διεύθυνση Αρχιτεκτονικής, Οικοδομικών Κανονισμών και Αδειοδοτήσεων (ΔΑΟΚΑ) του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Η αρμόδια υπηρεσία του Δήμου Αθηναίων βεβαιώνει τις επιτρεπόμενες χρήσεις γης, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες ειδικές διατάξεις καθορισμού χρήσεων γης, με εξαίρεση την περιοχή της Πλάκας (Δ' 1329/1993), για την οποία η ανωτέρω αρμοδιότητα συνεχίζει να ασκείται από την ΔΟΑΚΑ, ενώ η αρμόδια υπηρεσία του Δήμου Αθηναίων ή της περιφέρειας ασκεί τον επιβαλλόμενο έλεγχο των ειδικών διαταγμάτων. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας μπορεί να ορίζονται προδιαγραφές και κατευθύνσεις για την άσκηση των ανωτέρω αρμοδιοτήτων.»

2. Στο τέλος της παρ. 3 του άρθρου 35 του ν. 4495/2017 (Α' 167) προστίθεται εδάφιο σχετικά με τη χορήγηση προεγκρίσεων οικοδομικών αδειών από τη Διεύθυνση Αρχιτεκτονικής, Οικοδομικών Κανονισμών και Αδειοδοτήσεων και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Η προέγκριση εκδίδεται αποκλειστικά από την οικεία Υ.ΔΟΜ., εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά από ειδικότερες διατάξεις. Στην περίπτωση αυτήν, το τοπογραφικό διάγραμμα ελέγχεται από την οικεία Υ.ΔΟΜ. και διαβιβάζεται στην αρμόδια για την έκδοση της προέγκρισης υπηρεσία. Για τα επενδυτικά σχέδια που έχουν ενταχθεί στις Στρατηγικές Επενδύσεις σύμφωνα με το οικείο νομοθετικό πλαίσιο περί στρατηγικών επενδύσεων, καθώς και για τα επενδυτικά σχέδια, τα οποία έχουν υποβληθεί προς αξιολόγηση στην «Ελληνική Εταιρεία Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου Α.Ε.» κατ' εφαρμογή του ίδιου ως άνω νομοθετικού πλαισίου, η προέγκριση εκδίδεται από τη Γενική Διεύθυνση Στρατηγικών Επενδύσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων. Για τις οικοδομικές άδειες αρμοδιότητας της Διεύθυνσης Αρχιτεκτονικής, Οικοδομικών Κανονισμών και Αδειοδοτήσεων (ΔΑΟΚΑ) του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας η προέγκριση είναι υποχρεωτική και χορηγείται από την ίδια τη Διεύθυνση.»

3. Μετά την παρ. 2 του άρθρου 38 του ν. 4495/2017 προστίθεται παρ. 2Α ως εξής:

«2Α. Οι οικοδομικές άδειες των επενδύσεων που έχουν υπαχθεί ή υπάγονται στον ν. 3986/2011 (Α' 152) εκδίδονται σύμφωνα με την περ. α) της παρ 1 του άρθρου 15 του ν. 3986/2011 και με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και διαδικασίες για την έκδοση αυτών, όπως καθορίζονται στην κοινή απόφαση της περ. β) της παρ. 1 του ανωτέρω άρθρου.»

4. Στο τέλος της παρ. 6 του άρθρου 38 του ν. 4495/2017 προστίθεται εδάφιο ως προς τη μη απαίτηση ελέγχου των αποδεικτικών και η παρ. 6 διαμορφώνεται ως εξής:

«6. Ο έλεγχος του προϋπολογισμού του έργου, πραγματοποιείται αυτόματα από το πληροφοριακό σύστημα. Μέσα σε διάστημα τριών (3) ημερών από την έκδοση της οικοδομικής άδειας διενεργείται από την Υ.ΔΟΜ. έλεγχος των απαιτούμενων εισφορών και κρατήσεων του έργου υπέρ του Δημοσίου, δήμου, e-ΕΦΚΑ, συμπεριλαμβανομένου του ελέγχου του προϋπολογισμού του έργου, έως την ενεργοποίηση της δυνατότητας αυτόματου ελέγχου του προϋπολογισμού του έργου από το πληροφοριακό σύστημα. Στις οικοδομικές άδειες που εκδίδονται από τη Διεύθυνση Αρχιτεκτονικής, Οικοδομικών Κανονισμών και Αδειοδοτήσεων και το Γραφείο Ελληνικού του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας δεν απαιτείται ο έλεγχος των ανωτέρω αποδεικτικών, για την ορθότητα των οποίων την ευθύνη φέρουν οι μελετητές μηχανικοί, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους.»

Άρθρο 238

Εκκρεμείς διαδικασίες μετατροπής της εισφοράς σε γη προς δήμους σε εισφορά σε χρήμα για την ανέγερση εκτός σχεδίου τουριστικών εγκαταστάσεων - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 34 ν. 4759/2020

Τα δύο τελευταία εδάφια της παρ. 3 του άρθρου 34 του ν. 4759/2020 (Α' 245), περί όρων δόμησης σε τουριστικές εγκαταστάσεις εκτός σχεδίου, αντικαθίστανται σε ένα ενιαίο εδάφιο, και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Η μέγιστη επιφάνεια που δύναται να δομηθεί σύμφωνα με την παρ. 2 ορίζεται σε οκτώ χιλιάδες (8.000) τ.μ. Μπορεί να δομηθεί επιφάνεια που υπερβαίνει τα οκτώ χιλιάδες (8.000) τ.μ., μόνο υπό την προϋπόθεση ότι, πριν από την έκδοση της οικοδομικής άδειας και εν όψει αυτής, θα έχει παραχωρηθεί μέρος του γηπέδου στον οικείο Δήμο με συμβολαιογραφική πράξη και χωρίς αντάλλαγμα, ως εξής:

α) εάν πρόκειται να δομηθεί έκταση από οχτώ χιλιάδες (8.000) τ.μ. έως είκοσι χιλιάδες (20.000) τ.μ., παραχωρείται στον Δήμο έκταση ίση με το ήμισυ της έκτασης που θα δομηθεί επιπλέον των οχτώ χιλιάδων (8.000) τ.μ.,

β) εάν πρόκειται να δομηθεί έκταση πάνω από είκοσι χιλιάδες (20.000) τ.μ., παραχωρείται στον Δήμο έκταση έξι χιλιάδων (6.000) τ.μ. και, πλέον αυτής, έκταση ίση με αυτήν που θα δομηθεί πλέον των είκοσι χιλιάδων (20.000) τ.μ..

Στην περίπτωση αυτή, η αρτιότητα και τα ποσοστά εκμετάλλευσης του γηπέδου υπολογίζονται σε ολόκληρο το γήπεδο, πριν από την προβλεπόμενη παραχώρηση. Το παραχωρούμενο τμήμα του γηπέδου καθορίζεται, κατ' επιλογή του κυρίου του οικοπέδου, στο σχέδιο της γενικής διάταξης της και παραμένει αδόμητο. Σε κάθε περίπτωση, το τμήμα αυτό πρέπει να είναι σε θέση εύκολα προσπελάσιμη από κοινόχρηστο χώρο.

Αντί του πιο πάνω τμήματος, επιτρέπεται η παραχώρηση ενιαίας έκτασης σε άλλο γήπεδο, όμορο ή μη προς την έκταση όπου θα ανεγερθεί η τουριστική εγκατάσταση, το οποίο βρίσκεται πάντως εντός των διοικητικών ορίων της ίδιας δημοτικής ενότητας, μετά από σύμφωνη γνώμη του Δήμου στην περίπτωση, που η προς παραχώρηση έκταση βρίσκεται σε απόσταση μεγαλύτερη του ενός

χιλιόμετρο από το γήπεδο, όπου θα ανεγερθεί η τουριστική εγκατάσταση. Η προς παραχώρηση ενιαία έκταση πρέπει να έχει την αυτή ή μεγαλύτερη αντικειμενική αξία με το γήπεδο στο οποίο πρόκειται να ανεγερθεί η τουριστική εγκατάσταση και πολεοδομική καταλληλότητα για την ανάπτυξη των χρήσεων που προβλέπονται στην παρούσα παράγραφο.

Ως χρήσεις γης της παραχωρούμενης έκτασης ορίζονται μόνο οι συναφείς με τη συλλογική αναψυχή, όπως τουριστικά περιήπτερα, αθλοπαιδιές, λουτρικές εγκαταστάσεις και άλλες μη οχλούσες την τουριστική εγκατάσταση χρήσεις κοινωνικού εξοπλισμού και κοινωνικής - τεχνικής υποδομής και αποκλείονται κάθε λειτουργικής μορφής ξενοδοχειακές εγκαταστάσεις και χώροι οργανωμένης κατασκήνωσης (κάμπινγκ).

Μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου προς την οικεία Αποκεντρωμένη Διοίκηση, η κατά την προηγούμενη υποπαράγραφο υποχρέωση παραχώρησης τμήματος του γηπέδου είναι δυνατόν να μετατραπεί σε υποχρέωση καταβολής προς τον οικείο δήμο χρηματικού ποσού. Το χρηματικό ποσό στην περίπτωση αυτή ορίζεται ίσο με την αξία της προς παραχώρηση έκτασης, όπως αυτή προσδιορίζεται κατά το σύστημα αντικειμενικού προσδιορισμού της αξίας των ακινήτων. Σε περίπτωση που η περιοχή της προς παραχώρηση έκτασης δεν καλύπτεται από το σύστημα αντικειμενικών αξιών, το τίμημα καθορίζεται με βάση συγκριτικά στοιχεία από τον Προϊστάμενο της αρμόδιας ΔΟΥ και στην περίπτωση αυτή η τιμή μονάδας δεν μπορεί να είναι μικρότερη από το πενήντα τοις εκατό (50%) της προκύπτουσας από την μέση τιμή ανά m² της εγγεγραμμένης αξίας γηπέδου στα βιβλία της εταιρείας στον τελευταίο δημοσιευμένο ισολογισμό.

Η μετατροπή αυτή πραγματοποιείται με απόφαση του Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης ύστερα: α) από γνωμοδότηση του οικείου δήμου και β) από εισήγηση των αρμόδιων υπηρεσιών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Η γνωμοδότηση του οικείου δήμου εκδίδεται εντός προθεσμίας δύο (2) μηνών, αφότου ζητηθεί τούτο από την Αποκεντρωμένη Διοίκηση, στην περίπτωση δε που η προθεσμία αυτή παρέλθει άπρακτη η συναίνεση του δήμου θεωρείται δεδομένη. Η απόφαση του Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης εκδίδεται εντός συνολικής προθεσμίας τεσσάρων (4) μηνών από την υποβολή της σχετικής αίτησης του ενδιαφερομένου. Σε περίπτωση που η προθεσμία αυτή παρέλθει άπρακτη το αίτημα της μετατροπής θεωρείται ότι γίνεται αποδεκτό.

Η κατά τα ανωτέρω γνώμη των υπηρεσιών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας βασίζεται στον πολεοδομικό σχεδιασμό πρώτου επιπέδου που έχει πραγματοποιηθεί στην ίδια ή, ελλείψει αυτής, σε αντίστοιχες περιοχές, αλλά και γενικά στην εκτίμηση αναγκών, κοινωνικής και τεχνικής υποδομής ή σε περιβαλλοντικά δεδομένα.

Τα περιεχόμενα στον δήμο χρηματικά ποσά κατατίθενται σε ειδικό λογαριασμό και διατίθενται υποχρεωτικά για τις ανάγκες καθαριότητας, φωτισμού, για τη δημιουργία έργων κοινωνικής - τεχνικής υποδομής ή κοινωνικού εξοπλισμού, καθώς και για έργα τουριστικής ανάπτυξης της περιοχής.

Στην ανωτέρω απόφαση του Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης ορίζονται, μετά και από σχετική αίτηση του ενδιαφερομένου οι δόσεις στις οποίες κατανέμεται το οφειλόμενο χρηματικό ποσό, με τρόπο ώστε να εξασφαλίζεται η αποπληρωμή του συνόλου του χρηματικού ποσού μέσα στα πρώτα τρία (3) χρόνια από την έκδοση της προσωρινής ή οριστικής άδειας λειτουργίας της μονάδας.

Η αναστροφή της παραχώρησης της έκτασης και η μετατροπή της αντίστοιχης υποχρέωσης σε χρηματική είναι δυνατή οποτεδήποτε, ακόμα και μετά την αποπεράτωση της τουριστικής εγκατάστασης, εφόσον συντρέχουν οι ίδιες προϋποθέσεις μετά από σχετική αίτηση του ενδιαφερομένου και έκδοση απόφασης του Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης μετά από τήρηση της παραπάνω αναφερομένης διαδικασίας. Στην περίπτωση αυτή η τιμή μονάδας υπολογίζεται ως ανωτέρω αλλά με βάση την αξία της έκτασης κατά τον χρόνο της αναστροφής.

Οι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου και για εκκρεμείς υποθέσεις, στις οποίες δεν ολοκληρώθηκε η παραχώρηση της έκτασης στον δήμο ή δεν έχει εκδοθεί μέχρι την 1η Μαρτίου 2023, αμετάκλητη απόφαση καθορισμού τιμής μονάδας κατά τη διαδικασία των αναγκαστικών απαλλοτριώσεων.»

Άρθρο 239

Παρατάσεις ισχύος προεγκρίσεων οικοδομικών αδειών - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 42 ν. 4495/2017

1. Οι προεγκρίσεις οικοδομικών αδειών της περ. γ) του άρθρου 28 του ν. 4495/2017 (Α' 167) που έχουν λήξει ή λήγουν εντός του χρονικού διαστήματος από την 1η Ιανουαρίου 2022 έως την έναρξη ισχύος του παρόντος, παρατείνονται από τη λήξη τους και για ένα (1) έτος και σε κάθε περίπτωση τουλάχιστον μέχρι την 1η Μαΐου 2023.

2. Η παρ. 1 του άρθρου 42 του ν. 4495/2017 τροποποιείται ως προς τη διάρκεια ισχύος της προέγκρισης οικοδομικής άδειας και διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Η προέγκριση οικοδομικής άδειας ισχύει για δύο (2) έτη ανεξαρτήτως επιφανείας κτιρίου.»

Άρθρο 240

Κέντρα Δεδομένων και τεχνολογικής υποστήριξης επιχειρήσεων - Τροποποίηση παρ. 5 άρθρου 44 ν. 4759/2020

Η παρ. 5 του άρθρου 44 του ν. 4759/2020 (Α' 245) αριθμείται σε περ. α), συμπεριλαμβάνονται οι οικισμοί μέχρι δύο χιλιάδων (2000) κατοίκων, προστίθεται περ. β), και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«5.α. Στις περιοχές εκτός σχεδίων πόλεως και εκτός ορίων των νομίμως υφισταμένων οικισμών, μέχρι δύο χιλιάδων (2.000) κατοίκων και προ του έτους 1923), που στερούνται ρυμοτομικού σχεδίου, αλλά στις οποίες έχουν καθορισθεί χρήσεις γης, όροι και περιορισμοί δόμησης από εργαλεία πολεοδομικού σχεδιασμού πρώτου επιπέδου (Γ.Π.Σ., Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π., Τ.Π.Σ., Ε.Π.Σ.) ή από Προεδρικά Διατάγματα που έχουν εκδοθεί κατ'εξουσιοδότηση είτε της παρ. 2 του άρθρου 10 του από 17.7.1923

ν.δ. (Α' 228), είτε του άρθρου 29 του ν. 1337/1983 (Α' 33), περί Ζωνών Οικιστικού Ελέγχου, εφόσον έχουν τεθεί σε εφαρμογή πριν τη θέση σε ισχύ του π.δ. 59/2018 (Α' 114), όπου προβλέπονται ως χρήση γης από τα παραπάνω εργαλεία και διατάγματα είτε τα «απολύτως απαραίτητα» ή «απολύτως αναγκαία» ή «απαραίτητα» ή «αναγκαία» έργα υποδομής οργανισμών κοινής ωφέλειας, είτε τα έργα υποδομής οργανισμών κοινής ωφέλειας, ως τέτοια χρήση γης νοούνται οι ειδικές χρήσεις γης της παρ. 33 και της περ. α' της υποπαρ. 48. 2 της παρ. 48 του Μέρους ΙΙ του άρθρου 1 του ανωτέρω διατάγματος.

Στο μέτρο που τα ως άνω εργαλεία, διατάγματα και αποφάσεις παραλείπουν τον καθορισμό όρων και περιορισμών δόμησης για την εν λόγω χρήση γης, εφαρμόζεται, με την επιφύλαξη του Κεφαλαίου Γ' του παρόντος, το π.δ. 24/31.5.1985 (Δ' 270).

β. Στις περιοχές της περ. α), στις οποίες έχουν καθορισθεί χρήσεις γης, όροι και περιορισμοί δόμησης από προεδρικά διατάγματα που έχουν εκδοθεί κατ'έξουσιοδότηση του άρθρου 9 και της παρ. 2 του άρθρου 10 του από 17.7.1923 ν.δ., ή του άρθρου 29 του ν. 1337/1983, περί Ζωνών Οικιστικού Ελέγχου, εφόσον έχουν τεθεί σε εφαρμογή πριν τη θέση σε ισχύ του π.δ. 59/2018, επιτρέπεται η ειδική κατηγορία χρήσεων γης 21.Α Κέντρα Δεδομένων και τεχνολογικής υποστήριξης επιχειρήσεων και λοιπές συνοδευτικές δραστηριότητες (Data Centres) της παρ. ΙΙ του άρθρου 1 του π.δ. 59/2018, παράλληλα με τις προβλεπόμενες από τα παραπάνω προεδρικά διατάγματα ειδικές χρήσεις γης και εγκαταστάσεις, εντός ζωνών όπου επιτρέπεται η δόμηση και αν οι ζώνες αυτές δεν διέπονται από ειδικό προστατευτικό καθεστώς, όπως της προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος, των δασών, της προστασίας των αρχαιοτήτων και εν γένει της πολιτιστικής κληρονομιάς. Οι όροι δόμησης προβλέπονται στην περ. ι) της παρ. 3 του άρθρου 33 του παρόντος.»

Άρθρο 241

Οικοδομική άδεια σε οικοδομές μη ρυμοτομούμενων τμημάτων ακινήτων - Προσθήκη παρ. 2α στο άρθρο 88 του ν. 4759/2020

Στο άρθρο 88 του ν. 4759/2020 (Α' 245), περί άρσης ρυμοτομικών απαλλοτριώσεων, προστίθεται παρ. 2α ως εξής:

«2α. Για τις ιδιοκτησίες της παρ. 2 δύναται να εκδίδεται άδεια για πάσης φύσεως εργασίες αποκαταστάσεως και αισθητικής, λειτουργικής ή ενεργειακής αναβαθμίσεως, ιδίως επισκευής, συντηρήσεως, στατικής ενισχύσεως, ανακαινίσεως, συνδέσεως με δίκτυα κοινής ωφελείας, σε νομίμως υφιστάμενες οικοδομές, εφόσον αυτές δεν κείνται στο ρυμοτομούμενο τμήμα του ακινήτου και δεν επέρχεται αύξηση των πολεοδομικών όγκων, μη λαμβανομένης υπόψη αυξήσεων στην περιμετρική φέρουσα τοιχοποιία, από εργασίες εξωτερικής θερμομονώσεως και από ανακατασκευή στέγης, κατά την παρ. 80 του άρθρου 2 του ν. 4067/2012 (Α' 79). Για πραγματοποιηθείσες ανάλογες οικοδομικές εργασίες δύναται να υποβληθεί έως την 30ή Σεπτεμβρίου 2023, αίτηση του ιδιοκτήτη για την έκδοση κάθε απαιτούμενης αδείας.»

Άρθρο 242

Διορθώσεις επί των μεταβατικών διατάξεων του ν. 4759/2020

1. Το πρώτο εδάφιο των παρ. 1 και 2 του άρθρου 93 του ν. 4759/2020 (Α' 245), περί μεταβατικών διατάξεων για τις ρυμοτομικές απαλλοτριώσεις, διευρύνεται ως προς το πεδίο εφαρμογής του, το δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 και η παρ. 3, αντικαθίστανται, και το άρθρο 93 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 93

Μεταβατικές διατάξεις - Εξουσιοδοτική διάταξη

1. Οι διατάξεις των άρθρων 87 έως 91 εφαρμόζονται και επί ρυμοτομικών απαλλοτριώσεων που έχουν κηρυχθεί πριν από τη δημοσίευση του παρόντος.

2. Οι διατάξεις των άρθρων 87 έως 91 εφαρμόζονται και σε περίπτωση άρσης της ρυμοτομικής απαλλοτρίωσης, σε συμμόρφωση με δικαστική απόφαση που έχει εκδοθεί πριν από τη δημοσίευση του παρόντος ή που θα εκδοθεί επί προσφυγής με αίτημα την άρση ρυμοτομικής απαλλοτρίωσης που έχει κατατεθεί και συζητηθεί πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Ιδιοκτήτες ρυμοτομούμενων ακινήτων, οι οποίοι έχουν ασκήσει προσφυγή με αίτημα την άρση της ρυμοτομικής απαλλοτρίωσης αυτών, ενώπιον των αρμοδίων διοικητικών δικαστηρίων, δύνανται να υποβάλλουν την αίτηση της παρ. 2 του άρθρου 88, εφόσον παραιτηθούν από τα δικόγραφα των εν λόγω προσφυγών.

3. Το Πράσινο Ταμείο δύναται να καλύπτει το σύνολο της προσηκούς αποζημίωσης για την επανεπιβολή ρυμοτομικής απαλλοτρίωσης για τη δημιουργία κοινόχρηστων χώρων της παρ. 1 στο πλαίσιο ειδικού χρηματοδοτικού προγράμματος, στο οποίο προβλέπονται ρητά οι διαδικασίες, με τις οποίες ανακτώνται τα ποσά που έχουν καταβληθεί αχρεωστήτως, μετά τη σύνταξη της πράξης αναλογισμού ή τον δικαστικό καθορισμό της τιμής μονάδας αποζημίωσης. Η παρούσα ισχύει για χρονικό διάστημα τριών (3) ετών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, το οποίο μπορεί να παραταθεί με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

4. Οι διατάξεις του Κώδικα Αναγκαστικών Απαλλοτριώσεων Ακινήτων εφαρμόζονται συμπληρωματικά προς τις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου.»

Άρθρο 243

Διεύρυνση του πεδίου και της παράτασης του χρόνου αναστολής οικοδομικών εργασιών στον Υμηττό - Τροποποίηση άρθρου 72 ν. 4843/2021

Η αναστολή οικοδομικών εργασιών στον Υμηττό, διευρύνεται ως προς το πεδίο εφαρμογής της και τη χρονική της διάρκεια, και το άρθρο 72 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 72

Παράταση αναστολής οικοδομικών εργασιών στον Υμηττό

Παρατείνεται η αναστολή της έκδοσης προεγκρίσεων οικοδομικών αδειών, οικοδομικών αδειών, εγκρίσεων εργασιών μικρής κλίμακας και της εκτέλεσης

κάθε οικοδομικής εργασίας, που ορίζεται στην υπ' αρ. 40399/29.9.2017 κοινή απόφαση του Υπουργού και του Αναπληρωτή Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Α.Π.Π. 229), όπως η ισχύς αυτής παρετάθη με την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΝΕΠ/60327/3187/1.10.2018 κοινή απόφαση του Υπουργού και του Αναπληρωτή Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Α.Α.Π. 213), με το άρθρο τέταρτο της από 30.9.2019 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4638/2019 (Α' 181) και με το άρθρο 85 του ν. 4722/2020 (Α' 177) από τη λήξη της και έως τη θεσμοθέτηση του νέου προεδρικού διατάγματος, περί καθορισμού μέτρων προστασίας της περιοχής του όρους Υμηττού και των Μητροπολιτικών Πάρκων Γουδή - Ιλισίων και πάντως όχι πέραν της 15ης Σεπτεμβρίου 2023.»

Άρθρο 244

Επανεκδοση Βεβαιώσεως λόγω μεταφοράς θέσεως πλωτών φωτοβολταϊκών σταθμών - Προσθήκη παρ. 9 στο άρθρο 91 του ν. 4951/2022

Στο άρθρο 91 του ν. 4951/2022 (Α' 129), περί της διαδικασίας χωροθέτησης και αδειοδότησης πιλοτικών θαλάσσιων πλωτών φωτοβολταϊκών σταθμών, προστίθεται παρ. 9 ως εξής:

«9. Το ΚΕ.ΣΥ.ΧΩ.Θ.Α. δύναται να επανεκδώσει τη βεβαίωση της παρ. 8, σε περίπτωση που ο κάτοχος Βεβαίωσης αιτηθεί μεταφορά της εκδοθείσας Βεβαίωσης σε άλλη θέση του ίδιου Οργανισμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης Β' βαθμού, ή αιτηθεί επέκτασή της προς κάλυψη θαλάσσιας ή και χερσαίας έκτασης, όπως αυτή προβλέπεται στη βεβαίωση της παρ. 8. Σε αυτήν την περίπτωση, ο κάτοχος Βεβαίωσης υποβάλλει αίτηση μεταφοράς ή επέκτασης της Βεβαίωσης, η οποία ακολουθεί τις διαδικασίες του παρόντος. Σε περίπτωση αρνητικής κρίσης του ΚΕ.ΣΥ.ΧΩ.Θ.Α. για τη μεταφορά της Βεβαίωσης σε νέα θέση ή επέκτασή της, ο κάτοχος διατηρεί το δικαίωμά του στην αρχική θέση.»

Άρθρο 245

Εξαίρεση πιλοτικών θαλάσσιων πλωτών φωτοβολταϊκών σταθμών - Τροποποίηση περ. γ) παρ. 2 άρθρου 87 ν. 4964/2022

Στην περ. γ) της παρ. 2 του άρθρου 87 του ν. 4964/2022 (Α' 150), περί επιβολής ειδικού τέλους, προβλέπεται επιβολή του τέλους και στην περίπτωση των πιλοτικών θαλάσσιων πλωτών φωτοβολταϊκών σταθμών, και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Εξαιρούνται από την επιβάρυνση του ειδικού τέλους:

α) σταθμοί ΑΠΕ που εγκαθίστανται σε κτίρια, ανεξαρτήτως ισχύος,

β) σταθμοί ΑΠΕ που εγκαθίστανται από αυτοπαραγωγούς,

γ) φωτοβολταϊκοί σταθμοί με εγκατεστημένη ισχύ μικρότερη του ενός (1) MW, πλην των Πιλοτικών θαλάσσιων πλωτών φωτοβολταϊκών σταθμών του ΜΕΡΟΥΣ Δ' του ν. 4951/2022 (Α' 150).

δ) φωτοβολταϊκοί σταθμοί οι οποίοι, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, έχουν ήδη συνάψει σύμβα-

ση Λειτουργικής Ενίσχυσης των άρθρων 9 ή 10 του ν. 4414/2016 ή Σύμβαση Πώλησης Ηλεκτρικής Ενέργειας του άρθρου 12 του ν. 3468/2006, ή αντίστοιχη σύμβαση αγοραπωλησίας ηλεκτρικής ενέργειας προ του ν. 3468/2006 ή έχουν επιλεγεί για ένταξη σε καθεστώς ενίσχυσης μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών του άρθρου 7 του ν. 4414/2016, πλην των φωτοβολταϊκών σταθμών που λαμβάνουν Λειτουργική Ενίσχυση με βάση τον ν. 4414/2016, ύστερα από συμμετοχή τους σε κοινή ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών.»

Άρθρο 246

Δημιουργία ιατρικής βιβλιοθήκης

1. Στο δημόσιο ακίνητο «ΒΚ 1656» Οικονομικής Εφορίας Δημοσίων Κτημάτων Αθηνών που ευρίσκεται στο Οικοδομικό Τετράγωνο 183α του Δήμου Αθηναίων της Περιφέρειας Αττικής, η χρήση του οποίου παραχωρήθηκε με την υπ' αρ. 72/81 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Κτηματικής Εταιρείας Δημοσίου, όπως αυτό εμφανίζεται στο διάγραμμα του Παραρτήματος V, με σκοπό τη δημιουργία ιατρικής βιβλιοθήκης, καθορίζονται οι κάτωθι όροι και περιορισμοί δόμησης για τους σκοπούς της παραχώρησης:

α. Μέγιστο ποσοστό κάλυψης: σαράντα τοις εκατό (40%).

β. Συντελεστής δόμησης: μηδέν κόμμα ενενήντα πέντε (0,95).

γ. Μέγιστο επιτρεπόμενο ύψος: κατά τον Γενικό Οικοδομικό Κανονισμό.

δ. Οικοδομικό Σύστημα: Πανταχόθεν ελεύθερο.

ε. Μέγιστος επιτρεπόμενος αριθμός ορόφων: τρεις (3).

στ. Απόσταση των κτιρίων από τις ρυμοτομικές γραμμές: τέσσερα (4) μέτρα.

2. Κατόπιν γνώμης του Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων, δύναται να υπαχθούν στον ν. 4495/2017 (Α' 176), υφιστάμενα κτίσματα, εντός του ακινήτου της παρ. 1, προς έκδοση οικοδομικής άδειας, σύμφωνα με την παρ. 1. Η οικοδομική άδεια εκδίδεται με τη διαδικασία της κατηγορίας «3» του άρθρου 36 του ν. 4495/2017.

Άρθρο 247

Διευκρίνιση αγροτικού χαρακτήρα εκτάσεων - Τροποποίηση παρ. 15 άρθρου 2 ν. 4626/2019

1. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 15 του άρθρου 2 του ν. 4626/2019 (Α' 141) μετά από τις λέξεις «Νικολάου Καββαδία» προστίθεται η αναφορά σε συμβόλαιο μεταβίβασης, στο τελευταίο εδάφιο εξειδικεύονται τα μέσα ταυτοποίησης των εκτάσεων και η παρ. 15 διαμορφώνεται ως εξής:

«15. Οι εκτάσεις που μεταβιβάστηκαν δυνάμει των υπ' αρ. 6165/6-3-1930 και 6166/6-3-1930 συμβολαίων του Συμβολαιογράφου Αθηνών Πέτρου Νικολάου Καββαδία, των υπ' αρ. 9786/1954 συμβολαίου του Συμβολαιογράφου Αθηνών Αντωνίου Μελανίτη και 1705/1964 συμβολαίου του Συμβολαιογράφου Αθηνών Νικολάου Γούτα, καθώς και του υπ' αρ. 4.184/30-4-1955 συμβολαίου του Συμβολαιογράφου Αθηνών, Ευάγγελου Πλουτάρχου

Σπυρόπουλου θεωρείται ότι έχουν απωλέσει τον δασικό τους χαρακτήρα και έχουν καταστεί κλήροι εποικισμού από την έκδοση των αποφάσεων του Υπουργού Γεωργίας που συνοδεύουν τα παραπάνω συμβόλαια και διά των οποίων επετράπη η μεταβίβασή τους. Ως προς τον χαρακτήρα τους θεωρούνται αγροτικές εκτάσεις και δεν επανεξετάζονται, όποια μορφή και αν έχουν αποκτήσει σήμερα. Διοικητικές πράξεις που εκδόθηκαν από τις αρμόδιες δασικές υπηρεσίες για την προστασία των παραπάνω εκτάσεων σύμφωνα με τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας, ιδίως πρωτόκολλα διοικητικής αποβολής, αποφάσεις κήρυξης εκτάσεων ως αναδασωτέων, πρωτόκολλα επιβολής ειδικής αποζημίωσης ανακαλούνται αυτοδικαίως.

Προκειμένου οι παραπάνω εκτάσεις να ταυτοποιηθούν, λαμβάνεται υπόψη τοπογραφικό διάγραμμα θεωρημένο από τη Διεύθυνση Τοπογραφικών Εφαρμογών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, καθώς και οι σχετικές κτηματολογικές εγγραφές και δικαστικές αποφάσεις.»

2. Κατά παρέκκλιση κάθε αντίθετης διάταξης παρατείνονται κατά δύο (2) έτη οι προθεσμίες για την κίνηση και ολοκλήρωση των διαδικασιών χορήγησης κρατικής αρωγής για τις ανάγκες αποζημίωσης και αποκατάστασης των πυρόπληκτων κατοίκων και ιδιοκτητών ακινήτων στους οικισμούς Προβαλίνθου και Αμπελούπολης.

Άρθρο 248

Επικαιροποίηση διαδικασιών αδειοδότησης στον Μητροπολιτικό Πόλο Ελληνικού - Αγίου Κοσμά - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 5 ν. 4062/2012

Η παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 4062/2012 (Α' 70), περί οικοδομικών εργασιών εντός του Μητροπολιτικού Πόλου Ελληνικού - Αγίου Κοσμά: α) διαρθρώνεται σε περιπτώσεις και υποπεριπτώσεις και διορθώνονται οι εσωτερικές παραπομπές, β) προστίθενται περ. β', υποπερ. εα), περ. στ', θ' και ι', γ) στην περ. γ' διευκρινίζεται ότι από το Γραφείο Ελληνικού εκδίδονται και οι άδειες αναθεώρησης, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1.α. Για όλες τις οικοδομικές εργασίες εντός του Μητροπολιτικού Πόλου Ελληνικού Αγίου Κοσμά απαιτείται η έκδοση άδειας κατά τις διατάξεις του ν. 4495/2017 (Α' 167), και κατά τις ειδικότερες διατάξεις του παρόντος, υπό την επιφύλαξη των όρων και των προϋποθέσεων που τίθενται στο από 11.12.2020 Γενικό Μνημόνιο Συναντίληψης και Συνεργασίας στο πλαίσιο του έργου «Ολοκληρωμένη Ανάπτυξη του Μητροπολιτικού Πόλου Ελληνικού Αγίου Κοσμά» μεταξύ του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού και των εταιρειών: αα) «ΕΛΛΗΝΙΚΟ-ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» και τον διακριτικό τίτλο «ΕΛΛΗΝΙΚΟ Α.Ε.» και αβ) «LAMDA DEVELOPMENT S.A.». Οι άδειες χορηγούνται από το Γραφείο Ελληνικού του άρθρου 6 ύστερα από υποβολή αίτησης από τον κύριο ή τον έχοντα νόμιμο δικαίωμα. Η αίτηση συνοδεύεται από τα δικαιολογητικά στοιχεία και τις μελέτες που ορίζονται στον ν. 4495/2017 ή μετά από την έκδοση της απόφασης

της παρ. 2 του παρόντος, από τα ειδικά δικαιολογητικά στοιχεία και τις μελέτες που ορίζονται στην πιο πάνω απόφαση.

β. Η διαδικασία προέγκρισης για την έκδοση οικοδομικής άδειας είναι προαιρετική και αφορά κάθε κατηγορία έκδοσης άδειας του άρθρου 36 του ν. 4495/2017. Κατ' εξαίρεση, η προέγκριση οικοδομικής άδειας είναι υποχρεωτική:

βα. Σε νεοαναγειρόμενα κτίρια με επιφάνεια, που προμετρώνται στη δόμηση, μεγαλύτερη των τριών χιλιάδων τετραγωνικών μέτρων (3.000 τ.μ.) και προσθηκών σε υφιστάμενα κτίρια με συνολική προκύπτουσα επιφάνεια προσμετρούμενη στη δόμηση, μεγαλύτερη των τριών χιλιάδων (3.000) τ.μ..

ββ. Για την κατασκευή μόνιμων κτιριακών εγκαταστάσεων, έργων ιδιαίτερης περιβαλλοντικής και οικιστικής σημασίας ή έργων που άπτονται ειδικού ελέγχου, ως προς τους όρους δόμησης, καθώς και στις περιπτώσεις κτιρίων επιφάνειας, άνω των τριών χιλιάδων (3.000) τ.μ..

γ. Οι προεγκρίσεις οικοδομικών αδειών και αδειών αναθεώρησης εκδίδονται από το Γραφείο Ελληνικού. Στην περίπτωση αυτήν, το τοπογραφικό διάγραμμα ελέγχεται και θεωρείται από το Γραφείο Ελληνικού κατά παρέκκλιση του δευτέρου εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου 35 του ν. 4495/2017.

δ. Η προέγκριση οικοδομικής άδειας ισχύει για τρία (3) έτη και η διαδικασία για την έκδοσή της είναι η ακόλουθη:

δα) Το Γραφείο Ελληνικού ελέγχει τα υποβληθέντα δικαιολογητικά και μελέτες εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την υποβολή τους, διατυπώνοντας αιτιολογημένα άπαξ εντός της ίδιας προθεσμίας παρατηρήσεις για ελλείψεις ή λάθη που διαπιστώνονται κατά τον έλεγχο,

δβ) ο διαχειριστής της αίτησης ή ο υπεύθυνος μηχανικός προβαίνουν άπαξ σε απαιτούμενες συμπληρώσεις ή διορθώσεις εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση των παρατηρήσεων,

δγ) η προέγκριση εκδίδεται εντός είτε της προθεσμίας της υποπερ. δα) είτε αποκλειστικής προθεσμίας πέντε (5) ημερών από την υποβολή των συμπληρώσεων ή διορθώσεων της υποπερ. δβ). Σε περίπτωση άπρακτης παράδοσης της προθεσμίας, η προέγκριση θεωρείται χορηγηθείσα.

ε. Η αναθεώρηση της προέγκρισης είναι υποχρεωτική, μόνο εάν:

εα) η έκδοση προέγκρισης είναι υποχρεωτική σύμφωνα με το παρόν και

εβ) τα πολεοδομικά μεγέθη κάλυψης, δόμησης, όγκου ή ύψους μεταβάλλονται σε ποσοστό μεγαλύτερο του πέντε τοις εκατό (5%) σε σχέση με τα υποβληθέντα διαγράμματα. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζεται η παρ. 5 του άρθρου 35 του ν. 4495/2017.

στ. Η διαδικασία προέγκρισης άδειας αναθεώρησης είναι υποχρεωτική, εφόσον σωρευτικά:

στα) η έκδοση προέγκρισης είναι υποχρεωτική, σύμφωνα με το παρόν, και

στβ) τα πολεοδομικά μεγέθη κάλυψης, δόμησης, όγκου ή ύψους μεταβάλλονται σε ποσοστό μεγαλύτερο

του πέντε τοις εκατό (5%), σε σχέση με τα διαγράμματα της οικοδομικής άδειας.

Για την έκδοση προέγκρισης άδειας αναθεώρησης εφαρμόζεται η περ. δ'.

ζ. Εφόσον απαιτείται, κατά τις κείμενες διατάξεις, γνωμοδότηση Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής επί των αρχιτεκτονικών μελετών που υποβάλλονται για την έκδοση οικοδομικής άδειας, αυτή παρέχεται από το Κεντρικό Συμβούλιο Αρχιτεκτονικής του άρθρου 13 του ν. 4495/2017.

η. Οι αρμοδιότητες της έγκρισης των υψομετρικών μελετών οδών για τις εργασίες αυτές ασκούνται από το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών. Προς τον σκοπό αυτόν, υποβάλλεται στη Διεύθυνση Οδικών Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών σχετική αίτηση, συνοδευόμενη από:

ηα) πινακίδες σε κλίμακα 1:500 των πολεοδομικών μελετών και των μελετών έγκρισης χωρικής οργάνωσης,

ηβ) διαγράμματα υψομετρικών μελετών σε κλίμακα 1:1000/1:100 και

ηγ) τεύχος στοιχείων πολυγωνομετρίας, στοιχείων χωροσταθμικού δικτύου, συντεταγμένων κορυφών οικοδομικών τετραγώνων και αξονοδιασταυρώσεων.

Η έγκριση της υψομετρικής μελέτης παρέχεται εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την υποβολή πλήρους φακέλου. Εφόσον υπάρχει εγκεκριμένη υψομετρική μελέτη, οι βεβαιώσεις που απαιτούνται για την έκδοση της οικοδομικής άδειας, χορηγούνται από την υπηρεσία του άρθρου 6 εντός πέντε (5) ημερών από την υποβολή της αίτησης. Με την πάροδο της προθεσμίας άπρακτης, η βεβαίωση θεωρείται χορηγηθείσα.

θ. Για την έκδοση οικοδομικών αδειών και λοιπών αδειών και εγκρίσεων, μέχρι την αποπεράτωση του οδικού δικτύου που εγκρίνεται με τις διοικητικές πράξεις των άρθρων 2 και 3, η σύνδεση των εγκαταστάσεων μπορεί να διενεργείται και μέσω του υφιστάμενου εσωτερικού δικτύου του Μητροπολιτικού Πόλου Ελληνικού - Αγίου Κοσμά. Στην περίπτωση αυτή, ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει μελέτη, στην οποία αποτυπώνεται η προσωρινή σύνδεση της εγκατάστασης, προς και από το υφιστάμενο εγκεκριμένο οδικό δίκτυο στα όρια του Πόλου, η οποία εγκρίνεται από τη Διεύθυνση Οδικών Υποδομών της Γενικής Διεύθυνσης Συγκοινωνιακών Υποδομών της Γενικής Γραμματείας Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών. Η μελέτη μπορεί να είναι ενιαία για περισσότερες από μια εγκαταστάσεις και να αναθεωρείται στο σύνολό της ή τμηματικά. Το β.δ. 465/1970 (Α' 150) δεν εφαρμόζεται. Οι εργασίες που απαιτούνται για την υλοποίηση των παραπάνω μελετών, όπως περιφράξεις, μικρής έκτασης επισκευές και συμπληρώσεις του υφιστάμενου οδικού δικτύου, κοπή δέντρων και φωτισμός, εγκρίνονται συνολικά για όλη την έκταση στην οποία υλοποιούνται, ή και τμηματικά, κατ' επιλογή του ενδιαφερόμενου, από το Γραφείο Ελληνικού, το οποίο εκδίδει την αντίστοιχη έγκριση εργασιών δόμησης μικρής κλίμακας, ανεξαρτήτως προϋπολογισμού.

ι. Μέχρι την αποπεράτωση των δικτύων υποδομών που εγκρίνονται με τις διοικητικές πράξεις των άρθρων 2 και 3, ιδίως των δικτύων κοινής ωφέλειας, η σύνδεση

των κτισμάτων, κατασκευών και εν γένει εγκαταστάσεων διενεργείται σε προσωρινά δίκτυα, υφιστάμενα ή μη, εντός ή εκτός του Πόλου. Ο σχεδιασμός των προσωρινών δικτύων και η σύνδεση των ως άνω εγκαταστάσεων με τα δίκτυα αυτά αποτυπώνονται σε μελέτη, η οποία εγκρίνεται από τον αρμόδιο φορέα του αντίστοιχου δικτύου μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου. Η ως άνω μελέτη μπορεί να είναι ενιαία για περισσότερες εγκαταστάσεις και αναθεωρείται στο σύνολό της ή τμηματικά.»

Άρθρο 249

Χώροι στάθμευσης και συνδέσεις με το οδικό δίκτυο του Μητροπολιτικού Πόλου Ελληνικού - Αγίου Κοσμά - Αντικατάσταση παρ. 9, 10 και 11 άρθρου 5Α ν. 4062/2012

Στο άρθρο 5Α του ν. 4062/2012 (Α' 70), περί ειδικών ρυθμίσεων του Μητροπολιτικού Πόλου Ελληνικού - Αγ. Κοσμά, οι παρ. 9, 10 και 11, περί των χώρων στάθμευσης και των συνδέσεων με το οδικό δίκτυο του Μητροπολιτικού Πόλου, αντικαθίστανται ως εξής:

«9. Όταν οι εισοδοί ή έξοδοι χώρων στάθμευσης για την εξυπηρέτηση κτηρίων βρίσκονται σε πεζοδρόμους, ο αριθμός των θέσεων δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερος του διπλάσιου απαιτούμενου αριθμού για την εξυπηρέτηση των κτηρίων, τα οποία έχουν πρόσωπο στον πεζόδρομο. Σε κάθε περίπτωση, στους πεζοδρόμους του Μητροπολιτικού Πόλου Ελληνικού - Αγίου Κοσμά επιτρέπεται η λειτουργία χώρων στάθμευσης και σταθμών αυτοκινήτων ανεξαρτήτως μεγέθους. Στις περιπτώσεις των πεζοδρόμων που βρίσκονται εντός αρχαιολογικών χώρων και πλησίον μνημείων, απαιτείται η προηγούμενη έγκριση των υπηρεσιών του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, σύμφωνα με τον Κώδικα νομοθεσίας για την προστασία των αρχαιοτήτων και εν γένει της πολιτιστικής κληρονομιάς (ν. 4858/2021, Α' 220).

10. α. Για την έκδοση οικοδομικών αδειών κτηρίων με υπαίθριους ή στεγασμένους σταθμούς αυτοκινήτων ή χώρους στάθμευσης, με περισσότερες από τριάντα (30) θέσεις ή με σύστημα μηχανικών μέσων, ανεξαρτήτως αριθμού θέσεων, οι κυκλοφοριακές μελέτες συντάσσονται βάσει των προδιαγραφών του π.δ. 455/1976 (Α' 169) και επ' αυτών, η Διεύθυνση Οδικών Υποδομών της Γενικής Διεύθυνσης Συγκοινωνιακών Υποδομών της Γενικής Γραμματείας Υποδομών του Υπουργείου Μεταφορών και Υποδομών, ασκεί τις αρμοδιότητες της σύμφωνης γνώμης και των εγκρίσεων, που προβλέπονται στο ως άνω προεδρικό διάταγμα. Όπου το π.δ. 455/1976 αναφέρεται σε οδούς ή οδικό δίκτυο, ως τέτοιο νοείται και το οδικό δίκτυο του Πόλου, όπως αυτό εγκρίνεται με τις διοικητικές πράξεις των άρθρων 2 και 3, συμπεριλαμβανομένου του δικτύου των ζωνών ανάπτυξης και του Μητροπολιτικού Πάρκου. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζεται ο ν. 4442/2016 (Α' 230).

β. Εφόσον για τη σύνδεση με το οδικό δίκτυο απαιτείται επέμβαση σε κοινόχρηστο χώρο, ο οποίος έχει αποπερατωθεί και παραδοθεί ως κοινόχρηστος στον Φορέα Διαχείρισης Κοινοχρήστων του Μητροπολιτικού Πόλου Ελληνικού - Αγίου Κοσμά, η έγκριση επέμβασης χορηγείται από τον Φορέα πριν από τη λειτουργία των

χώρων της περ. α'. Ειδικότερα στις περιπτώσεις των κοινόχρηστων χώρων που βρίσκονται εντός αρχαιολογικών χώρων ή περιλαμβάνουν μνημεία, απαιτείται η προηγούμενη έγκριση των αρμοδίων υπηρεσιών του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, σύμφωνα με τον Κώδικα νομοθεσίας για την προστασία των αρχαιοτήτων και εν γένει της πολιτιστικής κληρονομιάς.

γ. Η Διεύθυνση της περ. α' είναι αρμόδια και για τη γνωμοδότηση επί μελετών κυκλοφοριακών επιπτώσεων, όταν απαιτούνται, στο πλαίσιο περιβαλλοντικής αδειοδότησης έργων και δραστηριοτήτων.

δ. Στον Μητροπολιτικό Πόλο Ελληνικού - Αγίου Κοσμά δεν εφαρμόζεται το β.δ. 465/1970 (Α'150).

11. Για την αδειοδότηση των τουριστικών λιμένων του Πόλου, η κυκλοφοριακή μελέτη μπορεί να αποτυπώνει τη σύνδεση αυτών με δημόσια οδό και μέσω του οδικού δικτύου των ζωνών ανάπτυξης, όπως αυτό εγκρίνεται με τις διοικητικές πράξεις των άρθρων 2 και 3.»

Άρθρο 250

Άμισθοι ειδικοί σύμβουλοι Γραφείου Ελληνικού

Επιτρέπεται η ανάθεση καθηκόντων ειδικών συμβούλων για την επικουρία του Γραφείου Ελληνικού για ορισμένο χρονικό διάστημα και με συγκεκριμένα αντικείμενα, οι οποίοι υπηρετούν εθελοντικά και δεν λαμβάνουν μισθό, αποζημίωση ή οποιαδήποτε άλλη οικονομική απολαβή. Οι ειδικοί σύμβουλοι του πρώτου εδαφίου είναι επιστήμονες ή εμπειρογνώμονες ειδικού αντικείμενου ή κατέχουν αποδεδειγμένη εμπειρία σε θέματα οικοδομικών αδειών και πολεοδόμησης ή έχουν τουλάχιστον τριετή προϋπηρεσία στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, υποστηρίζουν το Γραφείο και προσλαμβάνονται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Στην απόφαση εξειδικεύεται το συγκεκριμένο αντικείμενο που αναλαμβάνει ο ειδικός σύμβουλος, η ιδιότητά του και το χρονικό διάστημα ανάθεσης καθηκόντων. Ο αριθμός των αμίσθων ειδικών συμβούλων δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει τους δύο (2).

Άρθρο 251

Μεταβατικές διατάξεις

1. Αν κενωθεί θέσει προϊστάμενου Γενικής Διευθύνσεως και έως την πλήρωση αυτής με επιλογή ή τοποθέτηση, δύναται να ορίζεται ως μέλος του Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων, του Κεντρικού Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής και του Κεντρικού Συμβουλίου Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος, προϊστάμενος Διευθύνσεως υποκειμένης της ως άνω Γενικής Διευθύνσεως.

2. Αν κενωθεί θέση προϊστάμενου Διευθύνσεως και έως την πλήρωση αυτής με επιλογή ή τοποθέτηση, δύναται να ορίζεται ως μέλος του Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων, του Κεντρικού Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής και του Κεντρικού Συμβουλίου Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος προϊστάμενος ή υπάλληλος υποκειμένης οργανικής μονάδας.

Άρθρο 252

Καταργούμενες διατάξεις

Η παρ. 8 του άρθρου 83 του ν. 4495/2017 (Α' 167), περί συμβολαιογραφικών εγγράφων για τη σύσταση ή τροποποίηση αυτοτελών ιδιοκτησιών, καταργείται από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

ΜΕΡΟΣ ΣΤ'

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΕΡΙ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ

Άρθρο 253

Εγκατάσταση μικρών μονάδων βιολογικού καθαρισμού σε γαίες υψηλής παραγωγικότητας - Τροποποίηση περ. α) παρ. 6 άρθρου 56 ν. 2637/1998

Στην περ. α) της παρ. 6 του άρθρου 56 του ν. 2637/1998 (Α' 200), στο τρίτο εδάφιο αντικαθίσταται η ειδική αναφορά στον ν. 3894/2010 (Α'204) με το γενικότερο νομοθετικό πλαίσιο περί στρατηγικών επενδύσεων και προστίθενται εδάφια πέμπτο και έκτο, περί δυνατότητας εγκαταστάσεως μονάδων βιολογικού καθαρισμού σε γαίες υψηλής παραγωγικότητας, και η περ. α) της παρ. 6 διαμορφώνεται ως εξής:

«α) Σε αγροτεμάχια που χαρακτηρίζονται από τη Διεύθυνση Αγροτικής Ανάπτυξης της οικείας περιφερειακής ενότητας ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας, απαγορεύεται η άσκηση οποιασδήποτε άλλης δραστηριότητας, εκτός από την αγροτική εκμετάλλευση - αγροτική δραστηριότητα, κατά την έννοια του ν. 3874/2010 (Α' 151), και την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από σταθμούς Α.Π.Ε. Κάθε επέμβαση στις εκτάσεις αυτές είτε για τη μεταβολή του προορισμού τους και τη διάθεσή τους για άλλες χρήσεις είτε για την εκτέλεση έργων ή τη δημιουργία εγκαταστάσεων ή παροχή άλλων εξυπηρετήσεων μέσα σε αυτές, έστω και χωρίς μεταβολή της κατά προορισμό χρήσης τους, αποτελεί εξαιρετικό μέτρο και ενεργείται πάντοτε με βάση τους όρους και τις προϋποθέσεις που ορίζονται με κοινή απόφαση των αρμοδίων οργάνων των Υπουργείων Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, και μόνο για λόγους που εξυπηρετούν τον γεωργικό χαρακτήρα της αγροτικής εκμετάλλευσης ή την εγκατάσταση σταθμών Α.Π.Ε..

Η απαγόρευση αυτή δεν ισχύει εφόσον πρόκειται για εκτέλεση στρατιωτικών έργων, που αφορούν στην εθνική άμυνα της χώρας, καθώς και για την εκτέλεση μεγάλων αναπτυξιακών έργων του Δημοσίου και των Ο.Τ.Α., πρώτου και δεύτερου βαθμού, για την κατασκευή δικτύων μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου, υποσταθμών και εν γένει για την εκτέλεση κάθε έργου που αφορά στην υποδομή του ηλεκτρικού συστήματος και του δικτύου φυσικού αερίου, σταθμών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας ή για περιπτώσεις Στρατηγικών Επενδύσεων, όπως αυτές προσδιορίζονται βάσει του οικείου νομοθετικού πλαισίου ιδίως για επενδύσεις που αφορούν και συνδέονται με τη μεταποίηση αγροτικών προϊόντων και τη βιομηχανία τροφίμων. Κτίρια και εγκαταστάσεις νομίμως υφιστάμενα προ της 3ης.12.2019 επί αγροτεμαχίων που έχουν χαρα-

κτηρισθεί ως αγροτικές γαίες υψηλής παραγωγικότητας, μπορούν να αλλάξουν χρήση, ώστε να αξιοποιηθούν για μεταποίηση αγροτικών προϊόντων. Η ως άνω απαγόρευση δεν ισχύει και για την κατασκευή μικρών μονάδων επεξεργασίας λυμάτων, μικρής ισχύος, έως τριών χιλιάδων (3.000) ισοδυνάμων κατοίκων, από παρόχους υπηρεσιών ύδατος, σε όσες δημοτικές ενότητες, μετά από ειδική τεκμηρίωση της σκοπιμότητας και αναγκαιότητας της χωροθέτησης, κατασκευής και λειτουργίας τους, δεν υφίσταται λιγότερο περιβαλλοντικά επαχθής, τεχνικά επιβλαβής και βιώσιμη εναλλακτική λύση. Στην περίπτωση αυτή, οι μονάδες υποχρεούνται να διαθέτουν, κατά προτεραιότητα, προς επανάχρηση τα επεξεργασμένα λύματα για την άρδευση παρακείμενων γεωργικών εκτάσεων, σύμφωνα με τα κριτήρια της σχετικής κείμενης νομοθεσίας. Ειδικά η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από φωτοβολταϊκούς σταθμούς εγκατεστημένης ισχύος μεγαλύτερης ή ίσης του ενός μεγαβάτ (1 MW) απαγορεύεται σε αγροτεμάχια που χαρακτηρίζονται ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας, συμπεριλαμβανομένων των περιοχών της Αττικής, καθώς και των περιοχών της Επικράτειας που έχουν ήδη καθοριστεί ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας από εγκεκριμένα Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια (Γ.Π.Σ.) ή Σχέδια Χωρικής Οικιστικής Οργάνωσης Ανοιχτής Πόλης (Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π.) του ν. 2508/1997 (Α' 124), σε Ζώνες Οικιστικού Ελέγχου (Ζ.Ο.Ε.) του άρθρου 29 του ν. 1337/1983 (Α' 33), και σε Τοπικά Χωρικά Σχέδια του ν. 4447/2016 (Α' 241), εκτός αν διαφορετικά προβλέπεται στα εγκεκριμένα αυτά σχέδια. Ειδικά η παραγωγή ενέργειας από φωτοβολταϊκούς σταθμούς εγκατεστημένης ισχύος μικρότερης ή ίσης του ενός μεγαβάτ (1 MW) επιτρέπεται σε αγροτεμάχια που χαρακτηρίζονται ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας, συμπεριλαμβανομένων των περιοχών της Αττικής, καθώς και των περιοχών της Επικράτειας που έχουν ήδη καθοριστεί ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας από εγκεκριμένα Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια (Γ.Π.Σ.) ή Σχέδια Χωρικής Οικιστικής Οργάνωσης Ανοιχτής Πόλης (Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π.) του ν. 2508/1997 (Α' 124), σε Ζώνες Οικιστικού Ελέγχου (Ζ.Ο.Ε.) του άρθρου 29 του ν. 1337/1983 (Α' 33) και σε Τοπικά Χωρικά Σχέδια του ν. 4447/2016 (Α' 241), υπό την προϋπόθεση ότι οι φωτοβολταϊκοί σταθμοί, για τους οποίους χορηγούνται δεσμευτικές προσφορές σύνδεσης από τον αρμόδιο Διαχειριστή, μετά την έναρξη ισχύος της υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ ΔΑΠΕΕΚ/74123/2971/29.7.2020 κοινής απόφασης των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εσωτερικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 3149), δεν υπερβαίνουν το μηδέν κόμμα οχτώ τοις εκατό (0,8%), καλύπτουν αγροτικές εκτάσεις που αθροιζόμενες με τις αγροτικές εκτάσεις που καλύπτουν φωτοβολταϊκοί σταθμοί που έχουν ήδη τεθεί σε λειτουργία ή έχουν χορηγηθεί δεσμευτικές προσφορές σύνδεσης και τις εκτάσεις που καλύπτουν φωτοβολταϊκοί σταθμοί που εγκαθίστανται σύμφωνα με την παρ. 11 του άρθρου 51 του ν. 4178/2013 (Α' 174), δεν υπερβαίνουν το μηδέν κόμμα οχτώ τοις εκατό (0,8%) του συνόλου των καλλιεργούμενων εκτάσεων της κάθε Περιφερειακής Ενότητας. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εσωτερικών και Αγροτικής Ανάπτυ-

ξης και Τροφίμων, που εκδίδεται μέσα σε δύο (2) μήνες από τη θέση σε ισχύ της παρούσας διάταξης καθορίζεται η ισχύς σε MW των φωτοβολταϊκών σταθμών που επιτρέπεται να εγκατασταθούν σε αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας σε κάθε Περιφερειακή Ενότητα και προσδιορίζονται οι ενέργειες των αρμόδιων υπηρεσιών. Για τον ανωτέρω καθορισμό χρησιμοποιούνται τα στοιχεία της Ετήσιας Γεωργικής Στατιστικής Έρευνας του έτους 2017 της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής και λαμβάνεται υπόψη μία τυπική στρεμματική κάλυψη ανά μονάδα ισχύος των φωτοβολταϊκών σταθμών. Με την απόφαση αυτή δύναται να επιβάλλονται περιορισμοί ως προς το είδος των καλλιεργούμενων εκτάσεων, ενώ μπορεί να περιορίζεται και το ως άνω ποσοστό σε συγκεκριμένες Περιφερειακές Ενότητες. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων μπορεί να προσδιορίζονται περιορισμοί στον τρόπο θεμελίωσης των βάσεων στήριξης των φωτοβολταϊκών συστημάτων, καθώς και υποχρεώσεις για την αποκατάσταση του γηπέδου μετά την αποξήλωση φωτοβολταϊκών σταθμών.»

Άρθρο 254

Ζώνες προστασίας του Όρους Αιγάλεω - Τροποποίηση άρθρου 21 ν. 2742/1999

1. Η υποπερ. η) της περ. 6 της παρ. ΙΙ του άρθρου 21 του ν. 2742/1999 (Α' 207), περί εγκαταστάσεων διαχείρισης στερεών αποβλήτων, αντικαθίσταται ως εξής:

«η. Οι απαραίτητες εγκαταστάσεις για τη διαχείριση, επεξεργασία, μεταφόρτωση και ανακύκλωση στερεών αποβλήτων, εξαιρουμένης της διάθεσης, εφόσον προβλέπονται στο εκάστοτε ισχύον Περιφερειακό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων, και αφορούν στις παρακάτω περιπτώσεις: α) συνορεύουν με τη Ζώνη Ε3 που είναι περιοχή εγκαταστάσεων Σταθμού Μεταφόρτωσης Απορριμμάτων και κτηνιατρείου,

β) βρίσκονται εντός της Ζώνης Α' και καταλαμβάνουν κατά μέγιστο έκταση, μηδέν κόμμα τρία τοις εκατό (0,3%), της συνολικής έκτασης της Ζώνης Α',

γ) βρίσκονται εντός της Ζώνης Δ' και καταλαμβάνουν κατά μέγιστο έκταση, ένα τοις εκατό (1%), της συνολικής έκτασης της Ζώνης Δ',

δ) βρίσκονται εντός της Ζώνης Β' στον υπό στοιχεία (Κ1,Κ2,.....Κ10 Κ33,Κ34,Κ35,Κ1) χώρο του συνημμένου τοπογραφικού διαγράμματος του Παραρτήματος VI.

Στις εγκαταστάσεις αυτές περιλαμβάνονται και οι απαραίτητοι χώροι στάθμευσης, συντήρησης και εξυπηρέτησης οχημάτων και εξοπλισμού, χωρίς περιορισμό είδους και βάρους, καθώς και τα λοιπά συνοδά τους έργα.

Οι ανωτέρω εγκαταστάσεις δύναται να καταλαμβάνουν και τμήμα της Ζώνης Ε3.

Ως την έναρξη λειτουργίας των ανωτέρω εγκαταστάσεων διαχείρισης, επεξεργασίας, μεταφόρτωσης και ανακύκλωσης στερεών αποβλήτων, ο οικείος Φορέας Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων πρέπει να έχει ολοκληρώσει τις εργασίες για τη λειτουργία του πρώην Χώρου Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Απορριμμάτων Σχιστού, ως περιβαλλοντικού πάρκου, το οποίο είναι διαθέσιμο στο κοινό, και, για όσο χρονικό διάστημα λειτουργούν οι

εγκαταστάσεις διαχείρισης στερεών αποβλήτων, υπέχει υποχρέωση συντήρησης του περιβαλλοντικού πάρκου.

Για τους όρους δόμησης εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις της νομοθεσίας για την εκτός σχεδίου δόμηση, χωρίς περαιτέρω ειδικούς περιορισμούς.

2. Στην υποπερ. α) της περ. 2 της παρ. IV του άρθρου 21 του ν. 2742/1999, προστίθεται δεύτερο και τρίτο εδάφιο και διαμορφώνεται ως εξής:

«α. Ζώνη Ε:

Η ζώνη αυτή καθορίζεται ως Χώρος Υγειονομικής Ταφής Απορριμμάτων, ανακύκλωσης και επεξεργασίας απορριμμάτων, μέσα στην οποία επιτρέπονται οι εγκαταστάσεις που εξυπηρετούν τις χρήσεις αυτές.

Στο πλαίσιο εκτέλεσης έργων για την περιβαλλοντική αποκατάσταση τμημάτων της Ζώνης Ε, επιτρέπεται να υλοποιούνται και έργα εγκατάστασης σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας για κάλυψη αποκλειστικά ενεργειακών αναγκών του οικείου Δήμου, σύμφωνα με το άρθρο 14B του ν. 3468/2006 (Α' 129). Αν η εγκατάσταση γίνεται σε δασικές εκτάσεις είναι απαραίτητη η προηγούμενη έγκριση επέμβασης για τη χρήση αυτή, σύμφωνα με τον ν. 998/1979.»

Άρθρο 255

Διαχείριση απορριμμάτων στον Δήμο Θήρας

Σε τμήμα της περιοχής «Αλωνάκι» του Δήμου Θήρας, μπορεί να εγκατασταθεί μονάδα μεταβατικής διαχείρισης αστικών αποβλήτων με δυνατότητα επεξεργασίας σύμμεικτων αστικών αποβλήτων και προδιαλεγμένων οργανικών αποβλήτων, η οποία εμφανίζεται με στοιχεία Α, Β, Γ, Δ, ..., Κ, Λ, Μ, Α στο Διάγραμμα Ι του Παραρτήματος VII. Η εν λόγω μονάδα λειτουργεί μέχρι την υλοποίηση και την έναρξη λειτουργίας της Ολοκληρωμένης Εγκατάστασης Διαχείρισης Αποβλήτων και σε κάθε περίπτωση όχι πέραν της πενταετίας από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

Άρθρο 256

Κατανομή αρμοδιοτήτων περί την διαχείριση προσμίξεων - Τροποποίηση παρ. 5 άρθρου 31 ν. 4819/2021

Η παρ. 5 του άρθρου 31 ν. 4819/2021 (Α' 129), περί διαχείρισης υπολειμμάτων από τα Κέντρα Διαλογής Ανακυκλώσιμων Υλικών (ΚΔΑΥ), αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Η διαχείριση της ποσότητας των προσμίξεων, ήτοι του υπολείμματος από τα ΚΔΑΥ, εμπίπτει στην αρμοδιότητα των Ο.Τ.Α. α' βαθμού, σύμφωνα με την απόφαση της παρ. 3, και λαμβάνει χώρα, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 4, στις εγκαταστάσεις αρμοδιότητας των Φ.Ο.Δ.Σ.Α. ή σε λοιπές εγκαταστάσεις επιλογής των Ο.Τ.Α. α' βαθμού, το κόστος δε της διαχείρισης βαρύνει τους Ο.Τ.Α. α' βαθμού.»

Άρθρο 257

Διατάξεις για παράταση προσωρινής λειτουργίας Σταθμών Μεταφόρτωσης Απορριμμάτων

Η προσωρινή λειτουργία εγκαταστάσεων αστικών υποδομών κοινής ωφέλειας και, ειδικότερα, των Σταθ-

μών Μεταφόρτωσης Απορριμμάτων (Σ.Μ.Α.), στις θέσεις που εγκρίθηκαν με τις παρ. 1 και 3 του άρθρου 142 του ν. 4759/2020 (Α' 245) και την παρ. 1 του άρθρου 92 του ν. 4685/2020 (Α' 92), παρατείνεται από τη λήξη της, έως τον καθορισμό χώρου που προορίζεται για τη χρήση αυτή, είτε με έγκριση ή τροποποίηση ρυμοτομικού σχεδίου, είτε με τροποποίηση του Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου ή με έγκριση Τοπικού Πολεοδομικού Σχεδίου, και σε κάθε περίπτωση όχι πέραν της 31ης Δεκεμβρίου 2024. Ειδικότερα, η λειτουργία του κινητού Σ.Μ.Α. του Δήμου Αθηναίων παύει αυτοδικαίως με την ολοκλήρωση της εγκατάστασης και την έναρξη λειτουργίας του μόνιμου Σ.Μ.Α.. Κατά τα λοιπά ισχύει η παρ. 2 του άρθρου 142 του ν. 4759/2020.

Άρθρο 258

Κανονισμός Διαχείρισης Εκκένωσης Βυτιοφόρων - Προσθήκη παρ. 4 στο άρθρο 22 του ν. 1068/1980

Στο άρθρο 22 του ν. 1068/1980 (Α' 191), προστίθεται παρ. 4 ως εξής:

4. Με απόφαση του εποπτεύοντος Υπουργού, που εκδίδεται μετά από εισήγηση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας, εγκρίνεται ο Κανονισμός Διαχείρισης Εκκένωσης Βυτιοφόρων (Κ.Δ.Ε.Β.) με τον οποίο:

α) καθορίζονται οι διαδικασίες και προϋποθέσεις για την αδειοδότηση βιοτεχνικών και βιομηχανικών μονάδων και επιχειρήσεων για την απόρριψη των επεξεργασμένων υγρών αποβλήτων τους στην αδειοδοτημένη Εγκατάσταση Επεξεργασίας Λυμάτων (Ε.Ε.Λ.),

β) καθορίζονται οι διαδικασίες πιστοποίησης της προέλευσης των μεταφερόμενων από τα βυτιοφόρα βοθρολυμάτων,

γ) ρυθμίζονται η προσέλευση, είσοδος και διακίνηση των βυτιοφόρων εντός της Ε.Ε.Λ.,

δ) καθορίζονται οι διαδικασίες ελέγχου των χαρακτηριστικών και της ποιότητας των μεταφερόμενων βοθρολυμάτων,

ε) καθορίζονται τα απαιτούμενα συνοδευτικά παραστατικά,

στ) περιγράφονται οι διαδικασίες ταυτοποίησης και ελέγχου της συμβατότητας των χαρακτηριστικών και της ποιότητας των βοθρολυμάτων με τη δηλούμενη προέλευσή τους,

ζ) καθορίζονται οι κατηγορίες των αποδεκτών προς επεξεργασία βοθρολυμάτων, καθώς και οι κατηγορίες των βοθρολυμάτων που δεν είναι αποδεκτά προς επεξεργασία στην Ε.Ε.Λ.,

η) καθορίζονται οι προβλεπόμενες κυρώσεις και οι διαδικασίες επιβολής τους,

θ) καθορίζονται οι αρμόδιοι φορείς, τα όργανα και οι υπεύθυνοι.

Η παράβαση του ως άνω Κανονισμού, πλην των λοιπών κυρώσεων που προβλέπονται στον ίδιο για τους παραβάτες, εφόσον συνεπάγεται βλάβη στις εγκαταστάσεις της Ε.Ε.Λ., διώκεται σύμφωνα και με την παρ. 2 του άρθρου 378 του Ποινικού Κώδικα (ν. 4619/2019, Α' 95).»

Άρθρο 259**Καταργούμενες διατάξεις**

Η παρ. 2 του άρθρου 15 του ν. 4819/2021 (Α' 129), περί Μητρώου Μεταχειρισμένων Οχημάτων, καταργείται.

ΜΕΡΟΣ Ζ'**ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ****Άρθρο 260****Μεθοδολογία υπολογισμού απαιτούμενου εσόδου των Διαχειριστών Διανομής Φυσικού Αερίου**

Κατ' εξαίρεση, για το έτος 2023, με απόφαση της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων, κατόπιν εισηγήσεως των Διαχειριστών Διανομής Φυσικού Αερίου, η εύλογη απόδοση που αναγνωρίζεται επί της Ρυθμιζόμενης Περιουσιακής Βάσης της βασικής δραστηριότητας διανομής μπορεί να καθορίζεται και να εγκρίνεται αυτοτελώς πριν από την έγκριση των τιμολογίων Διανομής Φυσικού Αερίου.

Άρθρο 261**Δυνατότητα μεταφοράς κεφαλαίων στον Λογαριασμό Ασφάλειας Εφοδιασμού - Προσθήκη άρθρου 73Α στον ν. 4001/2011**

Στον ν. 4001/2011 (Α' 179) προστίθεται άρθρο 73Α ως εξής:

«Άρθρο 73Α

1. Για τις Δράσεις του Σχεδίου Προληπτικής Δράσης 2022 (Β' 5535/26.10.2022), όπως ίσχυε κατά τον χρόνο δημοσιεύσεώς του, αν το πιστωτικό υπόλοιπο του Λογαριασμού Ασφάλειας Εφοδιασμού της παρ. 6 του άρθρου 73 δεν επαρκεί για την καταβολή των πληρωμών στους δικαιούχους των δράσεων, εντός του έτους 2023, η Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.) δύναται να ζητήσει από τον Διαχειριστή Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου (Δ.Ε.Σ.Φ.Α.) τη διερεύνηση της δυνατότητας προσωρινής μεταφοράς κεφαλαίων στον Λογαριασμό Ασφάλειας Εφοδιασμού, προκειμένου να προκύπτει επαρκές πιστωτικό υπόλοιπο, προσδιορίζοντας και το προτεινόμενο ύψος των κεφαλαίων αυτών, έως εκατόν τριάντα πέντε εκατομμύρια (135.000.000) ευρώ.

2. Ο Δ.Ε.Σ.Φ.Α., αφού συνεκτιμήσει: α) τη χρηματοοικονομική του κατάσταση και τις οικονομικές του υποχρεώσεις προς τρίτους, β) την ομαλή και σύμφωνη με τον σχεδιασμό υλοποίηση των έργων του εγκεκριμένου Προγράμματος Ανάπτυξης του Ε.Σ.Φ.Α., καθώς και γ) τη δυνατότητά του να λειτουργεί, συντηρεί, διαχειρίζεται και αναπτύσσει το Ε.Σ.Φ.Α., προκειμένου να είναι οικονομικά αποδοτικό, τεχνικά άρτιο και ολοκληρωμένο, επιβεβαιώνει στη Ρ.Α.Α.Ε.Υ. εάν έχει τη δυνατότητα να προβεί στην προσωρινή μεταφορά μέρους ή του συνόλου των κεφαλαίων που ζητήθηκαν στον Λογαριασμό Ασφάλειας Εφοδιασμού.

3. Αν ο Δ.Ε.Σ.Φ.Α. επιβεβαιώσει στη Ρ.Α.Α.Ε.Υ. ότι δύναται να προβεί στην εν λόγω μεταφορά, η Ρ.Α.Α.Ε.Υ.

καλεί τον Δ.Ε.Σ.Φ.Α. να συνάψει συμπληρωματικές συμβάσεις με τους δικαιούχους των Δράσεων του Σχεδίου Προληπτικής Δράσης 2022, προκειμένου να εξακολουθήσουν να καταβάλλονται σε αυτούς έως το τέλος του έτους 2023 τα ποσά που δικαιούνται με βάση την υπ' αρ. 888/2022 απόφαση της Ρ.Α.Ε. (Β' 6917), ακόμη και αν το πιστωτικό υπόλοιπο του Λογαριασμού Ασφάλειας Εφοδιασμού της παρ. 6 του άρθρου 73 δεν επαρκεί για την κάλυψή τους, μέχρι του μέγιστου ποσού της παρ. 1.

4. Στο πλαίσιο των συμπληρωματικών συμβάσεων της παρ. 3, ο Δ.Ε.Σ.Φ.Α. μεταφέρει προσωρινώς και σταδιακά κεφάλαια στον Λογαριασμό Ασφάλειας Εφοδιασμού, προκειμένου να προκύπτει επαρκές πιστωτικό υπόλοιπο του εν λόγω λογαριασμού, και μέχρι του μέγιστου ποσού της παρ. 1, ως εξής:

α) Κεφάλαια από έσοδα που εισπράττει λόγω προσαύξησης της οριακής τιμής από τις δημοπρασίες για τη δέσμευση Μεταφορικής Ικανότητας σε Σημεία Δημοπρατήσης Μεταφορικής Ικανότητας («auction premia»), σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 459/2017 της Επιτροπής, της 16ης Μαρτίου 2017, για τη θέσπιση κώδικα δικτύου σχετικά με μηχανισμούς κατανομής δυναμικότητας στα συστήματα μεταφοράς αερίου (L 172) και προσαύξησης της τιμής εκκίνησης των Δημοπρασιών Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου (Υ.Φ.Α.) στο πλαίσιο του Ετήσιου Προγραμματισμού Υ.Φ.Α. («auction premia»), σύμφωνα με τον Κώδικα Διαχείρισης του Ε.Σ.Φ.Α.. Το πρώτο εδάφιο αφορά αποκλειστικά στα έσοδα του Διαχειριστή του Ε.Σ.Φ.Α. («auction premia») από τις δημοπρασίες δέσμευσης Μεταφορικής Ικανότητας, που διενεργήθηκαν εντός του έτους 2022 και αφορούν στην περίοδο από 1ης Ιανουαρίου 2022 έως 30ή Σεπτεμβρίου 2023 και τις Δημοπρασίες Υ.Φ.Α. για τη δέσμευση δυναμικότητας Υ.Φ.Α., που διενεργήθηκαν εντός του έτους 2022 και αφορούν στο έτος 2023, κατά τα ανωτέρω, και μέχρι συνολικού ποσού των εξήντα πέντε εκατομμυρίων (65.000.000) ευρώ. Η μεταφορά των αντίστοιχων κεφαλαίων πραγματοποιείται στον Λογαριασμό Ασφάλειας Εφοδιασμού μετά φόρων και κατά τον χρόνο που εισπράττονται από το Δ.Ε.Σ.Φ.Α. και μόνο εφόσον αυτά έχουν πράγματι εισπραχθεί. Τα εν λόγω κεφάλαια επιστρέφονται στον Δ.Ε.Σ.Φ.Α. εντόκως, με επιτόκιο το οποίο υπολογίζεται ως το μέσο τραπεζικό επιτόκιο προθεσμιακής κατάθεσης της μέσης διάρκειας της εν λόγω δράσης, πλέον του επασφαλιστρου πιστωτικού κινδύνου, που προκύπτει ως η διαφορά από την πραγματική τρέχουσα απόδοση Εισηγμένων Εταιρικών Ομολόγων («yield») με παρόμοια χαρακτηριστικά (με την τρέχουσα «χρηματοδότηση»), μείον το αντίστοιχο (χρονικά) επίπεδο μέσου επιτοκίου, όπως αυτό αποτυπώνεται σε ίδιας διάρκειας Συμφωνία Ανταλλαγής Επιτοκίου («Interest Rate Swap»), το δε προκύπτον ποσό βαρύνει εξ ολοκλήρου τον Λογαριασμό Ασφάλειας Εφοδιασμού.

β) Κεφάλαια από δανεισμό μέχρι συνολικού ποσού που δεν δύναται να υπερβαίνει, κατ' ανώτατο όριο, τα ογδόντα εκατομμύρια (80.000.000) ευρώ, συνυπολογιζόμενου του χρηματοοικονομικού κόστους. Το σχετικό χρηματοοικονομικό κόστος του Δ.Ε.Σ.Φ.Α. από τον εν λόγω δανεισμό βαρύνει εξ ολοκλήρου τον Λογαριασμό Ασφάλειας Εφοδιασμού.

Η έναρξη της μεταφοράς από τον Δ.Ε.Σ.Φ.Α. των ανωτέρω κεφαλαίων των περ. α) και β) στον Λογαριασμό Ασφάλειας Εφοδιασμού λαμβάνει χώρα μετά την έκδοση της απόφασης της παρ. 5.

Για τη μεταφορά των ανωτέρω κεφαλαίων στον Λογαριασμό Ασφάλειας Εφοδιασμού, ο Δ.Ε.Σ.Φ.Α. λαμβάνει αποζημίωση που ανέρχεται σε ποσοστό μηδέν κόμμα πέντε τοις εκατό (0,5%), επί των μεταφερθέντων κεφαλαίων, πληρωτέα τον μήνα Δεκέμβριο κάθε έτους, αρχής γενομένης από το έτος 2023 έως και το έτος 2027. Η εν λόγω αποζημίωση βαρύνει τον Λογαριασμό Ασφάλειας Εφοδιασμού και εισπράττεται κατά την παρ. 5.

5. Με απόφαση της Ρ.Α.Α.Ε.Υ., η οποία εκδίδεται εντός δύο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, αναπροσαρμόζεται το Τέλος Ασφάλειας Εφοδιασμού της παρ. 6 του άρθρου 73, ώστε να προκύπτει επαρκές θετικό υπόλοιπο στον λογαριασμό, προκειμένου να επιστραφούν τα ποσά των περ. α) και β) της παρ. 4 στον Δ.Ε.Σ.Φ.Α., κατά τα ανωτέρω, τμηματικά, σε ετήσια βάση, εντός των επόμενων πέντε (5) ετών και το αργότερο έως το τέλος του έτους 2027. Τα ποσά που επιστρέφονται κατά τα ανωτέρω στον Δ.Ε.Σ.Φ.Α., προσδιορίζονται με απόφαση της Ρ.Α.Α.Ε.Υ., κατόπιν εισήγησης του Δ.Ε.Σ.Φ.Α., και αποπληρώνονται με την εξής σειρά: α) το προκύπτον χρηματοοικονομικό κόστος του Δ.Ε.Σ.Φ.Α. για τη μεταφορά των κεφαλαίων της περ. β) της παρ. 4, β) τα κεφάλαια της περ. β) της παρ. 4, γ) η αποζημίωση του Δ.Ε.Σ.Φ.Α., κατά την παρ. 4, δ) τα κεφάλαια της περ. α) της παρ. 4.

6. Μέχρι την πλήρη και ολοσχερή επιστροφή στον Δ.Ε.Σ.Φ.Α. του συνόλου των κεφαλαίων που μεταφέρθηκαν από αυτόν στον Λογαριασμό Ασφάλειας Εφοδιασμού κατά το παρόν, τα κεφάλαια της περ. α) της παρ. 4 δεν χρησιμοποιούνται για τη μείωση της συμφόρησης, με την επιφύλαξη του επόμενου εδαφίου, ούτε λαμβάνονται υπόψη στον υπολογισμό της Ανακτήσιμης Διαφοράς κατά τον καθορισμό των Τιμολογίων του Ε.Σ.Φ.Α., σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2017/460, παρά μόνον μετά την πλήρη επιστροφή στον Δ.Ε.Σ.Φ.Α. του συνόλου των κεφαλαίων που μεταφέρθηκαν στον Λογαριασμό Ασφάλειας Εφοδιασμού. Κατ' απόκλιση του πρώτου εδαφίου, εφόσον προηγηθεί σχετική πρόταση του Δ.Ε.Σ.Φ.Α., με απόφαση της Ρ.Α.Α.Ε.Υ., κεφάλαια της περ. α) της παρ. 4 που έχουν επιστραφεί, μπορούν να χρησιμοποιούνται για τη χρηματοδότηση επενδύσεων του Δ.Ε.Σ.Φ.Α. με σκοπό τη μείωση της συμφόρησης, ακόμη και πριν από την πλήρη επιστροφή τους. Τα κεφάλαια από δανεισμό της περ. β) της παρ. 4 δεν συνυπολογίζονται για τον καθορισμό του Συντελεστή δανειακής επιβάρυνσης («g») για τον υπολογισμό του μεσοσταθμικού κόστους κεφαλαίου του Δ.Ε.Σ.Φ.Α..

7. Φορολογική επιβάρυνση του Δ.Ε.Σ.Φ.Α. από την εφαρμογή του παρόντος βαρύνει εξ ολοκλήρου τον Λογαριασμό Ασφάλειας Εφοδιασμού.

8. Κατόπιν της πλήρους και ολοσχερούς επιστροφής στον Δ.Ε.Σ.Φ.Α. των ποσών των περ. 4 και 5, ο Δ.Ε.Σ.Φ.Α. ενημερώνει αμελλητί τη Ρ.Α.Α.Ε.Υ., η οποία εκδίδει σχετική διαπιστωτική απόφαση.

9. Έως την έκδοση της ανωτέρω διαπιστωτικής απόφασης της Ρ.Α.Α.Ε.Υ., αναστέλλεται η ισχύς της παρ. 6 του άρθρου 73 και εφαρμόζονται τα εξής:

Για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του Διαχειριστή του Ε.Σ.Φ.Α., που απορρέουν από τις Συμβάσεις των παρ. 4 και 5 του άρθρου 73, όπως και για τη χρηματοδότηση των μέτρων του Σχεδίου Προληπτικής Δράσης, ο Διαχειριστής του Ε.Σ.Φ.Α. εισπράττει, από όλους τους Χρήστες, τέλος ασφάλειας εφοδιασμού ανά μονάδα ποσότητας φυσικού αερίου, που οι τελευταίοι παραλαμβάνουν από το Ε.Σ.Φ.Α., το οποίο ανακτάται από τους Πελάτες Φυσικού Αερίου. Κατά παρέκκλιση της παρ. 5 του άρθρου 36 τα πρόστιμα που επιβάλλονται με απόφαση στους Ρ.Α.Α.Ε.Υ. για την παραβίαση των υποχρεώσεων, περί ασφάλειας εφοδιασμού με φυσικό αέριο, αποτελούν έσοδο του Λογαριασμού Ασφάλειας Εφοδιασμού.

Τα μέτρα του σχεδίου προληπτικής δράσης, τα οποία χρηματοδοτούνται από το τέλος ασφάλειας εφοδιασμού αποφασίζονται από τη Ρ.Α.Α.Ε.Υ.. Το ύψος του μοναδιαίου τέλους ασφάλειας εφοδιασμού που καταβάλλεται από κάθε κατηγορία Πελατών Φυσικού Αερίου, το επιτρεπόμενο ανώτατο όριο του λογαριασμού ασφάλειας εφοδιασμού, καθώς και οι αναγκαίοι όροι και προϋποθέσεις για τη χρηματοδότηση των μέτρων του σχεδίου προληπτικής δράσης καθορίζονται με απόφαση της Ρ.Α.Α.Ε.Υ.. Ο Διαχειριστής καταβάλλει στους δικαιούχους των παρ. 4 και 5 και στους δικαιούχους των λοιπών μέτρων του σχεδίου προληπτικής δράσης, οικονομικό αντάλλαγμα, όπως αυτό καθορίζεται κάθε φορά με την ανωτέρω απόφαση της Ρ.Α.Α.Ε.Υ., από το πιστωτικό υπόλοιπο του Λογαριασμού Ασφάλειας Εφοδιασμού της περ. δ) της παρ. 2 του άρθρου 68.

Αν το πιστωτικό υπόλοιπο του Λογαριασμού Ασφάλειας Εφοδιασμού δεν επαρκεί για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του Διαχειριστή, με νέα απόφαση της Ρ.Α.Α.Ε.Υ. συμπληρώνεται η αρχική απόφασή της, ώστε με αναπροσαρμογή του τέλους ασφάλειας εφοδιασμού, να προκύπτει επαρκές θετικό υπόλοιπο που καλύπτει ανεξόφλητα ποσά εντός του αμέσως επόμενου έτους, η δε καταβολή από τον Διαχειριστή ανεξόφλητων ποσών στους δικαιούχους των παρ. 4 και 5 του άρθρου 73, καθώς και στους δικαιούχους των λοιπών μέτρων του σχεδίου προληπτικής δράσης, αναστέλλεται, até ότου, μέχρι τη δημιουργία επαρκούς θετικού υπολοίπου στον Λογαριασμό αυτόν, χωρίς να συνιστά υπερμερία του Διαχειριστή. Οι όροι και το περιεχόμενο των συμβάσεων των παρ. 4 και 5 του άρθρου 73 και των λοιπών μέτρων του σχεδίου προληπτικής δράσης εκπονούνται από τον Διαχειριστή και εγκρίνονται από τη Ρ.Α.Α.Ε.Υ..».

Άρθρο 262

Μη προβολή δικαιωμάτων δημοσίου - Προσθήκη περ. η) στην περ. ΙΙΙ της παρ. 1 άρθρου 10 ν. 3208/2003

Στην περ. ΙΙΙ της παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 3208/2003 (Α' 303), περί μη προβολής δικαιωμάτων κυριότητας του δημοσίου σε δασικές εκτάσεις, προστίθεται υποπερ. η) ως εξής:

«η) Με τα διαχωριστικά διατάγματα που εξεδόθησαν κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 8 του ν. 4684/1930 (Α' 150), και με τους Πίνακες Α-Ε της από 18.9.1952 Σύμβασης (β.δ. της 26.9/2.10/1952, Α' 289), που αποτελούν

τίτλους ιδιοκτησίας κατά την παρ. 7 του άρθρου 51 του ν. 4301/2014 (Α' 223).»

Άρθρο 263
Συσκευασία και μεταποίηση αγροτικών και κτηνοτροφικών προϊόντων - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 8 του από 11.6.1980 προεδρικού διατάγματος

Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 8 του από 11.6.1980 προεδρικού διατάγματος (Δ' 374), περί βιομηχανικών, βιοτεχνικών εγκαταστάσεων και περιβαλλοντικών υποδομών, χαμηλής και μέσης όχλησης, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 158 του ν. 4819/2021 (Α' 129), συμπληρώνονται οι εφαρμοστέες διατάξεις ως προς τους όρους δόμησης, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Όροι και περιορισμοί δομήσεως διά την εκτός των ορίων των εν άρθρω 1 του παρόντος οικισμών αλλά εντός των διοικητικών ορίων των δήμων ή κοινοτήτων εις τους οποίους υπάγονται ούτοι, οι προβλεπόμενοι διά του από 6.10.78 προεδρικού διατάγματος «περί καθορισμού όρων και περιορισμών δομήσεως των γηπέδων των κειμένων εκτός των ρυμοτομικών σχεδίων των πόλεων

και εκτός των ορίων των νομίμως υφισταμένων προ του έτους 1923 οικισμών» (Δ' 538) εξαιρέσει του άρθρου 4. Κατ'εξίρεση, επιτρέπονται βιομηχανικές και βιοτεχνικές εγκαταστάσεις και περιβαλλοντικές υποδομές, χαμηλής και μέσης όχλησης, συσκευασίας και μεταποίησης τοπικά παραγόμενων αγροτικών και κτηνοτροφικών προϊόντων και φυσικά παραγόμενων προϊόντων της περιοχής, εφαρμοζομένων των όρων δόμησης του άρθρου 1 και της παρ. 7 του άρθρου 4 του από 24.5.1985 προεδρικού διατάγματος (Δ' 270).»

Άρθρο 264
Χρήσεις γης τοπικού ρυμοτομικού σχεδίου για εγκαταστάσεις του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας στη Ζώνη Ενεργού Πολεοδομίας Κοζάνης - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 19 ν. 4180/2013

Η παρ. 2 του άρθρου 19 του ν. 4180/2013 (Α' 182) τροποποιείται με την προσθήκη της χρήσεως «κτιρίου σίτισης» στις αναφερόμενες χρήσεις των οικοδομικών τετραγώνων (Ο.Τ.) 3α και 3β, και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

Ο.Τ.	Χρήση	Ποσοστό (%)	Συνολ. έκταση (αμ.τ.)	Πρόσθετη έκταση (αμ.τ.)
Ο.Τ. 3α	ΣΥΝΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ	50%	0,20	15%
Ο.Τ. 3β	ΣΥΝΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ	50%	0,20	20%
Ο.Τ. 4α	ΣΥΝΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ	50%	0,20	20%
Ο.Τ. 5	ΣΥΝΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ	50%	0,20	20%
Ο.Τ. 6α	ΑΘΛΗΤΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	50%	0,20	20%
Ο.Τ. 8, 9	ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ	50%	0,20	20%
Ο.Τ. 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18 και 19	ΚΑΤΑΧΩΡΙ ΣΤΟΙΧΕΙΟΙ ΤΡΑΞΙΜΟΥ - ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΑΣΤΕΡΕΣ ΠΕΡΙΣΤΑΣΕΙΣ	50%	0,20	20%

«2. Στον παραπάνω καθοριζόμενο χώρο ορίζονται οι όροι και οι περιορισμοί δόμησης ως εξής:

α) Καθορίζονται οι όροι και περιορισμοί δόμησης ανά οικοδομικό τετράγωνο, σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα, ως εξής:

β) Πριν την έγκριση των Μελετών και την έκδοση Αδειών Δόμησης εκπονούνται γεωτεχνικές μελέτες για τη θεμελίωση των κτιριακών εγκαταστάσεων και γεωφυσικές διασκοπήσεις όπου αυτό απαιτηθεί.»

Άρθρο 265

Προσεισμικός έλεγχος κτιρίων

1. Ανατίθεται στο νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου «Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας» (Τ.Ε.Ε.) η υλοποίηση δράσης για τη διενέργεια πρωτοβάθμιου και δευτεροβάθμιου προσεισμικού ελέγχου των κτιρίων, στα οποία στεγάζονται φορείς της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α'143), καθώς και κρίσιμες εν γένει λειτουργίες του ιδιωτικού τομέα.

2. Ο «Οργανισμός Αντισεισμικού Σχεδιασμού και Προστασίας» (Ο.Α.Σ.Π.) διατηρεί την εποπτεία της υλοποίησης του πρωτοβάθμιου και δευτεροβάθμιου προσεισμικού ελέγχου των κτιρίων, στα οποία στεγάζονται φορείς της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014, καθώς και κρίσιμες εν γένει λειτουργίες του ιδιωτικού τομέα, όπως επίσης και την ανάπτυξη, συντήρηση και λειτουργία της ηλεκτρονικής πλατφόρμας καταγραφής των αποτελεσμάτων του πρωτοβάθμιου και δευτεροβάθμιου προσεισμικού ελέγχου των ανωτέρω κτιρίων.

3. Για τον σκοπό αυτόν, το Τ.Ε.Ε. και ο Οργανισμός Αντισεισμικού Σχεδιασμού και Προστασίας (Ο.Α.Σ.Π.) συνεργάζονται με την Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδος (Κ.Ε.Δ.Ε.). Οι παραπάνω δράσεις δύναται να χρηματοδοτηθούν από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, το ΕΣΠΑ, το Πράσινο Ταμείο, το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης, ειδικά αναπτυξιακά προγράμματα του άρθρου 69 του ν. 4509/2017 (Α' 201), ειδικά προγράμματα ενίσχυσης δήμων του άρθρου 71 του ν. 4509/2017, καθώς και άλλα ευρωπαϊκά ή διεθνή προγράμματα.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εσωτερικών, και Υποδομών και Μεταφορών, καθορίζονται ο τρόπος κατηγοριοποίησης και η ιεράρχηση προτεραιοτήτων των ελεγχόμενων κτιρίων, τα χρονοδιαγράμματα υλοποίησης, το περιεχόμενο του ελέγχου που διενεργεί το Τ.Ε.Ε., η διαδικασία ορισμού, επιλογής και εκπαίδευσης των μηχανικών που θα διενεργήσουν τον πρωτοβάθμιο και δευτεροβάθμιο προσεισμικό έλεγχο, καθώς και το ύψος και η διαδικασία αποζημίωσής τους, το περιεχόμενο και οι τεχνικές λεπτομέρειες λειτουργίας της ανωτέρω ηλεκτρονικής πλατφόρμας, η πηγή, το ύψος και ο τρόπος χρηματοδότησης των φορέων υλοποίησης και εποπτείας των δράσεων των παρ. 1 και 2, καθώς και κάθε άλλο ειδικότερο ζήτημα. Με την ίδια απόφαση είναι δυνατόν να ορίζεται και αποζημίωση προς τους ανωτέρω φορείς, ως ποσοστό του προϋπολογισμού των δράσεων που διαχειρίζονται, για την κάλυψη των διαχειριστικών τους δαπανών, ανάλογα με το εύρος των εργασιών που

αναλαμβάνουν και σύμφωνα με το θεσμικό πλαίσιο που εφαρμόζεται για την κατά περίπτωση πηγή χρηματοδότησης.

Άρθρο 266

Καθαρισμός χώρων για την αποτροπή κινδύνου πρόκλησης πυρκαγιάς ή ταχείας επέκτασής της - Αντικατάσταση υποπερ. 26 περ. β παρ. Ι άρθρου 75 Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων

Η υποπερ. 26 της περ. β' της παρ. Ι του άρθρου 75 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ν. 3463/2006, Α' 114), περί αρμοδιοτήτων των δήμων στον τομέα του περιβάλλοντος, αντικαθίσταται ως εξής:

«26. Η μέριμνα για την εκπλήρωση της υποχρέωσης καθαρισμού των ιδιοκτητών, νομέων, επικαρπωτών, μισθωτών και υπομισθωτών, από την 1η έως την 30ή Απριλίου εκάστου έτους, καθώς και της υποχρέωσης συντήρησης καθ' όλη τη διάρκεια της αντιπυρικής περιόδου, ήτοι από την 1η Μαΐου έως την 31η Οκτωβρίου εκάστου έτους, για την αποτροπή κινδύνου πρόκλησης πυρκαγιάς ή ταχείας επέκτασής της, επί οικοπεδικών και λοιπών ακάλυπτων χώρων σε περιοχές εντός εγκεκριμένων ρυμοτομικών σχεδίων και εντός ορίων οικισμών χωρίς εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο, επί εκτάσεων που βρίσκονται εντός ακτίνας εκατό μέτρων (100 μ.), από τα όρια των ανωτέρω περιοχών, καθώς και επί εκτός σχεδίου γηπέδων με κτίσμα. Η ως άνω μέριμνα, περιλαμβάνει ιδίως την ενημέρωση των υπόχρεων από τον οικείο δήμο, έως την 31η Μαρτίου εκάστου έτους, με κάθε πρόσφορο μέσο για το περιεχόμενο της υποχρέωσης καθαρισμού, την εξέταση σχετικών καταγγελιών, την αυτεπάγγελτη αυτοψία και την επιβολή προστίμου κατά την παρούσα.

Ο οικείος δήμος, καθ' όλη τη διάρκεια της αντιπυρικής περιόδου, μεριμνά για τη διενέργεια αυτοψίας. Αν οι υπόχρεοι προς καθαρισμό δεν συμμορφωθούν, ο δήμος επιβάλλει πρόστιμο πενήντα (50) λεπτών του ευρώ ανά τετραγωνικό μέτρο, με ελάχιστο ποσό τα διακόσια (200) ευρώ. Κατά του προστίμου ο ενδιαφερόμενος δύναται να υποβάλει ένσταση στον δήμο εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερών. Εάν αυτή δεν γίνει αποδεκτή, εντός προθεσμίας πέντε (5) ημερών ο δήμος προβαίνει σε αυτεπάγγελο καθαρισμό των χώρων αυτών, κατά προτεραιότητα, βάσει του κινδύνου πρόκλησης ή ταχείας επέκτασης πυρκαγιάς. Ειδικά για περιφραγμένους ή επαρκώς περιτοιχισμένους χώρους του πρώτου εδαφίου και σε περίπτωση μη συμμόρφωσης των υπόχρεων για καθαρισμό τους, ο οικείος δήμος, ταυτόχρονα με την επιβολή του προστίμου, αιτείται προς την κατά τόπο αρμόδια Πυροσβεστική Υπηρεσία τη διενέργεια αυτοψίας για τη βεβαίωση συνδρομής υψηλού κινδύνου πρόκλησης ή ταχείας επέκτασης πυρκαγιάς, και βάσει αυτής, προβαίνει σε αυτεπάγγελο καθαρισμό των ως άνω χώρων για την άρση του κινδύνου. Αν δεν βρεθούν τα στοιχεία των υπόχρεων, ακολουθείται η διαδικασία των προηγούμενων εδαφίων, εξαιρουμένης της διαδικασίας επιβολής προστίμου. Σε επείγουσες περιπτώσεις άμεσου και ιδιαίτερα υψηλού κινδύνου πρόκλησης ή επέκτασης

πυρκαγιάς, ο οποίος διαπιστώνεται με σχετικό έγγραφο της οικείας Πυροσβεστικής Υπηρεσίας, επιτρέπεται, κατά παρέκκλιση της διαδικασίας των προηγούμενων εδαφίων, ο επειγών αυτεπάγγελτος καθαρισμός για την άμεση άρση του κινδύνου. Σε κάθε περίπτωση αυτεπάγγελτου καθαρισμού, καταλογίζεται εξ ολοκλήρου στους υπόχρεους, από τον οικείο δήμο, η δαπάνη καθαρισμού του χώρου και απομάκρυνσης των υλικών. Η δαπάνη και το πρόστιμο αποτελούν έσοδα του οικείου δήμου και εισπράττονται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

Ειδικότερα θέματα σχετικά με τη διαδικασία εφαρμογής των ανωτέρω και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια καθορίζονται με πυροσβεστική διάταξη σύμφωνα με το άρθρο 167 του ν. 4662/2020 (Α' 27). Με την παρούσα δεν τίθεται το από 13/22.4.1929 π.δ. (Α' 153).»

Άρθρο 267
Οργάνωση και λειτουργία Υπουργείου
Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας -
Προσθήκη άρθρου 54Α στον ν. 4662/2020

Στον ν. 4662/2020 (Α' 133), περί Εθνικού Μηχανισμού Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων, προστίθεται άρθρο 54Α ως εξής:

«Άρθρο 54Α
Τροποποίηση οργάνωσης και λειτουργίας του
Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής
Προστασίας

Με Οργανισμό, ο οποίος καταρτίζεται, αντικαθίσταται ή τροποποιείται με προεδρικό διάταγμα, το οποίο εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας και των αρμόδιων Υπουργών για τον προϋπολογισμό και για θέματα οργάνωσης της δημόσιας διοίκησης, σύμφωνα με το άρθρο 20 του ν. 4622/2019 (Α' 133) καθορίζεται η οργάνωση και λειτουργία του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, και κατά τροποποίηση του παρόντος.»

Άρθρο 268
Μέτρα προστασίας Ναυαγίου Ζακύνθου -
Προσθήκη παρ. 8 στο άρθρο 68 ν. 4875/2021

Στο άρθρο 68 του ν. 4875/2021 (Α' 250), περί μέτρων προστασίας του Ναυαγίου Ζακύνθου, προστίθεται παρ. 8 ως εξής:

«8. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Τουρισμού, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού, απαγορεύεται η πρόσβαση στην παραλία του Ναυαγίου και στην οριοθετημένη ζώνη της παρ. 1. Η κοινή απόφαση του πρώτου εδαφίου δύναται να προβλέπει:

- α) τις χερσαίες ζώνες απαγόρευσης πρόσβασης,
- β) τα απώτατα όρια ελεγχόμενης θαλάσσιας πρόσβασης για τους επισκέπτες,
- γ) το χρονικό διάστημα απαγόρευσης και ελεγχόμενης θαλάσσιας πρόσβασης σύμφωνα με τις περ. α) και β),
- δ) τις κυρώσεις, οι οποίες επιβάλλονται στους παραβάτες από τις αρμόδιες αρχές, και
- ε) κάθε συναφές ζήτημα.

Η κοινή απόφαση του πρώτου εδαφίου εκδίδεται κατόπιν:

αα) γνώμης του Οργανισμού Αντισεισμικού Σχεδιασμού και Προστασίας, σχετικά με τη συνδρομή κινδύνου ασφάλειας επισκεπτών, και

ββ) εισήγησης της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, μετά την υποβολή αιτήματος κάθε αρμόδιου φορέα. Για το χρονικό διάστημα από τη 17η.3.2023 μέχρι και την 31η.10.2023 η Περιφέρεια Ιονίων Νήσων δύναται να προβαίνει στην ανάθεση υπηρεσιών φύλαξης της περιοχής, προς τον σκοπό υλοποίησης των μέτρων απαγόρευσης και ελεγχόμενης πρόσβασης, κατά τη διαδικασία της περ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 32 του ν. 4412/201 (Α' 147), κατά παρέκκλιση κάθε αντίθετης διάταξης της εθνικής νομοθεσίας.»

Άρθρο 269
Υπεύθυνος λειτουργίας για κολυμβητικές
δεξαμενές εντός τουριστικών καταλυμάτων -
Τροποποίηση περ. α' και περ. β' παρ. 3 άρθρου
46 ν. 4688/2020

Στο άρθρο 46 του ν. 4688/2020 (Α' 101), τροποποιούνται: α) η περ. α' με την αντικατάσταση της λέξης «περυσσότερες» από τη λέξη «περισσότερα» και με την αντικατάσταση της λέξης «κλίνες» από τη λέξη «δωμάτια», β) η περ. β' με την παράταση της δυνατότητας εκτέλεσης χρεών ναυαγοσώστη από τους επόπτες ασφαλείας και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3α. Για τα καταλύματα με περισσότερα από πενήντα (50) δωμάτια και με βάθος μίας τουλάχιστον κολυμβητικής δεξαμενής μεγαλύτερο από ενάμισο (1,5) μέτρο, ο ναυαγοσώστης πισίνας, οφείλει, κατά τις ώρες λειτουργίας της πισίνας, να βρίσκεται σε ετοιμότητα, με ένδυμα κολύμβησης, καθ' όλη τη διάρκεια της υπηρεσίας του, καθήμενος εντός του χώρου της κολυμβητικής δεξαμενής ή να περιπολεί πεζός στον χώρο ευθύνης του και να μην εκτελεί άλλη υπηρεσία.

β. Για τα καταλύματα με λιγότερα από πενήντα (50) δωμάτια ή με βάθος κολυμβητικής δεξαμενής μικρότερο από ενάμισο (1,5) μέτρο, καθώς και για κολυμβητικές δεξαμενές που βρίσκονται σε κήπους ταράτσας (roof garden) τουριστικών καταλυμάτων και για τις εσωτερικές κολυμβητικές δεξαμενές, έως την 31η.12.2023, χρέη ναυαγοσώστη εκτελεί ο επόπτης ασφαλείας, ο οποίος διαθέτει βεβαίωση σε ισχύ, παρακολούθησης προγράμματος θεωρητικής και πρακτικής εκπαίδευσης ναυαγοσώστη πισίνας από σχολή ναυαγοσωστικής εκπαίδευσης, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις της κοινής απόφασης της παρ. 5 και ο οποίος βρίσκεται σε ετοιμότητα εντός του τουριστικού καταλύματος κατά τις ώρες λειτουργίας της κολυμβητικής δεξαμενής και καθ' όλη τη διάρκεια της υπηρεσίας του.»

Άρθρο 270
Αναστολή οικοδομικών αδειών στις εκτός
σχεδίου περιοχές της νήσου Μυκόνου

1. Έως την έγκριση του Ειδικού Πολεοδομικού Σχεδίου (Ε.Π.Σ.) Δήμου Μυκόνου και σε κάθε περίπτωση όχι πέραν της 31ης.12.2023 αναστέλλεται η έκδοση οικο-

δομικών αδειών στις εκτός σχεδίου πόλεως και εκτός οικισμού περιοχές της νήσου Μυκόνου.

2. Από την αναστολή της παρ. 1 εξαιρούνται οι περιπτώσεις:

- α) έκδοσης εργασιών μικρής κλίμακας,
- β) ενημέρωσης οικοδομικών αδειών,
- γ) αναθεώρησης οικοδομικών αδειών για αλλαγή επιβλέποντος,
- δ) των περιοχών των εγκεκριμένων οργανωμένων τουριστικών υποδοχέων (ΕΣΧΑΣΕ).

3. Κατά το διάστημα της αναστολής της παρ. 1 οι οικοδομικές άδειες αρμοδιότητας της οικείας Υπηρεσίας Δόμησης για τις εκτός σχεδίου περιοχές της νήσου Μυκόνου που επιτρέπονται κατ'εξαίρεση σύμφωνα με την παρ. 2 εκδίδονται από τη Διεύθυνση Αρχιτεκτονικής, Οικοδομικών Κανονισμών και Αδειοδοτήσεων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

4. Καταργείται η υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΠΟΛΣ/83200/2031/10.8.2022 (Δ' 500) απόφαση κατά το μέρος που αφορά στις εκτός σχεδίου περιοχές της νήσου Μυκόνου.

Άρθρο 271

Σύσταση, συγκρότηση και λειτουργία μικτών κλιμακίων ελέγχου

1. Με μη δημοσιευτέα απόφαση του Γενικού Γραμματέα Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος δύναται να συστήνονται και συγκροτούνται μικτά κλιμάκια ελέγχου. Τα κλιμάκια του πρώτου εδαφίου αποτελούνται από κατ'ελάχιστον τρία (3) μέλη, τα οποία προέρχονται από υπαλλήλους της Γενικής Διεύθυνσης Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, της Γενικής Γραμματείας Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και της Διεύθυνσης Οικονομικής Αστυνομίας του άρθρου 24 του ν. 4249/2014 (Α' 73). Η απόφαση της παρούσας κοινοποιείται αποκλειστικώς στα οριζόμενα μέλη. Η ανάκληση της ανωτέρω απόφασης πραγματοποιείται με όμοια απόφαση.

2. Τα μικτά κλιμάκια ελέγχου ασκούν το σύνολο των ελεγκτικών και διαπιστωτικών αρμοδιοτήτων της Γενικής Διεύθυνσης Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, καθώς και των Ελεγκτών Δόμησης, ιδίως δε του άρθρου 92 του ν. 4495/2017 (Α' 167), κατόπιν αυτεπάγγελτης ή μετά από έγγραφη καταγγελία εντολής ελέγχου από τον Γενικό Γραμματέα Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Τα μικτά κλιμάκια ελέγχου εκδίδουν πόρισμα - έκθεση αυτοψίας, το οποίο διαβιβάζεται στον Γενικό Γραμματέα Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος, στη Γενική Διεύθυνση του Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και στην οικεία Υπηρεσία Δόμησης. Η Γενική Διεύθυνση του Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας ασκεί συντονιστικό και εποπτικό ρόλο εφαρμογής των διατάξεων περί προστασίας του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος και καταπολέμησης της αυθαίρετης δόμησης. Για τις ανωτέρω περιπτώσεις, ο Προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης

του Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας ασκεί παράλληλα προς τις αρμόδιες Υπηρεσίες Δόμησης, το σύνολο των κυρωτικών τους αρμοδιοτήτων και ιδίως αυτές περί έκδοσης πράξης επιβολής προστίμου και αυτές του άρθρου 94 του ν. 4495/2017.

3. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια περί την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, και ιδίως για τη συγκρότηση και λειτουργία των μικτών κλιμακίων. Με ίδια απόφαση δύναται ν' ανακατανέμονται αρμοδιότητες μεταξύ συναρμοδίων ή συναφών κατά το αντικείμενο υπηρεσιών.

Άρθρο 272

Διόρθωση παραπομπής περί βάσεως υπολογισμού διοικητικού προστίμου - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 69 ν. 4819/2021

1. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 69 του ν. 4819/2021 (Α' 129, διόρθωση σφάλματος Α' 171), περί επιβολής διοικητικού προστίμου σε περίπτωση παραβίασης των υποχρεώσεων παραγωγών, διορθώνονται οι παραπομπές, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Στον υπόχρεο που παραβαίνει την παρ. 1 του άρθρου 11 επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ίσο με τις ελάχιστες χρηματικές εισφορές της περ. ε' της παρ. 2 του άρθρου 13, που ισχύουν κατά τη διαπίστωση της παράβασης, τις οποίες θα κατέβαλε σε ΣΣΕΔ για το χρονικό διάστημα των τελευταίων πέντε (5) ετών. Σε περίπτωση που ο παραγωγός συμμορφώνεται αυτοβούλως με την υποχρέωση της παρ. 1 του άρθρου 11 εντός έξι (6) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, το χρηματικό πρόστιμο περιορίζεται στο ποσό που αντιστοιχεί στις χρηματικές εισφορές του τελευταίου ημερολογιακού έτους.»

2. Η παρ. 1 ισχύει από την έναρξη ισχύος του ν. 4819/2021, ήτοι την 23η Ιουλίου 2021.

Άρθρο 273

Παρατάσεις προθεσμιών σε ζητήματα αποβλήτων και ενέργειας - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 86 ν. 4819/2021, παρ. 5 άρθρου 25 ν. 4685/2020, παρ. 9 άρθρου 54 και παρ. 2 άρθρου 94 ν. 4951/2022

1. Η προθεσμία του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 86 του ν. 4819/2021 (Α' 129), περί σχεδιασμού και λειτουργίας Συλλογικών Συστημάτων Εναλλακτικής Διαχείρισης, παρατείνεται, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Από 1ης Σεπτεμβρίου 2023, οι υπόχρεοι, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 84, φορείς συσκευασίας ποτών από αλουμίνιο έως και ενάμιση (1,5) λίτρο, από γυαλί μιας χρήσης έως και τρία (3) λίτρα, καθώς και από πλαστικά προϊόντα μιας χρήσης σύμφωνα με το Μέρος ΣΤ' του Παραρτήματος Ι του ν. 4736/2020 (Α' 200), για την τήρηση της υποχρέωσης της παρ. 3 του άρθρου 84, οφείδουν να σχεδιάσουν, να εφαρμόσουν και να λειτουργήσουν Συλλογικά Συστήματα Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΣΣΕΔ) αποβλήτων συσκευασιών πανελλαδικής εμβέλειας, με

σκοπό την εφαρμογή συστήματος επιστροφής εγγύησης για τις εν λόγω συσκευασίες, κατά την έννοια της παρ. 7 του άρθρου 77, προκειμένου να επιτύχουν τους ποσοτικούς στόχους χωριστής συλλογής, προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση που προβλέπονται από τη νομοθεσία, ήτοι των στόχων του άρθρου 82 και της παρ. 1 του άρθρου 13 του ν. 4736/2020 αντίστοιχα.

Για τους όρους και τις προϋποθέσεις εφαρμογής συστήματος επιστροφής εγγύησης για τις συσκευασίες του πρώτου εδαφίου εφαρμόζονται οι παρ. 4 έως 9 του άρθρου 13 του ν. 4736/2020 και η απόφαση της παρ. 7 του άρθρου 92.

Υφιστάμενα κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος ή νέα εθελοντικά συστήματα επιστροφής εγγύησης που εφαρμόζονται για άλλες συσκευασίες πέραν των αναφερόμενων στο πρώτο εδάφιο, όπως για τις γυάλινες φιάλες, δηλώνονται υποχρεωτικά στον Ελληνικό Οργανισμό Ανακύκλωσης (Ε.Ο.ΑΝ.) από τους φορείς των συστημάτων, σύμφωνα με τη διαδικασία της παρ. 1 του άρθρου 81.»

2. Η προθεσμία του πρώτου εδαφίου της παρ. 5 του άρθρου 25 του ν. 4685/2020 (Α' 92), περί υποχρέωσης προσαρμογής πολυγώνων από κατόχους Αδειών Παραγωγής, παρατείνεται, και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«5. Οι κάτοχοι Αδειών Παραγωγής οφείλουν να προσαρμόσουν τα πολύγωνα τους σύμφωνα με τους περιρισμούς χωροθέτησης του άρθρου 13, μέχρι την 30ή Ιουνίου 2023. Σε αντίθετη περίπτωση, ο Φορέας Αδειοδότησης προβαίνει σε ανάκληση των σχετικών Αδειών Παραγωγής ή των Βεβαιώσεων ή των Βεβαιώσεων Ειδικών Έργων.»

3. Η προθεσμία του πρώτου εδαφίου της παρ. 9 του άρθρου 54 του ν. 4951/2022 (Α' 129), περί προθεσμίας ανάρτησης πολυγώνων σταθμών, παρατείνεται, και η παρ. 9 διαμορφώνεται ως εξής:

«9. Οι κάτοχοι εν λειτουργία εξαιρούμενων σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., αναρτούν μέχρι την 30ή Ιουνίου 2023 τα πολύγωνα των σταθμών τους στη γεωπληροφοριακή πλατφόρμα του Φορέα Αδειοδότησης. Ειδικότερα, ο ενδιαφερόμενος ενημερώνει τον Φορέα Αδειοδότησης του άρθρου 20 του ν. 4685/2020 (Α' 92), σχετικά με την ακριβή θέση εγκατάστασης του σταθμού (συντεταγμένες πολυγώνου και θέσεων ανεμογεννητριών, εφόσον πρόκειται για αιολικό σταθμό), υποβάλλοντας γεωχωρικά δεδομένα, σύμφωνα με τις οδηγίες του ανωτέρω Φορέα Αδειοδότησης. Ο Φορέας Αδειοδότησης του άρθρου 20 του ν. 4685/2020 απεικονίζει γεωγραφικά σε ειδική προσβάσιμη εφαρμογή του Ηλεκτρονικού Μητρώου την

ακριβή θέση εγκατάστασης του σταθμού (πολύγωνο και θέσεις ανεμογεννητριών, εφόσον πρόκειται για αιολικό σταθμό) και εκδίδει Βεβαίωση Καταχώρησης Πολυγώνου Εξαιρούμενου Σταθμού. Ο Ενδιαφερόμενος προσκομίζει στον Διαχειριστή Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγχυήσεων Προέλευσης (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.) ή στον Διαχειριστή Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε.) τη Βεβαίωση Καταχώρησης Πολυγώνου Εξαιρούμενου Σταθμού, εντός της ως άνω προθεσμίας. Σε περίπτωση μη προσκόμισης της ανωτέρω Βεβαίωσης, αναστέλλεται η καταβολή αποζημίωσης ή η λειτουργική ενίσχυση στο πλαίσιο των σχετικών συμβάσεων με τη Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. ή την ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε. για τα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά.»

4. Η προθεσμία της παρ. 2 του άρθρου 94 του ν. 4951/2022, περί υποβολής αιτήσεως για έκδοση Ενιαίας Άδειας Εγκατάστασης και Λειτουργίας Πιλοτικών Θαλάσσιων Πλωτών Φωτοβολταϊκών Σταθμών, παρατείνεται, και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Η αίτηση για έκδοση Ενιαίας Άδειας Εγκατάστασης και Λειτουργίας υποβάλλεται στη Γενική Γραμματεία Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας μέχρι την 30ή Ιουνίου 2024.»

ΕΝΟΤΗΤΑ Δ' ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 274 Ρήτρα επαναξιολόγησης διατάξεων μέσω δημόσιας διαβούλευσης

Μετά την πάροδο δύο (2) ετών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, αξιολογούνται οι διατάξεις του παρόντος, με βάση τα δεδομένα που προκύπτουν από την εφαρμογή τους, σύμφωνα με το άρθρο 56 του ν. 4622/2019 (Α' 133).

Άρθρο 275 Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται άλλως στις επί μέρους διατάξεις του.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI - ΑΡΘΡΟ 139
(άρθρο 21 ν. 2742/1999)
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι
ΧΕΡΣΑΙΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΤΙΑ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΓΛΥΚΩΝ ΥΔΑΤΩΝ —
ΤΥΠΟΙ ΟΙΚΟΤΟΠΩΝ ΚΑΙ ΟΜΑΔΕΣ ΤΥΠΩΝ ΟΙΚΟΤΟΠΩΝ

Ο παρακάτω κατάλογος περιλαμβάνει όλους τους τύπους χερσαίων και παράκτιων οικοτόπων και οικοτόπων γλυκών υδάτων που παρατίθενται στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 21ης Μαΐου 1992 για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας (L 206) και αναφέρονται στις παρ. 1 και 2 του άρθρου 4, καθώς και έξι (6) ομάδες αυτών των τύπων οικοτόπων, και συγκεκριμένα: 1) υγροτόπους (παράκτιους και εσωτερικούς), 2) λειμώνες και άλλους κτηνοτροφικούς οικοτόπους, 3) ποτάμους, λιμναίους, αλλουβιακούς και παρόχθιους οικοτόπους, 4) δάση, 5) οικοτόπους στέπας, χέρσων εδαφών και λοχμών και 6) βραχώδεις οικοτόπους και θίνες.

ΟΜΑΔΑ 1: ΥΓΡΟΤΟΠΟΙ (ΠΑΡΑΚΤΙΟΙ ΚΑΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΙ)

Κωδικός τύπου οικοτόπου όπως αναφέρεται στο παράρτημα Ι της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου	Όνομασία τύπου οικοτόπου όπως αναφέρεται στο παράρτημα Ι της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου
Παράκτιοι και αλοφυτικοί οικοτόποι	
1130	Ποταμόκολποι (εκβολές ποταμών)
1140	Λασπώδεις και αμμώδεις επίπεδες εκτάσεις που αποκαλύπτονται κατά την άμπωτη
1150	Παράκτιες λιμνοθάλασσες
1310	Πρωτογενής βλάστηση με <i>Salicornia</i> και άλλα μονοετή είδη των λασπωδών και αμμωδών ζωνών
1320	Λειμώνες με θαλάσσια <i>Spartina</i> (<i>Spartinion maritimae</i>)
1340	Αλίπεδα της ενδοχώρας
1410	Μεσογειακά αλίπεδα (<i>Juncetalia maritimi</i>)
1420	Μεσογειακές και θερμοατλαντικές αλόφιλες λόχμες (<i>Sarcocornetea fruticosi</i>)
1530	Πανωνικές αλατούχες στέπες και αλατούχα έλη
Τυρφώνες και βάλτοι	
7110	Ενεργοί τυρφώνες υψιπέδων
7120	Υποβαθμισμένοι τυρφώνες υψιπέδων (που είναι ακόμη δυνατόν να ανασυσταθούν με φυσικό τρόπο)
7130	Επιφανειακοί τυρφώνες
7140	Μεταβατικοί και τρεμώδεις τυρφώνες
7150	Καθιζήσεις τυρφωδών υποστρωμάτων του <i>Rhynchosporion</i>

7160	Πηγές πλούσιες σε ανόργανα στοιχεία και φιννοσκανδιναβικές πηγές που δημιουργούνται σε βάλτους
7210	Ασβεστούχοι βάλτοι με <i>Cladium mariscus</i> και είδη του <i>Caricion davalliana</i>
7220	Πηγές όπου δημιουργείται επίπαγος (<i>Cratoneurion</i>)
7230	Αλκαλικοί χαμηλοί τυρφώνες
7240	Αλπικοί πρωτογενείς σχηματισμοί από <i>Caricion bicoloris-atrofuscae</i>
7310	Τυρφώνες Aara
7320	Τυρφώνες Palsa
Υγρά δάση	
91D0	Δασώδεις τυρφώνες

ΟΜΑΔΑ 2: ΛΕΙΜΩΝΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΟΙ ΟΙΚΟΤΟΠΟΙ

Κωδικός τύπου οικοτόπου όπως αναφέρεται στο παράρτημα I της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου	Ονομασία τύπου οικοτόπου όπως αναφέρεται στο παράρτημα I της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου
Οικότοποι χέρσων εδαφών και λοχμών	
4030	Ευρωπαϊκά ξηρά χέρσα εδάφη
4090	Ενδημικά ορεινά μεσογειακά χέρσα εδάφη με ακανθώδεις θάμνους
5130	Διαπλάσεις με <i>Juniperus communis</i> σε ασβεστούχους χερσότοπους ή λειμώνες
8240	Ασβεστολιθικές πλάκες
Λειμώνες	
6110	Παρόχθιοι ασβεστούχοι ή βασεόφιλοι λειμώνες από <i>Alyssa-Sedion albi</i>

6120	Ξερικοί αμμώδεις ασβεστούχοι λειμώνες
6130	Καλαμινούχοι λειμώνες από <i>Violetalia calaminariae</i>
6140	Πυριτιούχοι λειμώνες των Πυρηναίων με <i>Festuca eskia</i>
6150	Πυριτιούχοι βορειοαλπικοί λειμώνες
6160	Πυριτιούχοι ορεινοί ιβηρικοί λειμώνες με <i>Festuca indigesta</i>
6170	Ασβεστούχοι αλπικοί και υποαλπικοί λειμώνες
6190	Παρόχθιοι πανωννικοί λειμώνες (<i>Stipo-Festucetalia pallentis</i>)
6210	Ξηροί ημιφυσικοί λειμώνες και περιοχές όπου φύονται θάμνοι σε ασβεστολιθικά υποστρώματα (<i>Festuco-Brometalia</i>)
6220	Ψευδοστέπα με αγρωστώδη και μονοετή φυτά από <i>Thero-Brachypodietea</i>
6230	Χλωώδεις διαπλάσεις με <i>Nardus</i> , ποικίλων ειδών, σε πυριτιούχα υποστρώματα των ορεινών ζωνών (και των υποορεινών ζωνών της ηπειρωτικής Ευρώπης)
6240	Υπο-πανωννικοί στεπικοί λειμώνες
6250	Πανωννικοί στεπικοί λειμώνες σε loess
6260	Πανωννικές αμμώδεις στέπες
6270	Χαμηλού υψομέτρου φιννοσκανδιναβικοί λειμώνες, ξηροί έως μεσοφιλικόι, ποικίλων ειδών
6280	Βόρειο Alvar και ασβεστολιθικά προ-καμβριακά επίπεδα βράχια
62A0	Ξηρές χλωώδεις διαπλάσεις της ανατολικής Μεσογείου (<i>Scorzoneratalia villosae</i>)
62C0	Ποντο-σαρματικές στέπες
62D0	Οξιμόφιλοι λειμώνες της ορεινής Μοισίας
6410	Λειμώνες με <i>Molinia</i> σε έδαφος ασβεστούχο, τυρφώδες ή αργιλο-λασπώδες (<i>Molinion caeruleae</i>)
6420	Υγροί μεσογειακοί λειμώνες με υψηλές πόες από <i>Molinio-Holoschoenion</i>
6510	Θεριζόμενοι λειμώνες χαμηλού υψομέτρου (<i>Alopecurus pratensis</i> , <i>Sanguisorba officinalis</i>)
6520	Ορεινοί θεριζόμενοι λειμώνες
Δάση σκληροφύλλων που χρησιμοποιούνται για βοσκή (dehesas) και λειμώνες με πυκνή βλάστηση	
6310	Δάση σκληροφύλλων που χρησιμοποιούνται για βοσκή (dehesas) με <i>Quercus spp.</i>

ΟΜΑΔΑ 3: ΠΟΤΑΜΙΟΙ, ΛΙΜΝΑΙΟΙ, ΑΛΛΟΥΒΙΑΚΟΙ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΘΙΟΙ ΟΙΚΟΤΟΠΟΙ

Κωδικός τύπου οικοτόπου όπως αναφέρεται στο παράρτημα Ι της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου	Ονομασία τύπου οικοτόπου όπως αναφέρεται στο παράρτημα Ι της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου
Ποταμοί και λίμνες	
3110	Ολιγοτροφικά ύδατα, με πολύ μικρή περιεκτικότητα σε ανόργανα άλατα, των αμμωδών πεδιάδων (<i>Littorelletalia uniflorae</i>)
3120	Ολιγοτροφικά ύδατα που περιέχουν πολύ περιορισμένα ορυκτά, κατά κανόνα σε αμμώδη εδάφη της δυτικής Μεσογείου με <i>Isoetes</i> spp.
3130	Στάσιμα, ολιγοτροφικά έως μεσοτροφικά ύδατα με βλάστηση <i>Littorelletea uniflorae</i> και/ή <i>Isoëto-Nanojuncetea</i>
3140	Σκληρά ολιγο-μεσοτροφικά ύδατα με βενθική βλάστηση χαροειδών σχηματισμών με <i>Chara</i> spp.
3150	Ευτροφικές φυσικές λίμνες με βλάστηση τύπου <i>Magnopotamion</i> ή <i>Hydrocharition</i>
3160	Φυσικές δυστροφικές λίμνες και τέλματα
3170	Μεσογειακά εποχικά τέλματα
3180	Πόλγες «turloughs»
3190	Λίμνες καρστικού γύψου
3220	Αλπικοί ποταμοί και η παρόχθια ποώδης βλάστησή τους
3230	Αλπικοί ποταμοί και η παρόχθια ξυλώδης βλάστησή τους με <i>Myricaria germanica</i>
3240	Αλπικοί ποταμοί και η παρόχθια ξυλώδης βλάστησή τους με <i>Salix elaeagnos</i>
3250	Ποταμοί της Μεσογείου με μόνιμη ροή, με <i>Glaucium flavum</i>
3260	Ποταμοί από πεδινά σε ορεινά επίπεδα με βλάστηση <i>Ranunculion fluitantis</i> και <i>Callitricho-Batrachion</i>
3270	Ποταμοί με λασπώδεις όχθες με βλάστηση <i>Chenopodion rubri</i> p.p. και <i>Bidention</i> p.p.
3280	Ποταμοί της Μεσογείου με μόνιμη ροή, με είδη <i>Paspalo-Agrostidion</i> και πυκνή βλάστηση με μορφή παραπετάσματος από <i>Salix</i> και <i>Populus alba</i> στις όχθες τους
3290	Ποταμοί της Μεσογείου με περιοδική ροή, με είδη <i>Paspalo-Agrostidion</i>

Αλλουβιακοί λειμώνες	
6430	Υγρόφιλες περιφερειακές φυτοκοινωνίες με υψηλές πόες σε πεδιάδες και σε επίπεδα ορεινά έως αλπικά
6440	Αλλουβιακοί πλημμυριζόμενοι λειμώνες με <i>Cnidion dubii</i>
6450	Αλλουβιακοί βορειο-σκανδιναβικοί λειμώνες
6540	Υπομεσογειακοί λειμώνες με <i>Molinio-Hordeion secalini</i>
Αλλουβιακά/παρόχθια δάση	
9160	Υποατλαντικά και μεσοευρωπαϊκά δάση δρυός έμμισχα ή δρυός-καρπίνου με <i>Carpinion betuli</i>
91E0	Αλλουβιακά δάση με <i>Alnus glutinosa</i> και <i>Fraxinus excelsior</i> (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>)
91F0	Μεικτά δάση με <i>Quercus robur</i> , <i>Ulmus laevis</i> , <i>Ulmus minor</i> , <i>Fraxinus excelsior</i> ή <i>Fraxinus angustifolia</i> (<i>Ulmion minoris</i>) κατά μήκος μεγάλων ποταμών
92A0	Δάση-στοές με <i>Salix alba</i> και <i>Populus alba</i>
92B0	Δάση-στοές ποταμών της Μεσογείου με περιοδική ροή με <i>Rhododendron ponticum</i> , <i>Salix</i> και άλλα
92C0	Δάση <i>Platanus orientalis</i> και <i>Liquidambar orientalis</i> (<i>Platanion orientalis</i>)
92D0	Νότια παρόχθια δάση-στοές και λόχμες (<i>Nerio-Tamaricetea</i> και <i>Securinegion tinctoriae</i>)
9370	Φοινικοδάση με <i>Phoenix</i>

ΟΜΑΔΑ 4: ΔΑΣΗ

Κωδικός τύπου οικοτόπου όπως αναφέρεται στο παράρτημα Ι της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου	Ονομασία τύπου οικοτόπου όπως αναφέρεται στο παράρτημα Ι της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου
Εύκρατα δάση	
9110	Δάση οξιάς από <i>Luzulo-Fagetum</i>
9130	Δάση οξιάς με <i>Asperulo-Fagetum</i>
9140	Μεσοευρωπαϊκά υποαλπικά δάση οξιάς με <i>Acer</i> και <i>Rumex arifolius</i>
9150	Μεσοευρωπαϊκά ασβεστόφιλα δάση οξιάς <i>Cephalanthero-Fagion</i>
9170	Δάση δρυός-καρπίνου με <i>Galio-Carpinetum</i>
9180	Δάση σε πλαγιές, λιθώνες ή χαράδρες από <i>Tilio-Acerion</i>
9190	Παλαιά οξινόφιλα δάση δρυός με <i>Quercus robur</i> σε αμμώδεις πεδιάδες
91A0	Παλαιά δάση δρυός με <i>Ilex</i> και <i>Blechnum</i> των βρετανικών νήσων
91B0	Δάση φράξιου θερμόφιλα με <i>Fraxinus angustifolia</i>
91G0	Παννωνικά δάση με <i>Quercus petraea</i> και <i>Carpinus betulus</i>
91H0	Παννωνικά δάση με <i>Quercus pubescens</i>
91I0	Δάση της ευρωσιβηρικής στέπας με <i>Quercus</i> spp.
91J0	Δάση των βρετανικών νήσων με <i>Taxus baccata</i>
91K0	Ιλλυρικά δάση με <i>Fagus sylvatica</i> (<i>Aremonio-Fagion</i>)
91L0	Ιλλυρικά δάση δρυός-καρπίνου (<i>Erythronio-carpinion</i>)
91M0	Παννωνικά-βαλκανικά δάση τουρκικής δρυός – κοινής δρυός
91P0	Δάση ελάτης (<i>Abietetum polonicum</i>)
91Q0	Δάση ασβεστοφίλου <i>Pinus sylvestris</i> των Δυτικών Καρπαθίων

91R0	Δάση πεύκης (<i>Genisto januensis-Pinetum</i>) των διναρικών δολομιτών
91S0	Δάση οξιάς Δυτικής Ποντικής
91T0	Κεντροευρωπαϊκά δάση πεύκης με λειχήνες
91U0	Δάση πεύκης της σαρματικής στέπας
91V0	Δάση οξιάς της Δακίας (<i>Symphyto-Fagion</i>)
91W0	Δάση οξιάς Μοισίας
91X0	Δάση οξιάς Δοβρουτζάς
91Y0	Δάση δρυός-καρπίνου Δακίας
91Z0	Δάση Μοισίας με φυλόρα πηληματώδη
91AA	Ανατολικά δάση λευκής δρυός
91BA	Δάση <i>Abies amabilis</i> Μοισίας
91CA	Πευκοδάση (<i>Pinus sylvestris</i>) Ροδόπης και Οροσειράς του Αίμου
Δάση της Μεσογείου και των Νήσων των Μακάρων	
9210	Δάση οξιάς στα Απέννινα με <i>Taxus</i> και <i>Ilex</i>
9220	Δάση οξιάς στα Απέννινα με <i>Abies alba</i> και δάση οξιάς με <i>Abies nebrodensis</i>
9230	Γαλικά-Πορτογαλικά δάση δρυός με <i>Quercus robur</i> και <i>Quercus pyrenaica</i>
9240	Ιβηρικά δάση δρυός με <i>Quercus faginea</i> και <i>Quercus canariensis</i>
9250	Δάση δρυός με <i>Quercus trojana</i>
9260	Δάση με <i>Castanea sativa</i>
9270	Ελληνικά δάση οξιάς με <i>Abies borisii-regis</i>
9280	Δάση με <i>Quercus frainetto</i>
9290	Δάση με <i>Cupressus (Acero-Cupression)</i>
9310	Δάση δρυός του Αιγαίου με <i>Quercus brachyphylla</i>
9320	Δάση με <i>Olea</i> και <i>Ceratonia</i>
9330	Δάση με <i>Quercus suber</i>
9340	Δάση με <i>Quercus ilex</i> και <i>Quercus rotundifolia</i>
9350	Δάση με <i>Quercus macrolepis</i>
9380	Δάση με <i>Ilex aquifolium</i>
9390	Θαμνώνες και δασικές συστάσεις της <i>Quercus alnifolia</i>
93A0	Δασικές συστάδες της <i>Quercus infectoria (Anagyro foetidae-Quercetum infectoriae)</i>
Ορεινά δάση κωνοφόρων	

9410	Οξινόφιλα δάση με <i>Picea</i> σε επίπεδα ορεινά έως αλπικά (<i>Vaccinio-Piceetea</i>)
9420	Δάση αλπικά με <i>Larix decidua</i> και/ή <i>Pinus cembra</i>
9430	Ορεινά και υποαλπικά δάση με <i>Pinus uncinata</i>
9510	Υπο-απέννινα δάση με <i>Abies alba</i>
9520	Δάση με <i>Abies pinsapo</i>
9530	(Υπο)μεσογειακά πευκοδάση με ενδημικά μαυρόπευκα
9540	Μεσογειακά πευκοδάση με ενδημικά είδη πεύκων της Μεσογείου
9550	Ενδημικά πευκοδάση των Καναρίων Νήσων
9560	Ενδημικά δάση με <i>Juniperus</i> spp.
9570	Δάση με <i>Tetraclinis articulata</i>
9580	Μεσογειακά δάση με <i>Taxus baccata</i>
9590	Δάση με <i>Cedrus brevifolia</i> (<i>Cedrosetum brevifoliae</i>)
95A0	Υπερορεινά μεσογειακά πευκοδάση

ΟΜΑΔΑ 5: ΟΙΚΟΤΟΠΟΙ ΣΤΕΠΑΣ, ΧΕΡΣΩΝ ΕΔΑΦΩΝ ΚΑΙ ΛΟΧΜΩΝ

Κωδικός τύπου οικοτόπου όπως αναφέρεται στο παράρτημα Ι της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου	Ονομασία τύπου οικοτόπου όπως αναφέρεται στο παράρτημα Ι της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου
Στέπες όπου διαβιούν αλόφιλοι και γυψόφιλοι οργανισμοί	
1430	Αλο-νιτρόφιλες λόχμες (<i>Pegano-Salsoletea</i>)
1510	Μεσογειακές αλατούχες στέπες (<i>Limonietales</i>)
Εύκρατα χέρσα εδάφη και λόχμες	
4060	Αλπικά και βόρεια χέρσα εδάφη

4070	Λόχμες με <i>Pinus mugo</i> και <i>Rhododendron hirsutum</i> (<i>Mugo-Rhododendretum hirsuti</i>)
4080	Υποαρκτικές λόχμες με <i>Salix</i> spp
40A0	Υπο-ηπειρωτικές περι-παννωνικές λόχμες
40B0	Συστάδες από <i>Potentilla fruticosa</i> της Ροδόπης
40C0	Ποντο-σαρματικές συστάδες φυλλοβόλων
Λόχμες με σκληρόφυλλη βλάστηση (matorrals)	
5110	Σταθερές ξηροθερμόφιλες διαπλάσεις με <i>Buxus sempervirens</i> των βραχωδών κλιτύων (<i>Berberidion</i> p.p.)
5120	Ορεινές διαπλάσεις με <i>Cytisus purgans</i>
5140	Διαπλάσεις με <i>Cistus palhinhae</i> σε παράκτιους χερσότοπους
5220	Δενδροειδή matorrals με <i>Zyziphus</i> spp.
5230	Δενδροειδή matorrals με <i>Laurus nobilis</i>
5310	Συστάδες από <i>Laurus nobilis</i>
5320	Χαμηλές διαπλάσεις με <i>Euphorbia</i> κοντά σε απόκρημνες βραχώδεις ακτές
5330	Θερμομεσογειακές και προεργημικές λόχμες
5410	Δυτικό-Μεσογειακά φρύγανα των κορυφών απόκρημνων βραχωδών ακτών (<i>Astragalo-Plantaginetum subulatae</i>)
5420	Φρύγανα από <i>Sarcopoterium spinosum</i>
5430	Ενδημικά φρύγανα από <i>Euphorbio-Verbascion</i>

ΟΜΑΔΑ 6: ΒΡΑΧΩΔΕΙΣ ΟΙΚΟΤΟΠΟΙ ΚΑΙ ΟΙΚΟΤΟΠΟΙ ΘΙΝΩΝ

Κωδικός τύπου οικοτόπου όπως αναφέρεται στο παράρτημα Ι της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου	Όνομασία τύπου οικοτόπου όπως αναφέρεται στο παράρτημα Ι της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου
Απόκρημνες βραχώδεις ακτές, παραλίες και νησίδες	
1210	Μονοετής βλάστηση μεταξύ των ορίων πλημμυρίδας και άμπωτης
1220	Πολυετής βλάστηση ακτών με κροκάλες
1240	Απόκρημνες βραχώδεις ακτές με βλάστηση στη Μεσόγειο με ενδημικά <i>Limonium</i> spp.
Παράκτιες και ενδοχωρικές θίνες	
2110	Υποτυπώδεις κινούμενες θίνες

2120	Κινούμενες θίνες της ακτογραμμής με <i>Ammophila arenaria</i> («λευκές θίνες»)
2130	Σταθερές παράκτιες θίνες με ποώδη βλάστηση («γκρίζες θίνες»)
2140	Απασβεστωμένες σταθερές θίνες με <i>Empetrum nigrum</i>
2160	Θίνες με <i>Hippurphaë rhamnoides</i>
2170	Θίνες με <i>Salix repens</i> ssp. <i>argentea</i> (<i>Salicion arenariae</i>)
2180	Θίνες με πυκνή βλάστηση της ατλαντικής, ηπειρωτικής και βόρειας περιοχής
2190	Υγρές κοιλότητες μεταξύ των θινών
2210	Σταθερές θίνες των παραλίων με <i>Crucianellion maritimae</i>
2220	Θίνες με <i>Euphorbia terracina</i>
2230	Θίνες με λειμώνες με <i>Malcolmietalia</i>
2240	Θίνες με λειμώνες με <i>Brachypodietalia</i> και μονοετή φυτά
2250	Θίνες των παραλίων με <i>Juniperus</i> spp.
2260	Θίνες με βλάστηση σκληρόφυλλων θάμνων <i>Cisto-Lavenduletalia</i>
2270	Θίνες με δάση από <i>Pinus pinea</i> και/ή <i>Pinus pinaster</i>
2310	Θίνες με ψαμμώδεις χερσότοπους όπου φύονται <i>Calluna</i> και <i>Genista</i>
2320	Θίνες με ψαμμώδεις χερσότοπους όπου φύονται <i>Calluna</i> και <i>Empetrum nigrum</i>
2330	Ενδοχωρικές θίνες με ανοικτούς λειμώνες όπου φύονται <i>Corynephorus</i> και <i>Agrostis</i>
2340	Παννωνικές ενδοχωρικές θίνες
91N0	Λόχμες παννωνικών ενδοχωρικών θινών (<i>Junipero-Populetum albae</i>)
Βραχώδεις οικότοποι	
8110	Πυριτικοί λιθώνες σε επίπεδα ορεινά έως χιονοσκεπή (<i>Androsacetalia alpinae</i> και <i>Galeopsietalia ladani</i>)
8120	Λιθώνες ασβεστώδεις και από ασβεστο-σχιστόλιθους σε επίπεδα ορεινά έως αλπικά (<i>Thlaspietea rotundifolii</i>)
8130	Λιθώνες της Δυτικής Μεσογείου και θερμόφιλοι
8140	Λιθώνες της Ανατολικής Μεσογείου
8150	Πυριτικοί μεσοευρωπαϊκοί λιθώνες υψιπέδων
8160	Μεσοευρωπαϊκοί ασβεστώδεις λιθώνες σε επίπεδα λόφων έως ορεινά
8210	Ασβεστολιθικά βραχώδη πρανή με χασμοφυτική βλάστηση
8220	Πυριτικά βραχώδη πρανή με χασμοφυτική βλάστηση

8230	Πυριτικοί βράχοι με πρωτογενή βλάστηση <i>Sedo-Scleranthion</i> ή <i>Sedo albi-Veronicion dillenii</i>
8310	Σπήλαια των οποίων δεν γίνεται τουριστική εκμετάλλευση
8320	Εκτάσεις λάβας και φυσικές κοιλότητες
8340	Μόνιμοι παγετώνες

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΑ — ΤΥΠΟΙ ΟΙΚΟΤΟΠΩΝ ΚΑΙ ΟΜΑΔΕΣ ΤΥΠΩΝ ΟΙΚΟΤΟΠΩΝ

Ο παρακάτω κατάλογος περιλαμβάνει τους τύπους θαλάσσιων οικοτόπων που αναφέρονται στις παρ. 1 και 2 του άρθρου 5, καθώς και επτά (7) ομάδες αυτών των τύπων οικοτόπων, και συγκεκριμένα: 1) βυθούς με θαλάσσια βλάστηση, 2) δάση μακροφυκών, 3) στρώματα οστρακοειδών, 4) ασβεστοφυκικούς βυθούς, 5) σφουγγάρια, κοράλλια και κοραλλιογενή στρώματα, 6) αναβλύσεις και διηθήσεις και 7) μαλακά ιζήματα (πάνω από 1000 μέτρα βάθος). Παρουσιάζεται επίσης η σχέση με τους τύπους οικοτόπων που παρατίθενται στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ.

Η ταξινόμηση των χρησιμοποιούμενων τύπων θαλάσσιων οικοτόπων, που διαφοροποιούνται ανά θαλάσσιες βιογεωγραφικές περιοχές, γίνεται σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Σύστημα Πληροφοριών για τη Φύση («EUNIS»), όπως αναθεωρήθηκε για την τυπολογία θαλάσσιων οικοτόπων το 2022 από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος (ΕΟΠ). Οι πληροφορίες για τους σχετικούς οικοτόπους που παρατίθενται στο παράρτημα Ι της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου βασίζονται στη διασταύρωση στοιχείων που δημοσιεύτηκε από τον ΕΟΠ το 2021¹.

ΟΜΑΔΑ 1: ΒΥΘΟΙ ΜΕ ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΒΛΑΣΤΗΣΗ

Κωδικός EUNIS	Ονομασία τύπου οικοτόπου EUNIS	Σχετικός κωδικός τύπου οικοτόπου όπως αναφέρεται στο παράρτημα Ι της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου
MB252	Βιοκοινότητα <i>Posidonia oceanica</i>	1120
MB2521	Οικομόρφωση λειμώνων γραμμωτής <i>Posidonia oceanica</i>	1120, 1130, 1160
MB2522	Οικομόρφωση λειμώνων «κοραλλιογενούς υφάλου» <i>Posidonia oceanica</i>	1120, 1130, 1160
MB2523	Επιφάνειες νεκρών «mattes» από <i>Posidonia oceanica</i> χωρίς πολύ επιχλωρίδα	1120, 1130, 1160
MB2524	Σύνδεση με <i>Caulerpa prolifera</i> σε στρώματα <i>Posidonia</i>	1120, 1130, 1160
MB5521	Σύνδεση με <i>Cymodocea nodosa</i> σε καλά ταξινομημένη λεπτή άμμο	1110, 1130, 1160
MB5534	Σύνδεση με <i>Cymodocea nodosa</i> σε επιφανειακή λασπώδη άμμο σε προσιαυευμένη θαλάσσια περιοχή	1110, 1130, 1160
MB5535	Σύνδεση με <i>Zostera noltei</i> σε επιφανειακή λασπώδη άμμο σε προστατευμένη θαλάσσια περιοχή	1110, 1130, 1160
MB5541	Σύνδεση με <i>Ruppia cirrhosa</i> και/ή <i>Ruppia maritima</i> σε άμμο	1110, 1130, 1160
MB5544	Σύνδεση με <i>Zostera nolteia</i> ευρύαλο και ευρύθερμο περιβάλλον σε άμμο	1110, 1130, 1160

¹ Ταξινόμηση θαλάσσιων οικοτόπων EUNIS 2022. Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος.

MB5545	Σύνδεση με <i>Zostera marina</i> σε ευρύαλο και ευρύθερμο περιβάλλον	1110, 1130, 1160
--------	--	------------------

ΟΜΑΔΑ 2: ΔΑΣΗ ΜΑΚΡΟΦΥΚΩΝ

Κωδικός EUNIS	Ονομασία τύπου οικοτόπου EUNIS	Σχετικοί κωδικοί παραρτήματος I (οδηγία για τους οικοτόπους)
MA1548	Σύνδεση με <i>Fucus virsoides</i>	1160, 1170
MB1512	Σύνδεση με <i>Cystoseira tamariscifolia</i> και <i>Saccorhiza polyschides</i>	1170, 1160
MB1513	Σύνδεση με <i>Cystoseira amentacea</i> (var. <i>amentacea</i> , var. <i>stricta</i> , var. <i>spicata</i>)	1170, 1160
MB151F	Σύνδεση με <i>Cystoseira brachycarpa</i>	1170, 1160
MB151G	Σύνδεση με <i>Cystoseira crinita</i>	1170, 1160
MB151H	Σύνδεση με <i>Cystoseira crinitophylla</i>	1170, 1160
MB151J	Σύνδεση με <i>Cystoseira sauvagesauana</i>	1170, 1160
MB151K	Σύνδεση με <i>Cystoseira spinosa</i>	1170, 1160
MB151L	Σύνδεση με <i>Sargassum vulgare</i>	1170, 1160
MB151M	Σύνδεση με <i>Dictyopteris polypodioides</i>	1170, 1160
MB151W	Σύνδεση με <i>Cystoseira compressa</i>	1170, 1160
MB1524	Σύνδεση με <i>Cystoseira barbata</i>	1170, 1160
MC1511	Σύνδεση με <i>Cystoseira zosteroides</i>	1170, 1160
MC1512	Σύνδεση με <i>Cystoseira usneoides</i>	1170, 1160
MC1513	Σύνδεση με <i>Cystoseira dubia</i>	1170, 1160
MC1514	Σύνδεση με <i>Cystoseira corniculata</i>	1170, 1160
MC1515	Σύνδεση με <i>Sargassum</i> spp.	1170, 1160
MC1518	Σύνδεση με <i>Laminaria ochroleuca</i>	1170, 1160
MC3517	Σύνδεση με <i>Laminaria rodriguezii</i> σε υπολειμματικούς πυθμένες	1160

ΟΜΑΔΑ 3: ΣΤΡΩΣΜΑΤΑ ΟΣΤΡΑΚΟΕΙΔΩΝ

Κωδικός EUNIS	Ονομασία τύπου οικοτόπου EUNIS	Σχετικοί κωδικοί παραρτήματος I (οδηγία για τους οικοτόπους)
---------------	--------------------------------	--

MA1544	Επίπεδες επιφάνειες με <i>Mytilus galloprovincialis</i> σε ύδατα εμπλουτισμένα σε οργανική ουσία	1160, 1170
MB1514	Επίπεδες επιφάνειες με <i>Mytilus galloprovincialis</i>	1170, 1160

ΟΜΑΔΑ 4: ΑΣΒΕΣΤΟΦΥΚΙΚΟΙ ΒΥΘΟΙ

Κωδικός EUNIS	Όνομασία τύπου οικοτόπου EUNIS	Σχετικοί κωδικοί παραρτήματος I (οδηγία για τους οικοτόπους)
MB3511	Σύνδεση με ροδόλιθους σε αδρομερή άμμο και λεπτά χαλίκια ανακατεμένα από τα κύματα	1110, 1160
MB3521	Σύνδεση με ροδόλιθους σε αδρομερή άμμο και λεπτά χαλίκια υπό την επίδραση ρευμάτων του πυθμένα	1110, 1160
MB3522	Σύνδεση με ασβεστόχα θαλάσσια φύκη (=Σύνδεση με <i>Lithothamnion corallioides</i> και <i>Phymatolithon calcareum</i>) σε μεσογειακή αδρομερή άμμο και χαλίκι	1110, 1160
MC3521	Σύνδεση με ροδόλιθους σε παράκτιους υπολειμματικούς πυθμένες	1110
MC3523	Σύνδεση με ασβεστόχα θαλάσσια φύκη (<i>Lithothamnion corallioides</i> και <i>Phymatolithon calcareum</i>) σε παράκτιους υπολειμματικούς πυθμένες	1110

ΟΜΑΔΑ 5: ΣΦΟΥΓΓΑΡΙΑ, ΚΟΡΑΛΛΙΑ ΚΑΙ ΚΟΡΑΛΛΙΟΓΕΝΗ ΣΤΡΩΜΑΤΑ

Κωδικός EUNIS	Όνομασία τύπου οικοτόπου EUNIS	Σχετικοί κωδικοί παραρτήματος I (οδηγία για τους οικοτόπους)
MB151E	Επίπεδες επιφάνειες με <i>Cladocora coespitosa</i>	1170, 1160
MB151Q	Επίπεδες επιφάνειες με <i>Astroides calycularis</i>	1170, 1160
MB151α	Επίπεδες επιφάνειες και σύνδεση κοραλλιογενούς βιοκοινότητας (σε θύλακα)	1170, 1160
MC1519	Επίπεδες επιφάνειες με <i>Eunicelia cavolini</i>	1170, 1160
MC151A	Επίπεδες επιφάνειες με <i>Eunicelia singularis</i>	1170, 1160
MC151B	Επίπεδες επιφάνειες με <i>Paramuricea clavata</i>	1170, 1160
MC151E	Επίπεδες επιφάνειες με <i>Leptogorgia sarmentosa</i>	1170, 1160
MC151F	Επίπεδες επιφάνειες με <i>Anthipatella subpinnata</i> και αραιά κόκκινα άλγη	1170, 1160

MC151G	Επίπεδες επιφάνειες με ογκώδη σφουγγάρια και αραιά κόκκινα άλγη	1170, 1160
MC1522	Επίπεδες επιφάνειες με <i>Corallium rubrum</i>	8330, 1170
MC1523	Επίπεδες επιφάνειες με <i>Leptopsammia pruvoti</i>	8330, 1170
MC251	Κοραλλιογενείς πλατφόρμες	1170
MC6514	Επίπεδες επιφάνειες κολλώδους ιλύος με <i>Alcyonium palmatum</i> και <i>Parastichopus regalis</i> σε περιπαραλιακή ιλύ	1160
MD151	Βιοκοινότητα μεσογειακών πετρωμάτων	1170
MD25	Μεσογειακοί υπεράκτιοι περιπαραλιακοί βιογενείς οικότοποι	1170
MD6512	Επίπεδες επιφάνειες κολλώδους ιλύος με <i>Alcyonium palmatum</i> και <i>Parastichopus regalis</i> σε κατώτερη περιπαραλιακή ιλύ	
ME1511	Μεσογειακοί ύφαλοι <i>Lophelia pertusa</i> της ανώτερης βαθύαλης ζώνης	1170
ME1512	Μεσογειακοί ύφαλοι <i>Madrepora oculata</i> της ανώτερης βαθύαλης ζώνης	1170
ME1513	Μεσογειακοί ύφαλοι <i>Madrepora oculata</i> και <i>Lophelia pertusa</i> της ανώτερης βαθύαλης ζώνης	1170
ME6514	Μεσογειακές επίπεδες επιφάνειες της ανώτερης βαθύαλης ζώνης με <i>Pheronema carpenteri</i>	
MF1511	Μεσογειακοί ύφαλοι <i>Lophelia pertusa</i> της κατώτερης βαθύαλης ζώνης	1170
MF1512	Μεσογειακοί ύφαλοι <i>Madrepora oculata</i> της κατώτερης βαθύαλης ζώνης	1170
MF1513	Μεσογειακοί ύφαλοι <i>Madrepora oculata</i> και <i>Lophelia pertusa</i> της κατώτερης βαθύαλης ζώνης	1170
MF6511	Μεσογειακές επίπεδες επιφάνειες της κατώτερης βαθύαλης ζώνης αμμώδους ιλύος με <i>Thenea muricata</i>	
MF6513	Μεσογειακές επίπεδες επιφάνειες της κατώτερης βαθύαλης ζώνης συμπαγούς ιλύος με <i>Isidella elongata</i>	

ΟΜΑΔΑ 7: ΜΑΛΑΚΑ ΙΖΗΜΑΤΑ (ΠΑΝΩ ΑΠΟ 1 000 ΜΕΤΡΑ ΒΑΘΟΣ)

Κωδικός EUNIS	Ονομασία τύπου οικοτόπου EUNIS	Σχετικοί κωδικοί παραρτήματος I (οδηγία για τους οικοτόπους)
Μεσόγειος Θάλασσα		
MA35	Παράκτια αδρά ιζήματα της Μεσογείου	1160, 1130

MA45	Παράκτια μεικτά ιζήματα της Μεσογείου	1140, 1160
MA55	Παράκτια άμμος της Μεσογείου	1130, 1140, 1160
MA65	Παράκτια ιλύς της Μεσογείου	1130, 1140, 1150, 1160
MB35	Υποπαραλιακά αδρά ιζήματα της Μεσογείου	1110, 1160
MB45	Υποπαραλιακά μεικτά ιζήματα της Μεσογείου	
MB55	Υποπαραλιακή άμμος της Μεσογείου	1110, 1130, 1150, 1160
MB65	Υποπαραλιακή ιλύς της Μεσογείου	1130, 1150
MC35	Περιπαραλιακά αδρά ιζήματα της Μεσογείου	1110, 1160
MC45	Περιπαραλιακά μεικτά ιζήματα της Μεσογείου	
MC55	Περιπαραλιακή άμμος της Μεσογείου	1110, 1160
MC65	Περιπαραλιακή ιλύς της Μεσογείου	1130, 1160
MD35	Υπεράκτια περιπαραλιακά αδρά ιζήματα της Μεσογείου	
MD45	Υπεράκτια περιπαραλιακά μεικτά ιζήματα ζώνης της Μεσογείου	
MD55	Υπεράκτια περιπαραλιακή άμμος της Μεσογείου	
MD65	Υπεράκτια περιπαραλιακή ιλύς της Μεσογείου	
ME35	Αδρά ιζήματα της ανώτερης βαθύαλης ζώνης της Μεσογείου	
ME45	Μεικτά ιζήματα της ανώτερης βαθύαλης ζώνης της Μεσογείου	
ME55	Άμμος της ανώτερης βαθύαλης ζώνης της Μεσογείου	
ME65	Ιλύς της ανώτερης βαθύαλης ζώνης της Μεσογείου	
MF35	Αδρά ιζήματα της κατώτερης βαθύαλης ζώνης της Μεσογείου	
MF45	Μεικτά ιζήματα της κατώτερης βαθύαλης ζώνης της Μεσογείου	
MF55	Άμμος της κατώτερης βαθύαλης ζώνης της Μεσογείου	
MF65	Ιλύς της κατώτερης βαθύαλης ζώνης της Μεσογείου	

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ**ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΕΙΔΗ**

καρχαρίας προσκυνητής (*Cetorhinus maximus*) και λευκός καρχαρίας (*Carcharodon*

carcharias);

διαβολόψαρο του είδους *Mobula*

mobular; λευκόβατος (*Raja alba*);

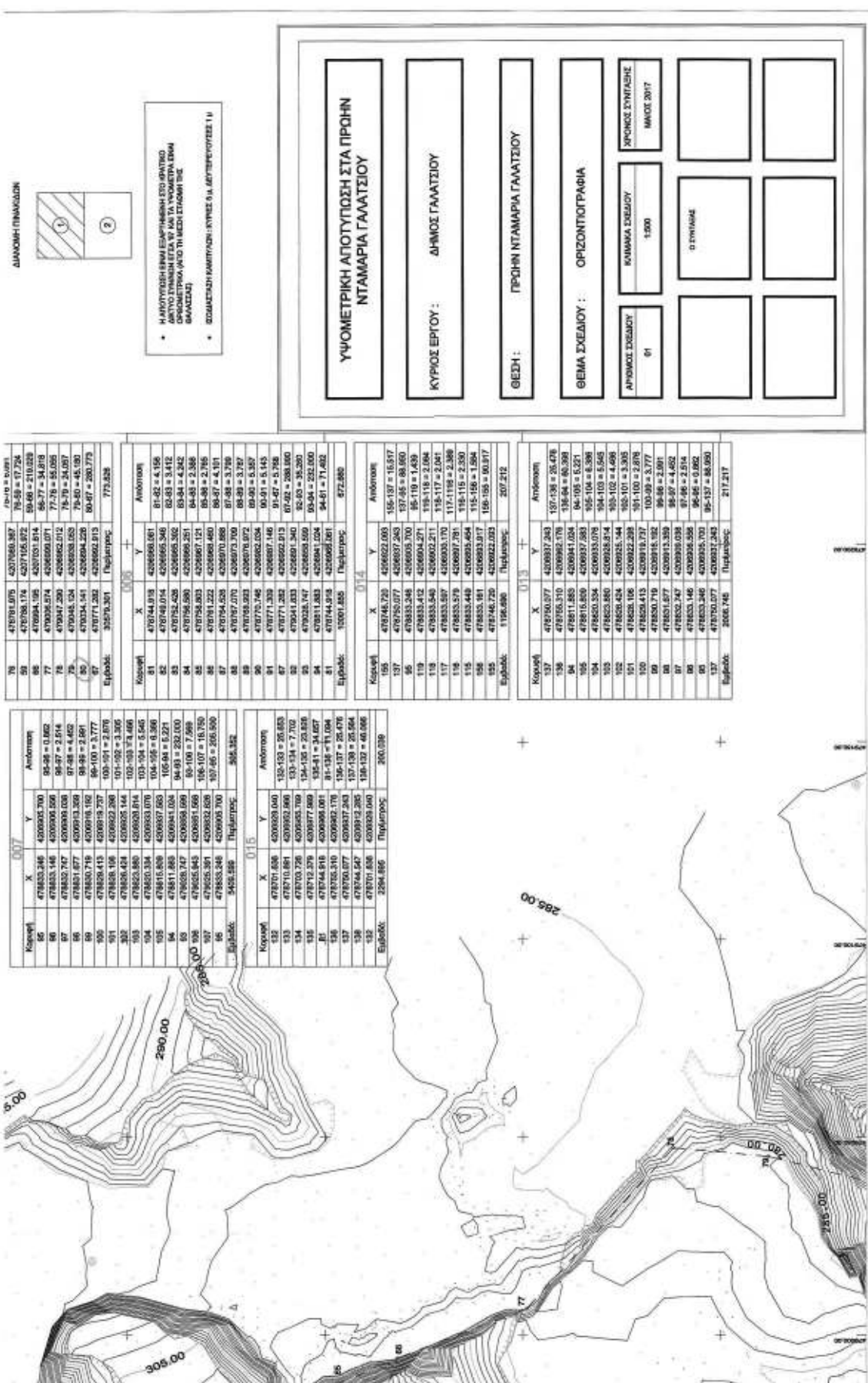
ρινόβατοι (*Rhinobatidae*);

ρίνα (*Squatina squatina*).

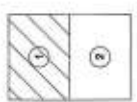

ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

- Η ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΕΙΝΑΙ ΕΞΑΡΤΗΜΕΝΗ ΣΤΟ ΘΡΑΝΙΣΚΟ ΔΕΙΚΤΟ ΚΥΜΑΝΩΣ ΕΓΓΩΣ ΚΑΙ ΤΑ ΥΦΟΜΕΤΡΑ ΕΙΝΑΙ ΕΞΑΡΤΗΜΕΝΑ ΑΠΟ ΤΗ ΜΕΣΗ ΕΠΙΘΕΣΗ ΤΗΣ ΘΡΑΝΙΣΚΑΣ
- ΕΞΟΜΟΙΩΣΗ ΚΑΜΠΥΛΩΝ ΚΥΡΩΣ ΕΙΝΑΙ ΔΕΥΤΕΡΟΤΟΝΟΣ Ή Ι

ΥΦΟΜΕΤΡΙΚΗ ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΣΤΑ ΠΡΟΪΗ ΝΤΑΜΑΡΙΑ ΓΑΛΑΤΣΙΟΥ

ΚΥΡΙΟΣ ΕΡΓΟΥ : ΔΗΜΟΣ ΓΑΛΑΤΣΙΟΥ

ΘΕΣΗ : ΠΡΟΪΗ ΝΤΑΜΑΡΙΑ ΓΑΛΑΤΣΙΟΥ

ΘΕΜΑ ΣΧΕΔΙΟΥ : ΟΡΙΖΟΝΤΟΓΡΑΦΙΑ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΧΕΔΙΟΥ : 1300

ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ : ΜΑΪΟΣ 2017

ΚΑΜΑΡΑ ΣΧΕΔΙΟΥ : 1300

ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ : 0 ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ

Κορυφή	X	Y	Απόσταση
76	478781,075	4207960,357	6748 = 67,254
78	478788,174	4207705,872	76,59 = 77,254
80	478994,195	4207103,614	80,48 = 81,029
82	479035,874	4206599,071	86,77 = 84,819
77	479041,290	4206082,012	77,78 = 85,085
79	479045,034	4205583,083	76,50 = 84,107
81	479034,141	4205094,250	80,87 = 80,773
83	478771,260	4204602,815	
Επιβάσεις	32579,301	Περὶμετρος	775,628

Κορυφή	X	Y	Απόσταση
81	478744,919	4204060,081	81-82 = 4,158
82	478748,014	4203665,346	82-83 = 3,412
83	478752,628	4203265,302	83-84 = 4,282
84	478756,980	4202869,251	84-85 = 2,588
85	478759,803	4202467,121	85-86 = 2,785
86	478761,222	4202060,460	86-87 = 4,101
87	478764,028	4201657,700	87-88 = 3,788
88	478768,023	4201257,072	88-89 = 3,759
89	478770,746	4200852,034	89-90 = 3,145
90	478771,320	4200450,146	90-91 = 5,158
91	478771,260	4200052,013	91-92 = 308,180
92	478784,193	4199650,599	92-93 = 35,280
93	478784,193	4199251,004	93-94 = 292,000
94	478781,083	4198851,004	94-95 = 71,462
95	478774,915	4198452,081	
Επιβάσεις	12081,650	Περὶμετρος	672,880

Κορυφή	X	Y	Απόσταση
105	478744,720	4204622,000	105-107 = 16,517
107	478785,077	4204697,240	107-108 = 88,950
108	478833,244	4204605,700	107-108 = 88,950
109	478833,412	4204604,271	95-110 = 1,439
110	478833,540	4204602,211	109-110 = 2,064
111	478833,507	4204603,170	109-110 = 2,041
112	478833,579	4204601,791	117-118 = 2,388
113	478833,449	4204603,654	109-110 = 2,350
114	478833,161	4204603,017	115-116 = 1,984
115	478746,720	4204622,000	106-109 = 103,917
Επιβάσεις	1126,680	Περὶμετρος	207,212

Κορυφή	X	Y	Απόσταση
137	478760,077	4208037,240	107-108 = 26,478
138	478765,310	4208095,170	136-64 = 60,389
94	478811,883	4208041,004	94-105 = 6,221
105	478816,850	4208037,280	105-104 = 6,389
104	478820,334	4208033,070	104-103 = 5,545
103	478823,880	4208028,814	103-102 = 4,490
102	478826,424	4208025,144	102-101 = 3,393
101	478828,106	4208022,280	101-100 = 2,878
100	478829,415	4208019,170	100-99 = 3,777
99	478830,170	4208013,380	99-98 = 2,901
98	478831,677	4208007,070	98-97 = 4,462
97	478832,247	4208000,039	97-96 = 2,614
96	478833,146	4207994,588	96-95 = 0,882
95	478833,240	4207989,700	95-157 = 86,980
137	478760,077	4208037,240	
Επιβάσεις	2608,748	Περὶμετρος	217,217

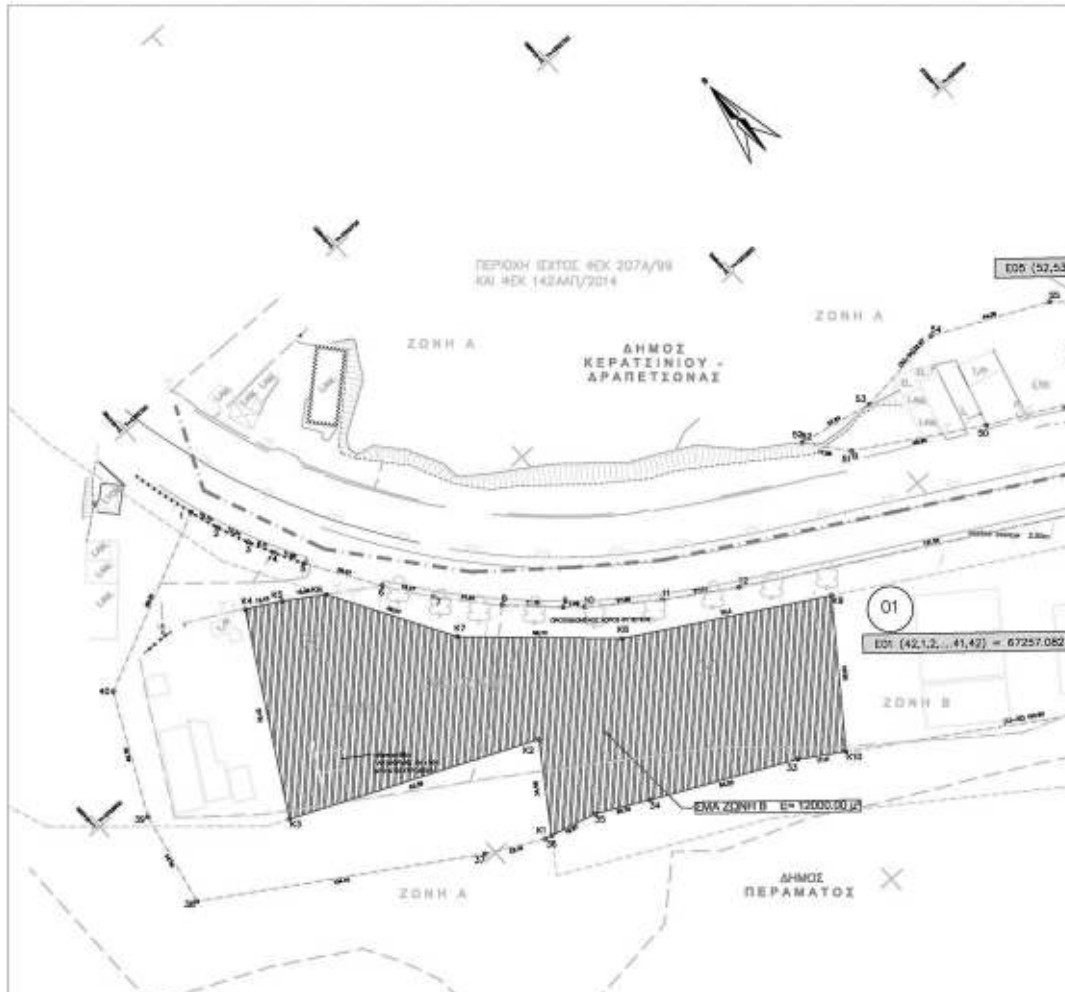
Κορυφή	X	Y	Απόσταση
85	478823,246	4208032,700	85-86 = 0,882
86	478823,146	4208030,590	85-87 = 2,614
87	478820,747	4208031,359	87-88 = 4,462
88	478821,677	4208030,160	88-89 = 2,891
89	478820,719	4208019,192	89-101 = 3,777
90	478820,413	4208018,737	90-101 = 2,878
91	478820,106	4208022,280	101-92 = 3,360
92	478820,424	4208025,144	101-92 = 3,360
93	478820,880	4208030,814	101-92 = 3,548
104	478820,334	4208033,070	104-105 = 6,221
105	478816,850	4208037,280	105-94 = 6,389
94	478811,883	4208041,004	94-93 = 6,221
95	478808,747	4208039,599	95-100 = 7,589
96	478805,943	4208031,004	96-107 = 18,760
97	478802,391	4208032,808	107-95 = 285,900
98	478833,248	4208033,700	
Επιβάσεις	5408,589	Περὶμετρος	856,382

Κορυφή	X	Y	Απόσταση
132	478701,630	4209020,040	130-133 = 26,883
133	478710,691	4209050,800	133-134 = 7,702
134	478702,720	4209055,780	134-135 = 23,839
135	478712,376	4209057,980	135-41 = 14,687
41	478744,918	4209060,081	41-135 = 71,104
136	478705,310	4209042,170	136-137 = 26,076
137	478700,077	4209037,240	
138	478744,547	4209012,285	137-138 = 26,684
132	478701,630	4209020,040	138-132 = 40,886
Επιβάσεις	2294,896	Περὶμετρος	200,039

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI

ΔΗΜΟΣ ΠΕΙΡΑΙΑ
ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΔΟΜΗΣΗΣ & Γ.Σ.Π.

ΘΜΑ: ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗ ΣΤΑΣΜΟΥ ΜΕΤΑΦΟΡΤΩΣΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ ΣΤΟ ΣΧΙΣΤΟ ΔΗΜΟΥ ΠΕΡΑΜΑΤΟΣ

ΠΕΡΙ: Δήμος Περάματος - Δήμος Κερατσινίου

ΘΜΑ ΣΧΕΔΙΟΥ: **ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΟ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ** **ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΧΕΔΙΟΥ:** **1**

ΚΑΛΩΣΚΑΛ 1: 1000

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: ΜΑΡΤΙΟΣ 2020

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΔΟΥΛΕΙΑΣ: ΕΚ ΤΟΥ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΑ ΤΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

ΣΥΜΦΩΝΗ: Μονομερές Διάγραμμα ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΗΚΑΝΙΣΜΟΣ ΤΕ, ΝΕΣ

ΔΙΕΚΥΒΗΤΗΣ ΗΡΩΣΤΕΥΜΕΝΟΣ ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΟΥ	Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΔΟΜΗΣΗΣ ΕΜ/ΥΣΠ
Γ.Κ. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ	ΑΡΧ. ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΑΝΔΡΕΑΣ
<small>ΤΟΠΟΓΡΑΦΟΣ ΜΗΚΑΝΙΣΜΟΣ</small>	<small>ΜΗΤΡΩΟΦΕΤΑΙ Μ-00000022</small>

ΕΜΒΛΟ (Στοιχεία Δήμου Πειραιά)

Τμήμα 01: 67257,88 μ.²
 Τμήμα 02: 29205,46 μ.²
 Τμήμα 03: 502,80 μ.²
 Τμήμα 04: 7834,38 μ.²
 Τμήμα 05: 5465,08 μ.²

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

- Το διαγράμμα είναι διευκρινιστικό κείμενο από το οποίο ανανεώσεως ΕΓΓΛΑ 07
- Οι βεβαιώσεις και τα μετρήσιμα αποτελέσματα αναφέρονται στην ηλεκτρονική των παραρτήσεων
- Η συστηματική σπουδαστική έγινε με τη βοήθεια του Διαστημολογικού Διαστήματος GPS GPR-03 της Topcon με μέθοδο RTK, μέσω του πομποδέκτη του συστήματος L1R/L2E της Trimble Company στις 26-3-2017
- Για την παράρτησή έχουν κατασκευαστεί οι βεβαιώσεις του Ν. 3742/99 (ΦΕΚ 207Α) της 14/03/2000 στην Διεύθυνση Ποσειδών (Π.Ε. Αργολίδα κ.α.π.), καθώς επίσης, επίσης το ΦΕΚ 142ΑΑ/Υ2014 που αφορά στην τροποποίηση του ΠΤΣ Δήμου Κερατσινίου
- Το έργο της ζώνης Β' είναι κατά τη μελέτη από την αρχιτεκτονική υπηρεσία της Διεύθυνσης Ποσειδών, στις 10/03/2020 που αφορά στον μετρητικό έργο
- Το συνολικό έργο είναι έργο των Διευκρινιστικών Κερατσινίου και Περάματος, μετρητικό από την αρχιτεκτονική υπηρεσία των Διευκρινιστικών Κερατσινίου

ΚΩΔΙΚΟΣ 01
ΚΟΡΤΙΝΕΣ

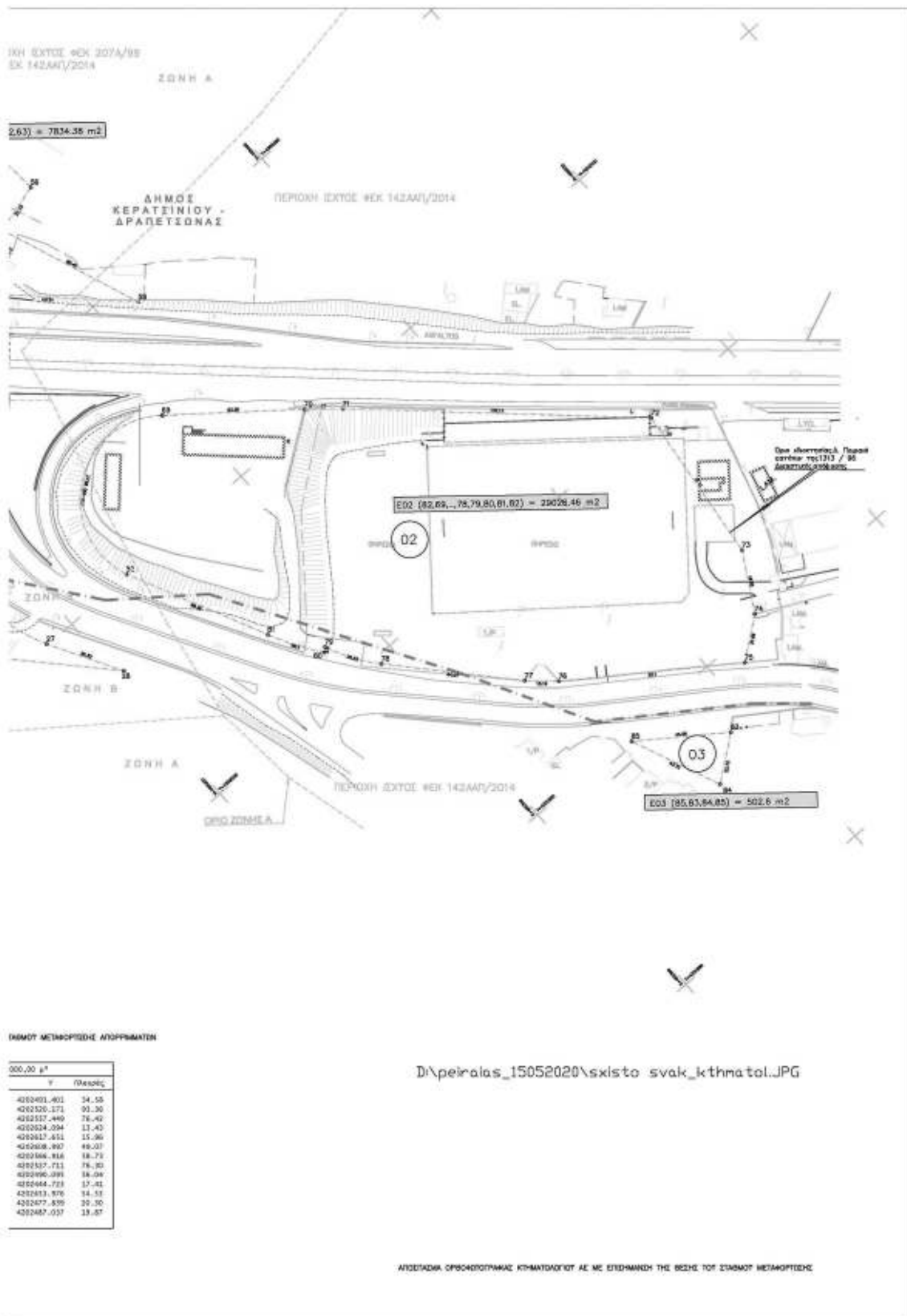
ΚΟΡΤΙΝΕΣ	Χ
1	464988,302
2	464701,854
3	464706,708
4	464711,570
5	464716,432
6	464720,286
7	464724,140
8	464728,000
9	464731,854
10	464735,708
11	464739,562
12	464743,416
13	464747,270
14	464751,124
15	464754,978
16	464758,832
17	464762,686
18	464766,540
19	464770,394
20	464774,248
21	464778,102
22	464781,956
23	464785,810
24	464789,664
25	464793,518
26	464797,372
27	464801,226
28	464805,080
29	464808,934
30	464812,788
31	464816,642
32	464820,496
33	464824,350
34	464828,204
35	464832,058
36	464835,912
37	464839,766
38	464843,620
39	464847,474
40	464851,328

ΥΠΟΜΟΝΗΜΑ

- Συμμετοχολογική
- Κόρτινα
- Με υλοποιήσιμα από Διευκρινιστικό Δήμο Πειραιά

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ
Για τεχνικούς λόγους στο σχεδιαγράμμα, από το ηλεκτρονικό αρχείο, έγινε σμίκρυνση κατά ποσοστό **37%**

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ
Για τεχνικούς λόγους στο σχεδιάγραμμα,
από το ηλεκτρονικό αρχείο, έγινε 35%
σμίκρυνση κατά ποσοστό

ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ ΚΟΡΥΦΩΝ ΣΕ ΣΥΣΤΗΜΑ Ε.Γ.Σ.Α. '87		
ΣΗΜΕΙΟ	X	Y
A	628486.87	4029600.49
B	628486.81	4029610.88
Γ	628458.67	4029618.37
Δ	628473.87	4029620.45
Ε	628488.00	4029628.81
Ζ	628576.81	4029666.75
Η	628587.33	4029623.37
Θ	628532.35	4029602.38
Ι	628555.94	4029518.16
Κ	628557.38	4029467.31
Λ	628467.39	4029465.33
Μ	628438.61	4029462.62
S=20.504,45m ²		

ΦΟΡΕΑΣ	ΔΗΜΟΣ ΘΗΡΑΣ
ΕΡΓΟ	ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΝΗΣΟΥ ΘΗΡΑΣ
Δ/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΣΧΕΔΙΟΥ
1	ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1 ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗ ΜΟΝΑΔΑΣ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΝΗΣΟΥ ΘΗΡΑΣ
ΚΑΛΩΣ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ
1 : 500	ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2023
ΕΛΕΓΧΟΣ - ΒΕΒΛΗΧΗ	ΕΛΕΥΘΗΡΙΟΣ ΠΑΡΑΔΟΠΟΥΛΟΣ 04.02.2023 17:19

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 28 Μαρτίου 2023

Η Πρόεδρος της Δημοκρατίας

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΥ

Οι Υπουργοί

Οικονομικών ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ	Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ	Ανάπτυξης και Επενδύσεων ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ
Αναπληρωτής Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ	Παιδείας και Θρησκευμάτων ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ	Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ
Υγείας ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ	Περιβάλλοντος και Ενέργειας ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ	Προστασίας του Πολίτη ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΘΕΟΔΩΡΙΚΑΚΟΣ
Πολιτισμού και Αθλητισμού ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΜΕΝΔΩΝΗ	Υφυπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ	Δικαιοσύνης ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ
Εσωτερικών ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ	Αναπληρωτής Υπουργός Εσωτερικών ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΠΕΤΣΑΣ	Υφυπουργός Υποδομών και Μεταφορών ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ
Υφυπουργός Υποδομών και Μεταφορών ΜΙΧΑΗΛ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ	Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗΣ	Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ
Τουρισμού ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ	Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ	Επικρατείας ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΡΑΠΕΤΡΙΤΗΣ
Επικρατείας ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ		

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 28 Μαρτίου 2023

Ο επί της Δικαιοσύνης Υπουργός

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αίτησης, για την οποία αρκεί η συμπλήρωση των αναγκαίων στοιχείων σε ειδική φόρμα στον ιστότοπο **www.et.gr**.

- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας μέσω των ΚΕΠ, είτε με ετήσια συνδρομή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών. Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €. Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

Α. Τα κείμενα προς δημοσίευση στο ΦΕΚ, από τις υπηρεσίες και τους φορείς του δημοσίου, αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση **webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.

Β. Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

- Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα

Ιστότοπος: **www.et.gr**

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβή Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: **webmaster.et@et.gr**

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30

Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: **grammateia@et.gr**

Πείτε μας τη γνώμη σας,

για να βελτιώσουμε τις υπηρεσίες μας, συμπληρώνοντας την ειδική φόρμα στον ιστότοπό μας.

